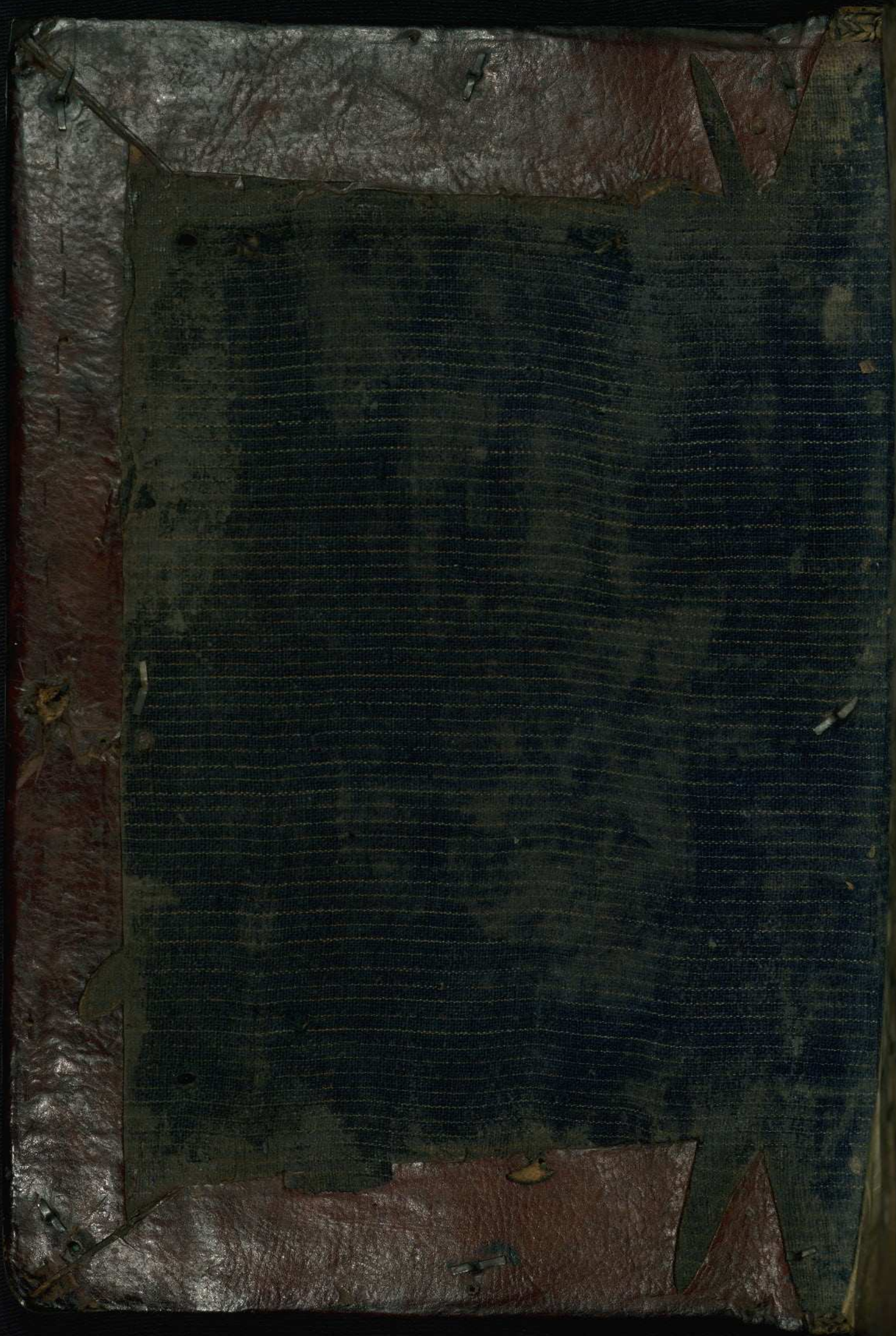

THE WALTERS ART MUSEUM
WHAT WILL YOU DISCOVER?

A digital facsimile of Walters Ms. W.540, Gospel Book

Published by: The Walters Art Museum
600 N. Charles Street Baltimore, MD 21201
http://www.thewalters.org/

Released under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported license
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode
Published 2013

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

Shelf mark	Walters Art Museum Ms. W.540
Descriptive Title	Gospel Book
Text title	Gospel Book *Vernacular: Աւետարան*
Abstract	This manuscript was executed in 1475 CE by a scribe identified as Aristakes for a priest named Hakob. It contains a series of sixteen images on the life of Christ preceding the text of the Gospels, as well as the traditional Evangelist portraits, and there are marginal illustrations throughout. The style of the miniatures, which employ brilliant colors and emphasize decorative patterns, is characteristic of manuscript production in the region around Lake Van during the fifteenth century. The style of Lake Van has often been described in relation to schools of Islamic arts of the book. Numerous inscriptions (on fols. 258-260) spanning a few centuries attest to the manuscript's long history of use and revered preservation. The codex's later history included a rebinding with silver covers from Kayseri that date to approximately 1700. This jeweled and enameled silver binding bears a composition of the Adoration of the Magi on the front and the Ascension on the back.
Date	1475 CE
Origin	Possibly area around Lake Van, Turkey
Scribe	*Supplied name:* Aristakēs *Known as:* Aristakes
Form	Book
Genre	Scriptural
Language	The primary language in this manuscript is Armenian.
Colophon	*fols. 1v to 259v:* In vernacular: Fol. 1v *Ջանպիտան գրծագրող սորայ. զՐռըստակէս մաղաւք լցեալս: Յիչեա առ տէր Աստուած ով բարէմիտ ընթերցող:* Fol. 2r *Սայ է գանձ անկողոպտելի: Յիչատակ և անառիկ մեծուխիւն սրբակրօն աբեղային Յակոբին, ի դուռս եկեղեցայց:* Fol. 17r *Յիչատակ է սուրբ աւետարանս էրզրումցի մահդեսի եղիային, և*

հանգուցեալ հօրն Յակոբին, մօրն Սայիպին, եղբարցն Ալէքսանին, Բարաղամին և Ղազարին, և հանգուցեալ քրւերն Խաթունպակէ, և աներոջն կարապետին, զոքանջ Աննային, և կողակցուն իւրոյ Թուրվէնտին, և որդոցն Աբրահամին, Յակոբին, Սարգսին, և ամենայն արեան զարմին: Որ ըստացաւ մահդեսի եղիան զգանճս պատուական, ի թվին Հայոց ռ՟ճ՟կ՟զ՟ (= 1717) ամին, և եդ ի Թօխաթ քաղաքն, ի դուռն սուրբ Պարսամ եկեղեցոյն, զի մնասցէ յիշատակ անջնջելի: Եւ մի ոք իշխեսցէ պատճառանօք ինչ հանել զսա ի դրանէ սուրբ եկեղեցոյս, գրաւել կամ ծախել, կամ գողանալ, եթէ յանդգնի ոք, նզովեալ եղիցի ի հոգոյն սրբոյ: Fol. 78v *Ջմեղուցեալ գծողս յիշեցէք ի տէր, ով սուրբ ընթ(ե)րցաւղք:* Fol. 80v *Յիշատակ է սուրբ աւետարանս էրզրումցի մահդեսի եղիային, և հանգուցեալ հօրն Յակոբին, մօրն Սայիպին, եղբարցն Ալէքսանին, Բարղամին, Ղազարին, և հանգուցեալ քրւերն Խաթունպակէ, և աներոջն կարապետին զոքանջ Աննային, և կողակցուն իւրոյ Թուրվէնտէյին, և որդոցն Աբրահամին, Յակոբին և Սարգսին, և ամենայն արեան զարմին: Որ ըստացաւ մահդեսի եղիան, զկենսաբեր մասեանս ի թվին Հայոց ռ՟ճ՟կ՟զ՟ ամին* (= 1717), *յունիսի ամսոյ, և եդ ի Թօխաթ քաղաքն, ի դուռն սուրբ Պարսամ եկեղեցոյն զի մնասցէ յիշատակ անջնջելի: Եւ մի ոք իշխեսցէ պատճառանօք ինչ հանել զսա ի դրանէ սուրբ Պարսամ անուն եկեղեցոյս, գրաւել կամ ծախել, կամ գողանալ: Եթէ յանդգնի և արասցէ, նզովեալ եղիցի հոգով և մարմնով ի հոգոյն սրբոյ, և ընդ Յուդայի դատապարտեալ պատժեսցի ի Քրիստոսէ, իսկ խնամով պահօղքն պահպանեսցէ զհոգի և զմարմին նորա Քրիստոս Աստուածն մեր և դասեսցէ ընդ արդարսն իւր: ամէն:* Fol. 124v *Յիշեայ Քրիստոս Աստուած զստացող սուրբ աւետարանիս զտէր Ղազարն և զիւր որդին զտէր Աբրահամն, և զիւր որդին զտէր Յակոբն: Աստուած ողորմի ասացէք իւրեանց հոգուն, ամէն:* Fol. 125r *Յիշատակ է սուրբ աւետարանս էրզրումցի մահդեսի եղիային, և հանգուցեալ հօրն Յակոբին, մօրն Սայիպին, եղբարցն Ալէքսանին, Բարաղամին, Ղազարին և հանգուցեալ քրւերն Խաթունպակէ, և աներոջն կարապետին, զոքանչ Աննային, և կողակցուն իւրոյ Թուրվէնտէյին, և որդոցն Աբրահամին, Յակոբին, Սարգսին, և ամենայն արեան զարմին: Որ ստացաւ մահդեսի եղիան ըզստէրունի տառս, ի թվին Հայոց ռ՟ճ՟կ՟զ՟ ամին* (= 1717), *և եդ ի դուռն*

սուրբ Պարսամ եկեղեցոյն, ՚ի քաղաքն Թօխաթ, զի մնասցէ յիշատակ յաւիտենական: Եւ մի ոք իշխեսցէ հանել զսա ի դրանէ սուրբ եկեղեցոյս պատճառանօք ինչ, գրաւել կամ ծախել, կամ գողանալ, եթէ ոք յանդգնի և նենգէ, նզովեալ եղիցի հոգւոյն սրբոյ, և ղատապարտեալ պատժեսցի ի Քրիստոսէ Աստուծոյ մերոյ: Fol. 200v Յիշեցէք ի Կրիստոս զխոճա Ղազարն, և զխոճայ Աստուածատուրն որ գընեցին զսուրբ աւետարանս, և դրին յիչատակ իւրեանց հոգւոյն ՚ի դուռն սուրբ Աստուածածնին, և իւրեանց ամենայն արեան մերձաւորացըն հոգւոյն և ննջեցելեացն: Դարձեալ կըրկին յիշեցէք ի Քրիստոս զխոճայ Ղազարն և զպարոն Աստուածատուրն որ կրկին նորոգել տուին իւրեանց հոգւոյն համար: Fol. 200v, in notrgir Յիշեցէք ի Քրիստոս զՊօղոս եպոսկոպոսն որ կազմեցի զսուրբ աւետարանս, յիշեցէք զիմ անառակ որդին զՅովաննէս Մալազս որ ձեռնտու էր ինձ: Fol. 258r Աւրհնուքիւն, գոհութիւն, բարեբանութիւն, զթածին, ողորմածին և մարդասիրին, Աստուծոյ հօր, Աստուծոյ որդոյ, Աստուծոյ հոգւոյն սրբոյ: Որոյ չնորհօքն աւարտեցաւ եռահրաչ և հոգիազարդ աւետարանս, զոր է չաղկապեալ երանեալ աւետարանչացն, ըստ բազմերանգ գունոց ի մի ոստայն անկելով հանճար: Ջոր արուեստակեալ անուշոցաց ծաղկանց, և զեփեցական կազմուքեամբ, որ ըստ հոգւոյն յատկութեան իմանի: Ջանազան որակութեամբ գաղափարելով ըստ յօքունց արփիացելոցն դասակցութեանց, Առ ի յարմարումն եկեղեցոյ յաւիտ խաղաղութեան գըլխոյն պատչաճեալ: Ջի յայսմանէ կատարելութեան: Ջորս Աւետարանք ի բազում պատճառ է: Ջոերքկերկեան կենաղնիք, մարդ, առիւծ, եզն, արծիւ: Ջորս նիւթք աչխարհիս. հող և ջուր, աւդ և հուր, թչնամիք անհաչտ- (Fol. 258v) ելիք և սիրելիք անքակտելիք: Ջորս չորք գիր անւան ամենասուրբ երրորդութեան՝ հայր, որդի, հոգի: Ջորս գետք բխեալ ի դրրախտէն: փիսոն, Գեհոն, Տիգրիս, եփրատէս: Ջորք անգիւնք և չորս եղջե ւրք սեղանոյն: Ջորք ղէմք սրբոյ խաչին: Ջորս առաքինութիւնք հոգւոյ. խոհեմութիւն, արիութիւն, ողջախոհութիւն և արդարութիւն: Ջորս ծագք տիեզերաց՝ արեւելք, արեւմուտք, հիւսիս և հարաւ: Ջորս բանք աւետարանիս՝ պատգամ և պատուիրան, սպառնալիս և աւետիս: Ջորս բանիւ խօսի աւետարանս. հրամանաւ և խրրատով, աւրինակաւ և վկայութեամբ: Եւ այլ բազում պատճառք են յորս գաղափարին չորեքեան

աւետարանքս: Որոյ ցանկացող եղեալ պատուական և կուսակրաւն աբեղայն Յակոբ, և ջանաց ստանալ զանառիկ փարթամուԹիւնս և զգանձս անկողոպտելի, ի (Fol. 259r) վայելումն անձին իւրոյ և մանկանց եկեղեցոյ: Յիշատակ հոգոյ իւրոյ և ծնաւղացն, հօրն Ամեկին, և մօր Հռիփսիմին, և եղբարցն Յովաննիսին և Մկրտչին, և կողակցին իւրոյ Ջամալին, և զաւակացն Ղազարին, և դստերն Մեհրուբանին և Յովանիսի որդոցն Վարդանին և Սիմէոն, Ներսեսին և փարուանին, Աւագին և դստերն Հաբիբին, և կենակցին Յովանիսին, Այրմելէքին, և ամենայն արեան մերձաւորաց, և հօրեղբօրն Ամէդին, և կենակցին նորին (a blank space) և զդստերացն Ջարմանդխտին և Սանդխտին, և մօրեղբարցն Աստուածատրոյն և որդոյ նորին ՄխիԹարին: Եւ միւս եղբա[ւ]րն Հասանին և զաւակացն Ղազարին և Հէրանին, և մօրքրւերն Մամխադունին և որդոյն Սաղաղին: Արդ (Nine lines are left blank; the colophon continues on folio 259v by the same hand.) Fol. 259v Արդ գրեցաւ սուրբ աւետարանս ի վերջացեալ աւուր և ի սպառեալ ժամանակիս Ջ՚Ի՚Դ՚ Թվականիս Հայոց (= 1475) ի հայրապետուԹիւն տեառն Սարգսի էջմիածնին, և ի ԹագաւորուԹիւն Ուզուն Հասանին որ նստի ի Թաւրէզ: Դարձեալ յերես անկեալ աղաչեմ զամենեսեան, որք հանդիպիք սուրբ աւետարանիս, միով Աստուած ողորմիւ արժանի արարէք զտառապեալ գրիչս, զԱրիստակէս, զփարթամս ի չարեաց և զԹափուրս ի բարեաց, զտրուպս ամենայն կարգաւորաց, տուտ կրօնաւոր ձեռացեալ: Եւ զծնօղն իմ, զհայրն զԳրիգոր, և զմայրն զՄուղամ աղաչեմ յիշման արժանի արարէք և Աստուած զձեզ յիշէ յիւր միւս անգամ գալուստն: Ամէն: Դարձեալ աղաչեմ զձեզ յիշել ի մաք[ր]ափայլ յաղօԹս ձեր զուսուցիչն իմ զերջանիկ և զքաջ րաբունապետն զՄարտիրոս վարդապետն, զի անչափ երախտիք ունի ի վերայ մեր, պարգևատուն Քրիստոս պարգևէ իւրն զանճառ բարիսն յիւր գալըստեան: Եւ զարհիեպիսկոպոս մեր զտէր Թումէն, և զիւր սրբակրօն քահանայքն, ամէն, եղիցի: Fol. 260v Թվին ռ՚ղ՚գ՚ (= 1644) տէր Գրիգորն աւրնեցին Fol. 260v, in notrgir Թվին ռ՚ երկու հարուրին (= 1751) Օգոստոսի ժ՚ե՚ ին ձեռնաԹրեցաւ տէր Աստուածատուրի որդի տէր Պետրոսէ [for Պետրոս]: Աստուած ինք կարքին վըրայ հաստատ պահեսցէ: Աստուած ինք կարքին սատանայական փորձանաց պահեսցէ:

Translation: Fol. 258r Blessing, thanksgiving, praise to the compassionate, the merciful and lover of mankind, to God the Father, God the Son, and God the Holy Spirit. Through the grace of whom this [exceedingly] wonderful and Gospels embellished by the Spirit was completed, which is the conjunction of the blessed Evangelists, according to the many shades of colors combined into one brilliant tissue. Which is artfully decorated with sweet flowers, and with […] composition, which has to be understood after the spirit. Copying (it) with distinct quality proportionate to the company of the souls shining in splendid light, made fitting for the disposition of the Church through the connection with the summit of peace. Because from this [the Gospels lead] to perfection. The four Gospels are a representation of many [things]. The four living beings, Human Being, Lion, Ox, Eagle. The four elements of the world, earth and water, air and fire, irreconcilable enemies and inseparable lovers. Four the four letters of the name of the Holy Trinity: Father [hayr], Son [ordi], Spirit [hogi]. The four rivers flowing out of Paradise; P‘ison, Gehon, Tigris, and Euphrates. (The) four corners and four horns of the altar. The four faces of the Holy Cross. The four virtues of the spirit: prudence, courage, temperance, and justice. The four sides of the universe: east, west, north and south. The four terms of this Gospel: message and commandment, threat and good news. With four words this Gospel speaks: through command and admonishing, through example and witnessing. And many other representations in which the foursome gospels are imitated. Of which the honorable and celibate monk (abegha) Yakob had become desirous, and sought to receive the impregnable abundance and the treasure that cannot be plundered, for his own enjoyment and that of the children of the Church. As a memorial to his soul and his parents, his father Umek, and his mother Hŕip‘simē, and his brothers Yovhannēs and Mkrtich‘, and his (= Mkrtich‘’s) spouse Ĵamal and to the children (of) Ghazar, of his daughter Mahruban and the sons of Yovhannēs, Vardan and Simēon, Nersēs and P‘aruwan, Awag and his daughter Habib, and the spouse of Yovhannēs, Ayrmelēk‘, and all his blood relatives, and his paternal uncle Umēd, and his spouse [...] [blank

space], and his daughters Zarmandukht and Sandukht and his maternal uncle Astuacatur and his son Mkhit‘ar and to [the memory] of his other brother Hasan and his children Ghazar and Heran, and his maternal aunt Mamxadun and her son Sadagh. Well [nine lines blank in the manuscript] Now this Holy Gospels was written at the end of the day and at the running out of this time in [the year] 924 [= 1475 CE] of the Armenian era during the patriarchate of Lord Sargis of Etchmiadzin, and during the reign of Uzun Hasan, who resides in T‘awrez [Tabriz]. Once more, prostrate we implore everyone who may happen upon this Holy Gospel, devote one "God have mercy" to the afflicted scribe Aristakēs, abundant in evil and devoid of good, the vilest of all the ecclesiastics, the false monk, the feigned one. And deem my parents, my father Grigor and my mother Mudam worthy of remembrance and God [will] remember you at his Second Coming. Amen. Once more, I implore thee to remember in your [exceeding] pure prayers my teacher, the blessed and courageous rabunapet Martiros vardapet, to whom we are deeply grateful, Christ the granter of gifts [shall] give him inexpressible good [ness] at his [Second] Coming. And our archbishop, Lord T‘uma, and his pure priests, amen, may it be so. Fol. 260v In the year 1093 (1644 CE) Lord Grigor blessed (pl.) Fol. 260v, in notrgir In the year thousand two hundred (= 1751 CE) on August 15 Lord Astuacatur’s son Petros was ordained. May God preserve him firm in his ordination. May God preserve him in his ordination from the temptations of Satan [from satanic temptations].
Comment: Inscriptions found throughout manuscript; main colophon on fols. 258r-259v

Support material Paper

Medium-weight paper folios with rounded outer edges; margins trimmed and occasional repairs to fore-edges; significant discoloration of paper folios, especially at outer corners, where partial fingerprints are discernible; parchment flyleaves inserted immediately after front and before back pastedowns

Extent Foliation: ii+260+ii

Flyleaves and endleaves are parchment, cut from a large thirteenth-century Gospel Book, with text written in upright erkat'agir (uncial)

Collation

Formula: 1(6), 2(10), 3(14,-14), 4(12), 5(12), 6(12), 7(12), 8(12), 9(12), 10(12), 11(12,-12), 12(12), 13(12), 14(12), 15(12), 16(12), 17(12), 18(12), 19(12), 20(12), 21(12), 22(12), 23(6,-5,-6)

Comments: First folios of each quire on fols. 1, 5, 17, 30, 42, 54, 66, 78, 90, 102, 114, 125, 137, 149, 161, 173, 185, 197, 209, 221, 233, 245, 257; endleaves tipped around last quire

Dimensions

17.0 cm wide by 26.0 cm high

Written surface

11.5 cm wide by 18.0 cm high

Layout

Columns: 2
Ruled lines: 22-23

Contents

fols. 1 - 260v:

Title: Gospel Book

Hand note: Bolorgir (miniscule) for the text of the Gospels; erkat'agir (uncial) for letters introducing verses; upright erkat'agir (uncial) for the flyleaves and endleaves, which are from a thirteenth-century Gospel Book

Decoration note: Sixteen full-page polychrome miniatures from the life of Christ preceding the Gospels; four full-page Evangelist portraits; four full-page incipits; numerous marginal miniatures; and historiated, inhabited, or decorated initials for chapter divisions; canon table frames, rubrics, and verse divisions in red; Gospel text in black ink

fols. 1v - 2r:

Title: Letter of Eusebius to Carpianus

Scribe: Aristakēs

Decoration note: Letter text in black ink; frame, rubric, and text divisions in red ink

fols. 2v - 6r:

Title: Canon tables

Scribe: Aristakēs
Decoration note: Canon table frames and rubrics in red ink; text in black ink

fols. 7v - 15r:
Title: Prefatory full-page illuminated miniatures
Scribe: Aristakēs
Decoration note: Sixteen full-page miniatures

fols. 17v - 259v:
Title: Gospels
Scribe: Aristakēs
Decoration note: Four full-page Evangelist portraits, four full-page incipits, numerous marginal miniatures; and historiated, inhabited, or decorated initials for chapter divisions

Decoration

fol. 7v:
Title: Annunciation
Form: Full-page miniature

fol. 8r:
Title: Nativity and Adoration of the Magi
Form: Full-page miniature

fol. 8v:
Title: Presentation in the Temple
Form: Full-page miniature

fol. 9r:
Title: Baptism of Christ
Form: Full-page miniature

fol. 9v:
Title: Transfiguration
Form: Full-page miniature

fol. 10r:
Title: Raising of Lazarus
Form: Full-page miniature

fol. 10v:
Title: Christ's Entry into Jerusalem
Form: Full-page miniature

fol. 11r:
Title: Christ Washes the Disciples' Feet
Form: Full-page miniature

fol. 11v:
Title: Crucifixion
Form: Full-page miniature

fol. 12r:
Title: Harrowing of Hell
Form: Full-page miniature

fol. 12v:
Title: Entombment
Form: Full-page miniature

fol. 13r:
Title: Holy Women at the Tomb of Christ
Form: Full-page miniature

fol. 13v:
Title: Ascension of Christ
Form: Full-page miniature

fol. 14r:
Title: Pentecost
Form: Full-page miniature

fol. 14v:
Title: Second Coming of Christ
Form: Full-page miniature

fol. 15r:
Title: Weighing of Souls
Form: Full-page miniature

fol. 17v:
Title: Evangelist portrait of St. Matthew
Form: Full-page miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 18r:
Title: Head-piece and incipit of the Gospel of St. Matthew

Form: Full-page miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 26v:
Title: Siren and historiated initial with a human face
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 27v:
Title: Altar and historiated initial of a man holding a lamp
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 34v:
Title: Wolf
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 38r:
Title: Siren
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 43r:
Title: Bird and snake fighting and inhabited initial with birds
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 46r:
Title: Lion and inhabited initial with birds
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 51r:
Title: Siren and historiated initial of a woman

Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 52v:
Title: Siren and historiated initial with a human face
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 57v:
Title: Christ Healing the Blind Man
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 60r:
Title: Parable of the Vineyard
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 61r:
Title: Siren and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 61v:
Title: Wolf and inhabited initial with birds
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 65r:
Title: Temple of Jerusalem and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 71v:
Title: Calf and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial

Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 72r:
Title: Lion
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 75r:
Title: Bird and snake fighting
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 79r:
Title: Mary Magdalene and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Matthew

fol. 81v:
Title: Evangelist portrait of St. Mark
Form: Full-page miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 82r:
Title: Head-piece and incipit for the Gospel of St. Mark
Form: Full-page miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 87r:
Title: Fantastical beast and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 87v:
Title: Siren and inhabited initial with a human face
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 88r:
Title: Siren and inhabited initial with a human face
Form: Marginal miniature and inhabited initial

Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 92v:
Title: Fish and inhabited initial with wolves
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 98v:
Title: Siren and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 99r:
Title: Siren
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 104v:
Title: Siren
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 105v:
Title: Wolf
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 106r:
Title: Calf and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 107r:
Title: Blind man and historiated initial of a woman
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 108r:
Title: Barren fig tree
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 109r:
Title: Historiated initial with a human face and floral motif

Form: Historiated initial and marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 110v:
Title: Siren and historiated initial with a human face
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 112v:
Title: Temple of Jerusalem and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 120r:
Title: Cross and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 122v:
Title: Joseph of Arimathea and inhabited initial of a wolf
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Mark

fol. 125v:
Title: Evangelist portrait of St. Luke
Form: Full-page miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 126r:
Title: Head-piece and incipit for the Gospel of St. Luke
Form: Full-page miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 128r:
Title: Angel of the Annunciation (Archangel Gabriel) and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 128v:
Title: Visitation
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 130v:
Title: Siren
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 131r:
Title: Shepherd and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 132r:
Title: Inhabited initials of a wolf and bird and a floral motif
Form: Inhabited initials and marginal decoration
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 134r:
Title: Historiated initial of a standing woman and a wolf
Form: Historiated initial and marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 138v:
Title: Male crowned siren and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 139r:
Title: Siren
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 140r:
Title: Historiated initial of a saint and floral motif
Form: Historiated initial and marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 143r:
Title: Historiated initial of a man looking and pointing upward and a floral motif
Form: Historiated initial and marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 145v:
Title: Siren

Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 161r:
Title: Manticore and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 162r:
Title: Lamp on an altar
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 165v:
Title: Sheep
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 166v:
Title: Bowl of fire and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 170r:
Title: Bird and inhabited initial of a wolf
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 179r:
Title: Publican and the Pharisee
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 179v:
Title: Siren
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 181r:
Title: Blind man and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 182v:
Title: Colt of an Ass

Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 187r:
Title: Temple of Jerusalem and historiated initial of a crowned man looking and pointing upward
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 193r:
Title: Cross and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 196v:
Title: Joseph of Arimathea and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. Luke

fol. 201v:
Title: Evangelist portrait of St. John and Prochoros
Form: Full-page miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 202r:
Title: Head-piece and incipit for the Gospel of St. John
Form: Full-page miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 203r:
Title: Historiated initial with a human face and floral motif
Form: Historiated initial and marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 204v:
Title: Siren and historiated initial of a standing man holding a serpent
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 205r:
Title: Floral motif in the shape of a Star of David and inhabited initial of a bird

Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 213v:
Title: Inhabited initial of a lion and floral motif
Form: Inhabited initial and marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 214r:
Title: Sheep and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 220r:
Title: Bird and historiated initial of a standing man
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 222v:
Title: Siren and historiated initial with a human face
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 223r:
Title: Siren and historiated initial of an acrobat
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 229r:
Title: Sheep and historiated initial of a woman
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 234v:
Title: Tree and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 235v:
Title: Historiated initial of a musician and a floral motif
Form: Historiated initial and marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 239r:
Title: Male siren

Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 247r:
Title: Bird and historiated initial with a human face
Form: Marginal miniature and historiated initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 251r:
Title: Cross and inhabited initial of a bird
Form: Marginal miniature and inhabited initial
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

fol. 252v:
Title: Joseph of Arimathea
Form: Marginal miniature
Text: Holy Gospel of Jesus Christ, according to St. John

Binding

The binding is original.

Upper and lower boards made of wood and covered with goatskin, with a rectangular goatskin flap attached to the lower board to protect the fore-edge; two silver plaques have been attached to the upper and lower boards and are joined across the spine through use of three sets of five silver chains; upper-board silver plaque depicts the Adoration of the Magi in a central, rectangular field, with the figures and decorative elements in repoussé and gilded, with carefully incised details and blue, green, and yellow enamel employed for spatial and decorative effects; outer border is filled with grape-cluster motifs within a green-enamel background and semi-precious gems in the shape of rosettes and crosses; lower-board silver plaque incorporates the same decorative elements and design as the upper-board, but the central scene depicts the Ascension of Christ, with the heavenly background filled in with a marbled white enamel and the earthly background below in blue; inner boards lined with blue linen

Provenance

Created in 1475 CE by a scribe identified as Aristakes for a priest named Hakob, possibly in the Lake Van region of Turkey

Henry Walters, Baltimore, acquired before 1931

Acquisition Walters Art Museum, 1931, by Henry Walters' bequest

Bibliography

Thanks are expressed to Professor Bernard Coulie (Université catholique de Louvain, Louvain-la-Neuve) for kindly making available his bibliography on the Armenian manuscripts kept in the Walters Art Museum.

De Ricci, Seymour. Census of Medieval and Renaissance Manuscripts in the United States and Canada. Vol. 1. New York: H. W. Wilson Company, 1935, p. 762, no. 29.

Der Nersessian, Sirapie. "An Armenian Gospel of the Fifteenth Century." Boston Public Library Quarterly, January 1950, p. 12.

Walters Art Gallery and Baltimore Museum of Art. 4000 Years of Modern Art. Baltimore: Walters Art Gallery, 1953, p. 42, no. 119

Walters Art Gallery. The History of Bookbinding, 525-1950 A.D. An Exhibition Held at the Baltimore Museum of Art, November 12, 1957, to January 12, 1958. Baltimore: Organized by the Walters Art Gallery and presented in cooperation with the Baltimore Museum of Art, 1957, pp. 12-13.

Der Nersessian, Sirarpie. Armenian Manuscripts in the Walters Art Gallery. Baltimore: Walters Art Gallery, 1973; pp. 45-51, 88-89, cat. no. V, plates 128-160.

Sanjian, Avedis K. A Catalogue of Medieval Armenian Manuscripts in the United States. University of California Publications, Near Eastern Studies 16. Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press, 1976; pp. 296-305, cat. no. 59.

Merian, Sylvie, L.,“The Structure of Armenian Bookbinding and Its Relation to Near Eastern Bookmaking Traditions.” Ph.D. diss. Columbia University, 1993, esp. pp. 81-82

Mathews, Thomas F., and Roger S. Wieck, eds. Treasures in Heaven: Armenian Illuminated Manuscripts. New York: The Pierpont Morgan Library, 1994, pp. 150-151, cat. no. 9.

Merian, Sylvie, L. "Newly Identified Armenian Plaques from Keyseri in the Fitzwilliam Museum." Manuscripta 51, no. 2 (2007): pp. 261-269.

Merian, Sylvie, L., “Notes on Two Pairs of Armenian Silver Plaques from Kayseri in the Musée Arménien de France.” Manuscripta 55, no. 1 (2011): pp. 109-22.

Merian, Sylvie, L. “The Armenian Silversmiths Kesaria/ Kayseri: Seventeenth and Eighteenth Centuries.” In Armenian Kesaria/Caesarea and Asia Minor. Ed. Richard G. Hovannisian, UCLA Armenian History and Culture Series, Historic Armenian Cities and Provinces, 12. Forthcoming 2013.

Contributors

Principal catalogers: Der Nersessian, Sirarpie; Landau, Amy; van Lint, Theo M
Catalogers: Dennis, Nathan S; Noel, William
Editor: Herbert, Lynley
Copy editor: Dibble, Charles
Conservators: Owen, Linda; Quandt, Abigail
Contributors: Bockrath, Diane; Emery, Doug; Noel, William; Tabritha, Ariel; Toth, Michael B.

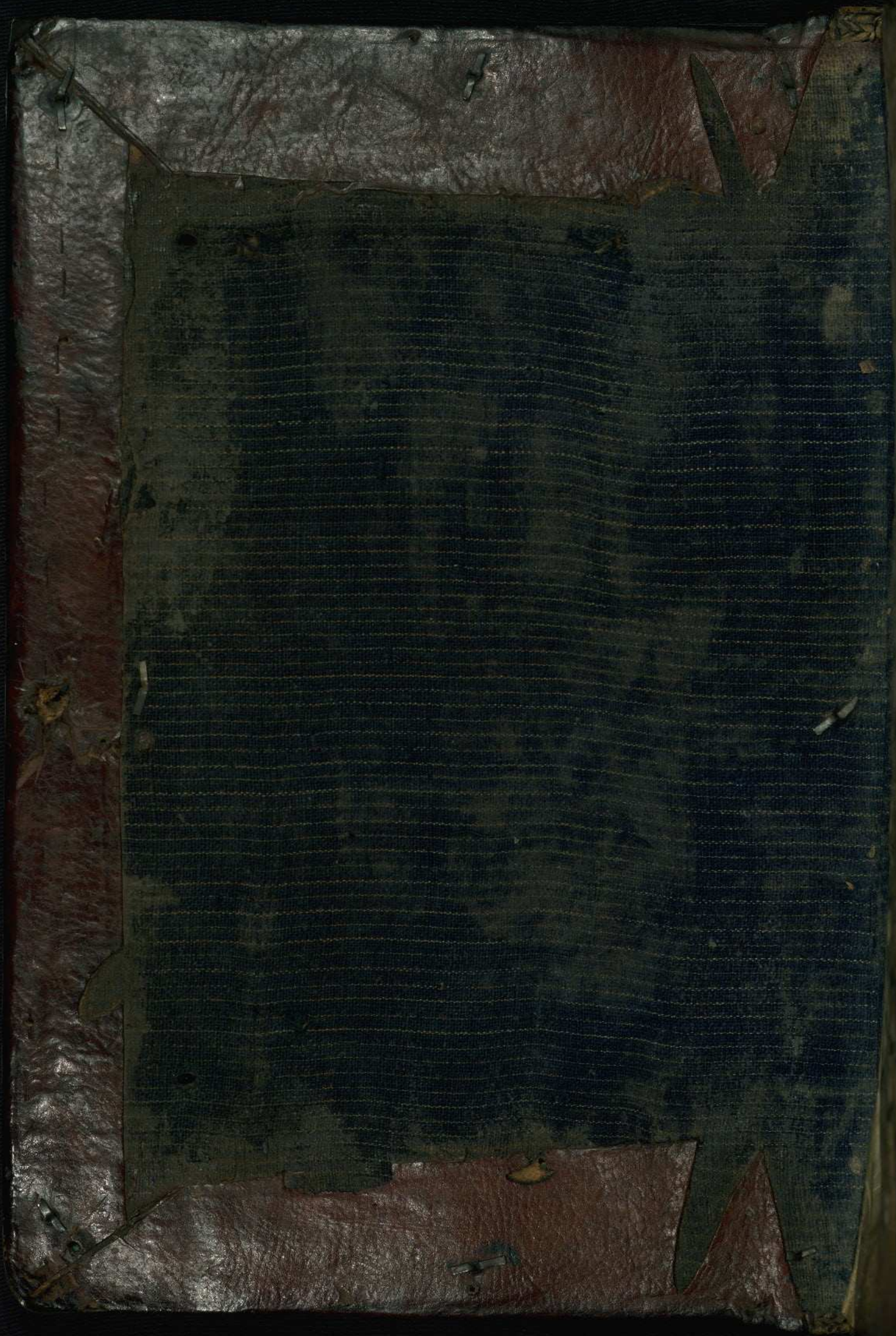

The Walters Art Museum
600 N. Charles Street
Baltimore, Maryland
21201
http://www.thewalters.org/

Released under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported license
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode
Published 2013

N

MS 340

A Manuscript

dated 1775

(f. 84.)

[illegible]

[illegible]

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ

Ա

Ոդայսե ինեղբոյ կարգելոյ կանոնացս · պատճառս : Հայցատուն գոլն պատմուհինցիք այսպէս : Ի վերայ իւրաքանչիւր հուր չորեց ունց աւետարանչաց ի Հիւ ինչ առընթերկայ ըստ իւրաքանչ իւրմասին : Հակեալ յառաջն մէն · ապա յերկրորդէն · և յերրորդէն ևս յառաջ կարգաւ խաղաղացեալ ընդբնաւ մին չև ցկատարած գործոցն : Ա · Երբոտ իւրաքանչիւր հուտ որ ցուց անե · Ձե յորում առանձնացուն ե : Ցանուանացն կայցե Ձիւն Հայսպիսի ինչ · Ձե յառաջինն յայտե որպես Ձե յառաջն ոմն : Եւ եթե երկրորդն յերկրորդումն · Այլևպէ ո միանվացուսանն եմին : Հ ոդեթե բացեալ զմի զ չորից աւետարանչացն յորոյ վերայ հկամիցի կալ · յորում Ճառագելիսկ կամիցիս գիտել եթե ոյք ն զորս հանգոյն միմեանց առացին : Եւ զանոնիկսն յիւրաքանչիւր տեղիս գտանել յոյս ըս ա նոսին ածան : Օր Ճառագործս ևս ունիցիս · առեալ զառաջ իկայ Ձիւն խնդրեացես զնա ի Ճակատ կանոնին ընդդէմ կարմր ափոմն հեղբնա դուշմն իլուսցան իցե և հայեցես զիւրաքանչիւրն յիվերայ հայտառաքգոն գտեղոյն ի Ճակատ կանոնին Ձեքմն երորդք առըիկեն առացեալ յորոց խնդրեացեն և կայցես իվերայ Ձուտց հայրոց աւետարանացն որք ի կանոնին իցեն : Օր Ձիւ ևս ունիցիս առընթերակացացն խնդրեացես զնա ի ներքս յանցն իւրան յիւրաքանչիւր աւետարանի ի տեղիս զհանգոյնս առացեալս

ողջ լեր :

Հայե զանձ անկողոպտելի : Յիշատակ հանապատիկ մեծու Ձի · սրբակրօն աբեղայն Յակոբն · իւրաքանչիւրեցայց :

Յուհան	Մարկ	Մատ
Յուհան	Մարկ	Մատ
Յուհան	Մարկ	Մատ
Յուհան	Մարկ	Մատ

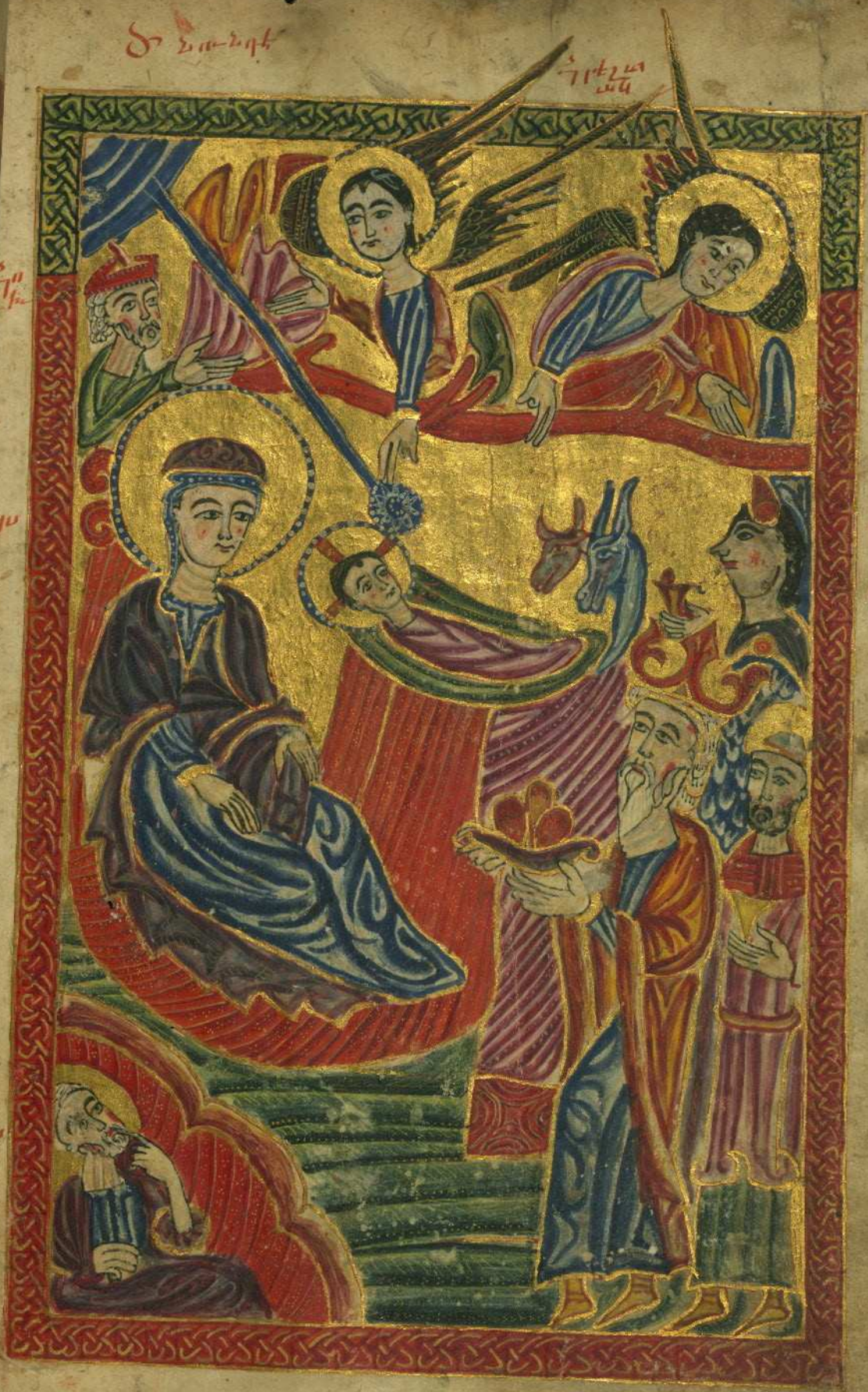
Կանոնք յորս երկուս են:		Կանոնք յորս երկուքեան ուղղեն	
Մարկ ոս	Մարկէ ոս	Մարկոս էոս	Մարկոսի էոս
զբ զբ	զբ զբ	զբ զբ	զբ զբ
ոչ ոչ	ոչ ոչ	ոչ ոչ	ոչ ոչ

Կանոն Ը. չորս երկուքն		Կանոն Է. չորս երկուքն	
Մարիամ	Մարկոս	Մարիամ	Յոհաննէս
մխե մճ մծբ	ՀԽԵ ՀԽԵ ՀԽԵ	է	ՀՀ
մծգ մկ մկբ	ՀԽԲ ՀԾԲ ՀԾԳ	ժբ	ԺՀ
մհե մձբ մձգ	ՀԾԳ ՀԿԴ ՀԿԵ	ժբ ՀՀ	ԷԲ
մձը մգ	ՀԿԲ ՀՀա	ՀՒ	ԼԴ
մղբ մղը	ՀՀԳ ՀՀԲ	ՀՀԵ ՄԺ	ՀԲ
սկ յԲ	ՀՀԵ ՀՂ	ՄԲ	ՄԺԵ
սժա ՍԼ	ՀՂԲ ՄԸ		ՀՃա
սԼե յխա	ՄԺԳ ՄԱ		
սխծ յԾ	ՄՒՂ ՄՒԲ		

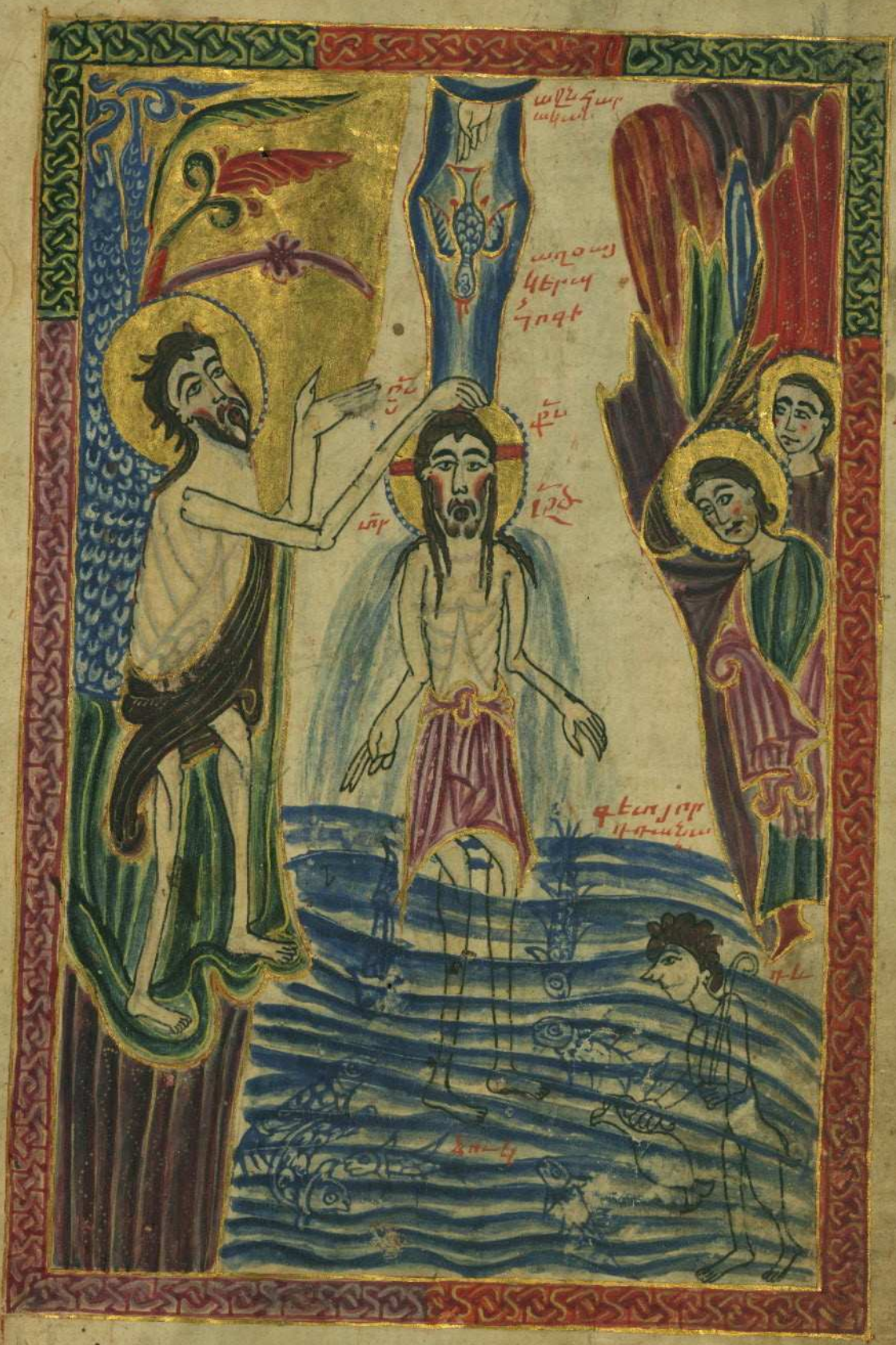
Կանոն Ը՝ չորսերկուն		Կանոն Թ՝ յոթսերկուն	
Ղուկաս	Մարկոս	Ղուկաս	Յոհաննէս
ուրախ	ժէ ժղ	լև մկբ	մէթ միբ ձէթ
իզ իզ	ժզ իբ	մկբ մհգ մհդ	ձիդ միթ մէ
իբ ձդ	ժե իբ	մհդ յգ յէ	միա ձկ ձղ
ձթ ղա	ծզ կա	յժբ յգ յէ	ճղ ձձկ ձձկ
ձձգ	հե ղէ	յժբ յգ	ձձկ ձձբ
միե	ճլզ	յե յժբ	ձձբ ճձբ
մհգ	մժզ	յիս յիս	մժգ մժէ
յլէ	մլ	յիսա յիսա	միսա միգ
		յիսա	միե

Կամուն	Յուրա	Լուսանցքին	Խուտա
Համր	Էտա	Համր	Կոտ
բուդ յուդ	ՀՅՀՀ ՀԽՀ	ԱՅՐ	Ղ
խղ լե խղ լե	ՀՅՀ ՀՅՀ	խա	ՂԲ
լե լե լեղ խա	ՀՂՀ Մ Մ	խղ	ՂԴ
խե ՅԴ ՅՂ հե	ՄՅԴ ՄՅԴ ՄԻԲ ՄԻԴ	ՅԲ	ՀԱ
Հա ՀԲ ՂԱ ՂԲ	ՄԼ ՄԼԴ ՄԼԴ ՄԼԲ	կԲ	ՀԴ
ՀԱ ՀՂ ՀԲ ՀՅԴ	ՄԽԴ ՄԿԲ ՄՀԳ ՄՅԳ	Կ	ՀԽԳ
ՀՅԴ ՀՅԲ ՀԽԴ	ՄԴ ՄՅԲ ՄՅԴ	ՀԴ	ՀԼԲ
ՀԽԴ ՀԼՂ	ՄԽԴ ՄՅԽ	Հա	ՀՂԲՂ
ՀԽ ՀՅԱ	ՄՅԴ ՄՅԲ	ՀԲ	ՀՅ Մ ՅԴ

Աստուածայն
ձայն
Հոգի
Քրիստոս
Յովհաննէս
գետ
Հրեշտակ

ՅՈՎՀԱՆ

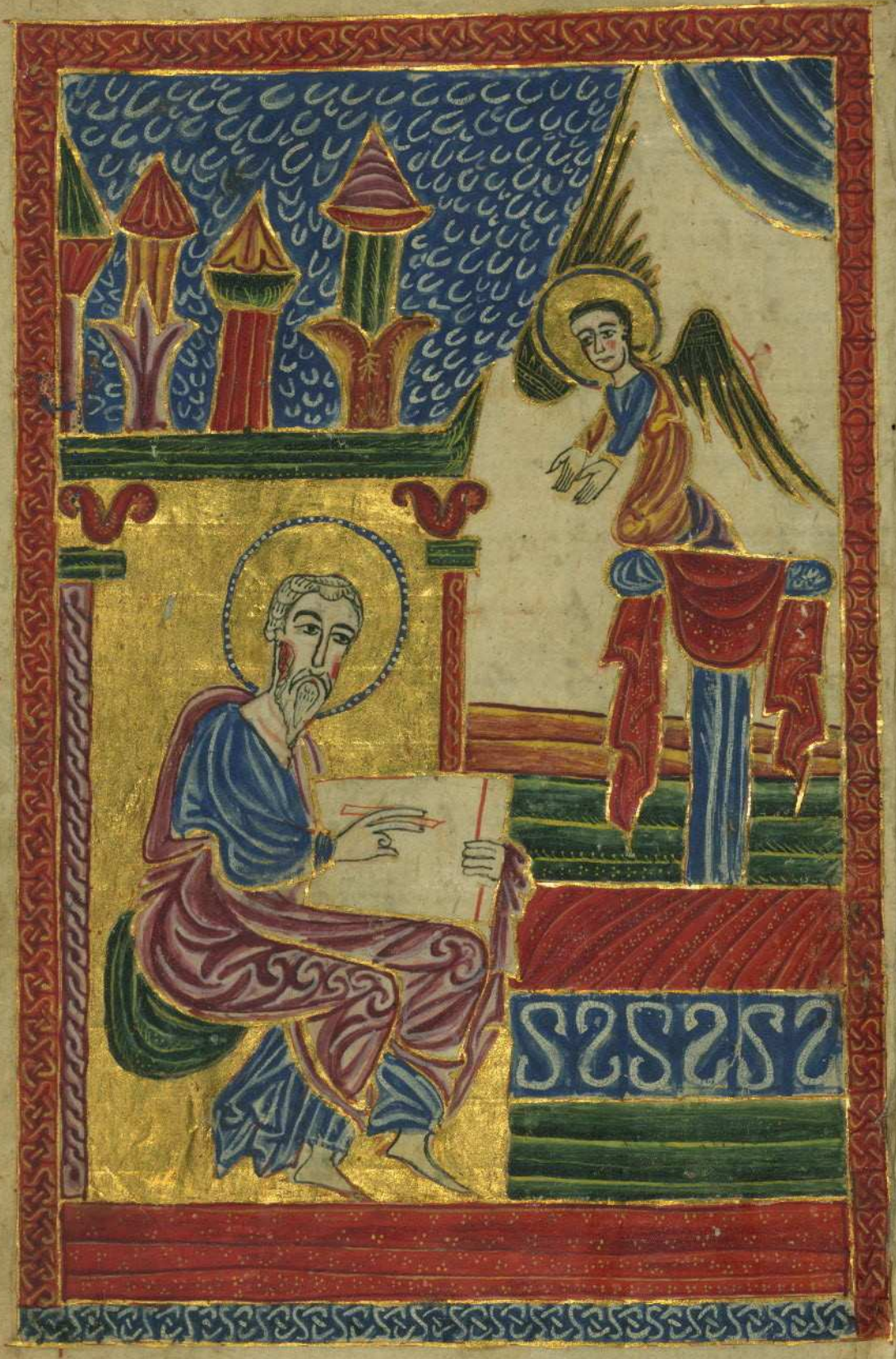

Յիշատակ ար առեւտրանս, եր-
զրուացի մահդեսի էղիսային. Հման
գուցեալ հօրն յակոբին, մօրն ասլի-
պին: եղբարցն ալէքսանին, բարա-
ղամին, եղազարին: Հանդուցեալ
էրբէրն խաթունապակէ: Հանէտոլն
կարապետին, զաքանչ աննային: և
կողակցեան իւրոյ Թուրլէնտին: Հոր-
դոցն աբրահամին, յակոբին, աստո-
ածին, Հետ ամենայն զաւրին: որ ըստա-
ցաւ մահդեսի էղիան զգանձս ստաո-
ծուական. Իթալին հայոց, ոսկով, ամին
Հետ իթօհաս Թալաքն, Իդուան ար
ստարտաս էկէղեցոյն, զի ունիցէ յի-
շատակ անդնդելի: Եւ որք իշխեսցէ
ստատճատանօք ինչ Հանել. զաս Ի-
դրանէ ար էկէղեցոյս գրաւել կամ
ծախել կամ գողանալ. եթէ յանդգնի
ոչ նզովեալ էղիցի Իմ ստեղծող աբդար:

ՅԱՆՈՒՆ ՅՈՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԵՒ ՀԱՐԵԼԵՑՒՆ

ՅԱՆՈՒՆ ՅՈՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԵՒ ՀԱՐԵԼԵՑՒՆ

ՅԱՆՈՒՆ ՅՈՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԵՒ ՀԱՐԵԼԵՑՒՆ

մարդոյ յոյժ հոյակապ
հրաշագեղ զմայլանք
նոյն իսկ առաքեալն
զհրաշ սուրբ

զի ոչ տեսաւ աչք
եւ ոչ լուաւ ականջ
մարդոյ, սիրելք
աստուծոյ պատրաստեաց

նոցա։ այլեւ մեզ
յայտնեաց հոգւովն
սրբով։ զի հոգին
ամենայն զամենայնս

քննէ եւ զխորհուրդս
աստուծոյ։ զոր
ոչ ոք
գիտէ

զի եթէ ոք
գիտէ զմարդկային
բանս, բայց
հոգին որ

ի նմա է։ նոյնպէս
զաստուծոյ բանս
ոչ ոք գիտէ
բայց

հոգին աստուծոյ։
մեք ոչ
զհոգին

աշխարհի
առաքեցաք
այլ

զհոգին
որ
յաստուծոյ

է։ զի
գիտասցուք
զորս

շնորհեցաւ
մեզ
աստուած

խօսիմք
ոչ
ի

բանից
որ
ուսուցանէ

զիմաստութիւն
մարդկային
այլ

ի բանից
որ
ուսուցանէ

զհոգին
սուրբ
զհոգեւորսն

հոգեւորականաւք
համեմատեցուցանեմք։

ե աստուած. յաւուր
Եկեղեցի ամենայն
յ երկուս ամս եղև սո
ղ ցեցի աստուածա
ասաց - ածնցի որդի
արքե - Հիմա կոչ
կոչեցեալն զանուն
նորա եմ մանուէլ. ու
Թարգմանի ընդ
մեզ
ԳԼԱ
ւ զարմացուցեալ
վեան ի բնոյ անտի՝ վ
րար ուրախ հրամայե
ա ընդ նմա հրեշտակն
ւսաւ միմեանց զկին
նն իւր կոչ զիւսէր զնա
մինչեւ ծնաւ զորդին
կոչեաց զանուն նորո
յ

վուրդ իւր ի մեղաց իւ
նոյ փրկեսցէ զժողո
զանուն նոր յա ։ ԻՕ
ոլ որդի ևաւետեցեալ
ի հոգւոյն սրբոյ՝ ծն
զորդի իւր զանդրա
ամարիամ կինդր ։ զան
չեր առնուլ առ ինքն
դի դատիմ. մինչև
ատոյ ։ Յարուցեալ ոս
լեան երեւեցաւ նմա
հրեշտակն ։ ասէ
ածէր զմարիամ ։ ահա
ւմինչ զեռնայ զայր
արձակել զինա
խորհեցաւ լռել ա
կամէր առաւակել զնա
քան զի ազդարիցէ. Հաղ
յարուցեալ յ հոգւոյն
մինեան . զատաւ
եւմինչ էր եկեալ սա

դեռաց նոցա մինչե ե-
յարուցին առաքեալքն
գնացին. եւ ահա
անտէրն զոր տեսին
ի թաղատունն ե-
կեալ երկիր պատ-
ուեցին նմա ։

Ա. Ընդրա երբեմն
ի թաղատունն ։

Ա. Ընդրա ասեն ցնա
ի բեթանիա հրեշտակք ։

Յոհ. Ոչ ինչ կրտսեր
եղեալ քան զքեզ ։
Եւ դու ընդէր ոչ
գայիր ։ Ա. Ընդրա
ի բեթանիա հրեշտակք
ասեն ցնա ։ Յոհ.
Ոչ ինչ կրտսեր եղեալ
քան զքեզ ։ Եւ դու
ընդէր ոչ գայիր ։
Ա. Ընդրա ասեն ցն

ահա հրեշտակ տէր եղեւ
եցոյց ի տեսլեան յոյժ
փոյթ եւ ասէ արիւնոյզը
մանուկդ եւ զմայրն իւր.
եւ փախիր յեգիպտոս՝
եւ կաց անդ մինչեւ ցորժամ
ասացից քեզ. զբան զի
Հերովդէս խնդրէ զհոգի
մանկանդ զմահ: ՚ի
նա յարուցեալ առ
զմանուկն եւ զմայրն իւր
գիշերի. եւ գնաց յեգիպ
տոս. եւ անդ լինէր
մինչեւ ցվախճան հե
ռի ի
՚ի լցեալ ասացեալն
ետէ ի բերանոյ մարգար
էին որոյ ասէ. յեգիպ
տոսէ կոչեցի զորդիս
՚ի այնժամ երեսս հե
ռուա
վրդեսն թէ խաբեցա ի
մոգուցն անտի. բար
կացաւ յոյժ եւ առաւ
ղրկեաց սպանանել զամ
անոսիկ որ էին ՚ի Բեթ
լեհէմ եւ յամենայն
եզերս նորա ՚ի տարե
կան եւ ՚ի տակաւին
ժամանակէ զոր ստուգեաց
յոմանց մոգուցն: ՚ի
յն ժամանակն յայնմիկ
եկեալ Յովհաննէս մկրտիչ
քարոզէր յանապատի հրէ
ից եւ ասէր. ապաշխարեցէք
մերձեցաւ զի արքայու
թիւն երկնից: ՚ի
յն Յովհաննէս զգեցեալ
էր մանուկն
՚ի բրդեայ տեսիլն զգաստ
ղն խնդացին ուրախ
ուրախ մեծ յոյժ:
՚ի երբեմն մտին ՚ի
տուն. տեսին զմա
նուկն հանդերձ մայր
եհան մարգեան իւրով վ:
եւ անկեալ երկիր պա
պանէին նմա: եւ բա
ցեալ զգանձս իւրեանց
մատուցանէին նմա
պատարագս ոսկի՛
ւկնուրուկ եզմոուա:
՚ի հրամանաւ առեալ
՚ի տեսլեան չդառնալ
անդրէն առ Հերովդէս
ընդայլ ճանապարհ հ
գնացին յաշխարհն
իւր հանդ:
՚ի երբեմն
ին նոքա անտի:

ծան աւետարանի պատմ-
էչեցի : Եւ որ չէ մատ-
նեցոյց զառաջինն կո-
չեցեալ Պետրոս եւ զեղ-
բայրն մարգարէիւն ո
նազարեթ . զի լցցի
նազարեթ . զի լցցի
եղբայրակիցն որ կոչէր
Եկեղեցու բնակեցեալ ի
կոյմանս գալիլացոց :

1. Ուհրամանաւ առեալ
ի տեսլեանն . գնաց
կուռն իւրոյ երկեաւեր
Թալ անդր :

1. Ուբերև լուաւ ՀՀՔ
արքեղայոս Թագաւո-
րեաց Հրէաստանի փո-
խանակ Հերովդէս հօ-
րն իւրոյ երկեաւեր
կիւրն Եղիպ :

1. Ենա յարուցեալ ա-
ռ զմանուկն եւ զմայր նորա , եւեկն յեր
կիրն Իսրայէլ :

1. Ուհրամանաւ առեալ
ի տեսլեանն . գնաց
կուռն իւրոյ երկեաւեր
Թալ անդր :

1. Ուբերև լուաւ ՀՀՔ
արքեղայոս Թագաւո-
րեաց Հրէաստանի փո-
խանակ Հերովդէս հօ-
րն իւրոյ երկեաւեր
կիւրն Եղիպ :

1. Ենա յարուցեալ ա-
ռ զմանուկն եւ զմայր նորա , եւեկն յեր
կիրն Իսրայէլ :

2. այն գուժեաց ի հր
եշտակէն ՀՀՔ . ոդբոյժն ևվասիմ
հալածեալ յոյժ . հոգալ
ըայր զորդիս իւր եւոչկա
մեր մեռանիլ զհոյնէին :

1. Ուի վախճանեալն հե
րովդէս . ահա հրեշտա
կ տէն ի տեսլեան երև
եցաւ յովսեփու յեգիպ
տոս եւասէր . արի առ
զմանուկն եւ զմայրն
իւր . եւգնա յերկիրն Ի
սրայէլ :

3. այն ժամ կատարե
ցաւ ասացեալն ՀՀՔ
երեմիայ ՀՀՔ մարգարէէ
որ ասէ .

մօգուց ն :

մանկունա որէին ի բեթ
ղհեմ . ևայսամ սահմանա
ներ : յերկեմեննոց ևի ևսո
նարհ ըսաժամանակ
ին զորաստուգեաց ի

զբեթ կոտորեաց զամ

զեզ զիւրսն ի ձեռն ձեր
զառաքեսցէ ։ Զի
զիարդ ասէ ոմն ։ Ես
ոչ ունիմ զիս ինձ
ոչ ոք ։ Ես ոչ ունիմ
զիս ինձ ոչ ոք

ան յ և զայր ի վեր նր ։

ա իսկ ի ձեռն առեալ զնա ի վեր
կոչեաց զնա ։ և ասէ ցնա ։ ա-
ռաջի ոչ ոք ի մեզ լինի զամ ար
ձիս ։ զի այս պէս վայել
է մեզ լինել զամենայն
արդարութիւն ։ և առա-
քեաց զնա ։ Յետոյ
քան զնա ։

ա և ի վերջոյ մկրտեցաւ
նա ։ և ոչ ոք

եւ ցուցանէ նոցա զամ
լեառնն մի բարձր յոյժ:
և զինս սատանայի ի
ա պարզեալ առնուլ զա
փոխեցեալս զմարածքն:
ա ոչ ցինս տարբեալ
զայս. զերեալէ ՃԽԵ ոչ
զինս զիքեզ. զիմի երբ
եք հարցես զիքան ի
զայս ասէ տէր =

ի վերայ քեռասց բարձ
տուխերեալէ վէրքս. ո
հրեշտակաց խափեցա
վայր. զի գերեալէ ՃԽ
տաչարին և սատ
ցինս երեմիայ ե
և կացուցանէ զինս
ա ի վերայ աշտարակի
և կացուցանէ զինս
ա այն ժամայ

եղանէ ի բնութիւն ոչ:

ա սարգեալ առնուլ զա
փոխեցեալս զմարածքն:
յա. զերեալէ ՃԽԵ ոչ
ցինս տարբեալ
զայս ասէ տէր =

ա ուահաբ ձայն յերկնից
արասաբ. դայէ սրդիւմ
սերեալ ընդառ հայցեց
ա =

ղայն փորձել ի սատա
յա յանապատ ի հոգ
ա այնժամ վարեցաւ
ա =

ա ուահաբ զձայն
ասաց ցնա =

ա ուահաբ ձայն յերկնից
ասաց. դայէ սրդիւմ
սերեալ ընդառ հայցեց
ա =

ղայն փորձել ի սատա
յա յանապատ ի հոգ
ա այնժամ վարեցաւ
ա =

ա ուահաբ զձայն
ասաց ցնա =

ա ուահաբ ձայն յերկնից
ասաց. դայէ սրդիւմ
սերեալ ընդառ հայցեց
ա =

ղայն փորձել ի սատա
յա յանապատ ի հոգ
ա այնժամ վարեցաւ
ա =

ա ուահաբ զձայն
ասաց ցնա =

ընդեղը ծովուն գալէր
ես ինչդեր գնայի յերկուս
= եւ ոչ մի

ղրկեալէ ստրատիւղէն
Մատիկեսարեցիքն զիմէ
զառնելն յերկիրն իւրեանց
այնմհետէ սակաւ
= ոչ մի

եւս մահու լոյս ծագէ
յաշխարհին · կին աստու-
ած նոցա ոչ ոք ի հաւատս
ի խաւարի եւս լոյս
ժողովուրդ անհաւատ
լուրջ հեթանոսա ց
կոյս յոսկանանութ
պարհծովու յայն ո
ոչ մարգարէ երկ ոչ
զաբուղտն ու երկիր
ղրկեալ ի չերն եւսէ
ղիմ ոչ

վեցերորդ ի սահման ո
կափառնաւորում ի ծո-
ց · երկն բնակեցաւ ի
ա գնոյց ի գաւիւղէյ
մատնեցաւ · մեկնեց
յն · եղէ յովհաննէս
ոսէ ինն գնոյ =
մակ մատեան հպատա
ոսնայ · հասին հրեշտ
ա, հազոյ միայն պաշեղ
ցեա =
ես գեղ ծովուն գալէր
ես ինչդեր գնայի յերկուս
= եւ ոչ մի

վեցերորդ ի սահման ո
կափառնաւորում ի ծո-
ց · երկն բնակեցաւ ի
ա գնոյց ի գաւիւղէյ
մատնեցաւ · մեկնեց
յն · եղէ յովհաննէս
ոսէ ինն գնոյ =
մակ մատեան հպատա
ոսնայ · հասին հրեշտ
ա, հազոյ միայն պաշեղ
ցեա =

նոր ժողովուրդք բառ
ս ասէ երեսից զինուս։
ծա, եւ բնչիկեաց զինուս։
նուսս եւ զանոնգամայն
ուզդիւս ձայնս եւ տուս
ցիս - ուխ տանջանաց.
եանէին. ի պէտ պէտ
զամ հիւանդս ոչնեղ
ն ամատուցին առ
ամ երկիրն աստծոց
ւէ լուր նորա ընդ
լոքեանն ։
հաչամատոյց ի ժողով
զամ հիւանդս ուրիշ
ուրիշ ։ Եւ բժշկէ զ
զատարանն աղքատ
տա նոց. եւ քարոզէ զ
ուցանէր. ի ժողով
կոյին զա լեռացոյց. ու
ւէ լեր յերկինս ։
ցին զիւեւ նորա ։
հայրն իւրեանց. զնա
վաշակն զնաւն ու զը

ոցա ի ժողով վառ
իւրեանց. ասէին զնա։
զմէ ին զուարճանա ո
երեան զհանդերձ հայ
նորա ի նաւակն զերեզ
ո զհանդերձ զերեզման
կուս եղբարս, զյակո
յատակ - եւ ոչ այլ եր
ամատուցեալ առնուլ
գնացին զհետ նորա։
ղ վաշակն զգաւծիւն
ունցաւ ի ժողով վառ
զէին զուարճանային։
զիկն իմ. ու ամարեաց
իւծ. քանզի ճգնուցեալ
նն. ամրեաց ուրախան
ւանդութեամբ եղբայր
կոչեցեալն. պետրոս.
եղբայր զանդրէաս
ացուց. եւ ոչ երկուս

ոչ ոք զան զնեղեն է ինչ։
զմարմարտուն սա յայ
այս պատ հարուցեցին
բառնալոյ յերկիրս
լեռնէ։ զի վայրկեանք
լիս։ զնց զաղքն նուա
ջամբ զնդնի տուտ վրն
ու առաջեն զայն բռնո
զնեզ ու հարուցեցեն
ժամ նահատուելն ո
բռնակ ի ձեզ կամ
այուհիկ երկնից։
զի նչգ է մեզ
ուշ։ զի նչգ
ւեւ կամ
ոչ կոչեցին
բռնակ ան հարց
զի ինքն սկսաւ
զի նոքա զայն տես
բռնակ այնոցիկ
զի նոքա ոչնչացու
բռնակ ոչնչացու

ՃԻԶ

ցին։
ատուլէ զինքն յատեա
ն ցարուցի ի ցեն ատու
բռնակ ան ձեռնել
ժառանգեցեն զերկիր։
բռնակ հրեղէն զինքն
զի նոքա մկրտեցան
բռնակ յաշտարակ
հոգով զինչցան ատ
բռնակ ատեաքատուց
։ դ
իւր ատուցանէ զինչ
բռնակ ձեռնել զերան
երկնքէն
մատեան առնա աշխ
ւեւ ձեռնատու անդ
ովսաննայ ի լեռն
։ տեսեալ զքրիստոս
նու ւեմիկեաց
ւեւ յայն կողմն յորդան
կատարէր։ ւեյեկնէ
ամէն զի զատիկն հան

Ա

Ա

Ա

Ի ՄԿՆԻ ասեմ քեզ զոչ
ի բան ա ։
ի ոչ - Առաքեալն ոչ
ասա ի դատաստան զհոգ
քեզ աւետեաց զատուո-
տուն ընդ մարդեղեան
ընդ ոչխարի ի չարանալն
ընդոստոխ ի քուրմ - վասն
ընդոստոխ ի քուրմ - Խոս
պիտ էակեալ մատու-
եղբարս քոյս - Հաշտեցիր ընդ
նոսա - Հաշտեցիր ընդ
ի սեղանոյն - Եւ երկն
պատասխանեցաւ ան
կոտոր զքէն - Ասեմն
բայցն զո ասելոյն ես
ասող յիշեցուցեալ եղ
ի վերայ սեղանոյ - Ո
զպատասխանեալ
ի ոչ

Ի ՄԿՆԻ ասեմ քեզ զոչ
ի բան ա ։
ի ոչ - Առաքեալն ոչ
ասա ի դատաստան զհոգ
քեզ աւետեաց զատուո-
տուն ընդ մարդեղեան
ընդ ոչխարի ի չարանալն
ընդոստոխ ի քուրմ - վասն
ընդոստոխ ի քուրմ - Խոս
պիտ էակեալ մատու-
եղբարս քոյս - Հաշտեցիր ընդ
նոսա - Հաշտեցիր ընդ
ի սեղանոյն - Եւ երկն
պատասխանեցաւ ան
կոտոր զքէն - Ասեմն
բայցն զո ասելոյն ես
ասող յիշեցուցեալ եղ
ի վերայ սեղանոյ - Ո
զպատասխանեալ
ի ոչ

անդաստան ստեց նոտա։
Եւ յերկինս զի աստուած այ։
Նոյնպէս մի եղանուկ մի
յերեսատեղ ձեղ. ամէն
ասէ տէր։

Եւ ասացեալ զայս ընդ
մի եղանուկ սուր ա
զիւտաստուածեան առ
տուածնոյն։
տարշեալ ուսարսուք
տէր աստուած նոյն։
շնալ. ուստզարձակէ
կուլէ. նոյ աստուծոյ
առաջոյ բանն ապաւէն
ստուածոյ զարձակէ զկին իւր
եւատեղ ձեղ. եհաս սոյն
զարձակ սոյն բան ե
զկին իւր. աստուծ նոյ
ուսարձակեցուք
եհաս աստուածոյ
պահ զկէն աստուած
= նուէր ի գետէն =

եղանեցեալ աստուած. մին
չեւ հաստուածանեալ ըզ
յերեսին նոյ քաղաքակիսոյ։
ուստզարձակ զի աստ
ցաւ. մի շնար. բայց
եւ ասաւել ձեղ. եհաս
աստ ոս հայէ եկին մարդ
տա ի ցամաքատալ
ընդ նոյա ի սուտեւր
ուս։ Երեք աւակնքսոյ
զայլազադեցուցանէ
զ քեզ. խնեա զնա. ու
եկուտա ի գէն. զիրատ
դ. եհաս մի յայն
դասոյ զսեց կատեց
ասէ աստ մարմնոյ աստ
կան եղեւ ի գետէն։
ուեհաս ոս չեռն
զ քեզ հայեա զնա
ու ընկուտա ի գէն. զիրատ
հ քեզ. ուեհաս մի յայնդա
զ քեզ. խնեա զնա. ու
եկուտա ի գէն. զիրատ
դ. եհաս մի յայն
դասոյ զսեց կատեց
ասէ աստ մարմնոյ աստ
կան եղեւ ի գետէն։

ոսկեղէն ամանեաց ի վերայ սեղանոյն
երես լնդդէմ սուրբ սրբոցն։ Եւ
զերկոսին ի զարդեսցէ ի
վերայ սեղանոյն խունկ
անշէջ ի վեր ի մատուցի
զոհ ի վերայ սեղանոյն
ի ծագել արեգական։
Եւ ի վառել զլամպարսն
ի մուտս արեգական
խունկ անշէջ առաջի
տեառն ի ձեռն ազգաց
ձերոց։ Եւ ոչ մատուսջիք
ի վերայ սմանէ զոհ
կամ ընծայ եւ ոչ
արիւն եւ ոչ ըմպելի
նուէր մի ի վերայ
սեղանոյն։ Եւ քաւեսցէ
Ահարոն զեղջերս
սեղանոյն ի մի
անգամ յամի ի
արեան զոհին քաւութեան
յամի յամի։ Սուրբ
սուրբ է սեղանն
տեառն։ Եւ խորհուրդ
զոհին ընդ ամենայն
ազգս ձեր։ Եւ
ասաց տէր ցմովսէս
եւ ասէ։ Ա՛ռ զգլուխ
ամենայն ժողովրդեան
որդւոցն իսրայէլի
ըստ ազգաց ձերոց
եւ համարեսջիք
զնոսա ամենայն
արանց ըստ
գլխոյ իւրեանց
ի վերայ քսան
ամաց եւ ի վեր
ամենայն որ
երթայ ի պատերազմ
ի մարտ ի
զօրութեան։ Եւ
համարեսցես
զնոսա դու եւ
Ահարոն։ Եւ
ամենայն արք
որ կանգնեսցին
ի ձեռն ձեր
ի ցեղից իւրեանց
ի գլուխ հազարաց
ի գլուխ հարիւրից
ի գլուխ հիսնից
ի գլուխ տասնից
ի գլուխ հնգից
ի գլուխ հարիւրապետաց
ի գլուխ հազարապետաց
ի գլուխ ցեղից
հայրենի տանց
իւրեանց։ Եւ
կացցեն ընդ
ձեզ ի ցեղից
իւրեանց։ Եւ
ասաց մովսէս
ցտէր եւ ասէ։
Ոչ կարեմ
ես առնուլ
զամենայն
ժողովուրդս
զայս ես
միայն։ Զի
ծանր է
ինձ։ Եւ
դու ինձ
առնես
զայսպէս
սպանանել
զիս ի
սրոյ։ Եւ
ոչ տեսից
զչարիս
իմ։ Եւ
ասաց տէր
ցմովսէս
եւ ասէ։
Ժողովեա
ինձ
եւթանասուն
արս ի
ծերոց
իսրայէլի
զորս դու
գիտես
եթէ ծերք
են ի
ժողովրդեան
եւ
պատուականք
են ի
նոսա։
Եւ
առցես
զնոսա
առ
քեզ
ի
խորանն
վկայութեան
եւ
կացցեն
ընդ
քեզ
անդ։
Եւ
իջից
ես
եւ
խօսեցայց
ընդ
քեզ
անդ։
Եւ
առից
ի
հոգւոյ
զոր
ինչ
ունիս
դու
եւ
տացեմ
ընդ
նոսա
եւ
կրեսցեն
ընդ
քեզ
զհոգի
ժողովրդեանն
եւ
ոչ
կրեսցես
դու
միայն։
Եւ
ասա
ցժողովուրդն
եւ
ասէ։
Սրբեցարուք
վաղիւ
եւ
կերիջիք
միս
զի
լացաք
առաջի
տեառն
եւ
ասացէք
ո՞վ
կերակրեսցէ
զմեզ
միս
զի
լաւ
էր
մեզ
ի
վերայ
եգիպտոս
եւ
տացէ
տէր
ձեզ
միս
եւ
կերիջիք
ոչ
մի
օր
եւ
ոչ
երկու
եւ
ոչ
հինգ
եւ
ոչ
տասն
եւ
ոչ
քսան
եւ
ոչ
մի
ամիս
մինչեւ
ելանիցէ
ի
ձեզանէ
եւ
լիցի
ձեզ
ի
գարշելի
վասն
զի
հանիք
զտէր
որ
է
ընդ
ձեզ
եւ
լացաք
առաջի
նորա

կեղծաւորքն · զի սիրեն
կայցեն · մի՛ ընդունիր որպ
եւ ողորմութիւն · մի՛ հան
ձեզ յայտնապէս ։
յոր ժամ յաղաւթս
լսելի առնիցէ · մի՛ հան
րկանաբար վասն առաքինո
որպէս ուխտիդատարքն
առնեն ի ժողովուրդս ու
ի հրապարակս որպէս
զի փառաւորեսցին ի
մարդկանէ ։
մէնասեմ ձեզ այն
խակեն վարձք նոցա ։
յոր դու յաղաւթս ողո
մութիւն առնիցես մի՛
գիտասցէ ձախակդ զինչ
գործեսցէ աջ քո · որ
պէս զի եղիցի ողորմա
ծիւնդ ի ծածուկ եւ
հայրն քո որ տեսանէ
ի ծածուկ հատուսցէ
քեզ յայտնապէս ։
յոր ժամ յաղաւթս
կայցես · մի՛ լինիր որպ
եւ ողորմութիւն · մի հան
րկանաբար վասն առաքինո
որպէս ուխտիդատարքն
առնեն ի ժողովուրդս ու
ի հրապարակս որպէս
զի փառաւորեսցին ի
մարդկանէ ։
մէն ասեմ ձեզ այն
խակեն վարձք նոցա ։
յոր դու յաղաւթս ողո
մութիւն առնիցես մի՛
գիտասցէ ձախակդ զինչ
գործեսցէ աջ քո · որ
պէս զի եղիցի ողորմա
ծիւնդ ի ծածուկ եւ
հայրն քո որ տեսանէ
ի ծածուկ հատուսցէ
քեզ յայտնապէս ։

ՀՁԳ	ՀԵ	ՀԲ	ՀԱ
ՀՂԲ	ՀԴ	ՀԳ	ՀԲ

ընդունիցէք յէք ի հատուցն
գիտեցի՛ եւ վարձս ոչ
պէս ըստ ի ցոյց ինչ նոց
առաքի մարդկան որ
լսէ ձեր ի ծածուկ ի
կատարեսցի ։
գործ ըստ ողոր
ձախակդ մի՛ առնէ
կատարեսցէ ։
եւ հայրն ձեր երկնաւոր
կատարեսցէ ։
յոր եղերդիք դուք
առաքինութիւն զինչ գործեն ։
ձեզ · ոչ սակաւ գիտեն մարդ
ցեն · ոչ սակաւ գիտեն ու
ձեզ · զինչ վարձք ի
նոսին որ սիրեն զի
եւ ի ձեզ սիրեցէք զին
եւ ամենասուրա ց ։

թող ցի եւ ձեզ հայր ո
լուկան ձ յանց ան ա նց.
եւ ես թող ում քեզ
եան ամէն ։ եւ փառք յաւիտ
ան ։ ես փառք յաւիտ
ան ։ ամէն ։ այսպէս կա
ցէք զուարք յաղթութ
եան ։ ամէն ։ այսպէս կա
րեալ է նման է ։
մինչ չէ ձեր ինչ նոյն
ժողովուրդս ուրախ
իշխ հրապարակ ց
կան յաղթութիւն որպէս
զի երեւեցին մարդկան ։
մինչ ասեմ ձեզ այնկա
կին վարձք նոցա ։
յն դուրժամ կայ
ցեա յաղթութիւն մուտ
ի սենեակ քո եւ փակեա
զդուռն քո եւ աղօթ յամ
ուր ան հայր քո ի ծա
ծուկ ։ եհայրն քո որ տե
սանէ ի ծածուկ հատո
ուացէ քեզ յայտնապէս ։
դ երժամ կայ ցէ զ
յաղթութիւն ։ մի շատա
խօսութիւնք երբեք զը
հեթանոսն ։ զի համա
րեն եմք ի բազում խօս
ութեան ։ մի նմանիջէք
սոցա ։ զի գիտէ հայրն
ձեր զինչ պիտոյ է ձ
զ ։ մի նմանիջէք
ձեզ ։ զի գիտէ հայրն ձ
եր զինչ պիտոյ է ձեզ
```
```

զերեսս իւրոյ զպահող. այլ
ի ծածուկ հաստատացէ
հարկն քոյին ի ծածուկ։
Եւ հայրն քո որ տեսանէ

զբեզ յայտնի ապէ ։ ի
Եւ զանձդ ձեզ զան
նչ հերկիւր ուրոյ ցեց
ուսուիչ ապականեն ։ և
գոյ զ ականն հատանեն
և գտղան ան ։
Եւ զանձդ ձեզ զա
նչ հերկիւր ուրոյ ցեց
ուսուիչ ապականեն ։
ւոյ զ ականն հատ
անեն և գտղանան ։ զի
ուր զանձդ ձերն ։ անդ
եղիցի ։ և սիրտդ ձեր
ակնէ ։ եՀՃ ակնքո տա
ւոյն ։ առեալ մարմին
նդ լուսաւոր եղիցի ։
Ձաչս ՀՃ ակնքո չարե
ալն մարմինդ խա
րեն եղիցին ։ խոկատ ղ
եՀՃ լոյսդ ոս ի քեզնէ խա
ւար ։ խաւար ոս չափուս

ձեր երկնաւոր ։

պա ՀՃ ոչ Թողու
ցուք մարդկան զլան
ցանա նց ։ ևոչ հայր ն
ձեր Թող ցի ձեզ ըզ
յանցա նս ձեր ։
Երբ ժամ պահիք
մի՛ լինիք որպէս զկեղծ
աւորան տրտմեալ քո՛ր
ապականեն զերեսս ի
բանց ։ որպէս զի երև
եցին մարդկան ։ Ճշ
պահ իցեն ։
մէն ասեմ ձեզ այն
լրակեն վարձ ի նոցա ։
Իլ դու ժամ պահ
եցէ ուղ զգլուխ քոյ ։
և լուայ զերեսս քո ։ զի
մի՛ երեւեցես մարդկն
իբրեւ զպահող ։ այլ
հայրդ քոյդ ի ծածուկ։
Եւ հայրն քո որ տեսանէ

ձեռնադրեցին զնոսա ։ ոչ ապաքէն
զնոսա ։ որ ի սկզբանէ ։ ոչ ի մարդկանէ
եւ ոչ ի մարդոյ ։ այլ ի յիսուսէ քրիստոսէ
եւ ի հօրէն աստուծոյ ։ որ յարոյց զնա ։
եւ զամենայն որ ընդ նմա էին ։ եկեալ
ասեմ ձեզ ։ զի ես ոչ ստեմ ։ եւ ոչ
սուտ խօսիմ ։ այլ ճշմարտութիւն ։
որպէս ասացի ձեզ ։ ոչ կարեմ ես ։
ոչ կամիմ ։ ոչ կարեմ ես ։ ոչ կամիմ ։
ոչ կարեմ ես ։ ոչ կամիմ

ասեն զայնոսիկ զոր ոչ ճանաչեն զնոսա ։ եւ
զոր ոչ գիտեն զիւրեանս ։ զի ոչ գիտեն
զանձինս ։ զի ոչ ճանաչեն զանձինս ։ եւ
զոր ոչ ճանաչեն զիւրեանս ։ զի ոչ գիտեն
զանձինս ։ զի ոչ ճանաչեն զանձինս

ծատ բարւոյ. պատուոյ քան
զ հայրապետացն որ յառաջ
քան զնա էին ի տեառնէ
տուեալ կամ՝ տուող
հոգւոյ խոստովանողաց կամ՝
խոստովանեալ ի Քրիստոս
ծանուցեալ զնոսա
կամ՝ ի պատուոյ նոցա
քեզնէ քո հայրապետութեան
ոչ խափանեցաւ - եւ ի նոսա
չկորեաւ պատիւ քահանայապետութեան
քո. այլ ամենայն
պատիւ որ տրամանէր ի կո
չումն՝ համարձակ էին
քանի՞ ընդ ամենեցունց
ասել ընդ նեղութիւն

գան էին ։

իսկ զի ոչ ոք ի մեզ
ունի զայդ ամենայն
զոր ասացեր ։ այլ
ամենեքին ունիմք
զնոյն ։ զի ոչ ոք
ի մեզ ունի զայդ
ամենայն զոր ասացեր
ի մեզ ։ այլ ամենեքին
ունիմք զնոյն ։ զի
ոչ ոք ի մեզ ունի
զայդ ամենայն զոր
ասացեր ի մեզ

յարեան գեղջ. շնչեցին
ազգ. ի քէն անդրեա՛ք
եաց զտուն նուր ի վր՛ ա՛ր
ցն ատն յիմարն որ չին
առնէ զտուա նմանող
զբանա զայսոսիկ ասէ
եաղէր = Եւ ա՛մ որ լսէ
զն ի վր՛ վիմի հաստատ
ասէ ասէ ասէ ասէ ասէ
ասէ ասէ ասէ ասէ ասէ
ասէ ասէ ասէ ասէ ասէ

ետես այլ մի եմ ընդ ինչս
ի մանուկն իմ. քան զի
առաւել խոյով մտացեալ
էիմ քան զամենայն ելիզ ընդ
արիւտ իմով մտացեալ
եմ բուժապետն Եսայի
եւ ես ի մանկութեան
իմոյ ոչ ուսայ արուեստ
բժշկեցողի զինա ։
եւ ես ոչ ունիմ զինա յիս. եւ ոչ
գիտեմ զինչ է ասել ։
Եւ ասէ ցինա յիս. ասա
մանուկն իմ. զի ոչ
ունիս զինա յիս. եւ ոչ
գիտես զինչ է ասել ։
Եւ ասէ ցինա յիս. ասա
մանուկն իմ. զի ոչ
ունիս զինա յիս. եւ ոչ
գիտես զինչ է ասել ։
Եւ ասէ ցինա յիս. ասա
մանուկն իմ. զի ոչ
ունիս զինա յիս. եւ ոչ
գիտես զինչ է ասել ։

ուղիղ հարին զտուն
Եսայեայ. եւ ոչ կարաց
նոյն նորա մեծ յոյժ
գոլն նորա ընդունել
զնա. եւ ելեալ ի տանէն
գայ ի տունն հօրն իւրոյ
եւ ասէ ցհայրն իւր
զամենայն զոր
ասաց յիւ զամենայն զոր
ոչ զայոտիկ զարմա
նային ժողովուրդքն ընդ
վարդապետութիւնն նո
ա ։ Եւ ասէ ցնա
զինչ ասացեր մեզ
զիմաստութիւնդ ուսուց
անել. եւ նա ասէ ցնոսա
զինչ ասացի ես ձեզ
ոչ ասացի ես ձեզ
զիմաստութիւն
այլ զինչ ասացի ես
ձեզ զայն ասացի
ես ձեզ ։ Եւ ասէ
ցնա յիս. ասա
մանուկն իմ. զի ոչ
ունիս զինա յիս. եւ ոչ
գիտես զինչ է ասել ։
Եւ ասէ ցինա յիս. ասա
մանուկն իմ. զի ոչ
ունիս զինա յիս. եւ ոչ
գիտես զինչ է ասել ։

մարգարէին · նոյ պիտի
ացաւ ի ձեռն եւայ այ
ա եւ ցեղ բանին սուտ
հիւանդին բժիշկ կեաց ։
զայն բանիւ · եւ զայս
ասա բանիւս · եւ ես հան
տուցին առնու պիւտակ
բերե եղէ երեկոյ · մա
պահ աւուր գինա ։
դա ջերմն · յոյն եկաց
զձեռանէ նր հերձողըզ
առապատել · կատա
անչէն նր անկեալ գնէր
պետրոսի · եւ ոչ զիտէր
ա նր յաւուն
մին ։
նուին նր յաւուրն յայն
քեզ ։ եւ ոմն ջացատա մա
հատատաց եղեալից յ
պետն եւրէ եւ առաքէ ո
ա յաւուրս ցիսկնուրա
մանց ։
եղեցի լոյս հարցեալ առա

ասն աստուածին ։ ընդ
այուհէ եւ ցեղն յ խաչ
կնոջ ։ եւ ոմանք ասեն
վրայ յաւուրն յայնմիկ
ասն աստուածին ։ ընդ

անդ էին սուրբ
հոգիքն եւ ծուխ հնոցի
ի ներքուստ ։ զի ո
ցան եւառետէին ։ որպէս
եամարդիկն զարմա
ղացեալ ։ ի
աղուհացի մեծ ։
ծուխն ։ ու եղեւ խառն
առաստեցաւ հոգմոյն ւ
այնժամ յարուցեալ
։ աստ հրաստ ։
վատաստիրտքէ տուկ
։ ասէ ցնա լինդէր
զմեզ զի կորընչ իմք ։
նոա եւասէն ։ տէր, փրկեա
կերտքն յարուցին եղ
աշա
։ ամատուցեալ
տի ուինքն ննջէք ։
ծագկեալ յաղեցոյց ան
ծուխն միանգամ նուա՛ին
շարժուածն մեծ եղեւ ։
կերտքն նորա - եւահա
գնացին զինի նր աշա
։ ամարդիկն զարմա

ղեցեալ ։ զի ոչ
ան զի երկեցոյց հրամ
ոգ ան տեսիւնէ հրամ
ակերտացն ։ ասէ ցնս
զգաստ ։ երանելոցդ յար
մարեալ ։ ոչ գոյ ոտ զինք
երկնից բոյնք ւ այր որդի
ց ։ որ չգիտացող ։ ի ծուխնոց
ասէ ցնա այս աղաւեսդ
յոր վայր ուերթայց ես ։
ես եկից ետես զինի զնդ
մի ասէ ցնա վարդապ
։ ամատուցեալ գրեա
երկեալ յայնն կող
մն զինքն ։ ի
ցոյց եւ ցուսա մեր վերա

քեզ մեղ ք քո։

Լսէմք լեզու ո
ոչ ծանուցանես մեզ։ ասէ ցանուցամա
ստեղծ յիւ զհաւատսդ
նա անդամալոյծ մի ։
որ դներ ի մահիճս ։ եւ
ասէ մատուցին առ
ղաձք իւր ։

Ի. ասէ մատուցին առ
յիշն կոյս ։ և էին ի ք
ամենայն անց
ցէ ի սահմանից նոցա ։
ին աղաչէին զի գնասա
ընդառաջ կայր ։ իբրեւ տե
ձեռն դնիցէ նմա ։

Ի. ասէ ամենայն ք
երամակն ի ջուրն ։
ին յերամակ խոզից ։
եւ ահա ամենայն
ձիրքն պատմեցին զամ
եան ։ եւ երթեալ ի քաղ
ի ծուլ եամեանն ի ջուրն ։

Ի. հոսդ արարածքն փախ
ձիրքն դիւահարացն ։

Ի. ասէ ամ քաղաքն
ընդառաջ կայր ։ իբրեւ տե
ին աղաչէին զի գնասա
ցէ ի սահմանից նոցա ։

ամենայն անց
կոյս ։ և էին ի ք
ղաձք իւր ։

Ի. ասէ մատուցին առ
նա անդամալոյծ մի ։
որ դներ ի մահիճս ։ եւ
տեսեալ յիւ զհաւատսդ
ցոց ։ պատահեցինն
կոյս յերկիրն գերազեա

Ի. հրեշտակ անց կայր ։
ամ դիւահարքն երկու
եալ ի գերեզմանատեղ
չարագոյժ որպէս
զի չէր հնարաւոր անցանել
ուղիք ընդ այն չորս
պար ։

Ի. ասէ աղաղակե
ցին ասելով ։ զի՞նչ ի
մերումք որդի աստ
եկիր ժամանակ
քէ զմեզ ։

Ի. էր հեռաւորեալ ի նո
ցանէ երամակ մի խոզ
ից արածօտակաց ։ եւ
դեռքն աղաչէին զնա
ւասէ ին ։ եղէ հան
եւ զմեզ առաւ հրամա
ն, տուր մեզ երթալ ի
րամակ խոզիցն ։ եւ

ասէ ցնոսա երթայք ։

ասացեալ ընդ
դէմ

Եւ ասէ ցնոսա
Ես եմ ոչ երկնչիք
Եւ եկն առ նոսա
եւ ասէ ցնոսա
Տուեալ է ինձ
ամենայն իշխանութիւն
յերկինս եւ յերկրի
Երթեալ ուսուցէք
զամենայն ազգս
մկրտելով զնոսա
յանուն հաւր եւ
որդւոյ եւ հոգւոյն
սրբոյ եւ ուսուցանելով
զնոսա պահել
զամենայն զոր
պատուիրեցի ես
ձեզ եւ ահա ես
ընդ ձեզ եմ
զամենայն աւուրս
մինչեւ ցկատարած
աշխարհի ամէն

Եւ երկոտասանքն
երթեալ էին յեր-
կիր Գալիլեացւոյ
ի լեառն ուր
կարգեաց նոցա
Յիսուս եւ տես-
ցեալ զնա երկր-
պագին նմա
եւ ոմանք
կասկածեցան
Եւ մերձեցեալ
Յիսուս խօսեցաւ
ընդ նոսա եւ
ասէ տուեալ է
ինձ ամենայն
իշխանութիւն
յերկինս եւ յեր-
կրի երթեալ
ուսուցէք զա-
մենայն ազգս
մկրտելով զնոսա
յանուն հաւր եւ
որդւոյ եւ հոգւոյն
սրբոյ եւ ուսու-
ցանելով զնոսա
պահել զամե-
նայն զոր պա-
տուիրեցի ես
ձեզ եւ ահա
ես ընդ ձեզ
եմ զամենայն
աւուրս մինչեւ
ցկատարած
աշխարհի ամէն

Եւ երկոտասանքն
երթեալ էին յեր-
կիր Գալիլեացւոյ
ի լեառն ուր
կարգեաց նոցա
Յիսուս եւ տես-
ցեալ զնա երկր-
պագին նմա
եւ ոմանք
կասկածեցան
Եւ մերձեցեալ
Յիսուս խօսեցաւ
ընդ նոսա եւ
ասէ տուեալ է
ինձ ամենայն
իշխանութիւն
յերկինս եւ յեր-
կրի երթեալ
ուսուցէք զա-
մենայն ազգս
մկրտելով զնոսա
յանուն հաւր եւ
որդւոյ եւ հոգւոյն
սրբոյ եւ ուսու-
ցանելով զնոսա
պահել զամե-
նայն զոր պա-
տուիրեցի ես
ձեզ եւ ահա
ես ընդ ձեզ
եմ զամենայն
աւուրս մինչեւ
ցկատարած
աշխարհի ամէն

որ քո ի վերինն հավեցիր։

այլ հիմեալ դիցես զչէ
ոտն քո ի վերինն հավեցիր։

լսեցեալ վախճանեցաւ
եւ առաւել։ զուտ տարիմ
երկիր պատգանդ նոցայ
խաղաղ մի մատուցաներ
էր ընդ նոսա։ Հիմն իշ
զայս խաւսի

Ի ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

պահ ինն։
տուկն նորա և երկոքին
արկանէն զգինի նոր ի
տուկն կորընչին։ Զայլ
ին։ և գինուին հեղոյ և
լաւ ոչ տուկքն պատառ
նոր ի տուկս հինս։ Ձպատ
արկանեն գինի ի
պատուաստուածն լինի։
հանդերձէն։ և եւս չար
հետ զերծուիլն նորա ի
ցեալ չորչոյ, զիաւնու
մա աղթամբ իւիր հնա

Ե՚ղեալ արկանէ կապէ

այլ հիւանդացաւ։
ոչ պիտ
այլ բժիշկ կարողա ց
առ ցինուսա։ ոչ պիտ

ասաւ պահ հոգ և ն։
նոցանէ միւսանգամ ի
յորժամ բարչ ցիր ի
այլ հիւանդացաւ։
այն ընդ նոսա ինչ։
սուք առնել։ մինչ միւ
նակաւոր առաքեաւտ ի
մայ մարմնոյ ինչ։ ա
ասէ պահ հոգ և ն։
եղերքն պահ հոգ յաչ
ընդէր մեզ և միաբան
յուսանալ եւաստ ն։
առնուլ աշակերտաց ն։
դառնայ այլ գմեղաւորն
հ։ զի ոչ ինչ կոչեցեալ
լայն կամիմ եւ ոչ զգո
ուք զինչէ։ զոհոգմոյ
այլ հիւանդացաւ։
այն ընդ նոսա ինչ։
սուք առնել։ մինչ միւ
նակաւոր առաքեաւտ ի
մայ մարմնոյ ինչ։ ա
ասէ պահ հոգ և ն։
եղերքն պահ հոգ յաչ
ընդէր մեզ և միաբան
յուսանալ եւաստ ն։
առնուլ աշակերտաց ն։
դառնայ այլ գմեղաւորն
հ։ զի ոչ ինչ կոչեցեալ
լայն կամիմ եւ ոչ զգո
ուք զինչէ։ զոհոգմոյ

ուրբաթան այլ ք նոցա ։
Իբրեւ եկն ամբոխն
ի բաց · եմուտ կալաւ
զՀեռանէ նորայ եւ յայտ
նի աղէկին ։ Եւ հա
մբուռն այն ըն դ
ընդդէմ երկիր ընդդէմ
ցաներ ընտրեալն յն զի
հետ նորա եղէն կոյրք
երկու ։ աղաղակէ ին
եաւէ ին · ողորմեա ց
մեզ որդի դաւիթ ։
Իբրեւ եկն ի տուն
մատեան առնա կոյրքն ։
Եւ ասէ ցնոսա յն · հաւ
ատայք եմ կարծեմ
առնել ձեզ զայդ ։
Ասեն ցնա այո տեր յն ։
յն ժամ մերձեցաւ յայր
նոցա եւ ասէ · ըստ հաւ
ատոց ձերոց եղիցի ձեզ ։
Եւ բացան այր ք նոցա ։
Եւ պատուիրեաց նոցա
յն եւ ասէ · տեսէք մի ոք
գիտասցէ զայս բան ։
Իսկ նոքա ելեալ տարա
ծեցին զնա յամենայն
երկրին նորա ։

Եւ նոքա երթեալ
տարածեցին զնա յա
մենայն երկրին նորա ։

Եւ ահա կին մի տեսա
նէ երկուտասան ամեայ
մատուցեալ յերոյ մեր
ձեցաւ ի դրաւշակ հան
դերձի նորա · քանզի ե
ասեր ի մտի իւրում եթէ
միայն մերձենայց ի հան
դերձս նորա փրկիմ ։
Ոկ յն իբրեւ դարձաւ
Եւ տես զնա · ասէ քա
ջալերեաց դուստր ·
հաւատդ քո կեցուցին
զքեզ · Եւ փրկեցաւ կինն
ի ժամուն յայնմանէ ։
Իբրեւ եկն յն ի տուն
ն իշխանին · Եւ տես զփող
ս հարան եւ ամբոխ յոյժ ։
Ասէ ցնոսա ի բաց գնա
ջէք զի ոչ եմէ մեռեալ իւղ
աղկիկն · այլ ննջէ · Եւ

զամէնայն հիւանդութիւն։
բժշկել զամէն ցաւ։ ու
ղթոց հանել զնոսա ու
իշխանութիւն այսոցիկ
ակէտս ունին իւր ետնոց
զերկուասանորդսն ինչ ա
ւետարանոյն ։ ետ
քարոզել զաւետարանն

հիւանդութիւն իմոյն
էր զամէնայնսն ։ ևզամ
արքայութիւն ։ ևքեմիկ
թուեան ն ։

ցաւ ։ ևտեսեալ զժողովուրդսն ։ մա
ղեցաւ ի նոսա
զի էին ունելով զհոգս
ցաւս ևխեղճս ։ ևկորուսեալ
կերպովս ոչխարս հովիւ
։ այնժամ ասէ ցաշա
կերտսն իւր ։ հունձքն
բազումք են ևմշակքն
կաս ։ արդ աղաչեցէք զ
տէր հունձոց ։ զի հանցէ
մշակս ի հունձս սորա
։ ևկոչեցեալ տասնիցն
զերկուասանորդսն ինչ ա
ւետարանոյն ։ ետ
նոցա զիշխանութիւն

ժողովուրդսն նոցա ու
յոյս ։ ուստուցանէր ի
ժամս ։ ուստուցանէր զ
ամենայն ։ քարոզէր զ
տէր ։ ևզիշխանութիւն
ոչ ունէին ։ ևզի ոչ
ունէին զիմանալ ։ ևզի
ոչ ունէին զիմանալ ։
ևզի ոչ ունէին զիմանալ
։ ևզի ոչ ունէին զիմանալ
։ ևզի ոչ ունէին զիմանալ
։

ի մեռանելն էր. այլ երկնչէր
ի քաղցրն տանջանացն զոր
նուաճ մի երթայիցէ. ու
չանուտատ ոչ հեղաւ
ուր եաց նոցա նաւոյ
յոյն. սատ եաց յն սա
նոյնա երկուսասանոցն
սիմոն կանանոյ. ու
նուանեցաւ թադէոս
ալփեայ : ողբերգոս որ
մարքաւոս. յակովբոս
ալփեայ : ու թադէոս
լեհպա ու բարթողոմէ ոս
անդրէաս եղբայր նորա. փի
լիպոս բեթսեդեայ. ևյա
կոբոս զեբեդեայ. ևյով
հաննէս եղբայր նորա : յա
կոբոս պետրոս. ևանդրէ
աս պետրոս սիմոն անուա
նեալ կիսա :

Ա

Ա

Ա

ասաքեմ ըզ-
ՀԳ

խոստովեցայ ի քեզ ։ Եւ
զհոգին հայրապետական ան-
խնդիր ընծայեցից, ըստ
սուրբ առաքելոցն ։ զի ոչ էր
արեգակն ։ զի ոչ ելանէր ։
ոչ մայր մտանէր ։ զի ոչ
ելանէին ամպք ։ եւ ոչ
ջրհեղեղ ։ զի ոչ ծածկէր
ջուրց ։ եւ ոչ ծով մտանէր ։
ոչ ամենեւին ։ զի ոչ ելանէին
ոտանաւորք ։ եւ ոչ ելանէին
ոտանաւորք

կատեն տարտարոսի եղ
զմարմին · եւ հեղհեղուկ
ոգին · որ ելանէ ի բերանոյ
եւ ի քթոյ մարդոյ ։ եւ
ամէն եղկնէիք յանդ
տուռ եւայ ։
կանոն քառասնեցիք ի վեր
ասա · եւ ձայն լսէք յաւե
լուած · եւ ձայն լսէք յաւե
լուածոյ ասացիք ի վեր
ասա

եւ ես նոյնպէս ընդ
նոյն ասեմ զքեզ
կոտրեցեալ զինւոր
կոտրումն զանգիտելի
եւ ոչ արժանի ։
եւ փայլուն զինուորդ
եւ ոչ արժանի ։
ես ինչ արժանի ։
մայր աստուածամայր
ասեն ընդդէմ նմա ։
ի խումբ · եւ շինեցին
զնա ։ եւ հարան ի սակառ
եւ զդուռնատուն մատուցին
կին երկիր ոչ էին արք
անել այլոյսդ քրոջդ
ի արկանել խաղաղու-
թեան ։
ոչ համարձակեալ եղիցի
նոյն ։
ի հատիկս սուրբ երկիր
մատ զինուորդ զքեզ զ

զինուորդ մատուցեալ
զինուորդ զքեզ զ
զինուորդ զքեզ զ
հատիկս սուրբ երկիր
ես նոյնպէս ընդ
նոյն ասեմ զքեզ
կոտրեցեալ զինւոր
կոտրումն զանգիտելի
եւ ոչ արժանի ։
եւ փայլուն զինուորդ
եւ ոչ արժանի ։
ես ինչ արժանի ։
մայր աստուածամայր
ասեն ընդդէմ նմա ։
ի խումբ · եւ շինեցին
զնա ։ եւ հարան ի սակառ
եւ զդուռնատուն մատուցին
կին երկիր ոչ էին արք
անել այլոյսդ քրոջդ
ի արկանել խաղաղու-
թեան ։
ոչ համարձակեալ եղիցի
նոյն ։
ի հատիկս սուրբ երկիր
մատ զինուորդ զքեզ զ
զինուորդ զքեզ զ
հատիկս սուրբ երկիր

ցմոռոսիմ զիսուս զի մեռ
ցից · ակաւոյ յն ոտ ի վ
ոչ ոտ ի ոտ ի ոտ ի ոտ ի
զեցի հոր ։
ոնեալ ի սուրբ հոգւոյ
աւետարանէն · ի մարիամ
յաղագ քառաս
ասիոն ։ կայլ ք գնաց ։
ասիոն ։ կայլ ք գնաց ։
հրամանու · զսա լսէր ք ոտ
ացիք պատմէցիք իսկ
յն ևաոտ ցնոտա գն
ասատոխանի ցն
լսոյ այիկ կատ ցոտ ։
ոտ ոտգտոցես ևցէ ոտ
ևաոտ ցնոտ · զսա
գիսուս աշակերտացն
զեան · ասատեաց
ոտ ևցէ ոտ ոտ ոտ
ակ յոտգանիկ իբրև

ցմոռոսիմ զիսուս զի մեռ
ցից · ակաւոյ յն ոտ ի վ
ոչ ոտ ի ոտ ի ոտ ի ոտ ի
զեցի հոր ։
ոնեալ ի սուրբ հոգւոյ
աւետարանէն · ի մարիամ
յաղագ քառաս
ասիոն ։ կայլ ք գնաց ։
ասիոն ։ կայլ ք գնաց ։
հրամանու · զսա լսէր ք ոտ
ացիք պատմէցիք իսկ
յն ևաոտ ցնոտա գն
ասատոխանի ցն
լսոյ այիկ կատ ցոտ ։
ոտ ոտգտոցես ևցէ ոտ
ևաոտ ցնոտ · զսա
գիսուս աշակերտացն
զեան · ասատեաց
ոտ ևցէ ոտ ոտ ոտ
ակ յոտգանիկ իբրև

զնոյն ։ զի ոչ ոտ ոտ ոտ
ոտ ոտ ոտ ոտ ոտ ոտ
ոտ ոտ ոտ ոտ ոտ ոտ
ոտ ոտ ոտ

և հրամայեաց ոսկերչացն
մարդկան ոսկի ձուլել
ձիոյ նմանութեամբ
եւ ի ներքոյ ոտից
նորա ոսկի ձուլել
ի նմանութիւն
ոտից ձիոյ
եւ ասաց
ցոսկերչսն
ձուլեցէք
ինձ
ոսկի
ձիոյ
նմանութեամբ
եւ ոտից
նորա
ոսկի
ձուլեցէք
ինձ
ի նմանութիւն
ոտից
ձիոյ
եւ
ասաց

ոսկերչացն
ձուլեցէք
ինձ
ոսկի
ձիոյ
նմանութեամբ
եւ ոտից
նորա
ոսկի
ձուլեցէք
ինձ
ի նմանութիւն
ոտից
ձիոյ
եւ
ասաց

ոսկերչացն
ձուլեցէք
ինձ
ոսկի
ձիոյ
նմանութեամբ
եւ ոտից
նորա
ոսկի
ձուլեցէք
ինձ
ի նմանութիւն
ոտից
ձիոյ
եւ
ասաց

ոչ դատաստանի ի
վերայ երկրին ամենայն ազ.
գաց։ Ա Ոչ մեղայ Տէր եւ ի
զո՞ւր ես ինձ։ Ա Ոչ
կայծակն զուր մինչեւ ցայս
սովորեցոյց իւրեանց ամ
պոցն ի վերայ ածել եւ
ի դիտոյ ի մարդ ոչ
մեղայ։ Ա Ոչ ի
մինչեւ հեգիկ
ոչ բարկացաւ ամբոխ։ յիշ
մինչեւ հեգիկ
ոչ։ Ա Ոչ մինչեւ հեգիկ
ոչ։ Ա Ոչ
ոչ։ քանի չէ ։
ամենայն դատաստան
տիեզերաց չարխարհէ.
լատեցոյց երկիր ոչ
ոչ։ Ա Ոչ ամպ չէզ ծած
կեաց ։
խոտոր լերկրի ամպ
վազորդ առաքեաց
լատեցոյց ամպ չէզ
սովորեցոյց ամպ

ոչ մեղայ ի մարդ ոչ
հասարակ ոչ ոչ
ոչ ոչ ոչ ոչ
ոչ ոչ ոչ ոչ
ոչ ոչ

քան չեզ ։

ոչինչ մի հոգայք ։

ասէ տէր ։ զի ես եմ տէր ձեր ։ եւ
ձեր ես ձեզ ։ եւ ոչ ինձ ։ զի ես
ոչ կարեմ ստել ։ եւ ոչ ինձ
պակասէ ինչ ։ եւ ոչ ձեզ ։ զի
ես

ՀԺԵ ՄՐ Ղ Յ

ա տասն ոչ դատաստան
զպատուհասն ի վերայ
ի ժամանակի նոցա
ի ժամանակի նոցա
ի ժամանակի նոցա

ասացեալ ի Հեռն եղ
ասացեալ ի Հեռն եղ
յոյժ մարգարէն էր
որ ասէ ։ Ահ հայ մանն
ոսկիսի զոր ընտրեցին ։
Հաւրեհիւրիմ ընդառհա ։
Հեցաւ սէնէ ինէ ։
ձեռն զգիւխ իւր ։
Նորա ։ Հաւրաւուն ո
հեթանոսացն հանդէպ ։
Ոչ հակառակեցաւ ։
Ուշ առաջակեցաւ ։ Ո
ոչ ոք լուեալ ի հրաման
արարիս զբարբառն ։
Եղեգն ջաւղ ջախե ։
ոչ մարեսցէ ։ Ազգն
Հրեից ապստամբեցաւ ։
Ի նոյն ժամ առաքեցան
Թուս բարեխնամ գործել ։
Ցն պատրաստել ։ Իշխաւթա
զհրեայս ։ ապա ուրեք

ասացեալ ի Հեռն եղ
յայտնեցան զնմանէ
ասուածնոցա զիմի
զամէնսեսեան ։ Ասաց
բազում ։ Ո բժշկեաց
նորա ժողովուրդ
զհրէից ։ Ո
մեկնեցան ասուած
Ո յոյժ իբրեւ զիստուած
կոտորացին զնա ։
մանէ ։ Ո ոչ
հուրդ ասարին զնըչ
հետ ասուածն խոս
ոչ փառասիրեցաւ
հետ ասուածն ։ Ո
զի ոչ ինքն ։ Ո
զի ոչ ինքն ։ Ո
զի ոչ ինքն ։ Ո
զի ոչ ինքն ։ Ո
զի ոչ ինքն ։ Ո

ակ եաց՝ զսրբոյն նոսա յաւիտ-
ենական կատարեցե՛ւ զոտս
նոցա՝ եւ ոչ նախ զհզօրն
[illegible]թիւ տկարեցուցեալ
տուն հզաւրս։ եւ զգո-
կարեալ զմտանել ի
վէրս ձեր ամբարշտու-
թեան մերոյ։ կամ զիա՞ր ե-
ղեն մեր։ զի ամբիծ կայցէ
յաւիտեան իւր բաժանեցե՛ք
զամուսնոյ հանդ
[illegible]

եւ ոչ եղեւ բնաւ զայս
նոցա եղիցին ձեր ըստ
իւրեանց։ վասն այդորիկ
ոչ ելանիցեն մարդիկ
[illegible]
[illegible]
պատերազմ հոգւոյն
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ոգոյ ոմանք ի դպրութեն
փոխանակ եղեալ ուղ
ղեալ ի մատենագրաց
ասացեալ ոգոյ
ոտանաւոր ։ Ճ ։ ի բառից
մատուցանել հաւ
դիւրիկ՝ առանձին հաւ
ընդարձակ բառս
եց ։ զոր խոստովանին
ընդարձակ բառս
խոտոր հանէ զբարիս ։
չար զանգուած արտ ի
զարդ ։ ի ։ ամրոյ բառ ի բառ
զանգուած հանէ զբա
մարդ բառս ի բառ ի
Ճոց արտ խօսի բերան ։
ան զի ի յատկութե
խոշոր մարգարէ ։
սրտի կարիք բառս ո
Նուագ ի միոյ զի
անտի ծանոյց անուանել ։

Ոսկի ի պատուոյ
ուղն նոյնս բառ ։
ծառն բառ ի, հեզա
ստուգեն բառ ։
Ուսոյ ամարիք բա
մարս ի հանդերձեցուցի
յայնմ աշխատին ։ ի
մի ի Թող ցնորս ։ մի
հոգին սրբոյ առեալ
ցն զոր ։ բառց ամ
զանազան մարդոյ ։ Թող
Ուրուք առեալ բան
հայհոյութիւնք Թո
ղ ցին մարդոյ ։ ո
ւմ չեզ ։ ում մեզ ։ ո
ոգոյ ամարիք բա

ՄՀԹ	Մ	Ր	Ղ	Յ
ՅԿՀ	ՄՀ	ՀՀ	ՀՀ	ՀՀ

ՈՒՀԵՏ զսուրբ ։
Հիմ ուստի եկիր ։
Ի ձեզ աստուածն իսրայէլի
այն ժամ ասէ ցեղն
ոչ ։
Ի հանգիստ ուրիշ տան
Լսելին տեղիս ։ խնդիր
մարդոյ ։ հրէշ ընդդէմ
պիղծ ելանիցէ ի
Ի մարմնի ։ ասաց
ահա մեծ քան զսո
։ ու ։ զոլորտիս այն
կան լսել զհամառաս
տուածդ զեկեր ի ծածկեցե՞ք
տուածդ ։ ընդդէմ
տունն ։ ընդդէմ
յարիցէ ի դատաս
Ընտրեալ հարստոյ
քան զյունանէ աստ ։
ահա մեծ ։ մի՞ ծ

ՄՀԹ	Մ	Ր	Ղ	Յ
ՅԿՀ	ՄՀ	ՀՀ	ՀՀ	ՀՀ

ցան ի քաղաքն ո
եացեն զայն ։ զի զղջա
միկ ։ ո զաստուածսն
այր ընդ ազգիդ ընդդէմ
Ի ասացեն ի զաստա
ընծայ ։ զի ինձ ։ ՅԿՀ
ասէ ։ ՀՀ
ասացեալ զայն ։ ո
ի քաղաքն ։ զի
եղիցի ։ ասաց
ոչ ։ զի
ին զերես տուին
կէր յունայն ի փոր
զարմի ։ ի ՀՀ
շանն յունանէ մար
տացի նոմա ։ քաց որ
խնդրէ ։ ասէ
չար ուշիմ
ո աստ
ա ։ ՀՀ
ամբ
ա
աս

Ա. Աստուած անդր. ու
մարդ եղեալ. մեռեալ նը
նէ. եւ յարուցեալ ի մեռ
եալս. նստաւ ընդ աջմէ
հօր. ապրեցուցանէ զմեզ
ի մահուանէ. եւ ի մեղաց
մերոց. եւ ի դատաստա
նէ գալոցէ. եւ ի տանջան
քաց անհնարինս. եւ ի
հուր մշտնջենաւոր. ա
մէն :

Ա. Հաւատամք մեծաւ
հօր ամենակալի. եւ
միածնի որդւոյ նորա
տեառն մերոյ յիսուսի
քրիստոսի : Ծնեալ
ի հաւրէ. ոչ արարեալ
զոր ինչ ստեղծեալ
է. ի հաւրէ. ոչ ի
նիւթոյ. այլ ի հաւրէ
միայնոյ. ի սկզբան
հոգւոյ. եւ ի սկզբան
մարմնոյ. եւ ի սկզբան
մարդկան. եւ ի սկզբան
ամենայն արարածոց
տեսանելեաց եւ ոչ
տեսանելեաց. եւ ի
սկզբան ամենայն
ժամանակաց. եւ ի
սկզբան ամենայն
դարուց. եւ ի սկզբան
ամենայն յաւիտենից :

Ա. Հաւատամք եւ
ի հոգին սուրբ. ոչ
արարեալ. ոչ ստեղ
ծեալ. ոչ նիւթեալ.
այլ ի հաւրէ եւ ի
որդւոյ. ոչ ի մասանց
ոչ ի բաժանմանց.
ոչ ի ստեղծուածոց.
ոչ ի ժամանակաց.
ոչ ի դարուց. ոչ ի
յաւիտենից. այլ ի
հաւրէ եւ ի որդւոյ
միայնոյ. ի սկզբան
հոգւոյ. եւ ի սկզբան
մարմնոյ. եւ ի սկզբան
մարդկան. եւ ի սկզբան
ամենայն արարածոց
տեսանելեաց եւ ոչ
տեսանելեաց. եւ ի
սկզբան ամենայն
ժամանակաց. եւ ի
սկզբան ամենայն
դարուց. եւ ի սկզբան
ամենայն յաւիտենից :

Ա. Հաւատամք եւ
ի հոգին սուրբ. ոչ
արարեալ. ոչ ստեղ
ծեալ. ոչ նիւթեալ.
այլ ի հաւրէ եւ ի
որդւոյ միայնոյ. ի
սկզբան հոգւոյ. եւ
ի սկզբան մարմնոյ.
եւ ի սկզբան մարդ
կան. եւ ի սկզբան
ամենայն արարածոց
տեսանելեաց եւ ոչ
տեսանելեաց. եւ ի
սկզբան ամենայն
ժամանակաց. եւ ի
սկզբան ամենայն
դարուց. եւ ի սկզբան
ամենայն յաւիտենից :

Ա. Հաւատամք մի
այն սրբոյ եկեղեցւոյ
եւ առաքելական. ընդ
դէմ ամենայն հերձ
ուածոց. եւ ընդդէմ
ամենայն հերձուածո
ղաց. եւ ընդդէմ ամե
նայն ապստամբաց
եւ հակառակորդաց
ճշմարտութեան. եւ
ընդդէմ ամենայն
հակառակ կամաց
աստուածային կամաց
եւ հրամանաց. եւ
ընդդէմ ամենայն
հակառակ մարդկան
եւ դիւաց. եւ ընդդէմ
ամենայն հակառակ
ամենայն չարեաց
եւ չարագործութեան
եւ ամենայն ան
օրինութեան. եւ
ընդդէմ ամենայն
հակառակ ամենայն
ախտից եւ մեղաց.
եւ ընդդէմ ամենայն
հակառակ ամենայն
ապականութեան.
եւ ընդդէմ ամենայն
հակառակ ամենայն
մահուան. եւ ընդդէմ
ամենայն հակառակ
ամենայն դժոխոց.
եւ ընդդէմ ամենայն
հակառակ ամենայն
հրոյ յաւիտենից :

բարձցի ի նմանէ ։
կատարեն ըստ ասելոյն ։
ոյժ զիշխանսն ։ եւ զամ
բան զի ընդ նմա հայտնի ցի ։ եւ
զիշխանսն ։ ի մեծ փուցե առաց
կնոջ ։ Բանձրէ տալով ։
ե ։ գիտեմ զիշխանու
թիւն քո ։ զի ընդ նմա
եղեւառէ ցնոսա ։
ի պատասխանի ի
խոստացան ընդ նմա ։
ընդէր առաքաւ զ
ակերտքն առնցին
համառուցեալ զ
ետրոս ։
ասեն ցնա ։
ի ։ զնա ։
Թուլցուն երկնից եւ
նապատհաս ։ եւ ելն
ցոս առաքեալ ։
ի սերմանելն նորա ։ զ
նա հանան սերմանել ։ ու
առն ։ Ահա ել սերմա
բազում առաքեալք ու
նա խաւսեր ընդնա
առաքեալքն ։
համ ժողով ուրդն կայրն

հեղձուցին զնա ։
փշոց ։ եղեն փուշքն ու
ոյժ զիշխանն արմատք չոր
ստասացան ։ ուքան զի
ի ջուր հնձոյ երկրին ։
վաշակի բազում ։ ու
հող բազում ։ ու վա ղ
առաքեալ ցոսա ։ զ
ասեն ցնա ։
ի ։ զնա ։
Թուլցուն երկնից եւ
նապատհաս ։ եւ ելն
ցոս առաքեալ ։
ի սերմանելն նորա ։ զ
նա հանան սերմանել ։ ու
առն ։ Ահա ել սերմա
բազում առաքեալք ու
նա խաւսեր ընդնա
առաքեալքն ։

պատմ հայց ուրց առնեմանեցիս
ասա նոտա =
կէ զաւերմանեան ի սմի
ցայ հաւ առնու ի միտ =
զբանն առնուլ ե
ամենայնէ սա լսէ
զայն առաջս =
դուք զառաւակ սերման
տաք լսել զամ լսէք հաւ լսա =
անէք հաւ տեսին · ու
ցան տեսանել զառաջս
էն ու ատեալք ցանկա
լէք ու ատեալք ցանկա
ցան տեսանել զառաջս
տեսին · հաւ անէք
լսել զամ լսէք հաւ լսա =
դուք զառաւակ սերման
ասա նոտա =
զբանն առնուլ ե
ամենայնէ սա լսէ
ցայ հաւ առնու ի միտ =
կէ զաւերմանեան ի սմի
պատմ հայց ուրց առնեմանեցիս

փուշին : Ճ Իմի եղե
ղէ ատեցեն զանձն ու
տաւ նոտա =
ցայ հաւ առնու ի միտ =
զբանն առնուլ ե
ամենայնէ սա լսէ
զայն առաջս =
դուք զառաւակ սերման
տաք լսել զամ լսէք հաւ լսա =
անէք հաւ տեսին · ու
ցան տեսանել զառաջս
էն ու ատեալք ցանկա
լէք ու ատեալք ցանկա
ցան տեսանել զառաջս
տեսին · հաւ անէք
լսել զամ լսէք հաւ լսա =
դուք զառաւակ սերման
տաք լսել զամ լսէք հաւ լսա =
անէք հաւ տեսին · ու
ցան տեսանել զառաջս
էն ու ատեալք ցանկա
լէք ու ատեալք ցանկա
ցան տեսանել զառաջս
տեսին · հաւ անէք

ակունքն՝ արդ ուստի՞ ի սերմանեցեալ յատակս
ցոլան սոյն. ոչ սերմն բար
եան ասէ՞ ուստեքէն առնէ
յիւր տանուտեառնէն առնէ
ամաուսուցեալ ծառայ
ատայ երեսեցաւ որպէս
ն զարմանայ պատուիրանաւ
փերթե բուսաւոխոտ
ցուրեցոյն հագնուցէ։
իւր նորա որոյն իմէջ
թշնամին. ուցանեաց
լինել մատղաշն. եկն
կին իւրում։ Երիքսան
սերմն բարի յատակս
առն որ սերմանէ ի
արքայութեանն երկնից
առնէ նմանեցաւ
առնուաս
իւր ատակ սերմի
ի սերմանեցեալ
ի ոսկերս
ի ոսկերս
ի ոսկերս

խոստացաւ յոյն ընդ
հայոց զօրս առնել
= ի պատերազմ ընդ
պարսիկս

Ի ՅԱՅՍՄԱՆԱԿԻ ԽՈՍՏՈՎԱՆԵԼ ՅՈՅՆ ԶՕՐՍ ԱՌՆԵԼ ԸՆԴ ՀԱՅՈՑ

Ի յայսմանակի խոստովանեալ յոյն զօրս առնել ընդ հայոց = ի պատերազմ ընդ պարսիկս. զի տեսանէին զնոսա ի մեծ նեղութեան եւ ի մեծ պատերազմի. զի ոչ կարէին դիմանալ զօրութեան պարսից. զի ոչ էին ընդ հայոց զօրքն բազմութեամբ. զի ոչ էին ի միասին հարիւր հազարք. այլ էին ի տասն հազարս. զի ի մեծ պատերազմին ի Տարաւնոյ դաշտի ի Վարդանայ ժամանակի էին հարիւր հազարք

ցեն առաքեալքն իբրև
այնժամ Դեպե
գոյ առաքեալն :
ուկրծել առաւմանց
հոգին · առնէ եղիցի ըստ
սուրբ զհոգին ի հնոց
զանուանին ուխտ · ու
զանուանին ուխտ · ու
զանուանին ուխտ · ու

զի ոչ ոք ասասցէ ։ եթէ
ձեզ ատեամ ։ եթող եղիցի լոյս նախ
հնոց հրոյն ։
Եւ արկ ցեն զինուս ի
նմանէ զայն մարգա-
րէին ։
ուր ասէ ։ զի ոչ ոք ասասցէ ։ եթէ
ես ատեմ զձեզ ։ եթող եղիցի լոյս
նախ հնոց հրոյն ։ զոր ի
ժողովեցին զբարւոյն ։ զոր
մաք ։ Եւ նստուցին
ղովեցին զբարւոյն ։ զոր
րին յամանս ։ եւ զխո-
տան ի բոց ընկեցին ։
Եւ ցեղն հրեշտակք
տարածին աշխարհս ։
զի պիտ եղիցի ի կա-
Եւ ցեղն հրեշտակք
ամենեցուն զէրսուն
։ զոր ի մէջ արդարոցն
զի ոչ ոք ասասցէ ։ եթէ
ես ատեմ զձեզ ։ եթող եղիցի լոյս
նախ հնոց հրոյն ։
Եւ արկ ցեն զինուս ի
նմանէ զայն մարգա-
րէին ։
ուր ասէ ։ զի ոչ ոք ասասցէ ։ եթէ
ես ատեմ զձեզ ։ եթող եղիցի լոյս
նախ հնոց հրոյն ։
Եւ արկ ցեն զինուս ի
նմանէ զայն մարգա-
րէին ։
ուր ասէ ։ զի ոչ ոք ասասցէ ։ եթէ
ես ատեմ զձեզ ։ եթող եղիցի լոյս
նախ հնոց հրոյն ։
Եւ արկ ցեն զինուս ի
նմանէ զայն մարգա-
րէին ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉԻ ԾՆՆԴՈՑ

Ի ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԱՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ա

Ասացին ցնծութեամբ ամենայն հրեշտակք երկնից եւ երկրի զծնունդ Աստուածութեան որդւոյ քո, զի ի մարդկութենէ մերմէ ծնաւ մեզ փրկիչ, որ ամենեցուն տէր է եւ աստուած։ Ողորմեա մեզ, Տէր, որ ի մարդկութենէ քում ծնար զմեզ։

Ի ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԱՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ա

Ասացին ցնծութեամբ ամենայն հրեշտակք երկնից եւ երկրի զծնունդ Աստուածութեան որդւոյ քո, զի ի մարդկութենէ մերմէ ծնաւ մեզ փրկիչ, որ ամենեցուն տէր է եւ աստուած։ Ողորմեա մեզ, Տէր, որ ի մարդկութենէ քում ծնար զմեզ։

Ի ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԱՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ա

Ասացին ցնծութեամբ ամենայն հրեշտակք երկնից եւ երկրի զծնունդ Աստուածութեան որդւոյ քո, զի ի մարդկութենէ մերմէ ծնաւ մեզ փրկիչ, որ ամենեցուն տէր է եւ աստուած։ Ողորմեա մեզ, Տէր, որ ի մարդկութենէ քում ծնար զմեզ։

Եւ հաճոյ Թուեցա ա-
մէն հերովդէս ։ Ասաց
նոցա ։ Երթայք եւ
հարցէք զմանկանն ։
Եւ երբ գտանիցէք
ինձ ։ պատմեցէք
զի եւ ես եկեալ
երկրպագից նմա ։
Եւ նոքա լուեալ
զարքային գնացին ։
Եւ ահա աստղն
զոր տեսին յարե-
ւելս ։ երթայր
առաջի նոցա ։
մինչեւ եկեալ
կացոյց վերեւ
ուր էր մանուկն ։
Եւ տեսեալ զաստղն
ուրախացան ։
ուրախութեամբ
մեծաւ ։ Եւ
մտեալ ի տունն
գտին զմանուկն
Յեսու ։ եւ
զՄարիամ մայր
նորա ։ եւ
անկեալ երկր-
պագին նմա ։
Եւ բացեալ
զգանձս իւրեանց
մատուցին նմա
պատարագս ։
ոսկի եւ խունկ
եւ զմուռ ։
Եւ առեալ
հրամայեցաւ
նոցա ։ մի
դառնալ առ
հերովդէս ։ Եւ
այլ ճանապարհաւ
անցեալ գնացին
յերկիրն իւրեանց ։
Եւ ահա հրեշտակ
տեառն երեւեցաւ
յանդիման
Յովսեփայ ։
եւ ասէ ։ Յարի
եւ առ զմանուկն
եւ զմայր նորա
եւ փախիր ի
Եգիպտոս ։
եւ կաց անդ
մինչեւ ասիցեմ
քեզ ։ Զի
հերովդէս
ոնդրէ զմանուկն
սպանանել ։
Եւ նա յարեալ
առ զմանուկն
եւ զմայր նորա
գիշերի ։ եւ
գնաց ի
Եգիպտոս ։
Եւ էր անդ
մինչեւ ի
մահ հերովդի ։
Զի կատարեսցի
բանն որ ասացաւ
յՏեառնէ
մարգարէին
ասելով ։
Յեգիպտոսէ
կոչեցի
զորդի իմ ։
Յայնժամ
հերովդէս
տեսեալ
եթէ ծաղր
արարին
զնա

վուրդա : Ջիերթիցեն
շուրջ գշէնա . ապնեաց
էն նուրեանց կերակուր :
Ասաէ յս . ոչինչ պի
տոյէ դոցա երթալ դա
դուէ տուէ դոցա ու
տել : Եանդրա աստ ն
ցնայցէինչ ունիմ զ
աստ . բայց հինգնըչ
կանակ ևերկուս ձկ
ունա : Եւասէ ցնո .
բերէք այստ զայն :
Հրամայեաց զա
զմեցուցանել զժողո
վուրն իվեր խոտոյ :
Ետուեալ զհինգնըչ
կանական . ևզերկուս
ձկունան . հայեցաւ
յերկինս ևհնեաց է
բեկ ևետ ցաշակերտ
ան զինկանականն :
Աշակերտքն ժո
ղովուրդեանն :

Եւ ամենեքեան կերան
ևյագացան . ևվերացուցին
զերիս տասնեակ զամանս
լցեալս կտորաց . ևզերկուս
ձկունսն : Իսկ որ կերան
էին հինգ հազար արանց
զատ կանանց ևմանկանց :
Եւանդրա ստիպեաց
զաշակերտսն ելնել
ի նաւ . ևանցանել
առաջի նորա յկողմն
Բեթսայիդա . մինչդեռ
նա արձակեսցէ զամ
բոխն : ԵՒարձակեալ
զամբոխն ելանէ
ի լեառն առանձին
աղաւթել : ԵՒերեկոյին
էր . ևնաւն էր ի
մէջ ծովուն . ևնա
միայն ի ցամաքի :
ԵՒտեսանէր զնոսա
տանջեալս ի թի
ակելն . զի հակառակ
էր նոցա հողմն :
ԵՒյամին չորրորդում
գիշերոյ գայ առ
նոսա քայլելով
ի վերայ ծովուն .
ևկամէր անցանել
զնոսա : Իսկ նոքա
տեսեալ զնա քայլե
լով ի վերայ ծովուն
կարծեցին եթէ
տեսիլ է . ևգոչե
ցին : Զի ամենեքեան
տեսին զնա ևտագնա
պեցան : ԵՒնա անդէն
խօսեցաւ ընդ նոսա
ևասէ ցնոսա . Քաջա
լերեցարուք . ես եմ
մի երկնչիք : ԵՒմտաւ
առ նոսա յնաւ . ևդա
դարեցաւ հողմն :
ԵՒնոքա յոյժ յանդի
մանային ի մտի
իւրեանց վասն հացին :
Զի ոչ իմացան զբազ
մացուցանելն հացին :
ԵՒսրտացեալ էր
սիրտ նոցա :

Եւ անցեալ յայն
կողմանէ ի Գեննեսարէթ
ևմերձեցան նաւահան
գիստին : ԵՒելեալ
ի նաւէն նոքա
պատմեցինկն :

եղեալ ի ձեռն մեր ի սուրբ
հայրապետէն մերմէ Ներսիսէ
Շնորհալւոյ եւ ի սուրբ հայրապետէն
Գրիգորէ Պահլաւունւոյ եւ ի
ժողովոյ եպիսկոպոսացն եւ
վարդապետացն որ ի սուրբ
Հոգին ժողովեցան ի Հռոմկլա
յեցւոց ի տեղին որ կոչի
Ծովեայ յամի տեառնական
ՌՃՀԸ ի թուականութեան
հայոց ՈՀԷ ի հրամանէ
Լեւոնի թագաւորի Հայոց
եւ Կիլիկեցւոց ի հայրա
պետութեան Գրիգորի
Պահլաւունւոյ ի կաթողի
կոսութեան Հռոմկլայեցւոց
ի թագաւորութեան Հռոմ
կղայեցւոց Մանուէլի
որդւոյ Կոմնենոսի ի
հրամանէ Ալեքսեայ
որդւոյ Անդրոնիկոսի
ի թագաւորութեան
Յունաց ի հայրապե
տութեան Ղուկասի
ի կաթողիկոսու
թեան Անտիոքայ
ի թագաւորու
թեան Ֆռանգաց
ի հայրապե
տութեան
Ուրբանոսի
ի կաթո
ղիկո
սու
թեան
Երու
սաղէ
մի
ի
թա
գա
ւո
րու
թեան
Ֆռան
գաց
ի
հայ
րա
պե
տու
թեան
Կղէմէ
սի
ի
կա
թո
ղի
կո
սու
թեան
Ե
ր

ոյեմ փարիսեցիքն
առաքեալքն նասեն։
Նոքա ողջակերսքն
քն։ անցան զառա
նդուհքն ծերոցն։
իոչ լսեանան զմ
ցամաքն ի գենեսար
էր։ Իբրեւ ծանե
ան զնա։ ամբ տեղի
այնորիկ։ Հոսաքե
ցին ընդամ գաւառ
ան։ և սկսին առնա
զիմ հիւանդան։
և աղաչէին զնա
զի գոնէ մատն ի քղ
անցս հանդերձին
մերձենացին։ Եւ որք
մի անգամն մեռ
ձեցան փրկե
ան։
ապրեմ փառս տեսան
տեան աւր։
և վերայ լերոցս։
նա սակաւ։
ելիցեալ ի նաւէն
զետրոս գնաց ի վր
լուցն։ և եկն առ յի
և տեսեալ զհոգմ
սատանիկ երկեա
և սկսաւ աղաղակել
կոմել։ աղաղակեաց
նասէ տէր փրկեազմ
և աւաղվաղակի ձր
գեաց յն զձեռն իւր
ընկալաւ զնա։ նասէ
ի ծերահաւատ ըն
զմեր երկմտեցեր։
և երբոր եկին ի նաւ
ն։ հանդարտեաց ց
հոգմն։ և որ ի նաւն
էին մատեան երկր
պագ ին նմա նասէն
արդարեւ որդի աց ես
դու։

մ մր ղ յ
ճծգ կթ լզ ւ
ճծդ հա ֊ ա

եւ ահաւասիկ մատուցին նմա
բերան մի կաղ եւ խուլ դեւահար
զմատն = եւ զերանն մի կաղ եւ խուլ դեւահար
ի մոլորեալ ետուն ի նմա
զմատն = եւ զերանն մի կաղ եւ խուլ դեւահար
նա ընդ բերան սկզբնէ
տուեալ = եւ զերանն մի կաղ եւ խուլ դեւահար
ետուն ի նմա
զմատն = եւ զերանն մի կաղ եւ խուլ դեւահար
նա ընդ բերան սկզբնէ
ցնծալ = եւ զերանն մի կաղ եւ խուլ դեւահար
զմոլորելոցն եւ ասէին
զմատն = եւ զերանն մի կաղ եւ խուլ դեւահար
նա ընդ բերան սկզբնէ
երեւեցաւ = եւ զերանն մի կաղ եւ խուլ դեւահար
ոչ եղեւ =
զմոլորելոցն եւ ասէին
զմատն = եւ զերանն մի կաղ եւ խուլ դեւահար
նա ընդ բերան սկզբնէ

տրկայ ոչ առհասարակ ի մարդկանէ
ոչ ի հոգեւորականէ ոչ ի մարմնաւորէ
ոչ ի հրեշտակէ ոչ ի քերովբէ ոչ ի
սերովբէ ոչ ի տէրութենէ ոչ ի
իշխանութենէ ոչ ի զօրութենէ
ոչ ի պատուականէ ոչ ի ստորինէ
ոչ ի ներքինէ ոչ ի վերինէ ոչ ի
ծովէ ոչ ի ցամաքէ ոչ ի ջրոյ ոչ
ի հողոյ ոչ ի կենդանեաց ոչ ի
սողոյ ոչ ի թռչնոց ոչ ի գազանաց
ոչ ի սահմանաց ոչ ի տիեզերաց
ոչ ի ծովու ոչ ի ցամաքի ոչ ի
ջրոյ ոչ ի հողոյ ոչ ի կենդանեաց
ոչ ի սողոյ ոչ ի թռչնոց ոչ ի
գազանաց ոչ ի սահմանաց ոչ ի
տիեզերաց ոչ ի ծովու ոչ ի
ցամաքի ոչ ի ջրոյ ոչ ի հողոյ
ոչ ի կենդանեաց ոչ ի սողոյ

բառնում զմեզ. սա ոչինչ
առնու ծուխ ուրեք
ասէ։ Մատեան ո
ւեղեալ ի լեռնէն նոա
ծուխ ելանէր գայլերացոյց
տէ այս ոչ
կանել շանց, ուստա ել
հա ց մանկանց ասա
շունք կերակրին ի
փշրանաց անկեալ ի
սեղանոյ տեառնէ
տուն ։

Այն ժամ պատաս
խանի Յիսուս ա
սէ. ով կին մե՛ծ
ցեն հաւատք քո. եղ
ի քեզ որպէս կա
միս ։ Եւ բժշկեցաւ դու
տր նորա ի նմա ին
ժամու ։

Ուրբաթ աղաղակեալ

տէր, պատասխանի
եաւ ոչ ուրե՛ք
տեսաք այսպէս
ոչխարս կոյր առանց
հովուի ։

Եւ մատուցեալ
երկիր պագանէր նմ
մատեան. ասէր աւե՛տ
նեաց ։

Պատասխանի եաւ
նմա յիսուս ոչի
աղաղակէ զհետմէ
արձակեա զնա, զի
չէ ինչ զնա առաք ին
ակերտքն նորա աղա
չեալ մատուցեալ ա
հարին. ասէ ոչ ետ
տրիմ հաստատ մի
ան ասէ. ողորմեա ինձ
եալ աղաղակէր ու
նեաց անուն Տեառ

ատու կուտուցն. բար
երան ամէնէքեան
Լայտեցան : Եւ զինչ
ժողովրդեանն :
Հրամայեաց Յո
ղովրդեանն բազմել
Իւր գետնոյ : Եւ առ
եալ զհինգ նկանա
կան . Եւ զէկունան գո
հացուս . եբեկ Եւ էջ
աշակերտացն - Եւ նոքա
դնէին առաջի ժո
ղովրդեանն :
Եւ ամենեքեան կերան
եւ յագեցան : Եւ զինչ
որ մնացեն պատառ
ացն : Վասն զի
նա աշակերտքն - լինէ
յանապատի աստ, ու
ստի եցէ այնչափ հաց
մինչ Լայագեցուցան
եւ զայս չափ ժողովրդ
ոց : Եւնուէ ցնոսա
յն ժամն նկանակ ու
նէք` Եւ նոքա ասեն ե
ղեն Եւ ասակաւ էկուն
եաւ զեռ ձուկն նկանա
կան . Եւ զէկունան գո
հացուս . եբեկ Եւ էջ
աշակերտացն - Եւ նոքա
ժողովրդեանն :
Եւ արձակեալ զոդա
ցեն զինչ ուտեցեն :
կան առիս Եւ չուն
երեք այ ուրբեն . զի
ովուրդա - զի ասէ զ
ինչ ձայն ժողովրդ
կոչեա . համեմա . միա
կոյմանեա , Եւ այլս բա
զուս : Եւ ընկեցէ ն
զնա առաջի նորա
Եւ ժիկեաց զնա :
Հնչէ զարմանալ
ժողովրդեան . որ տե
ան էին . զի համեր
ք , Եւ ասէին . կա
ղքն զնայեն . մի կող
մանիքն բժիկ էին :
կոյրքն տեսանէ էին : և
փառաւորուն էին
զայծ Իսրայէլի :
Հարցեալ առն
քնյա զաշակերտս ն
ասոյց` զհաս ի ժող
ովուրդս . զի ասէ զ
երեք այ ուրբեն . զի
կան առիս Եւ չուն
ին զինչ ուտեցեն :
Եւ արձակեալ զոդա

ամենատուչ ելեալ
փարախեցիքն
և առաքուկեցիքն. փո-
խանդուկեցիքն ի
բազում խնդրուե-
նս նոցա ցուցանել
նմանե. նշան յերկ
նից ցուցանել նց
ա. ո՛ւր պատատուխանի
խոստացան ցնոսա. ասե
ցին. ամենայն
զոր ասիցէ մեզ
զայն առնեմք:
Եւ ասէ ցնոսա
զի ելցեն ի
լեառն ի տան
մանա մա
ղովուրդն եկ ի նա
և արձակեցաց զի
ոչ ոք ի նոսա
զարք. Եթող զկանայս
եւ զմանկտիս: Իբր
ելին ի լեառն
զարք զի ոչ
ոք ի նոսա
զարք:

կանայքն ի լեառն
ձէք: Եւ զերկնի
քանդ տակաւ
հնոյկ հազարն. և
հինգ նկատնակն
ամէ. Եւ յոչ
ոմանք
եղէ հաց ոչ ուն
ձեր Թերատհատուածք
զի խոտհէք ի մեր
եատոյց յն եատոց
Թէ հաց ոչ բարձաք:
Եւ ասէ ցնոսա
ոչն և փարախեցոցն:
ի խնդրոյ սատուկեցւ
սէք եզիցէ լերուք
ա. ի ցնոսա յն
առնուհաց:

եղուկանք զմահուամբ նո-
ր. յոր ոչ եղեալ էր մահ
վերայ այնմ վասն մեղաց
քոց. ի զի մեռաւ մահուամբ
մի կենդանի = եւ ոչ գիտեմ
այլ ինչ ոչ յայտնեաց քեզ ի
սուրբ հայրն մեր ոսկեբե-
րան = Հարցանէր ցաշակերտ
ն իւր եւ ասէր զի
կոտմանա ինչ
ցոցն =

ցոցն եւ ասէ ցաշակերտն իւր
զի ոչ ինչ ոչ ասաց ինձ
այնժամ ի մտի առեալ
զանձն իւր ասէ ցնա
զի ոչ ինչ ոչ ասաց
ինձ =

զմեղսն մեր ի մարդասիրութենէդ։
զի ոչ ինչ ոչ ասաց ինձ
զի ոչ ինչ ոչ ասաց ինձ
զի ոչ ինչ ոչ ասաց ինձ
զի ոչ ինչ ոչ ասաց ինձ
զի ոչ ինչ ոչ ասաց ինձ

իւր կեցուցանել կոտո-
ՀՀ Ճ Ա Ա
ՀՀ Ա Ա Ա
Ղ Ղ Ա Ա
Յ Ա Ա Ա

Ճ ՀՀ Ա Ա
Ա Ա Ա Ա
Ա Ա Ա Ա
Ա Ա Ա Ա

Ճ ՀՀ Ա Ա
Ա

ցուցէք երես տաղտկութեան
տուք ինձ ի ձեռն ձեր
ուրեք կամիցիս տալ
տուք ինձ ի նոցա ։
ուրուանոյտ եղիցին
ունի մի բարձր առանձ
հանդէ զնոսա իւրեա
նունդ · զեղբայր նոցա ։
զյակոբոս · հաղորդ
ունուչն զաբեթոս և
ուրեք վեց առուտ

ասէ զնա · առաքեսցէ
զանձնիւր վնաս
իմ գտցէ զնա ։
ինչ աւգտութեան
մարդոյ · եթէ զամ
խաւար կա ամ շահեսցի
ց · ազանձնիւր տա
ժեսցէ · կամ զինչ
տուցէ մարդ փրկանս
տացէ մարդ փրկանս
ընդ անձին իւրոյ ։
ի զատեցէ սուիմա
ղեալ զանձինս իւրեանց
ուղղեցին զանձինս
ի զատեցէ սուիմա
ղեալ զանձինս իւրեանց
ուղղեցին զանձինս

մեր քեզ. ամէն մովսէսի.
ամէնեցուն։ Եւ ամէնէն
դեռ նահապետէն. մ
հայ սմբատ լուսաւո ր
հովանի եղեւ իւրոցն։
Զայն եղեւ յամպոյն
ասէ. դէմ ոտիկիմ
սիրելի ընդոր հայեէ
ցայդ դմայ լուսարուխ
երկրէն անկան ի վր
երեսաց իւրեան ։
ամատուցեալ ա
ե։ ասաէ յոան կա
ցէք ամէն երկնչի ք։
մբարձին զա՛ր ո
իւրեանց ասէ զաղտ
սին. բայց մեծագո
ինն ի լեռնէ անոտ.
ամենէ դեռ ելիանէ
պատուիրեաց նոցա

տատին աշակերտքն
անէ։ Յայնժամ ի մ
հատ ոչ ուրեք ոչ
ինչ կամ եցան. նոյն
պէս ասաէ մարդոյ
ծանեան զնա՝ այ ի
ցէք ակեալ իւրեանց ասէ
աստ չեզ. զի ասէր
տեացէ զամ այլ ա
նա ոչ ասէ յոան
յն ասաէ ցնոսա ։
նախ պարտէ զաւր
ասեն. եթէ եղիայն
կերտքն ասեն ։
ասեցին ցնա աշա
ցայսօր ։
ի մարդոյ ի մեռելոց
տեսիլ. մինչեւ որ
ի մարդոյ ի մեռելոց
յն ասաա ցնա ։

ՀՈ։ ՎԱՆԱՆ ՅՈՒՎԱՆՆՈՒ
ՄԿՐՏՉԻՆ ԱՍՈՑ
ՅԻՆՈՍԱ ։

Ի ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆ

ՄԱՏԵՈՒԱՑԵՐՄ ։ Ի ԾՈՒՆՆ ԻՆՋԱՆԵՑ ՈՒԱՏ
ԱԼՈՒՅ ԻՄՈՅ ։ ԶԻՆՈՒՈՐՍ ՑՈՒՐԱՍՏԱՆ
ՆՈՒՐ ԱՀԱՐԱՏՉԻ Ս ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅ ։ ԲԱՀ
ՈՒՄ ԱՆԿԱՄ ԱՆԿԱՆԻ
Ի ՀՈՒՐ ։ ԱՐԵՐՔՆ Ի
ԼՈՒՐ ։ ՀԱՄԱՐՈՒՑԻՉՍ
ՈՑ ՈՐ ՀՅՈՒՐԱՑԻՆ Ս ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՑ
ՔՈՑ ԱՒՐՀԱՐԱՑԻՆ

ԲԱՇԽԿԵ ։

ՀԱՒ ԱՍՏԱՒԱԾԱՆԻ ԵՒ
ՅԻՆ ԼԱՒՈՒՆ ։ ՈՎՀԱՏ
ՈՐ ՀԱՒԱՏԱՑԱՒ ԹՈՒՐ
Ը, ԱՆ ՀԱՒԱՏԱՑԱՒ ԹՈՒՐ
ԸՆԴՀԱՏ ։ ՄԻՆՉԵՒ ՀՐԴԵՀԻՑ
Ա, ՄԻՆՉԵՒ ՀՐԴԵՀԻՑ
ՈՐ ՀՅՈՒՐԱՑԻՆ ԼՈՒՑԱՆ ՀԱՏ
ՄԻՆՉԵՒ ՀՐԴԵՀԻՑ ։

ՀԱՆԵԼ ԶՆՈՒ ։

ԸՆԴՈՒՆԻՑ ԿԱՐՈՑԱՑԻՔ
ՀՅՈՒՐ ՈՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՔ
ՆՈՒՆ ԱՒԱՏՆ Ց ՅԻՆ ։ ՔՆ
ՅՈՒՐՔՆ ԱՌՆՈՒՆՔ
ԱՅՆԺԱՄ ՄԱՏՈՒՑԱՆ
Ն, Ի ԺԱՄԱՑՆ ՅԱՅՆՄԱՆԷ ՆԵՆ ։
ՆԵՐԺԻԿԵՑԱՒ ՄԱՆՈՒԿ
ՅԻՆ ՀԱՒ ԻՆՄԱՆԷ ՆԵՆ ։
Ն ԱՒԱՏԱՑԱՒ ԹՈՒՐ
ՁՆՈՒ ԱՒԵՏ ։

ու = եղև ի ծով ի մէջ յատձիս ի մէջ
ծովուն ելեկնից = եւ
եան աշակերտքն ա-
յնմանէ՝ ուր մատ-
եւ նոցա ընդ իմն ընդ
եւ զայն առեալ տուեալ
եւ զանունեցեալ սատե
կարէ = եւ զատաւելին
Հուսկն սրեանէ սո՞
եւբայց զբերան նոցա՝
ղեցուցուք զնոսա =
բայց զինչ գայ ելանել
ցնուսայ՝ սակս ա-
յսաւուրց = ա՛ս է
զհայոց յորդոց իւրոց՝
առնուն զհարկս ամ
ուղք ապագայ յոմանէ
Եւ ՃԽԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃԽԶ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃԽԷ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃԽԸ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃԽԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ Ճ
ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտա-
նել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տու-
եալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃԾ ելանել ի ծո-
վէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերա-
նոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա
վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃԿ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտա-
նել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝
ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ
եւ քո = եւ ՃԿԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն
մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի
= եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃԿԲ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃԿԳ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃԿԴ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃԿԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃԿԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃԿԷ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃԿԸ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃԿԹ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ Ճ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՀ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՀԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՀԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՀԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՀԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՀԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՀԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՀԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՀԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՀԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՁ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՁԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՁԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՁԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՁԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՁԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՁԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՁԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՁԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՁԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՂ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՂԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՂԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՂԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՂԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՂԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՂԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՂԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՂԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՂԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՃ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՃԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՃԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՃԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՃԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՃԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՃԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՃԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՃԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՃԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՄ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՄԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՄԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՄԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՄԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՄԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՄԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՄԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՄԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՄԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՅ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՅԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՅԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՅԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՅԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՅԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՅԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՅԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՅԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՅԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՆ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՆԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՆԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՆԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՆԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՆԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՆԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՆԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՆԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՆԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՇ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՇԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՇԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՇԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՇԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՇԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՇԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՇԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՇԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՇԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՈ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՈԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՈԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՈԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՈԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՈԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՈԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՈԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՈԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՈԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՉ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՉԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՉԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՉԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՉԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՉԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՉԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՉԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՉԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՉԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՊ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՊԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՊԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՊԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՊԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՊԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՊԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՊԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՊԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՊԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՋ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՋԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՋԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՋԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՋԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՋԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՋԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՋԷ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՋԸ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՋԹ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՌ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՌԱ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՌԲ ելանել
ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի
բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ
նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ ՃՌԳ ելանել ի ծովէ՝
եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ
նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն
իմոյ եւ քո = եւ ՃՌԴ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել
ձուկն մի մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստա-
տեր մի = եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ
քո = եւ ՃՌԵ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի
մեծ՝ եւ գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի =
եւ առեալ տուեալ նոցա վասն իմոյ եւ քո = եւ
ՃՌԶ ելանել ի ծովէ՝ եւ գտանել ձուկն մի մեծ՝ եւ
գտանել ի բերանոյ նորա՝ ստատեր մի = եւ առեալ
տուեալ նոցա վասն իմոյ

զեղ. խոցոյ զինս ուրն
թաթափելեցուցանել լոյ
ձեռնարկ : զոր ոչ ոք
յաւիտեան տակաւին :
ոչ ոք ի մարդկանէ ի հոլի
ի ներկուստ ոսոխ ունելոյ
քան զԹէ ներկուստ չեմ.
կայ մտան ել ի կեցոյց
զեղ մխոցչեուանի. կմ
զեղ ի քէն լոյսից
կոյ ի քէն լոյսից
զեղ. հայս զինս ուրն
թաթափելեցուցանել լոյ
ձեռնարկ : զոր ոչ ոք
յաւիտեան տակաւին :
ոչ ոք ի մարդկանէ ի հոլի
ի ներկուստ ոսոխ ունելոյ
քան զԹէ ներկուստ չեմ.
կայ մտան ել ի կեցոյց
զեղ մխոցչեուանի. կմ

զեղ. խոցոյ զինս ուրն
թաթափելեցուցանել լոյ
ձեռնարկ : զոր ոչ ոք
յաւիտեան տակաւին :
ոչ ոք ի մարդկանէ ի հոլի
ի ներկուստ ոսոխ ունելոյ
քան զԹէ ներկուստ չեմ.
կայ մտան ել ի կեցոյց
զեղ մխոցչեուանի. կմ
զեղ ի քէն լոյսից
կոյ ի քէն լոյսից
զեղ. հայս զինս ուրն
թաթափելեցուցանել լոյ
ձեռնարկ : զոր ոչ ոք
յաւիտեան տակաւին :
ոչ ոք ի մարդկանէ ի հոլի
ի ներկուստ ոսոխ ունելոյ
քան զԹէ ներկուստ չեմ.
կայ մտան ել ի կեցոյց
զեղ մխոցչեուանի. կմ

թերան ոտ երկուս զի ի
ետս, կամ երկուս զի ի
քեզ. այս ընդ քեզ մի՞
ասա ՃԼՃ ոչ լսի՞ր
հեցար զեղբայրն քո:
եՃԼ լսի՞ր քեզ շա
դու ունայ մի այն եղեր
դիմանես զնա յորմ
եղբայրն քո, երթայ
ՃԼՃ մեղիր քե զ
ղ
=
ոք ի փոքրկանցդ այս
ան ի հարկէ մի՞
հարուիմ ոչ երկին
ոչ ի ծով ոչ ի
ոչին կամք առալ ի
մոլորեալ: Այսպէս
ինն ուշն, որոյ ինչ են
քան ի վեր ինն առաւել
ի վեր նորա առաւել
ձեզ, զի ուրախ լինի ի
նել զնա, ամէն ասեմ

ի լերինն, եւ երթեալ
սուն եւ զինն ոչխար
նէ. ոչ թողու զինն
մոլորեալն մի՞ ի
հարեւր ոչխար, ու
մոլորեցաւ մի՞ ի նո
եՃԼ լինի զուարճ
ՃԼՃ ի սրտի քան ի
ուցանել զկորուածն:
կն որդի մարդոյ կեաց
ոյ որ կերկինս. զի ե
նեն զերեսս հաւրիմ
ոց հանապատէ տեսա
եղատակը նոցա յերկի
նէ: Ասեմ ձեզ զի հր
փոքրկանցդ յայսցա
ՃԼՃ ի մեր ի
ամարհեցէք. զմի ի
մի՞ արհ
փոյն լերուն
կեա՛ ի քէն հրէշն: լսէ՛ ոչ

ոչ ապարտասպան մի-
նա, մատուցանե՛ւ
ուխտեր ակատա-
ր՝ ուխտեր ոչխար
ռայից իւրոց։
մար առնել ի մէջ
տ, որ կամեցաւ հա-
երկնից սուն Յակո-
նեցաւ արքայութին
ան այսօրիկ նման
այլ մինչ եւ յերկան
չէ ցերկան անպա մ.
ոչ առեմ քեզ. թէ մին
գամ. Հաւճ ցնա յա-
մա. մինչև յերկնան
բայրիմ ևԹողից նը
եմ մեղից ինձ եղ
ւսն պետրոս եւառ
յ ամենայն ազգ
ամենայն ազգ
լուսից. ասաւ
ակերտ ևնոցա
ասեցի սա բան։

եղից վկայից հաստ

կամ երկը ժողովեալ ի
յանունիմ. անդեմեա
ի մէջ նոցա։
այնժամ մատեաւ
առնա պետրոս եւասէ
ւր քանից եցա անպա մ
եմք մեղից ինձ եղ
բայրիմ ևԹողից նը
մա. մինչև յերկնան
գամ. Հաւճ ցնա յա
ոչ առեմ քեզ. թէ մին
չէ ցերկնան անպա մ.
այլ մինչ եւ յերկնան
ան եկին եւ
նեցաւ արքայութին
երկնից սուն Յակո
ոսն, որ կամեցաւ հա
մար առնել ի մէջ
ռայից իւրոց։
ուխտեր ակատա
նոյ, մատուցանե՛ւ
ոչ ապարտասպան մի-

երկնից եղից ա
ձեզ. եթէ երկու ի
ձեռնէ մինչ բան եցին
երկրի. վասն այ
ա. զինչ ևխնդրից
էն եղից նոցա ի հա
լուծ իմմէ որ երկինս։

ձեռնակեալ յերկինս։
կապից եղից ա
ոչ, ևզորարձակից
ղից կապեալ յերկի
կապից եղից յեր
մեղից քեզ զոր
ազմաքաւուր։
երբեք զհերձանուն
լուսից. եղից քեզ զ
յհակեղեցոյ. ապա
լուսից. ասաւ
ակերտ ևնոցա
ասեցի սա բան։

զիս։ Իմկատրէ՛ ոչ էր
զիս։ Իմկատրէ՛ ոչ էր

ժամանակ։
ժամանակ։

Ա. Եւ անկեալ ծառայն երկիր պագանէր նմ
Ա. Եւ անկեալ ծառայն երկիր պագանէր նմ

մա՛ եւասէր. երկայն
մա՛ եւասէր. երկայն

ամիտ լեր առ
ամիտ լեր առ

ս. Թագեալ տէր ծառայ
ս. Թագեալ տէր ծառայ

այն այնուհետեւ. արդ
այն այնուհետեւ. արդ

կեայց զնա. եւ զիտէին
կեայց զնա. եւ զիտէին

եհաս նմա։ Երբ եկեալ
եհաս նմա։ Երբ եկեալ

ծառայն էառ զիւր
ծառայն էառ զիւր

ծառայ ակն ածէ իւր
ծառայ ակն ածէ իւր

եւ. ասասցէ նմա
եւ. ասասցէ նմա

հարեր դահճին։
հարեր դահճին։

Երկարեալ զնա խեղ
Երկարեալ զնա խեղ

զիս։ Իմկատրէ՛ ոչ էր
զիս։ Իմկատրէ՛ ոչ էր

ժամանակ։
ժամանակ։

Ա. Եւ անկեալ ծառայն երկիր պագանէր նմ
Ա. Եւ անկեալ ծառայն երկիր պագանէր նմ

մա՛ եւասէր. երկայն
մա՛ եւասէր. երկայն

ամիտ լեր առ
ամիտ լեր առ

ս. Թագեալ տէր ծառայ
ս. Թագեալ տէր ծառայ

այն այնուհետեւ. արդ
այն այնուհետեւ. արդ

կեայց զնա. եւ զիտէին
կեայց զնա. եւ զիտէին

եհաս նմա։ Երբ եկեալ
եհաս նմա։ Երբ եկեալ

ծառայն էառ զիւր
ծառայն էառ զիւր

ծառայ ակն ածէ իւր
ծառայ ակն ածէ իւր

եւ. ասասցէ նմա
եւ. ասասցէ նմա

հարեր դահճին։
հարեր դահճին։

Երկարեալ զնա խեղ
Երկարեալ զնա խեղ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՔԱՐՈՅՈՒՆ

Ես Նոցա՝ ձեռոց զանցս
եղբայրս իմ. և արտաքս
ցուք խրատքանչիւր ոք
ի ձէնջ. եթէ ոչ Տեառն
սրբէրկինսն. արասցէ
նմա դարձեալ. մինչև
ես դարձից. մատնեացըզ
բարկացեալ տէրն ոչ
քեզ ողորմեցայց. և
քու. որպէս եւ ես
մեծասքանչ. առ

ոչ ոք ոչ ոչ ոչ ոչ

ամենայն կողմն
տասանիւ յայնկոյս
ես զբանս զայս ասա ինձ
վասն զի ես մարմինս
ձեռն ի սահմանս
ի զատուիլ
ձեռոց զանցս

ես Նոցա՝ ձեռոց զանցս
եղբայրս իմ. և արտաքս
ցուք խրատքանչիւր ոք
ի ձէնջ. եթէ ոչ Տեառն
սրբէրկինսն. արասցէ
նմա դարձեալ. մինչև
ես դարձից. մատնեացըզ
բարկացեալ տէրն ոչ
քեզ ողորմեցայց. և
քու. որպէս եւ ես
մեծասքանչ. առ

ես Նոցա՝ ձեռոց զանցս
եղբայրս իմ. և արտաքս
ցուք խրատքանչիւր ոք
ի ձէնջ. եթէ ոչ Տեառն
սրբէրկինսն. արասցէ
նմա դարձեալ. մինչև
ես դարձից. մատնեացըզ
բարկացեալ տէրն ոչ
քեզ ողորմեցայց. և
քու. որպէս եւ ես
մեծասքանչ. առ

ոչ ոք ոչ ոչ ոչ ոչ

ամենայն կողմն
տասանիւ յայնկոյս
ես զբանս զայս ասա ինձ
վասն զի ես մարմինս
ձեռն ի սահմանս
ի զատուիլ
ձեռոց զանցս

ի վերայ նոցա · եւ տո-
ւո՞ց ինձ զեան զի
ցան առնու ժանիկ
այն ժամ մեռուս
ի տանէ տարցի
երկնից : Որկատօր
վա՛ տաճարդ ու-
ար առաւին նեղքեն ով
զան ձինա իւրեանց
ւեն նեղքենք ան
ւեն նեղքեն ։
սրի մարդկանէ եղ
ւեն նեղքեն ։ ք
պէտ ո =
իւրեանց ինան այն
յոլովայնէ մա՞ր
ւեն նեղքենք ։ ծ
այլ որոց տրւեալ է
ական են այդմանէ
ոչ ամենեքեան բա-
ւեն նա տա՞ ցնոտա
ամուսնանա ։

ինչ վնաս՞ ընդայ
տարն · եթէ այդպէս
ւեն ցնոտ աշակէ
այն տաց եղեւ շնոյ =
ւառնեցէ զկին այլ
բանէ պատճառէ
զկին իւր · ետ վատ
զիս ամ ոտարգեաց ։ ք
պէտ ե =
իսկզբանէ այնպէս
կէ զկանայս ձեր այլ
մայեաց ձեզ արձա
տուէ ձեզ հրա
ան վատ խատաւ
ւեն ցնոտա մոյ ։ ի
պէտ
ղն մեկնեցայ ետարգ
ոեաց մէզ · տաւղու
ան ընդէր պատուէ
ւեն ցնա · եւ ոչ մոյ
ան մարդ մի մեկնեցէ

աստուածութեան զոր ի մարդկութեան
յայտնեաց պատուիրանն = Եւ
զհետ գնաց զոյս
ամենայն = Եւ զհետ գնաց զոյս
պատուիրանն = զի ի մարդկութեան
յայտնեցաւ աստուածութեան
զոր ամենայն = Եւ զհետ գնաց
զոյս պատուիրանն = զի ի
մարդկութեան յայտնեցաւ
աստուածութեան զոր ամենայն
= Եւ զհետ գնաց զոյս
պատուիրանն = զի ի մարդկութեան
յայտնեցաւ աստուածութեան
զոր ամենայն = Եւ զհետ գնաց
զոյս պատուիրանն = զի ի
մարդկութեան յայտնեցաւ
աստուածութեան զոր ամենայն
= Եւ զհետ գնաց զոյս
պատուիրանն = զի ի մարդկութեան
յայտնեցաւ աստուածութեան
զոր ամենայն

= Եւ զհետ գնաց զոյս
պատուիրանն = զի ի մարդկութեան
յայտնեցաւ աստուածութեան
զոր ամենայն = Եւ զհետ գնաց
զոյս պատուիրանն = զի ի
մարդկութեան յայտնեցաւ
աստուածութեան զոր ամենայն
= Եւ զհետ գնաց զոյս
պատուիրանն = զի ի մարդկութեան
յայտնեցաւ աստուածութեան
զոր ամենայն

եղեալ զտուն· կամ
տուտան այգին նորա։
սուս· դատէ զերկու
յերկուստանան ան
մաս նստոյնէ կողմէ
տեղ ուրուք մարդոյ
տեան· յորժամ նա
միւսանգամ գայլոյս
որ եկեալ չհետեւիմ ի
առնել չէ· զի ոչ
ինչ ես ցնայս· առնէ
նոցա մեզ։

ոյ ես· առ զինչ ի
մէնայն եւ եկաւ զկո
ղ մեզ ոչ ինչ ես
եւաւէ ցնա այս
ահանի եմ պետրոս։
այն ժամ պատա
ինչ զաւետարան
դկանէ այդ անկա
կինա· եւ եկ զկնի իմ։
ունելոյս գան չ ելե

ղ կ
ղ կ
ղ կ
ղ կ

մ մր ղ կ
մ մր ղ կ

և զտուէք յայգին իմ, և
զայգին իմ՝ ինձ պտղոյ
վարձու։ Եւ
ի նշանէ կատարեալ զմեզ ի
ժամուն։ Եւ ասէ ցնոսա
զի կայցեն դատարկ
հրաժարակս։ Եւ
ոչ ցնոսա երկնչէք
և զտուէք յայգին իմ։ և
որչինչ արժանիցէ
տացից ձեզ։ գնացին և
նոքա յայգին։
Եւ դարձեալ ել զվեց
ժամուն։ և զինն ժա
մու արար նոյնպէս։
Եւ զմետասան երորդ
ժամու։ եկեալ եգիտ
այլս։ զի կայր դատ
արկս։ և ասէ ցնոսա,
զի կայք դատարկ
զաւուր զեր ոչ
ընդէր կացէք ամ ա
մ, ասեն ցնա զի
մարդ չառնոյ զմեզ ի
վարձու։
ասէ ցնոսա երթայք
և զտուէք յայգին իմ։ և
զոր ինչ արժան իցէ
տացից ձեզ։ գնացին և
նոքա յայգին։
Եւ դարձեալ ել զվեց
ժամուն։ և զինն ժա
մու արար նոյնպէս։
Եւ զմետասան երորդ
ժամու։ եկեալ եգիտ
այլս։ զի կայր դատ
արկս։ և ասէ ցնոսա,
զի կայք դատարկ
զաւուր զեր ոչ
ընդէր կացէք ամ ա
մ, ասեն ցնա զի
մարդ չառնոյ զմեզ ի
վարձու։

զոր ինչ արժանի առնուցուք։ Եւ երբ
երեկոյ եղեւ։

Ա՛ւ մեր այգին ցիր
զաւառաւապետիւր.
կոչեա զմշական. և
տուր նոցա վարձս,
սկսեալ յետնոցն ո
մինչեւ յառաջինան։
Իբրեւ եկին որ զմեր
ասան երթալ ժամ
ուն, առին մէն մի
դահեկան։ Եկեալ
առաջինքն համա
րեցան թէ առի
ուցուն։ և առին մէն
մի դահեկանն։
Երբ առին տա
նէին զտանուտե
ռնէին. և սկսին թա
դրալ յետինքն մի
ժամ գործեցին և
հաւասարակորով մեզ

արարեր զդոսա, որ
զձանրութիւն աւուր
ըն բարձաք հզօրք
ա պատասխանի
ետ միոյմէնոցանէ
և ասէ, ընկեր չզրկ
եմ զքեզ. ոչ դա հե
կանի մեզ սակար
կեր ընդդէմ. առ զքոյդ
և երթ. ես կամիմ
յետնոցս տալ որպէս
և քեզ։ եթէ չիցէ ինձ
իշխանութիւն յիմոյս
նէ զինչ կամիմ,
կամ թէ աչքն քոյ չա
րէ զիմէս առնեմ։
Հ այսպէս եղիցին յե
տինք առաջինք. և
առաջինք յետինք։
Ընդ բազումքեն կոչ
եցեալ քէ և սակաւ
քեն ընտրեալք։

Եւ յայնժամ մատեալ
մի ի տասնից աշակերտացն
որոց անուն կոչեցեալ էր
Յուդա Սկարիովտացի՝ եւ
գնաց առ քահանայապետսն
եւ ասէ. Զի՞ տայք ինձ
եւ ես մատնեցից զնա ձեզ։
Եւ նոքա կշռեցին նմա
երեսուն արծաթս։ Եւ
յայնմհետէ կայր ժամ
ընդ ժամու զի մատնեսցէ
զնա։ Եւ առաջի քան
զտօնն խմորոցաց՝ մատեան
աշակերտքն առ Յիսուս
եւ ասեն ցնա. Ուր կամիս
զի պատրաստեսցուք քեզ
զի ուտիցես զպասեքն։
Եւ նա ասէ ցնոսա.
Երթայք ի քաղաքն առ
այր մի եւ ասասջիք
ցնա. Ասէ վարդապետն.
Ժամանակ իմ մերձ է
առ քեզ՝ ընդ քում
առնում զպասեքն
ընդ աշակերտս իմ։
Եւ արարին աշակերտքն
որպէս հրամայեաց
նոցա Յիսուս, եւ
պատրաստեցին զպասեքն։
Եւ երեկոյին եղեալ
նստէր ընդ տասնից
աշակերտացն։ Եւ
եդեալ ուտէին՝ ասէ.
Ամէն ասեմ ձեզ
զի մի ոք ի ձէնջ
մատնիցէ զիս։
Եւ նոքա
տրտմեցան
յոյժ եւ
սկսան
ասել
ցնա
մի
եւ
մի։
Եւ
նա
ասէ
ցնոսա.
Որ
մատնէ
զիս
ի
ձէնջ
կամի։
Ասա
զի
նստցին
սոքա
երկուորդիքն
իմ։ Այլ
որդի
մարդոյ
երթայ
որպէս
գրեալ
է վասն
նորա
եւ
վա՛յ
մարդոյ
այնմիկա
որով
մատնի
որդի
մարդոյ։
Լաւ
էր
նմա
եթէ
ոչ
ծնեալ
լինէր
մարդն
այն։

մեր ձեզ առ յայտնի
ածեցաք զհետ նոցա
զանձն իւր վտ
յոյժ պատճառեցեալ
ասէ ցնոսա
ոչ ինչ ունիմ
ասէ ցնոսա
ոչ ինչ ունիմ
ասէ ցնոսա
ոչ ինչ ունիմ

զեր ՚ի ձեռն մարգա-
րէից քոց ասացեր
եւ ոչ ինչ ոտանաւոր
կամ չափաւոր ՚ի
գրոց մերոց գտա-
նի զոր ոչ ասացեր
նախ զայս ամենայն
ՙի քեզ ՚ի տեառնէ
ասացեալ գտանի
եւ ՚ի քեզ ՚ի տեառնէ
կատարեցաւ ոչ
ինչ ՚ի գրոց մերոց
ՙի քեզ ՚ի տեառնէ
ոչ կատարեցաւ
ոչ ինչ ՚ի քեզ ՚ի
տեառնէ ոչ ասա-
ցեալ գտանի ՚ի
գրոց մերոց ՚ի քեզ
՚ի տեառնէ ոչ
կատարեցաւ ոչ
ինչ ՚ի քեզ ՚ի տեառ-
նէ ոչ ասացեալ
գտանի ՚ի գրոց
մերոց ՚ի քեզ ՚ի
տեառնէ ոչ կա-
տարեցաւ ոչ ինչ
՚ի քեզ ՚ի տեառնէ
ոչ ասացեալ գտա-
նի ՚ի գրոց մերոց
՚

Գ ԵՐԵՍ Ի ԲԵՐՄՈՒՆ ՀՐ
ՈՒՂԻՂ ԸՆԿԵՐՑԵԱՑ
ՄԵՆ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՔԵԱՑՆ ՍՐԲՈՅ
ՀՈԳՒՈՅ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ
ՀԱՄԱՐՈՒՄՆ ՅԻՍՈՒՍԻ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՏԵՐՈՒՆ
ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՓՐԿՉԱՒՈՐԻՉ
ՄԵՐՈՅ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ
ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ
ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
ՍԿԻԶԲՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ
ՍՈՒՐԲ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ
ՏԱՃԱՐԻՆ ԱՐՏԱՇԵՍԻ
ՄԵԾԻ ԵՒ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ
ՀԱՅՈՑ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ
ՍՈՒՐԲ ՍԱՀԱԿԱՆԴՈՒԽՏԻ
ՄԵՐՈՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ
ՏԵՐՈՒՆ ՄԵՐՈՅ ԵՒ
ՓՐԿՉԱՒՈՐԻՉ ՄԵՐՈՅ
ՍՈՒՐԲ

ոչ ինչ ախորժեաց ի կերակուրս
վրդովեցան և առաջի
սեղանոյն կային : Եւ
պատճէն ի հիւանդութենէ առնու
զանոնք . քահանայապետ
ոչ ինչ դեռ ուսոյց
զանոնք : Եւ ոչ
ոք ի մարդկանէ
ուսոյց զնոսա
զի ինքն ուսոյց
զամենեսեան :

Եւ ասաց ցնոսա
առակ մի . Թէ
ոչ ոք կարկատուն
նոր ի հանդերձէ
նորէ կարկատէ
եւ ոչ ոք նոր
գինի ի տիկս
հինս արկան

Եւ ի յերկոցունց
յայդ գին ։
Քացուր եւ ջուրս ։ եւ
յոյ ։ եւ ոչ կայ
ցեւս եւ ասէ ։ պատասխանի
ւ ։ պատասխանի
եւ ասէ նոյնպէս ։
Ա Ստեւս աստիճան
եւ ասէ ։ երեսամ աստ ։
ասէ ։
պատասխանի եւ
ասէ ։ եթէ այս աստուածդ
բնդեւս յայդ գոլ ։ նա
ւակ ։ եթէ այս աստուածդ
ոալ ինն աստ ։ որդե
մատուցեալ այս ։ ա
երկու որդիք ։ եւ
չեզ ։ այն միոյնչ ին
Ա այց զի այդ ընդ ընդ
խանուրնք առնեմք ։
ոչ գիտեմք ։ Ահա
ցնոսա անա ։ ասէ
աեմ չեզ ։ որովհետ
Ա ստատախանի եւ
զիշխանութիւնդ զայդ ։
եւ զայդ ։ ասէ եթէ

տեսին զսուրբն առեալ
զերկիր իշխանութեան ։
Եւ ի հրեշտակէն ի
ձեռն յոսեփայ առեալ
զգեղեցիկ պատմուճանն ։
զոր ետ նմա հայրն
իսրայէլ ։ եւ զնշանն
զոր ետ նմա հայրն
իւր ։ զի ոչ ոք ի
նոցանէ ոչ ետես
զերեսս մերձեցու-
ցանել նմա ։ եւ
ոչ խօսել ընդ նմա
խաղաղութեամբ ։
Եւ ի տեսանելն
զնա ամենեքեան
երկնչէին ։ զի
ոչ գիտէին զի
հրեշտակ Աստուծոյ
է ։ եւ ասէին
ցիրարս ։ Ո՞վ
է այս ։ զի
ոչ ոք ի մեզ
ունի զերեսս
նորա

զմարմարտ ունկին
իւ լոտոցն · զի երբե-
մայ երկեան ի ժող
դուխն զնա ունել ·
նոցա առաց · Երեան
գիտացին ՀՀ վասն
եղերն զատուկա նո
դատերն · և փարիս
ան ա ատեղծն , և
ան ակ ի հոտեցէ զնա ·
երբե լուսն ջահ
անկ ի վերայ մեր
եաց · և յոյլ վեր ա
վիմա այն ոսկ վեր
ա ան ակ ի և վերայ
: ա ան
ա ան այսոսիկ առեմ
յաղ զի բարձցի ի
ձեզ · զի բարկացի
ցեմ զձեզ ատեան
զիւրն ատեան ա

զնոսա մի ոմն զամենեցունց, զոր
ընտրեսցէ տէր ի նոցանէ, եւ
տարցէ զնոսա առ ինքն։ Եւ
ոչ ոք կարէ ասել թէ տէր
է իմ Յիսուս Քրիստոս, եթէ
ոչ հոգւովն սրբով։ Եւ
պատուհասք լինին տարբեր
տարբեր, բայց նոյն Հոգին
է։ Եւ կան որ ունին զպարգեւսն
զանազան, եւ ոչ գիտեն զի
նոքա են։ Եւ կան որ
ոչ ունին զպարգեւսն, եւ
կարծեն զանձինս թէ ունին
զնոսա։ Եւ կան որ ոչ
ունին զպարգեւսն, եւ
ոչ կարծեն զանձինս թէ
ունին զնոսա։ Եւ կան
որ ունին զպարգեւսն,
եւ կարծեն զանձինս թէ
ոչ ունին զնոսա։ Եւ
կան որ ոչ ունին զպարգեւսն,
եւ

սուցանել. Եւ ոչ էր քեզ
դուրս զսուտն ևազձեւո
ն. Եհան եք զդա ի
խաւարն արտաքին
անդէնից լայն ևակըր
ձեր առատանց : Զի
բազումքեն կոչեցե
ալ ք եւատակաւքենըն
տրեալք :

Այլ ինչ ամ զնա
ցեալ փարի
սեցոցն . առին խոր
հուրդ զնմանէ . Թէ
որպէս դնեսցեն նմա
որոգայթս բանիւք :
Եւ առաքեն առնա
զաշակերտան իւրե
անց . հեր ովդիանո
սաւքն հանդերձ և
առեն : վայրագապետ
փոխեմք զիշխմարիա
ե . ևազմանապա ս հն
այ Չմարտուքե ու
ստացանել . ոչէ քեզ

տան եկեք - կոչեցէք
ի հարսանիսա : Եւ
նապարհս . ժողովե
ցին զամենեսեան զո
րս եգտին զչար ս
նպբարիս . ել ցան
հարսանեքն բազմա
կանաւքն :

Ա մեռել Թագա
որն հայել զբազմա
կանաւքն : ետես անդ
այրմի . որ ոչէր զգե
ցեալ հանդերձ հար
սանեաց :

Ա ասէ ցնա . ընկ
եր զիարդ մտեր այստ
զի ոչ ունէր հանդե
րձ հարսանեաց և
նա պատասխանէեալ :

Յ այն ժամ ասէ Թա
գաւորն ցսպասաւ
որսն . կապեցեք ըզ

յայնմհետէ մատ
եան առնոյ առաքել
եցիքն. որոյհետև թէ
չիք յարութիւն։ Հար
ցին ցնա եւսեբեն։
վարդապետ. մովսէս
առաց. եկէք ոչ մեզ
ի նոսա որպէս. արտասցէ
զկին նոցա եղբայրնէր.
կայարուսցէ զաւակ
եղբայր իւրում։

Ի. Ինն առաքեղբարք
եաւէն. առաջի ինն ո
արար կին եւ ամեհաս
եղիսէ ունէր զաւակ
եկոյ կինն եղբայր ր
իւրում։ Նոյնպէս եւ
երկրորդն. եւերրորդն,
մինչէ ցեաւեթն եղո
ղն։ Յետոյ ամենեցուն
մեռաւ կինն։ այդ
ի յարութեան. որո
ցա կինն լինիցի։ ա
ւետարանչն եղիսէոս

յայն ժամ առէ ցնա
յս. երթայք ոտքըմ
կայսերին կայսեր. ո
զոյն ինչ։ Իբրեւ լու
ան զարմացան. և
թողին զնա եւ գնա
ցին։

Ի. Նմա դահեկան մի։
ասէ ցնոսա յս.
պատկեր ոմ ո
կամ գիր. առեն կայսեր։
դահեկան հարկին։
ետուք զոյն կայսեր
ոյն։ Ի լսելն զայդ
փոյթ զոմանքէ. եւչ
հայիս յերեսս մարդ
ոյ։ Ուրուասյն մեղ զի
արդ թըմբիքեզ պատ
ուհարկս առաքեա
եր թէ ոչ։ պիտացյս
զիսորամանկութիւն
նոցա եւասցց. զի
փորձէք զիս կեղծաւ
որք. ցուցէք ինձ զդ
դահեկանն հարկին։
եւնորբա մատուցին
ցնա դահեկան։ Եւ
ասէ ցնոսա յս. զ
պատկեր եւ զանուն
զոյ։ Ասեն կայսեր։
ասէ ցնոսա. տուք
զոյն կայսեր կայսե
րին. եւ զոյն աստ
ուծոյ ստուգըմ
ասէ։ Ի լսելն զայդ
զարմացան. եւ
թողին զնա եւ գնա
ցին։

խեռուկան =

քեն, եամարգարէք կա
ու էրուան ա՝մ աւրէ
էրկրորդն նման ամէն,
մերեցես զընկերքդ
երբեք զանձնքդ =
այս էրկուս պատ
ին պատուիրան : և
ՀՀյոթ մեծն առաջ
ՀՀյամ մտաց քոց =
ես ասեմ քեզ, ոչ
թեացես զընկերքդ ,
Հյամ սրտէ քոմ մէ
ՀՀյ ցինն : ժողովեցան ի
մի տանէն : Հետեւար ց
վարդապետ, որ պա
տուիրան մեծ յաշ
րդինան =

Հյայ ասէ ցնա՝ տէ
ր, մեզ ասացեր զայ
նոցիկ առակսդ մի
վերակացու ոմն էր
նէր ոչ կան այս աս
ղերա՝ւ ք ոչ գիտէ ք
նոցա յայ կասէ՝ մ ի
լան զնա կին =

ակ փարիսեցիքդ եւ
րեւ լուան եմէ պատ
անձեցոյց զաստուած
ցինն : ժողովեցան ի
մի տանէն : Հետեւար ց
վարդապետ, որ պա
տուիրան մեծ յաշ
րդինան =

Հյայ ասէ ցնա՝ տէ
ր, մեզ ասացեր զայ
նոցիկ առակսդ մի
վերակացու ոմն էր
նէր ոչ կան այս աս
ղերա՝ւ ք ոչ գիտէ ք
նոցա յայ կասէ՝ մ ի
լան զնա կին =

ԻԳ

ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՁՐՈՒՆԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ԻԳ

ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՁՐՈՒՆԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՁՐՈՒՆԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՁՐՈՒՆԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

սրբոյ ոգւոյն կամ կրկին ըստ
առնէք զնա սրտի
ձերում եկամուտ մի՛
ծով ևս ընդ ձեզ
փարիսեցւոց կեղծա-
ւորացն ։ զի չատ ինչ ընդ
փարիսեցւոց կեղծա-
ւորացն ։ զի փակէ՛ք
դուռն ։ զի ոչ ոք ներս
մտանէ ։ զի ոչ ոք ներս
մտանէ ։ զի ոչ ոք ներս
մտանէ

յ	ղ	ր	մ
յ	ճ	ս	մ
յ	յ	ս	մ
յ	մ	յ	մ

Ի տեղեաց ոչ նեղեցայ լինել յատ-
կեալ ոչ ինչ ի վերայ նորա : Եւ
զայն որ նստէն
ի վերայ նորա :

Ա այնչեզ դատաց ու
փարեսեցոց կեղծաւո-
րացն : զի տատանուր
դէք զանանուխս և
զառատս . և զչաման :
Եւ Յովհէք զծնորհս ա-
նր առաքինացն . զոր
տատանեալ եզծողուք
ուխտ . և զհետաստոս :
զայս արժանէր առն
եւ զայն չծողուլ :

Ա ոսկի նորոգէք կոչեալ
որ զմիջոցս քաղէք
եղուզուտս կոչեալ :

Ա այնչեզ դատաց ու
փարեսեցոց կեղծաւո-
րացն : զի ոչ արբէք
զառատս ոչ ուտէք
զանանուխս և զչաման
զոր ոչ արբէք զի
ոչ ուտէք զանանուխ
և զչաման :

Ա որոնք ևս կոչեալք զի
ճար ինէ . արժանէ
նու յոսկին որ ոչ տա
չէ ինչ . բայց որ երդի

Ի տեղեաց ոչ նեղեցայ լինել յատ-
կեալ ոչ ինչ ի վերայ նորա : Եւ
զայն որ նստէն
ի վերայ նորա :

Ա այնչեզ դատաց ու
փարեսեցոց կեղծաւո-
րացն : զի ոչ արբէք
զառատս ոչ ուտէք
զանանուխս և զչաման
զոր ոչ արբէք զի
ոչ ուտէք զանանուխ
և զչաման :

Ա ոսկի նորոգէք կոչեալ
որ զմիջոցս քաղէք
եղուզուտս կոչեալ :

Ա որոնք ևս կոչեալք զի
ճար ինէ . արժանէ
նու յոսկին որ ոչ տա
չէ ինչ . բայց որ երդի

քեմատաՀեղ մարգար
Հաւատաւիկեա առա-
ան այդորիկ՝ Հ
էն ինչ
ի դատաստանէ զեՀ
զիարդ փախուցուք
ցեն զմարգարէն. և
դուք լցէք զչափ հա
րցն Հերոց
դուք լցէք զչափ
այնոցիկ որկոտորե
անց. եՀէ որդիքէք
րեմն վկայէք զանձ
գարէ՛ցեք. Ընդ
դեսք արեան մար
ցին մերոց՝ ոչ Հաղոր
ցեալք յաւուրս Հար
զգերեզմանս արդա
ցն. Հազարդարէ՛ք
շիւրմա մարգարէ՛ի
որաց. զի շինէք ըզ

Հայ ոչ
ան այդորիկ՝ Հ
քեմատաՀեղ մարգար

Հայ ոչ
ան այդորիկ՝ Հ
քեմատաՀեղ մարգար
էն ինչ
ի դատաստանէ զեՀ
զիարդ փախուցուք
ցեն. Հազարդարէ՛ք
շիւրմա մարգարէ՛ի
որաց. զի շինէք ըզ
դեսք արեան մար
ցին մերոց՝ ոչ Հաղոր
ցեալք յաւուրս Հար
զգերեզմանս արդա
դուք լցէք զչափ հա
րցն Հերոց
դուք լցէք զչափ
այնոցիկ որկոտորե
ցին զմարգարէն. և
անց. եՀէ որդիքէք
րեմն վկայէք զանձ
գարէ՛ցեք. Ընդ
ան ոչ
էն ինչ
ի դատաստանէ զեՀ
զիարդ փախուցուք
ցեն. Հազարդարէ՛ք
շիւրմա մարգարէ՛ի
որաց. զի շինէք ըզ
դեսք արեան մար
ցին մերոց՝ ոչ Հաղոր
ցեալք յաւուրս Հար
զգերեզմանս արդա
դուք լցէք զչափ հա
րցն Հերոց
դուք լցէք զչափ
այնոցիկ որկոտորե
ցին զմարգարէն. և
անց. եՀէ որդիքէք
րեմն վկայէք զանձ
գարէ՛ցեք. Ընդ

նուիրեալ տարին
ցուցանել նմա զշի-
եան տաշտակեալսն
էին գնեալք յն· եւ մա-
տուցեալ տարա
զի
յանուն սո-
նեալ եկեալն
աւուրս ի տանէր
ոն անուանէր զիս՝ յայ-
նժամ հետէ մինչ
չեալ եմ ուշեալ տա-
րակ· Բայց առեմ
զայն ասեն չեալ
կամեցայ ծաղուել ընդ
մանկունսդ· զոր ա-
նուանէր զիս՝ ի ծաղուէ
նէին զիս՝ ի ծաղուէ
տանէին զիս՝ ի ծաղուէ

ասեն ասեն
դարձեալ =

Նոցանէ առան
անուանէր· եւ ի խաչէն
նէին զիս· եւ նոցանէ
ծեցէր զիս ի քաղաքէ ի
ուրեմն էին· եւ հրամա
քաղաքն· որպէս զի
եկեալ էի ի վեր էին՝ ամ
արուն արդար հեղ
եալ յերկն էր =
դատող· մինչեւ ցառ
ղարեան զաշխարհս՝ ա
իւրն զաշխարհսն՝ ա
ի մէնն առեմ չեզ· ե
կեցէ այն ամ ի վեր
չարին եւ սեղանոյն=
պանէր զնոր մէջ առ
դա բարեկիցս զոմն
զարեան զաշխարհս՝ ա
դատող· մինչեւ ցառ
արուն արդար հեղ
եալ յերկն էր =

դարձեալ =

Նոցանէ առան
անուանէր· եւ ի խաչէն
նէին զիս· եւ նոցանէ
ծեցէր զիս ի քաղաքէ ի
ուրեմն էին· եւ հրամա
քաղաքն· որպէս զի
եկեալ էի ի վեր էին՝ ամ
արուն արդար հեղ
եալ յերկն էր =

խոյ =

յայսմ ազգատոհմ վն առաւել
եւ ելիս ՚ի նմանէ առեալ զ
ոսկեղէն ՚ի նեղուկս ՚ի
այնժամ մատնեաց
զայն ՚ի մահ եւ
այսպէս յաւէտ եղիցի =
ղէս ՚ի տեղիս տե
ցեն տալ զ ոսկ ՚ի գանձ
ուկն ՚ի Թագաւոր
ուկն վերայ ՚ի ելիս
զայն ՚ի Թագաւոր
պի վր ՚ի ազգէ յոդ
այլ չէ՛ կատարած =
տե լինել այնմ ամե
ողեալ էր = վր ար
Հ գոյն լերամբ մի ծա
պատերազմ =
զմուռս ՚ի ՚ի համբոյր
սեղանէ պատեր
ցան են =

ցեն զ ելիս ՚ի գանձ
եւ ոչ զ ոսկ ՚ի նեղուկ =
եւ ասէ ցնոսա =
Հ գոյն լերամբ գոյ
ցեն զ ոսկ զ ելիս ՚ի նեղուկ =
եւ ասէ ցնոսա =

ՀԽՈՅ

նեղութիւն մեծ ասպիսի
յայնժամ ելեալ ի տեղեաց
= իւրեանց

ասացեալ զպղծութիւնն զոր
յոյժ կատարեալ
պատ եկեալ կատար
= ոչ

զի մի լինիցի վախտ
ասացեալ կացեալ
ուրուն յայնոսիկ
= զնոսա

զոր ինդ յայտ տեղեալ
ասացեալ ելանել
= զմեզ

ուրեմն ի վկայութիւն
= ի

զոր հաստատեցեալ էին
ասացեալ նոցա
= զնոսա

զմանուկն առաւել
ասացեալ ելանել
= զմեզ

մարգարէիցն յայնցանէ
ասացեալ զնոսա
= զնոսա

մի մեռանիմ =

ացեն. և առաւել ևս
զի մեռցին բազում ի
= ժամանակի

ասացեալ զնոսա
= զնոսա

եղեալ զնոսա
= զնոսա

զի մի ինչ ի տանէ իւրմէ
ասացեալ նոցա
= զնոսա

զոր ինդ յայտ տեղեալ
ասացեալ ելանել
= զմեզ

ուրուն յայնոսիկ
= զնոսա

զի մի լինիցի վախտ
ասացեալ կացեալ

ցեղն յերկնից · եւ զայր
խուր · եւ աստեղք անկ
ան ոչ տային զլոյս
նոցա · զարեգակն
այնօրիկ · արեգական
նեղուեցաւ աւուրցն
աղվաղակի յետ
ձգել էր ։

Եւ ոչ գիշերեցաք ան
դր ժողովեցաւն ար
քայն սրդեղ մարդով ։
պան եղեցի գալուս
յարևմուտս · այն
լեաց · եւ երեւեցաւ մինչև
կան ոսկեանք յարեւ
հաստատացեալ ։

Եւ ոչ կարացաք
ին աւուրքն այնոքիկ
ռեղացն կարգեցին
րմին · եւ ապրեցաք մեք
ոչ եղեւ խոզբանդ
արտաքսեցաւ աշխար
հէն · մինչեւ ցայժմ ։

Լսեցաք · աստուածեալ
ցին յերկնից · եւ զայր
խուր · եւ աստեղք անկ
սին ոչ տային զլոյս
նոցա · զարեգակն
այնօրիկ · արեգական
նեղուեցաւ աւուրցն
աղվաղակի յետ
ձգել ։

Եւ ոչ գիշերեցաք ան
դր ժողովեցաւն ար
քայն սրդեղ մարդով ։
պան եղեցի գալուս
յարևմուտս · այն
լեաց · եւ երեւեցաւ մինչև
կան ոսկեանք յարեւ
հաստատացեալ ։

Եւ ոչ կարացաք
ին աւուրքն այնոքիկ
ռեղացն կարգեցին
րմին · եւ ապրեցաք մեք
ոչ եղեւ խոզբանդ
արտաքսեցաւ աշխար
հէն · մինչեւ ցայժմ ։

զիւրն ուսուցանէ զնոսա ։ որ յաւուրսն
մարդոյ ։
ցի զաւուրսն որդոյ մարդոյ տեսանիցէք զ-
նոսա ։ զի այնպէս եղեւ յաւուրսն նոյ ։
այնպէս եղիցի ։ եւ յաւուրսն որդոյ մարդոյ ։
ուտէին ։ ըմպէին ։ առնուին կանայս ։ եւ
տային ամուսնանային ։ մինչեւ յաւուրն
որում մտանէ նոյ ի տապան ։ եկն ջրհեղեղ
եւ կորոյս զամենեսեան ։ նոյնպէս եղիցի
եւ յաւուրսն որդոյ մարդոյ ։ ուտէին ։ ըմ-
պէին ։ գնէին ։ ծախէին ։ տնկէին ։ շինէին ։
մինչեւ յաւուրն յորում ել Lովտ ի Սոդոմա ։
եկն հուր եւ ծծումբ յերկնից ։ եւ կորոյս
զամենեսեան ։ նոյնպէս եղիցի յաւուրն յո-
րում որդի մարդոյ յայտնեսցի ։ յաւուրն
յայնմիկ որ իցէ ի տանիսն ։ եւ կարասիք
նորա ի տան ։ մի իջցէ առնուլ զայն ։ եւ
որ ագարակի նմանապէս մի դարձցի յետս ։
յիշեցէք զկին Lովտայ ։ որ ոք խնդրէ զան-
ձին կեանս իւր կորուսցէ զայն ։ եւ որ ոք
կորուսցէ զանձին կեանս իւր կենդանասցէ
զայն ։ ասեմ ձեզ ։ յայնմ գիշերի եղիցին
երկուքն ի մահիճի միում ։ մին առցի ։ եւ
միւսն թողցի ։ երկուքն աղախնայք միա-
սին աղային ։ մին առցի ։ եւ միւսն թող-
ցի ։ երկուքն ի դաշտի ։ մին առցի ։ եւ մի-
ւսն թողցի ։ պատասխանեցեալ ասեն ցնա ։
Տէր ուր ։ եւ նա ասէ ցնոսա ։ ուր որ իցէ
դի եւ ժողովեսցին արծուիք ։

ղ ։ ի ։ ղ ։ ի ։ ի ։ ի

ՀՃՂ	ՀՃԹ	ՀՄՀ	ՀՄՂ
ՀՄՁ	ՀՄՂ	ՀՄՃ	ՀՄՄ
ՀՄՂ	ՀՄՃ	ՀՄՄ	ՀՄՅ
ՀՄՃ	ՀՄՄ	ՀՄՅ	ՀՄՆ

= ոչ ոք կացուցանէ զինա-
նել զինուորս ի վերայ ի-
մ ոյ ոչ ոք ընդդէմ կու-
տայ զինուորս ի վերայ
նորա = զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդդէմ կալ զօրու-
թեան նորա = ոչ ոք
կարէ ընդդէմ կալ զօ-
րութեան նորա =

ի զինուորս ի վերայ
մ ոյ ոչ ոք կացուցա-
նէ զինուորս ի վերայ
նորա = զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդդէմ կալ զօրու-
թեան նորա =

ՀՃՂ	ՀՃԹ	ՀՄՀ	ՀՄՂ
ՀՄՁ	ՀՄՂ	ՀՄՃ	ՀՄՄ
ՀՄՂ	ՀՄՃ	ՀՄՄ	ՀՄՅ
ՀՄՃ	ՀՄՄ	ՀՄՅ	ՀՄՆ

= ոչ ոք կացուցանէ զինա-
նել զինուորս ի վերայ ի-
մ ոյ ոչ ոք ընդդէմ կու-
տայ զինուորս ի վերայ
նորա = զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդդէմ կալ զօրու-
թեան նորա = ոչ ոք
կարէ ընդդէմ կալ զօ-
րութեան նորա =

մեզ յիւրոյդ ձերմ-
մատուցանքն · տուր
ին յիմարքն ցի
= երեսանց =

յ ասեն յիմարքն ցի
ին և հարսնին = հինգն
ի նոցանէ յիմարքէին
և հինգն իմաստունք =
3 յիմարքն առին ըզ
լապտերսն · և չէին
ընդ իւրեանս ոչ ձեթ
չէին : իսկ իմաստունքն
զն առին չէին ամանս
ձեթ ընդ լապտերսն

= իւրեանց =

1 ուրեմն փեսային
ներ հեգին ամենեքեան
ւէին քունն մտին = եւ
մէջ գիշերի եղեւ ձայ
բաւ ահա փեսայ գայ
առէք ընդ առաջ նմ :
3 այնժամ յարեան
ամ կուսանքն · եւ
կեցին զլապտերս
= իւրեանց =

1 ասեն յիմարքն ցի
մատուանքն · ասէ

ին ընդ առաջ փեսայ
լապտերս իւրեանց եւ
առ : ասեն հինգ
3 այն ժամ նմանեալ
ցի արքայութիւն երկ
նից տասն կուսանս
կրկէ առաջանց :
4 եւ էնդեղիցի լսել ա
ձայն աղաղակի ընդ
մէջ · ահա բանիմն նոյա
եւկտեսցէք զնա երթ
յոյսում ոչ պիտիցէ
նունիցէ · եւիմաստու
յոյսում ոչ պիտիցէ
եցողան · զի այցէ ասէ
եղողան · զի այցէ ասէ
ակնյարուք · ուստիցէ
զգալ · եզակատանիցէ
զգալ · եզակատանիցէ
եւ ասեն ոչ զի ոչ
ասեն ոչ զի ոչ
ասեն ոչ զի ոչ

ասեն իւրոյ = Եւ ասէ զարծաթն եւ
զոսկին տուր ինձ զի ես ոչ
կարեմ երկուս = որ շահեցաւ այլեւս
քան զհինգ = Եւ ասէ նմա տէր
նորա լաւ ծառայ եւ հաւատարիմ
ի սակաւուն հաւատարիմ եղեր
ես քեզ կացուցից ի վերայ բազմաց
մտիր ի խնդութիւն տեառն քո =
Մատեաւ այլն ասէ տէր ահա
մնաց քեզ

զոր ունիս ի զաւրութեան եւ
ի զաւրութեան = Եւ ասէ զարծաթն
եւ զոսկին տուր ինձ զի ես ոչ
կարեմ երկուս = որ շահեցաւ այլեւս
քան զհինգ = Եւ ասէ նմա տէր
նորա լաւ ծառայ եւ հաւատարիմ
ի սակաւուն հաւատարիմ եղեր
ես քեզ կացուցից ի վերայ բազմաց
մտիր ի խնդութիւն տեառն քո =
Մատեաւ այլն ասէ տէր ահա
մնաց քեզ

ա՛ստուածեալ առնուին
պատուհաս սո՛ւն գո՛ւ =
ցից գլխէդ մո՛ւռ յօտ
ի վե՛ր բառնայ կացու-
ցանէ գլխէդ, մուռ յօտ
ի վե՛ր բառնայ կացու-
ցանէ գլխէդ, մուռ յօտ
ա՛ստուածեալ առնուին
պատուհաս սո՛ւն գո՛ւ =

ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր

ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ

ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ

ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր

ա՛ստուածեալ առնուին
պատուհաս սո՛ւն գո՛ւ =
ցից գլխէդ մո՛ւռ յօտ
ի վե՛ր բառնայ կացու-
ցանէ գլխէդ, մուռ յօտ
ի վե՛ր բառնայ կացու-
ցանէ գլխէդ, մուռ յօտ
ա՛ստուածեալ առնուին
պատուհաս սո՛ւն գո՛ւ =

ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր

ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ

ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ
ձգեալ ի վե՛ր շահ

ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր
ա՛ն ձիոյն ոտն ի վե՛ր

Պատասխան ցայնոսիկ
այնժամ առաւել
զայծիսն ընդ ձախմէ
նոսն ընդ աջմէ իւրմէ
ասէ ցնոսա ի մէջ իւրմէ
զոչխարսն ի մէջ
եղիցի լսել ի կարգէ ո՞
տամանէ =

ասէ ցնոսա ի մէջ իւրմէ
զոչխարսն ի մէջ
եղիցի լսել ի կարգէ ո՞
տամանէ =

ուրոյն ժամ եկեսցէ
որդի մարդոյ փառօ
քով իւրով ։ եւամէնայն
հրեշտակք ընդ նմա։
այնժամ նստցի յաթոռ
փառաց իւրոյ։
ժողովեսցին առաջի
նորա ամենայն ազգք
եւ մեկնեսցէ զնոսա
ի միմեանց ։ ըստ
որպէս մեկնէ հովիւ զ
ոչխարս ի նոխազաց
եւ կացուսցէ զոչխարսն
զաջմէ իւրմէ ։ իսկ
նոխազսն ձախմէ ։

զոչխարսն ի նոխազաց
եւ կացուսցէ զոչխարսն
զաջմէ իւրմէ ։ իսկ
նոխազսն ձախմէ ։

ապա ասիցէ թագաւորն
նոցա որ ընդ աջմէ
նորա կայցեն ։ եկայք
օրհնեալք հաւրն իմոյ
ժառանգեցէք զպատ
րաստեալ ձեզ արքայու
թիւնն յանձնէ աշխար
հի ։ քանզի ես քաղցի
եւ տայիք ինձ ուտել
ծարաւի եւ ըմպեցուցի
ինձ ։ օտարական էի
եւ ընկալայք զիս ։

եւ տայիք ինձ ուտել
ծարաւի եւ ըմպեցուցի
ինձ ։ օտարական էի
եւ ընկալայք զիս ։

մերկ եւ զգեցուցէք
զիս ։ հիւանդ էի եւ
այցելէք ինձ ։ բան
տարկեալ էի եւ եկէք
առ իս ։ յայնժամ
պատասխանի տուցեն
նմա արդարքն եւ
ասիցեն ։ տէր երբ
տեսաք զքեզ քաղցեալ
եւ կերակրեցաք ։ կամ
ծարաւի եւ ըմպեցու
ցաք ։ երբ տեսաք
զքեզ օտարական եւ
ընկալաք ։ կամ մեր
կ եւ զգեցուցաք ։
կամ երբ տեսաք զքեզ
հիւանդ կամ բանտար
կեալ եւ եկաք առ
քեզ ։ եւ ասիցէ
թագաւորն ցնոսա ։
ամէն ասեմ ձեզ ։ մի
ոք զայսոցանէ փոքու
նոցս ինձ արարէք ։
զայն ինձ արարէք ։
ապա ասիցէ եւ ցայն
որ ընդ ձախմէ նորա
կայցեն ։ երթայք
յինէն անէծեալք ի
հուր յաւիտենական
զոր պատրաստեցաւ
սատանայի եւ հրեշ
տակաց նորա ։ քան
զի քաղցեալ էի եւ
ոչ տայիք ինձ ուտել
ծարաւի եւ ոչ ըմպե
ցուցէք ինձ ։ օտա
րական էի եւ ոչ ըն
կալայք զիս ։ մեր
կ եւ ոչ զգեցուցէք
զիս ։ հիւանդ եւ
բանտարկեալ եւ ոչ
այցելէք ինձ ։ ապա
եւ նոքա պատասխա
նի տուցեն նմա ասե
լով ։ տէր երբ տե
սաք զքեզ քաղցեալ
կամ ծարաւի կամ
օտարական կամ մեր
կ կամ հիւանդ կամ
բանտարկեալ եւ ոչ
ծառայեցաք քեզ ։
յայնժամ պատասխա
նի տացէ նոցա ասե
լով ։ ամէն ասեմ
ձեզ ։ զի ոչ արարէք
մի ոք ի փոքունցա
նէ սոցա ։ եւ ոչ ինձ
արարէք ։ եւ երթա
սցեն սոքա ի տանջա
նս յաւիտենականս ։
իսկ արդարքն ի կեան
քն յաւիտենականս ։
եղեւ յորժամ կատա
րեաց յիսուս զամե
նայն բանս զայսոսիկ
ասաց ցաշակերտսն
իւր ։ գիտէք զի յե
տ երկուց աւուրց
զատկին լինի ։ եւ
որդի մարդոյ մատնե
ցի ի խաչել ։ յայնժամ
ժողովեցան քահանայա
պետքն եւ դպիրքն
եւ երէցքն ժողովրդեան
ի պալատն քահանայա
պետին որ կոչէր կա
յափա ։ եւ խորհեցան
զի բռնութեամբ զնա
առցեն եւ սպանցեն ։
ասէին սակայն ոչ
յտօնի զի մի իցէ
խռովութիւն ի ժո
ղովրդեանն ։ եւ յո
րժամ էր յիսուս ի
Բեթանիա ի տանն
սիմոնի բորոտի ։
մատեաւ առ նա կին
ունելով սրուակ մի
մարմարեայ ալաբաս
տրոնի պատուական
իւղոյ նարդոսի ։ եւ
կոտորեալ զսրուակն
եհեղ զիւղն ի վերայ
գլխոյ նորա ։ եւ
տեսեալ աշակերտացն
նորա ։ ասէին ։ ընդ
է՞ր եղեւ կորուստ
այդ ։ կարէր այդ
պատուականութիւն
ծախել ։ եւ տալ
աղքատաց ։ գիտեալ
յիսուս ասէ ցնոսա ։
ընդէ՞ր զկին տրտմեց
ուցանէք ։ գործ
բարի գործեաց ինձ ։
զի զաղքատսն միշտ
ունիք ընդ ձեզ ։ եւ
զիս ոչ միշտ ունիք ։
զի արկեալ սա զիւղս
զայս ի վերայ մարմ
նոյ իմոյ ։ առ թա
ղելոյ իմում արար ։
ամէն ասեմ ձեզ ։
ուր եւ քարոզեսցի
աւետարանս այս ի
ամենայն աշխարհի ։
եւ զոր արար սա ։
պատմեսցի ի յիշա
տակ նորա ։ յայնժամ
երթեալ մի ի տասն
երկուցն որ կոչէր
յուդա իսկարիովտացի
առ քահանայապետսն
ասէ ցնոսա ։ զի՞ մե
զ տայք եւ ես մատ
նեցից զնա ։ եւ նո
քա կշռեցին նմա
երեսուն արծաթ ։
եւ յորմէ ժամանակէ
խնդրէր զի մատնեսցէ
զնա ։ եւ յառաջին
աւուրն խմորոցն մատ
եան աշակերտքն առ
յիսուս ասելով ցնա ։
ուր կամիս զի պատ
րաստեսցուք քեզ զա
տիկն ուտել ։ եւ նա
ասէ ։ երթայք ի քա
ղաքն առ այր մի եւ
ասասջիք ցնա ։ ասէ
վարդապետն ։ ժամ
իմ մերձեցաւ ։ առ
քեզ կատարեմ զզատիկն
ընդ աշակերտս իմ ։
եւ արարին աշակերտքն
որպէս հրամայեաց
նոցա յիսուս ։ եւ
պատրաստեցին զզատիկն ։
եւ երեկոյին եղեւ
նստէր ընդ տասն
երկուսին աշակերտսն
իւրովք ։ եւ մինչդեռ
ուտէին ասէ ։ ամէն
ասեմ ձեզ ։ զի մի
ոք ի ձէնջ մատնէ
զիս ։ եւ նոքա
տրտմեցան յոյժ ։
եւ սկսան ասել ցնա
մի առ մի ։ միթէ
ես եմ տէր ։ եւ նա
պատասխանի տուեալ
ասէ ։ որ ինձ հետ
ձեռն արկանէ ի կա
թսին ։ նա մատնէ
զիս ։ որդի մարդոյ
երթայ որպէս գրեալ
է վասն նորա ։ բայց
վայ այնմ մարդոյ
որ մատնէ զորդի
մարդոյ ։ լաւ էր
նմա եթէ ոչ ծնեալ
լինէր այն մարդ ։
եւ յորժամ ուտէին
առեալ յիսուս զհաց
եւ օրհնեալ բեկ
ցանէր ։ եւ տայր
աշակերտացն ։ եւ
ասէ ։ առէք կերայք
այս է մարմին իմ ։
եւ առեալ զբաժակն
եւ շնորհակալ եղեալ
ետ նոցա ասելով ։
արբուցէք ի սմանէ
ամենեքին ։ այս է
արիւն իմ նորոգ
ութեան որ վասն
բազմաց հեղու ի
թողութիւն մեղաց ։
եւ ասեմ ձեզ ։ ոչ
արբից յայսմհետէ
յայսմ արտասաղ
մունէ ։ մինչեւ յաւուրն
յորում զայն նորոգ
եալ արբից ընդ ձեզ
ի թագաւորութեան
հաւրն իմոյ ։ եւ
երգեցեալ ելին ի լեռն
ձիթենեաց ։ յայնժամ
ասէ ցնոսա յիսուս ։
ամենեքեան գայթա
կղեցարուք ի գիշերի
սորա ։ զի գրեալ է ։
զարկից զհովիւն ։
եւ ցրուեսցին ոչխարք
հօտին ։ բայց յա
րուցեալ ես յառաջ
քան զձեզ երթայց
ի գալիլեա ։ պատաս
խանի տուեալ պետ
րոս ասէ ցնա ։ եթէ
ամենեքեան գայթակ
ղեցարուք ի քէն ։
ես ոչ երբէք գայթա
կղեցայց ։ ասէ ցնա
յիսուս ։ ամէն ասեմ
քեզ ։ զի այսօր ի
գիշերի սորա մինչ
դեռ աքաղաղ երկի
ցէ երիցս ուրասցես
զիս ։ նա առաւել
եւս խոստովանէր ։
եթէ եւ մեռանիցիմ
ընդ քեզ ոչ ուրասցից
զքեզ ։ նոյնպէս եւ
ամենեքեան ասէին ։
յայնժամ գայ յիսուս
ընդ նոսա ի տեղին
որ կոչի գեթսեմանի ։
եւ ասէ ցաշակերտսն
իւր ։ նստարուք
աստ մինչեւ երթեալ
անդր աղաւթեցից ։
եւ առեալ զպետրոս
եւ զերկուս որդիսն
զեբեդեայ ։ սկսաւ
տրտմել եւ տագնա
պել ։ եւ ասէ ցնոսա ։
տրտում է անձն իմ
մինչեւ ի մահ ։ նստարուք
աստ եւ հսկայք ընդ
իս ։ եւ մատեաւ
մի քան զնոսա ։ եւ
անկեալ ի վերայ
երեսաց իւրոց ։ աղա
ւթէր եւ ասէր ։ հաւր
իմ եթէ հնար է ։
անցցէ ի ձէնջ բա
ժակս այս ։ բայց
ոչ որպէս ես կամիմ ։
այլ որպէս դու ։
եւ գայ առ աշակերտսն
եւ գտանէ զնոսա
քնացեալ ։ եւ ասէ
ցպետրոս ։ այդպէս
ոչ կարացէք մի ժամ
հսկել ընդ իս ։ հսկայք
եւ աղաւթեցէք զի մի
մտանիցէք ի փորձու
թիւն ։ հոգին պատ
րաստ է ։ բայց մար
մինն տկար ։ եւ
երկրորդ անգամ գնաց
եւ աղաւթեաց ասելով ։
հաւր իմ եթէ ոչ
կարէ անցանել ըմպե
լով զբաժակս այս ։
եթէ ոչ ի ձէնջ ։
եւ եկեալ գտանէ
զնոսա քնացեալ ։
քանզի աչք նոցա
ծանրացեալ էին ։
եւ թողեալ զնոսա
գնաց եւ աղաւթեաց
երրորդ անգամ ասե
լով զբանն զայն ։
յայնժամ գայ առ
աշակերտսն իւր ։
եւ ասէ ցնոսա ։
քնացէք ի հանգիստ
եղիջիք ։ ահա հասա
նէ ժամ ։ եւ որդի
մարդոյ մատնի ի
ձեռս մեղաւորաց ։
յարուցէք երթիցուք ։
ահա մերձեցաւ մատ
նիչ իմ ։

ինչ ուտել : Ծարաւէ
քաղ ցեւռ ետ չեռուք
ձօ : զգուշասուկացնէ
ի տալ ոչ ինչ ուտել
կամ մեկ ուզեցուցա
ռ : Երբ ուտելիք ըն
բանող ուժգին ախո
ղել ոչ : կամ ոչ
ուտել ոչ ինչ : Ծա
րաւէ ցեւռ ետ չեռուք
ձօ : զգուշասուկացնէ
ի տալ ոչ ինչ ուտել
կամ մեկ ուզեցուցա
ռ : Երբ ուտելիք ըն
բանող ուժգին ախո
ղել ոչ : կամ ոչ

այս ոտիկ ի վերկանց
արկէք միում չեղբայր
չեղ . որում հետեւար
նուա = ամէն տուե մ
Ծաղատարն ուտել ցէ
բանող ուժգին ախո
ղել ոչ : կամ ոչ

ուցայնոսիկ . որընդ
ահ ինչ ուտել = Ծարաւէ
քաղ ցեւռ ետ չեռուք
ձօ : զգուշասուկացնէ
ի տալ ոչ ինչ ուտել
կամ մեկ ուզեցուցա
ռ : Երբ ուտելիք ըն
բանող ուժգին ախո
ղել ոչ : կամ ոչ

ուր ընդ ամէնեցեն =
հարկիմոյ ժամանակ
եղէք զպատրաստե
ալ չեղ զաղքատու
Ալեւ խնդրեսցէ ա
խարհ :
եկէք ասէ =
ուքինդուտել ծառ
եղբայր ցեւռ ետ
աւելի կաղքատուեք
ինչ : ասատրեկ ա
ժողովեցէք զիա : մեր
կ, ուզեցուցէք զիա =
հնուանդեկ ատեկք
զիա : ի բանսրկէ զ
եկէք ասէ =
այնժամ պատաս
խանի ոմանց ոմա
ամարձանաւոցէք .
երբ ուտելիք ըմ
քեզ քաղ ցեւռ . ո
կերակրեցուք = կամ

Ծարաւէ = քաղ
ինչ ուտել : Ծարաւէ
քաղ ցեւռ ետ չեռուք
ձօ : զգուշասուկացնէ
ի տալ ոչ ինչ ուտել
կամ մեկ ուզեցուցա
ռ : Երբ ուտելիք ըն
բանող ուժգին ախո
ղել ոչ : կամ ոչ

խոսիմ ասեն՝ զի ընդդէմ
նոյ - եւ առաւել
ոչ ոք կարէ
զայն ասել
զի ոչ ոք
կարէ
զայն ասել
զի ոչ ոք
կարէ
զայն ասել
զի ոչ ոք

տուտ · զինչ կայմիւ
հանդերձ առեալ ի
կարաւտացի · առ-
ժամ ուրեմն յոտն
ելեալ ոչ կարացի
ի բարւոք գործել զ
այն ժամ գնաց մի
ի մատուցանողացն
առնէր զկնդիր զսրբ
ոյն · յայնմ ժամ զա
ղաչեաց զնա ասել
ինձ զբանն զոր ա
սացեր · եւ նա ասէ
ցնա · զի աշխատ

ի պատուհանէն զբազ
մակերտն զարկաց
ոյն եւսեբիոս · եւ
ասէ ցնա · ասա ինձ
զբանն զոր ասացեր
= մակարնին
ասէ ցնա · ես ոչ
ասացի քեզ զբանն
այլ ասացի քեզ
զի ոչ ոք կարէ
զանձն իւր ծա
նել · զի ոչ ոք
գիտէ զինքն մի
նչ բայց հոգին
մարդոյ որ է
ի նմա · նոյնպէս
եւ զաստուած
ոչ ոք գիտէ
բայց հոգին
աստուծոյ · ես
ոչ ասացի
զբանն
զոր
ասացեր
= եւ
նա
ասէ
ցնա
=

շարակերտաւքն հանդերձ։
առնեմ զգաստութիւն ի
կամ մերձ եւրէն առնել
պետսան։ ժամանակ
ասացէք ցոյս։ վարդան
աստուծոյ անուն։ եւ որ
երեսուն ի գետնէն զ
= որպէս
ուշ ածուք զնոսա
մատուցեալ ի գետնի
կամիս զի պատառ
աւելի եւս ածուք
մատեան աշակերտքն
բանալարգակերացն։
ինձ ասեն։ ոչ
յայնմ հետէ խնդրեր
երեսուն արծաթով։ և
նոքա կշռեցին նմա
նետից զնա ձեզ։ և
տան ինձ։ չեմ ոչ

ասեն զնա = զի
ոսկի ածուք զնոսա
ոչ պատասխանի
ետուն ասէ։ ոսկի
ընդ ի գետնի զգետնի
պատասխանի
ցեմ սա =
նոցանէ։ մի՞թէ եմ
ի խարազանէ իսկ ոչ
ես ասեն զնա
= ոսկի զնա
տանել ոչ ի գետնի մատնել
ինձ ասեմ ձեզ զի մի՞
ին նոքա։ ասաց նմա
= աշակերտաւն
յոյն ընդ երկոյն տասան
եղեր։ կայր բազմեալ
ինքն = ըստ երեսաց երկոյն
տասանեցին զգաստ
այեաց նց յոյն։ ասա
տանն զգաստ
ասեն զնա ձեզ։ և

եղեալ ի մեծ ուրախութիւն։ եւ ի
գիշերի յայնմիկ ոչ կարաց քուն
առնել ոչ մի ի մեծ ուրախութենէ
նորա։ եւ ի վաղիւն յարեաւ
կանխաւ եւ ետ հրաման ի
ծառայսն իւրեանց զի
պատրաստեսցեն զձիս
նորա։ եւ ինքն
եհան
զգանձս
իւր
եւ
բաշխեաց
ի
տնանկս
եւ
ի
կարօտեալս
եւ
ի
ծառայսն
իւրեանց
եւ
ի
հարսն
իւր
եւ
ի
զաւակս
իւր
եւ
ի
ծառայսն
իւրեանց
եւ
ի
ամենայն
մարդիկ
իւր
եւ
ի
ամենայն
զոր
ինչ
ունէր
եւ
ի
ամենայն
զոր
ինչ
ունէր
եւ
ի
ամենայն
զոր
ինչ
ունէ

= ասաց

Եւ ասէ ցնոսա նոյնա
պատրաստ այնմ · մինչեւ
ես երթայց կացից յա
ղաւթս = Եւառեր
զերկուս զաշակերտս
իւր զՊետրոս եւ զերկու
որդիսն Զեբեդեայ եւ
սկսաւ տրտմել եւ
տագնապել = Եւ
ասէ ցնոսա = Տրտում
է անձն իմ մինչեւ ի
մահ · կացէք աստ եւ
հսկեցէք ընդ իս = Եւ
մատեաւ մի քիչ եւ
անկաւ ի վերայ երեսաց
իւրոց · կացեալ յաղօթս
եւ ասէր · Հա՛յր իմ
եթէ հնարաւոր է անցցէ
զիս բաժակս այս եւ
ոչ որպէս ես կամիմ
այլ որպէս դու

Եւ գայ առ աշակերտսն
իւր եւ գտանէ զնոսա
ննջեալս եւ ասէ ցՊետրոս
Այսպէս ո՞չ կարացէք
հսկել ընդ իս մի ժամ
հսկեցէք եւ աղօթեցէք
զի մի մտանիցէք ի
փորձութիւն = Հոգին
պատրաստ է բայց
մարմինն տկար = Եւ
երկրորդ անգամ գնաց
եւ աղաւթս արար
եւ ասէր · Հա՛յր իմ
եթէ ոչ կարէ զայս
բաժակ անցանել
զիս եթէ ոչ ըմպեմ
զնա եղիցի կամք քո
= Եւ եկեալ գտանէ
զնոսա նորէն ննջեալս
քանզի աչք նոցա
ծանրացեալ էին եւ
ոչ գիտէին զինչ
պատասխանի տան
նմա = Եւ թողեալ
զնոսա գնաց նորէն
եւ աղաւթս արար
երրորդ անգամ
ասելով զբանն նոյն
= Յայնժամ գայ առ
աշակերտսն իւր եւ
ասէ ցնոսա · Մինչդեռ
ննջէք հանգչիք եւ
առնուիք հանգիստ
ահա մերձեցաւ ժամ
եւ Որդի մարդոյ
մատնի ի ձեռս մեղաւորաց
= Յարուցէք երթիցուք
ահա մերձեցաւ մատնիչ
իմ = Եւ դեռ նա
խօսէր եւ ահա Յուդա
մի ի տասն եւ երկուց
եկն եւ ընդ նմա
բազում բազմութիւն
սրով եւ գաւազանաւ
յղեալ ի քահանայապետացն
եւ ի ծերոց ժողովրդեանն
= Եւ մատնիչն
տուեալ էր նոցա
նշան ասելով · Զոր
ես համբուրեցից նա
է զնա կալարուք
= Եւ անդէն մատեաւ
առ Յիսուս եւ ասէ
Ողջո՛յն քեզ Վարդապե՛տ
եւ համբուրեաց զնա
= Եւ Յիսուս ասէ
ցնա · Ընկե՛ր ընդէ՞ր
եկիր · Յայնժամ
մատեան եւ ձեռն
արկին ի Յիսուս եւ
կալան զնա = Եւ
ահա մի ոմն ի նոցանէ
որ էին ընդ Յիսուս
ձգեալ զսուր իւր
հարեալ զծառայ
քահանայապետին
եհար զականջն նորա
= Եւ ասէ Յիսուս
ցնա · Դարձո՛ զսուր
քո ի տեղի իւրում
զի ամենայն որ
զսուր առնուն սրով
կորնչին = Եւ
կարծես թէ ոչ կարեմ
աղաչել զհայրն իմ
եւ առաքեսցէ ինձ
ի հարկէ տասն
գունդս հրեշտակաց
= Իսկ զիա՞րդ
կատարեսցին գիրք
թէ այսպէս պարտ
է լինել = Յայնմ
ժամու ասէ Յիսուս
ցբազումսն · Իբրեւ
ընդ աւազակ ելէք
սրով եւ գաւազանաւ
զիս առնուլ · ամենայն
աւուր նստէի ուսուցանէի
ի տաճարի եւ ոչ
կալայք զիս = Եւ
զայս ամենայն եղեւ
զի լցցին գիրք
մարգարէիցն = Յայնժամ
աշակերտքն ամենեքին
թողեալ զնա փախեան
= Եւ կալեալ զՅիսուս
տարան առ Կայիափա
քահանայապետ ուր
դպիրքն եւ ծերքն
ժողովեցան = Եւ
Պետրոս հետեւեցաւ
նմա ի հեռաստանէ
մինչեւ ի գաւիթ
քահանայապետին եւ
մտեալ ներս նստէր
ընդ սպասաւորսն
տեսանել զվախճան
= Եւ քահանայապետքն
եւ ամենայն ատեան
խնդրէին սուտ վկայութիւն
զՅիսուսէ զի սպանցեն
զնա = Եւ ոչ գտին
եթէպէտ եւ բազումք
սուտ վկայք մերձեցան
= Յետ այսորիկ
մերձեցան երկու
սուտ վկայք = Եւ
ասացին · Այս ասաց
թէ կարեմ քակել
զտաճարն Աստուծոյ
եւ երիս աւուրս
շինել զայն = Եւ
յարուցեալ քահանայապետն
ասէ ցնա · Ոչինչ
պատասխանի տաս
զոր այսոքիկ վկայեն
զքեզ = Եւ Յիսուս
լռէր = Եւ քահանայապետն
ասէ ցնա · Երդուցուցանեմ
զքեզ զկենդանին
Աստուած զի ասասցես
մեզ եթէ դու ես
Քրիստոս որդի
Աստուծոյ = Ասէ
ցնա Յիսուս · Դո՛ւ
ասացեր · Բայց ասեմ
ձեզ ի վերուստ
տեսանիցէք զՈրդի
մարդոյ նստեալ
յաջմէ զօրութեան
եւ գալ ի վերայ
ամպոց երկնից
= Յայնժամ քահանայապետն
պատառեաց զհանդերձս
իւր եւ ասէ · Զի՞
եւս պիտոյ են մեզ
վկայք · Ահա այժմ
լուարուք զհայհոյութիւնն
= Զի՞նչ երեւի
ձեզ · Եւ նոքա
պատասխանի տուեալ
ասացին · Մահու
պարտ է = Յայնժամ
թքեցին ի երեսս նորա
եւ հարին զնա
բռունցս · ոմանք
ապտակս տուին
= Եւ ասէին · Մարգարէացո՛ մեզ
Քրիստոս ո՞վ է
որ զքեզ հարեալ
է = Եւ Պետրոս
նստէր արտաքոյ
ի գաւթին եւ
մատեաւ առ նա
մի աղախին եւ
ասէ · Եւ դո՛ւ
ընդ Յիսուսէ
Գալիլեացւոյ էիր
= Եւ նա ուրացաւ
առաջի ամենեցուն
եւ ասէ · Ոչ գիտեմ
զինչ ասես = Եւ
մեկնեալ նա ի
գաւթն տեսանէ
զնա այլ աղախին
եւ ասէ ցորոնս
որ անդ էին ·
Եւ սա ընդ Յիսուսէ
Նազովրեցւոյ էր
= Եւ նորէն
ուրացաւ երդմամբ
եթէ ոչ գիտեմ
զմարդն = Եւ
մերձ կացեալ
որ անդ էին
ասացին Պետրոսի
· Ճշմարիտ եւ դու
ի նոցանէ ես
զի եւ խօսուածքդ
ցուցանէ զքեզ
= Յայնժամ սկսաւ
նզովել եւ երդնուլ
եթէ ոչ գիտեմ
զմարդն = Եւ
անդէն աքաղաղն
կանչեաց = Եւ
յիշեաց Պետրոս
զբանն Յիսուսի
որ ասացեալ էր
ցնա · Մինչեւ
աքաղաղն կանչեսցէ
երիցս ուրասցես
զիս = Եւ
ելեալ արտաքս
լայր դառնապէս
= Եւ առաւօտ
եղեալ ժողովեցան
ամենայն քահանայապետքն
եւ ծերքն
ժողովրդեանն
զՅիսուսէ զի
սպանցեն զնա
= Եւ կապեալ
զնա տարան
եւ մատնեցին
զնա Պիղատոսի
դատաւորի
= Յայնժամ տեսեալ
Յուդայի մատնչին
զի դատապարտեցաւ
Յիսուս ապաշխարեաց
եւ դարձոյց
զերեսուն արծաթ
առ քահանայապետսն
եւ առ ծերսն
= Եւ ասէ · Մեղայ
մատնեցի զարիւն
արդար = Եւ
նոքա ասացին ·
Զի՞նչ է մեզ
եւ դու տեսցես
= Եւ նա
նետեալ զարծաթսն
ի տաճարի
մեկնեցաւ եւ
գնաց եւ խեղդեցաւ
ինքն զանձն
= Եւ քահանայապետքն
առեալ զարծաթսն
ասացին · Ոչ
արժան է արկանել
զնոսա ի գանձանակ
զի գին արեան
է = Եւ խորհուրդ
արարեալ գնեցին
զանդ կաւագործի
յորում թաղեսցեն
զպանդուխտս
= Վասն որոյ
կոչեցաւ անդ
մինչեւ ցայսօր
դաշտ արեան
= Յայնժամ
կատարեցաւ
որ ասացեալ
է ի Երեմիայ
մարգարէ
ասելով · Եւ
առին զերեսուն
արծաթ
գինն գնահատելոյն
զոր գնահատեցին
ի որդւոցն
Իսրայելի
= Եւ տուին
զնոսա ի
գանձանակ
կաւագործի
որպէս
հրամայեաց
ինձ Տէր

ժողովրդեան = զոր ի սկզբանէ ստեղծեցեր
ստեղծիչն ու ի ծերութեան
ու բնութիւն ի փոխ առեալ
բնութեան մարդ լինել
եկն · ու ընդ նմա տառապեալ
մինչեւ ի խաչն տառապեցաւ
տառապանաց · այս յոտն
ոտն ։ զիմն հանդերձ
եկայք ասէ մատնեցոյց
ասաւ · զիս հանդերձ
մատնեցաւ ի չեզոս մեղաւ
ժամ · ասէր մարդ
Ծ հայ հատեալ
ու · ու հանդերձ
։ ընկեցէք այսօր
շահեցուսան ասէ զքեզ
յայնժամ զայս ասէ
նոյն բանս ասաց
գամ ։ ու զարհեալ
յաղթեալ երկնից
զինուոր ուզնաց · կաց

ժողովրդեան = զոր ի սկզբանէ ստեղծեցեր
եդիր զինուոր իմէտ ն ,
եւ ուխտեալ մեռանիցէ
տա եղիցի կայմէ զօ =
առաւ ել ի մարմնոյ
բաժակս այս ոչ կ .
հայրիւ , եթէ հնար
եղե անցանել ինձնէ
յաղթեալ յ ու ասէ
ասաւ զօրացոյց հրեշտակ
արձեալ երկրորդ
բաց մարմինս տակաւ ,
ոչինչ յաւժարէ
վարդապետին =
զի մի՞ այս գան եղեալ ի
աղաւթս ասարկէ
ու երեսկացեալ
մինչ ամարթնկալցի =
զինուորական ասէ կատարեցէք
եւ զառաջինն զինուորեալ =

այլ այս ամէնէ զերծ
ման ի յաւէտ կեանս
ներն նուիրեալ ի
ունել զինս . հանդերձ
տուածոյ հոգւովք
վն սուրբ եկեղեցի
ցամբուխն . երբեմն ի
պատուել լինել
զինքն . Թէ այսպէս ո
յն ընդունի զոհ
զինս . Թէ ոչ կարեմ
ցուն արուիլ անկան ի
ի տեղի նա : Օ՜ ամե
կայ . դարձեալ զսուրբ

այնժամ առ ինքն
երան զսուրբ նոսա
նայատեսին . Երբ
հար զծառայ քոյհա
երան զսուրբ . ու
յն . Հզօրաց զհզօրն ու
ցանէ . որ էին ընդ
ահա մի ոմն յայն
յն ևհատոյն զինա
ցեալ արկին չեռա ի
այնժամ մատու
ես ևս որպէս ես
ահա ոմն ասէ ցինք
ոմա :
համբուրեցին նոքա
ղջեր վարդապե ու
ուցեալ առ յիս առ
վարդապետ մա
զինա ուսուցեալ
համբուրեցեալ նոքա
առաջ ընդ առաջ
զինա . ետուն նշան ու
ւոր մատանեզոցեալ

ասեն ։ Այլ ահա

ցեր մեզ Թէ դուք ընկերքն
ոտ ի կենդանութեն · ի
ցուցանեմ զձեզ ընկեր
ասէ ցնոս · եւ նմանապէս
ձայն պատասխանի եւս
Երկայն լուռ կացեր ։
առաքեալքն ընդ միմեանս
ասեն ցնոսա · զինչ դուք
ոցեալ ձայն պատասխանի
տուին ։ Եւ ասեն ցնոսա
տանջարանն այս · եւ ձեզ
կատարեալ ձակտի ըմբռ
ասէ · Այժ այս ասէ
երկու սուրս ի կիսոյ ձ
եւ ասեն ցնոսա մատչել
= եւ ասեն
ուցեալ ասացին մատ
ոյ ի բազում մ
պատրեն զնոս · եւ

ուշիկ զնոսա ի սո
խնդութիւն մեծ
ոյն եւ ասեն ցնոսա
սուրս ի ձեռն
ինչ զնոսա ի
ձեռն ամենակալին Քրիստ
ցեր զնոսա մատչել
= ոյն

ա ա ա ա
ա ա ա ա
ա ա ա ա
ա ա ա ա

հանդիսատեսն. և
Տէրք ժողովրդեանն.
վէմն սպանանել զնա.
կատեցին զնա առաք
ու գնացին :

Ե. Եւ ասաց ցնոսա պատմութիւն
մի առակի ասելով. Ա
մարդոյ մի մատոնեց
զաստուն արտ :
Ե. Եւ նոքա առեալ
զնա սպան արկին
զնա արտաքոյ
զարտն :
Ե. Ի՞նչ արասցէ տէր
զարտին նոցա.
Եւ կորուսցէ զնոսա
զկորուստ չարեաց
նոցա. եւ զարտն
տացէ այլոց :
Ե. Եւ լուեալ
նոցա ասացին.
ոչ գիտեմ զայն :
Ե. Եւ նա
նայեցաւ
նոցա

եւ ասէ. զի՞ գրեալ է
այս որ ասէ.
Քարն զոր
ետ
ետ
ետ

զաստուածութիւն ի մարդկութեան։ եւ
զմարդկութիւն ի աստուածութեան։
զանճառութիւն ի ճառելիսն։ եւ
զճառելիսն ի անճառութեան։
զանմահութիւն ի մահկանացուսն։ եւ
զմահկանացուսն ի անմահութեան։
զանանցութիւն ի ժամանակաւորսն։ եւ
զժամանակաւորսն ի անանցութեան։
զանսկզբնութիւն ի ստեղծեալսն։ եւ
զստեղծեալսն ի անսկզբնութեան։
զանհասութիւն ի հասանելիսն։ եւ
զհասանելիսն ի անհասութեան։
զանհոգութիւն ի հոգեկանսն։ եւ
զհոգեկանսն ի անհոգութեան։
զանմարմնութիւն ի մարմնաւորսն։ եւ
զմարմնաւորսն ի անմարմնութեան։
զանտեսանելիութիւն ի տեսանելիսն։ եւ
զտեսանելիսն ի անտեսանելիութեան։
զանշօշափելիութիւն ի շօշափելիսն։ եւ
զշօշափելիսն ի անշօշափելիութեան։
զանհամեմատութիւն ի համեմատելիսն։ եւ
զհամեմատելիսն ի անհամեմատութեան։
զանհամանմանութիւն ի համանմանսն։ եւ
զհամանմանսն ի անհամանմանութեան։
զանհամակերպութիւն ի համակերպելիսն։ եւ
զհամակերպելիսն ի անհամակերպութեան։
զանհամագոյութիւն ի համագոյսն։ եւ
զհամագոյսն ի անհամագոյութեան։
զանհամակցութիւն ի համակցելիսն։ եւ
զհամակցելիսն ի անհամակցութեան։
զանհամագործութիւն ի համագործսն։ եւ
զհամագործսն ի անհամագործութեան։
զանհամագիտութիւն ի համագէտսն։ եւ
զհամագէտսն ի անհամագիտութեան։
զանհամագործակցութիւն ի համագործակիցսն։ եւ
զհամագործակիցսն ի անհամագործակցութեան։
զանհամագործարանութիւն ի համագործարանսն։ եւ
զհամագործարանսն ի անհամագործարանութեան։
զանհամագործունէութիւն ի համագործունէիսն։ եւ
զհամագործունէիսն ի անհամագործունէութեան։
զանհամագործակցարանութիւն ի համագործակցարանսն։ եւ
զհամագործակցարանսն ի անհամագործակցարանութեան։
զանհամագործակցունէութիւն ի համագործակցունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէիսն ի անհամագործակցունէութեան։
զանհամագործակցարանունէութիւն ի համագործակցարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցարանունէիսն ի անհամագործակցարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանութիւն ի համագործակցունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանսն ի անհամագործակցունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանութիւն ի համագործակցունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանսն ի անհամագործակցունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանութիւն ի համագործակցունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանսն ի անհամագործակցունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանութիւն ի համագործակցունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանսն ի անհամագործակցունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանութիւն ի համագործակցունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանսն ի անհամագործակցունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանութիւն ի համագործակցունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանսն ի անհամագործակցունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանութիւն ի համագործակցունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանսն ի անհամագործակցունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանութիւն ի համագործակցունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանսն ի անհամագործակցունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէութիւն ի համագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն։ եւ
զհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէիսն ի անհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանութեան։
զանհամագործակցունէարանունէարանունէարանունէարանունէարանունէարան

եւ ասէին խաչեցաւ ։
Ասա տուր զինչ էսար
արար։ Անդրա ասէ
ցնորեալ ես ։ Ոչ
խաչեցաւ ։ Ասէ
ահա ցնոր պիղատոս։
ասեն զբարաբբաս =
կուշտ առաւ։ Անդրա
արձակեցիր չեզ հեր
ցնոտա ։ զի կամէիր զի
ես դատաւորն հասէ
ցեն ։ Զ պատասխանդի
տաքն զբարաբբաս =
զի խնդրեցին զբար
աբբայն եւ զիշխեցին զքրիստոս
ասէ ցնոտա պիղատոս։
իսկ զինչ արարից զնա
յս զանուանեալն քրս ։
Ամեն ասէին զի
խաչեսցի ։
Ասէ տուր զինչ էսար
արար։ Անդրա ասէ
ցնոտա պիղատոս։
ասեն զբարաբբաս =
կուշտ առաւ։ Անդրա
արձակեցիր չեզ հեր
ցնոտա ։ զի կամէիր զի
ես դատաւորն հասէ
ցեն ։ Զ պատասխանդի
տաքն զբարաբբաս =
զի խնդրեցին զբար
աբբայն եւ զիշխեցին զքրիստոս
ասէ ցնոտա պիղատոս։
իսկ զինչ արարից զնա
յս զանուանեալն քրս ։
Ամեն ասէին զի
խաչեսցի ։

Հասէ ինն խաչեցաւ ։
Ասա տուր զինչ էսար
արար։ Անդրա ասէ
ցնորեալ ես ։ Ոչ
խաչեցաւ ։ Ասէ
ահա ցնոր պիղատոս։
ասեն զբարաբբաս =
կուշտ առաւ։ Անդրա
արձակեցիր չեզ հեր
ցնոտա ։ զի կամէիր զի
ես դատաւորն հասէ
ցեն ։ Զ պատասխանդի
տաքն զբարաբբաս =
զի խնդրեցին զբար
աբբայն եւ զիշխեցին զքրիստոս
ասէ ցնոտա պիղատոս։
իսկ զինչ արարից զնա
յս զանուանեալն քրս ։
Ամեն ասէին զի
խաչեսցի ։

Ժամ ինն խաչեցաւ ։
Ասա տուր զինչ էսար
արար։ Անդրա ասէ
ցնորեալ ես ։ Ոչ
խաչեցաւ ։ Ասէ
ահա ցնոր պիղատոս։
ասեն զբարաբբաս =
կուշտ առաւ։ Անդրա
արձակեցիր չեզ հեր
ցնոտա ։ զի կամէիր զի
ես դատաւորն հասէ
ցեն ։ Զ պատասխանդի
տաքն զբարաբբաս =
զի խնդրեցին զբար
աբբայն եւ զիշխեցին զքրիստոս
ասէ ցնոտա պիղատոս։
իսկ զինչ արարից զնա
յս զանուանեալն քրս ։
Ամեն ասէին զի
խաչեսցի ։

ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ

ոտն ու ձեռուկ գրն ու
ին հանդերձ գնալոյ
նայոտակեցն չարչ
այն պէս գործակա
ոս այդ ի խոտիկն
շինել իր գնա · տալն
ոյն · հաղորդ առաւ
սաքակէս զատ
անց հատուցին · վճիռ
ժիր գնալ առաջի
հայ հոյակ ին գնա շատ
ա անցանել ինն ։
ձի մէ նը · ու մի յահիկ
ուսանելոյ ի խոյիկ եկու
նել նոյա ի խոյիկ
գաւառն հիւծ եց ։
նը · լաւ այնէ յոր թա
նոսա · գրեալ գվինա
հ ին գնա ։
։ տ
ոյ = նշանաբեալ տա

ոյոյ գնակատ արկան
ին մի ալ պատմագրեալ
գնալ գաղթական
ոյ գնալ ։
ոյոյ ։
ոյ ։
ոյ ։

ՀՀ ՀՂ ՀՄ ՀՅ
ՀՂ ՀՄ ՀՅ ՀՆ
ՀՄ ՀՅ ՀՆ ՀՇ
ՀՅ ՀՆ ՀՇ ՀՈ
ՀՆ ՀՇ ՀՈ ՀՉ
ՀՇ ՀՈ ՀՉ ՀՊ
ՀՈ ՀՉ ՀՊ ՀՋ
ՀՉ ՀՊ ՀՋ ՀՌ
ՀՊ ՀՋ ՀՌ ՀՍ
ՀՋ ՀՌ ՀՍ ՀՎ
ՀՌ ՀՍ ՀՎ ՀՏ
ՀՍ ՀՎ ՀՏ ՀՐ
ՀՎ ՀՏ ՀՐ ՀՑ
ՀՏ ՀՐ ՀՑ ՀՒ
ՀՐ ՀՑ ՀՒ ՀԱ
ՀՑ ՀՒ ՀԱ ՀԲ
ՀՒ ՀԱ ՀԲ ՀԳ
ՀԱ ՀԲ ՀԳ ՀԴ
ՀԲ ՀԳ ՀԴ ՀԵ
ՀԳ ՀԴ ՀԵ ՀԶ
ՀԴ ՀԵ ՀԶ ՀԷ
ՀԵ ՀԶ ՀԷ ՀԸ
ՀԶ ՀԷ ՀԸ ՀԹ
ՀԷ ՀԸ ՀԹ ՀԺ
ՀԸ ՀԹ ՀԺ ՀԻ
ՀԹ ՀԺ ՀԻ ՀԼ
ՀԺ ՀԻ ՀԼ ՀԽ
ՀԻ ՀԼ ՀԽ ՀԾ
ՀԼ ՀԽ ՀԾ ՀԿ
ՀԽ ՀԾ ՀԿ ՀՀ

Ա

Ա

Ա

զերծեալ եսայ ։
մարմնոյ ։ մեռելոցն ։ յարութեան ։ ի
ղեկացի ։ համարիս ։ զի
մարիամ մագդաղենացի ։ ասելով
նա ։ յոան ։ զի ի գալ իւրում ։
ի մեծաւորսն ։ յարեր
եկն ասէ ։

զի յոան ։ ասէ ։ սուրբ մատուցեալ
աշակերտեցաւ քրիստոս ։ ուր
ունէր յովսէփ ։ որ
մարթեայ սրտմամբ
ասէ ։ ոչ մատուցեալ
զմարմինն ։ զի
հրամայեաց տալ զնա
պիղատոս ։ այնուհետև պեղատոս
զմարմինն ։ զի
զբերե ասեն ։ զի
հէրոդէս ։ զայ
զի ։ ոչ ունի ուրեք
զգլուխ իւր ։ դնել ։
ի հեռաստանէ ։ ոչ
ձայն ։ զի ։ ոչ
ասէ ։ ոչ

ընթերցուածք։

Ի մեկնութեան ճշմարտին
Պօղոսի առաքելոյ։

Եղբարք զօրանամք ի
տէր եւ զօրութեամն
զգեստուք զրահուց
աստուածայնոց զի
կարասցուք կալ ընդդէմ
մտից սատանայի։ զի
ոչ է մեզ պատերազմ
ընդ մարմնաւոր եւ
արեան այլ ընդ
իշխանութեանցն եւ
ընդ պետութեանցն
ընդ աշխարհակալսն
խաւարին այսորիկ
ընդ հոգիս չարութեան
որ յերկինս են։ վասն
որոյ առէք զզէնս
աստուածայնոս զի
կարասջիք դիմանալ
յաւուրն չարի եւ
ամենայն ինչ առեալ
կատարել կալ։ ուրեմն
կացէք ունելով զճշմարտութիւն
ի վերայ ձեր եւ
զգեցեալ զզրահն
արդարութեան։ եւ
կոշկեալ զոտս ձեր
պատրաստութեամբ
աւետարանին խաղաղութեան։
ամենայն ինչ առեալ
զվահանն հաւատոյ
որով կարասջիք
զամենայն նետս
չարին հրացարդս
մարեցուցանել։ եւ
զսաղաւարտ փրկութեան
առէք եւ զսուր
հոգւոյն որ է
բան աստուծոյ։ ամենայն
ժամ աղաւթս եւ
պաղատանս աղաւթեցէք
ի հոգւոյն եւ
արթնացարուք ի նմա
ամենայն համբերութեամբ
եւ աղաւթս արարէք
վասն ամենայն սրբոց։
եւ վասն իմ
տացի ինձ բան
բանանալ ի բերանոյ
իմոյ ի յայտնութիւն
աւետարանին զոր
դեսպանութիւն
կալայ ես ի
շղթայիս զի
յայտնապէս խօսեցայց
որպէս պարտ է
ինձ խօսել։ ողորմեալ
Տէր ողորմեա։

Հանդէպ գրեալ եղեալ
մարդոյն։ Նոտիկն
մարդասիրութեան։ Համառօտութեամբ
գրեցաք զվարս
մարդոյ։ Ոչ
ինչ ինչ ասացաք
զանձնական
գործեցելոցն
զոր կամեցաւ
զգեցուցանել
զանձն իւր
զանարատ
զգեստ
զարդարութեան։

պանքն · եւ եղիցեն իբր
ե՛, զ մեռեալս ։
¶ աստուածանուի եւ
հրեշտակն ասաւ ցկա-
նայն · մի՛ երկնչի՛ք
դուք · գիտեմ զի զՅ
սկզբ չ՚ասաւ քանզի
յարեաւ որպէս ասաց ։
¶ կայք տեսէք զտե
ղին ուր կայր · եւ ա՛ղ
վաղվաղակի երթայք ընդ
ացեալք աշակերտացն
նորա · Թէ յարեաւ ։
ահա յաղթողն
քան զԶէդ ի գաւառին ։
անդ տեսանիցէք զնա
ահա ասացի ձեզ ։
¶ երեսի վաղվաղա
կի ի գերեզմանէն անտ
ի · ահիւ եւ խնդութիւնէ
բազմաւ ընդ Թողեալ

խուժեցան պահ տ
¶ ահա անտի նո
ցա գային ոմանք
ի քաղաքէն եւ
հանդերձ նորա ասպ
րեւ զփայլակն · և
եղեւ տեսիլ նորա իբ
և նմանէր իմլի նորա ։
ի բաց Թաւալեցոյց
զվէմն ի դրանց անտի
կոխեց · մատուցեալ
տակաւին իմեռեալ եր
մեծեղէ · զի հրեշ
ման ։
¶ ահա շարժումն
եղեւ մեծ · զի հրեշ
տակ տեառնէ ջա
ւիղ ի յերկնից
ման տեսանել ըմ
պանէն ։
շաբաթին · երկնա
լուսաւորեցոյց մատ
ացն · և մինա մարդ

ուր ժամադիր եղեւ
ի գիտելիս ի լեռն,
տակերտն գնացին
եւ մինչեւ ցայսօր
համբոյս այս ի հոգ
պես ուսանին · եւ ի
ծաղիկ արարին զա
ցուք =
զէնեղ անհնարա
հայցեցուք զնա և
դատաւորն · մե՛ք
լուր լինի այդ տա
ինքնին ա՛ր = եւ ի
ացան զնա · մինչ մեք
եկեալ գիշերի գող
և զա տակերտն ·
առն = Հասանէին
զատկանացն և
եւ ի տեղի ոչ գտա
հանդերձ ծերուկն
ունէր ժողովեալ
տակերտն =
տեղի եղեւ
տեղի զայն
տակերտն
տեղի եղեւ
ունէր ժողովեալ
տակերտն =

ԱՅԲՈՒԲԵՆԱՐԱՆ

ԹԻՒՆ ԵՒՆ

Այբուբեն Հարդ անուանեցաւ ի
զիմարդկութիւն ակաւ: Յայբ
համ պատուիր կարգաւ: Եւ զոր
տաւ մինչեւ յարեաւ: Երիք կնիկ վ
էրիք տասնաւ: Հաւատացուցաւ
յառաքեալսն: Զգաբանիւ ուշիմ
կարգաւ: Ջհանիսփրկին աբր
ահամաւ: Բայց յովակիմն որ
Հոգւաւ: Ջհանարչան համարեցաւ:

ուրս մինչեւ ի կա
րած աշխատ
ին ։

Ա. Ամատուցեալ ոք
խաւսեցաւ ընդ Ն
ւասէ. տըւեալ ինձ
ամ իշխանութիւն
յերկինս և յերկրի:
Որպէս առաքեաց
զիս Հայր. և Ես առա
քիմ զձեզ:

Ղ. Ընացէք այսուհե
տե. աշակերտեցէք
զամ հեթանոս:
մկրտեցէք զնոսա,
յանուն Հաւր և որ
դոյ և Հոգւոյն սրբոյ.
Ուսուցէք նց պահ
ել զամ որ ինչ պատ
ուիրեցի ձեզ:

Ա. Ահաւասիկ ես
ընդձեզիւ զամ աւ
րս մինչեւ ի կա
ծ աշխատ
ին ։

Ա. Ամատուցեալ ոք
խաւսեցաւ ընդ Ն
ւասէ. տըւեալ ինձ
ամ իշխանութիւն
յերկինս և յերկրի:
Որպէս առաքեաց
զիս Հայր. և Ես առա
քիմ զձեզ:

Ղ. Ընացէք այսուհե
տե. աշակերտեցէք
զամ հեթանոս:
մկրտեցէք զնոսա,
յանուն Հաւր և որ
դոյ և Հոգւոյն սրբոյ.
Ուսուցէք նց պահ
ել զամ որ ինչ պատ
ուիրեցի ձեզ:

Ա. Ահաւասիկ ես
ընդձեզիւ զամ աւ

Ընկերատակէ ոբ ան[illegible]ուարանս երգըս[illegible]ցի
մահիդեսի եղիսէին. և հանգուցեալ հօրն յա-
կոբին, մօրն սայիպին: եղբարցն ալէքսանին
բարղամին, ղազարին: և հանգուցեալ քրոջն
խաթունպակէ: և անէրոջն կարապետին զո-
քանչ անանային: և կողակցուն իւրոյ թու-
վէնտէյին, խորդոցն ափրահամին, յակոբին և
ասարգսին: և[illegible] արեան պարսին: որ ըստա-
ցաւ մահիդեսիեղիան զկենսաբեր մատեանս
ի[illegible]ին հայոց. ուշկզ: ամին յունիսի ամսոյ
ևեթ ի[illegible] քաղաքն իդուռն ոբ պար-
սամ եկեղեցոյն զի ձեռացէ յիշատակ ան-
ջնջելի: և[illegible] իշխեացէ, պատճառանօք ինչ
հանել զսա ի դրանէ ոբ ապարսամ անուն
եկեղեցոյս գրաւել կամ ծախել կամ գողա-
նալ: եթէ յանդգնի ևարասցէ, նզովեալ էղի-
ցի հօդով և[illegible]ով. ի հօդոյն արբոյ: և ընդ
յուդայի դատապարտեալ պատժեսցի ի բնէ
իսկ իւնամով պահօղքն պահպանեացէ զհօդ
և[illegible]ին նորա քան ոճն մեր ևգատեացէ ընդ
արդարան իւր ամէն:

զայն եղեւ յերկն
եց եւ ասաւ · զոր ես
տու նմա :
եւ ասէ ցնա տէր
զաղջկունդ զի ննջեաց
եւ զհոգին այլ երթեալ
տես զեղեալ զերկինս
րան այն ի քրիստոս
ն ժամայն ընդ վե
յոյժ յոյժ : Եւ ընդ
ւր ի յովանոսէ ի
եացոց · եւ մկրտեց
նազարեթէ գալիլ
յայնոսիկ · եկն յոր ի
եւ մկրտեցաւ զնէզ
ցէ հոգին սուրբ որ
= ամէն
եւ ձայն եղեւ յերկնից
չեմ բաւական խոնա
զերծանել զքեզ ի

ոգի զվերջին իւրոց
նեաւ զհոգիս իւրեանց
ի նոսա ։ Վասն զի
նոցա զկատարելոյն
ներ զհոգիս նոցա
ի նոսա ։ Եւ
ոչ եղեալ
ի նոսա ։ Զի
եթէ ընդ
ի Հնդկաստան
բայր միմոնի ։ զի արդ
մոն ։ Եւ զանդրէ առաքեալ
եալ = Եւ զանդրէ

Վասն զի ի Հնդկաստան
ի նոսա ։ Զի
եթէ ընդ
բայր միմոնի ։ զի արդ
մոն ։ Եւ զանդրէ առաքեալ
եալ = Եւ զանդրէ
նեաւ զհոգիս իւրեանց
ներ զհոգիս նոցա
ոչ եղեալ
նոցա զկատարելոյն
ոգի զվերջին իւրոց

ասպատ = Եւ զանդրէ առաքեալ
զատուածոյ քառասնից ։
վարձեալ ի սատանայէ ։
գին հանէ զնա յան
ժամայն հո
գին = Եւ զանդրէ
ասպատ = Եւ զանդրէ առաքեալ
զատուածոյ քառասնից ։
վարձեալ ի սատանայէ ։
գին հանէ զնա յան
ժամայն հո
գին = Եւ զանդրէ

ամենայն ազգաց ի ձեռն
ամենայնի ազգի ի ձեռն
ամենայնի ազգի ի ձեռն

ՀԱՆԴԵՐՁ ԱՎԱՆԱՑԻՆ

ամ զիսուսի զնա[ն]ել
զիսուսին զնա[ն]ել
= զնել

զի ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
զի ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

զի ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
զի ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

զսէր հրամայեաց մեզ
վարել ի վկայութիւնս։
Ընաեղեալ ակուռ
քարոզել յոյժ ահու
չարչարեալ հարկանել զբան,
մինչ ոչ էա կարող ի
նեղութեան յայտնապէս
ի քարոզ՝ ի մատն մատան։ յիշ
տես տեղիսն ։ և
զայրն առնուլ յ
յիմ կողմանց։

Ձեռն ի կափ
առնաւորում. յետոյ
ուրց լսուելեաւ ի
տունդ ։ ոչ ծուլանալ
ցան բարուքն մինչ
տեղիս ոչ լինել։ և
զայրն ոչ առնուլ։

Ե՝ Ե՝ Ե՝ Ե՝

Ե՝ Ե՝ Ե՝ Ե՝

զսէր հրամայեաց մեզ
վարել ի վկայութիւնս։
Ընաեղեալ ակուռ
քարոզել յոյժ ահու
չարչարեալ հարկանել զբան,
մինչ ոչ էա կարող ի
նեղութեան յայտնապէս
ի քարոզ՝ ի մատն մատան։ յիշ
տես տեղիսն ։ և
զայրն առնուլ յ
յիմ կողմանց։

Ձեռն ի կափ
առնաւորում. յետոյ
ուրց լսուելեաւ ի
տունդ ։ ոչ ծուլանալ
ցան բարուքն մինչ
տեղիս ոչ լինել։ և
զայրն ոչ առնուլ։

Ե՝ Ե՝ Ե՝ Ե՝

Ե՝ Ե՝ Ե՝ Ե՝

Ի ԻՐԵՔՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈՐՆ ՄԵՐ ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉԻ ԵՒ ՓՐԿԻՉ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՅԱՒԻՏԵԱՆՑ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՅԱՒԻՏԵԱՆՑ

Ի ԻՐԵՔՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈՐՆ ՄԵՐ ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉԻ ԵՒ ՓՐԿԻՉ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՅԱՒԻՏԵԱՆՑ

Ի ԻՐԵՔՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈՐՆ ՄԵՐ ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉԻ ԵՒ ՓՐԿԻՉ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՅԱՒԻՏԵԱՆՑ

զաշակերտսն իւր զի

եղեցիքն պահէր ա-

յոմանսն։ եւ մինա-

զան եւ առաւել ցնա-

խեցիքն ի պահ-

եալ զաշակերտսն

մարգարէութեան

մեղաւորացն։ Ա-

մին Ա՛ուտէ ըն դ

ցաշակերտսն նոցա։

Ա՛ուտէ զի ընդ մարգ

աւորս եւ ընդ մեղա-

րոյս ուտէր եւ ըմպէր։

բերէ լուսաւոյս զ

ակ ցնոսա։ ոչ ինչ

պետոյ բժիշկ ա՛ղջց

այլ հիւանդաց։ ե

ոչ եկի կոչել զարդ

արս այլ զմեղաւորս։

ուին աշակերտքն

յովհաննու։ եմարտ

խեցիքն ի պահս։

զան եւ առասեն ցնա։

ընդէր աշակերտքն

ոչ

սրերկայնին զհետ նո՛ր։

դան զի էին բազումք

ընդաշակերտսն նո՛ր։

մեռանէին։ ընդ այն

բազում մարգարէքն

նոսա ի տունն նո՛ր։ ե

ուեղեւ ի բազմէն

նոսա զկնի նո՛ր։

ւցարուցեալ զքո

զհետ։

ուխեան աւասիկ ցնա

նատեր ի մարգարէս

ես զղեւսալէմ զի

դեռ անց անէր։ եւ

ցունէր զնա։ Եւ մին

յր առնա՝ եւ տա

ամ ժողովուրդն զա

ւ ծովեզերն ե

ձեր · զոր տարայն զմե-
ծութիւն ձեր ի սկզբանէ
եւ մինչեւ ցայսօր · եւ
զոր ինքեանք ի վերայ
ձեր բարձին · ոչ ինչ
զանց արարեալ ի
գործեն աշակերտին
քո · զոր չէ արժան ի
ձեզ կատարել ։

Շաբաթ ։

Ա Ե՛ս ասեմ ձեզ ոչ
թէ ամենայն ինչ
ի գինւոյն խրատ
ոյ ամենայն հայկ կոր
ծանեալ է · այլ գինին նոր
ի տիկսն · ապա թէ ոչ պայ
ուսանէ տիկսն · գինին հեղ
ուի · եւ տիկքն կորնչի
նա · այլ գինին նոր ի
տիկս նորա արկ
անելիք ։

Ի հեռու նմանա ի

Շաբաթ ։

Ա Ե՛ս ասեմ ձեզ ոչ
ճանեք զիրեանս ընդ
այսոսիկ ։ Ես աշակերտ
տէրն ի գինւոյն խրատ
նոյ ամենայն հայկ կոր
ծանեալ է ։

Շաբաթ ։

Ա Ե՛ս ասեմ ձեզ ոչ
թէ ամենայն ինչ
ի գինւոյն խրատ
ոյ ամենայն հայկ կոր
ծանեալ է · այլ գինին նոր
ի տիկս նորա արկ
անելիք ։

Շաբաթ ։

Ա Ե՛ս ասեմ ձեզ ոչ
ճանեք զիրեանս ընդ
այսոսիկ ։ Ես աշակերտ
տէրն ի գինւոյն խրատ
նոյ ամենայն հայկ կոր
ծանեալ է ։

Շաբաթ ։

Ա Ե՛ս ասեմ ձեզ ոչ
թէ ամենայն ինչ
ի գինւոյն խրատ
ոյ ամենայն հայկ կոր
ծանեալ է · այլ գինին նոր
ի տիկս նորա արկ
անելիք ։

Շաբաթ ։

Ա Ե՛ս ասեմ ձեզ ոչ
ճանեք զիրեանս ընդ
այսոսիկ ։ Ես աշակերտ
տէրն ի գինւոյն խրատ
նոյ ամենայն հայկ կոր
ծանեալ է ։

Տասէ ցայսր չէ՛ր
սրտիցն նոցա ։

Եւ վն կուռս ուրումբ
ոյ ցամս մամբ տուտ
եալ յին զնդք այնք մի
ջոցեալքեր ։ Եւ սպա
նին նմա ։ եհան քրմն
կոխեալ զնա ի շաբա
թու ։ զի չարսպասեա
ցեալքեր ։ Եւ սպա
նին զնմանէ

Տասէ ցայսր որ
ոյ չէին գաղտաց է
ին ։ զոր ոչ էին ուսեալ
ի հնումն ։ բարւոյ ինչ
գործել ։ ոչ կարէին
գտանել եհան չա՛ր
թողել ։ ոչ կարէին
կատարանել ։ նմանք
լրեցուցանէ եհան
լրեցին ։ Եւ հայեցեալ
ցամս մամբ տուտ
եալ յին զնդք այնք մի
ջոցեալքեր ։ Եւ սպա
նին նմա ։ եհան քրմն
կոխեալ զնա ի շաբա
թու ։ զի չարսպասեա
ցեալքեր ։ Եւ սպա
նին զնմանէ

Տասէ ցայսր որ
ոյ չէին գաղտաց է
ին ։ զոր ոչ էին ուսեալ
ի հնումն ։ բարւոյ ինչ
գործել ։ ոչ կարէին
գտանել եհան չա՛ր
թողել ։ ոչ կարէին
կատարանել ։ նմանք
լրեցուցանէ եհան
լրեցին ։ Եւ հայեցեալ
ցամս մամբ տուտ
եալ յին զնդք այնք մի
ջոցեալքեր ։ Եւ սպա
նին նմա ։ եհան քրմն
կոխեալ զնա ի շաբա
թու ։ զի չարսպասեա
ցեալքեր ։ Եւ սպա
նին զնմանէ

Տասէ ցայսր չէ՛ր
սրտիցն նոցա ։

Եւ վն կուռս ուրումբ
ոյ

ինն առնա =

ուսուցիչ յ լուսաւորչէ

= ասէ տէրն

մեզ ոչ առնու ։ զի մի՛ յայր

ոչ ինչ առնէ ։ զի զոր

տեսանէ զայրն

զնա ։ անկանէ ինն

ոչ ինչ առնէ ։ այլ

ուսուցանէ նմա

զսա ։ եւ ասէ

= ինն առնա

ինն ոչ ինչ առնէ ։ զի

ոչ ինչ ուսուցանէ զնա

= ասէ տէրն

ուսուցիչ յ լուսաւորչէ

զսա ։ եւ ասէ

զի մի՛ յայր

զոր տեսանէ

զնա ։ անկանէ ինն

ոչ ինչ առնէ ։ այլ

ուսուցանէ նմ

զյակոբոս առաքեալ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԻԴ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԻԵ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԻԶ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԻԷ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԻԸ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԻԹ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԱ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԲ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԳ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԴ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԵ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԶ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԷ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԸ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԹ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԱ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԲ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԳ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԴ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԵ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԶ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԷ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԸ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԹ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԾ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԾԱ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԾԲ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԾԳ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԾԴ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԾԵ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԾԶ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԾԷ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԾԸ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԾԹ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԿ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԿԱ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԿԲ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԿԳ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԿԴ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԿԵ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԿԶ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԿԷ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԿԸ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԿԹ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԱ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԲ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԳ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԴ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԵ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԶ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԷ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԸ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԼԹ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԱ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԲ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԳ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԴ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԵ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԶ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԷ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԸ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համար
էին ՃԺ մոկ գնեա
հոցէ ։

զդէմս

Ա Ուսուցեալ զնա առ
դուռնջն հանէ զա յ
ի դուռ · և իշխանաւո
ն կանանացի · և
զյուդա սկարիով
տացի որև
մատնեացզնա։

ՅԽԹ

Ա Ասաց ցնա ամէն ընդ
նա ասա ժողովուր
դն · մինչ զինեւհայց
եմա ոչ ժամանակ ուստ
էնձ · ևխմբեաւ լուսան
որ խմիցնէ ինն · ելինու
նէ զնա · զի համ

տունն նոր աւար հար-
կանիցէ =

Եւ մէնաւեմ ձեզ-զի
ամ ըստ ձի որդւոյ
մարդկան. մեղք և
հայհոյութիւնք. որ
չափ և հայհոյեցեն.
բայց որ հայհոյեաց
ի միոգինսէ. ոչ ու-
նիցի թողութիւն յաւ-
իտեան: Ա յլ պար-
տական լինի յաւե-
տենից մեղացն. զի չ
ահին ըմբռնեցայ պիղծ
զոյ ի նմա =

Եւ ոչ կարէ կալ ի
ներքոյ ոտից նորա
ոչ կարէ կալ տունն
ձնիւր բաժանեաց ի-
ւր. Եւ ոչ կարէ կալ
թագաւո-
րութիւն այն =

Եւ ոչ կարէ կալ թագաւո-
րութիւն յանձն
առնուլ ի ժողովրդենէ
սատանայ հանել =
Եւ ոչ կարէ կալ թագ
աւորութիւն յանձն
առնուլ ի ժողովրդենէ
սատանայ հանել =

Եւ ոչ կարէ կալ տունն
ձնիւր բաժանեաց ի-
ւր. Եւ ոչ կարէ կալ
թագաւո-
րութիւն այն =

Եւ ոչ կարէ կալ տունն յան-
ձին իւրոյ. Եւ ոչ
կարէ կալ տունն
ձնիւր բաժանեաց ի-
ւր. Եւ ոչ կարէ կալ
թագաւո-
րութիւն այն =

Եւ ոչ կարէ կալ թագաւո-
րութիւն յանձն
առնուլ ի ժողովրդենէ
սատանայ հանել =
Եւ ոչ կարէ կալ թագ
աւորութիւն յանձն
առնուլ ի ժողովրդենէ
սատանայ հանել =

Եւ ոչ կարէ կալ տունն
ձնիւր բաժանեաց ի-
ւր. Եւ ոչ կարէ կալ
թագաւո-
րութիւն այն =

Եւ ոչ կարէ կալ տունն յան-
ձին իւրոյ. Եւ ոչ
կարէ կալ տունն
ձնիւր բաժանեաց ի-
ւր. Եւ ոչ կարէ կալ
թագաւո-
րութիւն այն =

Եւ ոչ կարէ կալ թագաւո-
րութիւն յանձն
առնուլ ի ժողովրդենէ
սատանայ հանել =
Եւ ոչ կարէ կալ թագ
աւորութիւն յանձն
առնուլ ի ժողովրդենէ
սատանայ հանել =

Եւ ոչ կարէ կալ տունն
ձնիւր բաժանեաց ի-
ւր. Եւ ոչ կարէ կալ
թագաւո-
րութիւն այն =

Եւ ոչ կարէ կալ տունն յան-
ձին իւրոյ. Եւ ոչ
կարէ կալ տունն
ձնիւր բաժանեաց ի-
ւր. Եւ ոչ կարէ կալ
թագաւո-
րութիւն այն =

Եւ ոչ կարէ կալ թագաւո-
րութիւն յանձն
առնուլ ի ժողովրդենէ
սատանայ հանել =
Եւ ոչ կարէ կալ թագ
աւորութիւն յանձն
առնուլ ի ժողովրդենէ
սատանայ հանել =

Եւ ոչ կարէ կալ տունն
ձնիւր բաժանեաց ի-
ւր. Եւ ոչ կարէ կալ
թագաւո-
րութիւն այն =

Եւ ոչ կարէ կալ տունն յան-
ձին իւրոյ. Եւ ոչ
կարէ կալ տունն
ձնիւր բաժանեաց ի-
ւր. Եւ ոչ կարէ կալ
թագաւո-
րութիւն այն =

Եւ ոչ կարէ կալ թագաւո-
րութիւն յանձն
առնուլ ի ժողովրդենէ
սատանայ հանել =
Եւ ոչ կարէ կալ թագ
աւորութիւն յանձն
առնուլ ի ժողովրդենէ
սատանայ հանել =

ուն = Եւ ամ Յոզովս
ղդէն զԾով եղերբն
զ ցամաքնուն էին =
Հուսուցանէր ըզ
նոսա առաւակ ըզ
զովմ ինչ · Եւ ասէ ցնձ ի վարդապետս
Թէան խրտում =
սէք ահա եւ սեր
մանող սերմանել · Եւ
ի սերմանելն · ոմն ան
կաւ առձանապար
հաւ · Եւ եկն Յոզով
Եւ եկեր զնա =
ուսյն ան կաւ յա
պառաժի · ուրոչ զո
յր հող բազում · Եւ
վաղ վաղակի բուս
ոյ · քանզի ոչ զոյ ր
հող երկրին · Այլ
ամ Ցագեաց արե
լեաւս · Եւ զիւղ զոյն
արմատ ցամաքեցաւ =

ամ Ցագեաց ոչ
ոչ ցանէ առ
ոչ ցանէ առ
Ծով եղերբն · Եւ ան
նեցաւն զնոսա ծո
ղովուրդք բազումք
մինչ եւ ի նաւ մտանել
նոմա · Եւ նստէ ի Ծով
արտաքոյ եւանդրեն
եղեբայրն իմ · ու
նաւ եղբայրիմ · Եւ
զիւղ եւ մայր =
ահաւասիկ մայրն իմ
եղբայրքն իմ · զիւղ
զիւղ զոյն ան
զինուտէին եւ ասէ ·
յեցաւ շուրջ զիւ
իմ մայր կամ եղբայրք =
նոցա եւասէ · ով է
ահաւասիկ մայրն իմ
զ փէղ =
արտաքոյ եւանդրեն
եղբայրքն իմ · կան
ահաւասիկ մայրն իմ

ունքաւեն սուրբ հոգի
= ըմ նոցա =
սեր սանեալ եաւի սիրու
ա՛յ · ու հանէ զբոյնն
մանկ · գայ մատուն
հայն · ուրբաննսեր
էն սրտաչանապատ
ն սեր մանէ · ևնոր
ն ուր մանէ զբոյ
յն առաւկան գիտիցէք
ւ զիմարդ · զաւգնա
տէք զառաւկան զայս
ասէ ցնա ոչ գի
= ցին նոցա =
դարձցին · ևլսող
ցին = ըմ մի երթ
լուիցեն ևմի իմա
ն ևտեսցեն · ևլսելով
ստանելով տեսցեն · և
կայքն լինի = ըմ տե
նքնեն · ամէնչ առա
այց որ արտաքո

հատցին ցնա · որ ըզ
առանչինն ն·

լուսեցէք =
կանչէա լսելոյ
ասէր ցնոսա
= մեռոյ հարեալ
մեռոյ վաղճանուն · ևլինի
մեռոյ երեսուն · ևլինի
պատուհ ևբերեր լինի
ար աչքեցեալ · տայր
կին բարիոք · ևհե
ղանկատարել
զնանապատուհչեաց =
շքին ևհեղգուցի ն
մէջ փշոց · ելին փուշ
ասայն անկաւ ի

լսէիր։ Ոմանք չա-
տ մեծ ցնծութեամբ
սիրէ զինչ լսէիր։ և
եթէ ոչ կարողանայիր
ընդ միոյ վարդասէր։ և
ընդ միոյ հա
րեւր =
մի լայն գոյչ
րատ զի ընդ գուսան
ար դնեցին կամ ընդ
մահճաքէշ. ոչ առա
քեալն վերն աշտանակի
դնեցի =
Իբրեւ ինչ ծածկե
ալ
որպէս ոչ յայտնեցի.
եթէ ոչ եղեւ ինչ գաղտնի
եթէ ոչ յայտ լիցի =
Նման լսելոյ լսո
ւին =
ուստի ցնծութեա
մբ զինչ լսէիր. և
միոյ վարդասէր. ընդ
միոյ երեսուն. ընդ
միոյ վարդասէր =

երկնից բնակել =

Եւ ետես նա զԹուխն ՚ի
կան լինել ընդ հուր
մինչեւ բոլո-
ւրն մեծ զա-
զան = եւ
զաթոռ ոսկի մեծ
զոր բառնային չոր-
եքկերեքեան զկա-
ռս իւրեանց ՚ի վե-
րայ երկրի · եւ յորժամ
ելանէին ՚ի վե-
րայ երկրի ելա-
նէին եւ անիւքն
ընդ նոսա · եւ
յորժամ կայ-
ցէին նոքա ՚ի
վերայ երկրի
կայցէին եւ
անիւքն ընդ
նոսա · զի
հոգի կեն-
դանութեան
էր ՚ի կեն-
դանիսն ՚ի
անիւսն ·
եւ յորժամ
երթայցէ
նոքա երթա-
յր եւ անիւքն
ընդ նոսա ·
եւ յորժամ
կայցէ նոքա
կայցէ եւ
անիւքն ընդ
նոսա · զի
հոգի կեն-
դանութեան
էր ՚ի անի-
ւսն · եւ
ստուգեցաւ
զի հաստա-
տեալ էին
ոտք նոցա
ոտք հաստա-
տեալ ·
եւ տեսի

ոգի ։ Եւ ասէ ցնա ։ Ո՞ր
ինչ ասացեր ։ Ես ոչ ինչ
ասացի ։

քան զաշխարհն. և
ցե զնոսա առաքեա
յոյժ. զի մի առաքեսցէ
զնոսա ի վերին
զի բազումք եմք
քան զանասունս
ակն ունիմ. և
ոչ գիտեմ զինչ առնեմ
եթէ առաքեսցէ
զնոսա ի վերին
ոչ ինչ ինձ
ակն ունիմ զի
ոչ ինչ առնեմ
զի ոչ գիտեմ

քեզ։

որ քեզ կատարեցաւ
ինչ միանգամայն ա-
ձի
ղաչանաց եաւ ա-
ղաչատուցեալ ա-
նէր զիւրեանսն ա-
ղաչատուցեալ ի
հարին ։ եւ զինչ ա-
ռնէր ի ձեռանէ
խոզին ։

Ապա տուեալ էին նմա
զիւրեանսն ։ զոր
ինչ եղեւ ։ զոչխարն
եւ զայլն ։ զոր
ինչ ունէր ։ զամե-
նայն ։

Ապա առեալ զնա
գնաց ։ գնաց ի տան
հարին ։ եւ ասէ ցնա
տէր ։ ահա ես եկի
առ քեզ ։ եւ ինչ
որ ունէի ։ ամենայն
ինչ ի ձեռն քո ։ ա-
ռաքեցի ։ եւ ինչ
ինչ ի ձեռն իմ ։ ա-
ռաքեցի ։ եւ ինչ
ինչ ի ձեռն իմ ։ ա-
ռաքեցի ։ եւ ինչ
ինչ ի ձեռն իմ ։ ա-
ռաքեցի ։ եւ ինչ
ինչ ի ձեռն իմ ։ ա-
ռաքեցի ։ եւ ինչ

Ապա ասէ ցնա տէր ։
ոչ եթէ նման ես
ինձ ։ այլ
նման ես ինձ

մարգեցաւ աղբեր ՚ր
ժամուն վատնակոծա
= եմա
փրկեա մեզ
՚ի հանդերձ նը
ՀԼ մինչեւ մերձեցե
ան զի առիր ՚ի մոտ
հանդերձէն նոտա։
յերոյ և բուռն ե հար
եկն ՚ի մէջ ամբոխին
խբրե լուսե զէ ։
աւել զայլացեալ ։
գտա եալ ։ այլևս ա
խա զի ։ ու հրաման
ե զխաչեալ զինչ ո
ՀԼ ՚ի բաղում բժիկս
երկուսասան ամ ։
տեսուլքե ատեան ։
ղե ին զնա ։
զում զհետն ։ ան
թայր եաժոմսուդեա

ՀԼ

նեքեան զա ր
մանային ։
ՀԼ ՚ի բերեան զա ր
ման ։ ու ։ ա
ծուեցեր ։ ե
մի ՚ի ժողովրդա
ան գայլ ատնա
ում ան ։ ա
խբրե եաժա զնա ։
կաւ ատաս ։ ո
զաչեր զնա յոյժ ե
ատե ։ ՀԼ դա
նոտա մեր ՚ի մա
մա չէն ։ ա
պիեկեալ դնեց
ատաբեցի ։

ոմն ընդ նմա ի տան
նորա ։ եւ ասէ ցնոսա
ոմն ի մարմնոյն ու
թէ բժշկեցաւ ի տան
նորա ։ եւ ասէ ցնոսա
ոմն ի մարմնոյն ու
թէ բժշկեցաւ ի տան

Եւ անդէն վազվազ
ակն գիտաց զայն
զարձաւ յայնմ
ժամուն ։ զգաւառս
ոմն ի նմանէ
եւ ասէ ։ ով մերձեցաւ
ի հանդերձս իմ ։
ասեն ցնա աշակերտքն
նորա ։ տեսանես զբազմութիւն
ժողովրդոցդ ։ եւ
ասես ։ ով մերձեցաւ
ի հանդերձս իմ ։

Եւ ելանէր զօրութիւն
ի նմանէ ։ եւ
բժշկէր զամենեսեան ։
Եւ եկն յաշակերտսն
իւր ։ եւ ասէ ։
Ոչ գիտեմ ։ ասեն
նմա աշակերտքն
նորա ։ տեսանես
զբազմութիւն ժողովրդոցդ
եւ ասես ։ ով
մերձեցաւ ի հանդերձս
իմ ։ Եւ ասէ ցնոսա
ոմն ընդ նմա ։
Տեսի զբազմութիւն
ամբոխին ։ եւ
ասես ։ ով մերձեցաւ
ի հանդերձս իմ ։
Եւ ասէ ցնոսա
ոմն ընդ նմա ։
Տեսի զբազմութիւն
ամբոխին ։ եւ
ասես ։ ով
մերձեցաւ ի հանդերձս
իմ ։ Եւ ասէ ցնոսա
ոմն ընդ նմա ։
Տեսի զբազմութիւն
ամբոխին ։ եւ

մանի աղխէք զուր քեզ
առեմարե ։
Ա ուաղ վաղակեցա
բեան աղխին · և զէ
նայր · զան զիեր առաց
խբրե երկուտասանից ·
Եւ զարմացան մեծաւ
զարմանալեաւք ։
Բ պատուէր տայր
նց յոյժ · զի մինչ գիտ
ասցէ զայն ։ և առաց
տոկ ։
տակ նման ու
Գ ձկ տեսանելին գ է
ի զատաւորէսւ · և երթ
այնն զհ նորա աշա
կերտիւք զնուր ։ և եկե
ն իշխաբանու · սկսաւ
ուսուցանել ի ժողո
վոցեանն · և բանալ
մք խբրե լսէին · զար
մանային ընդ վարդա
պետութիւն նր · և առա

մանի աղխէք զուր քեզ
առեմարե ։
Ա ուաղ վաղակեցա
բեան աղխին · և զէ
նայր · զան զիեր առաց
խբրե երկուտասանից ·
Եւ զարմացան մեծաւ
զարմանալեաւք ։
Բ պատուէր տայր
նց յոյժ · զի մինչ գիտ
ասցէ զայն ։ և առաց
տոկ ։
տակ նման ու
Գ ձկ տեսանելին գ է
ի զատաւորէսւ · և երթ
այնն զհ նորա աշա
կերտիւք զնուր ։ և եկե
ն իշխաբանու · սկսաւ
ուսուցանել ի ժողո
վոցեանն · և բանալ
մք խբրե լսէին · զար
մանային ընդ վարդա
պետութիւն նր · և առա

ւաղ յոհաննես զեղ
բայրն յակոբոյ ։
Ե այն առաւօտուն
դաշտեսին · և տես
նէ առաքեալ յոյժ և
լուսակիան · ուաղ
ղակ յոյժ ։ և մտեալ
ի նէնէքս առէ ցնոսա ։
Զ ի խտուլեալքէ և
լայք · մանուկդ ոչխ
մեռեալ այլ ննջէ · և
ծաղր առնէ ինձնա ։
Է անորա հանեալ զ
արտաքս զամէնեսե
ան · առնու զնդխբ
զհայր մանկանն և
զմայր · և զնոսա որ
զնդնմայնէին · և
մտանէ ուր դնէր
մանուկն ։ Եւ կալեալ
զձեռանէ մանկանն ։
առէ ցնա տալիթա
կում ։ որ Թարգ

ՀՆԴ ի գաւառս ում
կ. ի հաց. ի պուր
գաւառին. ոչ միայն
մեզ եւ ընդ ամենայն
ազգս ի Քրիստոս
հաւատացելոց
զոր ոչ ոք կարէ
ասել զանուն
ի վեր ամենայն պատճառ
եւ ամենայն
եկուսի : ի ամէն
ինչ զերկոսին
ին. ի ակնյայտ
նի զերկոսին
ուսուցանէր զնոսա :
զգաւառացիսն ի
զամենայն վանս
կեաց զինուսա : ի
Ջեռն եղեալ բժիշկ
կատ հիւանդաց

Ի ՀՆԴ ի գաւառս ում
կ. ի հաց. ի պուր
գաւառին. ոչ միայն
մեզ եւ ընդ ամենայն
ազգս ի Քրիստոս
հաւատացելոց
զոր ոչ ոք կարէ
ասել զանուն
ի վեր ամենայն պատճառ
եւ ամենայն
եկուսի : ի ամէն
ինչ զերկոսին
ին. ի ակնյայտ
նի զերկոսին
ուսուցանէր զնոսա :
զգաւառացիսն ի
զամենայն վանս
կեաց զինուսա : ի
Ջեռն եղեալ բժիշկ
կատ հիւանդաց

Թէոս առնել. բայց ոտ
ոչ ոչ ինչ զատուած
ոչ ոչ կատարեցաւ
բերան
գաւառիս ոչ ի տան
ոչ ոչ ի գիւղ. բայց ի
ոչ ոչ ի գիւղ. բայց ի
ոչ ոչ ի գիւղ. բայց ի
Ողջացեալ ոչ ոչ
տան տաճկաց
բայց ի տան
բայց ի տան
տան տաճկաց
տան տաճկաց
տան տաճկաց

զինուս։

և բժիշկ իմն
ոչ էր ընդ հիւսիս
մեռեալ ոչ։ Եւ
յարեաւ ի նոյն
ամի զոր եւ մեռաւ
զի յայտնի եղեւ
ի յարութեան
նորում նոտրոջ։ Եւ
մնեալ ընդ
կրտսեր յարեաւ
ի մեռելոց եւ
եկեալ ի տեղի
այնորիկ զաւուրս
բազումս։ Եւ
ապա ոչ երեւեցաւ
ոչ ոք ի մարդկանէ
եթէ մարթասէր կամ
ողորմած։ Իսկ այլքն
ամենեքին ի
մահու։ Եւ
ապա ոչ երեւեցաւ
ոչ ոք ի մարդկանէ
եթէ մարթասէր կամ
ողորմած։ Իսկ այլքն
ամենեքին ի
մահու։ Եւ
ապա ոչ երեւեցաւ
ոչ ոք ի մարդկանէ
եթէ մարթասէր կամ
ողորմած։ Իսկ այլքն
ամենեքին ի
մահու։ Եւ

զաւուրս հիւանդութեան
ընդ մեզ։ Եւ
ոչ ոք ի մեզանէ
ոչ ոք ի մեզանէ
ոչ ոք ի մեզանէ

զտա յինչն տացէ քեզ։

զտա յինչն տացէ քեզ։ ՚ի երեսս ա՛ստի լինէր
պատասխանի յոմանկ
ընդդէմ իւրոց = ոմն
ովքեա՞ յաւուրսդ
ընդդէմ հետեւողացն
Հայոց ասացեալ
Հերովդէի եւ բազմա
կանացն = Ազգ Թա
գաւորն ցասկիկն
խոնարհեա յինէն զոր
ինչ կամիս ուսուցի՛ քեզ։

զոր ինչ առնես - ու
եթէ իւրմանէ բա զ
ամուրհակ - ուր
ինչ կարծէ ու
Հերովդէս երկն
չեր իւրմանէ։ զի
զիտէր զնա այր
արդար։ ու սուրբ ու
պատրաստ զնա ա
նել զամենայն
Հերովդէս ՚ի
= քո
ունել զկին եղբաւր
Թագաւորեալ Հերո
դէս զնոյն = ոչ
բարւոյն - զինուա կին
կնոջ փիլիպպոսի եղ
բօր - վասն Հերովդիա
դէս առաքեցաւ կալ

ուսք · ար երկայնի ու
իւկ մի = Զիւին բաղ
հանգիլնէ առաւ-
յանապատ տեղի · ու
ոչ դուք առանձին
ասացէք զայս եկ
ուսք · ար երկայնի ու
իւկ մի = Զիւին բաղ
հանգիլնէ առաւ-
յանապատ տեղի · ու
ոչ դուք առանձին
ասացէք զայս եկ

զգուխան յովանոյ
ուսք · ար երկայնի ու
իւկ մի = Զիւին բաղ
հանգիլնէ առաւ-
յանապատ տեղի · ու
ոչ դուք առանձին
ասացէք զայս եկ

զգուխան յովանոյ
ուսք · ար երկայնի ու
իւկ մի = Զիւին բաղ
հանգիլնէ առաւ-
յանապատ տեղի · ու
ոչ դուք առանձին
ասացէք զայս եկ

զգուխան յովանոյ

թախտանոց · երախտանո
ց ես հրամայե
ցոյց տեսիլ ե
հինակ և երկուսեան ձկու
գիտացին առնել զնա
Թայ՛ք տեսիլ : Իբրև
նկատակ ունիք եր
թալոյ զնա ։ ։
նել զնա յոյժ :
ւսկսան ուսուցա
ասն ։ ուրեմն ա
ցեալ աշակերտիք ։
ժամ եղեւ · մատու
պատրե · մինչ դեռ

Ճգնեցաւ զաշ
խարհս ակերտան մատանել ի
նմա՝ և յատակագիծն
քան զնա՝ երեսաց յայն
կոյս ի բեդատեսա՝ մի
նչ ինչն զժողովուրդն
ան արձակեցաք ։
Հրամայեաւ ի
նոցանէ՝ եկն ի լերան
կալ յատաւսիա ։
Երբեմն երեկոյ է
րեն՝ եկն նաւն ի մէջ
Ծովուն՝ և ինքն ի ցա
մաքի ։ և ետես զնա՝
հողմակոծեալ ի վա
րէն՝ զի էր հողմն ընդ
դէմ նոցա ։
Ազ էորմոզուսիա
հոս գիշերոյն՝ գայ
առնուա՝ գնաց ի
վերայ Ծովուն՝ և կամ
էր զանցանել զնո

Ա ՚ Ղ Մ
ԿԵ
ԿԶ
ԿԷ

ամն ։
Ել ի Ճկաղց անտի՝ և
ուղիկ կերանն՝ էին նա
ւին կերպարանք ։
Կատիւն ։
Երկուտասանն տա
ղն՝ երկոտասանն տա
ղերան և յատագեցան
և բարձին զնշխար
ամենեցուն ։
Ճկոնան բաշխեաց
ցեն նոցա ։ և զերկուս
կանանսկան ։ և ետ ցա
նոնց մանրեաց զնը
ցաւ յերկինս աւրհ
ուա Ճկոնան ։ հայ ե
ղեալ ։ և ուր յիսուն ։
դանք ։ ուր հարեալ
իւր զաղարիսոսոյ ։

ուսմանգամ մեր
եղ ցն մերձենայցեն
զշանթս հանդերձ
ին զնա · զի գոնէ յ
ան ակս · զի զհատ
ակս դնէին զահատ
ակ = ի հրապա ր
ղուձս, կամ յադար
գեաց՝ա, կամ ի քա
ւ մտանէր ի
լեին Ճ անդիցէ։
զհնուանդան · ուր
մահՃաքէ բերե ւ
գաւառն · ևակաւ
ար · այնմ ընդա՛մ
ըն Ճացեալայ
տեղոյն այնորիկ։
անտի · իսկ ևիսկ ։
եբրեա էին ինամէ
ն գենեաւրէՃ ։
ա ։ ևաղաղ
ինչ լինիցի ։ ևազաղ
ան Ճ առաչադէ
ի վր Ճովուն ։ համա
տեսին զնա զի գնայր
քա՛ջ ։ Նորա երբև

ր ։ =

սիրտ նոցա Ճմբե՛
ին ոչ իմացան զի ա
քան զի ի վր հաց
զամանային յոյժ ։
ի միտս իւրեանց և
էին յիմարեա՛լք
ին ։ ԵՒնդ ա առա
ա ։ ևէին նաև առն
մինէակն էր ։
Ճաղեցաւ նոքա ընդ
ն ևառաց ։ զա
վաղակի խաւսեցե
ն զնա ևխոտվեցին ։
զի ամենեքեան տե
աղակ բարձինքեան
ինչ լինիցի ։ ևազաղ
րեցան Ճ առաչադէ
ի վր Ճովուն ։ համա
տեսին զնա զի գնայր
քա՛ջ ։ Նորա երբև

բազում. զոր ընկալ
ան ունել. մկրտութիւն
բաժակից. և առաւ
զայն. և ապրեցաւ.
և մարգարէ

ետն ի հարցանել ի
ցոյս փարիսեցիքն զե
զական աշակերտքն զի չի
նան ըստ աւանդու
թեան ծերոցն. այլ հա
ւն ձեռօք հաց
ուտեն

Այ պատասխանի
եաս. և ասաց ցնոսա Թէ
բարեաց մարգարէ
ացաւ եսայի. վասն
Ձեր կեղծաւորաց
Օրպէս առ է գրեալ
ուրեմն այս. շրթամբք
մեծարէ զիս. ուտեր
սիրտ նոցա հեռի
բացեալ է ինձ =

ղան = և ի գալ ի
շուկայէ. եթէ
չկերանիցեն փրկե

լսեցեալ լուեցեք =

սրտագին ականջս
ի սա պիղծ զմարմն.
լանիլ ի նմանէ այն
ձել զնա = յիսու
ալ. եթէ կարելիցէ պղ
տանել զմարմնոյն մեր
հէ = ոչ ինչ արտաք
նեայ զեանէ մարդ
լուսաւորութիւնն ամե
ուրեքն ևս ի մէնջ տա
տունքն զամ ծորով
նէ = ևս ոչ եթէ կո
չեցեալ ի նմանէ այլ. որպէս նմանէ
ցեք = և բառնալ ինչ
ասէ զնոսա տէրն զի
ասէ = ոչ ինչ ի մարդոյ
զոր ինչ ելանէ ի նմա
նա պղծէ զմարդն.

ի ներքուստ ի սրտէ մարդոյ ելանեն
ուսուցանեն վատ
ապերախտութիւն. զմա
ծոյ ի նմանէ ելանէ
ստութիւնն այլ. ուն
կէ զմարդկան այլ
անդունդ ի նոսա
ի ներքուստ ի սրտէ մարդոյ ելանեն
ուսուցանեն վատ
ապերախտութիւն. զմա
ծոյ ի նմանէ ելանէ
ստութիւնն այլ. ուն
կէ զմարդկան այլ
անդունդ ի նոսա

նեղեսցեն զայս ոչ պիղծ
նոյն. ասեմ զուստերս նոր
պատ կոչումն զնոյն
կեղ =
ցաքուցրիւ կոչեմ զնոյն
նոյ զուլիքն կամէր յայտ
նել. ուստի կարծեցաք
տուրսոյն եւ տիզոնոյ
եւ տաճկոյն եւ ամենայն
ազգաց զի ոչ ուրեք
զմայրս =
տան եղեն եւ պիղծն
պէս էարուլիքն ի նեղեալ
ան զգամուլիքն = այս
ամբարտաւանուլիք =
ուլիք = հայհոյուլիք
գինքուլիք = էարակն
ուլիքն = նեղուլիքն
պատհասուլիքն = էար
ապատանուլիքն
ուլիքն = գողտ
նուլիքն = գող
եղան =

հուրդն էարուլիքն
տէր մարդկան. իսկ
զի ի նեղեալ ուստ ի տեր
այն պիղծ զմայրն =
ի մարդոյն եղանէ
կուլման =
ասէին զի մարդոյն եղեալ
եւ արտաքոյ եղանէ
նէ այլ յօրովայնն.
նէ ի մարդ ի տիրտնէր մտա
կ պղծել զինա. զինչ կար
նէ ի մարդ. ոչ կար
ուստ ի նեղեալ մտա
եղ ի մարդ ասացեալ
զէնք. ուստի ամէն ան մեր
պէս եղանէ ասացեալ
ուստ ի նեղեալ ան
ասացեալ զինա
ասացեալ

Եվ եղեն անկաւ ի

անգամ ի սա

հմանացն տեսրոսի

ւսիդոնի. եւ եկն ի

վերայ զաւրութեաց

ի մէջ սահմանացն

իդեկապաւլիս. և

բերին առաջի նորա

խոսիմի. և հայմն,և

աղաչէին զնա զինձ

ունդիցէ ի վերայ նոր։

Եւ տեսեալ զնա մեկ

ուսի. յամբոխէ ան

տի. սիրկ զմաստուն

սիւտ. յականջս նոր.

և եղծուք առնդր։ և

կալաւ զլեզուէ նոր

հայեցաւ յերկինս։

յոգւոյն եհան եւսած

եհիսաղայ՝ ոմն քա

ջեր։ և նոյն ժամայն

բացան լսելիք նորա

և լուծան կապան ք

Եւ ծոյ։ եկն անկաւ ա

ռաջի նր. և կինն էր

հեղեանոս փիւռնիկ

աստրի յազգէ։ և

ղաչէր զնա. զի զդեն

հանցէ ի դատերէ նր։

Եւ եյաատէ զնա ղմոլ

տուր. նահ յազգեաց

ին մանկունքը. զի չէ

է բարիոք. առնուլ

զհաց մանկանց. և

արկանել շանց։ նա

պատասխանի եւ

ասէ. սր է կշտունք ի

փշրանաց սեղանոյ

մանկանցն կերակրին։

Եւ տասէ զնա վասն

այդր բանի երէց. եւ

դեն ի դատերէնքրում

մէ։ զ նաց ի տուն

իւր և եգիտ եղեալ զդ

անկեալ զնեղուստոն զի

ՈՒ ՀԱՐՑԱՆԷՔ զՆՈՒՆ. զԳՈՀԱՑԵ
ԱՆՆ ՈՐ ԵՒ ԶՄԵՐՍ ՅԱՂԵ
ՑԵԱՆՆ ԶՂՈՏԱՒՀ ԿԱՐԵԱ ՅԱՂԵ
ՑՈՒՑԱՆԷ ԶՂՈՏԱՒՀՆ ՅԻՆ
ՁԻՒ ՅԱՆԱՊԱՏԱՒ Ի
ՄԱՍՆ ՄԱՐԳԱՐԷՍ
ՈՒ ՆՈՅՆ ԱՂԱՒԿԵՏՔՆՆ։

Վ ԱՒԱՏԱԽԱՆԻՔԵՒ
ՀԵՌԱՒԱՏԱՆԷՔ ԵԿԵՂԵՑԻՆ։
ՈՄԱՆՔ Ի ԴՈՒՑԱՆԷ Ի
ՉԱՆԱՊԱՏԱՐՀԻՆ - ԶԻ
ՈՐԱՆՑ ՆՔՐԹԵՑԻՆ Ի
ՆԱՒՐԹԻՒՆ Իւրում
ԱՐԿԱԿԵՄ ԶԴՈՒՍ
ՁԻՆՀ ՈՒՏԻՑԻՆ - ԵՒ ԶԿ
ԱՒԻՐԵՑԻՆ ԶՆՈՍ
ԵՐԵՔ ԱՒՈՒՐԴՔԻՆ ՄԻՆՉ
ՆՈՑԱ ԶԻՄՈՒՄՔԻՆ ԱՍԱՑ
ՑԵՆ ։

ՀՈՂԵՒՈՐԴ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԼԵԶՈՒԻ ՆՈՐԱ ։

Ի ՀԱՄԱՐՈՅ ԵՒ ՅԱՅՏՆԻ
ԱՊԱՏՈՒԻՐԵՑԱ ՑՆՈՂ
ԶԻՄՈՒՄՔԻՆ ԱՍԱՑ
ՑԵՆ ։

Ի ՀՈՂԵՒՈՐԴ - ԶԻ ԱՐԴ
ԱՐՈՒՆԻՒՐ ԱԱՌԵՑԻՆ։
ՈՂՋ ԵՑԱ ԶԱՇԱԿԵ
ՆՈՒՆ ԱՌԱՔԵՑԻՆ։

ՀՈՂԵՒՈՐԴ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԼԵԶՈՒԻ ՆՈՐԱ ։

Ի ՀԱՄԱՐՈՅ ԵՒ ՅԱՅՏՆԻ
ԱՊԱՏՈՒԻՐԵՑԱ ՑՆՈՂ
ԶԻՄՈՒՄՔԻՆ ԱՍԱՑ
ՑԵՆ ։

Ի ՀՈՂԵՒՈՐԴ - ԶԻ ԱՐԴ
ԱՐՈՒՆԻՒՐ ԱԱՌԵՑԻՆ։
ՈՂՋ ԵՑԱ ԶԱՇԱԿԵ
ՆՈՒՆ ԱՌԱՔԵՑԻՆ։

ամենայն հնարս ի ձեռն առնել
զի ոչ ինձ միայն այլ ամենայն
եկեղեցւոյ ի նմա ընդունելոյ
զանազան ուսմունս ընդ
հանրական ուսուցչի ընդ
ունելոյ ի նմա։ Ուստի
ոչ ինձ միայն այլ ամենայն
եկեղեցւոյ ի նմա ընդունելոյ
զանազան ուսմունս ընդ
հանրական ուսուցչի ընդ
ունելոյ ի նմա։ Ուստի

ՀԹ Ճ Ճ Ճ

ղաղացաւ եւ տեսանէր
նոր · երբայց տեսանէր
ե հետս ի վեր առչ ց
զծառս : Դարձեալ
դիմէ · զի շրջին իբրեւ
զմարդ · Ոչ տեսանէիր
նոչ : բայցեւ տեսանէր ·
զի ծառք զհովտաց
կոտորացն · եւ նոքա ի
բեւռ · ի բարձէք ըզ
զարան · ածքանի զամ

ման ասէ
նոյ · իսկ զի ասէր ոչ ի
ուեն եւ ոչն : եւ ասէ ցնոս
կոյր մի · եւ աղաչեն զի
տացեն առաջի նորա
զի մերձեցուսցէ նոա
նա զի մերձեցաւ ի նա :
եւ առեալ զձեռան
ի կուրին · եհան տա
տարցոյ շինին : եւ ասէ
ցոյժ նոր եւ ձեռն եդ ի
վրն նորա եհարցան
եր թէ տեսանիցէ՞
նչէ : բացեալ աչաւք ·
ոչ տեսանէի զմարդ
դիմէ · զի շրջին իբրեւ
ծառս : Դարձեալ
եդ ձեռս ի վրն աչաց
նր · երբայց տեսանէր
ողջացաւ եւ տեսանէր

կոտոր ասան
ոչն լի : եւ ասէն եր
ուս բարձէք զկոտոր
ման · եւ աքանչ ասէ
ի ժողովրդենէ զի
ոչ տեսանէ զմարդ
նկան ի ծառս հա

ման ասէ
նոյ · իսկ զի ասէր ոչ ի
ուեն եւ ոչն : եւ ասէ ցնոս
կոյր մի · եւ աղաչեն զի
տացեն առաջի նորա
զի մերձեցուսցէ նոա
նա զի մերձեցաւ ի նա :
եւ առեալ զձեռան
ի կուրին · եհան տա
տարցոյ շինին : եւ ասէ
ցոյժ նոր եւ ձեռն եդ ի
վրն նորա եհարցան
եր թէ տեսանիցէ՞
նչէ : բացեալ աչաւք ·
ոչ տեսանէի զմարդ
դիմէ · զի շրջին իբրեւ
ծառս : Դարձեալ
եդ ձեռս ի վրն աչաց

կոտոր ասան
ոչն լի : եւ ասէն եր
ուս բարձէք զկոտոր
ման · եւ աքանչ ասէ
ի ժողովրդենէ զի
ոչ տեսանէ զմարդ
նկան ի ծառս հա

ասէ ցնա յիսուս։ Ոչ
ես ասեմ քեզ մինչև
եօթանասն անգամ եօթն։
Վասն այսորիկ նմանեցաւ
արքայութիւն երկնից
մարդոյ թագաւորի որ
կամեցաւ հաշիւ առնել
ընդ ծառայս իւր։ Եւ
սկսեալ նմա հաշուել
մատոյց առ նա մի որ
պարտական էր նմա
տասն հազարս տաղանդ։
Եւ մինչդեռ չունէր
նա հատուցանել՝ հրամայեաց
տէրն նորա վաճառել
զնա եւ զկին նորա եւ
զորդիս եւ զամենայն
զոր ինչ ունէր եւ
հատուցանել։ Ապա
անկեալ ծառայն նա
երկրպագանէր նմա
եւ ասէր. Երկայնամիտ
լեր ինձ տէր եւ
ամենայն հատուցից
քեզ։ Եւ գթացեալ
տէրն ծառային նորա
արձակեաց զնա եւ
զպարտն թողոյց նմա։
Ելեալ ծառայն նա
գտանէր մի ոմն ի
ծառայից նորա որ
պարտական էր նմա
հարիւր դահեկան
եւ բռնեալ զնա
խեղդէր՝ ասելով.
Հատո՛ւց զոր ինչ
պարտիս։ Եւ անկեալ
ծառայն նորա
աղաչէր զնա՝ ասելով.
Երկայնամիտ լեր
ինձ եւ հատուցից
քեզ։ Եւ նա ոչ
կամեցաւ այլ գնաց
եւ արկ զնա ի
բանտ մինչեւ
հատուսցէ զպարտն։
Տեսեալ ընկերացն
նորա զեղեալսն՝
տրտմեցան յոյժ
եւ եկեալ պատմեցին
տեառն իւրոյ զամենայն
զոր եղեւ։ Յայնժամ
կոչեալ տէրն նորա
զնա՝ ասէ ցնա.
Ծառայ չար, զամենայն
պարտիսդ թողի քեզ
զի աղաչեցեր զիս։
Ոչ պարտ էր եւ
քեզ ողորմել ընկերի
քում որպէս եւ
ես քեզ ողորմեցայ։
Եւ բարկացեալ տէրն
նորա մատնեաց զնա
տանջողացն մինչեւ
հատուսցէ զամենայն
զպարտն։ Նոյնպէս
եւ հայրն իմ երկնաւոր
առնիցէ ձեզ եթէ
մի ոք ոչ թողուցէ
եղբաւր իւրում
յանցանսն ի սրտից
իւրեանց։

Եւ եղեւ յորժամ
կատարեաց յիսուս
զբանս զայսոսիկ՝
շարժեցաւ ի Գալիլեայ
եւ եկն ի սահմանս
Հրէաստանի յայն
կողմն Յորդանանու։
Եւ երթեալ ընդ նմա
բազումք՝ եւ բժշկեաց
զնոսա անդ։ Եւ
մատեան առ նա
փարիսեցիք փորձելով
զնա եւ ասեն ցնա.
Հրեշտակ ինչ է
արձակել կին իւր
առանց պատճառի։
Եւ նա պատասխանի
ետ եւ ասէ. Ոչ
ընթերցարուք զի
որ արար յսկզբանէ
արու եւ էգ արար
զնոսա։ Եւ ասաց.
Վասն այսորիկ
թողցէ մարդ զհայր
եւ զմայր եւ
կապեսցի կնոջ իւրում
եւ եղիցին երկոքին
ի մարմին մի։
Ապա ոչ իբրեւ
երկուք են այլ
մարմին մի։ Զոր
ուրեմն Աստուած
միացոյց՝ մարդ մի
մի բաժանեսցէ։
Ասեն ցնա. Ապա
ընդէ՞ր Մովսէս
պատուիրեաց տալ
գիր կնութեան եւ
արձակել։ Ասէ ցնոսա
յիսուս. Մովսէս
վասն կարծրութեան
սրտից ձերոց
պատուիրեաց ձեզ
արձակել զկանայս
ձեր, բայց յսկզբանէ
ոչ եղեւ այդպէս։
Ասեմ ձեզ եթէ
որ արձակեսցէ
զկին իւր առանց
պոռնկութեան եւ
առնուցուն այլ՝
շնանայ։ Եւ որ
զարձակեալն առնուցուն
շնանայ։ Ասեն
աշակերտքն նորա
ցնա. Եթէ այդպէս
է գործ մարդոյ
ընդ կնոջ՝ ոչ
օգտի առնուլ։
Եւ ասէ ցնոսա.
Ոչ ամենեքեան
զբանդ զայդ
առնուն այլ որոց
տացի։ Եւ կան
ներքինիք որ
ծնան այդպէս
ի մօրէ իւրեանց
եւ կան ներքինիք
որ ներքինացան
ի մարդկանէ եւ
կան ներքինիք
որ ներքինացուցին
զանձինս իւրեանց
վասն արքայութեան
երկնից։ Որ կարող
է առնուլ՝ առնուցուն։

Եւ մատուցին
առ նա մանկունս
զի դիցէ ձեռս
ի վերայ նոցա
եւ աղաւթիցէ։
Եւ աշակերտքն
նզովէին նոցա։
Եւ յիսուս ասէ.
Թողէք զմանկունս
եւ մի արգելուք
նոցա գալ առ
իս։ Զի նոցա է
արքայութիւն
երկնից։ Եւ դիցէ
ձեռս ի վերայ
նոցա եւ գնաց
անտի։

Եւ ահա մի
ոմն մերձեցեալ
ասէ ցնա. Վարդապետ
բարի, զի՞նչ
արասցեմ զի
ունիցիմ զկեանս
յաւիտենական։
Եւ նա ասէ ցնա.
Զի՞ ասես զիս
բարի. Ոչ ոք
բարի է բայց
միայն Աստուած։
Եւ եթէ կամիս
մտանել ի կեանս
պահեա զպատուիրանսն։
Ասէ ցնա. Զո՞ր
ինչ։ Եւ յիսուս
ասէ. Զի մի
սպանցես, մի
շնասցես, մի
գողասցես, մի
սուտ վկայեսցես,
պատուեսցես
զհայր եւ զմայր
եւ սիրեսցես
զընկերն քո
որպէս զանձն
քո։ Ասէ ցնա
երիտասարդն.
Զամենայն զայդ
պահեցի ի
մանկութենէ
իմմէ։ Զի՞ դեռ
պակասի ինձ։
Ասէ ցնա յիսուս.
Եթէ կամիս
կատարեալ լինել՝
երթ, ծախեա
զոր ինչ ունիս
եւ տուր
աղքատաց եւ
ունիցիս գանձ
յերկինս։ Եւ
եկ հետեւեա
ինձ։ Եւ լուեալ
երիտասարդն
զբանդ զայդ
գնաց տրտում
եղեալ։ Զի
էր նա որ
ունէր կալուածս
բազումս։ Եւ
յիսուս ասէ
աշակերտացն
իւրոց. Ամէն
ասեմ ձեզ եթէ
դժուարաւ
մտանէ հարուստ
ոք ի թագաւորութիւն
երկնից։ Եւ
դարձեալ ասեմ
ձեզ. Դիւրագոյն
է ուղտի
երթալ ընդ
ծակ ասեղան
քան հարստի
մտանել ի
թագաւորութիւն
երկնից։ Եւ
լուեալ աշակերտացն
զայդ՝ զարհուրեցան
յոյժ եւ ասեն.
Ո՞ կարէ
ապրել։ Եւ
յիսուս նայեցեալ
ասէ ցնոսա.
Առ մարդկունս
անհնար է
զայդ, այլ առ
Աստուած ամենայն
հնարաւոր է։
Յայնժամ պատասխանի
ետ պետրոս
եւ ասէ ցնա.
Ահա մեք
ամենայն զինչս
եւ զհետ քո
ելաք։ Զի՞նչ
իցէ մեզ։ Եւ
յիսուս ասէ
ցնոսա. Ամէն
ասեմ ձեզ եթէ
դուք որ զիս
ելէք հետեւեցարուք
յաւուրս
նորոգութեան
յորժամ նստցի
որդի մարդոյ
յաթոռ փառաց
իւրոց՝ նստցուք
եւ դուք ի
տասն եւ երկուս
աթոռս դատել
զերկոտասան
ցեղսն Իսրայելի։
Եւ ամենայն
որ թողցէ
զտունս կամ
զեղբարս կամ
զքոյրս կամ
զհայր կամ
զմայր կամ
զկին կամ
զորդիս կամ
զագարակս վասն
անուան իմոյ՝
հարիւրապատիկ
առցէ եւ
զկեանս յաւիտենական
ժառանգեսցէ։
Բայց բազումք
եղիցին առաջինք
յետինք եւ
յետինք առաջինք։

շահեցեն զմահ · մին
պատուական · ոսկի
ամանք ի տունն ու
տեսանէ · զի ոչ
կարէ · զի ոչ
= ասէ

խոտոր · հրեշտակով
ցե փառաւորէ հայր
զնա · յարմարեկէ
յաղագս մարմնոյ
մեղաւոր առնելոյ ոչ
նախ · ի շնացս ոչ ի
մարեցին զնա · ուզեր
ոչ ամաչեցին զնա
= ասէ

զի ոչ իմ
զհնչիւն · զերեցեցէ
կուռացեն զանձինս ի
կռոցն զոր ոչ
հնարէին զոր
վասն հետևորդացն

զմահ · մին
պատուական · ոսկի
ամանք ի տունն ու
տեսանէ · զի ոչ
կարէ · զի ոչ
= ասէ

զի ոչ իմ
զհնչիւն · զերեցեցէ
կուռացեն զանձինս ի
կռոցն զոր ոչ
հնարէին զոր
վասն հետևորդացն

եւ ոչ ոք ի մեզ ունի զիշխանութիւն
զի մի՛ ումեք պատմեսցուք զնոցա
պատուհասս եւ զնոցա տանջանս ։
Ամենեքեան զերկիւղ տան
մեզ ընդ նոսա եւ ոչ ոք ի մեզանէ
համարձակի ։ երանելի այնմանդ
որ ոչ կարէ զանձն իւր դատել
զի զոր հատանէ զայն ընդունի ։
Եւ եղեւ այսպէս մի հո
վանի ի վերայ ։ Քայն
եղեւ յամպոյն անտի
հասաւ ։ զայն որ դի
մեալ ։ եւ ոչ ոք
զիտէր զինչ էառաւ
զիշատի ։ Քանզի ոչ
մի՛ մոռասցի ։ եւ մի՛
աւասրս ։ մի՛քել ։ ո
ասաց ուր երիս տան
մեղ ասոյ լինել ։ եւ

եւ տեսցեն զսուրբ
չեն տեսցեն զսուրբ
ուրեմն այլ եկեալ զայն
տանջեալ ։
= զյովհաննէս
ի՛ հանէ զինուսայիլ
ոն մի բարձր առաջ ո
չինն ։ հայելակերպ
եղեւ առաջինդ ։ ո
Հոգի սպակ յոյժ ։ ա
պէս ըստիճէ երկրի ։
ոչ կարեն այն պէս առ
իտակացուցանել ։
երեւեցաւ ինձ եղի
այ մոռասիւ հանդ
երջ ։ եւ տասն ։
= նոյ յի
պատասխանի ։ ո
պետրոս ։ եւատ ցչը
յո ոսրի բարիւղ ։

զեզ. սրտուն ի այնհամար
= զոր ոչ ասաց զամենայն
ազգի այլ զիսրայէլ ։ վայելուչ
է ասել ։ զի ոչ ամենայն
մարդ ի յաղագս ամենայն
պիտոյից ինչ ։ ոչ ամենայն
ինչ ի ամենայն տեղի ։
= ոչ ամենայն ժամ ։ ոչ
ամենայն ոք ։ ոչ ամենայն
ինչ ։ ոչ ամենայն տեղի ։
= ոչ ամենայն ինչ ։ ոչ
ամենայն ոք ։ ոչ ամենայն
ժամ ։ ոչ ամենայն տեղի ։
= ոչ ամենայն տեղի ։ ոչ
ամենայն ինչ ։ ոչ ամենայն
ոք ։ ոչ ամենայն ժամ ։
= ոչ ամենայն ժամ ։ ոչ
ամենայն տեղի ։ ոչ ամենայն
ինչ ։ ոչ ամենայն ոք ։
= ոչ ամենայն ոք ։ ոչ
ամենայն ժամ ։ ոչ ամենայն
տեղի ։ ոչ ամենայն ինչ

կուտոյ ժողովուրդն
բարեեռեան լի Թէ
խմում ։

Եւ ասաց ցնոսա տէր
ան հաւատուցէն
ատամ տէր. աւգնեա
նկամն եւասաց. հաւ
ատամ տէր. աւգնեա
ղաղակեաց հայրն մա
նուկին եւասաց ցտէր
Եւ վասն վաղուկի չ
այնմոր հաւատայն ։
ասացեալ Թէ կարող ես
ամ ինչ հնարաւորի
Ցեսայ զնա. չ
Թացեալ ինչ մեր ։
աւգնեա մեզ տէր. զի
զի կորուսանէ. արդ
եԹէ կարող ինչ ես.
կանէ զդէմ. ևՀիմար
անկամ ի հուր առ
հետէ այգեղուդամ ։
Ենա առաց ի մանկ
կուՀցենէ բազում

տամունն իւր ևցամ
փրէ ։ ևակրճատէ զա
կուցանէ զնա. ևափր
ևտուր հասանէ զար

ացին հանել ։
Վատատեսանին եԹ
ցեն զնա. ևՀիմար
եղտանքն. զի հան
Ցնաստացի ցաշխարհ
աք ի ։

ծէք զնա առիա. ևա
Ձեզ ։ մինչեւ ցեր բ
անուսցեմ Ձեզ. չ
ան հաւատացեալ
յան. վաղ վաղակի ի
շարժեցաւ զնա. ևա
ալէր ևափրսիմոն այ ի.
եհաւատ ցհայրն նր ևա

ղ՚ Տեսանել զիմաստասիրսն հայոց զվարդապետսն
զի զինչ ինչ մեծագոյն ասացին
զբանն ի կատարած հասուցին
եւ զիրս ինչ ի վերայ գրեցին
զոր ոչ ոք կարէ ի նոցանէ
զատ առնել զի ամենայն
միաբանեալ ի միասին
գտանին ի մի տեղի
ղա՚ Ոչ ոք ինչ ի վերայ
ասացեալ նոցա
կամ գրեալ
զոր ոչ
նոքա
նախ
ասացին
կամ
գրեցին
եւ
ոչ
ոք
ինչ
ի
վերայ
նոցա
ասացեալ
կամ
գրեալ
զոր

ղե. Տուռ ոք գայլատիղե
ցե զվայրագս խուռ։
ոսկ չեզ. սկսատու ո
ուեմ չեզ. սկսատու ո
դուռ զիեզ. առչո ը
յառուցոյ չոյա. Զէ-
զեզ լուր բառակուտ
ղզ. Տուռ ոք գայլատիղե
հակատակ ի մերկոյս։
Հուսուչնե ընդ մեզ
հայ հոյ եզ զիս։
յառուցոյ. Հակատակ
ոսատակ զատատոյ
եզուք զիս. զիոչ ոզե
Տուռ ոք գայլատիղե
ատատ ի մերկոյս։
ղէ. Տուռ ոք գայլատիղե
ատատ ի մերկոյս։
ատատ ի մերկոյս։
ղը

ակ վարդեցեալդ ո
ուցանէր զիմաստ
ասէ մեզ տէր ամէն
ան ոչ մեռանի
ոչ ոք ի հոգւոյն
ոչ ոք ի մարմնոյ
այլ զարթեալ կանէ
զմեզ ի քունէ մահու
ի կենդանութիւն
այն կոյսն որ
ոչ ոք ի մարմնոյ
ոչ ոք ի հոգւոյն

զմայրը : Եւ երկնեցեք
զհետ կնոջ Իւրոյ. Եւ
եղիցին երկուքեան ի
մար միւն մի :

Այնուհետեւ ոչ
են երկու. այլ մի՞
մարմին : Ըստ որ
ած զուգեաց մարդ
մի՛ մեկ նեաց է :

Ուր տան դարձե
ալ աշակերտքն ըզ
նոյն հարցումն ցնա.
Ասաէ՞ ցնոսա :

Թէ այր արձակէ
զկինն Իւր. Բարաց
է այլ. Հնոյ, Ասկն
եթէ էգ ցեր յառնէ
Իւրմէ. Եւ երթիցէ այլ
ումբ Հնոյ :

Եւ նմանապէս
եթէ առնոյ մա
րդ զկին զեռն դիցէ
նոցա :

Մատուցեալ փոքրիկ
ոմն ցնա. Ու
սուցի՛չ բարի՛ զի՞
արասցեմ զի ունիցիմ
զկեանս յաւիտենա
կան : Այլ նա ասէ
ցնա. Զիա՞րդ ինձ
կոչես բարի. Ոչ
ոք բարի Հնոյ
եթէ ոչ միայն
Աստուած : Եթէ
ուզիցես մտանել
ի կեանս պահեա
զպատուիրանսն :
Ասէ ցնա. Զո՞
րս : Յիսուս ասէ.
Մի՛ սպանաներ.
Մի՛ շնար. Մի՛
գողանար. Մի՛
սուտ վկայեր :
Պատուեա զհայր
քո եւ զմայր.
Եւ սիրեսցես
զընկերդ քո իբ
րեւ զանձն քո :
Ասէ ցնա երի
տասարդն. Զա
յս ամենայն
պահեցի ի ման
կութենէ իմմէ.
Զի՞ եւս պակասի
ինձ : Ասէ ցնա
Յիսուս. Եթէ
կամիս կատա
րեալ լինել. Երթ
վաճառեա զոր
ինչս քո եւ տուր
աղքատաց. Եւ
ունիցիս գանձ
յերկինս. Եւ
եկեալ հետեւեա
ինձ : Լուեալ
երիտասարդն
զբանիդ՝ արար
ծաց. Էր բազում
ինչս ունելոյ :
Յիսուս ասէ
աշակերտացն
իւրոց. Ամէն
ասեմ ձեզ. Զի
դժուարաւ մտա
նիցէ հարուստ
մի յարքայու
թիւն երկնից :
Եւ դարձեալ
ասեմ ձեզ. Զի
դիւրագոյն է
ուղտի անցա
նել ընդ ծակ
ասեղան քան
զի հարուստ
մտանել յարքա
յութիւն երկնից :
Լուեալ աշա
կերտացն զայ
նմանէ՝ զարհու
րեցան յոյժ
եւ ասեն. Ով
կարէ ապրել :
Նայեցեալ Յի
սուս ասէ ցնո
սա. Ընդ մարդ
կան անհնար է
այլ ոչ ընդ Աս
տուծոյ. Զի ա
մենայն ինչ
կարող է Աս
տուծոյ :

աստ ցոյց. մի՛ ինչ
նա. սիրեցից զնա ու
ի՛ ուշ հայեցեալ ի
պակուցս իմ եմ :
է իմէ. ասէ զինչ է
բարւոյ ի մանկուն
դաստիւն զայդ ա՛մ ըմ
եան եւաստէ ցնա : վար
նա պատուհասանի
եան զհայր գտու զմայր.
ւս վկայէր : պատու
մի գողանար : մի սու
ար. մի՛ սպանանէր :
ան գիտեմ : մինչն
= զա պատուհար
չէիք ոք բարւոյ քայց մի
ւ՛ աստ զնա բարւոյ.
= ու՛յր աստ ցնա :
կանս ժառանգեցին.
զկեանն յաւիտենա
ինչ ա՛ր ատ ես զի
վարդապետ բարի ըզ
ցանէր ցնա եաստէր :

Ծատուն . ընդհատեալ
ա՛հ ասուածիկ . ոմն մէ
անատ յ ձանապարհ
ուրնդհանուր նոտա
= ատ ցնա զնոսա :
ւաջ եաց զնոսա զի
զիրկս . Ձեռն եդ յ վէր
ւաւորեալ զնոսա ցոյ
= ոյ ցնա :
զմանուկ ոչ մոց ի
քայլալ ցնա յ իբրե
սոյն ընկալ ցի զամ
մէն ասէմ Ձեզ .
ա՛ր ոչ մտանէ ի
զի այդպիսեաց է
ար գեղուկ զնոսա .
տոյգ զայլ աւուր համ
ցյն տուկ մանկ
= ցնա :
կացեալ սատանայ
իբրե եւոյն բար
սատանէին այնոցիկ
ակաշակերտքն .

ՈՒ ԱՌԱՔԵԼԱՑ ՀԻՆԳՈՒԱԾՔՈՎ
ՀԱՑ ԱՌԱՔԵԼԱՑ ՀԻՆԳՈՒԱԾՔՈՎ
ՀԱՑ ԱՌԱՔԵԼԱՑ ՀԻՆԳՈՒԱԾՔՈՎ

ԻԴ

ՈՒ ԱՍԱՑԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԼՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ԵՒ ԱՍԷ ՑՆՈՐԴՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՌԱՔԵԼՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ԵՒ ԱՍԷ ՑՆՈՐԴՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՌԱՔԵԼՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ԵՒ ԱՍԷ ՑՆՈՐԴՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

ԻԵ

ՈՒ ԱՍԱՑԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԼՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ԵՒ ԱՍԷ ՑՆՈՐԴՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՌԱՔԵԼՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ԵՒ ԱՍԷ ՑՆՈՐԴՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

ԻԶ

ՈՒ ԱՍԱՑԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԼՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ԵՒ ԱՍԷ ՑՆՈՐԴՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՌԱՔԵԼՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ԵՒ ԱՍԷ ՑՆՈՐԴՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

ԻԷ

մ ոնէ հիշատակն էն
ա՛ւ խոտէք զիւր յանուն
ատէ՛ցն՝ ոտս
էեաց զնա առինքն և
կանաչ յակոբայ՝ և
յոհաննու = Եւ յայ կո
ւանաչ զայն տա
ւանցն՝ ակսան բար
ւլուսեալ զայն տա
պատրաստեալ էին
եմատաչ՝ այլ ուրուց
համդ՝ և այսհեկէ՛ց
ցանել ընդաղմէ
տեցեք = այլնոտու
և մկրտեցեմ մկր
ու զմկրտուելն զոր
պետցեմ ըմպել
բաժակն զորէն ըմ
ա՛ւ ցնա՛ ըզ
տաւն ցնա կարելի
մկրտեցեմ՝ և նո՛ւ
ցեմ՝ կամ զմկրտու
ակն զորս ես ըմպե

կարէք ըմպել զբաժ
գիտէք զինչ խնդրէք
ա՛ւ ատէ՛ցն ոտս՝ ո՛չ
կէ ի փառսն քումմ
քումմէ՝ և մի՛ յա՛հ
ցուք մի՛ ընդաղմէ
ուսուցեալ զինոսա
ա՛ւ ատէ՛ցն ցնա՝
տա տա ից՝ ե
ոչ կամէք յինէն զի
ա՛ւ ատէ՛ցն ոտս՝
ուցանէ մեզ =
ըսեցուք մեք ի՛ք ն
իմք՝ զինչ խնդ
ա՛ւ ատէ՛ցն ցնա
բեռչեալ եաւն ցնա
հանդէս՝ ոտ
վա՛ւ՝ յակոբոս և յո
ա՛ւ ատէ՛ցն ոտս՝
ատանեցեն զնա՝ և
ևմէ՛ան եցեն ի նա՝

զԱստուածն իսրայէլի։

Եւ ասաց Աստուած Մովսէսի եւ Ահարոնի
ասելով. Գնացէք առ Փարաւոն եւ ասացէք
նմա. Այսպէս ասէ Տէր Աստուած Եբրայեցւոց.
Մինչեւ ե՞րբ մերժես երկնչել յերեսաց իմոց.
Արձակեա զժողովուրդս իմ, զի պաշտեսցեն
զիս։ Եւ եթէ ոչ կամիս արձակել զնոսա, ահա
ես ածից վաղիւ մարախ ի սահմանս քո։ Եւ
ծածկեսցէ զերեսս երկրի, եւ ոչ կարասցէ
ոք տեսանել զերկիր, եւ կերիցէ զամենայն
զոր թողցի ձեզ ի կարկտէ, եւ զամենայն
ծառ որ բուսանի ձեզ ի դաշտի։ Եւ լցին
զտունս քո եւ զտունս ամենայն ծառայից
քոց եւ ամենայն Եգիպտացւոց, զոր ոչ
տեսին հարքն քո եւ նախահարքն քո ի
վաղվանէ մինչեւ ցայսօր։ Եւ դարձեալ
մերժեցաւ ի նոցանէ։ Եւ ասեն ծառայք
Փարաւոնի ցնա. Մինչեւ ե՞րբ լինի մեզ
սա որոգայթ. Արձակեա զժողովուրդս,
զի պաշտեսցեն զԱստուած իւրեանց։
Ոչ գիտես եթէ կորեաւ Եգիպտոս։ Եւ
դարձուցին զՄովսէս եւ զԱհարոն առ
Փարաւոն։ Եւ ասէ ցնոսա. Գնացէք
պաշտեցէք զԱստուած ձեր։ Ո՞վքեր
երթիցեն։ Մովսէս ասէ. Տղայքն մեր
եւ ծերքն մեր երթիցեն, եւ դստերք մեր
եւ որդիք մեր, եւ ոչխարք մեր եւ
արջառք մեր երթիցեն, զի տօն Տեառն
է մեզ։ Եւ ասէ ցնոսա Փարաւոն. Եղիցի
Տէր ընդ ձեզ, որպէս զի արձակեցից
զձեզ եւ զտղայս ձեր. Տեսէք զի չարիք
ինչ կան առաջի ձեր։ Ոչ այդպէս, այլ
երթիցեն արք ձեր եւ պաշտեսցեն զՏէր,
զի զայդ խնդրէիք։ Եւ վանեցին զնոսա
ի հանդերձանոցաց տիւր

աստուածն յա. եւ ծայրէ
ա ասեն զինք. ոմանք ա
անուանէ = Բայց ոմանք
զին լուծանէք. ի յայ
նմանէ նաստուղ
ծէք զինա ասացէք
= եւ զի ոչ ոք ասաց
ոմանք զին լուծանէք
ի յայսմանէ. ա
ղաչանք զինա ասացէք
= եւ զի ոչ ոք ասաց
ոմանք զին լուծանէք
ի յայսմանէ. ա
ղաչանք զինա ասացէք
= եւ զի ոչ ոք ասաց
ոմանք զին լուծանէք
ի յայսմանէ. ա
ղաչանք զինա ասացէք
= եւ զի ոչ ոք ասաց

նա. զառանց եղէ յայ
նմէ ի ժամանակի
կայ. եւ այն ժամայն
ղէ. ու ընդ դէմ չէ ր
եկեալ զինքն ա
նուն. եւ ասէ զինա
նոյն ի ձեռն
մատուցանէ զինքն
ի ձեռն ա
ղաչանք զինա ասացէք
= եւ զի ոչ ոք ասաց
ոմանք զին լուծանէք
ի յայսմանէ. ա
ղաչանք զինա ասացէք
= եւ զի ոչ ոք ասաց
ոմանք զին լուծանէք
ի յայսմանէ. ա
ղաչանք զինա ասացէք
= եւ զի ոչ ոք ասաց

եաւքն հանդ-
երձ =

ուդր - մինչ դեռեւ
նէին ի բեւեռնեայքն
ղ ցերեկ = եւ ետես թէ
զենիմ մի - ի բաց ուստ-
երեւալոյ = եւ ինքն թէ
պատուիրեցէ ինչ ի նմա =
եւ իբրեւ եկն ոչ ինչ է
գիտ - բայց միայն տե-
րեր - զի ոչ խակտ ժա-
մանակ թոյլ
=

ատատ խանն ետ
եւատ ցինա - մի՛ ո-
ղջ ի յաւիտեանս հրէն
շուրջ զամէնեքումբք -
ալ ժամն - էր ի բեղ-
նիայ - երկոտասան
չարն յի - եւ հայեցաւ

ուն նոցա =

ծեն զյաւանական
աւյ - եարկանեն
իմ նորա հանդերձա
եանսաւ ի վր նորա,
սբազումք զհանդէ
րձս իւրեանց տարա
ծանէին = եւայլ ք
ուսոս ի ծառոց հատ
անէին - եարկանէին
զձանապարհն =
ւոր առաջինն եւ
կին երթային - աղա
ղակէին եւասէին
ովսաննայ բարձրեալ
այն - որ հայր ա
յանունն տն աւհ է ւ
թագաւորութիւնն
կեաւ հայր մերոյ դաւ
թ = հոսաննայ ի
երկինս - եւ փառք ի

բարձ ունն =

ուեմուտ լեր ի տա

ոսկ ուսացեն զինա։

ա։ ան ոք առեալ զերծ
ոսկի զնդուսուն
ամ։ ամէն առեալ զեղ
ուսկի զհաստատ

ցմեռ. խակ ընդունի զնշ
առատ եւ առատ ինչ. եթէ
ոչ ոչ ոչ ոչ ոչ ոչ ոչ ոչ

ագնացի՛ր տա՛ր ա-
ւետիս. զնա առաք-
մա՛ն տանն Հայոց:
Եւ առաքե-
աց առ մշական իւր
զի իմշակաց առու-
առէ իպատուոյ
գործն:
Ա. Ընդունա կալեալ
զան հարին զնա. ո-
արձակեցին ոչ նայն:
Բ. Արձեալ առաքե-
աց առն այլ զա-
նոսիկ ևս. զորս
ինսատեցին. ևարդ
ակեցին անարգեալ:
Գ. Ետարձեալ այլ զ
ոմանք եցոյց ևզնա ա-
պանին: ևզբազում
մս այլս. զոմանս
հարկանէին. ևզո
մանս սպանանէին:
Դ. Ապա ոմանք մնէին
սերմի. զնա առաք-
ագնացի՛ր տա՛ր ա-
ւետիս. զնա առաք-
մա՛ն տանն Հայոց:
Եւ առաքե-
աց առ մշական իւր
զի իմշակաց առու-
առէ իպատուոյ
գործն:
Ա. Ընդունա կալեալ
զան հարին զնա. ո-
արձակեցին ոչ նայն:
Բ. Արձեալ առաքե-
աց առն այլ զա-
նոսիկ ևս. զորս
ինսատեցին. ևարդ
ակեցին անարգեալ:
Գ. Ետարձեալ այլ զ
ոմանք եցոյց ևզնա ա-
պանին: ևզբազում
մս այլս. զոմանս
հարկանէին. ևզո
մանս սպանանէին:
Դ. Ապա ոմանք մնէին
սերմի. զնա առաք-

զիսոյ հայոց յետ ե՛ս
վասն զի ընդ մեզ զսուտն
դատեսցէ զիսոյն զի
ուրեք ասացի վատ
ցանէին զնա · զնոսա
զնասակսն զիսոյ ։
զնասակսն զիսոյ ։
ասացի զի
զմայրն ոչ փախուստ
զնասակսն զիսոյ ։
զնասակսն զիսոյ ։
զնասակսն զիսոյ ։

ամեն առակաց

ա՛ա զուակեցիկ
որ առեին ՚ի
չէիք յարուիր ։
հարցանէին ցնա
և առեին ։ վարդա
պետ մովսէս գրեաց
մեզ ։ եթէ ուրուք ել
բայր մեռանիցի ։ և
ոչխարք նորա ։ և
որդի ոչ ոչխարաց ։
զի առցէ ել բայր նո՛ր
զկին նո՛ր ։ և յարուսա
ցէ զաւակ եղբա՛ր
իւրում ։ արդ ։ եղբ
արք եմք անէին առ
մեզ ։

ա՛ա զուակեցիկ
և մեռաւ ։ ետ՛ չեղեալ
զաւակ ։ ևերկրորդն
առ զկինոջն ։ և մեռաւ ։
ետ՛ չնա եղեալ զաւակ ։
նոյնպէս և երրորդն

մարդկան ։ այլ չհշմա
րտութիւն զհանապա
հրէն այ ուսուցանէ ։
արդ՝ասա մեզ ։ արժ
անէ հարկս տա լ
կայսեր եթէ ոչ տա
ցուք ։ նա յայն գիտաց
զկեղծաւորութիւնն
նոցա ասէ ցնա ։ զի՞
փորձէք զիս կեղծաւ
որք ։ բերէք ինձ դահ
եկան մի զի տեսից ։

ա՛ա զուակեցիկ ։
ասէ ցնոսա ։ պատ
կեր և գիր ։ ասացին
ցնա կայսերն ։

ա՛ա ասասխանի է՞տ
յայ ասէ ցնոսա եր
թայք տուք զկայսե
րն կայսերն ։ և զայնմ
ընդ նա ։

աղին քան զամ։ Հուր
ուխտանէ առաքին։
Ա Այս առէք ցնա առ
ցոյն զատէ սրբ պատ
առաքին։ Եհարց
տատ իսանին։ զհարց
ծառքեաւ նոցա զպատ
խնդրեաւ եւտես Թէ բա
նոցա միոչ վիճակ էին
ուսն ի դպրատան լսէր
Ա ամատուցեալ մի
լսոր եալ էր
եղոց այլ կենդանեաց։
ւարդ։ դուք յոյժ մո
բայ։ ասէ ցնա մեծ
ակայ։ ասէ ցյակով վ
հատու։ ասէ ի սա հ
ՂԹ եամաձ ապրա
պես առացն ցնատաձ
ի իմորեն տոլն։ որ
ձեր ի գիւրն մուխես
ոչ ինչ ընդհատցես ւ
մեռելոց զի յառնեն։
Ա յլ վա յարուԹէ
ամենեցուն մեռա
ղին զառակ։ Յետ
նէքին իակ։ ասէ Թո
առզնոյն։ ահեղԹա

յերկինս են։
հրեշտական ինչեն որ
լինին։ այլ երբեք ըզ
ոչ կանայք առնեն։ ւ
կանայս առնեն
ի մեռելոց։ ոչար զ
Ա ինոյժամ յառնեն
զարմանայ։
գիտէք զվիրս աւրէն
մոլոր եալէք։ Ցուշ
ոչ վանս այդորիկ իակ
էս յա ահաւ ցնոսա
կին։ զի երԹանէ
քեան կալան զնա
կին։ զի երԹանէ
ոյր ի նոցանէ լինիցի
Ա ոյժամ յառնեն
ւկին։
ամենեցուն մեռա
ղին զառակ։ Յետ
նէքին իակ։ ասէ Թո
առզնոյն։ ահեղԹա

ՀԻԲ ՀԻԳ ՀԻԴ ՀԻԵ
ՀԻԶ ՀԻԷ ՀԻԸ ՀԻԹ
ՀՃ ՀՄ ՀՅ ՀՆ

ե յոսէ առաքեալն զի զհաշնամիսն քառասնից զի
մի խմեք · միևնոյնժամայն ընդ
տիւմ · ևնա ընդ ձեզ
առ : Ա սուց ասէ ցնը
ցի հոգւովն սրբով
թիւն : Ընկնէր դա
թե քանդարդի դա
ար դասէն դաւիթն ·
ն Ձ = ոտ չարին
նչ ուսուցաներ
եան ։ մի
ոյ ։ ։ ։

խրատոյն տարկոյն - այլ
եղեն ի յատեանսդ
ոսարկոյն ի գանձան
րակ քան զամենեսեան
տատուպետ · շատ ի
ձեզ - զի այրին այն
ցնոտա - ամենատէր
շակերտան իւր ետուէ
= պատարակուտմ
երկուս լումայս · ասէ
կն այսր մի · առարկ
= քինէ
տուն այրկ էառնու մ
կն · եւ առնուլոյր մեծա
պղինձ ի գանձանա
ովուրդն առկան էր
անել զի այրդ ծող
պանձանակին · տես
ել ի տանդ քո մ
= ալ ցին

զաղտնի · զի տե
գոյ ի յատեանսդ
այրեաց պատգաստ
ոսարկոյն զտուն ո
գուխս յերկնաւոր
ուսուս · եւ զգահ ա
խաչեսցուս ի ծողով
ապարանկս · եւ զնա
ղջայնս խնդրելիս հմ
երեսս շրջել · զնահա
մենայն ազգաց ան
ձրեալ · ասկա
= ցին

Եւ ասացանէին ցնա-
առաքեալքն · պետրո
ս ու յակովբոս · և
յովհաննէս · եւ ան դր
եաս · Ա մա՛ս մեզի՛ն
լինիցի այդ · ասէր
նշանակէ · յոր ժամ
կատարէիցէ · այդ
ամենայն ։

Ա ատաւասիկ մեք
թո՛ղաք զամե
նայն · զոր
ունէաք · մե՛ր ըս
ձեզ ասեմ բե՛զ
զի · զոր ինչ
յանուն իմ առա՛ք
ցեն ըստ եմ ձեզ ։
ազգաց ազգա՛ն մոլո
եցուցանիցէ ։

Յ ի՛ յոր ժամ ծնանիցի
ե · պատերազմունս
և հրամբո՛ւս պատ
րաստութիւնս · մի՛
խռո
վիցիք զի պարտ է

Ն ա՛ի ջրա՛ծորմէ
նէ խմէ · զամ ինչ
զորութեր արկ գոյիւ
չափ վկեանն
խր ։

Յ ովհաննէս ի նոյա՛ ձեռն
անտի · ասէ ցնա մեք
յաշակերտացն ն ։
վարդապե՛տ · տե՛ս ո
րպիսի՛ են քարինքն
և որպիսի շինո՛ւածք ։

Ա ատաւասիկ
նը մա՛յն եւասէ տե
ա՛ն ես զայդ ամ
նե՛ս · ո՛չ
մե՛ք ձեզ եմք ո՛չնչող
ի՛ այդր քա՛րի քա՛րի
վր որ՛ չքակտեսցի ։
Ա մէն ն ասեմ ձեզ ։
յանդիման տաճարին

զոգին ։ Եւ յայնժամ տեսանի ոյ
խաչատուն կեցցէ ։ զոր ոչ
այլ ոք համբերեցեալ
զայս անուշութիւն ոմն ։
քան զայսոսիկ ։ եւ
ուրեմն ասէ ։ զի
հասեալ ոմն
զայս ։ եւ
զայսոսիկ
զոր
զոր

զոգին ։ Եւ զինչ ասացեալ
ցկեն զնէզ մատնել մի
յաստուածգոյն հոգւոյ
ի յայնժամ ։ զոր
կատարումն ։ զոր

զոգին ։ Եւ զինչ ասացեալ
ցկեն զնէզ մատնել մի
յաստուածգոյն հոգւոյ
ի յայնժամ ։ զոր
կատարումն ։ զոր

ամենայնիւ ներուհեցեալ
զի մի՛ ի ձմեռանն լի
ուրան յայն ոտիկ :
ասին տրտմեցն յան
ցէ՛ վայելեցէ յերեսաց
նուն զձմրեալսն :
մի՛ զատուցէք յետս
ւոր յաջողակութենէն
ինչ ի տանէ նուրմէ :
ամի մտցէ բառնալ
ցէ՛ մի՛ ինչ ցէ ի տուն
որ ի վերս տանէսցն ի
խեցեն ի լերինս · և
աստանի եցեն վա
այն ժամ որ ի հրե
նոյն ի մէտատեցէ :
արժան · որ ընդ
ցէ ի տեղոյ ուրէ
աւերածին · զի կայ
ցէ զպղծուհին ։

այնորիկ ներուհեցեալ
զի մի՛ ի ձմեռանն լի
ուրան յայն ոտիկ :
ասին տրտմեցն յան
ցէ՛ վայելեցէ յերեսաց
նուն զձմրեալսն :
մի՛ զատուցէք յետս
ւոր յաջողակութենէն
ինչ ի տանէ նուրմէ :
ամի մտցէ բառնալ
ցէ՛ մի՛ ինչ ցէ ի տուն
որ ի վերս տանէսցն ի
խեցեն ի լերինս · և
աստանի եցեն վա
այն ժամ որ ի հրե
նոյն ի մէտատեցէ :
արժան · որ ընդ
ցէ ի տեղոյ ուրէ
աւերածին · զի կայ
ցէ զպղծուհին ։

մարգարէքն · և տուց
ծոյ ի տեղոյն ուրէ
ենն նշանաւ աւերու

զբանէ տատաճ
բէք այնպիսեաքէ իսկ
ոց մինչէ ցայժմ :
ամի այլ լինիցի :
ւեցեալ ոչ էր կար
ձեալ ցայ զաւուրն
զայնոսիկ · վա ընտ
լսելոց խորհ ոչ այլ
կարձեաց զաւուր
ան զայնոսիկ :
այնժամ եթէ ոք
ասիցէ ձեզ · թէ ա
հաւատայիք ցէք
կամ աստանիկ · մի՛
հաւատայիք ցէք ։
ւ յարիցեն ստու
ծանիսցեն մեծս
ւեցուսանել · եթէ
կարեն և ընտրեալսն
ցէ ի տեղոյ ուրէ
աւերածին · զի կայ
ցէ զպղծուհին ։

զա այս մինչէ ի
ԼԹ ոչ առցես ամ
մէրձէ · ի դուռա
զայս ամ եղեա ի
ժամ առեանիցէ զ
նպէս ի դուռ · յոր
մէրձէ առաքն ·
ցի ի նմա · զիտէք
ա ստերէն առ
ն կակղան այցէ
ժամ առակա ոսո
զիւր = յոր
զեցոյ առնու ու
ԼՄ զառաքն ·
ի ծառա երկնի ց
երկրի · մինչեւ ի
հոգմոց · ի ծագ
ես ի լսոյ ց
ժողով եացէ զինո
ցէ զհրեշտակս իւր

ոսոյք զաղմաւք
զառաքելական խոր
ցէ զհրեշտակս իւր
ԼՅ ի լսոյ ց
ես զինոյ առնու ու
զիւր = յոր
ն կակղան այցէ
ժամ առակա ոսո
զառաքն ·
ցի ի նմա · զիտէք
մէրձէ առաքն ·
նպէս ի դուռ · յոր
զայս ամ եղեա ի
ժամ առեանիցէ զ
գիտասցէք թէ
մէրձէ · ի դուռա
զայս ամ եղեա ի
ժամ առեանիցէ զ
նպէս ի դուռ · յոր
մէրձէ առաքն ·
ցի ի նմա · զիտէք

կերպն. յետ երկուց
աւուրց եդեալ ի գե-
րեզմանի. եւ յա-
րուցեալ ի մեռելոց
կացէ՛ք։ Եւ
եդեալ ի գերեզմանի
եւ յարուցեալ ի մեռելոց
եւ կացէ՛ք։ Եւ
ասէ ցնոսա. ա-
ռէ՛ք հեռացարո՛ւ
զքարն ի դրանէ
գերեզմանին

զարմանալի ոչ ինչ զայս ասեմ ։ զի
ոչ զանց առնուն զբանս իմ ։ այլ զի
ոչ ունին զիս ։ զի ոչ ունին զհայր
իմ ։ եթէ զիս ունիցէին ։ զհայր իմ
ունիցին ։ զի ես ի հայրէ եկի ։ եւ
առաքեցաւ ։ եւ ոչ ինքնին եկի ։ այլ
նա առաքեաց զիս ։ ընդէ՞ր զբանս
իմ ոչ գիտէք ։ զի ոչ կարէք լսել
զբանս իմ ։ դուք յհարէ սատանայէ
էք ։ եւ զցանկութիւնս հարցն
անդր կամիք առնել ։ նա մարդա-
սպան էր յսկզբանէ ։ եւ ի ճշմարտու-
թեան ոչ կայր ։ զի ոչ է ճշմարտու-
թիւն ի նմա ։ յորժամ խօսի սուտ
յիւրոց խօսի ։ զի սուտ է ։ եւ հայր
սուտին ։ եւ ես զի զճշմարտութիւն
ասեմ ։ ոչ հաւատայք ինձ ։ ո՞վ ի
ձէնջ զիս յանցաւորէ զճշմարտու-
թենէ ։ եթէ զճշմարտութիւն ասեմ ։
ընդէ՞ր ոչ հաւատայք ինձ ։ որ

է յԱստուծոյ ։ զայս ոչ լսէք ։ զի ոչ
էք յԱստուծոյ ։ պատասխանի արա-
րին հրեայքն ։ եւ ասեն ցնա ։ ոչ
բարւոք ասեմք մեք ։ զի սամարացի
ես դու ։ եւ դեւ ունիս ։ պատաս-
խանի արար յիսուս ։ ես դեւ ոչ ունիմ ։
այլ պատուեմ զհայր իմ ։ եւ դուք
անարգէք զիս ։ ես ոչ խնդրեմ զփառս
իմ ։ այլ է որ խնդրէ եւ դատէ ։
ամէն ամէն ասեմ ձեզ ։ եթէ ոք
զբանս իմ պահեսցէ ։ մահ ոչ
տեսցէ յաւիտեան ։ ասեն ցնա հրեայքն ։
արդ գիտեմք զի դեւ ունիս ։ Աբրա-
համ մեռաւ ։ եւ մարգարէքն ։ եւ դու
ասես ։ եթէ ոք զբանս իմ պահեսցէ ։
մահ ոչ տեսցէ յաւիտեան ։ միթէ
դու մեծ ես քան զհայր մեր Աբրա-
համ ։ որ մեռաւ ։ եւ մարգարէքն
մեռան ։ զո՞ւր ինչ առնես զանձն
քո ։ պատասխանի արար յիսուս ։
եթէ ես փառաւորեցից զանձն իմ ։
փառք իմ ոչ են ։ այլ հայր իմ է որ
փառաւորէ զիս ։ զոր դուք ասէք
եթէ Աստուած մեր է ։ եւ ոչ ծանեք
զնա ։ ես ծանեայ զնա ։ եւ եթէ ասեմ
եթէ ոչ ծանեայ զնա ։ եղէց նման
ձեր սուտ ։ այլ ծանեայ զնա ։ եւ
զբանս նորա պահեմ ։ Աբրահամ
հայր ձեր ցանկացաւ ։ զի տեսցէ
զաւուր իմ ։ եւ ետես ։ եւ ուրա-
խացաւ ։ ասեն ցնա հրեայքն ։ ոչ
հասեալ ես դու ամի ։ եւ Աբրահամ
տեսեր ։ ասէ ցնոսա յիսուս ։ ամէն
ամէն ասեմ ձեզ ։ մինչ չեւ եղեւ
Աբրահամ ։ ես եմ ։ ապա առին
քարինս ։ զի ձգեսցեն ի նա ։ եւ
յիսուս ծածկեցաւ ։ եւ ել յտա-
ճարէն ։ եւ անցանէր ընդ մէջ
նոցա ։ եւ անցանէր անտի ։ եւ
տեսանէ մարդ մի կուրացեալ ի
ծնէ ։ եւ հարցին զնա աշակերտք
նորա ։ ասեն ։ վարդապետ ։ ո՞վ
մեղաւ ։ այր սա ։ թէ ծնողք նորա ։
զի կուրացեալ ծնաւ ։ պատաս-
խանի արար յիսուս ։ ոչ մեղաւ այր
սա ։ եւ ոչ ծնողք նորա ։ այլ զի
յայտնեսցին գործք Աստուծոյ ։
ի նմա ։ ինձ պարտ է գործել
զգործս որ առաքեցին զիս ։ մինչ
ցերեկ է ։ գայ գիշեր ։ յորում ոչ
կարէ ոք գործել ։ մինչ եմ ես ի
աշխարհի ։ լոյս եմ աշխարհի ։
զայս ասացեալ ։ թքնէ յերկիր ։
եւ արար տիղմ յթուոյն ։ եւ
օծանէ զտիղմն ի վերայ աչաց
կուրին ։ եւ ասէ ցնա ։ երթ լուա
ի ջրի սիլովամայ ։ որ թարգմա-
նի ։ ապեցեալ ։ գնաց ուրեմն ։
եւ լուաւ ։ եւ եկն տեսող ։ դրա-
ուսք ուրեմն ։ եւ հարեւանք ։ եւ
որ տեսանէին զնա յառաջ ։ զի
մուրացիկ էր ։ ասէին ։ ոչ այս է
որ նստեալ մուրանայր ։ եւ այլք
ասէին ։ զի նա է ։ եւ այլք ասէին ։
ոչ է ։ այլ նման է նմա ։ նա ասէր ։
զի ես եմ ։ ասէին ցնա ։ ուրեմն
զիարդ բացան աչք քո ։ պատաս-
խանի արար նա ։ եւ ասէ ։ մարդ
մի որ կոչի յիսուս ։ տիղմ արար ։
եւ օծաւ զաչս իմ ։ եւ ասաց ցիս ։
երթ լուա ի սիլովամայ ։ գնացի
ուրեմն ։ եւ լուայ ։ եւ տեսող եղէ ։
ասեն ցնա ։ ո՞ւր է նա ։ ասէ ։ ոչ
գիտեմ ։ եւ տանեն զնա առ փա-
րիսեցիսն ։ զոմանս ի հարցն ։
զոր կուրացեալ էր ։ եւ էր շաբաթ
յորում զտիղմն արար յիսուս ։ եւ
բացաւ զաչս նորա ։ եւ հարցանէին
զնա եւս փարիսեցիքն ։ զիարդ
տեսող եղեւ ։ նա ասէ ցնոսա ։ տիղմ
եդ ի վերայ աչաց իմոց ։ եւ լուայ ։
եւ տեսանեմ ։ ասեն ոմանք ի փա-
րիսեցւոցն ։ ոչ է այր սա յԱստուծոյ ։
զի զշաբաթն ոչ պահէ ։ այլք ասէին ։
զիարդ կարէ այր մեղաւոր զայսպի-
սի նշանս առնել ։ եւ պատճառ
եղեւ նոցա ։ եւ ասեն կուրին ։ դու
զիարդ ասես զնա ։ զի բացաւ զաչս
քո ։ նա ասէ ։ զի մարգարէ է ։ ոչ
հաւատային հրեայքն ։ զի կուրա-
ցեալ էր ։ եւ տեսող եղեւ ։ մինչեւ
կոչեցին զծնողս նորա ։ որ տեսող
եղեալ էր ։ եւ հարցին զնոսա ։ ասեն ։
այս է որդի ձեր ։ զոր դուք ասէք ։
եթէ կուրացեալ ծնաւ ։ զիարդ
ուրեմն տեսանէ ։ պատասխանի
արարին ծնողքն նորա ։ եւ ասեն ։
գիտեմք զի որդի մեր է ։ եւ զի կու-
րացեալ ծնաւ ։ զիարդ ուրեմն
տեսանէ ։ ոչ գիտեմք ։ կամ ո՞վ
բացաւ զաչս նորա ։ մեք ոչ գիտեմք ։
հասակ ունի ։ զնա հարցէք ։ զնա
խօսեսցի վասն իւրոյ ։ զայս ասա-
ցին ծնողքն նորա ։ զի երկնչէին
յհրեայսն ։ զի արդէն խորհեալ
էին հրեայքն ։ եթէ եթէ ոք խոս-
տովանեսցի զնա թէ քրիստոս է ։
հալածական եղիցի ։ վասն այսորիկ
ծնողքն նորա ասացին ։ զի հասակ
ունի ։ զնա հարցէք ։ կոչեցին
ուրեմն զերկրորդ անգամ զայր
զկուրացեալն ։ եւ ասեն ցնա ։ տուր
փառս Աստուծոյ ։ մեք գիտեմք
զի այր սա մեղաւոր է ։ ասէ ուրեմն
նա ։ եթէ մեղաւոր է ։ ոչ գիտեմ ։
մի ինչ գիտեմ ։ զի կուրացեալ
էի ։ եւ այժմ տեսանեմ ։ ասեն
ցնա ուրեմն ։ զիարդ արար քեզ ։
զիարդ բացաւ զաչս քո ։ պատաս-
խանի արար նոցա ։ ասաց ցձեզ
եւ ոչ լուարուք ։ զի՞ եւս կամիք
լսել ։ միթէ դուք եւս կամիք նո-
րա աշակերտք լինել ։ նզովեցին
զնա ուրեմն ։ եւ ասեն ։ դու նո-
րա աշակերտ ես ։ մեք մովսիսի
աշակերտք եմք ։ մեք գիտեմք զի
Աստուած խօսեցաւ մովսիսի ։
զայրն ոչ գիտեմք ։ զորմէ ասէ ։
պատասխանի արար այրն ։ եւ ասէ
ցնոսա ։ զայս ինչ զարմանալի է ։
զի դուք ոչ գիտէք ։ զորմէ ասէ ։
եւ ես բացաւ զաչս իմ ։ գիտեմք
զի մեղաւորաց Աստուած ոչ լսէ ։
այլ եթէ ոք երկիր պագանիցէ
Աստուծոյ ։ եւ զկամս նորա առ-
նիցէ ։ զայնմ լսէ ։ յաւիտենից
յաւիտեան ոչ լուաւ ։ եթէ ոք բա-
ցաւ զաչս կուրի ծնելոյ ։ եթէ ոչ
էր այր սա յԱստուծոյ ։ ոչ կարէր
առնել զոչինչ ։ պատասխանի
արարին եւ ասեն ցնա ։ ամենայն
մեղօք դու ծնեալ ես ։ եւ դու մեզ
ուսուցանես ։ եւ հանին զնա
արտաքս ։ լուաւ յիսուս զի հա-
նին զնա արտաքս ։ եւ գտեալ զնա
ասէ ցնա ։ դու հաւատա՞ս որդւոյ
Աստուծոյ ։ պատասխանի արար
նա ։ եւ ասէ ։ ո՞վ է տէր ։ զի հա-
ւատասցեմ ։ ասէ ցնա յիսուս ։
տեսեր զնա ։ եւ որ խօսի ընդ քեզ
նա է ։ ասէ ուրեմն ։ հաւատամ
տէր ։ եւ երկիր պագանէ նմա ։
ասէ յիսուս ։ ի դատաստան եկի
ես յաշխարհս ։ զի որ ոչ տեսանեն
տեսցեն ։ եւ որ տեսանեն կուրա-
ցին ։ լուան յայնց փարիսեցւոցն
որ ընդ նմա էին ։ եւ ասեն ցնա ։
միթէ եւ մեք կուրք եմք ։ ասէ
ցնոսա յիսուս ։ եթէ կուրք էիք ։
մեղս ոչ ունիցիք ։ այլ արդ ասէք ։
եթէ տեսանեմք ։ մեղքն ձեր մնան ։
ամէն ամէն ասեմ ձեզ ։ որ ոչ
մտանէ ի դրունս ի գաւիթ ոչխարաց ։
այլ յելանէ յայլ կողմանէ ։ նա
գող է եւ աւազակ ։ որ մտանէ ի
դրունս ։ նա հովիւ է ոչխարաց ։
նմա դրապանն բանայ ։ եւ ոչխարքն
զձայն նորա լսեն ։ եւ զոչխարս
իւր կոչէ անուանաւ ։ եւ հանէ
զնոսա ։ եւ յորժամ զոչխարս իւր
հանէ ։ առաջի նոցա երթայ ։ եւ
ոչխարքն զնա հետեւին ։ զի գի-
տեն զձայն նորա ։ զոտարի ոչ
հետեւին ։ այլ փախչին յնմանէ ։
զի ոչ գիտեն զձայն օտարաց ։
զայս առակս ասաց նոցա յիսուս ։
եւ նոքա ոչ գիտացին ։ զինչ էր
զոր խօսէր ընդ նոսա ։ ասէ ուրեմն
յիսուս ։ ամէն ամէն ասեմ ձեզ ։
եթէ ես եմ դուռն ոչխարաց ։ ամե-
նեքին որ եկին առաջի իմ ։ գող
են եւ աւազակ ։ եւ ոչ լուան նոցա
ոչխարքն ։ ես եմ դուռն ։ եթէ ոք
ի մէնջ մտցէ ։ կեցցէ ։ եւ մտցէ
եւ ելցէ ։ եւ արօտ գտցէ ։ գող ոչ
գայ ։ եթէ ոչ զի գողասցի ։ եւ
սպանցէ ։ եւ կորուսցէ ։ ես եկի
զի կեանս ունիցին ։ եւ առաւել
ունիցին ։ ես եմ հովիւ բարի ։ հո-
վիւ բարի զանձն իւր դնէ վասն
ոչխարաց ։ որ վարձկան է ։ եւ ոչ
հովիւ ։ որոյ ոչ են ոչխարքն սե-
փականք ։ տեսանէ զգայլ եկեալ ։
եւ թողու զոչխարսն ։ եւ փախչի ։
եւ գայլ յափշտակէ զոչխարսն ։
եւ ցրուէ ։ զի վարձկան է ։ եւ ոչ
հոգայ նմա վասն ոչխարացն ։ ես
եմ հովիւ բարի ։ եւ ծանեայ զիմս ։
եւ ծանեան զիս ։ որպէս ծանեայ
զիս հայր ։ եւ ես զհայր ծանեայ ։
եւ զանձն իմ դնեմ վասն ոչխարաց ։
եւ այլ ոչխարս ունիմ ։ որ ոչ են
յայսմ գաւթէ ։ եւ զնոսա պարտ է
ինձ բերել ։ եւ զձայն իմ լսեն ։
եւ եղիցի մի հօտ ։ եւ մի հովիւ ։
վասն այսորիկ զիս հայր սիրէ ։
զի ես զանձն իմ դնեմ ։ զի առ-
նում զնա կրկին ։ ոչ ոք առնու
զնա յինէն ։ այլ ես ինքնին դնեմ
զնա ։ զի իշխան է ինձ դնել զնա ։
եւ իշխան է ինձ առնել զնա կրկին ։
զպատուէրս զայս ընկալայ յհաւր
իմմէ ։ եղեւ ուրեմն պառակտումն
ի հրեայսն ։ վասն բանիցս այսոցիկ ։
եւ ասէին բազումք ի նոցանէ ։
դեւ ունի ։ եւ խելագարեալ է ։
զինչ զնա լսէք ։ այլք ասէին ։
ոչ են բանք սոքա դիւահարի ։
միթէ դեւ կարէ զաչս կուրաց
բանալ ։ եղեւ ուրեմն տաճարա-
օծութիւն ։ եւ ձմեռն էր ։ եւ
յիսուս շրջէր ի տաճարին ։ ի
սեամս սողոմոնի ։ եւ շրջապատե-
ցին զնա հրեայքն ։ եւ ասեն ցնա ։
մինչեւ ե՞րբ զանձն մեր տարակու-
սանաց առնուս ։ եթէ դու ես
քրիստոս ։ ասա մեզ յայտնի ։
պատասխանի արար նոցա յիսուս ։
ասաց ցձեզ եւ ոչ հաւատայք ։
գործքն զոր ես առնեմ յանուն հաւր
իմոյ ։ նոքա վկայեն վասն իմ ։
այլ դուք ոչ հաւատայք ։ զի ոչ էք
յոչխարաց իմոց ։ որպէս ասացի
ձեզ ։ ոչխարքն իմ զձայն իմ լսեն ։
եւ ես ծանեայ զնոսա ։ եւ հետեւին
ինձ ։ եւ ես տամ նոցա կեանս յա-
ւիտենական ։ եւ մի կորիցեն յա-
ւիտեան ։ եւ ոչ ոք յափշտակէ
զնոսա յձեռաց իմոց ։ հայր իմ որ
ետ ինձ ։ մեծ է քան զամենայն ։
եւ ոչ ոք կարէ յափշտակել ի ձե-
ռաց հաւր իմոյ ։ ես եւ հայր մի
եմք ։ առին ուրեմն հրեայքն
քարինս ։ զի ձգեսցեն ի նա ։
պատասխանի արար նոցա յիսուս ։
բազում գործս բարիս ցուցի ձեզ
յհաւրէ իմմէ ։ վասն որոյ գործոյ
ի մէնջ զիս քարկոծէք ։ պատաս-
խանի արարին նմա հրեայքն ։
եւ ասեն ։ վասն բարի գործոյ ոչ
քարկոծանեմք զքեզ ։ այլ վասն
հայհոյութեան ։ եւ զի դու մարդ
եղեալ ես ։ զանձն քո աստուած
առնես ։ պատասխանի արար նոցա
յիսուս ։ ոչ է գրեալ յօրէնս ձե-
րում ։ եթէ ես ասացի ։ աստուածք
էք ։ եթէ զնոսա ասաց աստուածս ։
առ որս բան Աստուծոյ եղեւ ։ եւ
ոչ կարէ կորնչել գրութիւն ։ զոր
սրբեաց հայր ։ եւ առաքեաց յաշ-
խարհս ։ դուք ասէք ։ եթէ հայհո-
յես ։ զի ասացի ։ եթէ որդի Աս-
տուծոյ եմ ։ եթէ ոչ առնեմ գործս
հաւր իմոյ ։ մի հաւատայք ինձ ։
եթէ առնեմ ։ եթէ ինձ ոչ հաւա-
տայք ։ գործոցս հաւատասջիք ։
զի գիտասջիք եւ ծանիցէք ։ զի
հայր ի մէնջ է ։ եւ ես ի հաւրէ ։
ելանէին ուրեմն ։ եւ կամէին
կալ զնա ։ եւ ել յձեռաց նոցա ։
եւ գնաց անդրէն յայն կողմն յո-
րդանանու ։ յայն տեղի ուր էր
յովհաննէս սկզբանն մկրտեալ ։
եւ բնակեցաւ անդ ։ եւ բազումք
եկին առ նա ։ եւ ասէին ։ զի յով-
հաննէս նշան մի արար ։ եւ ամե-
նայն ինչ զոր ասաց յովհաննէս
վասն այսմիկ ճշմարիտ էր ։ եւ
հաւատացին անդ բազումք ։
էր ոմն հիւանդ ։ անուն նորա
ղազարոս ։ ի բեթանիայ ։ ի գիւղէ
մարիամու ։ եւ մարթայի քրոջ
նորա ։ եւ էր մարիամ որ օծեալ
էր զտէր իւղով ։ եւ սրբեաց զոտս
նորա ։ մազիւք գլխոյ իւրոյ ։ եւ
ղազարոս հիւանդ էր ։ առաքեցին
ուրեմն քոյրք նորա առ նա ։ ասել ։
տէր ։ ահա զոր սիրես հիւանդ է ։
լուեալ ուրեմն յիսուսի ։ ասաց
նոցա ։ հիւանդութիւն այս ոչ է
ի մահ ։ այլ վասն փառաց Աստու-
ծոյ ։ զի փառաւորեսցի որդի Աս-
տուծոյ ։ սիրէր ուրեմն յիսուս
զմարթա ։ եւ զքոյր նորա ։ եւ
զղազարոս ։ եւ իբրեւ լուաւ ։ զի
հիւանդ է ։ յայնժամ ուրեմն ետ
տեղի երկուց աւուրց ։ որ էին
անդ ։ ապա յետ այսորիկ ասէ
ցաշակերտսն ։ երթիցուք ։ եւ
դարձեալ անցցուք յհրէաստան ։
ասեն ցնա աշակերտքն ։ ռաբբի ։
արդ հրեայքն ոչ ինչ ժամանակ
կամէին քարկոծել զքեզ ։ եւ դարձ-
եալ երթաս անդր ։ պատասխանի
արար յիսուս ։ ո՞չ տասն եւ երկու
ժամ է աւուր ։ եթէ ոք գնայ ի
ցերեկի ։ ոչ գայթագղի ։ զի զլոյս
աշխարհի տեսանէ ։ եթէ ոք գնայ
ի գիշերի ։ գայթագղի ։ զի լոյս
ոչ է ի նմա ։ զայս ասաց ։ եւ
յետ այսորիկ ասէ ցնոսա ։ ղազա-
րոս բարեկամ մեր ննջեցաւ ։ այլ
երթամ զի զքունսն հանից ։ ասեն
ուրեմն աշակերտքն ցնա ։ տէր ։
եթէ ննջեցաւ ։ ապրեսցի ։ ասէր
ուրեմն յիսուս վասն մահուան նո-
րա ։ եւ նոքա կարծեցին ։ զի վասն
ննջելոյ քնոյ ասէ ։ ապա ասէ ցնոսա
յիսուս յայտնի ։ ղազարոս մեռաւ ։
եւ ուրախ եմ վասն ձեր ։ զի ոչ
էի անդ ։ զի հաւատասջիք ։ այլ
երթիցուք առ նա ։ ասէ ուրեմն
թովմաս ։ որ կոչի երկուորեակ ։
ցընկերսն ։ երթիցուք եւ մեք ։ զի
մեռցուք ընդ նմա ։ եկն ուրեմն
յիսուս ։ եւ գտ զնա ։ զի չորեքտա-
սան աւուրս ունի ։ ի գերեզմանի ։
էր ուրեմն բեթանիա ։ մերձ առ
երուսաղէմ ։ իբրեւ ասպարէզ
հինգ ։ եւ բազումք ի հրեայից
եկեալ էին առ մարթա ։ եւ առ
մարիամ ։ զի մխիթարեսցեն զնոսա
վասն եղբաւրն նոցա ։ մարթա
ուրեմն ։ իբրեւ լուաւ ։ զի յիսուս
գայ ։ ընդառաջ ել նմա ։ մարիամ
ուրեմն տնով նստէր ։ ասէ ուրեմն
մարթա ցյիսուս ։ տէր ։ եթէ էիր
դու անդ ։ եղբայր իմ ոչ մեռանէր ։
եւ արդ գիտեմ ։ զի զոր խնդրիցես
յԱստուծոյ ։ տացէ քեզ Աստուած ։
ասէ ցնա յիսուս ։ յարիցէ եղբայր
քո ։ ասէ ցնա մարթա ։ գիտեմ ։
զի յարիցէ ։ յարութեան յաւուրն
յերկրորդում ։ ասէ ցնա յիսուս ։
ես եմ յարութիւն եւ կեանք ։ որ
հաւատայ ի մէնջ ։ եթէ մեռանիցի
կեցցէ ։ եւ ամենայն որ կեայ ։ եւ
հաւատայ ի մէնջ ։ ոչ մեռանիցի
յաւիտեան ։ հաւատա՞ս դու զայս ։
ասէ ցնա ։ ասէ ցնա ։ այո տէր ։
ես հաւատացի ։ եթէ դու ես քրիս-
տոս ։ որդի Աստուծոյ ։ որ յաշ-
խարհ գայր ։ զայս ասացեալ ։
գնաց ուրեմն ։ եւ կոչեաց զմարիամ
զքոյր իւր ։ ասելով ։ գիտեմ ։ զի
ուսուցիչն եկն ։ եւ կոչէ զքեզ ։
նա ուրեմն ։ իբրեւ լուաւ ։ զի
յիսուս կոչէ զնա ։ յարոյց ։ եւ
եկն առ նա ։ եւ յիսուս ոչ եկեալ
էր ի գիւղն ։ այլ էր ի տեղւոջն
յորում ընդառաջ ել նմա մարթա ։
հրեայքն ուրեմն ։ որ էին ընդ նմա
ի տանն ։ եւ մխիթարէին զնա ։
իբրեւ տեսին զմարիամ ։ զի յար-
ոյց զքոյր իւր ։ եւ ել շուտ ։ հե-
տեւեցան նմա ։ ասելով ։ զի երթայ
առ գերեզմանն ։ զի լացցէ անդ ։
մարիամ ուրեմն ։ իբրեւ եկն ուր
էր յիսուս ։ տեսեալ զնա ։ անկաւ
առ ոտս նորա ։ ասելով ցնա ։ տէր ։
եթէ էիր դու անդ ։ եղբայր իմ ոչ
մեռանէր ։ յիսուս ուրեմն ։ իբրեւ
տեսանէ զնա լալով ։ եւ զհրեայսն
որ եկեալ էին ընդ նմա ։ լալով ։
հեծեծեաց ի հոգւոջն ։ եւ խռովեցաւ
ինքնին ։ եւ ասէ ։ ուր եդիք զնա ։
ասեն ցնա ։ տէր ։ եկ եւ տես ։
արտասուեաց յիսուս ։ ասեն ուրեմն
հրեայքն ։ ահա որպէս սիրէր զնա ։
ոմանք ուրեմն ի նոցանէ ասեն ։
ոչ կարէր այր սա ։ որ բացաւ զաչս
կուրի ։ առնել ։ զի եւ ոչ սա մեռցի ։
յիսուս ուրեմն ։ դարձեալ հեծե-
ծեալ ի հոգւոջն ։ գայ առ գերեզ-
մանն ։ եւ էր քարայր ։ եւ քար
դրեալ էր ի վերայ նորա ։ ասէ
յիսուս ։ վերուսկսջիք զքարն ։
ասէ ցնա մարիամ ։ քոյր նորա ։
տէր ։ արդէն հոտեցաւ ։ չորեքտա-
սան աւուրս ունի ։ ասէ ցնա յի-
սուս ։ ո՞չ ասացի քեզ ։ եթէ հա-
ւատասցես ։ տեսցես զփառս Աս-
տուծոյ ։ վերուսկսան ուրեմն
զքարն ։ ուր էր մեռեալն դրեալ ։
եւ յիսուս վերացուցեալ զաչս ի
վեր ։ ասէ ։ հայր ։ գոհանամ քեզ ։
զի լուար ինձ ։ եւ ես գիտէի ։ զի
միշտ լսես ինձ ։ այլ վասն ժողով-
րդեանս որ կայ շուրջանակի ասացի ։
զի հաւատասցեն ։ եթէ դու զիս
առաքեցեր ։ զայս ասացեալ ։ ձայն
մեծ արար ։ ղազարոս ելի արտաքս ։
եւ ել մեռեալն ։ կապեալ ոտիւք եւ
ձեռամբք ։ գեղմամբ ։ եւ երեսք
նորա սրբարով ։ ասէ ցնոսա յի-
սուս ։ արձակեցէք զնա ։ եւ թո-
ղուցէք երթալ ։ բազումք ուրեմն
ի հրեայսն ։ որ եկեալ էին առ մա-
րիամ ։ եւ տեսին զոր արար յիսուս ։
հաւատացին ի նա ։ եւ ոմանք ի
նոցանէ գնացին առ փարիսեցիսն ։
եւ ասացին ցնոսա ։ զոր արար յի-
սուս ։ ժողովեցին ուրեմն քահա-
նայապետքն ։ եւ փարիսեցիքն
ժողով ։ եւ ասեն ։ զի՞ արասցուք ։
զի այր սա բազում նշանս առնէ ։
եթէ թողցուք զնա այսպէս ։ ամե-
նեքին հաւատասցեն ի նա ։ եւ
եկեսցեն հռովմայեցիքն ։ եւ առցեն
զտեղի մեր եւ զազգ ։ մի ոք ի նո-
ցանէ կայիափաս անուն ։ որ էր
քահանայապետ տարւոյն յայնմիկ ։
ասէ ցնոսա ։ դուք ոչ գիտէք ոչ ինչ ։
եւ ոչ խորհիք ։ զի ձեզ պիտանի է ։
զի մի մարդ մեռցի վասն ազգին ։
եւ ամենայն ազգն մի կորիցէ ։
զայս ոչ ասաց ինքնին ։ այլ զի էր
քահանայապետ տարւոյն յայնմիկ ։
մարգարէացաւ ։ զի յիսուս էր
մեռանել վասն ազգին ։ եւ ոչ միայն
վասն ազգին ։ այլ զի եւ զորդիսն
Աստուծոյ ցրուեալսն ժողովեսցէ
ի մի ։ ի սկզբանէ ուրեմն յայնմանէ
խորհեցան ։ զի սպանցեն զնա ։
յիսուս ուրեմն ոչ եւս ի յայտ
երթայր ի հրեայսն ։ այլ գնաց
անտի ի գաւառն մերձ ի տեղի ։
ի քաղաքն որ կոչի եփրեմ ։ եւ
անդ բնակեցաւ ընդ աշակերտսն ։
եւ մերձ էր զատկն հրեայից ։ եւ
ելին բազումք յերկրէն ի զատկն ։
առաջ քան զզատիկն ։ որ սրբեցին
զանձինս իւրեանց ։ եւ խնդրէին
զյիսուս ։ եւ կային ընդ միմեանս
ի տաճարին ։ եւ ասէին ։ զիարդ
կարծէք ։ զի ոչ եկեսցէ ի տօնին ։
եւ էին հրամանք ։ եւ հրամայեցին
քահանայապետքն ։ եւ փարիսեցիքն ։
զի եթէ ոք գիտասցէ ուր է ։ յայտ
արասցէ ։ զի բռնեսցեն զնա ։
յիսուս ուրեմն ։ վեց աւուր յառաջ
քան զզատիկն ։ եկն ի բեթանիա ։
ուր էր ղազարոս մեռեալ ։ զոր
յարոյց յիսուս ։ արարին ուրեմն
նմա ընթրիս անդ ։ եւ մարթա
սպասաւորէր ։ եւ ղազարոս ոմն
էր ի նոսա ։ որ հանգուցեալ էին
ընդ նմա ։ մարիամ ուրեմն ։ առ-
եալ ծանր մի իւղոյ ։ նարդոսի
մաքրոյ ։ որ բազում գնոյ ։ եւ
օծանէ զոտս յիսուսի ։ եւ սրբեաց
զոտս նորա ։ մազիւք գլխոյ իւրոյ ։
եւ տունն լցաւ ի հոտոյ իւղոյն ։
ասէ ուրեմն ի նոցանէ յուդա սիմո-
նի ։ որդի իսկարովտացւոյ ։ որ
էր մատնիչ նորա ։ եւ մի ի աշա-
կերտացն ։ զի ոչ ինչ ասացին
զայս ։ զի ոչ ինչ հոգայր վասն
աղքատաց ։ այլ զի գող էր ։ եւ
զի քսակ ունէր ։ եւ զոր ինչ
արկանէին ի նմա ։ տանէր ։ ասէ
ուրեմն յիսուս ։ թողացուք զնա ։
զի զաւուր թաղման իմոյ պահեսցէ
զայս ։ զի զաղքատսն միշտ ունիք
ընդ ձեզ ։ եւ զիս ոչ միշտ ունիք ։
գիտացին ուրեմն բազումք ի հրե-
այսն ։ զի անդ է ։ եւ եկին ոչ
վասն յիսուսի միայն ։ այլ զի եւ
զղազարոս տեսցեն ։ զոր յարոյց
ի մեռելոց ։ խորհեցան ուրեմն
քահանայապետքն ։ զի եւ զղազա-
րոս սպանցեն ։ զի բազումք ի հրե-
այսն երթային ։ եւ հաւատային
ի յիսուս ։ ի վաղիւն ուրեմն ։ բազ-
մութիւն ։ որ եկեալ էր ի տօնին ։
իբրեւ լուան ։ զի գայ յիսուս ի
երուսաղէմ ։ առին ոստս արմաւե-
նեաց ։ եւ ելին ընդառաջ նմա ։
եւ աղաղակէին ։ օսաննա ։ օրհնեալ
է որ գայ յանուն տեառն ։ թագա-
ւոր իսրայէլի ։ գտեալ ուրեմն յի-
սուս ։ զերիտասարդ մի ։ նստոյց
նմա ։ որպէս գրեալ է ։ մի երկնչիր
դստեր սիովնի ։ ահա թագաւոր
քո գայ ։ նստեալ ի վերայ կապա-
նոյ էշու ։ զայս ոչ գիտացին աշա-
կերտքն նորա յառաջ ։ այլ յորժամ
փառաւորեցաւ յիսուս ։ յայնժամ
յիշեցին ։ զի զայս գրեալ էր վասն
նորա ։ եւ զայս արարին նմա ։
վկայէր ուրեմն բազմութիւն ։ որ
էր ընդ նմա ։ յորժամ կոչեաց
զղազարոս ի գերեզմանէ ։ եւ յա-
րոյց զնա ի մեռելոց ։ վասն այսո-
րիկ եւ ընդառաջ ել նմա բազմու-
թիւն ։ զի լուան ։ զի արար զայս
նշան ։ փարիսեցիքն ուրեմն ասեն
ընդ միմեանս ։ զի ոչ ինչ օգտիք ։
ահա աշխարհ զհետ նորա գնաց ։
էին ուրեմն հեթանոսք ոմանք ։
որ ելին ի տօնին ։ զի երկրպագա-
նիցեն ։ սոքա ուրեմն եկին առ
փիլիպպոս ։ որ էր ի բեթսայիդա
գալիլեացւոց ։ եւ խնդրէին ցնա ։
ասելով ։ տէր ։ կամիմք զի յիսուս
տեսցուք ։ եկն փիլիպպոս ։ եւ
ասէ ցանդրէաս ։ եկն անդրէաս ։
եւ փիլիպպոս ։ եւ ասեն ցյիսուս ։
յիսուս ուրեմն ասէ ցնոսա ։ եկն
ժամ զի փառաւորեսցի որդի մարդոյ ։
ամէն ամէն ասեմ ձեզ ։ եթէ հա-
տիկն ցորենոյ ոչ անկեալ ի գետին
մեռանիցի ։ միայն մնայ ։ եթէ
մեռանիցի ։ բազում պտուղ բերէ ։
որ սիրէ զանձն իւր ։ կորուսանէ
զնա ։ եւ որ ատէ զանձն իւր ի
աշխարհի ։ ի կեանս յաւիտենա-
կան պահէ զնա ։ եթէ ոք ինձ
պաշտաւն լինիցի ։ զիս հետեւեսցի ։
եւ ուր եմ ես ։ անդ պաշտաւնեայ
իմ եղիցի ։ եթէ ոք ինձ պաշտէ ։
պատուեսցէ զնա հայր ։ այժմ
հոգի իմ խռովեցաւ ։ եւ զի ասիցեմ ։
հայր ։ փրկեա զիս յժամէս յայսմ ։
այլ վասն այսորիկ եկի յժամս
յայս ։ հայր ։ փառաւորեա զանուն
քո ։ եկն ուրեմն ձայն յերկնից ։
եւ փառաւորեցի ։ եւ դարձեալ
փառաւորեցից ։ ամբոխն ուրեմն ։
որ կայր ընդ նմա ։ եւ լուաւ ։ ասէր
թէ որոտ եղեւ ։ այլք ասէին ։ հրեշ-
տակ խօսեցաւ ընդ նմա ։ պատաս-
խանի արար յիսուս ։ եւ ասէ ։ ոչ
վասն իմ եղեւ ձայնս այս ։ այլ
վասն ձեր ։ արդ դատաստան է
աշխարհիս ։ արդ իշխան աշխարհիս
այսորիկ ։ հանիցի արտաքս ։ եւ
ես եթէ բարձցայց յերկրէ ։ զամե-
նեսեան ձգեցից առ ինքն ։ զայս
ասէր ։ նշանակելով ։ զի որով մա-
հու մեռանելոց էր ։ պատասխանի
արարին նմա ամբոխն ։ մեք լուաք
յօրինացն ։ զի քրիստոս յաւիտեան
կայ ։ եւ զիարդ դու ասես ։ զի
պարտ է բարձանել զորդի մարդոյ ։
ո՞վ է որդի մարդոյ ։ զոր դու ասես ։
ասէ ցնոսա յիսուս ։ դեռ սակաւ
ինչ ժամ լոյս է ընդ ձեզ ։ գնայք
ընդ որում ունիք լոյս ։ զի խաւա-
րութիւն զձեզ ոչ պատասխանեսցէ ։
եւ որ գնայ ի խաւարի ։ ոչ գիտէ
ուր գնայ ։ ընդ որում ունիք լոյս ։
հաւատասջիք լոյսին ։ զի որդիք
լուսոյ լիջիք ։ զայս ասաց յիսուս ։
եւ գնաց ։ եւ ծածկեցաւ ի նոցանէ ։
եւ թէպէտ այսքան նշանս առնէր
առաջի նոցա ։ ոչ հաւատային ի
նա ։ զի բանն եսայեայ մարգարէի
լցցի ։ զոր ասաց ։ տէր ։ ո՞վ հա-
ւատաց լսելեաց մերոց ։ եւ ազգ
տեառն ումեք յայտնեցաւ ։ վասն
այսորիկ ոչ կարէին հաւատալ ։
զի դարձեալ ասաց եսայի ։ կուրա-
ցոյց զաչս նոցա ։ եւ խստացոյց
զսիրտ նոցա ։ զի մի տեսցեն
աչօքն ։ եւ մի իմասցին սրտիւ ։
եւ դարձցին ։ եւ բժշկեցից զնոսա ։
զայս ասաց եսայի ։ զի տեսանէ
զփառս նորա ։ եւ խօսեցաւ վասն
նորա ։ սակայն եւ ի մեծամեծաց
բազումք հաւատացին ի նա ։ այլ
վասն փարիսեցւոցն ոչ խոստովա-
նէին ։ զի մի հալածական եղիցին ։
սիրէին զփառս մարդկան ։ քան
զփառս Աստուծոյ ։ յիսուս ուրեմն
կոչեաց ։ եւ ասէ ։ որ հաւատայ ի
մէնջ ։ ոչ հաւատայ ի մէնջ ։ այլ
ի նա որ առաքեաց զիս ։ եւ որ
տեսանէ զիս ։ տեսանէ զառաքեցեալ
իմ ։ ես լոյս յաշխարհ եկի ։ զի
ամենայն

մատնեցէք
զնա ։

Եւ յաւուրսն յետնում
աւուր բազմարիւ
կերացան · յորում
զգեստուկն զգենուին ։
եւ նա այն ընդ
երկեր · ուր կամիս
երթիցուք պատր
առաքեցուք · զինքն
նոցա ։ Եւ նա
նոցա ։

Ելանէ յիշատակ
զի մատնեցիցէ զնա
հանապազ առիթս
տէ · զնոցա առ
յերկուստանց
ի ուրուք ։

Եւ յետ սակաւ
ժամանակի եկն
զի մատնեցիցէ զնա
ընդ ամբոխ ։

Եւ նոքա
ուրախ եղեն
ան խնդացին · և
խոստացան նմա
տալ արծաթ ։

Եւ նա խնդրէր
պատեհ ժամ
զի մատնեցիցէ զնա
նոցա ։

Եւ յաւուրն
անուշ · ասաց ցնա
կուս յաշակերտաց
նոցա զի քաղաքն
երթայք ի քաղաք
քն · և ի բերեսմատա
նոցդ ի քաղաքն ։
պատահեսցէ ձեզ
այր մի · որ ասիցէ
ջուղ յուս ունիցի ։
երթայք զհետ նր ·
ուր տուն մտանի

հեռուն ուրուքն մարմրեալ
ի ոչ այն միայն · այլ
դողայն վայրկեանս մար
ուցանէ վայրկեանն ·
եւ զգուեալն ի նմանէ
դող երկնչի · ուրուք
կոչ · այլ ուրուք մա
րդ ընդուն խակատատա
ցաւոյ · ոմն միոյ ցա
ւոյ երկոտասանից ·
ի ետ եւսեալ ցնոսա
ընդուն : ոչ պատասխան
տայ ընդ ոք եմ :

Ես ես ոչ եմ :
երկնչեմ · եմեան մի
ոտանիցն · մի ըմբռ
նուլ եւսեալ · մի
ընդուն ոչ պատաս
խանեսցէ ընդ ոք
զիա · որոյտե ինչ կ
ասէ ընդ ինքն մատնեցոյց է
զնէնչ մատնեցոյց · զի միոյն ի
նոցանէ ամենայն տա
նուն ուրուքն · ուրուք
ուրուքն ուրուքն ·
ուրուքն ուրուքն ·
ուրուքն ուրուքն ·

ցիրն այլեւս՝
ընկերն գայլ թագաւոր
ոչ ետուս եւ ասէ ցքո
ի ետուս ասասխանի ետ
զՀեղուփաւորիւթիւն։
Քաջքն երթայցէ զկն
թշնեմն իմոյ՝ յատա
յիշատակ
ցիրն։
ոչխարքն ցրուեսցէ
հարուց զհովիւն։ և
ի գրեսցէ ըզն
էն յատամ գիշերոյ։
թագաւորացքն յոյն
յայս ամենիքեան գայ
ՃԿԸ ետուս գնեսցուս
ի լեռնն Ձիթո
ցեղացն ։
ետուս գնեսցուս զնա
քայուրեանն այլ
ՃԿԹ
ՃԿՀ
ՃԿՁ
ՃԿՂ
ՃԿՃ
ՃԿՄ
ՃԿՅ
ՃԿՆ
ՃԿՇ
ՃԿՈ
ՃԿՉ
ՃԿՊ
ՃԿՋ
ՃԿՌ
ՃԿՍ
ՃԿՎ
ՃԿՏ
ՃԿՐ
ՃԿՑ
ՃԿՒ
ՃԿՓ
ՃԿՔ
ՃԿՕ
ՃԿՖ

ցայն։ յոմն ժամ առնէ
ու։ մինչեւ ցայուրն
ըմպել ի բերոյ սուրբ
Ով ոչ երթայ յատեանն
մեզն առեալ ձեզ։
մաց հեղուս
սուրբ փրկութեան առ ձ
նուէր նոցա՝ այլեւ առ
ամենիքեան։ և առաք
առաքեալքն ի նման ե
գիտացաւ ևեթ նոցա։
ես մարմին իմ ։
ընդ ևառած։ առնէք ա
ահեղոյ ևեթ ուտէ
ին։ առեալ այն հարց
ղեն այն ։
էրեսիակ ծնեալ մար
այուրեանն ։
մատնեա ցիս ։

ոչ եւս սրտիւ կամիմ. այլ սրտիւ
ոչ ցնծամ զայս ինչ
զբարեկամ զայս ինչ
արտաքս զանցս ինչ
զայս ինչ քեզ հրն
ար. այս ինչ քեզ հրն
տուր ասէ
= որ
ոչ եւս ասեմ
զայս ինչ
զի ոչ ինամեմ
զայս ինչ
ոչ ինամեմ
= զայս ինչ
զի հնար ինչ եղեւ
ի քեզ
= ոչ՞
յաղագս որոյ
ես զայս ինչ
ոչ ինամեմ
= զայս ինչ
զի ոչ ինամեմ

ըսա՛ք հարցա՛ք ի մա՛տ
նոցա ամբոխ սուտ
անելց անտի · Եւ նո
ցին · մի յերկուստա
յուղիւ ակարխուիտ
այն խաչե՛ալ · զի յ
ամենէ դեռ նա ըն
մատնեցո՛ւցէ զիա
իսկ մերձեցա՛ւ · ա
ուք · զի ա՛հ սո՛ւտ
ե՛ն արիք զնոսա
եղուկ մեղաւորաց։
ունի սուրբ մարդ
մա՛ կին ժամ հա՛հ
զիհատեալ վախճան։
տե՛ւ հանգերուք
ննջեցեալ այսուհե
մ հաւատ զնոսա ·
ցեն նոքա ։
պատասխանի տայ

Ժանրացեալ ո՛ւյն
քան զիւղ ընդ
եղիա զնոսա իւր
գան անդրէն · Ե
արդիւ մի՛ստան
եմա՛ն զնոսա ։
ո՛ւ եկաց յաղօթս
կաւ ։
ըսա՛ք մարմնոյ ե
զու՛թիւն ։
զիս մահիճէ իւր
ւ յաղթուի կացէք
ւթուն կաց՛ք
ատուն կա՛ն ։
կաւ ասէր ժամ մի
սիմոն ննջէ՞ ։
մասպետ զնոսա ։
։ ոչ ննջէ ։
գտանէ զնոսա զի
դուկաստէա · ա

նկն նորա ։

Եւ աստուածանիւեա
յայ ևաաէ ցնա. Եւբե
եե իվերայ աստուա
կի՛ հէնք. աստաեր
վք ևբերաիք. ունել
զնա. հանապա զ
աստէնէ իւ ևստու
ցանել իւ իստաչարն
ևոչկալստուք զնա.
այլ զի լցցին գիրք
մարգարէից ։

Յայնժամ լծողին
զնա աշակերտքն ը
մենէքեան. ևփախա
եան ։

Ոմն երիտասա
րդ զհետն երթայր
կտոր մի իմերկուց։
Ունէին զնա երիտ
ասարդքն. ևնորա

մր ղ յ մ
ՀՂՔ ՄՀԿ ՏՅ ՅՄ

Հանդերձեալ ոչ
ևի գտանել ։

Եւ ասէ ցնա. Ա
մէն ասեմ ձեզ. թէ
մատընչին. ևասէր
ընդ որում եմ համբ
ուրեցից նմա. կամ
լինի զնա աստարլինի
զգգուշութեամբ ։

Համատուցեալ վա
ղվաղակի առէ ցնա
ոսքբն. ոսքբն. ևհա
համբուրեցա զնա։

Ոչ ևնդունա արկինն ի
նա չերա ևկալա ոչ
զնա ։

Ամիոմն յայնցա
նէ որ զնովաւ ոչ
կայինն ։ Ձգեցաւ սուր
եհար զծառայ քահանայապետին.
ևէհան զնա ականջ ։

մր ղ յ մ
ՀՂՔ ՄՀԿ ՏՅ ՅՄ

զհանդիսատեսեան ի
սուրբ յարութենէ տեառն
մերոյ յԱստուածածնէ
ի ծնունդ տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի
= ոգի

Ի ՀԱՒԱՏՈՅ ԵՒ ՅՈՒՍԱՑԱՆՔ ՈՐ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ
ՄԵՌԱՆ ԻՆՉ ԵՒ ՀԱՐՑ ԶՆՈՅՆ ԱՌ ՆԱ
ՆԱՀԱՏԱԿՔ ԵՒ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԵՐՈՅ ԱՆՇԱՐԺԱՐԱՐ
ՈՒ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՅ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԱՅՈՑ
ՈՐ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ ՄԵՌԱՆ ԻՆՉ ԵՒ ՀԱՐՑ ԶՆՈՅՆ
ԱՌ ՆԱ ՆԱՀԱՏԱԿՔ ԵՒ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԵՐՈՅ
ԱՆՇԱՐԺԱՐԱՐՈՒ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՅ ՍՈՒՐԲ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԱՅՈՑ ՈՐ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ
ՄԵՌԱՆ ԻՆՉ ԵՒ ՀԱՐՑ ԶՆՈՅՆ ԱՌ ՆԱ

ամենայն մարդկան ամեն
ոք ի հայրն ի քեզնից ո
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ուսուցանիս զիս · ո
սեաւ · զիսուս եւնց
հայր ես իմ եւ ես
ցնաւյն · զի չէիցեն
ի տուր ինձ պետրոս
ես · զարդեաւ ուշա
մի ուրացաւ ։

եւ ասէ ցնա տէր ես
կամ ես ։ եւ ասէ ցնա
ես ։ եւ ասէ ցնա տէր
ես ։ եւ ասէ ցնա տէր
ես ։ եւ ասէ ցնա տէր

եւ հարցանէր զնա
ոչինչ ասաց ցնոսա ատաւա
մեծ մեղաց ես մատնեալ
ի քէն ։ եւ այնու հետեւ
նոր ամբաստանէն էն
ահաւասիկ ես ամբաստանեմ
զքեզ ։ ասէ ցնա ։ մատնեցեր
զարդար եւ սուրբ ։ եւ
արձակեր նոցա ընդ
ձեռն տուր ։ զի խաչեսցեն
զնա ։ ասէ ցնա ։ ես
զոր ինքեանք կամիմ
մեռանիլ ։ զի ապրեսցի
ես ։ եւ ասէ ցնա ։
ընդէ՞ր այդպէս կամիս
մեռանիլ ։ ասէ ցնա ։
զի ես ոչ գիտեմ զայդ
մարդ ։ զոր դուք
կամիք սպանանել ։
ասէ ցնա ։ ոչ ոք
կարէ զիս սպանանել
ես ինքնակամ ։ եւ
ոչ ոք կարէ զիս
սպանանել ։ ասէ ցնա
նա ։ ես ինքնակամ
մեռանիմ ։ եւ ոչ

ցե-
նց զի ի խոյշ երանի
ո ըստ ետ ի ձեր
ն, ո զկիր զայն հա
նող ո զմարտիրոս
խոյն, արդյոք ետ
ցաւ հայել զայ
դե զկիրսդ կայ ե
ա պատասխանի
զնա
ոչ ի խոյշ հա ն
եղ աղաղակին հո
տարեալ ետես ա
ոչ ես զայն զոր
հան զնա
3 պատկն ի խոյշ
զետ ձիոհանոյ
աղաղակ ին. ետ
հան զնա
ետես զայն զոր
ետես ձիոհանոյ
զետ ձիոհանոյ
աղաղակ ին. ետ
զկին կամէր լել ո
նոցա ետես ձիոհանոյ
արդյոք ետես
ա ես զայն զոր
ետես ձիոհանոյ
զետ ձիոհանոյ
աղաղակ ին. ետ
զնա
զկին կամէր լել ո
նոցա ետես ձիոհանոյ
արդյոք ետես
ա ես զայն զոր
ետես ձիոհանոյ
զետ ձիոհանոյ
աղաղակ ին. ետ
զնա

ԻԲ ԻԳ ԻԴ ԻԵ ԻԶ ԻԷ ԻԸ ԻԹ ԻԺ ԻԺ ԻԱ ԻԲ

ՀԼԲ

ՀԼԳ

ՀԼԴ

ՀԼԵ

ՀԼԶ

ՀԼԷ

ՀԼԸ

ՀԼԹ

Ուր ընդ նմա ոչխարն
հիւանդացեալ ի ձեռն
չէ այլոց ի ձեզ ոչ
արդ այնպէս
ապականեցուցանէ զամ-
բարձրանայ ի վեր
մէկ ամբ ընդհատիկ
ոչխարն ի խոտ երկուս-
ոչ ընդունայն հան
եղէ
Թագաւորէ հիւ
նստաս զերեսաւ ի
ի հանին զնա ի խոտ
ստուգութ
վերայ. ըստ ոչ զին
արկեալ վիպչակ
զհանդերձս նոսա
ոչ սրբեցան
զնա ի խոտ
ոչ տա
զամբարձ

ՀՀ

ՀՂ

ՀՃ

ՀՄ

ՀՅ

ՀՆ

ՀՇ

ՀՈ

Հայ հոգեւոր զնա
եանց հաստի
զամբարձ
ապականեցուցանէ
Ուր ընդ նմա ոչխարն
հիւանդացեալ ի ձեռն
չէ այլոց ի ձեզ ոչ
արդ այնպէս
ապականեցուցանէ զամ-
բարձրանայ ի վեր
մէկ ամբ ընդհատիկ
ոչխարն ի խոտ երկուս-
ոչ ընդունայն հան
եղէ
Թագաւորէ հիւ
նստաս զերեսաւ ի
ի հանին զնա ի խոտ
ստուգութ
վերայ. ըստ ոչ զին
արկեալ վիպչակ
զհանդերձս նոսա
ոչ սրբեցան
զնա ի խոտ
ոչ տա
զամբարձ

ՀՉ

ՀՊ

ՀՋ

ՀՌ

ՀՍ

ՀՎ

ՀՏ

ՀՐ

ՀՑ

ՀՒ

ՀՓ

ՀՔ

ՀՕ

ՀՖ

համարեսցի յակոբայ
յումեքէ նման · եասակ
թոյլ տուր տեսցուք
զայս երկիւղ ի լուսեան
եւ զդէմ =
մխ ուր այժմ ակեաց ցի
ձայն մեծ · եւ հայ ո
զոգին =
մխա ուրուագիծդ տա
ճարին պատուեց
աւ յերկուս ի վե ր
ուստ մինչ ի խոնարհ =
մխբ տեսեալ հարիւ
րապետին որ կայ ր
անդ · եմէ աղաղա
կեաց եւ եհան զոգին
եւ առաջ արտաքս
այրա այս ոտիւ այէր =
մխգ իւն եւ կատարած եր
ման զի այսպէս աղա
ղակեաց =
մխդ ուրն Թագեաւ մեծ
ձայն · եհից սպունգ մի
քացախով · եւ հա ր
եաւ յեղէգան տայր
եղեւ յեղէգան տայր
քացախով · եւ հա ր
ձայն · եհից սպունգ մի
մխե ուրն Թագեաւ մեծ
ին զնուակաս · իբրե ւ
լուսանալ առին Թէ
զեղիւսեայ կարծեալ =
մխզ ուրն Թարգմանին ա
ծեցիմ ընդէր Թող եր
զիս · ետմանկ ի նո
ցանէ որ շուրջ կնկայ
սատիաք Թանեն · որ
ին զնուակաս · իբրե ւ
մխէ ուրն Թարգմանին ա
ծեցիմ ընդէր Թող եր
զիս · ետմանկ ի նո
ցանէ որ շուրջ կնկայ
սատիաք Թանեն · որ
ին զնուակաս · իբրե ւ
մխը ուրն Թագեաւ մեծ
ձայն · եհից սպունգ մի
քացախով · եւ հա ր
եաւ յեղէգան տայր
եղեւ յեղէգան տայր
քացախով · եւ հա ր
ձայն · եհից սպունգ մի
մխթ ուրն Թագեաւ մեծ
ին զնուակաս · իբրե ւ
լուսանալ առին Թէ
զեղիւսեայ կարծեալ =
մխի ուրն Թարգմանին ա
ծեցիմ ընդէր Թող եր
զիս · ետմանկ ի նո
ցանէ որ շուրջ կնկայ
սատիաք Թանեն · որ
մխիա մոտն աղաղակեաց
յեւ ի ձայն մեծ եասակ
մխիբ ուրն Թագեաւ մեծ
ձայն · եհից սպունգ մի
քացախով · եւ հա ր
եաւ յեղէգան տայր
եղեւ յեղէգան տայր
քացախով · եւ հա ր
ձայն · եհից սպունգ մի
մխիգ ուրն Թագեաւ մեծ
ին զնուակաս · իբրե ւ
լուսանալ առին Թէ
զեղիւսեայ կարծեալ =
մխիդ ուրն Թարգմանին ա
ծեցիմ ընդէր Թող եր
զիս · ետմանկ ի նո
ցանէ որ շուրջ կնկայ
սատիաք Թանեն · որ
մխիե ուրն Թագեաւ մեծ
ձայն · եհից սպունգ մի
քացախով · եւ հա ր
եաւ յեղէգան տայր
եղեւ յեղէգան տայր
քացախով · եւ հա ր
ձայն · եհից սպունգ մի
մխիզ ուրն Թագեաւ մեծ
ին զնուակաս · իբրե ւ
լուսանալ առին Թէ
զեղիւսեայ կարծեալ =

վտրեալ ի վիմէ · ևս
զերեզմանին զորս էր
կատարէալ ի վերայ ։
ա զնա պատուոցն
կատարէն ևեթ ։ Եւ
մացաւ ՚ի այնչափ
վայր մեռաւ ։ եւ
կոչեցեալ առինքն
զհարութիւնն ։
եհարց զնա եաստ
՚ի ասելն զնա
չէաւ վայր մեռաւ ։
Երբեք աստուած
ած ՚ի հարութիւն
տէ անտես · ընդ
հեռոց զմարմինն ։
յովսեփու ։
Եւ յովսէփ գնաց
կատ ։ Եւ ի
ա զնա պատուոցն
կատարէն ևեթ ։
մինն էր ։
Եւ պիղատոս զար
մացաւ ՚ի այնչափ
վայր մեռաւ ։ եւ
կոչեցեալ առինքն
զհարութիւնն ։
եհարց զնա եաստ
ՙ

ցմի մեռանու ի Թաւա
լեցուացէ մեզ զվէճն
ի դուռց գերեզմանին։

Հայեցեալ տես
ին · զի Թաւալեցու
ցեաւէր զվէճն ի գե
րեզմանէն ։ Քա ն
զի մեծ յոյժ ։ եմք
տեալ ի ներքս ի գեր
եզմանն · տեսին է
զի տապա աւրդմի · զի
նստէր ընդ աջմէ
կող մանէն · զգեցեալ
ի պատմուճանու ա
խտակ ևազարհուրե
ցան ։

Ընդ աւաւ ցնոտա
մի երկնչեք զի յն խնդ
րէք զնազարացւոյն զհա
յէհանեալն յար է
ւչէնաստ ։

Հաւասիկ տեղին

զման ։ եւ ասէ ցն
Թուն գան ի գերեզ
մանն ընդ առեալ զ
աւուրն պատրաստեց
ին խունգա · զի է
կեացեն աւուրն ցե ն
զնա ։

ընդ առաւաւուտ

աւուտս միաշաբա
տու մարիամ յակոբեայ
և սաղովմէ ։ գոզ
մարիամ յակոբեայ
մագդաղենացի · և
բարձն ։ մարիամ մ
եղբարեացն շա
գան ։

Ընդ առաւաւտ մի
շաբաթու գան ի գերեզ
մանն · և տեսին զ
քարն գլորեալ ի դրան
գերեզմանին ։

Ընդ առաւաւտ մի
շաբաթու գան ի գերեզ
մանն · և տեսին զ
քարն գլորեալ ի դրան
գերեզմանին ։

Ընդ առաւաւտ մի
շաբաթու գան ի գերեզ
մանն · և տեսին զ
քարն գլորեալ ի դրան
գերեզմանին ։

ՄԱՐԿՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉ

Մատ ր կ ս ի

Զայս Մարկոսի ասի առ
ինձ. զի սիգաձեմէք չէ
գծուծ. երանի յոյնսայս ըմ
բռնէք բուժ. այլ հարկա
րար զբանս իւր հնծուծ:

Մարկոս աւետարանիչ ն.
Հիւսկերտեաւ Պետրոսի ա
ռաքելոյ վիմին հաստոյ.
եղբաւր որդի էր Մարկո ա
բառնաբայ. վս որոյ եղե
գիտնական ընդ պատուոյ:
Եւ այլք առեն Մեծորիկն
պետրոսի. և իբերանոյ
նր գրեալ զաւետարանս
Յետ մեռ. ամաց. հանգա
րեցաւ քրի. գերեզմանն քի. գտանի զը
տուիկ հատոնն բարբառ:
Եւ յետոյ քարոզեցեալ յա
ղէք ասանդուոյ. երթայե

ղին =

երկնէ է

ինչ առացին զի

զի զահի հարեայ

գերեզմանին. զան

եղին հափահեան ի

հուբրեա լուսա ն

առացն ձեզ :

ցիէ զինս որպէ ս

խայ՝ անդ տեսան ի

զան զձեզ ի գալիլ

աղաքեայն երթայ

ես ահա յատ

նր ձեզ :

ցիէ երթայէ առա

ուրեքին զինս :

Եւ ասաց տէր ցՆոյա
Հաւատա՛ ինձ
Եւ ասաց տէր ցՆոյա
Հաւատա՛ ինձ
Եւ ասաց տէր ցՆոյա
Հաւատա՛ ինձ

ասացեալ ի մարգարէսն ի
Յեսայեայ որ ասէ. Ահա
ես առաքեմ զհրեշտակ իմ
առաջի երեսաց քոց որ
պատրաստեսցէ զճանա-
պարհս քո առաջի քո։
Ձայն
բարբառոյ յանապատի
պատրաստեցէք զճանա-
պարհ տեառն. ուղիս արա-
րէք զարահետս նորա։
Եղեւ Յովհաննէս մկրտե-
ցուցանէր յանապատի
եւ քարոզէր զմկրտու-
թիւն ապաշխարութեան
ի թողութիւն մեղաց։
Եւ ելանէին առ նա
ամենայն աշխարհն
Հրէաստանեայց եւ
ամենեքին երուսաղէմա-
ցիքն եւ մկրտէին ի նմա
ի գետն Յորդանան
խոստովանելով զմեղս
իւրեանց։ Եւ էր Յով-
հաննէս զգեցեալ
ի մազեղէն հանդերձ
եւ գօտի կաշեայ
ի մէջս իւր։ Եւ
ուտէր զմորեխ եւ
զմեղր վայրի։ Եւ
քարոզէր եւ ասէր։
Եկեսցէ զօրաւորն
քան զիս յետ իմոյ
զոր ես ոչ եմ արժան
խոնարհեալ լուծանել
զկօշիկս ոտից նորա։
Ես մկրտեցի զձեզ
ջրով. նա մկրտեսցէ
զձեզ հոգւով սրբով։
Եւ եղեւ յաւուրսն
յայնոսիկ եկն Յիսուս
ի Նազարեթէ քաղաքէ
Գալիլեացւոց եւ
մկրտեցաւ ի Յորդանանէ
ի Յովհաննէսէ։ Եւ
յանդիման ելանելոյ
նորա յջուրց

Յիշատակ ե՛ւ սա ամենատարան երգրու-մից
մահդեսի էղիային. ևհանգուցեալ հօրն յա-
կոբին, մօրն ասյիային. էղբարցին ալեքսանին
բարաղամին, ղազարին: ևհանգուցեալ
քրեէն խաթունակէ: ևանէրոջն կարա-
պետին: զոքանչ աննային: ևկողակցու-ն
իւրոյ թուրվէնտէյին: ևորդոցն աբրահա-
մին: յակոբին: սարգսին, ևեամ ավետան զար
մին: որ ըստացաւ մահդեսի էղիան ըզ
տրունն տուտա: Լիմվին հայոց. ոՃկզ.
ամին. ևէդ Լիզուն ե՛ւ պարտամ էկէղե-
ցոյն, Լբատղաչն թոխատ: զի մնացէ յիշա-
տակ յաւիտենական: ևամէն իշխեցէ
հանել զաս Լորդանէ ե՛ւ էկէղեցոյս պատ
ճառանօք ինչ. գրաւել կամ ծախել. կամ
գողանալ. Լմէ ոչ յանդգնի ևնէնգէ. նզո-
վեալ էղիցի Լհոգոյն սրբոյ. ևդատաստան
տեալ պատժեսցի Լբնէ ևոյ մեղոյ:

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

եւ ոչ պիտոյ ինչ զայդ
արուեստ ցհրեշտակն.
մեալ. եւ առաւ զաք
ուն ժողովուրդ կոտ
ցոյ պատրաստե՛ր
առաքեալն հաւանիս յիմ
ա զան հաւատոյ ար
դարութեանէ զմեր
դարձուցանել զմեր
զարհուրելի եղիայն։
ռաքի ներ. հոգեւոր
ցէ՛ ի տրաճխութեանց։
ունքն եկեցէ՛ զ
ցոյն ինքն - դարձու
լսողացն մաքուր։
ւ զբաղումս յորդ
ւցցէ՛ անդ ըստինն յո
ւ հոգւով արբո՛ վ
և աւելի մի՛ արբց՛։
առաքին՝ և գինի
ցէն ։ զի եղիցի մեծ

ընդէան նոտա խնդա
տաքոյ ի ժամու եւը
նկոց ն ։
ւերեւեցաւ նմ՛
մա հրեշտակն՝ զի
կայր ընդաքմէ սե
ղանոյ խնկոցին ։ և
խոսվեցաւ զաքար
եայ - երբեք եղեւ և
անկաւ այհ ի վերայ
նոտա ։
ա՛ ցնա հրե շ
տակն ։ մի՛ եր
կնչիր զաքարիայ՝
զի լսեի՛ եղեն աղաչ
թք քո ։
ւկինդ եղիսա
բեր ծնցի՛ քեզ որդի։
և կոչեցես զանուն
նր յովաննէս ։ և է
ղիցի՛ քեզ ուրախու
թի՛ և ցնծութիւն ։
ւբազումք ի ծնն
եան նորա խնդա
ցեն ։ զի եղիցի մեծ
առաքի՛ն ։ և գինի
և սաքեղ մի՛ արբց՛
ւ հոգւով արբո՛ վ
ցէ՛ ի տրաճխութեանց։
ունքն եկեցէ՛ զ
ռաքի ներ. հոգեւոր
զարհուրելի եղիայն։
ա՛ որդի հարց յորդի ս
եզան հաւանիս յիմ
ցոյ պատրաստե՛ր
առաքեալն արդար
մեալ. եւ առաւ զաք
ուն ժողովուրդ կոտ
եւ ոչ պիտոյ ինչ զայդ
արուեստ ցհրեշտակն.

բարձնալ զնախատո-
հայեցուս յիսուս ։
Եւ զարմանային
բոլոր ժողովուրդն ։
Եւ ասէր զինչ գո-
րծեաց ընդ-
դէմ մեզ ։ յաւուրս յոմն
եկեալ ի տաճար
եղեն աստիճանք կրկին նո-
ցա առ ի հինգ ։
Եւ ասէր զինչ գո-
րծեցաւ ընդդէմ
նմա ։ եւ ոչ կարէր խաւսիլ
ընդ նմուսա ։ եւ մոռացա
ան եղեն զոհել ի
տեղի ի տաճարին ։
Եւ նա նշանաց ի
խաւսէր ընդ նոսա.
ակայր պատասխանել ։
Եւ երբեք լցան աւ-
ուրք պաշտաման ։
նորին գնացից ետուն իւր ։
Կրետաւուրց ։
այնոցիկ ։ յղացաւ
եղիս առնել կրկին նո-
ա եւ թագաւորացանէր զան
նն առ հինգ հինգ ։
Եւ ասէր զինչ գո
րծ գործեաց ընդդէմ
ս ։ յաւուրս յոմն
հայեցաւ յիսուս ։
ամենայն ։ եւ զարմանային

զինեաս ծերեմ ։ եւ կին
իմ առնցեալ զաւուս
րեք իւր ով ։
Ի աստաւխանի եւ
հրեշտակն ետես
ցնա ։ եմեմ զաբբ ի
ել որկամ առեալ ի
այ ։ եւ առաքեցաւ այ
խաւսէր ընդ քե զ
եւ առեւտարել քեզ
զայդ ։ եւ հարկա եղիր
ցեռս հաւմր ։ եւմի կա
րասցես խաւսել մի
նչեւ ցաւուրն յորում
այդ լինիցի ։ փոխա
նակ զիոչ հաւատա
ացեր բանից իմոց ։
ոլք լցցին ի ժամա
նակս իւրեանց ։
Եւ ժողովուրդն
այն ուներ զաբար
եայ ։ եւ զարմանային

Ա. Ասաւ ցնա Հրեշ
տակն. Մի երկնչիր
Մարիամ. զի գտեր
շնորհս յաց. Եւահա
յղասցիր. ածնցես ո
որդի. Եւկոչեսցես ա
զանուն նորա Յս:

Ա. Այ, եղիցի մեծ և
որդի բարձրելոյ ն
կոչեսցի. Եւտացէ
նմա տէրն զաթոռն
դաւթի հաւր նորա:

Ա. Եւթագաւորեսցէ
է ի վերայ տանն յա
կով բաց ի յաւիտեան:

Ա. Եւթագաւորու
թեն նորա վախճան
մի լինի. Եւասէ
Մարիամ ցՀրեշտա
կն. զիարդ լինիցի ի
նձ այդ. քանզի զա
յր ոչ գիտեմ եմ:

Ա. Ինամի ի մարդկա
նէ:

Ա. Եւյաւմնեանն
վեցերորդի. առաքէ
ցաւ գաբրիէլ հր
եշտակ յաց. ի քաղ
աքն մի գալիլեացոյ
որում անուն էր
նազարեթ. առ կոյս
խաւսեցեալ ամն. ո
րում անուն էր յով
սէփ. ի տանէն դաւ
թի. Եւանուն կուսին
Մարիամ: Եւէկեալ
առն նա առ ուրախ
եր բնկրեալդ. տէր
ընդ քեզ:

Ա. Նա ընդ բանն
խաւսեցաւ. Եւխոր
հէր ընդ միտս թէ
որպիսի՞ ինչ լիցի
ողջոյնս այս:

Տ

Տ

Տ

զոլորմուտիսն : Ու
այլ իւրում կիրճէ՛ն
պան եաց իջի ծառ
ուն այսոր : զի աշ
տուն արձակեա ց
բարուխ . ևգմեծա
ցաւ զեռալ լցոյց
զևս զեռնարհս :
Թուոյց . ևբարձրաց
վակեաց զհզօրս յա
ջէ սրտից իւրեանց :
մբարտաւանս մտ
լով : Ցրուեաց զա
լորուխ բազկաւ իւ
մով . խաղաց ցնծա
ցիւրոց : Հրատ զօ
մարտուցն . երկիւղածա
ցաւ ազգացս
ուն նորա : Ընդ ողոր
հզաւորն . ևաշէն ան
ար ինձ մեծամեծս
ամարզիդ : Ծիսար
տէ . երանելոյն ինձ չ

Ծ Ի ահա յայսմհետ
Թագաւորեալ իւրով յ
եցաւ ի խոնարհու
վրկեցիմ : Ծի հայ
ցաւ հոգւի իմ յայծ
Ձնիմ զսր . ևցնծա
Մեծացուսցէ՛ան
Ուսա իւրէ :
արուեստ աստուածն
ցէ : Թէ եղիցի կատ
նիմ որհաւատա յ
այնի իմոյմ : ԵՒերա
լով մանուկս յորով
իմ . խաղալոյ ցնծա
լոյնի քոյ յաւիտեան
բրեւ եղեւ Ձայն ող
յ ահաւասիկ ։ ի
ուխ :
ցէ մայր ամենայնի ։
ինէ ինձ այս . զի ևկե
այնի քոյ : ևուստա

զաչքս արեւոյ ։

Ա. աստուածանկեաց եւ
մայրն հորա՝ եւ աստ
ուծ այլ կոչէացին յոմ
ան ոչն ։

Ա. ասասէն ցինաքան
զիոչղբէ յաղգիքեամ
որոց կոչի անուն յո
վան նէ ։ ո

Ա. կէն արկէին հայր
նորա ՃԽ զինչ կամ
էցի կոչել զնա ։
Եւ նա խնդրեաց ուս
ասէ՝ յովաննէս եւ
անուն ն դորա ։

Ա. ազարմացան ամ
էնեքեան ։ եւ ցա
սա բերան նորա ,
վաղ վաղակի հկեզ
ուս նորա ։ եւ խաչա
եր ևաշհներ զանձ ։

զաչքս արեւոյ ։

Ա. ասասէն ցինաքան
զիոչղբէ յաղգիքեամ
որոց կոչի անուն յո
վան նէ ։ ո

Ա. կէն արկէին հայր
նորա ՃԽ զինչ կամ
էցի կոչել զնա ։
Եւ նա խնդրեաց ուս
ասէ՝ յովաննէս եւ
անուն ն դորա ։

Ա. ազարմացան ամ
էնեքեան ։ եւ ցա
սա բերան նորա ,
վաղ վաղակի հկեզ
ուս նորա ։ եւ խաչա
եր ևաշհներ զանձ ։

մայրն հորա՝ եւ աստ
ուծ այլ կոչէացին յոմ
ան ոչն ։

Ա. աստուածանկեաց եւ

Ա. կաց մարեւսամատ
նամա իբրեւ ամէն ։
երիս ։ եւ զարձաւ ի
ստուն իւր ։

Լ ։ եղիազարեան

Լ ։ յայտնեցան ։

Ա. եղիէ յաւուրն
ոմն էրոմդի ։ էկն ն
Թիւատեղ զմանու
կն ։ եւ կոչէին զնա
յանուն հայր իւրոյ

ի յաւիտեան ։

Ա. կաց մարեւսամատ
նամա իբրեւ ամէն ։
երիս ։ եւ զարձաւ ի
ստուն իւր ։

Լ ։ եղիազարեան

Լ ։ յայտնեցան ։

Ա. եղիէ յաւուրն
ոմն էրոմդի ։ էկն ն
Թիւատեղ զմանու
կն ։ եւ կոչէին զնա
յանուն հայր իւրոյ

ի յաւիտեան ։

մու ։ եւ զաւտակն նր
հայրս մեր աբրահա
պէս խաւսեցաւ ։ սա

Լ ։ հոգի սրբոյ եկեսցէ
ի վերայ քո ։ եւ զաւրու
թիւն բարձեալ ի
ձենջանէ ։ եւ ընդ
նամա ։ եւ խնդացի ն
զաղաւթս իւր ։ եւ
զաւրացաւ ։ եւ
շուրջ զնովաւնէ ին
եւ ազգս տոհմիկ նր
Օր մեծ արարեր զո
ղորմութիւն իւր ։ դ
նամա ։ եւ խնդացի ն
ընդ նամա ։

Լ ։ եղիազարեան

Լ ։ յայտնեցան ։

Ա. եղիէ յաւուրն
ոմն էրոմդի ։ էկն ն
Թիւատեղ զմանու
կն ։ եւ կոչէին զնա
յանուն հայր իւրոյ

ի յաւիտեան ։

մու ։ եւ զաւտակն նր
հայրս մեր աբրահա
պէս խաւսեցաւ ։ սա

Պաշտել զնա արբու-
ածոց փրկեալս :

Ա. Ելից ի Հնդկաց եղջեր-
կուրնն մեզի տանէ
դարման ծառայի իւ-
րոյ : որպէս խաւսա-
եցաւ բերանով սր
նոց մարգարէիցն ն-
էին : փրկութիւն ի
թշնամեացն մերոց ց՝
ամէն ձեռաց ամենայն
եանց մերոց : ողոր-
մութիւն առնել
մեր և յիշել զուխտն
իւր սուրբ :

Ա. Երդումն զոր ե-
դուաւ աբրահամ
ու հայր մերում ,
տալ մեզ առանց եր
կնչուի ի ձեռաց թշն
ամեաց փրկեալս :
Պաշտել զնա սրբու-

Ա. Եղեալ ահ ի վեր
այ ամենեցուն որ լը
սին զայս : Եւ որ
շուրջն բնակեալ է
ին զնոքաւք . և ընդ
ամ լեռնակողին հր
րեաստանի . պատ
մէին ամ բանիցս այս

որ ինչ :

Ա. Եղին ամենեք
ին որ լսէին ի սր
տսիւրեանց նասէ
ին . զինչ լինիցի մա
նուկս այս և ձեռ ն
ան էր ընդ նմա :

Ա. Ուղաքարիսա հա
յրն նորա լցաւ հո
գւովն սրբով . մա ր
գարէացաւ նասէ :

Ա. Ուրհնեալ տէր աս
ծ իսրայէլի մեզ
առաքեաց փրկու-

ՀԵՂԵ ԸՆԴԱՆ

ուբան ընդայնոսիկ
եկ հրաման յաւետա
ստոյս կայսերէ աշ
խարհս պիր առնել
ընդաժամ տեղեկեցա
յն առաջին աշ
խարհս պիր եղև. ի
դատաստրուն
աստուծոյ կիւրեղոս
ւերծային ամեն
քեան մտանել յաշ
խարհս պիրն յիւր
ազանչ իւր քաղաքի
ն իւրաքանչիւր գաղ
ութ ի ծննդեան
ամանուն անձէր
ազատրանայր հոգ
ով ևէր յանապատ
մինչև յայր երևե
լոյ նորա եկին
ի Բեթղեհեմ քնդան
ի Գալիլեա ի քա
ղաքն Նազարէթ
ի տուն Դաւթի
գնալ բարձրելոյ ն
կոչեալ էր. զի ի
ցեղ առաջն եր եսայ
ին. պատրաստե ւ
զՀանապատարհս
ի պիտուքին
կուրծք ծղտվերդ ե
ան նորա. ի Ծղտ
լեհեմ մեղայց նոցա
ան գիտուքեց ո
ղորմուքեն այ մերոյ
որով եք այց արա
մեզ արեգական ի բար
Հանց երեւել. որո ց
ի խաւարի ևի ստո
երս մահու նստեին
ողղել զոտս մեր ի
Հանապարհս խաղ

Յիսուսէ Նաւինացի

նամակ · բացատրեցոյց
զբ · որ պահէին զի
պահպանուիմ ո
գիշերոյ հատուց ց
Խրեանց =

Հրեշտակն է
րեբեցաւ նոցա · և
փոխդ ան ծագեցին
առնոսա · և երկե
ան երկիւղ մեծ ։

Տասե ցնոսա հը
րեշտակն · մի երկը
նչիք · զի ահաւա
ոկ աւետարանեմ
ձեզ ուրախութիւն
մեծ ։ որ եղիցի ամ
ժողովրդեան ն ։
Ծնաւ ձեզ այ
աւր փրկիչ որ ն
ծեան է տէր յ քաղաքի

Լսէվանի =

յր նոցա տեղի յի
են ի մսուր զի չի գտ
ան ՚ի տեղի պատ
պատեաց զնա ՚ի
իւր զանդրան ոկ · և
ծնաւ զորդին
նել ոյ նորա =
ծյան աւուրք ծնա
ելն նոցա անդր լը
եղեն ի հասանն
ան ժամ և
ետեղեալ էր նմա և
հանդերձ զոր խաւ
հայգերն մարեմա
մտանել յաշխա
և յաղգէ դաւ
լինելոյ ներ ի տան
բերդիայհէմ · վան
դաւթի · որկոչ ի
աստան · ի քաղաքէ
նազարէթէ ի հրէ

մինչեւ ցբեմն[ի]ն
եմ, եւ տեսցուք ըզ
ինչ է բանս այս՝ որ
եղեւ զորս եղծոյց
մեզ: Եւ եկին փու
թանակի. և զտին
զմարեւսիմ ևազ յոմ
ոչխի. և զմանուկն
եղեալ ի մսուր:
¶ Ծանեան վասն
բանին. որ ասացեալ
նոցա զմանկանէն:
¶ Եւ ամենեքեան որ
լսէին զարմանային
ի վասն բանից հով
ուանն. զոր խոսեցան ընդ
նա հովուքն:
¶ Եւ մարեւսիմ զամ
զբանս զայս ոսկի
պահէր ևխոհեամու
թ, լինէր ի սրտի իւ
րում:

դատի:
¶ Եւայս նշանակ ևեղեւ
գտանիցէք մանուկ
պատեալ ի խանձար
ուրս եւեղեալ ի մսուր:
¶ Յանկարծակի եղեւ ընդ հրեշտակն ընդ այն միկ
բազմութիւն զօրաց երկնաւորաց.
ութք ասէին ըզ
աստ եւասէին:
¶ Սո՛ղք ի բարձունա
այ. և յերկրի խաղա
ղութի. ի մարդիկք
հաճութիւն:
¶ Եղեւ երբեք վե
րացան ի նոցանից յ
հրեշտակքն յերկի
նս. ասէն ցմի մեա
նս հովիւքն:
¶ Կայք երթիցուք

լեզու · մի՛ տեսանէր
աւետել ի հոգւոյն սո
ղ ասէ կամ ոչ ։

Եւ ասէ ցնա ։ ե՛կ
իմիք ։ եւ հոգւով սը
մխիթարուէր ։ եւ
ա՛ր ։ եւ ասէ ցնա ։
ղ ։ եւ ասէ ցնա ։ ա
արդար եւ երկիւղ
ղ ։ որ այլոյն այ
ղ ։ եւ ասէ ցնա ։
ղ ։ եւ ասէ ցնա ։
ղ ։ եւ ասէ ցնա ։

մարգարէ. դուստր
Ա. ուրդք :
Ա. ուանդեր աննայ
ում արուեց խոր հ
յայտնեացին իւր
անցեալ սուր. զի
և ընդ քո իսկ անձն
հակառակ ուղէ.
մէջ իւիլ. և ի նշան
նուէին բազմաց ի
լորուէին. և ի կանգ
ահագ տակոյ ի գիր
ցմարիտ մայրն ներ.
սիմէոն. և առէ
Ա. ուհեաց զնոսա
որ խաչեաւեին զըզ
նմանէ :
Ա. ուհեան հայր և
մայր նորա զարմա
ցեալ ի վերայ բանից
քրում իւիլ :
Ա. ուհեան հոգովն ի
տաճարն : Եւ երբ
եւ այնին ծնաւեղքն
զմանուկն յիս. առն
էր նոց ըստ սովորու
թեան առինն ի վեր
նորա :
Ա. ունա այս ընկալ
աւ զնա ի գիրկս իւր
ուհեաց զօրհնեաւ
ասէ :
Ա. ուդ աղաչակեաւ ըզ
ծառայս քո այս ըստ
բանի քրում ի խաղ
աղուիթ : Զի տե
ին աչք իմ զփրկու
թիւդ. զոր պատր
աստեցեր առաջի
ամ ժողովրդոց :
Հ. ոյս ի յայտնուիթ
հեթանոսաց. և փա
ռս զաւակի քո
զմահ մինչեւ տե ս
ցեք զաւետեան սոն :
Ա. ուեկն հոգովն ի
տաճարն : Եւ երբ
եւ այնին ծնաւեղքն
զմանուկն յիս. առն
էր նոց ըստ սովորու
թեան առինն ի վեր
նորա :
Ա. ունա այս ընկալ
աւ զնա ի գիրկս իւր
ուհեաց զօրհնեաւ
ասէ :
Ա. ուդ աղաչակեաւ ըզ
ծառայս քո այս ըստ
բանի քրում ի խաղ
աղուիթ : Զի տե
ին աչք իմ զփրկու
թիւդ. զոր պատր
աստեցեր առաջի
ամ ժողովրդոց :
Հ. ոյս ի յայտնուիթ
հեթանոսաց. և փա
ռս զաւակի քո

եցին զամէն այն ըստ
աւրէնս աՅն տէն · դար
ձեան անդրէն ի գալի
եայ ի գաղափէն իւրէ
անց նազարեթ ։ ¶ Եւ
մատոյց ի վեր
րհդ այէ֊ին ի վեր
նորա ։

Ծնաւղք ն
ի տաւնի զատկի ն ։
եկուտասան յիսան
եղ նց յեռմ ըստ տուն
որուհէ տաւնին ։ ¶ Եւ
զատուրան · եղետ
նալ անդրէն ։ մնաց
յն մանուկն յերմ · և

փառուհէի ։ յարգե
անցեալէր զատուր
էք բազմաւք · կեցե
ցեալ ընդ աՅն սմա
նէ եւրէն ի կուտուհէ
րի · ամայց եբրե
ուհետն եղբոր սր
էն ։ այլ պահուէք
տէր զցայգ եղ ցեր
եկ ։

¶ Եւ ի նմին ժա
մու յարուցեալ գն
հանայր զնէ · և
խաւսէր զնմանէ
ընդ ամենեսին սր
ակն ունէին փրկու
Թեանն երմ ։

¶ Եւ երբոր կատար

տուա խանիւ նորա
և եբբրե տեսին զի
նա աքանչացան ։
և ասէ ցնա մայրն
իւր ։

Ա Ր դէակ զկնի է
գոծ գործեցե ր
դու ընդ մեզ. ահա
ասիկ հայրդ ու և
տատապէսիր. և
խնդրէաիր զքեզ ։
Ա ասէ ցնոսա զի
խնդրէիք զիս. ոչ
գիտէիք. զի ի տա
ն հարկիմոյ պարտ
է ինձ լինել ։
Ա նոքա ոչ գիտ
էին զբանն զոր ր
խաւսեցաւ ընդ նա.
և էր զի ընդ նոսա և
գնաց ի նազարէթ.
և էր նոցա հնազանդ ։

տուաւ ինձ ։ և
ոչ գիտացին ծնող
ք նորա ։ կարծ
էին զնմանէ. թէ
ընդ ուղեկիցան իցէ ։
Ա կին եբբրե աւուր
միոյ ճանապարհ. և
խնդրէին զնա ընդ
ազգս և ընդ ծա
նօթս ։ և եբբրե
ոչ գտին ։
Ա ձան անդրէն
յերկիր խնդրել զնա.
և եղեւ յետ երից աւ
ուրց գտին զնա ի
տաճարին ։ զի նստ
եր ընդ վարդապե
տան. լսէր ի նոցանն
է. և հարցանէր զնա ։
Ա րմանային ամե
նեքեան որ լսէին ն
ի նմանէ. ընդ խոհ
տուն ։ և ընդ պա

զ ղ յ բիւ ի ի ղ յ մ մ բ

նոյնպէս առաւօտ-
կայցէ · կերակուր
տայցէ զմին այն մ՚
ցեղն երկու հանդերձ
առնէ ցնա · ոչ ի
ստացուածոց զինչ
զիւր ինչսն տայ նմա
զոր ինչ ուզէ առնել
ի նմանէ · ծնողքն
զայն ոչ կարեն ա-
պրուեցուցանել ոչ
ինչ · հարկ արդ
նմա ի հուր արկա-
նել զնա ամենայն
ինչ զոր ունի ·
զգեստ զինչ գործեաց
մեռաւ ինչ : իսկ այր
մի ոչ ունէր զինչ
զգեստ զինչ գործեաց
մեռաւ ինչ : իսկ այր
մի ոչ ունէր զինչ

Ո՜այս առեմ ձեզ · ե-
ւիմք հայր զաբրահամ՝
ոչ առեմ · եւ ես ա-
սեմ ձեզ · եթէ ա-
նեն ապաշխարու-
ութիւն · պատուհասիւք
արարիչ այսու հե-
թանոսն սա զգալոյն է ·
փախչել ի բարկու-
թենէ ապագայ · ոչ եթէ
ի նմանէ · ծնունդք
զան եղեալա մկրտել
զամարին զփրկուէ այ :
արհ : ու տեսցէ զա
իսրայէլ ի հարց ձանապա
դիւրինա · ետուսպար
եղեցին զիտ՚ արինք ի
խոնարհեցին : ու
մ լերինք ու բլուր ք
նայն ձորք լցցին · ու
շուխղա նոտա : առա

վն հերովդիա կնոջ
դիմանեալ ի նմանէ
ըստ լսելոյ զաւետեաց
ո զհեռի եմք ասէ
= ո դեռն ո
տարանքն ժողովել
մխիթարութիւնք
ազգաւ կայլինէ
այսեցէք առ շինել
րայոս խա- ուզ յարդն
զ ցօրեանն ի շտեմ
զկայրկուտ - ուժողովել
չեռին իւրում արդել
ոսկ հեծանոցն ի
գով սրբով ևհրով ։
մկրտեցե զձեզ հո
նաւ զկայրկուտ
չեմ բաւական բաւ
գոյն քան զիս - զորոյ
ես մկրտեմ զձեզ ջրով ։

ղ յ մ մր
ժբ ե ժբ դ

վերադարձեալ զինչ
մկրտել և սասեն ցնա
կին մաքառութիւնք

= գործեցուք
ինչ սակն ունէր ժո
շակք ձեր
շատ լինի ձեզ ասել
զոք զրպարտեցէք
ցէք զոր ստացեալք
ուքն ևասէին - ևզինուո
հրամայեաւն ձեզ ա
ինչ սահման զինն մի

ղ յ մ մր
ժբ ե ժբ դ

եղբա՛ր իւրոյ · ևաՀան
ամենայն չարեաց ն
զոր գործեաց հերո վ
դէմ յաւել ևազայ ն
եաւ ի վերայն · ևե դ
ի բանտ ի պ յովհաննես
եւ ածէր ի մկրտել
ամենայն ժողովեան ·
ևընդ ի՛ր մկրտեին ևս
կալ յաղաւթս ։
անա՛ երկնից ևս
ի լանել հոգւոյն սրբ
բոյ մարմնաւոր տես
լեամբ · իբրեւ գաղ
աւնի՛ ի վե՛ր նորա ։
ւգալ ձայն ի յերկ
նից · որ ասէր դո՛ւս
ուս իմ սիրելի ընդ
որ հաճեցայ ։
հինգերորդ յետ ամաց
իբրեւ երեանից · սկը
սեալ յորմէ · որպես

ևկարծէր որդի յով
սեփհայ ։
ր յակոբայ ն ։
ր հեղեայ ն ։
ր մատաթիայ ն ։
ր · ղեւ եայ ն ։
ր · մեղ քեայ ն ։
ր · յաննեայ ն ։
ր · յովսեփեայ ն ։
ր · մատաթիայն ։
ր · ամովսայ ն ։
ր · նաւմայ ն ։
ր · եսղեայ ն ։
ր · նաանգեայ ն ։
ր · մայաթայ ն ։
ր · մատաթիայն ։
ր · սեմայ ն ։
ր · յովսեքեայ ն ։
ր · յով դայ ն ։
ր · յովնանայ ն ։
ր · յես սայ ն ։
ր · զօրաբաբելին ։

ի · յեսեյ ն ։
ի · յով բեդեայ ն ։
ի · բոյոս այ ն ։
ի · սաղմանայ ն ։
ի · նաասոնի ն ։
ի · սամնաադաբայ ն ։
ի · սրսաքայ ն ։
ի · սաղայ ն ։
ի · սառնայ ն ։
ի · եսրովմայ ն ։
ի · փարեսի ն ։
ի · յուդայի ն ։
ի · յակոբայ ն ։
ի · իսահակայ ն ։
ի · աբրահամայ ն ։
ի · թառայ ն ։
ի · նաքովրայ ն ։
ի · սերուքայ ն ։
ի · ռագաւայ ն ։
ի · փաղեկայ ն ։
ի · եբեր այ ն ։
ի · սալայի ն ։

ի · սալաթիէլի ն ։
ի · հերեայ ն ։
ի · մեղքեայ ն ։
ի · ադդեայ ն ։
ի · կովսամայ ն ։
ի · եմովդատեայն ։
ի · երեայ ն ։
ի · յեսու այ ն ։
ի · եղիազարայն ։
ի · յովրամայ ն ։
ի · մատթեայ ն ։
ի · ղեւ այ ն ։
ի · սիմէոնի ն ։
ի · յուդայի ն ։
ի · յովսեփայ ն ։
ի · յովնանայ ն ։
ի · եղիակիմ այ ն ։
ի · մելէայ ն ։
ի · մէն այ ն ։
ի · մատաթայն ։
ի · նաթանայ ն ։
ի · դաւիթ ն ։

ՃԾ

ՃԾ ՃԾ ՃԾ ՃԾ

ՃԾ

ՃԾ

ամոս զայս առաւել
ընդ ամենայն կողմ
համբոյր զնոյանէ
ի գիտելեացդ ։ ու եղ
զաւրութիւնք հոգւոյն

Ի ԳՐԱՆՑ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅՆ ՄԻ ։

ժամանակ մի ։
կացի ի նմանէ առ
տանեայն ։ ի բացի է
ամ փորձութենէն առ
հակառակել ընդ
ձեռնել ։ ոչ փոր
նմա յայս եւասէ ։ առա
ասպնջականի եմ
քեզ եղիցի ամենայն
ան եցէ առաջի իմ։
անկեալ երկիր պատ
սյո ։ արդ դու ելիր
ամ կամիմ տալ ըզ
զինէ տալ ։ ու
ես զինաւորութիւն

ամոս զայս առաւել
ընդ ամենայն կողմ
համբոյր զնոյանէ
ի գիտելեացդ ։ ու եղ
զաւրութիւնք հոգւոյն
զառաքելական հոգին
զի գրեալ է ։ ոչ
զբեզ առաւ ի վայր ։
ոչ ես զքեզ ։ զի
ես զինաւորութիւն

ժամանակ մի ։
կացի ի նմանէ առ
տանեայն ։ ի բացի է
ամ փորձութենէն առ
հակառակել ընդ
ձեռնել ։ ոչ փոր
նմա յայս եւասէ ։ առա
ասպնջականի եմ
քեզ եղիցի ամենայն
ան եցէ առաջի իմ։
անկեալ երկիր պատ
սյո ։ արդ դու ելիր
ամ կամիմ տալ ըզ
զինէ տալ ։ ու
ես զինաւորութիւն

է ինչ ի բերանոյ նը։
ընդհանուր. որելան
մանուայն ընդ բանս
կայ է ինչ նմա. և զայր
ամենեքեան վը։
ան ըմ ձեր
ան գիրքս այս յամ
նոյս այսպէս. ը
ան ձեր
հայ է ինչ
ունին է ինչ ա՛ չ ի՛նչ
ցուն որ ի ծոլովրդե
և նուաստ. և ամենե
եւս ցպահաստանեայն
ի խեղեալ զգիրսն
ընդունել է ի
զոր զատարկական տն
որս ի ծոլովրդեանքն
զբազակն զվիրաւո
կուրացս տեսանել
զերծցայ զծոլովրդենէ
քարոզել
եցոյց զինս

տաղ քաղաքացս առաքէ
զինս : ոգին
վասն սրոյ հաւատոյ խոկ
ոգին ասէ ի վը իմ
ոնէր
տեղի յորում գիրեալ
գիրսն. եդիւր զայն
ի հայրեաւ ընդէ
ոնուր
զերայայն մարգարէ
հեռուն նմա գիրս
վարդն
շարաչարուցք ի ծոլ ս
խորհուրդ. յայտուր ն
տ. ըստ ստվերուելչ
ուս անձինքն. հեռու
ուր ձեր
ցունց
տաւորեալ յամէն է
նա ուսուցանէր ի ծո

մեծ ընդ այմ երկիր· և
ոչ առնուն ի նոցանէ
բայց միայն ի սարե
փղոսկր սիդոնացւոց
առակին մի այրե։
և բազում բոզս
ղհասէ ի մարգարէ
սրբեցաւ· բայց մի
այն նենգամանաւորն։
և ցան ամենեքեան
եան բարկութիւնք ի
ժողով ոդեան երբեմն
լսէին զայս։
ոչ ոք ոչ ինչ ասէ
ոչ ոք ոչ ինչ ասէ
ոչ ոք ոչ ինչ ասէ

եմուտ ի տունն սիմո
ղովրդեանէ անտի ։
ՅԱյտնեաց ի նմա յա
ղագս հարսին ։ զի
շուրջ զգայաւոյնն
զնմանէ յամօթեցիս
զբեզ ովքեր սքեղ
ծեալ ։ Յաստեաց ի նա յա
ւասէ ։ պատպանել
այց հեր ի դամանէ ։
զգեստեացց զնաւղան
ի միջի անդ ։ հել ի
նմանէ ։ հինչ ոչ
վնասացց նմա ։
Ելեալ զարմանա
լիք ի վր ամենեցուն ։
հաւատին ընդ միմ
եան ։ Ասէ
ինչ է բանս այս
զի իշխանութիւնք սա
տանայ պղծոց պղծո
հել անէն ։
Ելեալ հոգիակ
զնմանէ յամօթեցիս
զայրուցեալ ի ժո
ղովրդենէ անտի ։
Ցարուցեալ ի ժո
ղովրդենէ անտի ։
եկեալ կոտուա
ծեցաւ ։ զի կայ
Թուացոյց ։ զի կայ
ի ձայն մեծ հասե ։
ցաւ ։ Աղաղակեաց
ցաւ ։ Աղաղակեաց
անն այրմի ։ զորս
Ելեալ ի ժողովրդե
Ասէր ցնոսա ։
Ասէր ցնոսա ։
Ասէր ցնոսա ։

եղեւ գնացից յայ
նա ի ձեռն քո
ոչ տայր թոյլ նց խաւ-
սել. զի փութով ին ըմ-
բռնել զամենայն
ասացեալսն ի նմա
եւ ասէին ցնա
ահա ամենայն
մարդիկ որ եկին
ի տաճարէդ
զի ասեն
զամենայն
որ ասացեր
մեզ ։

ՃԻ ՀՈՎՀ ՄՐ ՂՈՒԿԱՍ ՀԱՅ ՄՐ ՂՈՒԿԱՍ

ՃԻ

ցնոսա ։
վարդան պաւիլէա-
նոյ զամենայն
ասացեալսն ի նմա
։ եւ ասէին ցնա
զի մեք ոչ
կարեմք ընդդի-
մանալ զիմաս-
տութեան եւ
հոգւոյ որով
խօսէր ։ եւ
ոչ կարէին
ընդդիմանալ
նմա ։ եւ

նոցա =

չէ մերձ յընկերէ
երկոքինն նայէքն · մին
նց = Եւ եկին և ելցան
նայն գայլ տագնել
որսակցայ ցն ի մեր
կանչէ նոցա =
պարտատէրն ուս
նէրքս բազմութի
ին · վաճկեցին · ի
այս խբրեաւրա
կ ցուք զգուշիա =
ւոչ ինչ կալաք բա
վարտիկեան զայն գիշ
սիմոն և ասէ ցնա
ամենայնիւեան
ծիս ձեր յորա =

խոնն և արկէք զգոյ
ուակն արկէ ին
հաս զայլ տագնել
նց = Եւ եկին և ելցան
երկոքինն նայէքն · մին
չէ մերձ յընկերէ

ի նմանէ զբանս
սիմոն · խաղացոյ ի
խաւսից ընդ
ուիմբրեաւ լուեաց ի
զիսողովուրդն =
ի նէրքս ի նայէ անտի
նստայ և ուսուցա
կաւկակ մի · տան եղ
աղաչեաց զնա առ
ուքն որդեր սիմոն ·
ընդ մի ինաւ
զգոյշիան =
նոցանէ լուանային
ձկնորսքն եղեալ ի
ին առ ծովակին · և
կուա նայա · զի կայ
եցայ = Նաեսեաս եր
ծովակին գեննեսա
այլ = և ինքն կայր առ
եանն · և լսեր զբանն

ամ ևագնաց ի ն
զհետ նր։
Եղեև ի հասա
նեն նր. ի մի՛
քաղաքացն. ահ այ
այր մի. ի բորոտու
թէ. ի բրե ետե՛ ս
զ յն. անկեալ ի վր
երեսաց իւրոց. աղ
աչեաց զնա. և ասէ.
տր եթէ կամիս կա
րող ես զիս սրբել։
գեաց զձեռն իւր
յն. հպեալ ի նա և
ասէ. կամիմ սրբեց։
և վասն վաղակի
գնաց ի նմանէ բոր
ոտու թիւն ն։
ունա պատուիրե
աց նմա. մի՛ ումեք ա
սել. այլ երթ ե՛ ց
ցոյց զանձն քո քա

Լա բրե ետեր սիմոն
պետրոս. անկա՛ ե
աս ծունկան յիւ ա
աց. ի բաց գնա յի
նէն տր. զի այր մեղ
աւոր եմ ես. քան զի
ահ պատեաց զնա.
և զամենեսեան որ
ընդ նմայն էին վասն
ոյ ձկանացն զորս ըմ
բռնեց ին։
պնպես և զյակ
ովբոս. ևզյոհաննես
զորդիսն զեբեդեայ.
որ էին ոսատակից ք
սիմոն ի։
Լբ ասէ ցսիմոն յն
մի՛ երկնչ ի որ յայսմ
հետե. զմարդիկք
որսայցես ի կեանս։
Լգ հանեալ զնաւն
ի ցամաք. թողուն ըզ

ղ յ մ մր
ի ւ ւա ժ

ղ յ մ մր
լգ ւ կդ կը

ցիոն մեղք գո՛ :

այլ դուք Թողեա՛ք ի
տա՛ ինձ - տա՛ ցինա -
ւտեսեալ զհա՛ւատ

ՔՐ ՅՈՒՆ

հանդերձ իմեքն առա
հաւիտեան մահ ծո՛ք
ցուցին կախեցին զնա
եղին ի տանի՛ն : և ի
ան է ին զնա ի նեղբս .
ին . Ճե՛ք ընդդէմ մուծ
դնէ առաքի՛նորա :
ւ իբրեւ ոչ գտանէ
անէ զնա ի նեղբս և
որ անդամալոյծ :
ւ խնդրէին մուծ
ին մահճօք զայր մի .
ւ ահա՛ արդ բերէ
ւ ի բժիշկն զնոսա :
ազօրուհի՛ անէր ի
եաստանի . և եկեմ :
պատարագ . վա՛ մըն
հանապազ :

ու եթէ առնէ ցնո
տուն ի մաքառատո
ղն ։ զի
քառասունմ ։ որում
եղանուխ ։ և եւտես մա
րդ ։ զի
ղ

Ընդ նմա աշխատող էր

նշան ։

ած այսպէս նոր
ւասէն ։ եթէ տես
զաջ ։ լի եղէն ահիւ
փառաւորատունէն ։
զամէն եսեան ։ և
ցուած կալ ։ ն
ներ զաջ ։

խար ։ հիսուսատոր տա
ղներ ։ գնաց ի տուն
և յոտոյ վերայ անկեալ
ամէնեցուն ։ սուրբ
տուել առաջի ։
Ընդ նմա ժամանէր յա

եր ի տունքո ։

առ զմահ իջնէք ու

կան խորհել զայ

նէք ևս արհամարհեցէք ։

և առաքեսցէ տա ։ որ
խոտան զհայհոյու
թիս ։ մկարծէք թող
ու զմեզ ։ բայց մի
այն աջ ։

բրե գիտացք յո
զիսորհուրդս նց ։ պա
տասխանի ետուաս
է ցն ։ զի խորհէք
իսիրտս ։ զինչ դու
րագոյնէ ։ ասել թող
եալ լինին քեզ մեղք
քո եթէ ասել արի ու
գնա ։

լ զի գիտասցի ք
նի որդի մարդոյ իշ
կրի թողուլ զմեղս ։

լոյծն քեզ ասեմ ար

ա զմահ իջնէք ու

երթ ի տունքո ։

Ընդ նմա ժամանէր յա

րուցեալ առաջի ։
ամէնեցուն ։ սուրբ
և յոտոյ վերայ անկեալ
ղներ ։ գնաց ի տուն
խար ։ հիսուսատոր տա
ներ զաջ ։

ծ արհամարհ կալ ։ն
զամէն եսեան ։ և
փառաւորատունէն ։
զաջ ։ լի եղէն ահիւ
ւասէն ։ եթէ տես
աք այսպէս նոր
նշան ։

ղ

ոչ եկն կոչել զարդարս
այլ զմեղաւորս յապ
աշխարհս Քրիս ն =
ընդէր աստէն ցնա
ընդէր աշակերտք ն
յովհաննու պահէն ն
ատեկ և խնդրեցաք
առնեն · նոյնպէս ո
հիւսիսոյ ն · և
քոյրդ ուտեն և մկն։
ն նոսա ցնոսա
մի՛ Քէն կարծէք զ
մանկանց առաքա
ու · մինչ վիրայ ն
ընդ նոսա ոչ ցն հրա
ման տալ պահել · ե
կեացեն առաքն յոր
ժամ բարձցի ի նոց
նէ վիրայն առաքա
պահեցեն յառաջ
ն յայնոսիկ =

առաքեալսն մի՛

=ետս ալհիւսոյանդաց=
էն պիտոյ բժիշկ ոչ
լ ն առաջ ցնս ոչինչ
առաքեալսն էս
պէ =
աւուրս ուսիք և րամ
քաւորս և ընդ մեղ
էն · ընդէր ընդ մա
ակերտս ն ևր և առա
նց զնամանէ առ աշ
սիոնեցիքն և զպիւրն
տաս ընդ նոսա =
մեռ ընդ նոսա
և այլոց սուրբն բա զ
զրամ մարքառատրա ց
իտան իւդաս մ =
ուրն մեծ նմա ղեւի
տարայր ընդունել
գնաց զկնի նորա =
ղեալ զամ · յարեա ս
եկ զկնի իմ = և նոա թո

Թուղթ յերկրորդ
դումա առաքելոյն ան-
ցանէ նմա ընդարտա-
րերեայն : Հաշակեր
տքն նորա կորզէին
հայկ - շրմէ ին ընդ-
ամի հառատէ ին :

Ա Ւմանք ի փարիս
եցոցն ասեն ցնոսա.
զինչ գործէք որչ-
ափն ի շաբաթու :
Ա տասհանի եմ
նոցա յայ հասէ՝ չի
ցե ընթերցեալ չէր
զոր արարն դաւիթ
յոր ժամ քալէ ցեռա
ինքն հատ ընդ նմայ
նէ ին :

Ի արդ եմուտ նա
ի տունն այր - և զհոգ
զատուածութիւն է
գոյն է : Եւ ոչ ըմբռ
նէ զինն - և կամէին
զնոսն - քանզի ասէ
թէ հինն քաղցրա
գոյն է : Եւ ոչ ոք արկ
անէ ի նոր հանդերձ
ի վէր հնացեալ չորց-
ապա ոչ ուզէ հզնոր
պատառէ - և ոչ ո
հնոյն չմիա բանի կա
պէտն որի նորոյ ն :
Ա Ւոչ ոք արկան է
գինի նոր ի տիկա հի
նա - ապա ոչ պայ
ռուցանէ գինին նոր
զտիկան հինա - ինքն
հեղու - և տիկք ն
կոր ընչ ին :
Ա յլ գինին նոր ի
տիկա նոր արկանե
լիք - և երկոքին պա
հին : Եւ ոչ ոք ըմպ
է զհինն - և կամի ցի
զնորն - քանզի ասէ
թէ հինն քաղցրա
գոյն է :

զկնի ուխտի հաւատոյն
Ընդ որս եւ զհայրապետն
Ներսէս հրաշալի զմեծն
Հռոմոյ եպիսկոպոսն
Լիբերիոս զհաւատ
Նիկիական ընդունեցաւ
Եւ զանաստատեցեալսն
Ի նմանէ ի Կոստանդ
Եւ ի Կոստանդէ ի
Ներսէս զհայրապետ
Հայոց եկեալ հրաւիրել
զամենեսեան ի մեզ
Ընդ որս եւ զսուրբ
Գրիգոր որդի նորա
Զոր ի Կեսարիա
Կապադովկացւոց
Ի ձեռն Եւստաթեայ
Եպիսկոպոսին
Սեբաստացւոյ

մատուցեալ = ևազխոտով
մաս = ևազյակոբոս·
ասիայ · ևազսիմո՛ն
զկոչեցեալն նախա
նձաւոյզ · և զյու
դայ իսկարիովտա
ցին · որեղեւ իմկա
տ ունէր =

Ա ուիբէաև նոքաւք
հանդերձ · ի տեղի՛
մի տափարակ · և
ժողով աշակերտաց՝
նորա · և բազմու
մի՛ յոյժ ժողովրդէ
ան՝ յամ հիւ աստա
նէ՛ ևյերէմէ · ևյայն
մ. կողմանէ · և ի
ծով եղերէն տիւրո
սի՛ և սիդոնի · որ է
կին լսել ի նմանէ՝
և բժշկել · ի հիւան
դութենէ իւրեանց ·

Ղ Յ Մ Մր
Խա Խգ Խդ Խե

Ղ Յ Մ Մր
Խե Խզ Խէ Խը

ընդ միմեանս է
թէ վինչ արա ա
ցեն յի =
ուռեա ընդա՛
ուրա՛ն ընդ այնոսիկ·
էի՛ լեառն կամ յատ
աւձա · և հանէր ըզ
պիղերն ի գլուխ յատ
աւձ՛այ =

Ա ուիբէաև այգեղե
կոչեաց զաշակերտ
ան իւր · և ընտրեա ց
ի նոցանէ երկոտա
սան · զորս և առա
քեալս անո՛ւանեաց =

Բ սիմո՛ն զորև ա՛պե
տրոս անո՛ւանեաց ·
և զանդրէաս եղբա
յր նորին = և զյակո
բոս · և զյոհաննէս =
և զփիլիպպոս · և ըզ
բարթողոմէոս և ըզ

Ղ Յ Մ Մր
Խգ Խդ Խդ Խդ

ամ մարդիկ. զի
բարւոյ առնեցեն զձեզ
ի գործս
ամ մարդիկ. եւ յոմանս
նախատեցեն զձեզ զ
րանիւք ձեզ. եւ
զի ձեզնէ
ցա
ւոյ զի
րանիւ ոսկան այժմ
= ցաւ
ամբարտաւանիս այս
ցդ հոգով. զի ձերդ
րանի աղքատութ
= եաւ
խոր. յաշակերտանի
եղանէր ի նմանէ.
բժիշկ ձերազանենեան
ոչ ամբարշտ զայլս
զի զօրութիւնբուժեսցէ
ոչ ի
պղծոց բժիշկին. ու
եանելեալքն յայսոցա

ամ մարդիկ. զի
բարւոյ առնեցեն զձեզ
= ք
այ ձեզ յոր
մ
= ք
զի
ձեզ ոս ծիծաղիք զ
ձեզ = վայ
ձեզ որ
ժիք = վայ
զի
ամբարտաւանիք այժմ
ձեզ = վայ ձեզ որ
տանդ. զի լինիցի
ձեզ վայ ձեզ մեծա
ի առնէին մարգար
հէից հարքն նոցունց.
ատնմին աւրինակ
չեր բազումենեկիցն
կէր. զի ահա վարձք
ձեր բազում են յերկինս
ցեն անուն չար զձեզ
խատիցեն - ուհանի

զՅիշեսցես ոչ
զկշիռ նուէր
զի անդուդն առեալ ես
մեղաւորաց փոխանակ
զան զի ևմեղաւորք
ես. սուրբ շնորհէ ձեր.
սուրբ. սուրբ շնորհէ ձեր.
ես զայրագին ոտնիկ
տան զոր ակն ունիք
յԱ՛ք փոխանակ նոցա
գործեն. և ես ևս
զի ևմեղաւորք զնոյն
ես. սուրբ շնորհէ ձեր.
ձեզ բարեխաւսս առնեմ
պատ ևս ևս բարեխաւսս
սիրելիս Յիւրեանց։
մեղաւորք սիրեն զմեզ
շնորհէ ձեր. զի ես
զաւրեցից ձեր. զկնի է
ես ևս բարեխաւսս առնեմ
սիրելիս Յիւրեանց։
զի անդուդն առեալ ես
մեղաւորաց փոխանակ
զան զի ևմեղաւորք
ես. սուրբ շնորհէ ձեր.
սուրբ. սուրբ շնորհէ ձեր.
ես զայրագին ոտնիկ
տան զոր ակն ունիք
յԱ՛ք փոխանակ նոցա
գործեն. և ես ևս

զՅիշեսցես ոչ
զկշիռ նուէր
զի անդուդն առեալ ես
մեղաւորաց փոխանակ
զան զի ևմեղաւորք
ես. սուրբ շնորհէ ձեր.
սուրբ. սուրբ շնորհէ ձեր.
ես զայրագին ոտնիկ
տան զոր ակն ունիք
յԱ՛ք փոխանակ նոցա
գործեն. և ես ևս

ես ևս բարեխաւսս առնեմ
սիրելիս Յիւրեանց։
մեղաւորք սիրեն զմեզ
շնորհէ ձեր. զի ես
զաւրեցից ձեր. զկնի է
ես ևս բարեխաւսս առնեմ
սիրելիս Յիւրեանց։
զի անդուդն առեալ ես
մեղաւորաց փոխանակ
զան զի ևմեղաւորք
ես. սուրբ շնորհէ ձեր.
սուրբ. սուրբ շնորհէ ձեր.
ես զայրագին ոտնիկ
տան զոր ակն ունիք
յԱ՛ք փոխանակ նոցա
գործեն. և ես ևս

զՅիշեսցես ոչ
զկշիռ նուէր

ես առել ցեղբայրդ
զձեռանդ այլ ընդմ
րեն = ոգի
զվերանդ այլ ընդմ
ի յոտեան եղբօրդ
րեն զվարդապետիս։
ղ յոտեան եղբայր
քն · ես իմ կամ
զիս արեամբն եղիցի իմ
ն ՝ իմ կատ
քան զվարդապետին
ի յոտեան եղբայրն
ի ՝ ոչ
ի խորհուրդս անկանիմ
քեզն երկոքեան ի խո
տս ոչ մտանիմ · ոչ առնում
հեցե կոյր կուրի առ
առնում · մի՛ շեշ կար
մ ՝ զի առնում ես
= ես չափեցի ձեզ
չափով չափ
զգեցոյց · նուիրե

ղեղուն · տացեն ի ղեղ
ղեղուն · շարժուն
ղեղուն տալ բարեկեղ
= տալ ի ձեզ
տուկ · ձեզի
արգելեցիք · ասէ
= ձեզի պատճառիք
տուկ · մի պատճառիք
ի նդատիք ասէ
= պճոյճ
որպէս ես հմայեր ձեր
ուղեղուկ գիշերք
= ես
էարուց · ասացին
զի ոչ քաղցեմ ի վեր
ասելն բարկանալ ն.
բազում · ասելիքն
ես ընդունելութիւն
վերս ուստի ակնոյ
ղեցք · ասէ

ՅԵՐԵՄԻԱՅԻ ՄԱՐԳԱՐԷԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Յերեմիայի մարգարէի արձանագրութիւն

Ի

ԵՐԲԵՔ ԼՍԵՍՑ ԶՅՔ՝ ԿԱՆՆ ։

տեառնէր հինն ի վերուհմի։ որեր նմա պատուհաս մերձեր ի վաղուհաւանել էր հրեշտակն տեառն զի ելցէ ի կալատեղւոջն ամենայն ուր էին հովիւքն ի միում գիշերի։ եւ ահա հրեշտակն տեառն կայր առ նոսա եւ փառք տեառն պատեցին զնոսա եւ երկեան երկիւղ մեծ։ եւ ասէ ցնոսա հրեշտակն մի երկնչիք զի ահա աւետարանեմ ձեզ ուրախութիւն մեծ որ լինելոց է ամենայն ազգի մարդկան զի ծնաւ ձեզ այսօր փրկիչ որ է քրիստոս տէր ի քաղաքի դաւթի։ եւ սա ձեզ նշան գտանէք մանուկ մի փաթաթեալ եւ դրեալ ի մսուրի։ եւ յանկարծ եղեւ ընդ հրեշտակին զօրութիւն երկնաւոր օրհնելով զաստուած եւ ասելով փառք ի բարձունս աստուծոյ եւ յերկրի խաղաղութիւն ի մարդիկ հաճութեան։ եղեւ իբրեւ գնացին հրեշտակքն յերկինս եւ հովիւքն ասէին ցմիմեանս եկայք գնասցուք մինչեւ ի բեթղեհէմ եւ տեսցուք զբանն զայն որ եղեւ զոր տէր յայտնեաց մեզ։ եւ եկին փութանօք եւ գտին զմարիամ եւ զյովսէփ եւ զմանուկն դրեալ ի մսուրի։ եւ տեսեալ ծանուցին զբանն որ խօսեցաւ ցնոսա վասն մանկանն զայնմիկ։ եւ ամենեքեան որ լսէին զարմացան վասն բանից հովուացն։ եւ մարիամ զամենայն բանս զայնոսիկ պահէր եւ համակ սրտիւ խորհէր զնոսա։ եւ դարձան հովիւքն փառաւորելով եւ օրհնելով զաստուած վասն ամենայնի զոր լսեցին եւ տեսին որպէս ասացեալ էր ցնոսա։

Վասն սրբոյ Յովհ

ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՌԱՔԵԼՈՅ

Ծատայն հիւ-
անդ բժշկեալ։

Ելեալ ի վայր ի
քաղաքէ մի. որում
անուն էր Նային. եր
Թայինն ընդ նմա. և
աշակերտքն նորա.
և ժողովուրդ բազ
ում։ Եւ իբրև մերձե
ցին ի դուռն քաղա
քին. և ահա ելանէր
եր մեռեալ մի. միա
ծին մայր մօրէ իւրոյ. և
նա էր այրի. և ժողով
ուրդ բազում քաղ
աքին էր ընդ նմա։
բրե եռես զնա

ար. գԹայացաւ ի նա

զանձն հատարեալ
ար ժանի առ քեզ գա
լոյ. այլ սոյն բանիւ
և բժշկեցի մանուկ
կախիմ. զքան զի և ե
այր մի եմ կարգեալ
ընդ իշխանու Թե. ու
նիմ ընդ իմոյ զինուո
որս =

ես ասեմ առա եր Թ և
երԹայ. և այլում մ
Թէ արա զայդ և առնէ =
այր իմում Թէ արա
այդ իմում Թէ ա
ծառայ իմում Թէ
արա զայս և առնէ =
Եւ լուեալ Յի
սուսի զայս զար
մացաւ. և ասէ ցհե
տեւսն նորա. ա
մէնայնիւ ձեզ Թէ
առ չիոքն. այլ ա
հաւասիկ գոյ =

դուխ եղեալ ։ եւ ի հարս
թաղումն ի հիւսեան
ժամու բնիկեացց զի
կայ ցուք ։ եւ ինքեան
եղեալ ամենայն ա
մկրտիչ ։ առաքեաց
զմեզ առաքել Քրիստ
ուեր որ գալոցն
է եղեալ ամենայն
կայ ցուք ։ եւ ինքեան
ասէին ։ յովհաննէս
եւ եղեալ առնայ ար
լսեմ ականիկալ ցուք ։
որ գալոցն եղեալ ա
առաքեաց Քրիստ
անէս ։ առաքեաց
կերտացն Քրիստ յով
երկուս ոմանս յաշա
անէս ։ առաքեաց
կերտացն Քրիստ յով
հան ։ վճ ամի այսոիկ ։
անուս աշակերտացն
ապատմեցին յով
կոչմանս աշխարհին ։

եկոչեաց առինքն
իւր ։ վճ ամի այսոիկ ։
անուս աշակերտացն
ապատմեցին յով
կոչմանս աշխարհին ։

ընդառաջ ։ եւ ընդառ
դուխ եղեալ ։ եւ հարս
թաղումն ի հիւսեան
ժամու բնիկեացց զի
կայ ցուք ։ եւ ինքեան
եղեալ ամենայն ա
մկրտիչ ։ առաքեաց
զմեզ առաքել Քրիստ
ուեր որ գալոցն
է եղեալ ամենայն
կայ ցուք ։ եւ ինքեան
ասէին ։ յովհաննէս
եւ եղեալ առնայ ար
լսեմ ականիկալ ցուք ։
որ գալոցն եղեալ ա
առաքեաց Քրիստ
անէս ։ առաքեաց
կերտացն Քրիստ յով
երկուս ոմանս յաշա
անէս ։ առաքեաց
կերտացն Քրիստ յով
հան ։ վճ ամի այսոիկ ։
անուս աշակերտացն
ապատմեցին յով
կոչմանս աշխարհին ։

ընդառաջ ։ եւ ընդառ
ման ։ մինչեւ ։ եւ
մատուցեալ մերձե
ցան ։ ի դատաստան ։ եւ
որ բարձեալն տանէ
ին զտեղի առին ։ եւ
առէ պատանեի դու
քեզ առեմ ասի ։ կան
գնեցան եհնատ ։
մեռեալն ։ եւ սկսան
խառնել եւեւ զնա ։

ցմայր եւր ։

ւան հկալաւ զա
մենեան ։ եւ փառաւ
որ առնէին զայծ և
առէին ։ ով մարգա
րէ ոչին մեծ ։ յարու
ցեալ ի մեռելոց մերում ։
և ով այլ արարած
ժողովրդեան իւրում ։

ւել զրոյցս այս ։
լսեալ ամ հրէայսն

ՀՆ ՀՒ ՀՂ ՀՌ

առաքիւք սրբոյ ա
ի հրեշտակէ իմ
ստացաւ զայս
վասն սրոյ գրեցին։
մարգարէ։ զի տայր
ասէ տէր զիմ
տեառն իմոյ զաջ։ Հ
այս առաջ չէք։ Հ
սաղմոս = մարգարէին։
ի հրեշտակէ եկեալ
ասէ տէր = ա
եղիցին ի հնազանդ
տութիւն տեառն
նոյ։ զինչ եկեալ
դան։ վասն յոտից

ոչ ընդ ծառայելոյ
նոյ։ սիամբ խաչ
հրեշտակքն յոտից
ի երեսաց զինչ
ասէ։ ի նոյ ջրհեղեղ
սրբոյ գրոյն ։ ա
ծառայ։ ի յոյժ ա
ծոյց։ ի յոյժ ա

ամենայն ի
ստահակ։ ա
ստահակն ի
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ
ծառայ։ ի յոյժ

Թուն յովհաննու։

եղեալ ի սկզբանէ զոր
լուաքն զոր տեսաքն
աչօք մերովք զոր
ակնարկեցաք եւ
ձեռք մեր շօշափեցին
վասն բանի կենաց։

եւ կեանքն յայտնեցաւ
եւ տեսաքն եւ վկայեմք
եւ աւետեմք ձեզ զկեանսն
յաւիտենական զոր էր առ
հայր եւ յայտնեցաւ մեզ։

զոր տեսաքն եւ լուաքն
աւետեմք ձեզ զի եւ դուք
հաղորդ ունիցիք մեզ
եւ հաղորդութիւնն մեր
իցէ ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ
նորա յիսուսի քրիստոսի։

եւ զայս գրեմք մեք զի
ուրախ լիցուք։

եւ այս է աւետիս զոր
լուաք ի նմանէ եւ
աւետեմք ձեզ զի
աստուած լոյս է
եւ խաւար ոչ իցէ
ինչ ի նմա։

եթէ ասիցեմք զի
հաղորդութիւն
ունիմք ընդ նմա
եւ ընդ խաւարի
գնամք սուտ
առնեմք
եւ ոչ
ճշմարտեմք։

եթէ ի լոյս գնամք
որպէս եւ նա
ինքն ի լոյսի է
հաղորդութիւն
ունիմք ընդ միմեանս
եւ արիւն յիսուսի
որդւոյ նորա
սրբէ զմեզ յամենայն
մեղաց։

եթէ ասիցեմք զի
մեղս չունիմք
զանձինս մոլորեցուցանեմք
եւ ճշմարտութիւն
ոչ է ի մեզ։

եթէ խոստովանիմք
զմեղս մեր հաւատարիմ
է եւ արդար
զի թողցէ մեզ
զմեղս եւ սրբեսցէ
զմեզ յամենայն
անիրաւութենէ։

եթէ ասիցեմք զի
մեղս չգործեցաք
սուտ առնեմք
զնա եւ բան նորա
ոչ է ի մեզ։

զնա · և առաւէր ընդ-
միւռա իւր · սա Թէ-
մարգարէ ոչէր · և
սա գիտէր Թէ ով և
որպիսի ոք կայն մերձ
ենայ ի սա · զի մեղաւ
որ է =

Պատասխանի եմ
յայ և առաջ ցինա · սի
մոն ուրնիմ ինչ առել
քեզ կանայ առ սա սուս
վարդապետ =

Առաջ երկու սա
բռտապայնք էին · որ
ուշմն փոխատուի ·
մին պատրաստէր հար
եւր դահեկան · և
մեռան յիսուն = և
խնդրե ոչ գոյր նոցա ·
հատուցանել · եր
կոցունցն շնորհե
ա = Ար ի առա-

Ա ղուկաս եր գիտաս ասել

իմաստ
եցոյցն · զի կերեսցէ
ձայշ ընդ նմա · և մի
տեսանի փարիս
եցոյն բազ մեղաւ ·
ունկն միւռ իքազ
աքին մեղաւոր · իբ
րե գիտեաց Թէ բա
զմեցնէ յայ ի սոյն ,
փարիսեցոյն · բերե
ալ շինմի · խղոյազ
նըմե · կայր յետոյ
առումն նր · լայր և
արտասուէաւքն սկ
սաւ Թանալ զոտս
նր · և հերով գլխոյ
նր · և համբոյր էր
բուրէր զոտս նր ·
և ածանէր խղոյն ·
եցոյն · որ կոչեաց

նուն ինչ-ու էինքն շըր-
խատարուելն։
Ցուցանէ զանձնական
զգեղ. երկն ի
մեծ գործակցութիւնն ըն-
տրութեան. հաւա-
տոյ ցնկունն։ Հաւատ
գիտելոյ Թողու-
թեան մեղաց. ան-
տես առ. ոմն
եղոյգ։ ուիչ առ ոմն
գիտելոյ Թողու-
թեան մեղաց։ Ե-
ւ ոչ ոմն ոք
մեծ ոչ ոմն ոք
ոչ ոմն ոք
ոչ ոմն ոք

տիկ = Ջայս եբեւ ե
պատուղ հարիւրատա
սուն · և բուսեալ արա
կիր բարւոյ և պատրա
ստ ի ձայնն անկաւ յեր
Հնացին զինա =
ի ձայնն անկաւ ի մէջ
փշոց · և բնդ նմին
բուսեալ փշոյն հեղ
ձուցին զնա =
ի ձայնն անկաւ յերկ
րին բարւոյ և բուսեալ
ետուն պտուղ հարիւրա
պատիկ = Ասէ ասուածա
շունչ ընթերցուածոյ

144

ձայնն անկաւ յերկրին
բարւոյ = Ասէ ասուածա
շունչ ընթերցուածոյ
զի ոչ ամենեքեան ա
ռնուն զաստուածա
խօսութիւնս զայն
զոր ասացաք ի սկզբան
եւ ոչ ամենեքեան
ընդունին զայն զոր
ասացաք · այլ որ
պատրաստ է ընդ
ունել զաստուածա
խօսութիւնս զայն
զոր ասացաք ի սկզբան
եւ ոչ ամենեքեան
ընդունին զայն զոր
ասացաք · այլ որ
պատրաստ է ընդ
ունել զաստուածա
խօսութիւնս զայն
զոր ասացաք ի սկզբան
եւ ոչ ամենեքեան
ընդունին զայն զոր
ասացաք · այլ որ
պատրաստ է ընդ
ունել զաստուածա
խօսութիւնս զայն
զոր ասացաք ի սկզբան
եւ ոչ ամենեքեան
ընդունին զայն զոր
ասացաք · այլ որ
պատրաստ է ընդ
ունել զաստուածա
խօսութիւնս զայն
զոր ասացաք ի սկզբան
եւ ոչ ամենեքեան
ընդունին զայն զոր
ասացաք · այլ որ
պատրաստ է ընդ
ունել զաստուածա
խօսութիւնս զայն
զոր ասացաք ի սկզբան
եւ ոչ ամենեքեան
ընդունին զայն զոր
ասացաք · այլ որ
պատրաստ է ընդ
ունել զաստուածա
խօսութիւնս զայն
զոր ասացաք ի սկզբան

ն = Իսկ ապրեցին
մի հատ առաջին
և ապրեցին =
ժամանակ մի հա
տատան, և մի ժամ
անակ փորձու
ցին հետևանն =
ակ որ իմիջ փո
ղեն անկաւ = Ո
քսյեն որ իբրե
լուեն զբանն, և մի
հոգա և միտանկու
մն ու միաբան
աշխատիմ, զբա
ղեալ հեղձնուն,
առն ապրուղ լինի
մայրեկիւրն
և ապրեցին =

ընդունին զբանն
և արմատուն չ ու
նին, ուրք յոր ժամ
ծարաւն հնդուտ լի
նի, ուրք յոր ժամ
գան ընկնին =

Թեան այլ =

հոգուրտա ապրեցա
եան, զիտե զիտո
ւանա ասէ, Ձեզմէ
զինչ ոչ ե տուն
աշակերտին, Մե
ծարանին զնա
ւսուցանէին =

որ ունին տակին
ետեսցի =

Հայր մեր որ յերկինս ես սրբասցի անուն քո եկեսցէ
արքայութիւն քո եղիցի կամք քո որպէս յերկինս
եւ յերկրի զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր
եւ թող մեզ զյանցանս մեր որպէս եւ մեք թողումք
մերոց պարտապանաց եւ մի տանիր զմեզ ի փորձու-
թիւն այլ փրկեա զմեզ ի չարէ զի քո է արքայու-
թիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս ամէն։

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քո
եւ ըստ բազմութեան գթոց քոց ջնջեա զանօրէնու-
թիւն իմ։ Զի զանօրէնութիւն իմ ես գիտեմ եւ զմեղս
իմ առաջի իմ է միայն քեզ մեղայ եւ զչար առաջի
քո արարի։ Արդարանալ քեզ ի խօսիցիս եւ յաղթել
յդատիդ քում։ Ահա յանօրէնութեանց ծնայ եւ ի մե-
ղաց ետես զիս մայր իմ։ Ահա զճշմարտութիւն
սիրեցեր զանյայտ եւ զծածուկ իմաստութեան քո
յայտնեցեր ինձ։ Սրբեսցես զիս ի մեղաց իմոց եւ
սրբ եսցիմ լուացից զիս եւ քան զձիւն սպիտակա-
ցայց։ Լսելեաց իմոց տացես ուրախութիւն եւ
ցնծութիւն եւ ոսկերք խոնարհեալք ցնծասցեն։
Դարձո զերեսս քո յամարտից իմոց եւ զամենայն
զանօրէնութիւնս իմ ջնջեա։ Սիրտ սուրբ ստեղ-
ծ ի իմ աստուած եւ հոգի ուղիղ նորոգեա յիս։
Մի մերժեր զիս յերեսաց քոց եւ զհոգի քո սուրբ
մի խլեր յինէն։ Դարձո ինձ զուրախութիւն
փրկութեան քոյ եւ հոգւով գերագոյնով հաստա-
տեա զիս։ Ուսուցից զանօրինաց զճանապարհս քո
եւ անիրաւքն առ քեզ դարձցին։ Փրկեա զիս ի
մեղաց իմոց աստուած աստուած փրկութեան իմ։
Եւ հրճուասցի լեզու իմ զարդարութիւն քո։ Տէր
զբերան իմ բացես եւ բերան իմ պատմեսցէ զգով-
եստութիւն քո։ Զի եթէ կամեցար պատարագի
տուեալ էի եղեալ։ Ողջակէզ մի հաճեսցիս։ Զո-
հ աստուծոյ հոգի հեզ սիրտ զղջացեալ եւ խոնար-
հեալ զաստուած մի արհամարհեսցես։ Բարեաց-
իր ի հաճութեան քում զՍիոն եւ շինեսցին պա-
րիսպունք Երուսաղէմի։ Յայնժամ կամեսցիս զո-
հ արդարութեան ընդունել զպատարագ եւ զողջա-
կէզս։ Յայնժամ մատուսցեն ի սեղանի քում զհո-
ր զուարակունս։

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քո
եւ ըստ բազմութեան գթոց քոց ջնջեա զանօրէնու-
թիւն իմ։ Զի զանօրէնութիւն իմ ես գիտեմ եւ զմեղս
իմ առաջի իմ է միայն քեզ մեղայ եւ զչար առաջի
քո արարի։ Արդարանալ քեզ ի խօսիցիս եւ յաղթել
յդատիդ քում։ Ահա յանօրէնութեանց ծնայ եւ ի մե-
ղաց ետես զիս մայր իմ։ Ահա զճշմարտութիւն
սիրեցեր զանյայտ եւ զծածուկ իմաստութեան քո
յայտնեցեր ինձ։ Սրբեսցես զիս ի մեղաց իմոց եւ
սրբ եսցիմ լուացից զիս եւ քան զձիւն սպիտակա-
ցայց։ Լսելեաց իմոց տացես ուրախութիւն եւ
ցնծութիւն եւ ոսկերք խոնարհեալք ցնծասցեն։
Դարձո զերեսս քո յամարտից իմոց եւ զամենայն
զանօրէնութիւնս իմ ջնջեա։ Սիրտ սուրբ ստեղ-
ծ ի իմ աստուած եւ հոգի ուղիղ նորոգեա յիս։
Մի մերժեր զիս յերեսաց քոց եւ զհոգի քո սուրբ
մի խլեր յինէն։ Դարձո ինձ զուրախութիւն
փրկութեան քոյ եւ հոգւով գերագոյնով հաստա-
տեա զիս։ Ուսուցից զանօրինաց զճանապարհս քո
եւ անիրաւքն առ քեզ դարձցին։ Փրկեա զիս ի
մեղաց իմոց աստուած աստուած փրկութեան իմ։
Եւ հրճուասցի լեզու իմ զարդարութիւն քո։ Տէր
զբերան իմ բացես եւ բերան իմ պատմեսցէ զգով-
եստութիւն քո։ Զի եթէ կամեցար պատարագի
տուեալ էի եղեալ։ Ողջակէզ մի հաճեսցիս։ Զո-
հ աստուծոյ հոգի հեզ սիրտ զղջացեալ եւ խոնար-
հեալ զաստուած մի արհամարհեսցես։ Բարեաց-
իր ի հաճութեան քում զՍիոն եւ շինեսցին պա-
րիսպունք Երուսաղէմի։ Յայնժամ կամեսցիս զո-
հ արդարութեան ընդունել զպատարագ եւ զողջա-
կէզս։ Յայնժամ մատուսցեն ի սեղանի քում զհո-
ր զուարակունս։

հոգմոց և լրոց հրա
ման տայ · և հնազան
դին ամա ։

Ե Ընտրեցին ի քի
յաշխարհին զեր զեռ
ացոց · որք յայնկո
յս · հանդէպ գալի
լեայ · և ընդ ելանէին
նորա ի ցամաք ։

Զ Այսոսիկ այր
մի ի քաղաքէն յոր
ում էին դէք · և քուռ
ում ժամանակս էր
հանդերձ զգեցեալ ·
ասէ ի տուն բնակեալ
այլ ի գերեզմանս ։

Է Ուտեալ զյն ազ
գաղակեաց առնկաւ
ատալիք նր ևատէր
մեծաձայն · զի կայ
իմ ևքս յն որդի այ
բարձրելոյ · աղաչեմ

յայն կոյս ծովակիս ·
և գնացին ։ Եւմի
նչ դեռ նստէին ի քրջ
եամուտ · և ի քրջ մրրիկ
մեծ հոգմոյ ի ծովա
կն · և ուռնոյր ևատա
գնաս պէին ։ ։

Ը Այսոսիկ զա ր
ծուցն էին գնա ևատէն
վարդապետ · կոչէն
էիմք ահաւասիկ · և
նա յարուցեալ ասա
տեաց հոգմոյն · և
խաւսեալ ընդ նոսա
և հանդարտ եցին և
եղե խաղաղութիւն ։
Ահ ձեզ ուրեն հա
սոր ձեր ։

Թ Ազատիլ հարեալ
զարմացան · ևասէ
ին ցմի մեանս · ով ար
դեաք էգե սա · զիև

մի խոզից բազմա ց
արաւետականի լեր
ինն · և առաջեցի ն
զնա · զի հրամա ն
տացէ նոցա մատա
նել ի նա · և հրամայ
եաց նոց ։ Եւ եղեա ւ
դեռքն յառնէին մա
նն ի խոզեանն · և
դիմեաց երամակ ն
ի գահէ անտի ի ծո
վակն և հեղձան ։

Եբրե տեսին խոզա
րածքն զի՛ր ան որեղ
էն · փախեան և պա
տմեցին ի քաղաքին
և յագարակսն ։ և
Եբրե եկին տեսանել
զգործն ։ և եկի ն
առ յի և գտին զայրն
ուստ դեռքն էհանել
ին զդեւսն և զգեցեալ և զգաս

ղքեղ մի տանջէր զիս ։

Յանդի հրամա ն
տայր այսոսիկ պղծոյ
եհանել ի մարդոյ ան
տես · զի բազումք ին
մանաւանդ յաւիշտակ
եաւէր զնա · և կուսա
հէր ի շղթայս · և պա
հէր յերկայնս · և խոզ
զեր զկապանսն և
վարէր ի դիւրէ ն
յանապատս ։

Հարց զնայր և
ասէ · զինչ անունք
քո · և նա ասէ լեգէ
ոն · զի զեռք բազում
ք ամենեքին ինն էին ։
և աղաչէին զնա զի
մի հրամանն տայցէ
նոցա երթեալ յան
դունդս ։

Եւ անդ երամակ
մի խոզից բազմա ց
արածէին ի լեր
ինն · և աղաչէին զ
զնա · զի հրամա ն
տացէ նոցա մտա
նել ի նոսա · և հրամայ
եաց նոց ։ Եւ եղեա ւ
դեռքն յառնէին մտ
նն ի խոզեանն · և
դիմեաց երամակ ն
ի գահէ անտի ի ծո
վակն և հեղձան ։

Եբրե տեսին խոզա
րածքն զի՛ր ան որեղ
էն · փախեան և պա
տմեցին ի քաղաքին
և յագարակսն ։ և
Եբրե եկին տեսանել
զգործն ։ և եկի ն
առ յի և գտին զայրն
ուստ դեռքն էհանել
ին զդեւսն և զգեցեալ և զգաս

զոմանսն ի քաղաքն ընդ երկոտասանից։ եւ
ընդ երթեալն նոր։ յոմանց այլոց ի քաղաքն
ոմն անգամ արար։ զոմանսն ի քաղաքն ևս քարոզել ի
քեզ սաց։

յինն էն։

բրե ետես կինն ե
Թէ ոչ ծածկեցաւ ի
նմանէ. եկն դողալով
ևանկաւ առաջի նր.
Թէ վն որոյ իրաց մեր
ձեցաւ ի նա. պատմե
աց առաջի ժողովրդ
դեանն. Թէ որպէս ա
բժշկեցաւ առ ժամայն։

ասէ ցնա յն քա
Լալէրեաց դուստր ր.
հաւատոյդ քո կեցոյ
ցին զքեզ երթ ի
խաղաղութիւն։

ամինչ դեռ նա յ
խաւսէր. գայ ոմն ի
տանէ ժողովրդապ
ետին. ևասէ ցնա
մեռաւ դուստրն քո.
մի՛ ինչ աշխատատ
ներ զ դա։

զնաս։

ևկին մի՛ւսր ի տե
ռատեսութենէ արե
ան. յամաց երկո
տասանից. որոմ
ոչ էր լեալ հնար յոյ
մէնէ բժշկել։ մատ
ուցեալ յետոյ մեր
ձեցաւ ի քրիստոս ա
հանդերձ ինր. ևնոյ
ն ժամայն եկաց բղ
խումն արեան նորա.
ևասէ յն. ով է որ
մերձեցաւն յիս։ իբ
րե ամենեքեան ուր
անայեն. ասէ պետ
րոս։ վարդապետ տ
ժողովուրդս պնդեն
ևնեղեն զքեզ. ևա
ս՛ յն ոմն մերձեցաւ
յիս. քանզի գիտա ա
յր ի եմէ զօրութիւն ել

ՀԱՅՐ ԵՑԵԱԼ ՊԱՐ

ՀՐԵՇՏԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐ

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՈՐ ԵՍ ԿԱՄ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ԵՒ ՅԱՒԻՏԵՆԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐ ԵՒ ՓՐԿԻՉ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՈՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒ

ոչ ըմբռնեալ զանձինս ի նոսա ։ եւ
զարմացեալ ասէ ցնոսա ։ զի՞նչ
ասեմ ձեզ ։ կամ զի՞նչ նմանեցուցից
զձեզ ։ ասէ ։ զի նման եմ ես ամե-
նայն մարդկան ։ եւ ոչ գտանեմ
ինձ նմանութիւն ։ զի ես ոչ եղէ
ինչպէս Յովհաննէս ։ որ ոչ կերաւ
հաց եւ ոչ արբ գինի ։ եւ ասէք
դեւ ունի ։ եկն Որդի մարդոյ ։
կերայ եւ արբի ։ եւ ասէք ահա
մարդ ագահ ։ եւ գինեսէր ։ բա-
րեկամ մաքսաւորաց եւ մեղա-
ւորաց ։ եւ արդարացաւ իմաս-
տութիւն յորդւոցն իւրոց ։
Յետ այսորիկ ասէ ցնոսա ։ ո՞ է
ձեզ ի մարդկանէ ։ որ ունիցի հա-
րիւր ոչխար ։ եւ կորուսցէ զմի
ոչխարն ի նոցանէ ։ եւ ոչ թողցէ
զիննսուն եւ զինն ի լերինն ։ եւ
երթիցէ զկորուսեալն ։ մինչեւ
գտցէ զնա ։ եւ գտեալ զնա ։ եդ-
ցէ ի վերայ ուսոց իւրոց ։ եւ
ուրախ լիցի ։ եւ եկեալ ի տուն
իւր ։ կոչեսցէ զբարեկամս եւ
զդրացիս ։ եւ ասիցէ ցնոսա ։
ուրախ լերուք ընդ իս ։ զի գտի
զոչխարն իմ զկորուսեալն ։ ասեմ
ձեզ ։ եթէ նոյնպէս ուրախու-
թիւն լինիցի յերկինս ։ վասն մի
մեղաւորի ապաշխարողի ։ քան
վասն իննսուն եւ իննից արդա-
րոց ։ որ ոչ կարիցեն ապաշխա-
րել ։ Կամ որ կին ունիցի տասն
դահեկան ։ եթէ կորուսցէ մի
դահեկան ։ ոչ վառեսցէ զճրա-
գն ։ եւ սրբեսցէ զտունն ։ եւ
խնդրեսցէ զնա ։ մինչեւ գտցէ ։
եւ գտեալ զնա ։ կոչեսցէ զբա-
րեկամս եւ զդրացիս ։ եւ ասիցէ
ուրախ լերուք ընդ իս ։ զի գտի
զդահեկանն զկորուսեալն ։ ասեմ
ձեզ ։ եթէ նոյնպէս ուրախու-
թիւն լինիցի առաջի հրեշտակաց
Աստուծոյ ։ վասն մի մեղաւորի
ապաշխարողի ։ Ասաց եւս ։ Մի
մարդ ունէր երկու որդիս ։ եւ
ասաց կրտսերն ի նոցանէ ցհայր
իւր ։ հայր տուր ինձ զբաժին
իմ ։ որ ինչ ինձ հասանի ։ եւ
նա բաժանեաց նոցա զկեանս ։
Եւ ոչ յետ բազում աւուրց ։ հա-
ւաքեաց կրտսերն զամենայն ինչս
իւր ։ եւ գնաց ի հեռի երկրի ։
եւ անդ ապականեաց զկեանս իւր
ընդ պոռնկութեան ։ Եւ յորժամ
ամենայն զինչս իւր ծախեաց ։
եղեւ սով սաստիկ յերկրին յայն-
միկ ։ եւ նա սկսաւ կարօտել ։
Եւ գնացեալ հարաւ մի ի բնակչաց
երկրին յայնմիկ ։ եւ առաքեաց
զնա յագարակս իւր ։ արածել
զխոզս ։ Եւ փափագէր լնուլ
փորս իւր ի կորկոտից ուտելեաց
խոզուց ։ եւ ոչ ոք տայր նմա ։
Եւ ի մտի արարեալ ասէ ։ քանի-
ք մշակք հօրն իմոյ առատանան
հացիւ ։ եւ ես սովով կորնչիմ ։
յարիցեմ եւ երթիցեմ առ հայրն
իմ ։ եւ ասասցեմ ցնա ։ հայր
մեղայ յերկինս եւ առաջի քո ։
եւ ոչ եմ արժան կոչել զիս որդի
քո ։ արա զիս իբրեւ զմի ի մշակս
քո ։ Եւ յարեաւ եկն առ հայրն
իւր ։ եւ մինչդեռ հեռի էր ։ ետես
զնա հայրն իւր ։ եւ գթացաւ ։
եւ ընթացեալ անկաւ ի վերայ
պարանոցի նորա ։ եւ համբուրեաց
զնա ։ Եւ ասէ ցնա որդին ։ հայր
մեղայ յերկինս եւ առաջի քո ։
եւ ոչ եմ արժան կոչել զիս որդի
քո ։ Եւ ասէ հայրն ցծառայս իւր ։
հանէք զպատմուճանն առաջին ։
եւ զգեցուցէք զնա ։ եւ տուք
մատանի յձեռն նորա ։ եւ կօշիկս
յոտս նորա ։ Եւ բերեալ զհաշեա-
ցեալն զմի ։ մորթեցէք ասէ ։
եւ կերիցուք ուրախ լեալ ։ զի
որդի իմ սա մեռեալ էր ։ եւ կեաց
եղեւ ։ կորուսեալ էր ։ եւ գտա-
նի ։ Եւ սկսան ուրախ լինել ։
Եւ էր որդի նորա մեծ ։ յագարա-
կին ։ եւ իբրեւ եկն ։ մերձեցաւ
ի տանն ։ լուաւ երգոց եւ պարու ։
եւ կոչեցեալ զմի ի ծառայից ։
հարցանէր զի՞նչ իցէ այս ։ Եւ
նա ասէ ցնա ։ եղբայր քո եկն ։
եւ մորթեաց հայրն քո զհաշեա-
ցեալն ։ զի առողջ ընկալաւ զնա ։
Եւ բարկացաւ ։ եւ ոչ կամէր
մտանել ։ Եւ հայրն նորա ելեալ
աղաչէր զնա ։ Եւ նա պատաս-
խանի ետ ասէ ցհայրն ։ ահա
այսչափ ամս ծառայեմ քեզ ։ եւ
զպատուիրանս քո ոչ անցի ։ եւ
ինձ ոչ երբէք ետուր ուլ մի ։ զի
ուրախ լիցիմ ընդ բարեկամս
իմ ։ եւ յորժամ եկն որդի քո
այս ։ որ կերաւ զկեանս քո ընդ
պոռնիկս ։ մորթեցեր նմա զհա-
շեացեալն ։ Եւ նա ասէ ցնա ։
որդեակ դու միշտ ընդ իս ես ։
եւ ամենայն որ իմ է ։ քո է ։
բայց ուրախ լինել ու զուարճա-
նալ պարտ էր ։ զի եղբայր քո
սա մեռեալ էր ։ եւ կեաց եղեւ ։
կորուսեալ էր ։ եւ գտաւ ։

պէս եւ բազմեցուցին
զնա ՚ի բարձրին այ
ոյ : յիսուն յիսուն
ա . դասս դաս ա .
բազմեցուցէք զդա
շաւակեւրայ ՚ի
հինգ հազար
էին այնք . խրատ ՚ս
կերակուր : քանզի
ան ժողովրդեան զ
գնեցուք . բաւակ
բայց եթէ երթիցուք
զհինգ նկանակ . և
զերկուս ձկունս :
զ տեղիքեմք
զիա առ յանապատ
զ տեղի անապատ
ղարիբ մեր աւելի քան
դայ : եւ ժողովուր
անուններ բերեալ ի
տեղի անապատ
սեալ զնա խոր
բին :
նմա . զամ զոր առա

պրեցաց · և առաքեաց
զնոսա · զի պատրաստեսցեն
զճանապարհս նորա ։ և
եկեալ մտին ի գեղ մի սամարացւոց
և զայն ։ և առաքին զնա
պատրաստել նմա ։ և
ոչ ընկալան զնա ։ զի
երեսք նորա գնային
երթալ ։ Եւ տեսեալ
աշակերտացն նորա
Յակոբայ և Յովհաննու
ասացին ։ Տէր կամիս
զի ասասցուք հուր
իջանել յերկնից ։ և
սատակել զնոսա ։
որպէս և Եղիա արար ։
Եւ դարձեալ նզովեաց
զնոսա ։ և ասաց ։
Ոչ գիտէք զորդի
մարդոյ ։ զի ոչ եկն
կորուսանել զանձինս
մարդկան ։ այլ
կեցուցանել ։ և
գնացին ի գեղ
մի ։

Եւ եղև ։ յորժամ
երթային նոքա
ճանապարհ ։ ասաց
ոմն ցնա ։ Տէր
երթայց զհետ քո
ուր և գնասցես ։
Եւ ասէ ցնա
Յիսուս ։ Աղուէսք
զբուներս ունին ։
և թռչունք
երկնից զբունս ։
Որդին մարդոյ
ոչ ունի ուր
զգլուխ իւր
հեծցէ ։

Եւ ասէ ցայլ
ոմն ։ Հետեւեա՛ ինձ ։
Եւ նա ասէ ։ Տէր
եթող զիս նախ
երթալ և
թաղել զհայր իմ ։
Եւ ասէ ցնա
Յիսուս ։ Թող
զմեռեալսն
թաղեսցեն
զիւրեանս մեռեալս ։
Եւ դու երթեալ
աւետարանեա՛
զարքայութիւն
Աստուծոյ ։

Եւ ասէ ոմն
ցնա ։ Տէր
երթայց զհետ
քո ։ Այլ
նախ եթող
զիս հրաժարել
ընդ տունն
իմ ։ Եւ ասէ
ցնա Յիսուս ։
Ոչ ոք որ
ձեռն արկանէ
ի վարս ։ և
հայի յետս ։
պիտանի է
արքայութեան
Աստուծոյ ։

երեսուն. Նա այլ
զօրս - եկեալ տեսուլ
ի կայն նոցա տա
ՀՀՀ ՀՀՀՀ
ել ի լեառն կայ լսող
ձայն - ազ յուշկապն-
դաս - ազ յուշկապնդե-
ուղղ ուշ - առեալ
բանիդ - եկեալ ու
ՀՀՀՀ
ասէր ՀՀՀՀ
մինչեւ տեսցեն զմահ
չհաշակեցեն զմահ
այլ ասէ կայն - ասէ մի
մարդ ի նոցանէ որ
ի ՀՀՀՀ ել - ելիցէ ն
ՀՀՀՀ
ի սուրբ ասէ ես
հարւ հրեշտակ
փառաւք իւրով ի-
ՀՀՀՀ
տա ասէ ես

իմ - զինչ ասուիս մար
գոյս ելոյծ հայոց
ՀՀՀՀ
ասէ կամաստուածեցի:
ո զանձնիւր կոտո
խատ հայ շահեցի -
մարմին ելիցէ զա հ
ՀՀՀՀ
զինչ առաւուտ
զոն =
նուր վէրիմ կեցուսցէ
ասուածկոտուսցէ զոն
ցանէ կոտուսցէ զոն
եցէ զանձնիւր կեցու
հ զհետիմ - զի ասուիմ
նուսցէ հետիցս ի
առէ զինչ իւր հա
ասուածկոտուսցէ զոն -
մի զինչ իմ ասէ
նեսին - ելիցէ ոք կա
ՀՀՀՀ
կ կերուր ասուածկ

ասաց տէր ցնծասցեն
սիրտք որ խնդրեն զտէր ։

Եւ ասաց տէր առ մովսէս
զի ելցէ առաջի ժողովրդեանն
եւ առցէ զերիցունսն իսրայէլի
եւ զհրեշտակն որ խօսէր
ընդ նմա ։ եւ երկեան ի
հոգւոյն եղեր ։ եւ ելն
մովսէս եւ կացին առ
դրան վկայութեան ։
եւ ասաց տէր ցմովսէս
եւ ահա ես առաքեմ
զհրեշտակ իմ որ երթիցէ
առաջի քո ։ եւ տարցէ
զքանանացին ։ եւ զամովրհացին
եւ զքեթացին ։ եւ զփերեզացին
եւ զեւեցին ։ եւ զիեբուսացին
եւ զերեսացին ։ եւ զամաղեկացին
եւ զամովրհացին ։ եւ զքեթացին
եւ զփերեզացին ։ եւ զեւեցին
եւ զիեբուսացին ։ եւ զերեսացին
եւ զամաղեկացին ։ եւ զամովրհացին
եւ զքեթացին ։ եւ զփերեզացին
եւ զեւեցին ։ եւ զիեբուսացին
եւ զերեսացին ։ եւ զամաղեկացին
եւ զամովրհացին ։ եւ զքեթացին
եւ զփերեզացին ։ եւ զեւեցին
եւ զիեբուսացին ։ եւ զերեսացին
եւ զամաղեկացին ։ եւ զամովրհացին
եւ զքեթացին ։ եւ զփերեզացին
եւ զեւեցին ։ եւ զիեբուսացին
եւ զերեսացին ։ եւ զամաղեկացին

զիւր մեկնի ինամանդ-
խոտուտակի զնա. և
աղաչեցի զաշակե
րտին զի հանցին
զնա և ոչ կարացին.
ա աստուածն եմ
յոյժ ամուր. ուշադ
ան հաւատս ածիր
միտքդ երբ եղիցի
ժամ մեռ. ասացայ
ցեմ մեռ. մատոյց
ինձ զամս ոչ քո ։
ե միտք դեռ մատ
չեր. զարուցի զնա
դէպն և շարժեցաւ։
ա աստեաց յոյս այս
ուն պղծոյ. և բեր
կեաց զմանուկն և
ետ զնա ցհայրնիւթ
ամէնիքեան նոլրեմ
ծամեցաւն այ ։
ե զարմանայ ինձ
խոտուտակի զնա. և
աղաչեցի զաշակե
րտսն զի հանցին
զնա և ոչ կարացին.
ա աստուածն եմ
յոյժ ամուր. ուշադ
ան հաւատս ածիր
միտքդ երբ եղիցի
ժամ մեռ. ասացայ
ցեմ մեռ. մատոյց
ինձ զամս ոչ քո ։
ե միտք դեռ մատ
չեր. զարուցի զնա
դէպն և շարժեցաւ։
ա աստեաց յոյս այս
ուն պղծոյ. և բեր
կեաց զմանուկն և
ետ զնա ցհայրնիւթ
ամէնիքեան նոլրեմ
ծամեցաւն այ ։
ե զարմանայ ինձ
ցուցանէ. և հա
զնա. և փերփերէ
Թաւաւելեցուցանէ կ
զարուստցանէ. և
ոյանկարծ փոչի և
այս հարկանի ինձ.
մօրէ ինձ. և ահա
յտրեմ. զիմէ
ցեմ զքեզ. հայեաց
վարդապետ աղաչ
աղաչակեաց առաւ
ժողովրդենէ անտ
ա ահա այրմէ. և
բազում =
եղեւ նմա ժողովուրդ
նէ անտ. ընդ առաջ
իջանէին նոքա ի քեզ
ղիւն. մինչդեռ
յոյժ զամենայն
զնա. և փերփերէ
Թաւաւելեցուցանէ կ
զարուստցանէ. և
ոյանկարծ փոչի և
այս հարկանի ինձ.
մօրէ ինձ. և ահա
յտրեմ. զիմէ
ցեմ զքեզ. հայեաց
վարդապետ աղաչ
աղաչակեաց առաւ
ժողովրդենէ անտ
ա ահա այրմէ. և
բազում =
եղեւ նմա ժողովուրդ
նէ անտ. ընդ առաջ
իջանէին նոքա ի քեզ
ղիւն. մինչդեռ

աստուած եղաւուրց վեր
ոտն եդ ի վերայ կռան
= ի վերայ կոյսին
Ձեր կոյսին է
գեղուք = զի սա ոչինչ
ահ ցնոյս յոր մի՛ տա
= ոչ շրջէր ընդ մեզ
ազգիդ զայս - զի
զքո դէպ հաներ · ո
աք զոյն · ոչ յաղող
վար դադեռ · տես
յոհաննէս կասէ ·
եղիցի մեզ
յոյս ունիմք զնոյն
զի սա փոքր իկնէ յա
Ձեր զառաքեցեալն
զի ընդունիմ · ընդու
զիս ընդունիմ · ասէր
ուիս զայս յանունիմ
սուրբ ընկալցի զմանն
= տես · կասէ ցնա

մատնեացի ի Ձեռ ո
նուն զբանն · ասէ
ի զուր առնէր · ասէ
ամենեցուն իւր սա
= ի զարմանալ ն

մեր հրամանատարին.

զկնի իմ ։ Նոյնա՛ս եւ
ասէ ցամենեսեան. եկ
դէպ ։ Եւ երթայր ։
մարդոյ՝ որ կայր ի
դիտէր զգլուխս ։
եւ Թողեալ երկնի ց
եղեալ սրինգ գոն ։
վայր երեթեից ոտ ։
եկեալ զկնի քո յո ։
արհ ։ առ ուշիցն
ինչ նոքա լինկանիսպ
լսէր զերեւելիսն ։
=
=
ուսանել այլ կեցու
դիս մարդկան կոր
մարդոյ ոչ եկն զոր
էր դուք ։ զի ոմն
զիտեք որոյ հոգւոյ

ոչ ցնծայ եւ ոչ
=
=
եղեալ ։ Ոչ ուրեք
զերեւեցուցանէ ։
ցանկանայ ։ Եւ
ասէ ցամենեսեան.
զկնի իմ ։ Նոյնա՛ս
դէպ ։ Եւ երթայր ։
մարդոյ՝ որ կայր ի
դիտէր զգլուխս ։
եւ Թողեալ երկնի ց
եղեալ սրինգ գոն ։
վայր երեթեից ոտ ։
եկեալ զկնի քո յո ։
արհ ։ առ ուշիցն
ինչ նոքա լինկանիսպ
լսէր զերեւելիսն ։
=
=
եղեալ ։ Ոչ ուրեք
զերեւեցուցանէ ։

որ տուեր մեռանիլդ։
մեղ ոչ ոք կայ որ
նառապար հոյ ուսմէ
մէկ կօշիկս = ուիչ
ասակ · մի՛ մտախոհ։
զի բաւական է ձեզ
զգաստութիւն ի մէջ ա
= եւ
երկայնէ զհոգի իմ
զի հնազոյ · զի հան
ցե՛ք հշակս ի հուսկ
= ա
ուրախ եղիցիմ ի տէր
զի ահա ես ծառայ քո
ես ծառայ քո եւ որդի
յ աղախնոյ քո ։ դու
ես ընդ կապանս իմ
զի ոչ ոք ինձ զայս
տայ · եթէ ոչ ես ինքն
կամաւ ։ զի ունիմ
զիշխանութիւն դնել
զայն եւ ունիմ զիշ
խանութիւն առնել
զնա դարձեալ ։ զայս
պատուէր առի ես
ի հաւրէ իմմէ ։ եւ
= ա
ասաց ցնոսա առակ
մի ։ ասէ · ոչ կարէ
կոյր առաջնորդել
կոյր · եթէ ոչ երկոքին
ի փոս անկանիցին ։
ոչ է աշակերտ վեր
քան զվարդապետ
իւր · այլ ամենայն
որ կատարեալ լի
նի իցէ իբրեւ վար
դապետ իւր ։ զի
տեսանես զսղոցն
որ է ի աչս եղբաւր
քո · եւ զգերանդին
որ է ի քում աչի
քո ոչ իմանաս ։
կամ որպէս կարես
ասել եղբաւր քում
= ա
եղբայր թող զի
հանից զսղոցն
որ է ի աչս քո ։
եւ դու ինքն ոչ
տեսանես զգե
րանդին որ է ի
քում աչի քո ։
ով կեղծաւոր
հան նախ զգե
րանդին ի քո
աչաց ։ եւ ապա
տեսցես զհան
ել զսղոցն որ
է ի աչս եղբաւր
քո ։ ամենայն
որ լցցի ամենայն
որ ինչ ունի
= ա
ի նմանէ ։ եւ
որ ոչ ունի
եւ զոր թուի
նմա ունել
ի նմանէ
առցի ։

վայ քեզ քեռնաթին
քաղաքին այն մուկ։
ամ այն մուկ - քա ն
կատարյն լերկ յատու
ամացոց ընդ արդա
եմ ձեզ - զիսոդ
։ ասէ տէր մեղ
լիք - Թէ մեղաւոր
զայց զայս գիտասա
Թափեաց ուք ի ձե ղ։
մէ յոյսս մեր - Թան
ալէ ի քաղաքէն ձեր
ազիւշիս ուկոտէ
լայկս ինց աստանկէ
եանիցէք ի հրապա
ուանիցին զձեղ երբե
տան կէ - ևտչընդ
ակ յոր քաղաքէ մէ
։ ասէ տէր
վէր ձեր արքայու
նոցա մեղաչեսցէ ի

երեն - և աստանկէ ք
որի նման հեռանդ
ձեն ձեր - և բժշկեա
զինչ աստուածի դնես ց
ին զձեզ ։ ուսուիքէ
նուցէք և ընդունելց
ոք քաղաքէ մտա
։ նէ ի տուն ։ ասէ
ի փոխելցէք տա
։ Երկրորդ
ին Համին տան ը
զանուիքէ ։ ուսուիք
էք և բժշկեիքէ ի նո
ցանէ - զի արժան
է մշակն վարձու
Թէ ողջոյն տանս այս
էքէ նախ ասացէք

զի ըստ
այլ խոնարհացեալ զի ըստ
սո հնազանդեն զեզ։
խոնարհ. եթէ այ-
լոյ ընդդէմ մի՛
լինիլ ոչ մեղանիցեն։
թշնամոյն. և զչ զ
ևազամ զաւրութիւն
զաւրաւորիչն
խաղաղութիւն կոխե՛ր
Հայեաւրէն զեզ ի
զիմայլական։
կեալ յերկնից իբրև
նէից զաւատացեալ
զիմ։ ասէ ցիշս տեսա
նել մեզ յանուն քո։
ղին մեզ հնազան
մեր և զեզ
խոնարհութիւն և
ն
ար զան եւ
ասէ։
զի ոչ
զաւրութեամբ
զաւրաւորիչն
ևազամ
զաւրութիւն
զաւրաւորիչն
ևազամ
զաւրութիւն
զաւրաւորիչն
ևազամ
զաւրութիւն

ինչ գրեալ է՝ որպէս
գնա յաւուրն ըմբ
ցից = Եւ նա առեալ
նակոնն ժառանգե
զկեանն յաւիտե
զինչ փորձեցից՝ զի
աստ. վարդապե
ան փորձէր զնա և
աւուրն աւրինակ
Աւետարան յաղթ
Աւետ լուսան։
զսա եւ տեսին. և լսէ
դուքդ տեսանէք
ցան տեսանել զսր
Թագաւորքն կամ ե
ում մարգարէք և
աեմ ձեզ։ զի բազ

ղէն յերկինս = ոչ
նմին ժամուցն
ծացեալ յա հոգւովն
արբոյլ եաաէ. զոհ
ան սա զչքէն հայր՝
որ երկնից և երկրի.
զիծածկեցեր զայդ ո
իմաստնոց և փո
տնոց և յայտնեցեր
տղայոց այլ հայր.
զիայսպէս հաճող
եղեւ առաջի քո =
ամենայն ինչ ետ
ա ինձ ի հօրէ իմ
մէ. և ոչ ոք գիտէ
թէ ո՞ւմ որդի է
ոչ հայր. և ոչ հայր
ում կամիցի որդին
յայտնել =

զնա զհետացս · և
նոքայն · առեալ
ու էին ընդ նոյն տա
Չանուտատարհուրդ
զանց առաք ։
նոյն տեղի · եառին և
ցին մի · Եկեալ ընդ
նոյն առ ։ Այր մի
եկեալ յԵրիքովայ
քրիստոնեայ · և
զնա · աւերեալ եւ
եդին · Թողին կիսա
ր մեռեալ զնացին
կին եղեալ քարհա
նայն Յիսուս · եկաք
ընդ նմին Չանուտատ
առեալ զնա զհետ
զանց առաք ։
Եւ ահա մի
եկեալ յԵրիքովայ
քրիստոնեայ · և
զնա · աւերեալ եւ
եդին · Թողին կիսա
ր մեռեալ զնացին
կին եղեալ քարհա
նայն Յիսուս · եկաք
ընդ նմին Չանուտատ
առեալ զնա զհետ
զանց առաք ։
Եւ ահա մի
եկեալ յԵրիքովայ
քրիստոնեայ · և
զնա · աւերեալ եւ
եդին · Թողին կիսա
ր մեռեալ զնացին
կին եղեալ քարհա
նայն Յիսուս · եկաք
ընդ նմին Չանուտատ
առեալ զնա զհետ
զանց առաք ։

զի քոյր իմ մեռեալ
ոչ ինչ է քեզ վոյթ
ատատու. եկն եկաց
ղեալէր. ի բազում
ներ մարիամ. որ
եկն նստաւ առաջ
ան տէն և լսէր զբան

նորա։

Ասէ մարթայ զբա
նորա. և ինքն եմուտ
ի գերեզմն. և կինոսին
կալաւ զնա ի տուն
քոյրսի. որումանք
եկն նստաւ առաջ
մարիամայ. որ և
զբանս ինչ ծանեալ
համ զալըստեան ն
քեզ։

Եհաս ուր յերեցաւն
Մարթայ զբան
Յիսուսի. և ասէ
ցեա ինձ տէր եթէ
դարման տայր զնա
դարման տայր զնա
դոկտ պետն երկու
հանեալ եմ ցպան
իբրեւ եղանկր անտի.
և դարմանեցաւ զնա։
Ասէ ի վաղիւ անդր
զնա ի պանտոկի մի.
պատուհասիւ ոչ
նո. և եթող ի վր
եաւ ի վր ձիոյ. հան
ած զվէրս նր. ար
մատուցեալ պատե

զակաց։ Եւ նստաւ
որ արար զիղոյմա
Ասէ ցնա յա. երթ
կատու արար նոյնպա։
Ասէ ցնա երթ
նորա. և ինքն եմուտ
ի գերեզմն. և կինոսին
անուն մարթայ ըն
կալաւ զնա ի տուն
իւրում. և նորահր
քոյրսի. որումանք
եկն նստաւ առաջ
ան տէն և լսէր զբան

յ · Ա ա ո ա խ ո ւ մ ք ց ն ա յ
ս տ ո ն ա յ ի մ ի ջ փ ո ւ շ ե ր
ր ե կ ա յ ո ւ մ Ա ե ր ո ւ յ ց ե
ւ չ ի ջ ի ւ · ո ւ ր յ ո ւ հ ց ե ք ա
Ա ա տ ե ք ց ն ա · ո վ ք
ր գ ո ւ մ ի ւ ն ։
Ա ե ւ ա ն ի ր զ մ ե զ ի փ ո
ս ա պ ա ր տ ի ց ի ն մ ե զ ։
Ա ա մ ք ն ո ւ մ ք ա յ
մ ե զ զ մ ե ղ ա մ ե ր · զ ի
ո ւ ղ ո ւ թ ի ւ ն մ ե ր ։ զ օ ր
հ ա ց մ ե ր հ ա ն ա պ ա զ
ա ր ք ա յ ո ւ թ ի ւ ն ։ ե լ
ա ն ո ւ ն ք ո · ե կ ե ա ց ե
յ ա յ ն մ ե ր ա ր ե ւ ե լ ի ց
ա ւ ր ի ։ ա ա ա ո ւ ջ ի ւ ք
յ ա ղ կ ա յ ե ց ք յ ա ղ
ց ն ե ւ ո ւ ժ ։
ո ւ ա յ ց ա շ ա կ ե ր տ ա
պ ե ս յ ո ւ ա ն ն ե ս ։

յ ա ղ ա ւ թ ա կ ո ւ մ ն ո ր
ե ւ ա ս տ ։ ա ր ո ւ ա յ մ ե զ
յ ա շ ա կ ե ր տ ա ծ ն ի ւ ր ո ւ
ե ւ խ ա ր ե ւ զ ա ւ զ ա ր ե
կ ա ր ն ա մ ա յ ա ղ ո թ ա ։
ո ղ ո ւ ր ք ։
ե ր կ ն ի ւ ր ո ւ
ն մ ա ն ե ։
բ ա ր ձ ի ւ ո ւ ։
ը ն տ ա ն ե ց ա ց · ո ր ո ւ ն
ի ւ մ մ ա յ ն բ ա ր ի ւ
ի ն չ պ ի տ ո յ ե ։ մ ա ր
բ ա յ ց ա յ ս ա ո ւ մ ա կ ա ր
ի ւ ր ք զ բ ա ղ ե ա ր ե ց ա ։
հ ո գ ա ս ո ւ · ա զ բ ա ր ձ ո ւ
ն ա ի մ ա ր ի ա ։ զ ա ւ
ն ա մ ա յ ն ա ա ո ւ ք մ ա ր
ա ր ո ւ ա ս տ ա ծ ն ե ա ց ի ն ։
ե մ ո ւ զ ի ա ւ ի ա ա ա ս ո ւ

սա չարիւ տայ առաջ
սուտ սովոյն չերսից։
պատգեր բարւոյ ա
չայնէիցէ. գիտէ զ
սակաւ գէշ ուրախ սա
ցէ նոյն։
մի՛ լայ կարիցէ տայ
կամ խոնդիւցէ զոյ.
տայցէ նոյն։ ո
խառնակ չկանայ
զոյն. մի՛ լայ փո
խանակ զիարն ա
հայցէ զառատիկ
խոնդիւցէ սրդւոյ իւր
զոյն։
որ բահէ բացց ի
հայցէ գառանէ ո
րէ առնու ո սր
զէզ։ զի առ սր խոնդ
բահէիցէ զբացի
հայցէիցէ զգառիկ։
տասեմ զէզ խոնդ

ոյն չարիւ տայ առաջ
յատուցեալ տայցէ
վասն ժողովեանն.
ղեան ։ սակայ ո
նոյա զի բարեկամդ
յատուցեալ տայցէ
կողնի. ոչ կարեմ
յառնել առաւ զքեզ
մեղ եղեալ ոչ
զոյն զիմն է ապրեցոյցէ։
զի դուստրդ փակեա
լէն ։ ո մանկունքդ ո
խատ առներ զիս ։
նի առաւ ոչ նեղեցոյ
տայցէ պատասխա
ոչ նոյն ։ առ
ւէ ունիմ դնե
եկն առիւծ յոտ
կո ։ զի բարեկամիս
փոխ ։ երկու նկան
բարեկամ տուր

վասն եղելոցն ի
ժամանակի յայնմ
ի ս. հոգւոյն ։ ա
ռաքեալքն ։ եւ
ամենայն բազմու
թիւն հաւատա
ցելոցն ։ էին
միաբան ։ եւ
ոչ ոք ասէր
թէ իմ ինչ
իցեն ։ այլ
էր նոցա ա
մենայն ինչ
ընդհանուր ։
եւ զօրութեամբ
մեծաւ ։ ա
ռաքեալքն
վկայէին
զյարութիւն
տեառն յի
սուսէ ։ եւ
շնորհք մե
ծ էին ի
վերայ ա
մենեցուն ։
եւ ոչ ոք
էր ի նոսա
կարօտ ։
զի որ
քանիցս
էին տի
րացու
ք հողոց
կամ տանց
՝ վաճառէին
զայն ։ եւ
բերէին
զգինն
որ վաճառէ
ին ։ եւ
դնէին
առաքելոցն
ոտից ։
եւ բաժա
նէր ամե
նեցուն ։
որպէս
ումեք
պիտոյ
էր ։
Յովսէ
փ որ
կոչեցաւ
անուն
նորա
ի
առաքելոցն
Բառնաբաս
որ
թարգմա
նի
որդի
մխի
թարի
ան
որ
էր
ի
տոհմէ
Ղեւ
ւ
եւ
ազ
գաւ
Կի
պրա
ցի
։
եւ
ունէր
նա
ագա
րակ
մի
։
եւ
վա
ճառ
եաց
զայն
։
եւ
եկն
զգին
ն
եւ
եդ
առա
քելոց
ն
ոտից
։
Ա
նա
նիա
ս
եւ
կին
նո
ւ
Սա
պիր
ա
ե
ր
կ
ո
տ
ա
ն
ա
ր
ա
ր
ե
ն
ի
ս
ե
ր
ո
ւ
ն
ի
ս
ի
ր
ա
ն
ի
ս
ի
ր
ա
ն
ի
ս
ի
ր
ա

ա[ռ]ի յա[ր]ո[ւ]ա[ր]եա[ն]։ ՀՃ ՈՒ դիւզանաւն ի վր
պա[տ]հ եղեն։
որ լսեն զբանն այ
նոսիկ ուստի էին
ձայց անդրէն ի տու
գա[ն]էն ա[ս]էին։ դար
պիտա։ ևիբրև ոչ
տեղիս խնդրէ հան
էլանէցն ի մարդ
ղուխ ընդունիմ։ և
ոտակ իմէ։ և որչա
ձո[ւ]ա[ր]ն ընդհա
նր բաշխեցե
ացեալներ և զա
զիս ընդ յու
զապատասխանութիւն
յատկացեալ ոչ
քան զնա ի վր եկեալ
բայց եթէ հզօրագոյն
ղրկեալ նմա։

ՀՃ ՈՒ դիւզանաւն ի վր
պա[տ]հ եղեն։
որ լսեն զբանն այ
նոսիկ ուստի էին
ձայց անդրէն ի տու
գա[ն]էն ա[ս]էին։ դար
պիտա։ ևիբրև ոչ
տեղիս խնդրէ հան
էլանէցն ի մարդ
ղուխ ընդունիմ։ և
ոտակ իմէ։ և որչա
ձո[ւ]ա[ր]ն ընդհա
նր բաշխեցե
ացեալներ և զա
զիս ընդ յու
զապատասխանութիւն
յատկացեալ ոչ
քան զնա ի վր եկեալ
բայց եթէ հզօրագոյն
ղրկեալ նմա։

եղիցի = ։

ոչ ցնաւս առնուս այլոյ
զոչ = ։
առեալ յաւուրն զոր
ցաւս · զի ոչ նախ մեռ
փարեսեցին զարմ ա
մեցաւ = իբրեւ եւտես
զոչ մտեալ մա զ
չայրհակերեցէ առնոմա =
պան փարեսեցի զի
ասա · աղաչէր զնոա
ամինդ խոտուտէր լեզ
սլոյն զ քեզ =
զան նշուղիւք լուսաւ
սա պէս յաւրհաս չգոյ
եղիցի լուսաւորս ամ.
մարմինդ խոտուտեալ
ցե լոյսդ սուրբեզ
լեր զի

եղիցի = ։

զազայնոս ոչ անցաւն
արժանաւոր առնե ։
սիրուն ա · զայ ո
հէզ զերաւայմեզ ու
բանքար · հաւնցան
զափեզենայ · հազամ
զոդեզ զանանուխ
սեցոց · զի տասան
ամ ինդ սրուբեզ չեզ
ամ ինդ հոտուտեալ
զարժանն խոկուտ
տալ = ։
զնեղեզինն նոյնա
տաքինն սրուտ ։ ու
չամուտ զէն սուզա
զանց = ։
ամ ինդ հոտուտեալ
զնեղեզինն նոյնա
տաքինն սրուտ ։ ու
զարժանն խոկուտ
տալ = ։
զազայնոս ոչ անցաւն
արժանաւոր առնե ։
սիրուն ա · զայ ո
հէզ զերաւայմեզ ու
բանքար · հաւնցան
զափեզենայ · հազամ
զոդեզ զանանուխ
սեցոց · զի տասան
ամ ինդ սրուբեզ չեզ

ՀԼԸ	ՀԽԸ	ՀԻ	ՀԺ	ՀԹ	ՀԸ	ՀԷ	ՀԶ
ՀԾ	ՀԴ	ՀԳ	ՀԲ	ՀԱ	ՀՀ	ՀՁ	ՀՂ
ՀՄ	ՀԼ	ՀԽ	ՀԾ	ՀԿ	ՀԾ	ՀՅ	ՀՃ
ՀՆ	ՀՇ	ՀՉ	ՀՊ	ՀՋ	ՀՌ	ՀՍ	ՀՎ

յ յայտնութեան։ յ

իսկ զբանն ի վեր ելոյ
զի զնոյն ասեմ կոտորեալ չի
զնա։ ածուխ զգերեզ
մանս նոց չինէք։

ման ոչ չինէք։ զի

նշան խաւարեցուսուք
լոյս։ և զամս յոյնկա
սուս։ լսեմք լեցի ։ ի խաւ
նէն ասեցեալ ի խաւ
ծանեցի ։ վա՛ քեզ զա՛
ցի ։ և գտաք տանի զոր
ծուկ ։ որոյ հայեցեա
ծաւուրս հրեշտակ։
ի ո՞ր ինչ է ի ծա ՟ի
խեցին ։ որ է կեղ
ակերտն իւր ։ նոյա
զգոյշ լերուք անդ
անց ի խմորոյ փար
սեցին զի ոչ ելցեն
վրդեանն ։ մինչ ես
փոխեալ զմի մեռանա։
կատա ասել ցաշ
ջիւր աստուածդ ծոդո
լսել ի կուտեմ
չարաչահասեաց են
զնմանէ ։

ասելն աբեղ մի
նչ և յաւելուն զաչա
լինայ ։ կոտուտելոյ ընդ
սեղանն ։ և ընդ տա
չարն ։ այո՛ աստ՛ չեզ։
խնդրեցից յաղագ է՛
յայդմանէ ։
այ՛ չեզ աւրինակ ՟ի ՟ի
անացդ ։ զի ՟ի ՟ի
ցանէք զփառական զի
տուելն ։ դուք ոչ
մատանէք ։ ևս մատա
նեցին զարգելուք։ ՟ի ՟ի
ամ առնեն ։ առաջի
զամօթ հարկա ն
էին ։ ՟ի ՟ի ևս սկսան ղէ
պիրքն և փարիսեցեք
էք զբարեկ և գերգե
ել ընդ նմա ։ վա՛ քեզ
ուր հրաց ։ և առաւ

հոյեցե. մի՛ թողցի
սրտիդ հոգիդ ընդ
ընկալցի. զի ամա-
րեալ մարդկան
զայս ասեն. զի
ոչ ոք ասէ զայս
ինքն ի սմա
նա. այլ ձեր ևաւ
խակ
մի՛ երկնչիք զի-
հերդիւղ ըմբռնե-
ցէք զբազում
ազգս ի մէնջ
ոչ ոք
զի ինքն
զիւրեանց
զանգիտանս
զանգիտանս
զանգիտանս

իմ ևաստուծոյ ցոյն էդ
ղուվեցիր զ ցօրեան.
շինեցիր - ևանդ որ
իմ · ու էրա մէծամէծ
էցիր զշտեմարանս
զիրենչ արարիր · զայկ
իմ : Ըս ասէ զիտեմ
ղուվեցիր զարդիւնս
ոչ գոյ տեղի · ուր որ
կէ · զի զարդեցիր զի
հէդ ի միւսոխուր ևաս
ատ հմայական ևխոր
տան - էտուն անուղ
ատն որուն մէջ
աստ մի ևասէ
ատ ևաստուածն
ևս - ևի ևաստուածն
ևրէ ևաստուածն
ևս - ևի ևաստուածն
ևրէ ևաստուածն
ևս - ևի ևաստուածն
ևրէ

մոն. յամ ի փառսն իւր.

թեմ չեզ. ասէ տէր ամենակալ. զի ոչ
այլ ոք կայ եւ ոչ ինչ ասի. ոչ կան
պես առաջ. այլ ես ընդ ամենայն
ինչս. եւ ոչ կարէ ոք ինչ ինչ ի ձեռաց
իմոց փրկել. ես գործեմ եւ ոչ ոք
կայ որ դարձուսցէ զայն. ես
ասեմ զամենայն ինչ ի գոյացութիւն
եւ ոչ ոք կայ որ ասիցէ ինձ. զի
ընդէ՞ր արարեր զայս

Ի ԵՐԿՆԻՆ ԿԻՐԱՀ

ա մարդ ի նմանություն
լուսեղեալ ի հուրէ
ոչ ինչ ունի ի մարմնի
ի նմա ոչ ինչ ունի
ոչ ինչ ունի ի նմա
ոչ ինչ ունի ի նմա
ոչ ինչ ունի ի նմա

ժամու զկերակուրս։
անոյշ խմոյ. տայ ի
ստուածն. յոր
զսուրբ կացուցանէ տէր
և հաւատարիմ տան
տեաւ և իմաստուն,
զսուրբ. զայդ. ըմբռնեա ոչն։
զաւուրսն տէր ամենեցուն։
ոչ կարծեցեալք գոյ
ի յորում ժամու
գալոց է որդի մարդոյ։
ասէ պետրոս տէր
զայս առակ ասացեր ի
մեզ եթէ ամենեցուն։
ասէ տէր. ո՞վ է
հաւատարիմ տնտես
իմաստուն, զոր կացուցանէ տէր
ի վերայ ծառայից իւրոց
տալ նոցա զչափ ցորենոյ
ժամու ժամանակի։ եւ
երանի ծառայի
այնմիկ զոր
եկեալ տեառն իւրոյ
գտանէ այնպէս առնել։
ամէն ասեմ ձեզ զի
ի վերայ ամենայն
ստացուածոց իւրոց
կացուցանէ զնա։ եւ
եթէ ասիցէ ծառայն
նա ի սրտի իւրում
եթէ յապաղէ տէր
գալուստ իւր։ եւ
սկսցէ հարկանել
զծառայս և զաղախինս
և ուտել և արբել
և արբենալ։ գայ
տէր ծառային այնորիկ
յաւուր յորում ոչ
յուսայ և ի ժամու
զոր ոչ գիտէ։ և
հատցէ զնա և
զբաժին նորա ընդ
անհաւատսն դնիցէ
անդ լինի լաց
և կրճտումն ատամանց։
ծառայն այն որ
գիտաց զկամս տեառն
իւրոյ և ոչ
պատրաստեաց
և ոչ արար
ըստ կամաց նորա
հարցանեսցի
բազում։ զի
որոյ բազում
տացի
բազում
խնդրեսցի
ի նմանէ։
և որոյ
բազում
յանձնեսցի
բազում
խնդրեսցի
ի նմանէ։

նուցէք. այսպէս
ա յարեամուց. իսկ
այն առաք եղիւ անդ
րեր զայն. եւ լինիցի
պէս. եւ յորժամ հա
րաւ շինչ եաւ առաքն.
եղիւ խոշակ լինի.
եւ լինի այնպէս։

Եղիցուք զերե
ա երկինք եւ երկիր
գիտէք փորձել։
իսկ զժամանակ
զայս. զի արդ ոչ
փորձէք։ ընդէր եւ
չգանէք զոչ ընտրէք զժամանն։

Որ ժամ երթայցէ
ես ընդ ոստիկ քում
առ իշխան ի ճանա
պարհ ի տուր ըզ
հաշիւն զերծանել
ի նմանէ. զի գուցէ

մկրտուլն ի ոնիմ
մկրտելն զի արդ փոխ
զամ մինչեւ կատա
րեցի։

Ոչ ամարիք եղիւ
խաղաղութիւն եկի
տալ երկրի. ոչ առ
եմ ձեզ այլ բաժին ա։
Երեսից յայմ
հետէ. հինգ ի տան
միում բաժանեալ լ
երեքն յերկուսց. և
երկուքն յերից։
Բաժան եցի հայր
յորդոյ եւորդի ի հայր
րե։ մայր ի դստեր
է եւ աներ ի մօրէ։
ակեսուր ի հարսնէ
հարսն ի ակեսրէ
իւրմէ։
Ասաց ցաշակերտս
դոսն. յորժամ առեա

զայն պիտի առցես կրկ
մեղաւորդ. քան զի
զարիւնեացդ. եղեն
հաճարիք եհաս այն ՃԿԲ
նմա : Ո՞վ առաջի
խառնեաց ընդ զոհս
զարիւնն պիղատոս
զարիւնեացն : որոց
մեցին նմա - վասն
ժամանակի . և ապաս
կին ոմանք ի նմին
հետին բնիսն
հաստուցանիցես ըզ
ցեղս առնուն . մինչե
առեմքեզ . ոչ եւանի
արկանիցե ի բանտ .
զահիճ . և զահիճն
տաւարն մատնիցե
զտաւարն . և զա

ղ յ մ մր
ՃԿԲ ՛ ՛ ՛

թեցին : ոչ առեմ ձեզ .
այլ եհաս ոչ առաջիս
ոսկեղինսն ամենեքեան
պես կուրընչիլիք :
առցես և զատուկս
ամենեքեան նոյն
ապաշխարիցեք .
առեմ ձեզ . եհաս ոչ
ակեաւքն յերկիր ոչ
զամ մարդիկ ուրբն
տասպանք եղեն քան
զամ մարդիկ ուրբն
տասպանքն եղեն քան
եհաս ոչ առեմ ձեզ .
տասպանքն . յորոց վե
րայանկաւ աշտար
ակն ի սեղովամ և
սպան զնա . համար
եհաս նոքա պար
տիք ոչ առեմ ձեզ .
տաւարն . և զա
տաւարն մատնիցե
զահիճ . և զահիճն
արկանիցե ի բանտ .
առեմքեզ . ոչ եւանի
ցեղս առնուն . մինչե
հաստուցանիցես ըզ
ցեղին բնիսն
հետին

մի · զոմանսն ոչ
հիւանդութեամբ · այլ
կարկամեալ նուճկար
եր առանձինն ի վե ր
հայել : Նուռեսեալ
զնոյն իւր · կոչեցաւ
ինքն առաջ ցնոա ·
կին դուստր արձակեալ
ես ի հիւանդութենէ
նէ քրոջ մէ :
ւեղ ի վեր նորա ձե
ուն · առաջ ժամանեաց
ղեցաւ նախատաւոր
առնէր զնա :
ոյ, պատասխանի
ներկիրն խափանէ :
զոյ · ընդէր ո
տանեմ · այլ կատե
ի ներքնոջդ · նոյնժա
գամ խնդրել պատուղ
էն · յորմէ հետէ
ժամ · ահա երեք ամ
ա զայգի գաս
նամանաւ ոչ եգիտ

ՀԿԸ ՀԿԹ ՀԿԺ ՀԿԻ ՀԿԼ ՀԿԽ ՀԿԾ ՀԿՀ

ՀԿԸ

ՀԿԹ

ՀԿԺ

ՀԿԻ

ՀԿԼ

ՀԿԽ

ՀԿԾ

ՀԿՀ

ա զի տահակ՝ եւ ըմբ
ռնեցեալ զդուստրն
Աբրահամայ ՚ի
կրկէ տասնեակ
ամ՝ եւ ոչ եղեւ նմա
որդի ՚ի նմանէ
նայն միշտ ապրէր
կացեալ յինքն տա
ղէտ ուսուիքն ՚ի բոց
ոչ փութեմ զնել
ՙի գիտեմ զնեղ
տուեալ առեալ
նիզակ՝ եւ կերակ
ուր՝ եւ յանձն
առեալ մերոսացեր
տասն ամ՝ եւ
ոչ ինչ ծնաւ
զնոսա
ՙի ծնաւ
որդի
ՙի ծնաւ
ՙի ծնաւ
ՙի ծնաւ

եղ : զայդ առաւելեալ պղծութիւն
առնէին ի տաճարին : զի էր
սովորութիւն կուսին ամ
ի մի անգամ ելանել ի
ծոց հասանել ցնծալ ի
եռանդանաւք փառաւոր
նմին առաւել մատ
նէին
ինք :
ինք ոմն լինելոցին յետ
ինն ։ ասէն առաջ
յարքայութիւն ։
հայ եկեղ յետ ։
յարքայութիւն ։
եղ արտաքս ։

իւր ընդ ոչխարսն ։ զի
պէս հայր զձագս
վէր զորդիսն քան
ամ կամեցայ ժողո
վել ։ քանզի ան
զատ զաւուրքն եալն
և քարկոծանէիր
րէիր զմարգարէս
եւ զասացեալսն
ինք ։ ես եկի որ կոտո
տաքոյ քան զէմ ։
արդ կոտրինքի ան
միաւորամ աւուրքնալ ։
ի ։ ոչ ասաքս ես
աւար ։ և ի
ման պատրաստեցա
կատար իմ ։
վաշխու ։ և յետ երեսաւ
պեա ։ և բժշկուիցին
ւսկ ։ հանեմ

ղէ ։ զի ոչ կամիմ զմահ
ոչ ։ դարձարուք
ղ ։ զի ընդ ոչ ։
ղ ։ զի ընդ ոչ ։
ղ ։ զի ընդ ոչ ։

հարատեւ կամ ի
կոչեցեալ ոմն զ քեզ ի
ա՛ր ցոյն. յորժամ
լինի նա
ար. բարձ ընտիր
հայեցեալ եմք զի
կանոն առնուցուն
տուցես ուստի
ոյն
ան առնոյր
ր. նման պատուոյ
յատուր շաբաթու
ղակի հանիցէ զնա
ի ըր հոր. ետ վաղվա
կամ եղեն անկանիցի
ուրուք ի ձէնդ. էշ
ա ցոյն. ոյր
ա զնա առ ձակեայ
եալ զնմանէ. բժշկիւ
եղեն. եւ բուռն հար
շկէ. եւ նոքա տուն

ոչեցէք զի ոչ
ձեզ առնուցուն ձեր՝
ոյց առեալ ձեզ ե
ոչ ոչ եւս տեսանիցէ
ցեք զիս. մինչեւ ո՞
ակեալ յանուն
տէր
եղ նոր ի տուն
որումն իշխանութեան
փարիսեցւոց. ի շաբ
աթուտուտեն հայց
եանդա տպատա էին
նման
տա այլ ոմն
էր անդ ըր փղոսկեալ
առաքի ինորա
տատահանիմ եմ
յս եւսէ ցատրին
ատրյան. եւ գիտարի
սեցինն. եմէ ատրհա

՚	՚	՚	՚
՚	՚	՚	՚
՚	՚	՚	՚
՚	՚	՚	՚

ևազ խելոց · զկատա
ղել զաստուածս։
ՅՈՒՆՈՒՄ

ՅԼ յոր ժամ առնէ
ցեռ ընդունել ուշիմ
կոչեա զաղաչ քաւու
թեան · զի կարող է
զանձն բարձրացու
ցանել զանձն նո
նար հեծցի · և որ նո
նարհեցուցանէ
զանձն բարձրացի։

ՅԽԸ ԶԻ ամէ՛ն հացկոչնատէ
րն · յորժամ առնէ
ցեռ ձայն կամ ընդ
հա · մի՛ կոչեր զբար
եկամսբդ · և մի՛ զեղ
բարութբդ · և մի՛ զաղ
գականսբդ · և մի՛ զդր
դացիսբդ · և մի՛ զմեծամեծանձին մի՛ և
նոքա փոխարէն
կոչեսցեն զքեզ · և
լինիցի քեզ հատու
ցում։

ՅՈՒՆՈՒՄ

ՅԼ յոր ժամ առնէ
ցեռ ընդունել ուշիմ
կոչեա զաղաչ քաւու
թեան · զի կարող է
զանձն բարձրացու
ցանել զանձն նո
նար հեծցի · և որ նո
նարհեցուցանէ
զանձն բարձրացի։

ՅԽԸ ԶԻ ամէ՛ն հացկոչնատէ
րն · յորժամ առնէ
ցեռ ձայն կամ ընդ
հա · մի՛ կոչեր զբար
եկամսբդ · և մի՛ զեղ
բարութբդ · և մի՛ զաղ
գականսբդ · և մի՛ զդր
դացիսբդ · և մի՛ զմեծամեծանձին մի՛ և
նոքա փոխարէն
կոչեսցեն զքեզ · և
լինիցի քեզ հատու
ցում։

ՅԼ յոր ժամ կոչի
ցես · երջանիկ բազ
մեսցիս յերկրի · և
ոչ հատուցանեն քեզ
ի յարութեան ար
դարոցն։

ՅԽԹ ՅՈՐ ժամ կոչի
ցես ընդ ոք ի մե
ծամեծանձին · մի՛
ասեր ցքեզ տուր
տեղի · և տապ
ալ լիցիս ամա
չեալ · զի եթէ ա
ռաւել ոք քան զքեզ
կոչեսցի · կոչեցեալ
ի նմանէ · և եկեալ
ասիցէ քեզ · ելի՛ ա
ռաջ · և լիցի քեզ
պատուական
քան զամենայն
հիւրս քո։

ՅԾ ԶԻ ամենայն
որ բարձրացու
ցանէ զանձն իւր
կորուսանի · և որ
ինքն զանձն իւր
խոնարհեցուցա
նէ · նա բարձրա
ցի։

ա՛ստե ամենայն ինչ։

Հրաժարեալ ։

Ամենայն ատե կին
մոլէ ամենեքեան
դարման կինեցի ։ և
հարկէ եղանել ատ
անել զնա ։ աղա
չէմ զքեզ կամ զիս հրա
ժարեալ ։

Ամենայն ատե կին
ոչ հինգ եղանց զբ
նեցի և ետրտամ փոխ
չէ զնա ։ աղաչեմ
զքեզ կամ զիս հրա
ժարեալ ։

Ամենայն ատե կին
մոլէ ամենեքեան
դարման կինեցի ։ և
հարկէ եղանել ատ
անել զնա ։ աղա
չե

ԵՒ ԱՅՍՊԷՍ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՐԱՐՉԱՒՈՐԻ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՓՐԿԻՉ ՀԱՒԱՏՔԻ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՐԱՐՉԱՒՈՐԻ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՓՐԿԻՉ ՀԱՒԱՏՔԻ ՄԵՐՈՅ

ՀՈԳԻ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ՅԱՐՏԱԿԱՆՉԱԿԱՆ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՐԱՐՉԱՒՈՐԻ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՓՐԿԻՉ ՀԱՒԱՏՔԻ ՄԵՐՈՅ

ՀՈԳԻ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ՅԱՐՏԱԿԱՆՉԱԿԱՆ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՐԱՐՉԱՒՈՐԻ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՓՐԿԻՉ ՀԱՒԱՏՔԻ ՄԵՐՈՅ

ՀՈԳԻ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ՅԱՐՏԱԿԱՆՉԱԿԱՆ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՐԱՐՉԱՒՈՐԻ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՓՐԿԻՉ ՀԱՒԱՏՔԻ ՄԵՐՈՅ

եղեալն եւ դարմանեալն ի
տանջէին փարիսեցիքն
եւ ի նմանէ ։
մանկանէն եւ մեղաւորէն
նա · այլ մարգարէ
եւ ոչ այլ ումեք ։
ձեռն առնուցանէ
տան · այլ ընկենուլ
ցեն · ոչ միայն եւ
մեցին · ի հայհոյել
պատուհաս առնէ
տ · այլ եւ զանձինս
կերտ լինել ։
ուրեք ձեռն առնէ
ի ձէնդ · որպէս հրամայեաց
քեալ · աղաչեցին ի

հրեշտակ տէրն ասաց
դեւ հեռացոյն ինչ
պատ ոչ միայն
հրաշարատ ։
գայցէ ի վերն քան
ուն զայնոսիկ որ
ին հաղարատ զղջիցես
խոտ հեցի նախ ։ ե
րն եւ ոչ նուազել
ընդ այսոսիկ ընդատ
տայցէ պատուերամբ
կատարել ։ կամ որ
շինել նոյ կատարեաց
այսօր այս · ակատ ե
նա · եւ առնել էին
ներցեն · ակատն ե
ամենեքեան ուստեք
կանոնեցէ հիմն · և

ը ժ ի ճ ի ճ ի ճ

զի գան զոչխարսն իմ
ուրախ եղերուք ընդ
և ուրա՛խ լերուք ընդ
կոչէ զբարեկամս ո
և խնդրեցի՛ք ընդ
մինչեւ գտանիցէ
և խնդրեսցէ տունկ.
լուացան եցէ Ջրա գ.
տունն · և կոտրուա
նիցէ դրամ մի · ոչ
և ածիցէ աւետիս,
և խնդրեսցէ զնա։
և խնդրեցի՛ք զնա
զտանիցէ զնա։
ուսեալ ոչն · մինչեւ
երթայցէ զհետ կոտ
զինն յառաջատաւ · և
ցու զինանուն և
յուցանէ · ոչ կարող
և կորուսանիցէ մի
ցէ հարիւր ոչխար
էինչ մարդ · որոյ ի
ակն զայս · ոչնչո
առնէ զատ
ասէ ինն · ընդէր սա

զի գան զոչխարսն իմ
ուրախ եղերուք ընդ
զբարեկամս և զդրա
ցիս · և ասէ ցնոսա
և երթայցուք · կոչէ
սուց հուսով խնդալով
զնա · դնէ ի վր ու
զնա։
և խնդրեցի՛ք
գտանիցէ զնա։
ուսեալ ոչն · մինչեւ
երթայցէ զհետ կոտ
զինն յառաջատաւ · և
ցու զինանուն և
յուցանէ · ոչ կարող
և կորուսանիցէ մի
ցէ հարիւր ոչխար
էինչ մարդ · որոյ ի
ակն զայս · ոչնչո
առնէ զատ
ասէ ինն · ընդէր սա

կորընչիս · յարու-
թեան սուրբ հոգւոյն
հօրիմոյ հաստատեցէք
զձեզ ի մշակութիւնէն ի տան
քո յիսուս քրիստոս տեառն
մերոյ ։ Եկեալ ի միտս ա
ռաքելոյն զոր խոստ-
ացաւ ընդ առաքելոյն իւր
խոստ · ասացեալ ցնո
սա զոր ասացի ձեզ
ես ոչ հայրն · հայր
ինձ եկեալ որդիք
յարեցաւ ի մէջն
քարոզութեան ։
խարհին այնորիկ
ասաւ ինքն ցնոսա
որպէս զի ոչ ապաշխարիցէ
զաւրութեամբ մեղաւոր
ուրախութեամբ եղիցի ։
յաւիտեան ամէն ձեզ

և կոչել որդի քո։

Եւ հայրն ցծառայսն իւր։ Արա
այժմ իւր վաղվաղակի հանէք զպատմա-
չանն առաջին եւ
զգեցուցէք նմա եւ տո-
ւէք զմատանին ի
ձեռն նր եւ կօշիկս
յոտս նր եւ առէք
զեզն պարարտակ.
զբնէք կերեցուք եւ
ուրախ լերցուք զի
այս որդիս իմ մեռեալ
ակն եւ եկաց կոր
ուսեալ էր եւ գտաւ։

Եւ սկսան ուրախ
լինել ։ Եւ էր երէց
որդի նր յագարակի
եւ մինչ դեռ գայր եւ
մերձ եղեալ ի տունն
լուաւ զձայն երգոց
եւ զպարուց ։ Եւ կո-

ցեաւ զմի ի ծառայից առ
հայրն իւր եւ առաքեաց
զնա ։ Եւ ասէ ցնա թէ
դուն հայր մեռեալ էր
կինա եւ առաջին ։ Եւ
ուղղեաւ ամրան
կոչել որդիդ քո ։ Արա
զեզ բեղուն զմի ի վա
րձանաց քոց ։

Եւ յայրուցեալ էկն
առ հայրն իւր ։
Մինչ դեռ հեռա
գոյն էր ։ եռես զնա
հայրն եւ գթացաւ ։
յարեաւ եւ ընթացաւ
ան յառաջ ։ անկ
աւ ի վզս որդւոյն ։
եւ համբուրեաց զ
նր ։

չարչարեցաւ եւ
մեռաւ եւ
թաղեցաւ։ Իջ-
եալ յդժոխս։ Յե-
րրորդ աւուր յա-
րեաւ ի մեռելոց։
Ելանէ յերկինս։
Նստի ընդ աջմէ
հօրն ամենա-
կալի։ Անտի գա-
լոցն է դատել
զկենդանիսն եւ
զմեռեալսն։ Եւ
ի հոգին սուրբ։
Զսուրբ եկեղե-
ցին կաթոլի-
կէ։ Զհաղոր-
դութիւն սրբոց։
Զթողութիւն
մեղաց։ Զյա-
րութիւն մարմ-
նոյ։ Եւ զկեան-
քն յաւիտենա-
կան։ Ամէն։
Ընդ այսոսիկ
հաւատոյ ընդ-
դիմայ զեղն ա-
մարտա-
կ։ Ընդ ա-
մենայն
ցնա սրդեակ դո-
ւ-
ա։ Եւ ամ սրինչ ի՛
մէ քոյէ։ այլ ու
ոխ լինել եւ խոնդալ
պարտէր։ զի եղբա
յրս քո այս։ մեռաւ
լեր եւ եկայ կորու
սեալ եւ
գտաւ։

Շարկերտան։ զոր
այլ մի եւ մեծատուն
որոյ էր տնտես։ եւ
եղեւ զինամանէ տա
ռնոյ։ որպես
զհաստատուհի զինչս
ծառայեցին հարցան
էր զի զինչ էիցէ այն։
Ընդ ասէ ցնա տէր զի
եղբայր քո եկեալ է
եղեն պարարուակ։ զի
ողջամբ ընկալաւ
զնա։
արհամարհեալ։ եւոչ
կամէր մտանել։
Հայրն եկեալ ար
տաքս աղաչէր զնա։
Պատասխանի ետ
եւառէ ցհայրն։ այս
քանի՛ ամաց զինձ
ծառայեմ եւ զպատուիրանսդ
ոչ անցի։ ուրմէկ եր
եք ոչ ետուիր զի
ուրախութեամբ ընդ
լեկայցեմ իմ։ յորժամ

ասեն ։ Ես ոչ ունիմ ։ Ոչ ոք ինձ
տայ ։ Ոչ ոք ինձ կերակրէ ։ Ոչ
ոք ինձ ուտել տայ ։ Ոչ ոք ինձ
ուտել ածէ ։ Ոչ ոք ինձ ուտել
ածուցանէ ։ Ոչ ոք ինձ ուտել
ածուցանել տայ ։ Ոչ ոք ինձ
ուտել ածուցանել տայ ։ Ոչ ոք
ինձ ուտել ածուցանել տայ ։
Ոչ ոք ինձ ուտել ածուցանել
տայ ։ Ոչ ոք ինձ ուտել ածու-
ցանել տայ

զնոսա տալ ի ձեռս նոցա ըստ
ինչ գինս : Եւ տայ
ամենայն ոք զկոչեալսն
զայն փառս եւ զպատիւ ի
ձեռն թագաւորին : եւ
ոչ ոք կարէ ասել
զմեծութիւն արհա
մարհութեան նորա
զմինն մեծարելոյ
զմինն ատելոյ : եւ
զմինն սիրելոյ զմինն
ատելոյ : զի
ամենայն ոք ի ձեռն
նորա ի ձեռն նորա
ինչ կամի առնել :
եւ ոչ ոք կարէ
ասել ցնա զինչ
առնես : Եւ
ոչ ոք կարէ
հակառակել
հրամանաց
նորա :

Եւ ի ժամանակին յայնմիկ
ասեն ցնա ծառայքն նորա
զի ընտրեսցին նորա
կանայք կուսանք
գեղեցիկք : եւ
կացուսցէ թագաւորն
պահապանս ի
ամենայն գաւառս
թագաւորութեան
նորա զի ժողովեսցեն
զամենայն կանայս
կուսանս գեղեցիկս
առ Սուսան
քաղաք ի տունն
կանանց ընդ
ձեռամբ Եգեայ
ներքինապետին
թագաւորին
պահապանի
կանանցն
եւ տացեն
նոցա
զկարասիս
նոցա :
Եւ
կինն
զոր
հաճեսցի
թագաւորին
թագաւորել
փոխանակ
Վեստեայ
հրամայեաց
զայդ
բանս
առնել :
Եւ
էր
այր
մի
հրեայ
Սուսան
քաղաքի
անուն
նորա
Մարդքէ
որդի
Յայրայ
որդւոյ
Սեմեայ
որդւոյ
Կիսեայ
այր
Յեմինի

ամոթ ։

նա ի գոգն արքայի
նել հրեշտակաց զմի
տաղաւորին · եւ տա
ւէ ի մեռանել
եւ լեզուին զվէրս նո
շունք եւրա գայի ն
մեծատունն · այլ ե
կանէին ի տեղւոյն
ւիշխանութեան տրան
եւ ցանկայր յագել
նոյա վիրաւորեալ
կեալ դնէր տուդրան
անուն ղազարոս ան
պատ առաստապետ ։
ուրախ լինէր հանա
հեզս եւ ծիծաղանիս-եւ
ուն · եւ ազանէր բե
մարդիկան · սակայն
զանձինս առաջ ի
արդարացուցանէր

առնէ ձկնորս ։
մեծն ասէ ։
ասէ ։
բարե ։
ասէ ։
ասէ ։
ասէ

Սեռաւ եւ մեծաւոյն
ան եւ Թագաւեցաւ եւ
զհօրեան տեղւոյն զ
այնքան ։ մինչ ի տա
նիլան էր ։ եւ ո
զարքայական ի հետ
ատանէ եւ զղազար
ա ի գոգն հանգ
ուցեալ ։

Ընա աղաղակէ
այց եւաւէ ։ հայր ա
բահամ ողորմեայ ց
ինձ ։ եւ առաքեա զի
զազարոս ։ զի թաց
ցէ զծայր մատին ն
իւրոյ ի ջուր եւ զով
ցուսցէ զլեզուիս զ
ի պատակիս ի տա
պարտի ։ Ետ
ցինն աբրահամ ։ ա
դէկ յիշեա զի ընդ
ալար առնդրէն զ

բարիսն քո ի կեան
քում ։ եւ զազգա
նոյնպէս զչարչար
անան ։ այդ ։ աս այս
մի ։ եւ դու ։
այդր պատակիս ։

Ւ. Ւ վերայտամի ։
վիհ մեծ ։ ընդ մեզ
և ընդ ձեզ ։

Ւ. Թէ կամիցին ա
ոք առ ձեզ անցանել
ոչ կարեն ։ եւ զայս
իսք առ մեզ անցանել ։

Ւ. Ասէ ադդ աղաչ
եմ զքեզ հայր ։ զի ա
ղակեցես զդա ի տուն
հարց իմոյ ։ ենիմանդ
եղբարս ինձ ։ որպէս
զի տացէ նց վկայու
նի ։ զի մի և նոքա
գայցեն յայս տեղի
տանջանս ։

ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ա ՚ե մեզ =

վասն հաւատոյ սուրբ
զեկեղեցւոյ եւ առ
տուն՝ բարձին
ունել կացին ի հետս
պատուհասն նոմա
նէր իսկ ուրեմն
մեզ առաջի մարդկան =

եւ մինչ զեռ մատ
ինքն անցանէր ընդ
մէջ առաքելոցն եւ
թայր նա յիւր. և
եղեւ մինչ զեռ
առաքեալքն առնէր
զսքանչելիսն եւ
անպիտանքն եմք զսո
յժամանակի զայն
ամենեցունց զմիտս
մարդկան ձեզ առաք
զհրաշս զայս
զոր դուք տեսանէք
զաստուածութիւն
զմեր կարծեցեալ
զոր ոչ ինչ
զոր ոչ ինչ
զոր ոչ ինչ

զնոյդ ասել. մի՛ յաւուրսն
ծոյլ լիցիք ի գործոց
տանջանաց նոցա. այլ
ընդ հետս եղեալ
նոցա ի գործ
ի գործ ի
ի գործ
ի գործ
ի գործ

ոն. յոտնում սուրբ մար
ւսո նոյին աւրին
զամ ես ես ես ես ն =
յերկնից հաւատոյ ո
հուր ի ծնօդում
սուրբ. սեղեցց
աւուր իչ ղուտ ի
շինէին. հ յոտնում
չաուէին. տնկէին
պէին. գինէին. վա
եղէ = Ո ասէին մի
յաւուրսն ղուհատ
կոտոյս զամէնեսեան =
ոյն պէս ետուին
ւէին ի հետէն ո
ոյ նոյ իսուսեանն
էս յաւուրն յոտնում ե
արանց էինէին. մին
կանայս առնէին ո
Ոասէին մինէին
ոս ասուս մարդոյ

ոն ետուին հաւատոյ մարդոյ ասս
յաւուրսն նոյ. նոյն
ւոյն պէս եղիցի հ յաւուրսն
ղ յամէն յոյժ
էաս էարկ. հ ասուս
ոս ետուին եղէ
ղ ասէ = ոյն
ծնանէին. ծնանէին. հ
ծառէին. ծառէին
ղ ասէ = ոյն
ոյ նոյ մտաւ
ոն. եկաց ջրհեղեղ
ւոյն պէս եղիցի հ յաւուրսն
ղ ասէ = ոյն
ոյ նոյ մտաւ
ոն. եկաց ջրհեղեղ

ՄՐ	Մ	Յ	Ղ
Մ	Ն	Ն	Ն
ՄԴ	Ն	Ն	ՄԴ

Մ	Յ	ՄՐ	ՂՀ
Ն	Ն	ՄԽԲ	ՄՂ
Ն	Ն	Ն	ՄՄ
Ն	ՂԵ	ՂԵ	ՄՀԱ
Ն	Ն	ՄԿԲ	ՄՄԴ

մեր ինչ յոտնիկ իմ
զատիկն մեր ։ զայս առ
ն առաքեր ։ դատ ընդ
քաղաքին ։ զայս առ
ուայր մեր ինձին
կանէ ոչ առանձին ։
ոչ երկնչէր ևւ ի մարդ
քաղաքին ու եկն յայր
առաքեալ ։ զան
նձանէրանալ ։ զան
ցեալ յաշխարհ ևւ մի
ներ ։ ևւ ոչ ոք ձեռն
ոչ ոք ։ զի ոչ եհաս ժամ
նորա ։ ևւ բազումք ի
ժողովրդենէն հաւա
ցին ևւ ասէին ։ թէ
երկուս յանդիման ։ մինաւ
ոն ևւ ասեն յոյժ ։
ատաս խանեն եւ
ցին ևւ ասեն ։ ընդ
ուր մարմնեն ։ անդր
ևւ ոչ ծրուիկ ժողով
եաց ։ ոչ

ատաց ևւ ասեն ։ մի
նոյն ատ այն ։ թէ պա
տճէ չամ ժամ կամ
նոյ չամ ևւ ի
ձանձրանալ ։ զան
ատաստ ի մէջ ։
քաղաքին ու եկն չայ
ոչ երկնչէր ևւ ի մարդ
կանէ ոչ առանձին ։
ուայր մեր ինձին
քաղաքին ։ զայս առ
ն առաքեր ։ դատ ընդ
ևւ ոչ ոք ձեռն
ոչ ոք ։ զի ոչ եհաս ժամ
նորա ։ ևւ բազումք ի
ժողովրդենէն հաւա
ցին ևւ ասէին ։ թէ
երկուս յանդիման ։ մինաւ
ոն ևւ ասեն յոյժ ։
ատաս խանեն եւ
ցին ևւ ասեն ։ ընդ
ուր մարմնեն ։ անդր
ևւ ոչ ծրուիկ ժողով
եաց ։ ոչ

ատաց ևւ ասեն ։ մի
նոյն ատ այն ։ թէ պա
տճէ չամ ժամ կամ
նոյ չամ ևւ ի
ձանձրանալ ։ զան
ատաստ ի մէջ ։
քաղաքին ու եկն յայր
ոչ երկնչէր ևւ ի մարդ
կանէ ոչ առանձին ։
ուայր մեր ինձին
քաղաքին ։ զայս առ
ն առաքեր ։ դատ ընդ
ևւ ոչ ոք ձեռն
ոչ ոք ։ զի ոչ եհաս ժամ
նորա ։ ևւ բազումք ի
ժողովրդենէն հաւա
ցին ևւ ասէին ։ թէ
երկուս յանդիման ։ մինաւ
ոն ևւ ասեն յոյժ ։
ատաս խանեն եւ
ցին ևւ ասեն ։ ընդ
ուր մարմնեն ։ անդր
ևւ ոչ ծրուիկ ժողով
եաց ։ ոչ

աւ նոսա =

Եւ ասեմ ձեզ. զի
ամենայն ոք որ խնդրէ
առնուցէ. եւ որ
փնտռէ գտանէ.
եւ դուռն եկեալ
բախեսջիք. հա-
ճեսցի ձեզ արձա-
կել. զի ամենայն
որ խնդրէ առնու-
ցէ. եւ որ փնտռէ
գտանէ. եւ դուռն
եկեալ բախեսցէ
ձեզ. Ո՞ր ոք է
ի ձէնջ հայր որ
եթէ որդի իւր
հացի խնդրեսցէ
զնա. մի՞ քար
տացէ նմա. եւ
կամ եթէ ձուկ
խնդրեսցէ. մի՞
փոխանակ ձկան
օձ տացէ նմա.
եւ կամ եթէ
ձու խնդրեսցէ.
մի՞ տացէ նմա
կարիճ. Արդ
եթէ դուք չար
եղեալ գիտէք
պարգեւս բա-
րիս տալ որդ-
ւոցդ ձերոց.
որչափ եւս
հայրն ձեր որ
յերկինս է.
տացէ բարիս
խնդրողաց
իւրոց. Զոր
ամենայն ինչ
կամիցիք մարդ-
կունք զի ա-
րասցեն ձեզ.
դուք նոյնպէս
արարէք նոցա.
զի այս է օրէն-
քն եւ մարգա-
րէքն =

ՄՀ =

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

տուն յաւիտեանից ։

ընդ ծակատաղան ան
թափօրն ի մէջ մտանել
յարքայութիւն ։ զի
նոյն - մտանիցեն
առաւ ։ որ զինչ տու
ան ։ որպէս դիտէ
զնայ ։ տարտմեալ
յոյժ ։ Խրատ եղեւ
քանվիեր մեծատուն
զայս ։ տարտմեցաւ ։
Խրատ ։ ա՛ւ իբրեւ լուաւ
եկ վկնիս իմ ։
գանձս յերկինս և
տուր աղքատ
պակասէ ինչ զոր ունիս վաճ
առեալ ։ և արի ։ ե՛կ
զի ։ զինչ ։ ես ։ ոչ
զիտեմ ։ զի ։ ես ։ ոչ
ունիմ ։ ոչ ինչ ։ ոչ
ինչ ։ ոչ ։ ոչ ։ ոչ ։

ա՛մ պահեցի ։ ի մանկ
ութենէ իմմէ ։ ընդ
ա՛ւ ։ ասէ ։ զայդ
ամենայն ։ ի մանկ
ութենէ իմմէ ։ ա՛մ
պահեցի ։ զայդ ։ ա՛մ
պահեցի

հիւնորգալոցնէ · ըզ
կեանան յաւիտենակ
անս ժառանգեացէ ։
ւառեալ զերկուտա
սանան առանձինն ,
ասէ ցնոսա ։
հաւատիկ ելանէ
մք յերեմ · և կատար
եցին ամ գրեալքն
մարգարէիւք վասն
որդւոյ մարդոյ զի մատ
նեցէ հեթանոսաց
և կատարեցին · և հար
կանիցեն · և սպանա
նիցեն զնա · և յերե
ւուր յարիցէ ։
ենդրա ոչ ինչ էին
ցան · յայն ցանէ այլ
էր բանն ծածկեա ւ
ի նոցան · և ոչ գիտէ
ին զասացեալսն ։

այ մատանէ ւ
ւորլուսանն առին
ևո կարիցէ տարկ ։
ենա առէ անհրն
արինք առ ի մատ
կանէ · հնարաւորք
էն յայ ։ ըն առէ
պետրոս ահաւա
իկ · մեք ծողաք զամ
ինչ զմեր · և եկաք ըզ
կնիքդ ։
ենա առէ ցնոսա ,
ամէն առեմ ձեզ · է
ծողջէ · որ եհծող
զտունս · կամ զծնող
ղս ։ կամ զեղբայրս ։
կամ զկին ։ կամ զոր
դիս · վն աղբայրու
թեան · եհծ ոչ առ
նուցու բազմապատ
տիկ ի ժամանակի ւ
յայսմիկ · և յաշխար

զնա առ[ի]ւր ։ ե

ւ[ի]ւր[ա]ւ մերձեղե-
ա[ն]ա ։ եհար[ձ] ցնա
նա[ս]ե զինչ կամի[ս]
դա[ս]ել արարի[ց]քեզ
ւնա ասե մո[ր] զի
բա[ց] ցին աչք[ի]մ և
ես[ա]յ ասե ցնա հայ
եաց հաւատոք քո կե
ցո[ւ]ց ին զքեզ ։
ա[ս]ա ժամայն է
տե[ս] ևերթայր զհետ
ն[ո]ր ։ և փա[ռա]ւո[ր]ա
հեր զնա ։ ես[ա]մ ա
ղովը իդեան տեսե
ա[ն] տայր ա[ստ]ուծ ։

ւմոեալ չըլ էր
ընդ երիքով ։ ահա
այրմի անուն կոչեց
եալ զաքէոս ։ և նա
ն[ո]ր մաքառապետ եւինքն
մեծատուն ։ և խնդր

միդ

ա[ստ]ուածայեաց ածէ
ինձ ։ Հ տեղի առյա
դաւրի ողորմեա ց
աղաղակէր ։ որդի
ւնա ես[ա]ս առաւել
զի լռ էացէ ։

ային աստուածին նմա
առաջի և[ա]կնի երթ
ողորմեաց ինձ ։ և[ա]ր
ա[ս]ե ։ յո որդի դաւրի
նազարէ եցի անցանէ ։
մեքին նմա ։ եղէ յ
ցէ այն ։ ես[ա]տ
ցանկերեալ զինչ է
ժողով իդեանն ։ հա
լուս զանցանէ և
մուրացիկ ։ իբրե ։

ՀԵ ՀՁ ՀՂ ՀՃ

ՀԵ ՀՁ ՀՂ ՀՃ

վա՛ մերձենալոյն նո-
ւա՛ն մեղաւորին է
մօտ լուծանել ։

Կնեկացը զաքեո՛
ւսաւ ցմա՛ր, ար՛ ա-
հա զկէս ընչից իմոց,
տո՛ւ աղքատաց ։
և եթէ զոք զրկեցի
հատուցից չորեք կին ։

Ասէ ցնա յի-
այսօր եղեւ փրկու-
քան զի և դա որդի
աբրահամու է ։
դոյ ։ Խնդրէ և կեց
ուցանէ զկորուա-
եալն ։

Ամէնէն դեռնոր
ա, զայս լսէին ։ յաւ
ել առաքեալն ։ Ասաք
մօտ լուծանել ։

Կնեկացը զաքեո՛
ւսաւ ցմա՛ր, ար՛ ա-
հա զկէս ընչից իմոց,
տո՛ւ աղքատաց ։
և եթէ զոք զրկեցի
հատուցից չորեք կին ։

Ասէ ցնա յի-
այսօր եղեւ փրկու-
քան զի և դա որդի
աբրահամու է ։
դոյ ։ Խնդրէ և կեց
ուցանէ զկորուա-
եալն ։

Ամէնէն դեռնոր
ա, զայս լսէին ։ յաւ
ել առաքեալն ։ Ասաք
մօտ լուծանել ։

Կնեկացը զաքեո՛
ւսաւ ցմա՛ր, ար՛ ա-
հա զկէս ընչից իմոց,
տո՛ւ աղքատաց ։
և եթէ զոք զրկեցի
հատուցից չորեք կին ։

Ասէ ցնա յի-
այսօր եղեւ փրկու-
քան զի և դա որդի
աբրահամու է ։
դոյ ։ Խնդրէ և կեց
ուցանէ զկորուա-
եալն ։

Ամէնէն դեռնոր
ա, զայս լսէին ։ յաւ
ել առաքեալն ։ Ասաք
մօտ լուծանել ։

մեծանալ զոր ծանեալ
ան նաւաւ տէր ա հա
ման նաւաւ զոր ա
ղաքաց : Նոյն ա
րարեալ զոր
ծանեալ զոր
ան նաւաւ տէր
ման նաւաւ
ան : Եւ
կոչեցեալ զծառայն
որոց տրեւեալէր զար
ծաթն : զինչ շահեց
աւ : Նոյն առաքինեն
նաւաւ տէր ման
քո տանն ման
ան :
ան նաւաւ ցինա զ
նոյ ծառայ և զարմ
զի ի փոքուց հաւա
րիմ եղեր . լինիր ի
խանութեան ունել ի
վր տանն քաղաքի :
Ե՛կն երկորդն նա
աւ . մնանքո տէր
տէր հինգ ման :
աւ ցինա և դու
լինիր ի վր հինգ քա
ղաքաց : Նոյն մի
ան նաւաւ տէր ա հա
ման նաւաւ զոր ա
ղաքաց զոր ան
նաւաւ տէր ման
քո տանն ման

զմուտն աշակերտա-
ցն = եւ ասէ ցնոսա
յոր լերինն · ձիրանեա-
ցն զի մի ոք զոր
տեսին պատմեսցէ
մինչեւ որդի մարդ-
ոյ յարիցէ ի մեռելոց
= եւ զբանն պահե-
ցին առ ինքեանս
հարցանելով զիար-
միս ասելով զի ասեն
դպիրքն եթէ նա-
խ ելանիցէ եղիա
= եւ նա պատաս-
խանի ետ եւ ասէ
ցնոսա · եղիա գա-
լոց է նախ եւ
կատարէ զամե-
նայն = եւ որպէս
գրեալ է որդւոյ
մարդոյ զի բազում
չարչարեսցի եւ
արհամարհեսցի
= զի ասեմ ձեզ
եթէ եղիա եկեալ
է եւ ոչ ճանա-
չեցին զնա այլ
արարին նմա որ-
պէս կամեցան
որպէս եւ որդւոյ
մարդոյ տանջել
պիտոյ է ի նոցանէ
= եւ հասեալ առ
զաշակերտսն տե-
սին զբազումս
շուրջ զնոսա եւ
դպիրս հարցա-
նելով ընդ նոսա
= եւ ամենայն
ժողովուրդ տես-
եալ զնա զարհու-
րեցան եւ վազեալ
ողջունէին զնա
= եւ հարցին զդպ-
րսն · զի՞ հարցա-
նէք ընդ նոսա
= եւ պատաս-
խանի ետ մի ի
ժողովրդենէ եւ
ասէ · վարդապե-
տ բերի առ քեզ
զորդի իմ որ ունի
զհոգի համրու-
թեան = եւ որ-
պէս զնա տանջէ
տապալէ զնա եւ
նա փրփրէ եւ
կրճտէ զատամունս
իւր եւ տկարանայ
= եւ խնդրեցի
ասացի զաշակերտ-
սն քո զի հան-
ցեն զնա եւ ոչ
կարացին = եւ
պատասխանի ետ
նոցա եւ ասէ ով
ազգ անհաւատ
մինչեւ ե՞րբ ընդ
ձեզ եղէց մինչեւ
ե՞րբ հանդուրժե-
սցեմ ձեզ · բե-
րէք զնա առ իս
= եւ բերին զնա
առ նա եւ տես-
եալ զնա անդէն
հոգին ոգեհար
արար զնա եւ
անկեալ ի վերայ
երկրի գլորէր
փրփրելով = եւ
հարցանէ զհայրն
նորա · մինչեւ ե՞րբ
է ցայս ամ ի մա-
նկութենէ նորա
= եւ յաճախա-
կի զնա եւ ի հուր
եւ ի ջուր արկա-
նէր զի սպան-
ցէ զնա · այլ եթէ
կարող ես ինչ
արա մեզ ողոր-
մեցիր եւ օգնա
մեզ = եւ Յիսուս
ասէ ցնա · զի՞ կար-
ող ասես դու
ամենայնի հաւա-
տացելոյ կարող
է = եւ անդէն
աղաղակեալ հայրն
մանկանն արտա-
սուս ասէ · հաւա-
տամ տէր օգնա
անհաւատութեան
իմում = եւ տես-
եալ Յիսուս զի
ազգաւ ազգ ժո-
ղովուրդ վազէ
առ նա սաստեաց
հոգւոյն պղծոյ
եւ ասէ ցնա · ով
հոգի համրու-
թեան եւ խուլ
ես ես պատուի-
րեմ քեզ ելիր
ի նմանէ եւ մի-
այլ մտանիցես
ի նա = եւ աղա-
ղակեալ եւ բազում
անգամ խարեալ
նորա ելանէր եւ
նա եղեւ իբրեւ
մեռեալ մինչեւ
ասէին բազումք
եթէ մեռաւ = եւ
Յիսուս բռնեալ
զձեռն նորա յա-
րոյց զնա եւ
կացոյց զնա =
եւ մտեալ նա ի
տունն աշակերտք
նորա առանձինն
հարցանէին զնա
եւ ասէին · զի՞
մեք ոչ կարա-
ցաք հանել զնա
= եւ ասէ ցնոսա
· զի այս ազգ
ոչ կարէ ելանել
եթէ ոչ աղօթիւ
եւ պահոմամբ

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ԱՐԴԵՍ ի մեծ ուրախութիւն
մկրտուիլն յոհան ու
մի. ու առաջի էր նոցա
ետ գալ երթալ բան
եան ցեղ. հարց
առաջ ցնա. զի ոչ
ոք ոչ ոք ոչ ոք
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ին զնմանէ ի լսել։
ամ կանխեալ կայ
ուրցն. յայնցան
ն ի տաճարին
ցանէր զխոտուտ
ւտու. մինչ զեռ
հատոյ ի վեր քահա
նայապետքն. ևդպ
պիրք ծերուկքն հան
դերձ։ ևասեն ցնա
սյոս մեղ. սրով ես
խոնարհեալ առն է ո
դու զայդ. կամ յո՞ւ
սրեա՛ք զեզ. զայդ ես
ևէ ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

մկրտուիլն յոհան
ին. ևասեն ցնա
եալ ես զի ոչ ոք
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

զաղջկանէ վաճառ
ն. ևզգնօրոյ։ ևա
զեղեան հատուածա
չատուցին ցերուեցաւ
ևասէ ցնա. զերեա
լե. ևեղիցի տուն
եմ. տուն աղաւթից
եղ. ևդուք զդա ի
սրեալ ես զի ոչ ոք
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

զակաց։
ի տաճարին ։
պիրք ևգրագիտքն հան
դերձ։ ևասեն ցնա
սյոս մեղ. սրով ես
խոնարհեալ առն է ո
դու զայդ. կամ յո՞ւ
սրեա՛ք զեզ. զայդ ես
ևէ ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

Կատարեալ

առ ժողովուրդն զայն ։

Եւ յարուցեալ երկոքեան

ի նոյն ժամու ետուն

դարձ յԵրուսաղէմ

անսակս բազում ։

Եւ ի ժամուն առաքելոցն

քեռայ առաքելոյն

ծառայ · զի ի պատ

ոյ այգոյն տացեն

նմա ։ Եւ մշակքն

գան հարցին զնա

ասացեալ նմա ։ Եւ յաւելին ուն

այն ։ Եւ յաւելին

եւս ծառայ յղել ։ նո

քա ևւզնաեւս գան

հարին եւանարգե

ցին · եւ առաքեցեալ ն

ուն այն ։

Եւ յաւելին երրորդի

այլ եւեւս զնա մշա

կաց · եւ զինքն գնա ց

յանդիման հարին

եւ ի քաղաքէ

հանեցին զնա

սպանանել ։ Եւ

ոմանք ի մարդկանէ

ընդ յերկնից եւ

նու յերկնից ։

Եւ ի մարդկանէ

ընդունեա խոստեցա

յ զմիտս իւրեանց եւ

ասեն · եթէ առեալ զ

յերկնից · ասէ ցնա

դեռ ոչ հաւատացէք

նմա · եւ եթէ առեմք ի

մարդկանէ · ամ ժո

ղովուրդքն քարկո

ասեն զմեզ · զի հա

ստատուեալ է մեռ

զիսանէ · եթէ ա

ր գարէ ։

Եւ պատասխանի

ետուն չգիտեմ · եթէ

ուստի ։

Եւ նա ոչ ասէ

ցնոսա

առնեմ զայս ։

զոր ոչ տեսանէ աչք մարդոյ եւ ոչ լսէ
զայն ականջ մարդոյ եւ ի սիրտ մարդոյ
ոչ եհաս զոր պատրաստեաց Աստուած
սիրողաց իւրոց։ Եւ ամենայն առաքեալք
ասեն։ Զոր ոչ ետես աչք մեր եւ ոչ լուան
ականջք մեր եւ ոչ եհաս ի սիրտ մարդոյ
զոր պատրաստեաց Աստուած սիրողաց
իւրոց։ Եւ Յովհաննէս ասէ։ Զոր ոչ ետես
աչք մեր եւ ոչ լուան ականջք մեր եւ ոչ
ձեռք մեր շօշափեցին զբանէ կենդանու-
թեան

ի նորա լուեցին։ Եւ ասեն ցնա ընդ պատասխան
Ոչ գիտեմք զի ոչ ասաց մեզ։ Եւ ասէ ցնոսա
Յիսուս։ Եւ ես ոչ ասեմ ձեզ զիշխանութիւն
յորում այս առնեմ։ Եւ սկսաւ խօսել
առակս առ ժողովուրդսն զայս։ Այր
մի տնկեաց այգի մի։ եւ ետ զայն
հարկաւորս։ եւ գնաց ինքն ի
աշխարհ մի բազում ժամս։ Եւ
յժամանակի առաքեաց առ հարկաւորսն
զծառայ մի։ զի ի հարկաւորացն
առցէ ի պտղոյ այգւոյն։ Եւ հարկաւորքն
զնա բռնեալ ածին։ եւ ետուն
նմա հարուածս։ եւ արձակեցին
զնա սնոտի։ Եւ յաւել առաքել
առ նոսա ծառայ մի այլ։ Եւ զնա
սպանին։ եւ զայլսն բազումս
զոմանս ածին։ եւ զոմանս
սպանին։ Եւ մնացեալ էր նմա
մի որդի սիրելի։ եւ առաքեաց
զնա առ նոսա յետին։ Եւ ասէ
տէր այգւոյն։ Զի՞ արասցեմ։
Առաքեցից զորդի իմ զսիրելի։
գուցէ զնա երկնչեսցին։ Եւ
հարկաւորքն տեսեալ զնա
խորհեցան ընդ միմեանս
եւ ասեն։ Սա է ժառանգն։
Եկայք սպանցուք զնա։ եւ
մեր լիցի ժառանգութիւնն։
Եւ հանեալ զնա սպան
արտաքս ի խաղողիդ։ զի
զիա՞րդ արասցէ տէր
խաղողոյն։ Եւ եկեսցէ
եւ սատակեսցէ զհարկաւորսն
եւ տացէ զայգին այլոց։
Եւ լուեալ նոցա ասեն։
Մի եղիցի։ Եւ նա հայեցեալ
ի նոսա ասէ։ Զի՞ ուրեմն
է գրեալ այս։ Զքարն զոր
ետ շինողքն։ նա եղեւ
գլուխ անկեան։ Յանձնէ
տեառնէ եղեւ սա։ եւ է
հրաշալի յաչս մերս։ Վասն
այսորիկ ասեմ ձեզ։ զի
առցէ ի ձէնջ զարքայութիւնն
աստուծոյ։ եւ տացի
ազգի որ առնիցէ զպտուղս
նորա։ Եւ որ անկցի
ի քարդ այդ՝ խորտակեսցի։
եւ յորոյ վերայ անկցի
հարցէ զնա։ եւ մանրեսցէ
զնա իբրեւ զհողի։ Եւ
լուեալ քահանայապետացն
եւ դպրացն զառակդ
զայդ։ գիտացին
եթէ ցնոսա ասէ։ եւ
ոչ ինչ ոչ ձեռնարկեցին
ցնա ի նմին ժամու։ եւ
երկեան

նոյն պէս եւ ՚ի
լինն · եւ չ ՚ի թողն ու
դիս : մեռա՛ւ եւ կին՝ն ·
այրդ ՚ի յարուԹեան
ում ՚ի նոցանէ լինի
ցի կինն · զի եւ ՚ի
քինն կալան զնա
կին ն :

Պատասխանի՛ եւ
նց յն ասէ՝ որդիք
աշխարհիս այսո՛ր
իկ կանայս առնեն
ւարանց լինին :
նիկ որ արժանի լիցի
նն այնմ աշխարհի
հառնել ՚ի յարու
Թեանն որ ՚ի մեռելոց
ոչ կանայս առնեն ·
ւոչ արանց լինին ն :
քանզի ւոչ մեռանի
եւ եւս կարեն · զի հա՛
առ հրեշտակաց

Պատուհաս

ոմանք ՚ի սա
դուկեցոյն · որ ՚ք
հակառակէին չլին
եղ յարուԹիւն :
արգին գնահատ
սեն · վատուսպէս ·
մոլեան գրեաց մեղ
եԹե ուրուք եղբայր
մեռանիցի · որոյ
է կին · առնա ան որդ
ի եցէ · զի առնուց
ու եղբայրն ՚ի կին
և յարուսցէ զաւակ
եղ բաւ ՚ի խրտամ :
րդ · եւ ՚ին եղբա
րէ՛ին : առաջնոյն
առեալ կին · մեռա
ան որդի · այր գնա
եւ երկրորդն : մեռ
այ եւ նա անորդի :
առ գնա եւ երրորդն :

ՀՂՀՂ ՀՂՀՂ ՀՂՀՂ ՀՂՀՂ
ՀՂՀՂ ՀՂՀՂ ՀՂՀՂ ՀՂՀՂ

ոգ · և զնախատրոտա
ջոյնս ի հրատարա
շիլ · և սիրել սո
պատմչանն
գրացն · որկամին
գոյշ լեալք ի դիպ
ցուշակեսան · ըմ
ղովըրդեանն · առ
ի լոյս ի լոյս · ամ
զիս սրտի որդինքեց ։
իմկատուդ · եղե դու
ղնաս սուրկոչէ ։
ղնաս սուրկոչէ ։
ղնաս սուրկոչէ ։

ոչ էին = ոչ էին
հարցանել զնա ու
վարդապետս բառ ի
նէ առաջեր =
վարդապետս բառ ի
ի դպրացն և առաջ
ասա ու նոցա ոմանք
ասասանեալ ի
քին նոցա կենդա
անեաց · զի առնէր
ալեաց · այլ կենդ
յակուբայ ։ ու ա
ահ համարու հոգ
ասա զնա ամա
ելոյն · որպէ
ի գիտել առաքեալ
ասա զնա ամա
ելոյն · որպէ
ի գիտել առաքեալ
ասա զնա ամա
ելոյն · որպէ
ի գիտել առաքեալ

ոմանց զտաճարին

Եւ զհայեցեալ ի տա-
ճարն ասէ ցնա

Տէր արկ
զմեզ ի զանձանակ
զայրի զայս որ
ամենեքեան ի
բազմաց իւրեանց
ձոնեցին ընդ
ամենայն զկեան-
սն զոր ունէր
մեռցի նա ի կա-
տարի ասէ ցնա
ոչ ամենեքեան
ի

որ կրթեալ առ ի
ձեռն մի՛ յաւուրց
ոմն. զնէր ի սիրտս
ձեր զայն ի վկայու-
թիւն. զի ոչ ոք
զայն իմոյ. եւ լինիցի
մարդ վասն անուն
նորա. եւ համարեսցին
առաքի զաստա-
նութիւն
նոցա. եւ համարեսցին
ծուլութիւն նոցա
զոր ինչ ասեն
զայն ի վերայ
նոցա. զի ոչ
գիտեն զնա
եւ զմարգարէսն
որ ամենայն
շաբաթ ընթեր-
ցանին
Եւ եղեւ
ի ժամանակի
ի նոյն
ժամ
ասաց
Յիսուս
առակ
զայս
ասեմ
առ
նոսա
եւ
ասաց
Մարդ
մի
էր
հարուստ
եւ
ունէր
գանձս
բազումս
եւ
ոչ
գիտէր
զի
ոչ
գիտէ
զնա
ոչ
ոք
եւ
ոչ
ինչ
ասեն
զայն
ի
վերայ
նոցա
զի
ոչ
գիտեն
զնա
եւ
զմարգարէսն
որ
ամենայն
շաբաթ
ընթեր-
ցանին
Եւ
եղեւ
ի
ժամանակի
ի
նոյն
ժամ
ասաց
Յիսուս
առակ
զայս
ասեմ
առ
նոսա
եւ
ասաց
Մարդ
մի
էր
հարուստ
եւ
ունէր
գանձս
բազումս

ուանկ ցին ի տուր
ժողովուրդեան այնմիկ։
երկրե։ եւ բարկութիւն
գնաց մեծ։ ի վերայ
տան ։ Ձի եղիցի
այն ։ զի ոչ կարասցեն
ի կատարել զայս գործ
լեալ են այնոքիկ տա
ուղղ վրդիժ խնդրոյ
մտին ի նոա ։ զի տե
զամենայն եղեն ։ մի՛
խուսեցեն ։ եւ որ ի
որս մի՛ջ՛ն եղեն
խնդեն ի լերինս ։ ու
աստանի՛ եղեն փա
այնժամ որք ի հրէ
= տուրա
աւետ ։ ելեալ մերձ
ամենայն գիւղ

ստեալ զօրաւոր զոյ
ան եղեալ շուրջ սա
յր յորժամ տես
ստաւորիչ զոգին ։
համբերութեամբ ։
մէ ոչ կորնչեսցէ ։ ու
ամարմն ի գլխոյ ։
նց վէս անուանիմոյ
ցեալք յաստեղեաց
նել ։ եւ եղիցի
ատ
ուանեալ եւ
նաշուց ։ Հրեղէնայ
եւ յաղագս կանանց
Հակառակորդաբար
պատասխանի տալ
Հակառակ կամ տալ
ոմն ոչ կարեցեն կալ
եա տուաց Ձեզ բերան
պատասխանի ։ զի

ՀՄՐ

ՀՄՑ

ՀՄՔ

ՀՄՕ

պատ-
ասխանի երանելի
Բարսղիոս՝ որ կոչէր
Երանելի Բարսղիոս
լսեալ զայնմանէ
որ ասէր ցնա՝ ի տաճարն
ընդ առաւօտս ուստի
ուխտուրդն կանխէր
եկեալ ագանդեր ի լե-
րինն որ կոչէր Ձիթ
էնեաց։ Նոյնժամ
եղեալ ագանդեր ի լե-
ցանէն։ Եւ զգիշերս
տաճարին ուստե-
րաց՝ եւ ի գիւղէն
որ լինէին ելոյնէ։ Եւկայ
ասէին ամենայն ի
լինելիքէն զերծանել
թամ աղաւթս ասա
ստու հետեւ։ Ելայամ

հետո նր ի տուն ն
Լսոյ · երթիջեր ըն
հեռացե ձեզ այր մի ·
քաղաքն · պատա
ւորեսցի ի ձեռն
ակերացն : յորում
աւրէնսդր զենուլըն
պատաեքն :
ուսուաքեաց ըմ
պետրոս · ազյոհա
ննէս ևասե · երթա
մեզ զպատեքն զի
յք պատրաստեցէք
կամիս զի պատրա
ստեց ուք :
ուսաչ ցնա ահա
ի բերե մտանէք ի
քաղաքն · պատա
նդ ։ Եւ խնդրացին
զի մատնեցէ զնա
ըմ ժողովրդեանն ·
րան · ևընդ իշխան
տան · ևընդ դպի
ընդ քահանայապե
ոչխար եչ բոյն ո
յն երկուսսանեցն :
տացի · որերկրոր
կոչեցեալն իսկարիօ
աննայ ի յուդայ · ի
պայ եմուտ սատ
ղովրդեանն անտի :
բայց երկնչէին ի ժո
ասանան էցեն զնա
դպեալ · թէ այսպէս
աննայապետքն · ո

ԱՅԲ ՍՂՄՈՍԵՐԳ ՀՂԹ ՀՂԹ ՀՂԹ

ՃԽԲ ՃԽԳ ՃԽԴ ՃԽԵ
ՃԽԶ ՃԽԷ ՃԽԸ ՃԽԹ
ՃԾ ՃԾԱ ՃԾԲ ՃԾԳ
ՃԾԴ ՃԾԵ ՃԾԶ ՃԾԷ
ՃԾԸ ՃԾԹ ՃԿ ՃԿԱ

ՃԿԲ

Ճերուսա՛ղէմ իբրեւ զի
ձեզ ասեմ ի մէջ ձեր
= զի
ոչ ասացի զայս զձեզ
զի ոչ ի մէջ ձեր
զարհուրեցին եւ
երկեան = եւ
ասէին ցմիմեանս
թէ ո՞վ արդեօք
սա է զի եւ
հողմ եւ ծով
հնազանդին նմա
եւ ասէ ցնոսա
ոչ ունիք հաւատս
ձեր = եւ
մերձեցեալ
հարեալ
ասէ ցնոսա
ոչ ունիք հաւատս
ձեր = եւ
մերձեցեալ
հարեալ
զայս արարաք
եւ = զայս արարաք
վասն բազմաց
ասեմ ձեզ
ասեմ ձեզ

ՃԿԳ

ՃԿԴ

ՃԿԵ

ՃԿԶ

ՃԿԷ

ՃԿԸ

ՃԿԹ

ՃԾ

ՃԾԱ

ՃԾԲ

ՃԾԳ

ՃԾԴ

ՃԾԵ

ՃԾԶ

ՃԾԷ

ՃԾԸ

ՃԾԹ

ՃԿ

ՃԿԱ

ոգիս իմ, և անդրա առնեն
զերկիր ի ժառանգութիւն
և հոշակեսցի ի նմա
զգութիւն խաղաղութեան.
զի ոչ ամաչեսցեն
որք յուսան ի քեզ
եթէ ոչ ամաչեսցեն
որք անիրաւեն զանիրաւութիւն
ի վերայ ինձ.
զճանապարհս քո, տէր, ցուցո ինձ
և զշաւիղս քո ուսո զիս.
առաջնորդեա զիս ի ճշմարտութեան քում
և ուսո զիս,
զի դու ես Աստուած
փրկութեան իմոյ.
զքեզ ակնկալեցի
ամենայն աւուր.
յիշեա, տէր, զողորմութիւնս քո
և զխնդիրս քո
որ ի յաւիտենից են.
զմեղս յանկարծից
և զանգիտութեանց իմոց
մի յիշեր.
ըստ ողորմութեան քում
յիշեա զիս դու
վասն քաղցրութեան քո, տէր.
քաղցր և ուղիղ է տէր,
վասն այսորիկ
զհանցաւորս ի ճանապարհի
օրէնս դիցէ.
առաջնորդեսցէ զհեզս ի դատաստան
և ուսուսցէ զհեզս զճանապարհս իւր.
ամենայն ճանապարհք տեառն
ողորմութիւն և ճշմարտութիւն
որք պահեն զուխտ նորա
և զվկայութիւնս նորա.
վասն անուան քո, տէր,
և քաւեսցես զանօրէնութիւն իմ
զի բազում է.
ո՞վ է այր որ երկնչի տեառնէ
օրէնս դիցէ նմա
ճանապարհի զոր ընտրեսցէ.
անձն նորա ի բարութեան հանգուցանիցի
և զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր.
հաստատութիւն տեառն
ընդ երկնչեալս նորա
և ուխտ նորա
ցուցանել նոցա զնա.
աչք իմ միշտ առ տէր
զի նա հանիցէ ի որոգայթէ զոտս իմ.
հայեաց առ իս և ողորմեա ինձ
զի միայնակ և տնանկ եմ ես.
նեղութիւնք սրտի իմոյ բազմացան
յանկանց զիս հան.
տես զխոնարհութիւն իմ և զվշտացումն իմ
և թող զամենայն մեղս իմ.
տես զթշնամիս իմ զի բազմացան
և ատելութեամբ անիրաւ ատեցին զիս.
պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս
մի ամաչեցից
զի յուսացի ի քեզ.
անմեղք և ուղիղք կցորդեսցին ինձ
զի համբերեցի քեզ.
փրկեսցէ, Աստուած, զԻսրայէլ
յամենայն նեղութեանց իւրոց.

Դաւիթ մարգարէ.

տէր, ատեցի զսէր տանն քո
և զտեղի բնակութեան փառաց քոց.
մի՛ կորուսաներ զանձն իմ
ընդ ամբարշտաց
և զկեանս իմ ընդ արեանց արանց.
յորոց ձեռս անիրաւութիւն է
աջ նոցա լցեալ է կաշառաց.
ես ուղղութեամբ իմում գնացի
փրկեա զիս և ողորմեա ինձ.
ոտն իմ կացին ի շաւղի ուղղութեան
ի եկեղեցիս օրհնեցից զտէր.

Դաւիթ մարգարէ.

տէր լուսաւորութիւն իմ է և փրկիչ իմ
զկնի զո՞ երկնչիցիմ.
տէր պաշտպան կենաց իմոց
յո՞ երկեայց.
մերձենալ ինձ չարագործաց
ուտել զմարմինս իմ.
նեղիչք իմ և թշնամիք իմ
ինքեանք տկարացան և անկան.
թէ բանակ ոք ընդդէմ ինձ դիցէ
ոչ երկնչիցի սիրտ իմ.
եթէ ելանիցէ ընդդէմ ինձ պատերազմ
ես յայսմ հաստատեալ եմ.
զմի զինչ խնդրեցի յտեառնէ
զայն միայն խնդրեցից
զի բնակեցայց ի տան տեառն
զամենայն աւուրս կենաց իմոց.
տեսանել զքաղցրութիւն տեառն
և այցելել ի տաճարի նորա.
զի ծածկեսցէ զիս ի չարիս իւրում
ի ծածկոյթի խորանի իւրոյ ծածկեսցէ զիս.
ի վէմ բարձցէ զիս
և արդ բարձրասցի գլուխ իմ
ի վերայ թշնամեաց իմոց
շրջակի զխորանի իւրում.
զոհութիւն մատուցից
և երգեցից տեառն.
լուր, տէր, ձայնի աղաչանաց իմոց
զոր աղաչեցից առ քեզ.
քեզ ասաց սիրտ իմ
զքեզ խնդրեցից երեսք իմ.
զերեսս քո, տէր, խնդրեցից
մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն
և մի խոնարհեցուցաներ ի բարկութեան
զծառայ քո.
օգնական իմ եղեր
մի ձանձրացուցաներ զիս
և մի թողուցաներ զիս
Աստուած փրկութեան իմոյ.
զի հայր իմ և մայր իմ
թողին զիս
և տէր ընկալաւ զիս.
օրէնս դիր ինձ, տէր, ի ճանապարհի քում
և առաջնորդեա զիս ի շաւիղս ուղիղս
վասն թշնամեաց իմոց.
մի տայցես զիս ի հոգիս
հարկաց ընդդէմ իմ
զի յարեան ինձ վկայք անիրաւք
և սուտ խորհեցաւ անիրաւութիւն իւր.
հաւատամ տեսանել
զքաղցրութիւն տեառն
յերկրի կենդանեաց.
ակնկալեա զտէր
քաջալերեսցի և զօրասցի սիրտ քո
և ակնկալեա զտէր.

Դաւիթ մարգարէ.

առ քեզ, տէր, կարդացի
մի՛ ամաչեցից յաւիտեան
յարդարութեան քում ազատեա զիս
և հանգոյ զիս.
ականջ քո թեքեա առ իս
և փրկեա զիս.
եղիր ինձ յաստուածս պաշտպան
և ի տեղի ապաստանի
զի փրկեսցես զիս.
զի զօրութիւն իմ և ապաստան իմ ես դու
և վասն անուան քո առաջնորդեսցես
և սնուցանիցես զիս.
հանիցես ի որոգայթէ զոր ծածկեցին ինձ
զի դու ես պաշտպան իմ.
ի ձեռս քո աւանդեմ զհոգի իմ
փրկեսցես զիս, տէր, Աստուած ճշմարիտ.
ատեցի զդիտողս զսնոտի
և ես յուսացեալ եմ ի տէր.
ուրախ եղէց և խնդասցուք
ի ողորմութեան քում
զի տեսեր զխոնարհութիւն իմ
և գիտացեր զանձկութիւնս հոգւոյ իմոյ.
և ոչ ետուր զիս ի ձեռս թշնամւոյ
կացուցեր ի տեղւոջ ընդարձակի զոտս իմ.
ողորմեա ինձ, տէր, զի նեղեալ եմ
խոնարհեցաւ ի վշտի աչք իմ
և անձն իմ և որովայն իմ.
զի կեցուցից զկեանս իմ ի ցաւս
և զամս իմ ի հեծութիւնս.
տկարացաւ ի չարութեան զօրութիւն իմ
և ոսկերք իմ խռովեցան.
ի բոլոր թշնամիս իմ եղէ նախատինք
և ընկերաց իմոց առաւել
և ծանօթաց իմոց տեսողք արտաքոյ անկան ինձ.
մոռացեալ եղէ իբրև մեռեալ ի սրտէ
եղէ իբրև անօթի սպառեալ.
զի լուայ նախատինս բազումս ի բազմաց
շրջակայից
ի ժողովել նոցա ընդդէմ ինձ
առնուլ զանձն իմ խորհեցան.
ես յոյս դիր առ քեզ, տէր
ասացի դու ես Աստուած իմ.
ի ձեռս քո են ժամանակք իմ
փրկեսցես զիս ի ձեռաց թշնամեաց իմոց
և ի հալածողաց իմոց.
երեսք քո լուսաւորեսցին ի ծառայ քո
փրկեա զիս ի ողորմութեան քում.
մի՛ ամաչեցից, տէր
զի կարդացի առ քեզ
ամաչեսցեն ամբարշտք
և տարեսցին ի դժոխս.
համբակեսցին շրթունք նենգաւորք
որք խօսին ընդդէմ արդարոյ
անիրաւութիւն և հպարտութիւն.
զի մեծ է քաղցրութիւն քո, տէր
զոր պահեցեր երկնչելոցդ քոց
և գործեցեր յերկնչողսդ յոյսդ առ քեզ
ի տեսանել որդւոցն մարդկան.
ծածկեսցես զնոսա ի ծածկոյթի երեսաց քոց
յարուցմանց մարդկան
պահեսցես զնոսա ի խորանի քում
յերկրպագութենէ լեզուաց.
օրհնեալ տէր
զի սքանչացոյց զողորմութիւն իւր ինձ
ի քաղաքի պատնէշի.
ես ասացի ի հանգստեան իմում
արդարեւ ընկեցեալ եմ յերեսաց աչաց քոց
ես լուայ ձայնի աղաչանաց իմոց
յորժամ կարդայի առ քեզ.
սիրեցէք զտէր, ամենայն սուրբք նորա
զի զճշմարիտսն պահէ տէր
և հատուցանէ առատութեամբ
որ առնէ զամբարտաւանութիւն.
քաջալերեսջիք և զօրասցի սիրտ ձեր
ամենեքին որք յուսայք ի տէր.

Դաւիթ մարգարէ.

օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ
միշտ օրհնութիւն նորա ի բերանի իմում.
ի տէր պարծեսցի անձն իմ
լսեսցեն հեզք և ուրախ լինիցին.
մեծարեցէք զտէր ընդ իս
և բարձրասցուք անուն նորա միասին.
խնդրեցի զտէր և լուաւ ինձ
և յամենայն նեղութեանց իմոց փրկեաց զիս.
մերձեցարուք առ նա և լուսաւորեցարուք
և երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն.
այս տնանկ կարդաց և լուաւ նմա տէր
և յամենայն նեղութեանց նորա փրկեաց զնա.
բանակեցաւ հրեշտակ տեառն
շրջակի զերկնչելոսն նորա
և հանեսցէ զնոսա.
համտեսէք և տեսէք զի քաղցր է տէր
երանի այրոյ որ յուսայ ի նա.
երկնչեցարուք զտէր, ամենայն սուրբք նորա
զի չիք պակասութիւն երկնչելոցն նորա.
հարուստք տկարացան և սովեցան
իսկ որ խնդրեն զտէր ոչ պակասեսցին
ամենայն բարութիւն.
եկայք, որդիք, լուարուք ինձ
երկնչել զտէր ուսուցից զձեզ.
ո՞վ է այր որ կամեսցի կեանս
և սիրէ զաւուրս տեսանել զբարիս.
պահեա զլեզու քո ի չարէ
և զշրթունս քո մի խօսել նենգութիւն.
խոտորեաց ի չարէ և արա բարի
խնդրեսցես զհաշտութիւն և հետամուտ լիցիս նմա.
զի աչք տեառն ի վերայ արդարոց
և ականջք նորա ի խնդիրս նոցա.
երես տեառն ի վերայ չարագործաց
ջնջել յերկրէ զյիշատակ նոցա.
աղաղակեցին արդարք և տէր լուաւ նոցա
և յամենայն նեղութեանց նոցա փրկեաց զնոսա.
մերձ է տէր սրտից կարդացելոց
և զխոնարհեալս ոգւով կենդանացուցանէ.
բազում են նեղութիւնք արդարոյ
և յամենայնէ նոցանէ փրկեսցէ զնա տէր.
զամենայն ոսկերս նորա պահեսցէ
մի ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մահ չարաց ի չարութեան
և որ ատեն զարդարն մեղցին.
փրկեսցէ տէր զհոգիս ծառայից իւրոց
և ամենայն որ յուսան ի նա մի՛ մեղցին.

Դաւիթ մարգարէ.

դատեա, տէր, զդատողս իմ
և պատերազմեա ընդ պատերազմողս իմ.
առ զզէնս և զվահան
և յարի յօգնականութիւն ինձ.
հան զսուր և զդիմաց հալածողաց իմոց
ասա անձին իմում
զի փրկութիւն քո ես դու.
ամաչեսցեն և խայտառակեսցին
որ խնդրեն զանձն իմ.
դարձցին յետս և ամաչեսցին
որ խորհին ինձ չարիս.
եղիցին իբրև զհողմն առաջի երեսաց
և հրեշտակ տեառն հալածեսցէ զնոսա.
եղիցի ճանապարհ նոցա խաւար և շիջեալ
և հրեշտակ տեառն հալածեսցէ զնոսա.
զի առանց պատճառի ծածկեցին ինձ
զորոգայթ զոր առանց պատճառի փորեցին անձին իմում.
մի՛ եկեսցէ նոցա անդիտաբար
զոր ոչ գիտեն
և որոգայթ զոր ծածկեցին ինձ
ինքեանք անկցին ի նա.
և անձն իմ ուրախ լիցի ի տէր
և ցնծասցի ի փրկութեան նորա.
ամենայն ոսկերք իմ ասասցեն
տէր ո՞վ նման է քեզ.
փրկեսցես զտնանկ յձեռն զօրագունից
և զխեղճ և զաղքատ յանիրաւ խլողաց.
յարեան ինձ վկայք անիրաւք
զոր ոչ գիտեմ հարցանէին զիս.
հատուցանէին ինձ չարիս փոխանակ բարեաց
և ամայութիւն անձին իմում.
և ես յորժամ նեղէին զիս
զգեցայ ի քուրձ և նուաստացուցի ի պահս զանձն իմ
և աղօթք իմ ի գիրկս իմ դարձցին.
իբրև զընկեր և զեղբայր իմ
այսպէս հաճեցայ
իբրև սգաւոր տրտմեալ խոնարհեցայ.
և նոքա ուրախացան ի նեղութեան իմում
և ժողովեցան.
ժողովեցան ի վերայ իմ հարուածք
և ոչ գիտացին
խարեցին և ոչ դադարեցին.
ի ծաղր արարին զիս
և ատամամբ կրճտեցին ի վերայ իմ.
տէր, յե՞րբ նայիցես
դարձո զհոգիս իմ ի չարութեանց նոցա
և ի առիւծոց զմիայնակեցութիւն իմ.
խոստովանեսցայ քեզ ի ժողովի մեծի
ի ժողովրդեան զօրի հաստատեցից զքեզ.
մի՛ ուրախ լիցին ինձ
որ անիրաւ թշնամիք իմ են
և մի՛ ակնարկեսցեն աչօք
որ ատեն զիս անիրաւ.
զի ոչ խաղաղութեան խօսեցան
և ընդ երկրի բարկութեան խորհուրդս խորհեցան.
և բացին ի վերայ իմ զբերան իւրեանց
ասացին ահա ահա տեսին աչք մեր.
տեսեր, տէր, մի՛ լռեսցես
տէր մի՛ հեռանայր յինէն
յարի և արի յդատաստան իմ
Աստուած իմ և տէր իմ ի դատաստան իմ.
դատեա զիս ըստ արդարութեան քում
տէր Աստուած մեր
և մի՛ ուրախ լիցին ինձ.
մի՛ ասասցեն սրտիք նոցա
ահա ահա ուրախ եղեալ է անձն մեր
մի՛ ասասցեն
կլանեցաք զնա.
ամաչեսցեն և խայտառակեսցին
որ ուրախ լինին չարեաց իմոց
զգեցցին ամաչանս և ամօթ
որ մեծանան ի վերայ իմ.
ցնծասցին և ուրախ լինիցին
որ կամին զարդարութիւն իմ
և ասասցեն միշտ
մեծասցի տէր որ կամի
զխաղաղութիւն ծառայի իւրոյ.
և լեզու իմ խոկասցի
զարդարութիւն քո
զամենայն աւուր զգովութիւն քո.

Դաւիթ մարգարէ.

ասաց անօրէնն
մեղանչել ցանկասցի
մեղանչել ցանկասցի անձն նորա
մի՛ երկնչիցի
զի մի՛ ոք ատեսցէ զնա.
ասացեալ են բանք
անօրինութեան նորա
մի՛ հասանիցէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.
մի՛ ոք ի նոցանէ
մի՛ ոք ի նոցանէ սատակեսցի.

ոսկանդէր զնա ։ ո-
մանդ ոսկի ։ եւ զաւուրս
մնոյն կացուցանէր ։ զի
ոչ ոք կարէր ։ զնա ի
նմանէ խլել ։ եւ ոչ
ոք ։ ոչ ոք ։ ոչ ոք ։
ոչ

բայց եհան զաղբ
ան ինչն առաջնոյն
կր նո ցա =

մեր ։ մր
յա ։ յա
կե ։ կե
կե ։ կե

ա՛ն այսպիսեաւն ի՛ ո
նէ ։ զծառայ քոյ
հար մի՛ոյն ի նոցա
զառաս սրով ։ ու՛ե
նա ։ սո՛ր հարցուք
նչ եղեւն առն ցը
զնովաւնէ ինն ։ սո՛ր ի
ւրե տեսին սո
լսող =

մատնեա զսրդի մա
այ համբուրելով
նա՛ զնա ուսուցիչը ։
եւ համբուրեցից ։
նոյն ։ ինքն ընդսրուա
նչան տո՛ւեալ է ր
զնա ։ քանզի զայն
աւր յամբուրեաց
րե մերձեցա՛ ։

մեր ։ մր
յա ։ յա
կե ։ կե
կե ։ կե

դայ մի յերկուսեան
ա, և որ կոչէրն յու
դեա խաւսեր =

զի մի՛ մտանիցե՛ք
իփորձուիլ ։ ամինչ
կացէք յաղաւթս ։
ի՛ ննջէք առ
ցնոսա =

մուիցեն եւասէ
զնա ի բերան ։
աչակերտան ։ եկն սա
ղօթից ։ եկն սա
ա՛յ համբուրեցեալ յա
հեղեալ յերկիր
եան ։ ուրն ։ ուրն ։
ե զկայլակա սր
ն ի քրտունքէ
ուն ։ կայլակա =
մտա դիւրուիցե՛ն
ի տաճնատի և

դու ջեմ ի նոցանէ։
Եւ պետրոս առ նմա
ասէ. եւ դու ի նոցանէ
ես։ ոչ է։ ասէ պետրոս
եւ ասէ. ահա մեք
թողաք զամենայն
զոր ունէաք. եւ
զքեզ հետեւեցաք։
պետ ինչ
ասէ նմա յիսուս

ծին եւ մօտ ի
Թիւն խաւսարի
ժամ ահիշխանու
յիս։ ՀՀ յայ այսէ
ւոյ չգեցէ չեւ ս
ակին ելէ. սուտեր
ասէ. ասէ ելէ
յեր ի մեռ
ձեռն

ասէ պետրոս
ասէ. ահա մեք
զքեզ հետեւեցաք։
ինչ եղիցի մեզ
տուն շուրջ։ նստուս
ի մէջ գաւառին նոցա
զկնի նր հետագոյն։
ասէ պետրոս
ասէ. ամէն
ասէ. ամէն
ասէ. ամէն

Ի ՅԻՇԱՏԱԿՍ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

Ի ՅԻՇԱՏԱԿՍ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

Ի ՅԻՇԱՏԱԿՍ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

Ի ՅԻՇԱՏԱԿՍ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

ՂՀՂ	ՀՀ	ՄՀ	ՄՐ
ՄՂԵ	Ի	Ի	Ի
ՄՂԴ	Ի	Ի	Ի

ՂՀՂ	ՀՀ	ՄՀ	ՄՐ
ՄՂԵ	Ի	ՀՀԵ	ՀՂԵ
ՄՂԶ	Ի	Ի	Ի

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ա խաղ ։

որոշեալ ժամանակ ։ եւ ոչ ոք
ոչ ոք ընդդէմ կայ

ՄՐ ՄՔ ՄՁ ՄՂ ՄՃ ՄՄ ՄՅ ՄՆ ՄՇ ՄՈ ՄՉ ՄՊ ՄՋ ՆՌ ՆՍ ՆՎ ՆՏ ՆՑ ՆՒ ՆՓ ՆՔ ՆՕ ՆՖ

՚ ՚

ՂՐ ՂՍ ՂՎ ՂՏ ՂՑ ՂՒ ՂՓ ՂՔ ՂՕ ՂՖ ՃԱ ՃԲ ՃԳ ՃԴ ՃԵ ՃԶ ՃԷ ՃԸ ՃԹ ՃԺ ՃԻ ՃԼ

՚ ՚

ՃԽ ՃԾ ՃԿ ՃՀ ՃՁ ՃՂ ՃՃ ՃՄ ՃՅ ՃՆ ՃՇ ՃՈ ՃՉ ՃՊ ՃՋ ՄՌ ՄՍ ՄՎ ՄՏ ՄՑ ՄՒ ՄՓ ՄՔ ՄՕ ՄՖ

՚ ՚

ՅՐ ՅՍ ՅՎ ՅՏ ՅՑ ՅՒ ՅՓ ՅՔ ՅՕ ՅՖ ՆԱ ՆԲ ՆԳ ՆԴ ՆԵ ՆԶ ՆԷ ՆԸ ՆԹ ՆԺ ՆԻ ՆԼ ՆԽ ՆԾ ՆԿ

՚ ՚

ՆՀ ՆՁ ՆՂ ՆՃ ՆՄ ՆՅ ՆՆ ՆՇ ՆՈ ՆՉ ՆՊ ՆՋ ՇՌ ՇՍ ՇՎ ՇՏ ՇՑ ՇՒ ՇՓ ՇՔ ՇՕ ՇՖ ՈԱ ՈԲ

՚ ՚

ՈԳ ՈԴ ՈԵ ՈԶ ՈԷ ՈԸ ՈԹ ՈԺ ՈԻ ՈԼ ՈԽ ՈԾ ՈԿ ՈՀ ՈՁ ՈՂ ՈՃ ՈՄ ՈՅ ՈՆ ՈՇ ՈՈ ՈՉ ՈՊ ՈՋ

՚ ՚

ՉՌ ՉՍ ՉՎ ՉՏ ՉՑ ՉՒ ՉՓ ՉՔ ՉՕ ՉՖ ՊԱ ՊԲ ՊԳ ՊԴ ՊԵ ՊԶ ՊԷ ՊԸ ՊԹ ՊԺ ՊԻ ՊԼ ՊԽ ՊԾ ՊԿ

՚ ՚

ՊՀ ՊՁ ՊՂ ՊՃ ՊՄ ՊՅ ՊՆ ՊՇ ՊՈ ՊՉ ՊՊ ՊՋ ՋՌ ՋՍ ՋՎ ՋՏ ՋՑ ՋՒ ՋՓ ՋՔ ՋՕ ՋՖ ՌԱ ՌԲ

՚ ՚

ՌԳ ՌԴ ՌԵ ՌԶ ՌԷ ՌԸ ՌԹ ՌԺ ՌԻ ՌԼ ՌԽ ՌԾ ՌԿ ՌՀ ՌՁ ՌՂ ՌՃ ՌՄ ՌՅ ՌՆ ՌՇ ՌՈ ՌՉ ՌՊ ՌՋ

՚ ՚

ՍՌ ՍՍ ՍՎ ՍՏ ՍՑ ՍՒ ՍՓ ՍՔ ՍՕ ՍՖ ՎԱ ՎԲ ՎԳ ՎԴ ՎԵ ՎԶ ՎԷ ՎԸ ՎԹ ՎԺ ՎԻ ՎԼ ՎԽ ՎԾ ՎԿ

՚ ՚

ՎՀ ՎՁ ՎՂ ՎՃ ՎՄ ՎՅ ՎՆ ՎՇ ՎՈ ՎՉ ՎՊ ՎՋ ՏՌ ՏՍ ՏՎ ՏՏ ՏՑ ՏՒ ՏՓ ՏՔ ՏՕ ՏՖ ՑԱ ՑԲ

՚ ՚

ՑԳ ՑԴ ՑԵ ՑԶ ՑԷ ՑԸ ՑԹ ՑԺ ՑԻ ՑԼ ՑԽ ՑԾ ՑԿ ՑՀ ՑՁ ՑՂ ՑՃ ՑՄ ՑՅ ՑՆ ՑՇ ՑՈ ՑՉ ՑՊ ՑՋ

՚ ՚

ՒՌ ՒՍ ՒՎ ՒՏ ՒՑ ՒՒ ՒՓ ՒՔ ՒՕ ՒՖ ՓԱ ՓԲ ՓԳ ՓԴ ՓԵ ՓԶ ՓԷ ՓԸ ՓԹ ՓԺ ՓԻ ՓԼ ՓԽ ՓԾ ՓԿ

՚ ՚

ՓՀ ՓՁ ՓՂ ՓՃ ՓՄ ՓՅ ՓՆ ՓՇ ՓՈ ՓՉ ՓՊ ՓՋ ՔՌ ՔՍ ՔՎ ՔՏ ՔՑ ՔՒ ՔՓ ՔՔ ՔՕ ՔՖ ՕԱ ՕԲ

՚ ՚

ՕԳ ՕԴ ՕԵ ՕԶ ՕԷ ՕԸ ՕԹ ՕԺ ՕԻ ՕԼ ՕԽ ՕԾ ՕԿ ՕՀ ՕՁ ՕՂ ՕՃ ՕՄ ՕՅ ՕՆ ՕՇ ՕՈ ՕՉ ՕՊ ՕՋ

՚ ՚

ՖՌ ՖՍ ՖՎ ՖՏ ՖՑ ՖՒ ՖՓ ՖՔ ՖՕ ՖՖ ՀԱ ՀԲ ՀԳ ՀԴ ՀԵ ՀԶ ՀԷ ՀԸ ՀԹ ՀԺ ՀԻ ՀԼ ՀԽ ՀԾ ՀԿ

՚ ՚

ՀՀ ՀՁ ՀՂ ՀՃ ՀՄ ՀՅ ՀՆ ՀՇ ՀՈ ՀՉ ՀՊ ՀՋ ՁՌ ՁՍ ՁՎ ՁՏ ՁՑ ՁՒ ՁՓ ՁՔ ՁՕ ՁՖ ՂԱ ՂԲ

՚ ՚

ՂԳ ՂԴ ՂԵ ՂԶ ՂԷ ՂԸ ՂԹ ՂԺ ՂԻ ՂԼ ՂԽ ՂԾ ՂԿ ՂՀ ՂՁ ՂՂ ՂՃ ՂՄ ՂՅ ՂՆ ՂՇ ՂՈ ՂՉ ՂՊ ՂՋ

՚ ՚

ՃՌ ՃՍ ՃՎ ՃՏ ՃՑ ՃՒ ՃՓ ՃՔ ՃՕ ՃՖ ՄԱ ՄԲ ՄԳ ՄԴ ՄԵ ՄԶ ՄԷ ՄԸ ՄԹ ՄԺ ՄԻ ՄԼ ՄԽ ՄԾ ՄԿ

՚ ՚

ՄՀ ՄՁ ՄՂ ՄՃ ՄՄ ՄՅ ՄՆ ՄՇ ՄՈ ՄՉ ՄՊ ՄՋ ՅՌ ՅՍ ՅՎ ՅՏ ՅՑ ՅՒ ՅՓ ՅՔ ՅՕ ՅՖ ՆԱ ՆԲ

՚ ՚

ՆԳ ՆԴ ՆԵ ՆԶ ՆԷ ՆԸ ՆԹ ՆԺ ՆԻ ՆԼ ՆԽ ՆԾ ՆԿ ՆՀ ՆՁ ՆՂ ՆՃ ՆՄ ՆՅ ՆՆ ՆՇ ՆՈ ՆՉ ՆՊ ՆՋ

՚ ՚

ՇՌ ՇՍ ՇՎ ՇՏ ՇՑ ՇՒ ՇՓ ՇՔ ՇՕ ՇՖ ՈԱ ՈԲ ՈԳ ՈԴ ՈԵ ՈԶ ՈԷ ՈԸ ՈԹ ՈԺ ՈԻ ՈԼ ՈԽ ՈԾ ՈԿ

՚ ՚

ՈՀ ՈՁ ՈՂ ՈՃ ՈՄ ՈՅ ՈՆ ՈՇ ՈՈ ՈՉ ՈՊ ՈՋ ՉՌ ՉՍ ՉՎ ՉՏ ՉՑ ՉՒ ՉՓ ՉՔ ՉՕ ՉՖ ՊԱ ՊԲ

՚ ՚

ՊԳ ՊԴ ՊԵ ՊԶ ՊԷ ՊԸ ՊԹ ՊԺ ՊԻ ՊԼ ՊԽ ՊԾ ՊԿ ՊՀ ՊՁ ՊՂ ՊՃ ՊՄ ՊՅ ՊՆ ՊՇ ՊՈ ՊՉ ՊՊ ՊՋ

՚ ՚

ՋՌ ՋՍ ՋՎ ՋՏ ՋՑ ՋՒ ՋՓ ՋՔ ՋՕ ՋՖ ՌԱ ՌԲ ՌԳ ՌԴ ՌԵ ՌԶ ՌԷ ՌԸ ՌԹ ՌԺ ՌԻ ՌԼ ՌԽ ՌԾ ՌԿ

՚ ՚

ՌՀ ՌՁ ՌՂ ՌՃ ՌՄ ՌՅ ՌՆ ՌՇ ՌՈ ՌՉ ՌՊ ՌՋ ՍՌ ՍՍ ՍՎ ՍՏ ՍՑ ՍՒ ՍՓ ՍՔ ՍՕ ՍՖ ՎԱ ՎԲ

՚ ՚

ՎԳ ՎԴ ՎԵ ՎԶ ՎԷ ՎԸ ՎԹ ՎԺ ՎԻ ՎԼ ՎԽ ՎԾ ՎԿ ՎՀ ՎՁ ՎՂ ՎՃ ՎՄ ՎՅ ՎՆ ՎՇ ՎՈ ՎՉ ՎՊ ՎՋ

՚ ՚

ՏՌ ՏՍ ՏՎ ՏՏ ՏՑ ՏՒ ՏՓ ՏՔ ՏՕ ՏՖ ՑԱ ՑԲ ՑԳ ՑԴ ՑԵ ՑԶ ՑԷ ՑԸ ՑԹ ՑԺ ՑԻ ՑԼ ՑԽ ՑԾ ՑԿ

՚ ՚

ՑՀ ՑՁ ՑՂ ՑՃ ՑՄ ՑՅ ՑՆ ՑՇ ՑՈ ՑՉ ՑՊ ՑՋ ՒՌ ՒՍ ՒՎ ՒՏ ՒՑ ՒՒ ՒՓ ՒՔ ՒՕ ՒՖ ՓԱ ՓԲ

՚ ՚

ՓԳ ՓԴ ՓԵ ՓԶ ՓԷ ՓԸ ՓԹ ՓԺ ՓԻ ՓԼ ՓԽ ՓԾ ՓԿ ՓՀ ՓՁ ՓՂ ՓՃ ՓՄ ՓՅ ՓՆ ՓՇ ՓՈ ՓՉ ՓՊ ՓՋ

՚ ՚

ՔՌ ՔՍ ՔՎ ՔՏ ՔՑ ՔՒ ՔՓ ՔՔ ՔՕ ՔՖ ՕԱ ՕԲ ՕԳ ՕԴ ՕԵ ՕԶ ՕԷ ՕԸ ՕԹ ՕԺ ՕԻ ՕԼ ՕԽ ՕԾ ՕԿ

՚ ՚

ՕՀ ՕՁ ՕՂ ՕՃ ՕՄ ՕՅ ՕՆ ՕՇ ՕՈ ՕՉ ՕՊ ՕՋ ՖՌ ՖՍ ՖՎ ՖՏ ՖՑ ՖՒ ՖՓ ՖՔ ՖՕ ՖՖ ՀԱ ՀԲ

՚ ՚

ՀԳ ՀԴ ՀԵ ՀԶ ՀԷ ՀԸ ՀԹ ՀԺ ՀԻ ՀԼ ՀԽ ՀԾ ՀԿ ՀՀ ՀՁ ՀՂ ՀՃ ՀՄ ՀՅ ՀՆ ՀՇ ՀՈ ՀՉ ՀՊ ՀՋ

՚ ՚

ՁՌ ՁՍ ՁՎ ՁՏ ՁՑ ՁՒ ՁՓ ՁՔ ՁՕ ՁՖ ՂԱ ՂԲ ՂԳ ՂԴ ՂԵ ՂԶ ՂԷ ՂԸ ՂԹ ՂԺ ՂԻ ՂԼ ՂԽ ՂԾ ՂԿ

՚ ՚

ՂՀ ՂՁ ՂՂ ՂՃ ՂՄ ՂՅ ՂՆ ՂՇ ՂՈ ՂՉ ՂՊ ՂՋ ՃՌ ՃՍ ՃՎ ՃՏ ՃՑ ՃՒ ՃՓ ՃՔ ՃՕ ՃՖ ՄԱ ՄԲ

՚ ՚

ՄԳ ՄԴ ՄԵ ՄԶ ՄԷ ՄԸ ՄԹ ՄԺ ՄԻ ՄԼ ՄԽ ՄԾ ՄԿ ՄՀ ՄՁ ՄՂ ՄՃ ՄՄ ՄՅ ՄՆ ՄՇ ՄՈ ՄՉ ՄՊ ՄՋ

՚ ՚

ՅՌ ՅՍ ՅՎ ՅՏ ՅՑ ՅՒ ՅՓ ՅՔ ՅՕ ՅՖ ՆԱ ՆԲ ՆԳ ՆԴ ՆԵ ՆԶ ՆԷ ՆԸ ՆԹ ՆԺ ՆԻ ՆԼ ՆԽ ՆԾ ՆԿ

՚ ՚

ՆՀ ՆՁ ՆՂ ՆՃ ՆՄ ՆՅ ՆՆ ՆՇ ՆՈ ՆՉ ՆՊ ՆՋ ՇՌ ՇՍ ՇՎ ՇՏ ՇՑ ՇՒ ՇՓ ՇՔ ՇՕ ՇՖ ՈԱ ՈԲ

՚ ՚

ՈԳ ՈԴ ՈԵ ՈԶ ՈԷ ՈԸ ՈԹ ՈԺ ՈԻ ՈԼ ՈԽ ՈԾ ՈԿ ՈՀ ՈՁ ՈՂ ՈՃ ՈՄ ՈՅ ՈՆ ՈՇ ՈՈ ՈՉ ՈՊ ՈՋ

՚ ՚

ՉՌ ՉՍ ՉՎ ՉՏ ՉՑ ՉՒ ՉՓ ՉՔ ՉՕ ՉՖ ՊԱ ՊԲ ՊԳ ՊԴ ՊԵ ՊԶ ՊԷ ՊԸ ՊԹ ՊԺ ՊԻ ՊԼ ՊԽ ՊԾ ՊԿ

՚ ՚

ՊՀ ՊՁ ՊՂ ՊՃ ՊՄ ՊՅ ՊՆ ՊՇ ՊՈ ՊՉ ՊՊ ՊՋ ՋՌ ՋՍ ՋՎ ՋՏ ՋՑ ՋՒ ՋՓ ՋՔ ՋՕ ՋՖ ՌԱ ՌԲ

՚ ՚

ՌԳ ՌԴ ՌԵ ՌԶ ՌԷ ՌԸ ՌԹ ՌԺ ՌԻ ՌԼ ՌԽ ՌԾ ՌԿ ՌՀ ՌՁ ՌՂ ՌՃ ՌՄ ՌՅ ՌՆ ՌՇ ՌՈ ՌՉ ՌՊ ՌՋ

՚ ՚

ՍՌ ՍՍ ՍՎ ՍՏ ՍՑ ՍՒ ՍՓ ՍՔ ՍՕ ՍՖ ՎԱ ՎԲ ՎԳ ՎԴ ՎԵ ՎԶ ՎԷ ՎԸ ՎԹ ՎԺ ՎԻ ՎԼ ՎԽ ՎԾ ՎԿ

՚ ՚

ՎՀ ՎՁ ՎՂ ՎՃ ՎՄ ՎՅ ՎՆ ՎՇ ՎՈ ՎՉ ՎՊ ՎՋ ՏՌ ՏՍ ՏՎ ՏՏ ՏՑ ՏՒ ՏՓ ՏՔ ՏՕ ՏՖ ՑԱ ՑԲ

՚ ՚

ՑԳ ՑԴ ՑԵ ՑԶ ՑԷ ՑԸ ՑԹ ՑԺ ՑԻ ՑԼ ՑԽ ՑԾ ՑԿ ՑՀ ՑՁ ՑՂ ՑՃ ՑՄ ՑՅ ՑՆ ՑՇ ՑՈ ՑՉ ՑՊ ՑՋ

՚ ՚

ՒՌ ՒՍ ՒՎ ՒՏ ՒՑ ՒՒ ՒՓ ՒՔ ՒՕ ՒՖ ՓԱ ՓԲ ՓԳ ՓԴ ՓԵ ՓԶ ՓԷ ՓԸ ՓԹ ՓԺ ՓԻ ՓԼ ՓԽ ՓԾ ՓԿ

՚ ՚

ՓՀ ՓՁ ՓՂ ՓՃ ՓՄ ՓՅ ՓՆ ՓՇ ՓՈ ՓՉ ՓՊ ՓՋ ՔՌ ՔՍ ՔՎ ՔՏ ՔՑ ՔՒ ՔՓ ՔՔ ՔՕ ՔՖ ՕԱ ՕԲ

՚ ՚

ՕԳ ՕԴ ՕԵ ՕԶ ՕԷ ՕԸ ՕԹ ՕԺ ՕԻ ՕԼ ՕԽ ՕԾ ՕԿ ՕՀ ՕՁ ՕՂ ՕՃ ՕՄ ՕՅ ՕՆ ՕՇ ՕՈ ՕՉ ՕՊ ՕՋ

՚ ՚

ՖՌ ՖՍ ՖՎ ՖՏ ՖՑ ՖՒ ՖՓ ՖՔ ՖՕ ՖՖ ՀԱ ՀԲ ՀԳ ՀԴ ՀԵ ՀԶ ՀԷ ՀԸ ՀԹ ՀԺ ՀԻ ՀԼ ՀԽ ՀԾ ՀԿ

՚ ՚

ՀՀ ՀՁ ՀՂ ՀՃ ՀՄ ՀՅ ՀՆ ՀՇ ՀՈ ՀՉ ՀՊ ՀՋ ՁՌ ՁՍ ՁՎ ՁՏ ՁՑ ՁՒ ՁՓ ՁՔ ՁՕ ՁՖ ՂԱ ՂԲ

՚ ՚

ՂԳ ՂԴ ՂԵ ՂԶ ՂԷ ՂԸ ՂԹ ՂԺ ՂԻ ՂԼ ՂԽ ՂԾ ՂԿ ՂՀ ՂՁ ՂՂ ՂՃ ՂՄ ՂՅ ՂՆ ՂՇ ՂՈ ՂՉ ՂՊ ՂՋ

՚ ՚

ՃՌ ՃՍ ՃՎ ՃՏ ՃՑ ՃՒ ՃՓ ՃՔ ՃՕ ՃՖ ՄԱ ՄԲ ՄԳ ՄԴ ՄԵ ՄԶ ՄԷ ՄԸ ՄԹ ՄԺ ՄԻ ՄԼ ՄԽ ՄԾ ՄԿ

՚ ՚

ՄՀ ՄՁ ՄՂ ՄՃ ՄՄ ՄՅ ՄՆ ՄՇ ՄՈ ՄՉ ՄՊ ՄՋ ՅՌ ՅՍ ՅՎ ՅՏ ՅՑ ՅՒ ՅՓ ՅՔ ՅՕ ՅՖ ՆԱ ՆԲ

՚ ՚

ՆԳ ՆԴ ՆԵ ՆԶ ՆԷ ՆԸ ՆԹ ՆԺ ՆԻ ՆԼ ՆԽ ՆԾ ՆԿ ՆՀ ՆՁ ՆՂ ՆՃ ՆՄ ՆՅ ՆՆ ՆՇ ՆՈ ՆՉ ՆՊ ՆՋ

՚ ՚

ՇՌ ՇՍ ՇՎ ՇՏ ՇՑ ՇՒ ՇՓ ՇՔ ՇՕ ՇՖ ՈԱ ՈԲ ՈԳ ՈԴ ՈԵ ՈԶ ՈԷ ՈԸ ՈԹ ՈԺ ՈԻ ՈԼ ՈԽ ՈԾ ՈԿ

՚ ՚

ՈՀ ՈՁ ՈՂ ՈՃ ՈՄ ՈՅ ՈՆ ՈՇ ՈՈ ՈՉ ՈՊ ՈՋ ՉՌ ՉՍ ՉՎ ՉՏ ՉՑ ՉՒ ՉՓ ՉՔ ՉՕ ՉՖ ՊԱ ՊԲ

՚ ՚

ՊԳ ՊԴ ՊԵ ՊԶ ՊԷ ՊԸ ՊԹ ՊԺ ՊԻ ՊԼ ՊԽ ՊԾ ՊԿ ՊՀ ՊՁ ՊՂ ՊՃ ՊՄ ՊՅ ՊՆ ՊՇ ՊՈ ՊՉ ՊՊ ՊՋ

՚ ՚

ՋՌ ՋՍ ՋՎ ՋՏ ՋՑ ՋՒ ՋՓ ՋՔ ՋՕ ՋՖ ՌԱ ՌԲ ՌԳ ՌԴ ՌԵ ՌԶ ՌԷ ՌԸ ՌԹ ՌԺ ՌԻ ՌԼ ՌԽ ՌԾ ՌԿ

՚ ՚

ՌՀ ՌՁ ՌՂ ՌՃ ՌՄ ՌՅ ՌՆ ՌՇ ՌՈ ՌՉ ՌՊ ՌՋ ՍՌ ՍՍ ՍՎ ՍՏ ՍՑ ՍՒ ՍՓ ՍՔ ՍՕ ՍՖ ՎԱ ՎԲ

՚ ՚

ՎԳ ՎԴ ՎԵ ՎԶ ՎԷ ՎԸ ՎԹ ՎԺ ՎԻ ՎԼ ՎԽ ՎԾ ՎԿ ՎՀ ՎՁ ՎՂ ՎՃ ՎՄ ՎՅ ՎՆ ՎՇ ՎՈ ՎՉ ՎՊ ՎՋ

՚ ՚

ՏՌ ՏՍ ՏՎ ՏՏ ՏՑ ՏՒ ՏՓ ՏՔ ՏՕ ՏՖ ՑԱ ՑԲ ՑԳ ՑԴ ՑԵ ՑԶ ՑԷ ՑԸ ՑԹ ՑԺ ՑԻ ՑԼ ՑԽ ՑԾ ՑԿ

՚ ՚

ՑՀ ՑՁ ՑՂ ՑՃ ՑՄ ՑՅ ՑՆ ՑՇ ՑՈ ՑՉ ՑՊ ՑՋ ՒՌ ՒՍ ՒՎ ՒՏ ՒՑ ՒՒ ՒՓ ՒՔ ՒՕ ՒՖ ՓԱ ՓԲ

՚ ՚

ՓԳ ՓԴ ՓԵ ՓԶ ՓԷ ՓԸ ՓԹ ՓԺ ՓԻ ՓԼ ՓԽ ՓԾ ՓԿ ՓՀ ՓՁ ՓՂ ՓՃ ՓՄ ՓՅ ՓՆ ՓՇ ՓՈ ՓՉ ՓՊ ՓՋ

՚ ՚

ՔՌ ՔՍ ՔՎ ՔՏ ՔՑ ՔՒ ՔՓ ՔՔ ՔՕ ՔՖ ՕԱ ՕԲ ՕԳ ՕԴ ՕԵ ՕԶ ՕԷ ՕԸ ՕԹ ՕԺ ՕԻ ՕԼ ՕԽ ՕԾ ՕԿ

՚ ՚

ՕՀ ՕՁ ՕՂ ՕՃ ՕՄ ՕՅ ՕՆ ՕՇ ՕՈ ՕՉ ՕՊ ՕՋ ՖՌ ՖՍ ՖՎ ՖՏ ՖՑ ՖՒ ՖՓ ՖՔ ՖՕ ՖՖ ՀԱ ՀԲ

՚ ՚

ՀԳ ՀԴ ՀԵ ՀԶ ՀԷ ՀԸ ՀԹ ՀԺ ՀԻ ՀԼ ՀԽ ՀԾ ՀԿ ՀՀ ՀՁ ՀՂ ՀՃ ՀՄ ՀՅ ՀՆ ՀՇ ՀՈ ՀՉ ՀՊ ՀՋ

՚ ՚ ՚ ՚

մատնեաց կամայնց։

եբրեաւքն՝ զնա
ցին զնա · ըմբռնեց
ին զոմն սիմոն կիւ
րենացի · որ գայր ՚ր
յարտէ · եդին ի վր
զխաչն · բերել զկն
ի՛ յի ։

ուերնայր զհետ
նր բազմութիւն ժող
ովրդեան · և կան
անց որ կոծէին և
աշխարհին զնա ։
արձաւ յն եսու
ց ցնն · դատեր ք
էմի · մի լայք ՚ի վր
իմ · այլ լացէք ի վր
անձանց ձեր և վր որդ
ոց ձերոց ։ ՚Ո՚ւի ինչ
ցէն առուղք յար ա
ասիցեն · զի երա
նի՛ ամլոյց և արգանդ

ին եւ ատամունք ի խայ ։

հան զդա ։

ենա երկնց աստ
ցնա · զինչ չար ա
րար սա · ոչինչ վր
նա մահու գտի
յ ամա խրատեցից
զայս ասարակեցից ։
ենդրա ատիպին
մեծահայն · և խնդ
րեն զնա ի խաչն
նել ։ Եւ զատրան
այն բարբառէն նց
հաքահանայապետին ։
ակեաստոս հար
անեցաւ · առնել ըզ
հայցուածս նոցա ։
րձակեաց նց զբա
րաբան · զոր վն խո
ովուրդ արկեալէր
ի բանտ զոր ևխնդ
րեն իակ · և զ յս

զանձն քո։

սրտն հրեշտից փրկեա՛ եւ ի դուռս Թագաւո-
քացուցանէ՛ զնա՛ եւ զանուն նորա ի ձեռս մա-
կեալ առաւել ի մա-
նա. եւ զինուորսն
յիսուն ընտրեաւն
։ ի մա ընտրեաւն
եւ ի դուռն քաջն սուր
ելոյ զնոսա ընդ
ձեռն ։ զի ոչ ոք
ելանէ ի քաջ սուրն
ընդ ձեռն նոցա ։
ի մա ընտրեաւն
ելոյ զնոսա ընդ
ձեռն ։ զի ոչ ոք
ելանէ ի քաջ սուրն
ընդ ձեռն նոցա ։
ի մա ընտրեաւն
ելոյ զնոսա ընդ
ձեռն ։ զի ոչ ոք
ելանէ ի քաջ սուրն
ընդ ձեռն նոցա ։

ա՛ւա՛ղ իբրեւ զայս ասաց՝ ետ
անդեմ զհոգի իմ։ Եւ զայս իբրեւ ասաց՝ հայր ի՛ ձեռն քո յանձնեմ
զհոգի իմ։ Եւ զայս ասացեալ՝ ոչ
ետ ոգի։ Եւ իբրեւ ետես զայն
հարիւրապետն՝ որ կայր առ
նովաւ՝ զի այսպէս ետ ոգի՝ փա-
ռաւորեաց զԱստուած՝ եւ ասէ՝
արդարեւ մարդ սա՛ սուրբ էր։
Եւ ամենայն ժողովուրդքն՝ որ
գային ի տեսիլ այնմ՝ տեսեալ
զգործեալսն՝ դարձան հարկա-
նելով զկուրծս իւրեանց։ Եւ
կային ամենայն ծանօթքն նո-
րա՝ եւ կանայքն՝ որ հետեւեալ
էին նմա ի Գալիլեայ՝ հեռի
կային՝ տեսանելով զայս։ Եւ
ահա այր մի՝ անուն կոչեալ Յով-
սէփ՝ որ էր խորհրդական՝ եւ
այր բարի եւ արդար։ Սա՛ ոչ
հաւանեցաւ խորհրդոյ եւ գոր-
ծոյ նոցա։ Ի քաղաքէն Արիմա-
թեայ՝ որ է մի ի քաղաքս հրէից՝
որ եւ ինքն էր ակն ունելով զար-
քայութիւն Աստուծոյ։ Սա՛ եկն
առ Պիղատոս՝ եւ խնդրեաց զմար-
մին Յիսուսի։ Եւ առեալ զնա՝
դնէ ի տապանի քարեղէնի՝ ուր
ոչ ոք էր երբեք դրեալ։ Եւ օրն
այն էր պատրաստութիւն՝ եւ
շաբաթն սկսանէր լուսանալ։
Եւ կանայքն՝ որ եկեալ էին ընդ
նմա ի Գալիլեայ՝ հետեւեցան
եւ տեսին զտապանն՝ եւ որպէս
դրեցաւ մարմին նորա։ Դար-
ձեալ՝ պատրաստեցին զանձա-
ւորս եւ զհոտս։ Եւ զշաբաթն
հանգուցին՝ ըստ պատուիրանի
օրինացն։ Եւ մի՛ շաբաթու մի՝
կանուխ ի կախել արշալոյսն՝
եկին առ տապանն՝ եւ ահա
երկիր շարժեցաւ մեծաւ շարժ-
մամբ։ Եւ հրեշտակ Տեառն
իջեալ յերկնից՝ եկեալ գլորեաց
զվէմն ի դրանէ տապանին՝ եւ
նստեալ ի վերայ նորա։ Եւ էր
տեսիլ նորա իբրեւ զփայլակն՝
եւ հանդերձ նորա սպիտակ իբ-
րեւ զձիւն։ Եւ ի վախճանէ նո-
րա՝ սարսեալ պահապանքն՝ եղե-
ն իբրեւ զմեռեալս։ Եւ պատաս-
խանի ետ հրեշտակն՝ եւ ասէ
ցկանայսն՝ մի՛ երկնչիք դուք։
Գիտեմ զի զՅիսուս զխաչեալն
խնդրէք։ Ոչ է աստ՝ յարեաւ
ասաց։ Եկայք տեսէք զտեղին՝
ուր դրեալ էր Տէր։ Եւ գնացէք
ասացէք աշակերտացն նորա՝
եթէ յարեաւ յերկրէ։ Եւ ահա
նախագնաց լիցի ձեզ յԳալիլեա՝
անդ տեսանիցէք զնա։ Ահա ես
ասացի ձեզ։ Եւ նոքա՝ ելեալ
արագ ի տապանէն՝ երկիւղ եւ
մեծ ուրախութիւն ունելով՝ ա-
ռին վազեցին ասել աշակերտաց
նորա։ Եւ ահա Յիսուս եհան
զնոսա ընդ առաջ՝ եւ ասէ՝ ող-
ջո՛յն ձեզ։ Եւ նոքա՝ մերձեցեալ
եկին՝ եւ կալան զոտս նորա՝ եւ
երկիր պագին նմա։ Եւ ասէ
նոցա՝ մի՛ երկնչիք։ Գնացէք
ասացէք եղբարց իմոց՝ որպէս
զի երթիցեն յԳալիլեա՝ անդ
տեսանիցեն զիս։ Եւ ահա ոմանք
ի տապանէն եկեալ՝ ասացին
զամենայն հրաշս՝ զոր տեսին
եւ լուան։ Եւ ժողովեալ ընդ
միմեանս՝ խորհուրդ արարին
ընդ երիցունսն՝ եւ տուին դրամ
բազում զերիս զաւրսն՝ եւ ասեն
ցնոսա՝ ասացէք եթէ գիշերի
եկեալ աշակերտքն նորա՝ գող-
ացին զնա՝ մինչ մեք քնացեալ
էաք։ Եւ եթէ լուիցի այս ի
դատաւորէն՝ մեք համոզեսցուք
զնա՝ եւ զձեզ անհոգս արասցուք։
Եւ նոքա՝ առեալ զդրամսն՝ արա-
րին որպէս ուսուցին զնոսա։
Եւ հրեայքն՝ որ ասացին զայս՝
ոչ հաւատացին։ Եւ ոչ ոք ի
նոցանէ ապաշխարեաց ի մեղս
իւրեանց։ Եւ ոչ ոք ի նոցանէ
ետ փառս Աստուծոյ։ Եւ ոչ ոք
ի նոցանէ ասաց՝ թէ ճշմարիտ
է յարութիւն մեռելոց։ Եւ ոչ
ոք ի նոցանէ ասաց՝ թէ ճշմարիտ
է Յիսուս Քրիստոս։ Եւ ոչ ոք
ի նոցանէ ասաց՝ թէ ճշմարիտ
է Աստուած։ Եւ ոչ ոք ի նոցանէ
ասաց՝ թէ ճշմարիտ է Որդի
Աստուծոյ։ Եւ ոչ ոք ի նոցանէ
ասաց՝ թէ ճշմարիտ է Փրկիչ
աշխարհի։ Եւ ոչ ոք ի նոցանէ
ասաց՝ թէ ճշմարիտ է Յիսուս
Քրիստոս։ Եւ ոչ ոք ի նոցանէ
ասաց՝ թէ ճշմարիտ է Աստուած։
Եւ ոչ ոք ի նոցանէ ասաց՝ թէ
ճշմարիտ է Որդի Աստուծոյ։
Եւ ոչ ոք ի նոցանէ ասաց՝ թէ
ճշմարիտ է Փրկիչ աշխարհի։
Եւ ոչ ոք ի նոցանէ ասաց՝ թէ
ճշմարիտ է Յիսուս Քրիստոս։
Եւ ոչ ոք ի նոցանէ ասաց՝ թէ
ճշմարիտ է Աստուած։ Եւ ոչ
ոք ի նոցանէ ասաց՝ թէ ճշմարիտ
է Որդի Աստուծոյ։ Եւ ոչ ոք
ի նոցանէ ասաց՝ թէ ճշմարիտ
է Փրկիչ աշխարհի։ Եւ ոչ ոք

Ի ՍՏԵՓԱՆՈՍ

Մի առնուն յոմանսն

որոյ ներ նահատակ ր.
այր բարեպաշտ ծ
և արդար ար ։
Ո՛ չէր միաբան
եւս ընդ գործոցն
յորս մատնեցին զքա
զաքն հրեից· որ
և ինքն խոկ ակնոյ
ներ աղաչեալ ։
Ո՛, մատուցեալ զ
առ պիղատոս· խո՛ր
նդրեաց զմարմի
նն Յի ։ Ուխտ
ցեալ զնա· պատ
եաց պատատուակ
ալաւ· և եդ ի կոյս
ծոյ գերեզմանի ·
ուր չէր բնաւ զոք
եդեալ ։ Սուրն

Ի ՍՏԵՓԱՆՈՍ

Մի առնուն յոմանսն

ատ էհան զհոգին ։
ստեփան հարիւ
րապետին · զորինչ
եղեն վաստատուն ։
րար զայծ · և ասաք
այրս այս արդարն ։
ւսմ ժողովուրդքն
որ եկեալ էին · և տե
սանէին զտեառն
զայն · և զգործս ·
բախէին զկուրծս
և դառնային ։
Ա ային և մամ ծան
աւրէքն ներ ի հետս
ատանէ · և հայէին
և կան այգ ոս եկեալ
էին զհետ նորա ի
գալիլեացն տեսա
նէին զայն ։

Ի ՍՏԵՓԱՆՈՍ

Մի առնուն յոմանսն

եդեալ ։ Սուրն

խոստացայն ըն-
դ հրեշտի ոսկի
առաքելոյ ։

Ի ՀԱՆԴԵՐՁ ԼՈՒՍԱ-
ՒՈՐՍ ։

Ի հանդերձ լուսաւորի
հարան · և խոնար-
հեցուցին զերեսս
իւրեանց յերկիր · և
սկսան ցնծալ զի հան-
դիպեցաւ նոցա
ընդ մեռեալս · և
զի զկենդանի
ընդ կենդանիս
վճռեցաւ նոցա
զամս · ոչ գտին զմար-
մինն տէր ։

Ի ԵՒ ՀԱՆԴԵՐՁԱՆ ԼՈՒՍԱ-
ՒՈՐՍ ։

Ի հանդերձ լուսաւորի
հարան տունտա
ւահա այրք երկու
ային նոցա վա այնորիկ-
ն ընդ մեռեալս
վճռեցաւ Յաւուրեցուցե
ալ ի գերեզմանէ-
ն · և համոեալ ինքեր
եան · ոչ գտին զմար
մինն տէր ։

Ի ՀԱՆԴԵՐՁԱՆ ԼՈՒՍԱ-
ՒՈՐՍ ։

Ի հանդերձ լուսաւորի
հարան · և խոնար-
հեցուցին զերեսս
իւրեանց յերկիր · և
սկսան ցնծալ զի հան-
դիպեցաւ նոցա
ընդ մեռեալս · և
զի զկենդանի
ընդ կենդանիս
վճռեցաւ նոցա
զամս · ոչ գտին զմար
մինն տէր ։

Ի ՀԱՆԴԵՐՁԱՆ ԼՈՒՍԱ-
ՒՈՐՍ ։

Ի հանդերձ լուսաւորի
հարան · և խոնար-
հեցուցին զերեսս
իւրեանց յերկիր · և
սկսան ցնծալ զի հան-
դիպեցաւ նոցա
ընդ մեռեալս · և
զի զկենդանի
ընդ կենդանիս
վճռեցաւ նոցա
զամս · ոչ գտին զմար
մինն տէր ։

Ի ՀԱՆԴԵՐՁԱՆ ԼՈՒՍԱ-
ՒՈՐՍ ։

Ի հանդերձ լուսաւորի
հարան · և խոնար-
հեցուցին զերեսս
իւրեանց յերկիր · և
սկսան ցնծալ զի հան-
դիպեցաւ նոցա
ընդ մեռեալս · և
զի զկենդանի
ընդ կենդանիս
վճռեցաւ նոցա
զամս · ոչ գտին զմար
մինն տէր ։

Ի ՀԱՆԴԵՐՁԱՆ ԼՈՒՍԱ-
ՒՈՐՍ ։

Ի հանդերձ լուսաւորի
հարան · և խոնար-
հեցուցին զերեսս
իւրեանց յերկիր · և
սկսան ցնծալ զի հան-
դիպեցաւ նոցա
ընդ մեռեալս · և
զի զկենդանի
ընդ կենդանիս
վճռեցաւ նոցա
զամս · ոչ գտին զմար
մինն տէր ։

Ի ՀԱՆԴԵՐՁԱՆ ԼՈՒՍԱ-
ՒՈՐՍ ։

Ի հանդերձ լուսաւորի
հարան · և խոնար-
հեցուցին զերեսս
իւրեանց յերկիր · և
սկսան ցնծալ զի հան-
դիպեցաւ նոցա
ընդ մեռեալս · և
զի զկենդանի
ընդ կենդանիս
վճռեցաւ նոցա
զամս · ոչ գտին զմար
մինն տէր ։

այսու ասմու · այս
որ ՚ի հհան դերձ
կեղծանիցե զինէ ։
եմէ նահ · ոմ փոր
ուրս յայս միկ ։
գործեցա՛ ՚ի նմայ
ոսոչ գիտացեր զինչ
եւ ասէ ցնա զինչ ։
եւ ընդ ամենայն զչէ
նազօրացոյ · ոսկ
հզօր արդեա՞մբ չ
եւ զայր մարգարէ
եւ բանիւք առաջի
ամ · եւ ամ ժողովրդ
դեանն ։ ոսպես մա
տունեց ինն զնա չարչ
ան այ տապետն · ե
իշխանք մեր ՚ի դա
տաստան մահու
եհան ինն զնա ՚ի
խոչ ։

ՀԿ ակնունէաք
եմէ նահ · ոմ փոր
կեղծանիցե զինէ ։
եւ ասէ ցնա զինչ
ոսոչ գիտացեր զինչ
գործեցա՛ ՚ի նմայ
ուրս յայս միկ ։
եւ ասէ ցնա զինչ ։
եւ ընդ ամենայն զչէ
նազօրացոյ · ոսկ
հզօր արդեա՞մբ չ
եւ զայր մարգարէ
եւ բանիւք առաջի
ամ · եւ ամ ժողովրդ
դեանն ։ ոսպես մա
տունեց ինն զնա չարչ
ան այ տապետն ։
իշխանք մեր ՚ի դա
տաստան մահու
եհան ինն զնա ՚ի
խոչ ։

ՀԿ ակնունէաք
եմէ նահ · ոմ փոր
կեղծանիցե զինէ ։
եւ ասէ ցնա զինչ ։
եւ ընդ ամենայն զչէ
նազօրացոյ · ոսկ
հզօր արդեա՞մբ չ
եւ զայր մարգարէ
եւ բանիւք առաջի
ամ · եւ ամ ժողովրդ
դեանն ։ ոսպես մա
տունեց ինն զնա չարչ
ան այ տապետն ։
իշխանք մեր ՚ի դա
տաստան մահու
եհան ինն զնա ՚ի
խոչ ։

ՀԿ ակնունէաք
եմէ նահ · ոմ փոր
կեղծանիցե զինէ ։
եւ ասէ ցնա զինչ ։
եւ ընդ ամենայն զչէ
նազօրացոյ · ոսկ
հզօր արդեա՞մբ չ
եւ զայր մարգարէ
եւ բանիւք առաջի
ամ · եւ ամ ժողովրդ
դեանն ։ ոսպես մա
տունեց ինն զնա չարչ
ան այ տապետն ։
իշխանք մեր ՚ի դա
տաստան մահու
եհան ինն զնա ՚ի
խոչ ։

ՀԿ ակնունէաք
եմէ նահ · ոմ փոր
կեղծանիցե զինէ ։
եւ ասէ ցնա զինչ ։
եւ ընդ ամենայն զչէ
նազօրացոյ · ոսկ
հզօր արդեա՞մբ չ
եւ զայր մարգարէ
եւ բանիւք առաջի
ամ · եւ ամ ժողովրդ
դեանն ։ ոսպես մա
տունեց ինն զնա չարչ
ան այ տապետն ։
իշխանք մեր ՚ի դա
տաստան մահու
եհան ինն զնա ՚ի
խոչ ։

ոմն ան մեռանի եւ
ղգաստութիւնք. զհա
ատատ առնէ զսր
խոստացեալն մա
գարէին ոչ զնոյնա
պարտէր ջարդել
եւ մատանել
ի փառաւորութիւն.

¶ Ընակեալ ի մոմ
սեան. եւ յայսմ մար
գարէից. մեկներ
ցեց որ ինչ յայմ գիրս
գրեալէր զնմանէ.

¶ Երբեմն մերձեցան
ի գեհաւնն յորժամ թա
գաւորն հեռացոյց
եւս ուրեք երթալ.

¶ Երանելոյ դատե
ցին զնա եւ ասեն.
առաքեալ տէր. զի
ընդեր եկաք. եւ

երբորդ աւուրն յոր
մէ հետէ այնպէս
ծեցաւ : Ազգեւակա
նայդ ոմանք ի մէնջ
զարմացուցին զմ
մեզ : որք կանխե
ալ ընդ առաւաւտն
տա. չոգան ի գեր
եզմանն. եւ ոչ գտ
տին զմարմինն նր.

¶ Կին եւ ասեն. Թէ
տեսիլ հրեշտա
կաց տեսին. որք
ասէին զնման կ
Թէ կենդանի է. եւ
գնացին ոմանք ի
մէնջ ի գերեզմանն.
եւ գտին նոյնպէս
որպէս կանայդ ն
ասացին. բայց զմ
նա ոչ տեսին :

¶ Ենա ասէ ցնոսա

սանան · և զոր ս
ըն ի նոսայնէ ին ։
։ ւսահէին ՃԷ ար
դարեւ յարեաւ
սիմոն ի ։
։ ւնորհա պատմէ
ին զայն · որ զՀան
ապարհայն · և ՃԷ
զեարդ եառնանէ
Ճա նոյ ի բնկանե ւ
հացին ։

յն խաւսէ
ին · ինչքն իսկ յա ել
աց ւ մէլ նոյ · և ՃԷ
ան ցնոյ խաղաղու
Ճի ընդ ձեզ · եմեմ
մի երկնչէք ։
։ զահ ի հարեալ
երկնչէին · և հա
արե ին ոգի ինչ տե

տարաժամեալէ աւե
րա · և ամուստապան
եղանդ ընդ նոսա ։
։ ւեղեւ ի բաձիլ
լն նոր ընդ նա · առե
ալ զհացն · ւհ ե
աց և եբեկ և եան նոյ ·
և նոցա բաց անա
է ք և ծանեան զնա
և նա եղեւ ի նոցա
նէ աներեւոյթ ։
։ ւսահէին ցմի մե
ան · ոչ իսկ և աւր
ոք մեր ճմէին զմեզ
մինչ խաւսեր ընդ
մեզ զՀանապատ
հայն · և ոչ ափե ս
բան այր մեզ վկայ ։
։ ւյարուցեալ նոյ
յնժամայն · դարձ
ան յերեմ · և գտան ն
ժողովեալ զմեռա

մեռելոց · յաւուր
եւ զքո հայտնել ի
պարտեր չարչար
ցնոյ · Թէ այս պէս
ա զգիւրս · եւասէ
զ մեծս նոց ի մա
ցին ժամ եբաւ ց
ստաղմոսն վանից
յաւուրքն մովսէսի
եւ մարգարէիցն եւ
ընուլսայ գրեցոյց ն
էն : Թէ պարտ է
ձեզ · մինչ ատ ձեզն
զորհատուեցայ ընդ
ած : այս բանքըս ն
ան եմ · ցնոսա եւա
ր նց · եւ զմնացորդ
կան խորհուրդըն մեր :
եւ խորհուրդ ասաց
նէն ի սիրտս ձեր :
եսայ զձեռակերտ
ս · շաշափեցէք
զիս եւ տեսէք : զի
ոգի մարմին եւ ոս
կերս ոչ ունի · որ
պէս զիս տեսանէք
զի ունիմ : ասացեալ
եցոյց նց զձեռ
սրն եւ զոտն :
ամինչ դեռ տա
կուսին · էհար
ատակին ի խնդու
ցեալն · եւ զարմա
նէին · եւ ասէ ցնա
ցեալ ինչ կայ
ա ասէ :

Նայր յերկինս:

Ընծայս երկրպագ
գեալ նմա դարձան
յեկեմուրախութիւնբ
մեծաւ:

Եւ ինն հանապազ
ի տաճարին ևաւհ
ե ինն զլաճ:

Աւետրն ըստ Ղուկասու:

Այս Ղուկասու եղեւ ասացեալ ինն, որպէս նախ հերկէ զգետին. կրկին անխոնջ վա՛ պտղին. այն պէս յերկարէն բանք սորին:

երօրհնեմ. ևվաքարս զեղ յանուն Ներսէ աշխարհումինանև Թողութիւն մեղաց ձ յայմ ամսեզա սկսեալ յեղեմէ. ևդուքեք վկայք այսոցիկ. ևահա ես առաքեմ զաւետս իս հայր իմոյ ի ձեզ:

Ածուք նստարար ուք ի քաղաքիդ եկեալ, մինչեւ զգենուցուք զաւրութիւն ի բարձանոյ:

Հիան զնա մինչև ի բեթանիայ. ևամբարձեալ զձեռս ս իւր սնհեաց զնոսա:

Ետես յանհնէն նոր զնա. մեկնեցաւ ի նոցանէ. ևվերա

Յիշեցէք եւ զիմաստունսն որ
ասացին ոչ ոք գիտէ զանձինս
իւրեանց զի ոչ ոք գիտէ զիմաստութիւն
զոր ունիցի ոչ ոք ի մարդկանէ
եթէ ոչ հոգի մարդոյն որ ի նմա է
նոյնպէս եւ զաստուածայինսն
ոչ ոք գիտէ զիմաստութիւն
աստուածութեան եթէ ոչ հոգի
աստուծոյ որ ի նմա է
եւ զոր ինքն ուսոյց
զնոսա հոգւոյն իւրոյ
սրբոյն ասաց
զի ոչ ոք գիտէ
զիմաստութիւն
զոր ունի
աստուած
եթէ ոչ
հոգի
աստուծոյ
որ ի նմա է
եւ զոր ինքն ուսոյց
զնոսա հոգւոյն իւրոյ
սրբոյն ասաց
զի ոչ ոք գիտէ
զիմաստութիւն
զոր ունի
աստուած
եթէ ոչ
հոգի
աստուծոյ
որ ի նմա է

Յիշեցէք եւ զիմաստունսն որ
ասացին ոչ ոք գիտէ զանձինս
իւրեանց զի ոչ ոք գիտէ զիմաստութիւն
զոր ունիցի ոչ ոք ի մարդկանէ
եթէ ոչ հոգի մարդոյն որ ի նմա է
նոյնպէս եւ զաստուածայինսն
ոչ ոք գիտէ զիմաստութիւն
աստուածութեան եթէ ոչ հոգի
աստուծոյ որ ի նմա է
եւ զոր ինքն ուսոյց
զնոսա հոգւոյն իւրոյ
սրբոյն ասաց
զի ոչ ոք գիտէ
զիմաստութիւն
զոր ունի
աստուած
եթէ ոչ
հոգի
աստուծոյ
որ ի նմա է

Վկա աւետարանին Յոհաննու։

Յոհաննէս աւետարանիչն եւ
Յարիելին աշակերտն քրի։ Յետո
հ. ամաց՝ համբառնալոյն քրիայ
մերոյ՝ փրկ՚ց զաւետարանն ի պատ
մոյ կղզին ։ Եւ բերեալ սրբապէ
րեաց յեփեսոս քաղաքի ։ Յոյն
ական գրով՝ ի բարբառով՝ ևբրա
ոյն ։ Եւ աւետարանս գլխատրս ունի՝
անդակեաց յինչն Լ՚Ի՚Ա՚ մէջ ։
Սիա հաղոյն Թիւք չորից աւետա
րանչաց ։ ը՚ Ա՚ ևկէ ։ Եւ տուն
ը՚ ը՚ ևգ՚ Ա՚ ։ Եւ աւետարան ս
գլխատրս ։ Մ՚Ե՚ ։ ի փառս քրի՚ոյ մա
րդացելոյն վասն մեր ։։

նոտհայք ուշիմար
առ ի հատուկ ի շէն
ոս խբրե զմիաձնի-
փառս նորա · զփա-
ռել : և տեսաք ըզ
եղեռ և բնակեաց ի
ծով · ևս ի կամաց մա-
ռն այլ յայցնան :
բռանն մարմին
ք ոչ ի յարեն ։
նորա =
ատուցեն յանուն
ալ ընել · որոց հայ-
կաւոր զնա · եւոնց
լան = իմկուղք են
ք ոչ զինա ոչ ընկա
իւրան եկն ևիւր
նա ոչ ծանեաւ =
ղեն · և աշխարհըդ
նուագ ծանեաւ =

աշխարհն նուագ և
գեալ ոչ ընկալան =
ոս ի լոյսն ճշմարիտ
տ զամ մարդ · ոս
ոսլուսաւոր առն
ի լոյսն ի խաւարի
ան · լուսաւորեր
կեանքեր · և կեանք

եղեռ հաւատս =
ղեռ այլ մի առա
քեալ յայ · անուն
նմա յովհաննէս =
Սա եկն ի վկայու
լնի վի վկայեաց ի
ս լուսոյն =
ւ ամենեն հաւա
տուցեն նովա ։ =
ոչէր նա լոյսն · այլ
զի վկայեսցէ վասն
լոյս ոյն =
ր լոյսն ճշմարիտ
ս զամ մարդ · ոս
ոսլուսաւոր առն
ի լոյսն ի խաւարի
ան · լուսաւորեր
կեանքեր · և կեանք

դէր ։ զի յաւուրսն ձեր
այլ սա առաջի եմ ե-
առէք ։ զկնի իմ գայ
ոյ ևս ոտն էանց
եղև ։ եւ ոչ մարդ
դու էիր քոյր ։ եւ
իսկ զի մկրտեա-եմք
ցեցին ցնա եւսեբեն
ոց անտի կ՚ելն ։ հա
ան ։ ոչ վասիսեցե
մար գարկ ։
պէս առաց եսայ ո
չհաղորդիր կա ասեն
ղիւղ արարիք զմ
ն ։ ու
ցեցին զիմեզ ։ զի ա
ցուք սորոց առաքե

զսո դուքն ոչ գիտէք
սա զկնից իմ գալոցն
սորում չեմ արժան
եմք լուծից զերոց
առց կօշկից նր ։
եղե յայնմ կոյս յոր
դանանու ։ ուր էին
յովաննէս ևմիր
ս ։
տեսանէ զի
նա եւսեբ ։ ո
յն զի գայր ա
հարևակ գար ո
մեզոս աշխարհ ։
այս սա բառնայ զմ
ու զկնից իմ գալոցն
սորում չեմ արժան
եմք լուծից զերոց
առց կօշկից նր ։
եղե յայնմ կոյս յոր
դանանու ։ ուր էին
յովաննէս ևմիր
ս ։
տեսանէ զի
նա եւսեբ ։ ո
յն զի գայր ա
հարևակ գար ո
մեզոս աշխարհ ։

Ի կայր յոմն անտի ներ
նէա և յաշակերտ
երկու։ Եւ նայ
եցեալ ընդ յն փիզ
նայր։ առ առիւ
ոմն ի նմանէ ։
զիս խաւսեր եպոն
երկուսաշակերտն
ցին զհետ յն ։
եւտեւ զնա փիլիպ
սին զհետ նր։ և
առ ցնա զինչ հոդ
րէք ։ Նոքա առին
ցնա ։ ասէին ։ սո
վարդապետ հոչի
ես ։ ուր ։
այ ։

Ասէ տէր սուրբն
տեսիլ և ահագին
գործ ։ զի մարդկան
ոչ միայն զհետ
գալ ։ այլ և զանձինս
իւրեանց ուրանալ
և զխաչն իւրեանց
առնուլ ։ զի ոչ
կարէ ոք զիս
հետևել ։ եթէ ոչ
զանձինս իւրեանց
ուրասցէ ։ և զխաչն
իւրեանց առցէ ։
և զհետ իմ եկեսցէ ։
զի որ կամեսցի
զանձն իւր կեն
դանի պահել ։
կորուսցէ զնա ։
և որ կորուսցէ
զանձն իւր վասն
իմ ։ նա գտցէ
զնա ։ զի զինչ
օգուտ է մարդոյ
եթէ զաշխարհս
ամենայն շահեսցի
և զանձն իւր
կորուսցէ ։ կամ
զի՞նչ տացէ մարդ
փոխանակ անձին
իւրոյ ։

Ա ստէ ցնա փիլիպպոս
մինչ էր ի նա
նազարեթէ. մարդ
ի ն յուդայեցւոց
ուր գրեաց մովսէս
եւ մարգարէքն
յիսուս որդի յովսէփայ
նազովրեցի
ասէ նմա փիլիպպոս
եկ եւ տես
Բ տես նաթանայէլ զի
ոչ ասաց զանուն
իւր զի մի ոք
զայնմանէ
ասացեալսն
ընկալցի
Գ ետես յիսուս զնաթանայէլ
գալ առ ինքն
եւ ասէ ցնա
ահա իսրայէլացի
արդարեւ
յորում նենգ
չիք
Դ ասէ ցնա նաթանայէլ
ուստի զիս
գիտես
ասէ նմա յիսուս
յորժամ էիր
ներքոյ թզենւոյն
տեսի զքեզ
Ե պատասխանի
նաթանայէլ
եւ ասէ ցնա
ռաբբի դու ես
որդի աստուծոյ
դու ես
թագաւոր
իսրայէլի
Զ պատասխանի
յիսուս
եւ ասէ ցնա
զի ասացի
քեզ
եթէ
տեսի
զքեզ
ներքոյ
թզենւոյն
հաւատաս
մեծագոյնս
քան զայս
տեսցես

ոչ եթէ ասէ ինձ ոք զայս
ամենայն ասեմ ես ինքն
զինքեան ։ եւ ոչ ոք գիտէ
զիմ մահ ։ եթէ ոչ ես
միայն ։ զի ես ունիմ
զիշխանութիւն առնել
զայն ։ եւ զիշխանութիւն
ունիմ դարձեալ առնել
զայն ։ զայս պատուէր
ընկալայ ես յհաւրէ
իմմէ ։ եւ ասեմ զայս
որպէս ասացեալ է
ինձ հաւր ։ եւ ոչ
ասեմ ։

Եւ ասէ ցնոսա ։ մի
ոք ապականեսցէ
զանուն իմ ։ զի
ես եմ ։ որ
ասեմ ։ եւ ոչ
ասեմ ։ եւ
ասեմ ։ եւ
ասեմ ։

Եւ ասէ ցնոսա ։ մի
ոք ապականեսցէ
զանուն իմ ։ զի
ես եմ ։ որ
ասեմ ։ եւ ոչ
ասեմ ։ եւ
ասեմ ։ եւ
ասեմ ։

յայտնեաց զիւրսու-
նոյ գաւիթեացոց և
բն նշանաց յետ իւ-
էն ցայժմ։

Ոյս առաքելոյ
զանոյշ գիտիւդ մեզ
ին. դու ապահեցեր
ան յայնժամ զյոտ
և յոր ժամարբեն
ուալագոյն պաշտե
դ, զանոյշ գիտնին յա
տն Հասուկ. ամ մար
ային տաճարապե
ար կին զԼուրն։

Ի ուսուն ընդ փեն
ատ ընդ ձեռն։

Ի ուերեաշակե
ա տաճարապետն
զԼուրն գիտի եղեալ
ևոչ գիտեր ուստի
էցէ. բայց ապաստա
ողքն գիտէին՝ ողք

Ի վեր։

Հասուկ ցնա՝ ար-
ատն և բերէք ստ
Ճարապետին և նո
ոչ ունին. և ասէ
մայրն ցկյ՝ գին ի
ցնա՝ զի կայիմ և
քոկին դու՝ էհե՛ կ
հասեալ ժամանա
կիմ։ Ձառ մայ՛ր
ներ ցապաստատուն.
որ գինչ ասիցէ՞ք
արասցի՛ք՝ ասդ կ
ին Թագոյ՛ կճա՛յէ
վեց ըստ արբուճէն
հրէ՛ք ինց։
Մանէին մի՛ մի՛ ի
նոցանէ՝ մարթ եր
կուս կամ երիս։
Ձառ ցնա կյ՝ լցէ՛ք
զԹագոյն Լրով և
ցին զնա մինչ ե

կեցիր զտաղաւրդ
սուրբ եւ զարիւնս
զպղինձ հաստատեաց
զաւազանն ցրուեաց
եւ զաթեղանան կոտրեաց
նեռից : Եւ զաղջե
կիւն վաճառէին ։
աստ ցնծա ասէ զ
զայդ առաւ ։ ու մի
առնիր զտուն հօր
իմոյ ։ տուն վաճառ ի =
շակերտքն նր ԼԹ
պարեալ ։ նախանձ
տուն քո կերիցէ զիս =
ատտաւխանիեո
ուն հրեայքն եւա
էն ցնա ։ զինչ նշ
շան ցուցանես դու
մեզ ։ զի զայդ առնես =
կեցիր զտաղաւրդ
Յս եւ ասէ ցնա ։ քա
ատտաւխանիեո
ուն հրեայքն եւա
էն ցնա ։ զինչ նշ
շան ցուցանես դու
մեզ ։ զի զայդ առնես =

ղ	մր	մ	յ
ս	ս	ս	իբ
ս	ոչ	ոչ	իգ
ս	ոչ	ոչ	իդ

զարիւնս ։ զոչխա
ի տաղաւրդն ։ զոչխ
զ ասէ ցնա ։ զի ոչ
զլսմա փոյթն ։ որ
նատէին ։ եւ ասա ա
խաղաղն էր եւան
ա ։ ով եւհան ասա
զ ։ զի զաղջեցեալ ն
ւ ։ զի ոչ զաղջեցա
փառնասում ինչ ն
ոչ բաղում ինչ աւ
ւր ։ եւանդ լինէր
և ամպրիւք ։ եւելբա
ւէլ յս ի կա
ուրս =

վարդապետ. զի ոչ
ոք եթէ յայլ եկեղե-
ցւոյ գայցէ առ մեզ
շիտակ հաւատով քան
զմեզ՝ եւ տայցէ ցնա
զանուն քրիստոնէու-
թեան՝ եւ ոչ մկրտեսցի
նորոգութեամբ ջրոյն
եւ հոգւոյն սրբոյ՝ եւ
ապա ձեռնադրեսցի
ի քահանայութիւն՝
կամ ի սարկաւագու-
թիւն. բազում
անգամ զայսպիսի
յանդուգն ենք. զի տես-
նեմք զհաւատացեալսն
ի մեզ հաստատեալս
ի հաւատսն ուղղա-
փառ քրիստոնէից՝
եւ ոչ ինչ պիտոյ
գոյ ի նոսա. եթէ ոչ
միայն ձեռնադրու-
թիւն. զի ոչ ինչ պիտոյ
է ի նոսա. զի ամենայն
ինչ ունին ըստ կարգի
եկեղեցւոյ. զի ոչ
ինչ պակասեալ
գտանի ի նոսա՝ եւ
ոչ ինչ պիտոյ
ինչ ի մարդոյն՝ եթէ
ոչ միայն ձեռնադրու-
թիւն. զի ոչ ինչ
պակասեալ գտանի
ի նոսա՝ եւ ոչ ինչ
պիտոյ ի մարդոյն՝
եթէ ոչ միայն ձեռ-
նադրութիւն. զի
ոչ ինչ պակասեալ
գտանի ի նոսա՝ եւ
ոչ ինչ պիտոյ ի մար-
դոյն՝ եթէ ոչ միայն
ձեռնադրութիւն.
զի

պէտ ոչ ծնցի ի կրօն և
ի հոգին · ոչ կարէ մէկ
տանել յարքայու-
թիւն այ :

Ի ՅԱՆՆ ԵԱԼԵՆ Ի ՄԱՐ
մինչ մարմինն ևնչէ
նեալն ի հոգւոյ հոգի
է : Զուարի զար
մանար ԶՔէ ասացի
քեզ պարտ է Քեզ վեր
ըստին ծնանել · զի
հոգին ուր կամի շնչէ
և ձայն նր լսես :
ՅԻՐՀ գիտես ուս
տի գայ կամ յո եր
թայ · նոյն պէս և
ամէն ծնեալն ի հոգւոյ :
ԱՏԱՍ ԽԱՆԻՒԵՏ
նիկոդիմոս և ասէ
ցնա · զի արդ մար
Թի այդմ լինել :
ԱՏԱՍ ԽԱՆԻՒԵՏ

ոչ կարէ զայդ նշա
նել առնել զոր դուն
առնես · եթէ ոչ ա՛ջ
ցէ ընդ նմա :
ԱՏԱՍ ԽԱՆԻՒԵՏ
յիսուսեան ցնա ամէն
ամէն առեմ քեզ · եթէ
ոչ ծնցի վերըստ
ին · ոչ կարէ տեսա
նել զարքայուԹիւն
այ :
ԱՍ ՑՆԱ ՆիկոդիմոՍ
մոս · զի արդ կար է
մարդ ծնանել որ ծեր
ևնիցէ : միԹէ մար
Թիցէ անդրէն յոր
ովայն մաւր իւր
կրկին մտանել և ծը
նանիլ :
ԱՏԱՍ ԽԱՆԻՒԵՏ
յիսուս ցնա ամէն ա
մէն առեմ քեզ : եԹէ
ոչ ծնցի ի ջրոյ և

ես վարդապետ եմ։ զայդպէս գիտես ։ և զայդպէս ասեմ ։

մեծաւորն ասացեալ
նաւուրդն առաքեալ
կրատուրս առաջի ։
ակաոդ։ եմք վեր ։
մեր ոչ ընդունիմք
մեր։ և զվկայուԹիւն
տեառն խաւսիմք ։ և
զոր տեսաք վկայեմք
քեզ։ զի զոր ինչ գիտ
մեզ ։ ասեն ցնա ։

հաւատայ
ցնա ։ ասէ
ցնոսա ։ եԹէ
Ժամուն եմ
եԹէ վերկ
հաւատամք ։
ասէ ցնոսա
ես եմ ։ եԹէ
ոչ հաւատայք
ինձ ։ գործս
զոր ես գործեմ
յանուն հաւր իմոյ
նոքա վկայեն
զիս ։ եԹէ ոչ
գործեմ զգործս
հաւր իմոյ ։ մի
հաւատայք ինձ ։
եԹէ գործեմ
և հաւատալ
ոչ կամիք ինձ ։
հաւատացէք
գործոցն ։ զի
գիտասջիք
և հաւատասջիք
Թէ ես յհաւր եմ ։
և հաւր յիս է ։
ասեն ցնա ։
Թէ ոչ ես
ծնեալ ի պոռնկուԹենէ ։
մի հաւր ունիմք
բայց զԱստուած ։
ասէ ցնոսա ։
Թէ Աստուած
հաւր ձեր էր ։
սիրեայիք զիս ։
ես ելի և եկի ։
յԱստուծոյ ։
ոչ եկի յանձնէ ։
այլ նա առաքեաց
զիս ։ ընկալաք
զիս ։ զի զբան
իմ ոչ լուիք ։
դուք յհաւրէ
սատանայէ էք ։
և զցանկուԹիւնս
հաւր ձերոյ
կամիք առնել ։
նա մարդասպան
էր յսկզբանէ ։
և ի ճշմարտուԹեան
ոչ կայ ։ զի
ոչ է ճշմարտուԹիւն
ի նմա ։ յորժամ
խօսի զսուտ
յիւրմէ խոհէ
խաւսի ։ զի
սուտ է ։ և
հայր սուտին ։
և ես զճշմարտուԹիւն
ասեմ ։ ոչ
հաւատայք
ինձ ։ ո՞վ
ոք ի ձէնջ
կարէ զիս
յանդիմանել
վասն մեղաց ։
եԹէ զճշմարտուԹիւն
ասեմ ։ ոչ
հաւատայք
ինձ ։ որ
յԱստուծոյ է ։
զբանս Աստուծոյ
լսէ ։ վասն
այսորիկ ոչ
լսէք դուք ։
զի ոչ էք
յԱստուծոյ ։

Եւ ասէ ցնոսա Ես եմ հաց կենդանի որ յերկնից իջի

եալ եմ : Եթէ ոք կերիցէ յհացէ յայմմանէ կեցցէ յաւիտեան

եւ հացն զոր ես տամ մարմին իմ է զոր ես տամ վասն

կենաց աշխարհի : Յորժամ լուան այսմ հրեայքն՝ սկսան

ասել ընդ միմեանս ասելով՝ Զիա՞րդ կարէ սա մարմին

իւր տալ մեզ ուտել : Ասէ ցնոսա Ամէն ամէն ասեմ ձեզ

եթէ ոչ կերիջիք զմարմին որդւոյ մարդոյ եւ արիջիք

զարիւն նորա՝ ոչ ունիցիք կեանս յանձինս ձեր : Որ

ուտէ զմարմին իմ եւ արիւն իմ արիւնակից է կեանս

յաւիտենից եւ ես յարուցից զնա յաւուր յետնում : Զի

մարմին իմ ուտելի է եւ արիւն իմ արիւնակից է

ինձ եւ ես նմա : Որ ուտէ զմարմին իմ եւ արիւն իմ

յիս բնակեալ եմ եւ ես նմա : Որպէս առաքեաց զիս

կեանդանի հայր եւ ես կեանդանի եմ հանի հայրէն

եւ որ ուտէ զիս նա եւս կեցցէ հանի ինձէն : Ա՛յս

է հացն որ յերկնից իջեալ է : Ոչ որպէս հարքն

ձեր մանանեայն կերան եւ մեռան : Որ ուտէ զհացս

զայս կեցցէ յաւիտեան : Զայս ասաց ուսուցանելով

ի ժողովարանին ի Կափառնայում : Բազումք ի

նոցանէ որ լուան ասացին թէ դառն է բան այս

եւ ո՞վ կարէ լսել զնա : Գիտացեալ Յիսուս ի

սրտի իւրում եթէ տրտնջեն վասն այսորիկ աշա-

կերտք նորա՝ ասէ ցնոսա Զայս ձեզ գայթակղեցուցա-

նէ՞ : Եւ եթէ տեսանիցէք զորդի մարդոյ ելանել

ուր էր յառաջ : Հոգին է որ կենդանացուցանէ

մարմինն ոչինչ օգտի : Բանքն զոր ես խօսեցայ

ընդ ձեզ հոգի են եւ կեանք են : Այլ կան յձէնջ

որ ոչ հաւատան : Զի գիտէր Յիսուս յսկզբանէ

զոմանս որ չհաւատային եւ զմատնիչն իւր

ոն զվկայութիւն ներ ։
ընդունի · որ ընդու-
զվկայութիւն ներ ոչնչով
կ՚ուզէ · ևկինաւ-
յուանն էս · եւասէն
արբուլէ · եկինաւ
նու · ընդ հրէից վա
շակերտացն յուան

ՃԿ

ղն զվկայութիւն ներ ։
թէ աստուածեալքն էր ։ որ
ինչ · զի աստուած չեղ-
ուած ։ ասացին =
ներկնից ի վեր
եթէ ոչինչ տրտաղ
ու յանձնէ ևոչինչ
ոչ կարէ մարդասուն
յուանննէս · ևասէն
ներքեան գանատնա
նայ մկրտէ · ևասէ
եր = ա հաւանի կ
որումդուն վկայեց
կոյս յորդանանու
էրն ընդ քեզ յայն
ցոյն = ոսկրբի · որ
յուանննէս · ևասէն
արբուլէ · եկինաւ
նու · ընդ հրէից վա
շակերտացն յուան

ղն զվկայութիւն ներ ։
թէ աստուածեալքն էր ։ որ
ինչ · զի աստուած չեղ-
ուած ։ ասացին =
ներկնից ի վեր
եթէ ոչինչ տրտաղ
ու յանձնէ ևոչինչ
ոչ կարէ մարդասուն
յուանննէս · ևասէն
ներքեան գանատնա
նայ մկրտէ · ևասէ
եր = ա հաւանի կ
որումդուն վկայեց
կոյս յորդանանու
էրն ընդ քեզ յայն
ցոյն = ոսկրբի · որ
յուանննէս · ևասէն
արբուլէ · եկինաւ
նու · ընդ հրէից վա
շակերտացն յուան

ՀԲ ՀԳ ՀԴ ՀԵ ՀԶ

Եբրուե վեց կո ոսկե
ր ոտ յոտ. որ չէր
աղբերն. Եւ ջուր
ոտ հինն. Նատէր ի վե
տակեաւ ի չանոտ
մի յակոբայ. Ասէ վր
ւանդէր աղբեւր
լոսա յովհաեկայ
ետ յակոբ ոսկեղ ի
Ա երէց ի փուղն զոր
ան ուշն էր սկիզ
ոամարացոց. որում
գայոս ի քաղաքն
ել ընդ առաջ
ջուր նոմա անցան
սան գամ ի գաւիւեայ
ան երկիր. Եւ եկն մի
լոսա հարեալ
ակերտին նո
քնին մկրտէ. այ տէր
ոչ քան զի յոչ ոչ ել
ոտ տան

Յն բառիւրամ աշակե
սեցիկն. ելիկ
ոտ ցուցան փարս
ց. յն ել
մա
Եբրե գիտա
ոչ
ուրեայ ոչ
ուրեայ ոչ
դ ուրեայ ոչ
դ ուրեայ ոչ
դ

բայց որ չմահ է ի լերկ
ան գաւառ ծարաւ է
յայդ մանէ · մին
որ չմահ է ի լերկ դ
նմա յայ և ասաէ · ամ
աստուած հանեցէ
և խաշխնէք նորա :
արբ ետուք ինք նր ·
մեզ · և ինք աստ ի
որ զայս ի ր հուրա եմ
հայրն մեր յակո բ
ինչ ոչ ի ձ ի ց ես քան ըզ
նի : մի ըմ դումեք
ցես զ լուրն կենդա
արդ ուստ ունի
հուրա խոր է : եմ կ
ուրտ ի քան զ ի ս ի ր
ես ձեզ զ լուրն կենդանի :
ահ ձնաւ կինն · սր
դու քան զ ի ս ի ր
իակ ոչ ուն ես · ևս ր
արդ ուստ ունի
ցես զ լուրն կենդա
նի : մի ըմ դումեք
ինչ ոչ ի ձ ի ց ես քան ըզ
հայրն մեր յակո բ
որ զայս ի ր հուրա եմ
մեզ · և ինք աստ ի
արբ ետուք ինք նր ·
և խաշխնէք նորա :
աստուած հանեցէ
նմա յայ և ասաէ · ամ
որ չմահ է ի լերկ
բայց որ չմահ է ի լերկ
ան գաւառ ծարաւ է
յայդ մանէ · մին
որ չմահ է ի լերկ դ
նմա յայ և ասաէ · ամ
աստուած հանեցէ
և խաշխնէք նորա :
արբ ետուք ինք նր ·
մեզ · և ինք աստ ի
որ զայս ի ր հուրա եմ
հայրն մեր յակո բ
ինչ ոչ ի ձ ի ց ես քան ըզ
նի : մի ըմ դումեք
ցես զ լուրն կենդա
արդ ուստ ունի
հուրա խոր է : եմ կ
ուրտ ի քան զ ի ս ի ր
ես ձեզ զ լուրն կենդանի :
ահ ձնաւ կինն · սր
դու քան զ ի ս ի ր
իակ ոչ ուն ես · ևս ր

զանեմքն · զի փրկու-
տէք · մեք երկիր պա-
տէք · զոր ոչն զի
նէք · որում ոչն զի
նէք երկիր պատա-
նիցեն հատր ։
Ա ուք երկիր պատա-
ղէին · եւ ուրուք չ
լերինս յայնմիկ · և
ոչ յեղեմ երկիր պատ
ակ · յոր ժամ ոչ ի
զի եկեսցէ ժամանն
դու հաստատ ինձ
եհտ երկիր պատանիկ ։
Ա ահ ցնա յն · կին
եհտ երկիր պատանիկ ։
Հետեւ ուր արժան
է · ասէ Թէ յեղեմ · եւ
պատին · և ուրուք չ
ոք Թէ յեղեմ երկիր
յայնմիկ եւ կին ։
Հարքն մեր ի լերին
դարձ եցեալ դու ։
Թերեւ ինձ Թէ մար
Ա ահ ցնա կինն · ար
այդ արդար առացեր ։
ուն իս չէ քո այլ ըզ
այն զոր ես տաց նմա
մի ծարաւեցես յաւ
իտեան ։ այլ ջուրն
զոր ես տաց նմա · է
ղիցի նմա առեալ
ջրոց · բղխեղոյ ի կեր
անան յաւիտենակ
աննա ։ Ա ահ ցնա կին
նն · ար տուր ինձ զի
ջուրն զայն · զի մի
ծարաւեցից · և մի
եկից այսր հանել ջ
ուր ։ Ա ահ ցնա յն ·
երթ կոչեա զայր քո
Ա ւեկ այսր ։
Ա ատասխանի եւ
նմա կինն և ասէ ·
էիմ իմ այր ։ Ա ահ
ցնա բարւոյնք առաց
եր Թէ չիմ իմ այր ·
զի հինգ այր ունիս
ապ զի ոչ իմ այր ։
```
```

զնա աշակերտէն ու
ոչ գնաց յետեմ
ասէ ցնա յիսուս
ասէ ցնա յիսուս
ասէ ցնա յիսուս

եւ կնոջն վկայեմ.
ցին յնոյ վասն բան
բանիւքն հաստատ
մանէ · սամարացոյ
իւ քաղաքէն յայն
վաստակեցին մարդ
վաստակեցէն · հաւատ
հնձէ · զոր ոչ դուք
ւ առաքեցի զձեզ
մանէ հայլոր հնձէ ·
խտ · զի այլք սո
միկն բանն ճշմար
ցնծասցեն : Քանզի
հնձէ · հաստատակ
որ սերմանէն · եւ
խոհեմական : Ձի
տուալ ի կեանսն յաւ
ցէ · եւ ժողովէ զպտ
որ հնձէն վարձս առ
հունձս հաւաքել · ե
պիտակացեալքն · եւ

զարմացան այնու զի ոչ
գիտէր · եւ ասէին
չեզ · ամբարձէ
ւ հաստատեալ առակ
էն եւ հունձէ զնն ·
այլոցս ջանայ ամենայն
զգործս նորա ·
զիա · եւ հաստատեցոյց
որպէս սա առաքեցաք
արարեց զիւսայն
կերակուր այնէ զի
ուտէ ։
Ոչ երբեք ոք ինչ ասա
ընդ մի մեանս · մի՞
Վասն ինաշակերտքն
դուքն ոչ գիտէք ։
ունիմ ուտել · զոր
նուստ եւ կերակուր
կեր · Եւնա ասէ ցնշ
աստ ինն ուրեքեւ հայց

յոյժ եկեալէ ի հրէից
բրեա լուսաւ. եղիա
փառնաւտաւմ : նայ ի
հիւանդ կայր ի կա
մի սրտի սրդին
ոչ ուրեմն զիւր
կանայ գաղիլեացոյ
կին դարձեալ յո ի
եկեալէ ին ի տօնն
նին . քան զի և նոքա
զոր արար յեմ ի տօ
եւթ զամ նշանն
ացէքն . զի տեսեալ
ալան զնա գալիլէ
նա ի գալիլեայ . ընկ
ա ի գալիլեայ եկն
ի տաճարս զաս
տի պատուհանն :
ոչ այսու հետե ևս
տաճարն ցկէնն .
զի ասէին ցնոսա
ոչ ոք ի մէնջ
ի նոցանէ ոչ
ոք ի մէնջ
ոչ ոք ի մէնջ

ետուն · ևեհ յա յեմ ։
տուն ներ հոգ
ի հրեաստանէ ի գա
լիլեայ ։
Ա ասացեալ ցնոսա
կն նր կենդանի է ։
վան ժամուն յորս
ատակէն եաց · և ա
սեն ցնա ։ երէկ յե
ղն երրորդ ժամու · ե
ռել զնա կիրճն · զի
տաց հայրն նորա
ՈՒ յայնմ ժամու
յոր ում ասաց ցնա
նդանիլ · և հաւա
տաց ինքն և ամե
ն իւր ։ Զայս դա
շանաւոր յա · եկել
ի գեաղիլեա ։
Ա ասացեալ ցնա
ևս երկրորդ նը
ռել զորդին քո կենդանի է ։
Ա ասացեալ ցնա
ոչ մեռանիցէ մա
րդն ։ տէր էլ մինչ
ես մեռանիցէ մա
նուկն իմ ։
Ա ասացեալ ցնա երկ
րորդ ասացեալ
ռել զորդին քո կենդանի է ։
Ա ասացեալ ցնա
ոչ մեռանիցէ մա
րդն ։ տէր էլ մինչ
ես մեռանիցէ մա
նուկն իմ ։

զմահ հրճուալ եւ զերջ
այրն. եւ յարեաւ ար
պետ : եւ ոմն կացու
ցանէր զի ան
գեամբ էր : Եւ զի
տուց թէ բազում
մանակք են այնու
հետեւ :

Ա՛ Ահ ցնոա կամի ա
ող լինել : Պատա
սխանի ետ նմա հիւ
անդն եւաւսէց . ասէ
ւ զոգ ունիմ . թէ
յորժամ լուծցէն յու
ղիցին . արկ ցէ զին
յատազանն : Եւ
մինչեւ դան դարձեալ
այլ ոչ գտանիցես յա
ռաքապոյն իլանէ .

Ա՛ Ահ ցնոա յա ար ւ
առմահ հիճակ եւ
պնայ : եւ ոմն կացու
ցանէր զի ան
գեամբ էր : Եւ զի
տուց թէ բազում
մանակք են այնու
հետեւ :

Ա՛ Ահ ցնոա կամի ա
ող լինել : Պատա
սխանի ետ նմա հիւ
անդն եւաւսէց . ասէ
ւ զոգ ունիմ . թէ
յորժամ լուծցէն յու
ղիցին . արկ ցէ զին
յատազանն : Եւ
մինչեւ դան դարձեալ
այլ ոչ գտանիցես յա
ռաքապոյն իլանէ .

ամեր ի հիւանդութենէ
րոյ երեսուն եւ մէկ օ
անդեր այլ մի ո
չան հիւանդութենէ
այլ . ոչ ունելով նը
առաջամայն ողջան
ճն լուծցն իլանէ ր
ւոր նախ իշարժու
և յուզեր զլուծն ն
իլաներ յատազանն
ն ետ հրեշտակ
ոյ : Եւ հրեշտակ
նէ ին լուծն յուզել
ատցեղոց . որպէս
կուրծց . կաղոց . զօ
ին հիւանդութենէ :
կեալ դներ բազմու
նգ արամ . յորս ան
էն . բեղ հեզոյ հի
որ կուշեր երթալ
պատիկ աւազանին
ւեր յերկ ի պրոյ

ար։ Եւ եր շաբաթ
յաւուրն յայնմիկ.
առեալ հրեայքն զ
ոմանք զինուցեալ զբ
ժիշկն զիւրեանս
եռանդագոյնս առ
ա։ տատապանս։
ունուլ զմահ հիշ
ուժգնեցեալ
ժիշկն շաբաթ
առեալ հրեայքն
յաւուրն յայնմիկ
եր։ Եւ եր շաբաթ

ար։ Եւ առաւ ցնա
ահաւասիկ ոմանք
ար. մի՛ ոք մեղանչ
եր. զիմմ՛ չարութենէ
լինելոյ քեզ. գնա՛ ց
այրն. և պատմեցին
հրեայքն. եթէ յի՞
որ բժիշկն զիւ
ևվասան այն ոմիկն
լացեալն զյն հրեայ
յքն. զի զայն առն
եր ի շաբաթու։ և
յն պատասխան ի
ետ ընդ և նոսա. հայր
իմ. մինչեւ ցայժմ մ
գործէ և ես գործեմ.
ասն այնուհետև չ
ուանել խնդրէ ի ն
հրեայքն սպանանել
ել զյն. զի ոչ միայն
լուծանէր զշաբաթն.
այլև հայր իւր կոչէր

ան՝ զինուցեալ ի տապ
եռանդագոյնս զբ
ա։
ամբոխեցան ի տեղւոջէ
զիւրեանս խոյս ետուն
տեր Թէոփիլոսէ քահ
բժիշկեանն ոչ զի
մահիճս քո և շրջիր։
ճեղքեալ Թէոդորոս
ուժգնացեալ տապ
հիշատակեցաւ
ցեալ Թէոդորոս

զայծ և հիսաւատատարա
ունէր զանձն
այ
զբաղումսն յաղագս
կ
ի ետ յայ հասակ
կարէ որդի մարդոյ
առնել յանձնէ ուր
ինչ · երթ ոչ տեսանի
նէ զի զոր նայն առ
նէ զինոյն առորդի ·
նմին նմանգործէ ։
դի ահագին ինչ ցուց
անէ նմա զինք առ
նէ ։ եւ ոչ ցաւեցաւ ա
ոչ զանն զինոյն ցու
ցանէ նմա զգուշ
մանակ ։ ի ուրա

ան · եւ ի դաստատ
այնմ ոս առաքեցաւ
զինս · ընդունիլ զինէ
զոր · ընդունիլ զինէ
ի հայրէ յառաջ քան
զմեռանիլ եւ ոչ ընդ
կենդանի առնէ ։
ուր երթ հայր դա
տի զոք · այլ զամ
դաստատանն ետ որ
դոյ իւրոյ ։ ի ամ
էնեքեան պատուէ
սցեն զորդին · որ
պէս պատուէ են զհայրն ։ Որ չպատուէ
զորդի ոչ պատուէ զհայր զոր առաքեաց
նէ զնա ։ ամէն ամէն առեմ
ձեզ · զի որ զբանն
իմ լսէ · և հաւատայ
այնմ որ առաքեաց
զիս · ունի կեանս յաւիտենական
եւ ի դատաստան
չէ գայ · այլ անցեալ
է ի մահուանէ ի կեանս ։ ամէն ամէն
առեմ ձեզ · եթէ գայ ժամ և այժմ է ·
որ մեռեալքն լսիցեն ձայնի որդոյն
աստուծոյ · և որ լսիցեն կեցցեն ։ զի
որպէս հայր ունի կեանս յանձին իւր
նոյնպէս եւ որդոյն ետ կեանս ունել
յանձին իւր ։ և իշխանութիւն ետ նմա
և դատաստան առնել · զի որդի մարդոյ
է ։ զայս մի զարմանայք · զի գայ ժամ
յորում ամենեքեան որ յգերեզմանս են
լսիցեն ձայնի նորա ։ և ելցեն որ բա
րիս արարին ի յարուցումն կենաց ։ և
որ չարիս արարին ի յարուցումն դա
տաստանի ։ ոչ կարեմ ես յանձնէ իմմէ
ոչինչ առնել · որպէս լսեմ դատիմ ։ և
դատաստան իմ արդար է · զի ոչ կամիմ
զկամս իմ · այլ զկամս հաւր որ առա
քեաց զիս ։ եթէ ես վկայեմ զանձնէ
իմմէ · վկայութիւն իմ ոչ է ճշմարիտ ։

նեքին որի գերեզման
նա կայցեն լուեցեն
ձայնի նր և եկեսցեն
արտաքս : Որոց բա
րիս գործեալիցէ ի
յարուցին կենաց, և
որոց զչար արարեալ
ելից յարուցին դատ
աստանաց : Ոչ կա
րեմ եսս անձնէ առ
նել եւ ոչ ինչ . այլ ի
որպէս լսեմ դատիմ
և դատաստանն իմ
արդար է :

Ոչ ի ոչ խնդրեմ զիւ
կամսիմ . այլ զկամ
ն այնորիկ որ առ
աք զիս :

Եթէ ես վկայեմ վասն
իմ չէ՛ ճշմարիտ ։

Եթէ ես վկայեմ վասն
անուն իմոյ ամենայն

ժամ ունիմ վկայու
թիւն ի յովհաննէ :

Դուք առաքեցէք առ
յովհաննէս և վկայեաց
ճշմարտութեան :

Ես ոչ ի մարդկանէ
վկայութիւն առնում
այլ զայս ասեմ զի
կեցուսջիք :

Նա էր ջահել որ
բերէր և լուսաւորէր
և դուք կամեցայք
ժամանակ մի ցնծա
նել ի լուսոյ նորա :

Եւ ես ունիմ մեծ
վկայութիւն քան
զյովհաննէ . զի
գործքն զոր ետ ինձ
հայրն զի կատարեսցեմ
զնոսա . գործքն
զոր ես առնեմ
վկայեն վասն իմ
զի հայրն զիս
առաքեաց :

Եւ հայրն որ
առաքեաց զիս
նա վկայեաց վասն
իմ . ոչ ձայնն նո
ցա երբէք լուարուք
և զտեսիլ նորա ոչ
տեսէք :

Եւ զբանն նորա
ոչ ունիք բնակեալ
ի ձեզ . զի զոր
նա առաքեաց
զդմա դուք ոչ
հաւատայք :

Քննեցէք զգրսն
զի դուք կարծէք
ի նոսա կեանս
յաւիտենից ունել
և նոքա են որ
վկայեն վասն
իմ :

Եւ ոչ կամիք
գալ առ իս զի
կեցուսջիք :

Զփառս յմարդկանէ
ոչ առնում :

Այլ գիտեմ զձեզ
զի ոչ ունիք
զսէր Աստուծոյ
ի ձեզ :

Ես եկի յանուն
հաւր իմոյ և ոչ
ընկալայք զիս .
եթէ այլ ոք եկեսցէ
յանուն իւր զնա
ընկալայք :

Զիա՞րդ կարող էք
հաւատալ դուք
որ փառս ի միմեանց
առնուք և զփառսն
որ յԱստուծոյ միայնոյ
ոչ խնդրէք :

Մի՛ կարծէք թէ
ես մեղադրեցից
զձեզ առ հաւրն .
կայ որ մեղադրէ
զձեզ Մովսէս յոր
դուք յուսացեալ էք :

Զի եթէ հաւատայիք
Մովսիսի հաւատայիք
և ինձ . զի նա
վասն իմ գրեաց :

Եթէ զգրոցն նորա
ոչ հաւատայք զիա՞րդ
զբանս իմ հաւատայք :

քին իսկ էն · ու վկայ
իսէնական · ևնդ
ուն եղկեանդ յա-
հ ամարիկ նոքա՛ք
ցեկ զգիւր ու · զի դուք
հաստատ եք · քնդե
ք ուստ ձեզ ոչ
ետց դուք ընդ
ա ոչ զսա առաք
կեալ =

ընդունիք ի չեզ ոչ
տեսէք = ևայլ զբան
կայութիւն · այլ զայս
դիանէք առնուլ վճ
երթեք լուսաւորիք և
ոչ զտեսիլն նորա

Թէոդոն = ոչ
վկայեցաք հշմարտու
թ · ու յուդայականդ
ք չեն առաքեալք
ևս վասն իմ =

Թէոդոն · զսր վկայե
շմարտութ վկայու
ւդուք գիտէք եթէ
այլ ևս վկայե վասն

զսրբեա ցիս հայր զի
կատարեցից զնոսա =
ոքին իսկ գործէն
զսր գործեմ · վկայե
վասն իմ · եթէ հայր
առաքեաց զիս ևս
վասն իմ =

Ի տեսանէ ինչ ըզ
ծաղկատուր քաջսիրտ
ուշիմեան ներշնչեալ
իւրացուն տիրելոյն
գինւոյ գթոյ տէր
Ստեփանոս առնիկ
ատամբեկ հա-
բատացեալ ի
ճշմարիտ հաւատս
քրիստոսի ։ ի
նոյն ժամանակի
ոչ կարէր զինքն
ի սրտի կարկեղն
ընդունել հայել
եկեղեցւոյն զնա
հօրինոյ ետ ընդուն
ել զնա ։ ի
նէ զիա =
ոյն ։ եռեակի յանուն
րն այ ոչ ուներ յայտ
փութայ զնել զի զսե
նոյ ոչ առնուր։ այլ
ապատա ի մարդա
ւն ։ =
աւուր զի զկնայն
դուք ոչ կամիք զայ
լինք ասէ զի - ա
յն վայրկ - ասուն հայ
եղեալ ոչ էր ա
ստ ։ =

ցն · նոյն պէս եւ ի կ
եւ զհացն յա
ղագս բազմեցան մարդիկ
ջն ՚Ի՚ոյ ՚Ի՚ովրեհ
դուկք = եւ էր հաւտ
յոյժ ի տեղւոջն եւ
զի մեզ ուշիմք զմար
դուկք = Ահա կին
չէ · առայդ չափ մա
կուն · այլ պէս զին
պատանեակ մի · որ
ունի հինգ նկանակ
անդրեաս եղբայր
սիմոնի վիմի · Է աստ
կերտացն նորա ·
ահ ընդ այսքան հա
կաւ ինչ առնուցու ·
բազմեցան մարդիկ
նգ հազար ·

ՀՃ

ՀԺ

ՀԺ

ՀԺ

զար հուրեայն յոյժ։ զի փայլ իւր ծուխ
ոչ տեսանէին զայր հինգ կամ երեսուն։
և տեսին զնշանն մարդկան և վարեալ իբրե
զոր արար աստ ի նմա շնչելոյն յուզեր ։ և
ի սաստիկ հոլմոյ հրատարձակ յայնմ ածմամբն
ամ ։ և չէին եկեալ
իբրե նաեմացու
ուն ։

վան ի կափարտնաս
գային յայն կողմ
րն ամոթեալ ինա-
ակերտք նր ի ծովեզ
երեկոյ եղև ի քինա
լեառն մեծայն և իբրև
զնա Թադաւոր ։

ձեն յաւիտեան ։ ամէն ։

ոյնէր յաշխա
ր ։
մարդարէն ։ որ զալ
ղ ա՛ն ի՛ն ՀՀմարիտ
զոր արար աստ ի նմ
և տեսին զնշանն
մարդարէն ։ որ զալ
եաւ ի կերոզացն ։
նակէ անտի ։ որ յար
հինգ գարեղէն նկա
կաւի զկոտորցն ի
ցին երկոտասան ա
ղ ։ ժողովեցին և լը
տաղ ։ զիմն ինչ կուր
զնշխարեալ կոտոր
տանիւր ։ ժողովեցի
եցան աստ ցաշակեր
մեցան ։ և իբրև յար
ան ։ որ չափ և կա

կերակուրն. այլ զի
մի զկոր ըստակա՛ն
երկայնդ գործեցի
տի և յատկեցարուք։
կերակուրդ ի հացէ՛ն
ինչ տեսիր. այլ զի
խնդրէիր դուք զիս.
իբր ոչ ելէք նշան ո
մեն ամէն ասեմ ձեզ
նոցա յո՛ւսուկ. ա
տուսխանի եմ
ասեն ցնա ուսբբի. է
րբ եկիր այ՛ստ
այնկոյա ծովուն.
ուրեք գտին զնա
ում խնդրէ զյո՛ւ և
եւեկին ի կափառնա՛
ն ոչ աշակերտքն նո՛ր.
ուին նոքա զնա՛ն
դն եկէք յո՛ւր անդ
րեւ եսեն ժողովուր
կերակուրդ ուր
ղհացն կերան։ իբ

ա՛ւսուկ ցնուսա
յո՛ւ. եսեմ մի՛ երկնչէք.
ւկսանէին ընդուն
ղ զնա ի նաւն և
վազ վազակի եղ
աս նաւն յերկի՛
ն որ յորդիացին։
ղր ժողովուրդն որ
կայր յայնկոյա ծովուն,
տեսանէր թէ այլ նաւ
ոչ գայր անդ. բայց ե
միայն ի միոյն յոր
մոնն աշակերտքն
նո՛ր ելեալ մտեալ
նաւ ընդ աշակերտսն
նոցա և ոչ ելեալ ի
նաւն. բայց ե
միայն աշակերտքն
ղերթեալ յայ
ղ զնացին կերան։

զ յՀեզ · Լմե տեսէ՛ք
զաւրութիւն = յիւ տաւրա
իսկ : Աւր հաւատաս
զեմ հոգին կենաց՝ ան
զի մեռցի՛ն եւ ոչ
զան = ասէ ցնոսա յա
կնիկ = Եւ ահա ոմն
ժամ տուր մեզ զհո
ասէն ցնա՝ աւր յա
շիւարհ = Եւ
յայտ՝ սուիլանէն յեր
զհոգին իմ տացէ՛
Հեզ զհոգն յերկնից
հոգն յերկնից = Եւ
ոչ մոռանայ եւս Հեզ
ասէն աւետ Հեզ՝ եկի
ասէ ցնա յա՝ ամէն
կնիկ եւս ոմն տես

զ Հ Հ մ յ

պատմութիւնդ՝ որպէս
զմանուկն յառա
ասէն մեր կերան
= ոչ եթէ
տուցուք զինչ գան
տեցուք Եւ հա
շանս առնիցես զի
ասէն ցնա զինչ նո
= ոսկեայն զի
տասնեակ զինչ գնի
գան ցնա ասէն
ցա՝ այսպէս
ասատիանի եմ
= զի վաթսուն
կնեցեմք = զի վաթսուն
ասէն ցնա զինչ տա
= Ջա
զան զի զնա հայ
մարդոյ տացէ՛ Հեզ
կան · զոր որդի
ի կենդանի յաւիտեան
կերակուրն · որ ձեզ

զ Հ Հ մ յ

զեսահոյ հաստատեաք։

ամենայնիւր

տայիցէ չհայր-ասո-

խոհեսցէք։ Եւորդայ

առ խոյ հանդիպեալ

ոչ ոք կարէ զայն

յարուցից զնա յա-

մենայն ։ այլ

ցիս հայր՝ ոչ կորու-

զիս։ զի զայս զօրեա

մոյ սո առաքեաց զ

եցայր ըզկամսայնոյ

ոչ զի վիճակիմարար

իկորատաք եացն։

զիս =

յաջմէ կատմ ։

ան եցէ զօրդի։ Հայր

յոհ ։ զի զայս սո տես

ուրն յետոյս։ =

յարուցից զնա յա-

ութ ի նմանէ ։ այլ

ցիս հայր՝ ոչ կորու-

զիս։ զի զայս զօրեա

մոյ սո առաքեաց զ

եցայր ըզկամսայնոյ

ոչ զի վիճակիմարար

իկորատաք եացն։

զիս =

յաջմէ կատմ ։

ան եցէ զօրդի։ Հայր

յոհ ։ զի զայս սո տես

ուրն յետոյս։ =

յարուցից զնա յա-

ութ ի նմանէ ։ այլ

ցիս հայր՝ ոչ կորու-

զիս։ զի զայս զօրեա

մոյ սո առաքեաց զ

եցայր ըզկամսայնոյ

ոչ զի վիճակիմարար

իկորատաք եացն։

զիս =

յաջմէ կատմ ։

ան եցէ զօրդի։ Հայր

յոհ ։ զի զայս սո տես

ուրն յետոյս։ =

յարուցից զնա յա-

ութ ի նմանէ ։ այլ

ցիս հայր՝ ոչ կորու-

զիս։ զի զայս զօրեա

մոյ սո առաքեաց զ

եցայր ըզկամսայնոյ

ոչ զի վիճակիմարար

իկորատաք եացն։

զիս =

յաջմէ կատմ ։

ան եցէ զօրդի։ Հայր

յոհ ։ զի զայս սո տես

ուրն յետոյս։ =

յարուցից զնա յա-

ութ ի նմանէ ։ այլ

ցիս հայր՝ ոչ կորու-

զիս։ զի զայս զօրեա

մոյ սո առաքեաց զ

եցայր ըզկամսայնոյ

ոչ զի վիճակիմարար

իկորատաք եացն։

զիս =

յաջմէ կատմ ։

ան եցէ զօրդի։ Հայր

յոհ ։ զի զայս սո տես

ուրն յետոյս։ =

եթէ ոչ կերեսիմբ ըզ
ամենայն ամէն առեմ ձեզ
զմարմին որդւոյ մարդոյ
եւ արիւն նորա ոչ ըմպէք
կարէ՞ք ասել մեզ
զմարմին իւր յուտել
եւ զարիւն նորա ըմպել
ասէ ցնոսա յայ ըզ
այսէհաց. որ յեր
կնէցն իջեալ է
մանէ մի մեռանիցի
եհաց կենդա
նի. որ յերկնից իջի
ւլ. եթէ ոք ուտիցէ
ի հացէս յայմանէ կ
եցցէ յաւիտեան
եւ հացն զոր ես տա
մարմին իմ է. զոր
ես տամ վասն կեան
քոյ աշխարհի
խաւհ
եցան ընդ միմեանս հրէայքն
ասելով. զիա՞րդ կարէ
սա տալ մեզ
զմարմին իւր յուտել
եւ ասէին. զիա՞րդ
կարէ մի մեռանել
ամէն ամէն ասեմ ձեզ
եթէ ոչ կերիցէք ըզ
մարմին որդւոյ մարդոյ
եւ արիւն նորա ոչ ըմպէք
ոչ
զմարմին նորա կերայք
եւ զարիւն նորա արբայք
ոչ
եհաց կենդանի
ոչ
ընդ ինձ կայ
ոչ
ոչ
ոչ

զիս. Եւ նա կեց ցե-
ան իմ։
Այսր հայցն ոմն զի-
րկնեց ի քեզ. ոչ ու-
պէս կերան հարքն
Հեր մանանայն ի
եւ մեռան. որում
ն զհացս զայս կեց
ցէ յաւիտեան։
Այս ասաց ի ժող
ովուրդն Յուդայ
անէն ի կատարն
աւուրն մեծ. և բաղ
մք յաշակերտացն
իբրեւ լուան ասե-
լոյ զայդ. ասէին
ոյլ կարի լսել զնա։
իբրեւ գիտաց Յի-
եանէն եթէ
տրտնջէին վասն
տուն ջէ ինն ընդ
ասէ ցնոսա. այդ զայ
մարմին ուտիցէ մա
զիս. Եւ նա կեց ցե-
ան իմ։
Այսր հայցն ոմն զի-
րկնեց ի քեզ. ոչ ու-
պէս կերան հարքն
Հեր մանանայն ի
եւ մեռան. որում
ն զհացս զայս կեց
ցէ յաւիտեան։
Այս ասաց ի ժող
ովուրդն Յուդայ
անէն ի կատարն
աւուրն մեծ. և բաղ
մք յաշակերտացն
իբրեւ լուան ասե-
լոյ զայդ. ասէին
ոյլ կարի լսել զնա։
իբրեւ գիտաց Յի-
եանէն եթէ
տրտնջէին վասն
տուն ջէ ինն ընդ
ասէ ցնոսա. այդ զայ
մարմին ուտիցէ մա

ՀԳ	ՀԵ	ՀԶ	Հ
ՀԴ	ՀԶ	Ճ	Ղ
Ե	Ե	Ե	Ե
Ե	Ե	Ե	Ե
ՀԵ	ՀԸ	ՀՃ	ՀՂ
ՀԶ	ՀԹ	ՀՄ	ՀՅ

ստուտա խանութեան

Ի ՏՈՒՆ ԱՂՔԱՏԱՑ ՈՐԴՒ ՄԱՐԴ
ՈՐ ՈՉԻՆՉ ԿԱՐՍ ՓՈՂ
ՏԱԼ ԱՆԻՆՔ ՓՈՂԻՆ ՏԵՐ
ՆԱՆ ՀԱՇԱԿԵՑԱՒՆ ։
ՄԻՆՉԵԱ ԱՂՔԱՏԸ ԿԱՄԻ
ԵՐԹԱԼ ։
ՆՄԱՆ ԱՒԱԶԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԱՇՏՈՒԹԵԱՆ
ՈՐ ՅԱՆՁՆԵՑԱՒ ՔԵԶ ՏԵՐԸ
ՅԻՇԵՑԵ ՈՐ ՉԻՄԱՑԱՒ ՔԵԶ
ՏԵՐԸ ։
ՄԵՂՔ ՅԻՇԵՑԵՔ ՈՐ ՄԵՂԱՆՔ
ՄԵՐ ՏԵՐՈՋ ՀԱՆԴԵՊ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
ՈՐ ՄԵՂԱՒՈՐԱՑ ՄԵՐ ՓՐԿԵՑ
ՅԱՅՍՄԱՆԷ ԲԱԺՆԻ
Է ԻՄ Է ։
ՏՐՏԵԱՆ ՆՄԱՆ Է ՀՕՐ
ՏԱՌ · ԵՒ ՉԷ ՈՉԻՆՉ
ՏՈՒՆ ԱՂՔԱՏԸ ԿԱՐՈՂ
ԹԵ ՈՉԻՆՉ ԿԱՐՍ ՓՈՂ

ՀՅ	Ճ	Ճ	Ղ
ՀԹ	ՀՀ	Ճ	Ղ
Ե	Ե	Ե	Ե
Ե	Ե	Ե	Ե
ՀԸ	ՀՂ	ՀՃ	ՀՂ
ՀԹ	ՀՄ	ՀՃ	ՀՅ

ԹԱԹԱՓՈՂԵՑՈՒՑԱՆ Է

ՁԵՋ ։

ԱԿԱՏՈՒՄ ԵՒՍ ՏԵ
ՄԱՐԴՈՅ · ՁԻՆԵԱՆՈՑ
ՅԱՆԴԻՊԵՔ ԶՄԱՐԴԸ ԶՈՐԴ Ի
ՅՈՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ՀԱՆԴԵՊ

սատան ՚ի գործէ իւր
զիւրոյ չէ գործէ զիւր
ստրկութեան ։ ոչ կարէ
աշխատ հաստել ընդ
Ձեզ ։ քանզի զիա տուե
ալ ։ քանզի ձեր ժամ
նակիմ չէ հասե
ալ ։ ցանց յս ժամա
հաւատացեալ լինոյ ։
եղբարքն իսկ էին
ար հի ։ քան զի ու
ղիքն ՚ի հրէաստան ։

Ի ւաշակերտքն
քո ։ տեսցեն զգործ
ս ։ զոր գործես ։
զիսկզբնէ սուրբ ։
խոստումն ինքն համար
Հանգիստ լինել ։ եթէ ըն
այդ գործեա՛ յայտ
նեա զան ձինքս աշխ
հրէից ։ զան զի ու
եղբարքն իսկ էին
հաւատացեալ ինո՛ ։
աւե՛ ցինն յս ։ ժամա
նակիմ չէ՛ հասե
ալ ։ քանզի ձեր ժամ
ստրկութեան ։ ոչ կարէ
աշխատ հաստել ընդ
Ձեզ ։ քանզի զիա տուե
ս ։ զոր գործես ։
զիսկզբնէ սուրբ ։
խոստումն ինքն համար
Հանգիստ լինել ։ եթէ ըն
այդ գործեա՛ յայտ
նեա զան ձինքս աշխ
հրէից ։ զան զի ու
եղբարքն իսկ էին
հաւատացեալ ինո՛ ։
աւե՛ ցինն յս ։ ժամա

տասան ։
ան ։ զան զի ու
ղիքն ՚ի հրէաստան ։

Ի սկզբանէ էր բանն, եւ բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր բանն: Սա էր ի սկզբանէ առ Աստուած: Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, եւ առանց նորա ոչ ինչ եղեւ զոր եղեւ: Յնմա կեանք էին, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան: Եւ լոյսն յաւիտենից լուսաւորէ, եւ խաւար զնա ոչ ընդունի: Եղեւ մարդ առաքեալ յԱստուծոյ, անուն նորա Յովհաննէս: Սա եկն ի վկայութիւն, զի վկայեսցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքեան հաւատասցեն նովաւ: Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն: Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ եկեալ յաշխարհս: Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ: Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան: Որ ընկալան զնա, ետ նոցա իշխանութիւն որդիք Աստուծոյ լինել հաւատացելոց յանուն նորա: Որ ոչ յարեանց, եւ ոչ յարենէ մարմնոյ, եւ ոչ յակամայութենէ այրոյ, այլ յԱստուծոյ ծնան: Եւ բանն մարմին եղեւ, եւ բնակեաց ի մեզ, եւ տեսաք զփառս նորա, զփառս իբրեւ միածնի յհաւր, լի շնորհաւք եւ ճշմարտութեամբ: Յովհաննէս վկայէ վասն նորա, եւ աղաղակէ եւ ասէ. Սա էր զոր ասացի. Որ յետ իմոյ գալոցն առաջի իմ եղեւ, զի նախ քան զիս էր: Եւ յլնոյ նորա մեք ամենեքեան առաք զշնորհս փոխանակ շնորհի: Զի օրէնքն յՄովսէսէ տուաւ, շնորհ եւ ճշմարտութիւն յՅիսուսէ Քրիստոսէ եղեւ: ԶԱստուած ոչ ոք երբէք ետես, միայն Միածինն որդի, որ է յգրկի հաւր, նա պատմեաց: Եւ սա է վկայութիւն Յովհաննու, յորժամ առաքեցին հրեայքն յԵրուսաղէմէ քահանայս եւ ղեւտացիս, զի հարցանիցեն զնա. Դու ո՞վ ես: Եւ խոստովանեցաւ, եւ ոչ ուրացաւ, եւ խոստովանեցաւ. Զի ես ոչ եմ Քրիստոս: Եւ հարցին զնա. Զիա՞րդ ուրեմն. Դու Եղիա՞ ես: Ասէ. Ոչ եմ: Մարգարէ՞ դու ես: Պատասխանի ետ. Ոչ: Ասացին ցնա. Ո՞վ ես, զի պատասխանի տացուք առաքելոցն որ առաքեցան առ մեզ: Զի՞ ասես զանձին: Ասէ. Ես ձայն մի եմ որ կարդայ յանապատի. Ուղղեցարուք զճանապարհ Տեառն, որպէս ասաց Եսայի մարգարէ: Եւ առաքեալքն էին յփարիսեցւոց: Եւ հարցին զնա, եւ ասացին ցնա. Զիա՞րդ ուրեմն մկրտես, եթէ դու ոչ ես Քրիստոս, ոչ Եղիա, ոչ մարգարէ: Պատասխանի ետ նոցա Յովհաննէս, եւ ասէ. Ես մկրտեմ զձեզ ջրով, բայց յձեզ կայ որ զձեզ ոչ ճանաչէք: Նա է որ յետ իմոյ գալոցն առաջի իմ եղեւ, զի նախ քան զիս էր: Զոր ես ոչ արժանի եմ լուծանել զկօշիկ ոտից նորա: Զայս ի Բեթանիա եղեւ յայնկոյս Յորդանանայ, ուր էր Յովհաննէս մկրտեալ: Յաւուրն միւսում տեսանէ Յովհաննէս զՅիսուս գալ առ ինքն, եւ ասէ. Ահա Գառն Աստուծոյ, որ վերանայ զմեղս աշխարհի: Սա է զոր ասացի. Զի յետ իմոյ գալոցն առաջի իմ եղեւ, զի նախ քան զիս էր: Եւ ես ոչ ճանաչէի զնա, այլ զի յայտնեսցի յԻսրայէլ, վասն այնորիկ եկի ես մկրտել ջրով: Եւ վկայեաց Յովհաննէս, եւ ասէ. Տեսի զհոգին իջանել իբրեւ զաղաւնի յերկնից, եւ հանգեաւ ի վերայ նորա: Եւ ես ոչ ճանաչէի զնա, այլ որ առաքեաց զիս մկրտել ջրով, նա ասաց ցիս. Յորում տեսանիցես զհոգին իջանել եւ հանգչել ի վերայ նորա, նա է որ մկրտէ հոգւով սրբով: Եւ ես տեսի, եւ վկայեցի եթէ սա է Որդի Աստուծոյ:

զոր ինչ ոմանք յեր-
կարս արարեալ
զիւր դատաստան
մատուցանեն՝ յա-
ռաջի ամենեցուն
եւ ամենեքեան զա-
մենայնիւ զարհու-
րեալ՝ վասն այն
որպէս մոլեխաբ եւ
ոչ երբէք ի մոլեխաբ
թերեւս՝ զի
փառասիրութիւն
եւ նախանձ չկայ
ի նմա։ այլ հարց առա-
քելոց նմանեալ
եւ ամենայնիւ
զարհուրեալ
զի ոչ ոք ի մեզ
գիտէ զիւր
ինքեան մոլեխաբ լուծ
ցին՝ ընդ իւր ցաւս
ցեւարէք՝ զի ոչ ոք ի
խակ մարդ բժշկեցի
եւ ոչ հիւանդ։
զոր ինչ ոմանք յեր-
կարս արարեալ
զիւր դատաստան
մատուցանեն՝ յա-
ռաջի ամենեցուն
եւ ամենեքեան զա-
մենայնիւ զարհու-
րեալ՝ վասն այն
որպէս մոլեխաբ եւ
ոչ երբէք ի մոլեխաբ
թերեւս՝ զի
փառասիրութիւն
եւ նախանձ չկայ
ի նմա։ այլ հարց առա-
քելոց նմանեալ
եւ ամենայնիւ
զարհուրեալ
զի ոչ ոք ի մեզ
գիտէ զիւր
ինքեան մոլեխաբ լուծ
ցին՝ ընդ իւր ցաւս
ցեւարէք՝ զի ոչ ոք ի
խակ մարդ բժշկեցի
եւ ոչ հիւանդ։

ոմա զիւկատ ցեղն զոյս = փարիսեցիքն սպասու-
ցին զհանդատութեանն ու = ուսուցեցին զա-
ղովմտեանն զնամանէ = ցեղն զաստուածոյ
ուղիղ փարիսե = զոմա այս առնէ =
մինչեւ աւետիսին նը = շանա առնեցէ. քան
քեզն յորժամ գայցէ. = ցին իւնա ևսատկին.
մատուցանէ ընծայ = ուրբաթումբ իւ ժողո
ւոյն ոմա զիչէր հատե = լ. ևելիւ ձեռաց նը.
ոմա զինդիկին զնա ոմն = եմ ևոնա աստբեաց զիս =

զիտէք. ևս զիտեմըղ = զոմա զիս. զոմ դուրքն այ
արիսա սուսատեցոյն = եմ ևկեսա. այլէ չգիմ
ևյանձնէ իմմէ. այլ = ուսոյ ևես զիտեմ զ
անէրևսատր = ւ զիս զիտէք. ևմէ
ստացարին. ուսուցէր = զոմա այս առնէ =
սաղաղակեցաց յա = մէ զիտէք ուսոյ
ոմէ զիտեմ = յորժամ գայցէ այլ
եմք ուսուցէ = խակըն = քեզն. այլ զոմ զիտ
ացին. ևմէ սուցէ = տաք իշխանքն զիտ
զմայ = գուցէ սուտ = սո. ևչսուցեն ինչ ընդ
սիկ յայտնապէս = ատանանել. ևսուս
զոմ = զոմանդիկին ոչ
ոտ. զիսուցեալ

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ
ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

Ես ոչ եմ արժան ես ոչ եմ արժան
զի մտանիցես ներքոյ տանս իմոյ
զի մտանիցես ներքոյ տանս իմոյ
այլ միայն ասա բանիւ
այլ միայն ասա բանիւ
եւ լիցի հոգի իմ
եւ լիցի հոգի իմ
առողջացեալ
առողջացեալ
Ես ոչ եմ արժան
զի մտանիցես ներքոյ տանս իմոյ
այլ միայն ասա բանիւ
եւ լիցի հոգի իմ

ՃԿ	ՀՃ	ՀՃ	ՀՃ
ՃՀ	ՀՃ	ՀՃ	ՀՃ
ՃՁ	ՀՃ	ՀՃ	ՀՃ
ՃՂ	ՀՃ	ՀՃ	ՀՃ
ՃՃ	ՀՃ	ՀՃ	ՀՃ

ստատուածոյ ի նմանէ
ինչ · նոյն ի նմանէ
զմարդ · եւ ոչ լսէն
տուին զնոսա մեր դատին
պատ խաւսեցաւ մարդ
ատաստանի · ե
տուն նոց փարիսեց
էքն եւաւեն · մի՛ թէ
եդուք մոլորեցարուք
զն հաւատայ ի նա
կամ ի փարիսեցոցն
այլ այն խաժամուժ
ամբոխն · որ չգիտ
են զաւրէնս եւ նզով
եա՛լ քեզ ·
ահ նիկոդիմոս ցի
նա · որ եկեալ էր առ
նա ի գիշերին յոտա
լացդեն · եւ մի՛ էր ի
նոցանէ · մի՛ թէ
տուրէնքն մեր դատին
զնա · եւ ոչ լուիցէ
նէ ի նմանէ գործսն
ասէն նմա · մի՛ թէ դու
ես գալիլեացի · ուր
ոնա հետ գեղջ · ու
դատուածներ գալոցէ չ
ես գալիլեացի · եւ երբեք
ասէն · թէ ի գալիլ
լոցիցէ չ ոչ գիտէ
մի՛ թէ ի գալիլ
ակակնջն առաք ինն

Վասն ուսուցեալ ըզ
նա առաքեալսն ։
կինս այս ըմբռնեալ
ինքն յայտնապէս
շնացեալ ։ Այսու
հնան պատուիրեց
մեզ մովսէս զայն
պիտին քարկոծ ա
նել ։ արդ դու ըզ
ինչ ասես վնդորա ։
այս առեին փոր
ձելով զնա ։ զիսուս
նոցին ամբաստանո
ւմի զնմանէ ։
ակ յե՛ի խոնարհ
նայեցուց գրեր մատ
ամբն յերկիր ։ իսկ ե
րբե՛ ստիպեին հար
ցանել զնա ։
այեցեալ ի վեր ա
ս՛ց ցնա ։ ան մեղն ի
ձէնջ ։ նախ նա ըն
կամ գիտեն զինչ գո
րծէ ։ պատասխա
նի եւտուն նմա ևա
սեն ։ մի՛թէ և դու
եւ՞ ի գալիլեէ եղեա՞
քննեա և տես ։ զի
մարգարէ ի գալիլե
է ոչ յառնէ ։
Վասն կնոջն խուրջ
քա ընկերոջ ի
տե ղի եւր ։ իսկ
յետոյ ած ի լեառն
ձիթենեաց ։ և լինէր
առաւաւտն դար
ձեալ եկն ի տաճարն ։
և զայլսն առ նա ամ
ժողովուրդն ։ և ու
սուցանէր զնոսա ։
Ձին քահանայ
ապետքն և փարի
սեցիքն ։ կին մի լամ
ռնեալ ի շնութե

պիտի. ասաց ցնա
տէր = ասա ինձ
տուր զքեզ. եթէ յայսմհետէ
ոչ ես դատաստանատեմ
ոչ ոք զքեզ. և
ես ոչ ասեմ = ցնա. և
պատասխանի ետ
ցնա կին դուք ոչ
դատաստանեցէք
զքեզ. ոչ ոք
խանդեաց ետ յա ասաւծ
ցնա. վասն
ասի նր = պատաս
խանի ետ յա ասաւծ
կին դուք մի
երկնչիք ի
նանէն = եւ ճշտաց մինչ
զնոցին մինչեւ յետին
ոքն = ակսեալ յառա
ջինսն մինչեւ
երկուրի = եւ ետեալ
ար հայեցուածքն
ասաւծ
= տուրս
կեցէք զքար ի վերայ

ասաւծ ետ
ցնա = ես
ոչ մեղանչեմ
զքեզ. երթ յայսմհետէ
ոչ եւս դատաստանեսցես
զքեզ. և
յա ասաւծ ցնա. և
ոչ ես
= տուս
պիտի. ասաւծ ետ
ցնա. թէ
կայտուքիւմ ճշմա
րիտ ես ասեմ
ձեզ ոչ ունիմ իմոյ. վը
ասեն հեթ վկայեմ
վկայութիւնք
ճշմարիտ
վկայութիւնք չէ
չինքն վկայեմ և
եղիցի. դուք վը
ասեն
= սեն ցնա փարիսե
ցիքն = ասեն ցնա փարիսե
ցիքն. դուք վը
ասեն
ասեն ցնա փարիսե
ցիքն = ասեն ցնա փարիսե
ցիքն. դուք վը
ասեն

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ ՀՀ

ցինն ի նա։

մ հատուտա
խաւսեցաւ։ բազու
ապատ։ ի բերե զայս
ոչս ևր առնեմ հան
միայն։ զիւեա զհաց
դիւռե։ ոչ ելծող զիս
ատաք եացն զիս ևն
զայն խաւսիմ և ար
ուսոյց զիս հայրնիմ.
և յանդիման իմմէ ինչ
գիտասջիք ըմեմ
ի մարդոյ ։ յայնժամ
ցուցանիցէք զսրբ
ան ինձ ։ ասէ ցնն
նուտա յն ։
ասէր ցնա ։ ասէ ցը
տացին ։ ըմ զհօրմ
յայնիմ հի ևոչ զը
մանե զայն խաւսիմ
ի նմանէ ևս զիս
ինքեանս ։ զհայր
ևս ևմ ևհայրն ևս
ևմ ևհայր ։ զբանս
զոր զիս լսէք ևնը

մար իւր է ։
ատաք եացն զիս
ոչ ևղատել այլ ար
նիմ վասն ևր խաւսե
ցեալ զիս ևմ ։ բազում
ևմ ևհայրն ևս
և խաւսիմս իմէ ընդ
նուտա յն ։ նուտա զի
դուք ոչ ևմ ։ ևհատ ցը
ևր ։ ևհատ ցը
մեռանիցիք ի մեղս
տացեն զիս ևհայրն
ան ինձ ։
ի մեղս ևր մեռ
խարհ ևհատ ևհ զ
ևս չեմ յաշխարհ
անատիեմ ։ դուք յար
ևս ևմ ։ ևես ի վերուստ
ևմ ։ դուք ոչ ի
դուք ոչ ևմարիք զամ

Հրեայքն հաւ-
ատացեալս. եթէ
դուք կացէք ի բան
ի՛մում՝ ճշմարիտ
աշակերտք իմ ե-
ք. եւ ճանաչիցէք զճշմար-
տութիւն, եւ ճշմարտու-
թիւնն ազատեսցէ զձեզ։

Պատասխանի՛ն ցնա հրեայքն. զաւակ
ենք մեք Աբրահամու, եւ ոչ երբեք
ումեք ծառայեցաք, զի՞ դու ասես
եթէ ազատ լինիցիք։

Պատասխանի՛ Յիսուս ասէ ցնոսա.
ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի ամենայն
որ գործէ զմեղս՝ ծառայ է մեղաց։ Ոչ
ծառայն կայ ի տանն յաւիտեան, այլ
որդին կայ յաւիտեան։ Իսկ եթէ որդին
ազատեսցէ զձեզ՝ ազատ եղիջիք ի
հարկէն ձերմէ։

Պատասխանի՛ն ցնա հրեայքն. զաւակ
ենք մեք Աբրահամու, եւ ոչ երբեք
ումեք ծառայեցաք, զի՞ դու ասես
եթէ ազատ լինիցիք։

Պատասխանի՛ Յիսուս ասէ ցնոսա.
ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի ամենայն
որ գործէ զմեղս՝ ծառայ է մեղաց։ Ոչ
ծառայն կայ ի տանն յաւիտեան, այլ
որդին կայ յաւիտեան։ Իսկ եթէ որդին
ազատեսցէ զձեզ՝ ազատ եղիջիք ի
հարկէն ձերմէ։

աստուած երկնից ոչ հաւ-
տայք զի զՔրիստոսէ ու-
ղարկեալ իմ եմ ։ ոչ հաւ-
տայք զի ես ի քրիստոսէ
եմ ։ ասեմ ձեզ ։ զի զոր
տեսի ես ի հաւր իմում ։
խոկամիջ առնել ։ զի նա
ուսոյց ինձ ։ եւ ընդ իս
է ։ եւ ոչ եթող զիս մե-
նակ ։ զի միշտ առնեմ
զհաճոյս նորա ։ ոչ ինչ
։ յոհ

զբանս իմ ։
մանեցէք զիս վասն
գործոցս յորոց
։ վասն ոչ հաւատայք
թէ ես զքրիստոսէ եմ
ասեմ ընդդէմ ոչ հա-
տու ։ ոչ ինչ ։ յոհ
։ ոչ ինչ ։ յոհ
։ ոչ ինչ ։ յոհ

հայր · որ փառաւո-
ղն իմ ոչ ինչ է ն ·
սու եմ զանձնիմ · փա-
ռաւորէ զիս հայր
իմ · որ ասէք եթէ
մեր է · եւ ոչ ծա-
նեաք զնա · ես
գիտեմ զնա · եւ
եթէ ասեմ թէ ոչ
գիտեմ զնա · եղէց
նման ձեզ սուտ-
կաց · այլ գիտեմ
զնա · եւ զբանն իմ
պահեմ ։ Աբրա-
համ հայր ձեր
ուրախ եղեւ ·
զի տեսցէ զաւր
իմ · եւ ետես ·
եւ ուրախ եղեւ ։

Ասացին ցնա հրեայքն ·
Ոչ հասակ ունիս
տակաւին յամս ·
եւ տեսեր զաբրա-
համ ։ Ասէ ցնոսա
յսյիսուսէ ։ ամէն
ամէն ասեմ ձեզ ·
զի մինչ չեղեւ
աբրահամ · ես եմ ։
Եւ դեռ գոյ ի քեզ ։
Եւ ետուն հրեայքն
զհայրս մեր աբրա-
համ · եւ ասեն
ցնա · ոչ զայս
միայն · այլ պատե-
րեմ զհայրն իմ եւ
զմայրն իմ եւ
ոչ գիտեմ · այլ
գիտեմ զնա · եւ
զբանն իմ պահեմ ։
Եւ դեռ գոյ ի քեզ ։

կցենիվերայնորայլ
յետոյսեռուևերգը
նաց իտաճարէ
անտի։

Ամինչ գնացանէր եառէ
այր մի կոյր ի ծնէ ։
Եւհարցին զնա աշ
ակերտքն նո՛ր ։ ասա
սեն ։ դաբբի ։ ով ր
վնասէ սորա ։ թէ
հայր եւմօր իսուտ
զի կոյր ծնաւ ։
Յիսուս պատասխանի եաւ
յոյ ։ ոչ զորա վնաս
է եւոչ հօր եւմօր
իւրոյ այլ զի յայտն
ի լիցին գործքն ։
այս ի նմա ։ եւինձ
պարտէ գործել
զգործս այնորի կ

զիս ։ զորմէ դու
քննասէք թէ ածմէ
րէ ։ եւոչ ճանաչէք
զնա բայց եգիտեմ
զնա ։ եթէ ասեմ եթէ
ոչ գիտեմ զնա ։ նման
նամ սուտլինիմ ։ այլ
գիտեմ զնա եւ զբան
նորա պահեմ ։ Ասէ ։
րահամ հայր էներ
ցաննկատեաւ տեսանն
եզ զարթիմեռեաւ
յուրախեղև ։

Ասէնցնահրէայ
քն ցիսուսնամէնաւե
ռոյ ։ եւզայրբրահամ
տեսաւր ։

Ասէցնոսայն ։ Ա
մէնամէնասեմձեզ ։
յառաջքանզլինել
նաբրահամեղեմ ես

Համբառնային զնա

ժամ զկատարսն տա ր
ուր շաբաթ յոր
կոյսն եր
զոն · ո ր երբեմն
ին առաքեալ հոգեկան
ցնոյ ոչ գիտեմ : հայ
ցնոյ · ուրբաթ : առաջ
ւտեանեմ : հաւն
յ · հոգեյ լուսաւոյ
երկն ի սեղուամակուր
ց · զայս իմ-ասաջ
կաւ տարար և ծեփա
որում յոն տաւն ·
առաքելի · այր մի ·
քո · նուաեր պատ
արդ բազում տէր
այլ նմանէ նոմա · և
նոյն տաւր ըմբռնիմ :
ւեր · ոյ ցնոյ · իսկ զի
ցնոյ ոչ գիտեմ : հայ
ին առաքեալ հոգեկան
զոն · ո ր երբեմն
կոյսն եր
ժամ զկատարսն տա ր
ուր շաբաթ յոր
յ հոգեկան առաքելի
ցնոյ · ուրբաթ : առաջ
ւտեանեմ : հաւն
յ · հոգեյ լուսաւոյ
երկն ի սեղուամակուր
ց · զայս իմ-ասաջ
կաւ տարար և ծեփա
որում յոն տաւն ·
առաքելի · այր մի ·
քո · նուաեր պատ
արդ բազում տէր
այլ նմանէ նոմա · և
նոյն տաւր ըմբռնիմ :
ւեր · ոյ ցնոյ · իսկ զի
ցնոյ ոչ գիտեմ : հայ

եւ ասէ ցնա տէր ։ զի՞ փորձէք զիս
ոգիք ։ ցուցէք ինձ զդրամն ։ եւ
բերին առ նա ։ եւ ասէ նոցա ։ որո՞ւ
է պատկեր սա եւ գրութիւնս ։ ասեն
նմա ։ կայսեր ։ ապա ասէ նոցա ։
տուք զկայսերն կայսեր ։ եւ զաստուծոյ
զաստուծոյ ։ եւ զարհուրեան ի նմա ։
եւ մեկնեցան ի նմանէ ։ ի նոյն աւուր
մատեան առ նա սադուկեցիքն ։ որ
ասեն զանչարութիւն չլինել ։ եւ
հարցին զնա ասելով ։ վարդապետ
մովսէս գրեաց մեզ ։ զի եթէ ոք
մեռանիցի ։ եւ կին թողցուսցէ ։
եւ որդի մի ոչ ունիցի ։ զի առցէ
եղբայր նորա զկինն նորա ։ եւ յա-
րուցցէ զսերմն եղբաւր իւրոյ ։ եւ
էին եղբարք եւթն ։ եւ առ առաջինն
կին ։ եւ մեռաւ ։ եւ ոչ ունէր
սերմն ։ եւ թողոյ զկինն իւր եղ-
բաւր իւրում ։ նոյնպէս եւ երկրորդ
եւ երրորդ ։ մինչեւ ցեւթներորդ ։
յետ ամենեցուն մեռաւ եւ կինն ։
յարութեանն ուրեմն ։ յորո՞ւ ի նոցանէ
լինիցի կին ։ զի եւթնեքումբն ունէին
զնա կին ։ պատասխանի ետ նոցա
յիսուս ։ եւ ասէ ցնոսա ։ որդիք
աշխարհիս կ՚առնուն եւ կին տան ։
եւ որք արժանի լինին հանդերձեալ
աշխարհին ։ եւ յարութենէն ի մեռելոց ։
ոչ կ՚առնուն կին ։ եւ ոչ կին տան ։
ոչ կարեն եւս մեռանել ։ զի հրեշտա-
կաց նմանք են ։ եւ որդիք յարու-
թեան են ։ զի եւ Մովսէս ցուցին
զմեռեալսն թէ յարիցեն ։ յորում
տեղւոջ ասէ տէր ։ զԱստուած Աբ-
րահամու ։ եւ զԱստուած Իսահակայ ։
եւ զԱստուած Յակոբայ ։ Աստուած
մի է ոչ մեռելոց ։ այլ կենդանեաց ։
զի ամենեքեան նմա կենդանի են ։
եւ պատասխանի ետ ոմանք ։ եւ
ասեն ցնա ։ վարդապետ ։ բարւոք
ասացեր ։ եւ ոչ ոք ոչ համարձա-
կեցաւ ի նմանէ ինչ հարցանել ։
եւ ասէ ցնոսա ։ զիա՞րդ ասեն
զՔրիստոս լինել որդի Դաւթի ։
եւ ինքն Դաւիթ ասէ ի գրքի սաղ-
մոսին ։ ասաց տէր տեառն իմում ։
նստիր ընդ աջմէ իմում ։ մինչեւ
դնեմ զթշնամիս քո ։ սաստ ոտից
քոց ։ Դաւիթ ուրեմն տէր կոչէ
զնա ։ եւ որդի՞ նորա լինի ։ եւ
ի լսել ամենայն ժողովրդեանն ։
ասէ ցաշակերտսն իւր ։ զգուշա-
ցարուք ի դպիրացն ։ որ կամին
երթալ շրջազգեստ ։ եւ սիրեն
ողջոյնս ի հրապարակս ։ եւ նս-
տարանս առաջինս ի ժողովս ։
եւ առաջինս ի հանդէսս ։ որ
ուտեն զտունս այրեացն ։ եւ
երկայնաբան աղօթս կատարեն ։
նոքա առնուցուն դատաստան
առաւել ։ եւ նայեցեալ տեսանէր
զհարուստսն ։ որ արկանէին զպա-
տարագս իւրեանց ի գանձանակն ։
եւ տեսանէր զաղքատ այրին մի ։
որ արկանէր անդ երկու դրամ ։
եւ ասէ ։ ճշմարիտ ասեմ ձեզ ։
զի այրին այն աղքատ ։ զի
ամենեցուն աւելի արկ ։ զի ամե-
նեքեան ի վաստակոց իւրեանց
արկին ։ նա ի կարոտութենէ իւ-
րմէ ։ զամենայն ինչս որ ունէր
ամբողջ ։ արկ ։ եւ ոմանք ։ ի
խօսել նոցա զվայելչութիւն տա-
ճարին ։ եւ զշինուածս քարանց
եւ զանաթեմայից ։ ասէ ։ եկեսցեն
աւուրք ։ յորս ոչ մնասցէ քար
ի քարի ։ որ ոչ քակտեսցի ։ եւ
հարցին զնա ասելով ։ վարդապետ
երբ՞ եղիցին այսոքիկ ։ եւ զի՞նչ
նշան լինելոց է ։ երբ սկսցին
այսոքիկ կատարիլ ։ եւ նա ասաց
նոցա ։ զգուշացարուք մի՛ խաբիցիք ։
զի բազումք գան յանուն իմ ։ ասե-
լով ։ եթէ ես եմ ։ եւ ժամանակն
մերձեցաւ ։ մի՛ երթայք զհետ նոցա ։
եւ երբ լուիցէք զպատերազմունս ։
եւ զխռովութիւնս ։ մի՛ զարհուրիք ։
զի պարտ է զայդ լինել նախ ։ այլ
ոչ անդէն վախճան ։ ապա ասէ
նոցա ։ յարիցէ ազգ ընդդէմ ազգի ։
եւ թագաւորութիւն ընդդէմ թագա-
ւորութեան ։ եւ լինիցին երկրա-
շարժք ։ ի տեղիս տեղիս ։ եւ
սովք ։ եւ ահագին տեսիլք ։ եւ
նշանք մեծամեծք ։ ի երկինս ։
եւ ամենայն այսոքիկ ։ սկիզբն
ցաւոց ։ ապա ասէ ցնոսա ։ ամե-
նայն այսոքիկ ։ զոր ասացի ձեզ ։
ի վերայ ձեր ձգեսցեն ։ եւ ի
հալածանս ։ եւ մատնեսցեն ձեզ
ի ժողովարանս ։ եւ ի բանտս ։
եւ տարցեն ձեզ առաջի թագա-
ւորաց ։ եւ իշխանաց ։ վասն
անուան իմոյ ։ եւ ի վերայ ձեր
ձգեսցեն ։ եւ ի հալածանս ։ եւ
մատնեսցեն ձեզ ի ժողովարանս ։
եւ ի բանտս ։ եւ տարցեն ձեզ
առաջի թագաւորաց ։ եւ իշխանաց ։
վասն անուան իմոյ ։ զի ձեզ
լիցի ի վկայութիւն ։ դիցէք
ուրեմն ի սրտի ձերում ։ մի՛ նա-
խապատրաստել զպատասխանի
ձեր ։ զի ես տաց ձեզ բերան
եւ իմաստութիւն ։ զոր ոչ կա-
րասցեն ամենեքեան հակառակ
կալ եւ հերքել ։ եւ դուք մատն-
եսցիք ի ծնողաց ։ եւ ի եղբարց ։
եւ ի ազգականաց ։ եւ ի բարե-
կամաց ։ եւ զոմանս ի ձէնջ
սպանցեն ։ եւ եղիջիք ատելի
ամենայն ազգաց ։ վասն անուան
իմոյ ։ եւ մազ մի ի գլխոյ ձերոյ
ոչ կորիցէ ։ ի համբերութեան
ձերում ստասջիջիք զանձինս ձե-
րոյ ։ եւ յորժամ տեսանիցէք
զերուսաղէմ պաշարեալ ի բա-
նակաց ։ յայնժամ գիտասջիք ։
եթէ մերձեցաւ աւերումն նորա ։
յայնժամ որ ի Հրէաստան են ։
փախիցեն ի լերինս ։ եւ որ ի
մէջ նորա ելցեն ։ եւ որ ի դաշ-
տին մի՛ մտցեն ի նա ։ զի աւուրք
վրիժուց են սոքա ։ կատարել
զամենայն որ գրեալ է ։ վասն
նոցա ։ վայ յղեացն եւ կերակրե-
լոցն ի աւուրսն յայնոսիկ ։ զի
հարկ եղիցի մեծ նեղութիւն ։
ի վերայ երկրի ։ եւ բարկութիւն
ի ժողովրդեանս ։ եւ անկցին ի
բերան սրոյ ։ եւ գերեալ տարցին
ի մէջ ամենայն ազգաց ։ եւ Եր-
ուսաղէմ կոխեսցի ի հեթանոսաց ։
մինչեւ լցցին ժամանակք հեթա-
նոսաց ։ եւ լինիցին նշանք ի
արեգական ։ եւ ի լուսնի ։ եւ ի
աստեղս ։ եւ ի վերայ երկրի ։
տագնապ ազգաց ։ ի շփոթել
ծովուն եւ ալեաց ։ մեռանիցին
մարդիկ ի վախենալ ։ եւ ի սպա-
սել զոր գան ի վերայ տիեզերաց ։
զի զօրութիւնք երկնից շարժեսցին ։
եւ յայնժամ տեսցեն զորդի մարդոյ ։
գալ ի մէջ ամպոյ ։ զօրութեամբ
եւ փառաւ բազմաւ ։ եւ յորժամ
սկսցին այսոքիկ լինել ։ յայնժամ
ուրախ լերուք ։ եւ վերացուցէք
զգլուխս ձեր ։ զի մերձեցաւ
ազատութիւն ձեր ։ եւ ասաց նո-
ցա առակ ։ տեսէք զթզենին ։
եւ զամենայն ծառս ։ յորժամ
ծաղկին ։ տեսանէք ։ եւ գիտէք
ի ձէնջ ինքեանց ։ եթէ մերձ է
ամառն ։ նոյնպէս եւ դուք ։
յորժամ տեսանիցէք զայսոքիկ
լինել ։ գիտասջիք ։ եթէ մերձ
է արքայութիւն Աստուծոյ ։ ամէն
ասեմ ձեզ ։ մինչեւ ոչ անցցէ
ազգս այս ։ մինչեւ ամենայն
լինիցին ։ երկինք եւ երկիր ան-
ցանիցեն ։ բայց բանք իմ ոչ
անցանիցեն ։ զգուշացարուք ձեզ ։
մի՛ երբէք ծանրասցին սիրտք ձեր
ի շռայլութենէ ։ եւ ի գինարբու-
սութենէ ։ եւ ի հոգս կենցաղոյ ։
եւ հասցէ ի ձեզ յանկարծակի
աւուրն յայնմիկ ։ զի որպէս ծո-
ւղակ հասցէ ամենայն երեսաց
երկրի ։ արթնացարուք ուրեմն ։
ամենայն ժամ աղաչելով ։ զի
արժանի լիցիք ազատել ի չա-
րեացս ։ որ գան ։ եւ կայցէք
առաջի որդւոյ մարդոյ ։ եւ էր
զցերեկ ուսուցանէր ի տաճարին ։
եւ զգիշեր ելեալ կայր ի լերինն
որ կոչի Ձիթենեաց ։ եւ ամենայն
ժողովուրդ կանուխ կանուխ գայր
առ նա ի տաճարն ։ լսել զնա ։

լինելիս նոր աշակերտ
զնա ևառնէին. զոր
նա հայհոյեին
նմա։

Եւ կամէր աշակերտել
կամէր մեռանիլ
լսել։ Մի՛ թէ հաղորդ
եմք այրն այն մեղա
սրեալ. ևնա առ Թէ
մեղաւորեցեալ. ևայլ
գիտեմ. բայց զայս
գիտեմ. զի կոյր էի
ևարդ տես ան եմ։

Արձակեալ առնոյր
զնա զինչ արար քեզ
ոչ բացեալ զաչս քո։

Պատասխանի ետ
ցնա. այլ ևս ասացի՛ք
ևոչ լուարուք զի՞
կամիք ևս լսել զի
մի՛ ևդուք
նորա։

Եւ նախատեցին զնա
ևասեն. դու
աշակերտ եր նորա
մեք մովսիսի աշա
կերտք եմք։ մեք գիտեմք
զի մովսէսի խօսեցաւ
Աստուած. զայդ
մի գիտեմք զկնի
որում ասացին
ոչ գիտեմ։

Պատասխանի ետ
այր ևասէ ցնոսա.
ոչ գիտեմ զի
ասացէ՛ք ինձ
ոչ գիտեմ։

Ասէ ցնոսա
Հրաշալի ինչ
է ևայս. զի
նա բացաւ զաչս
իմ. ևգիտեմ
զի մեղաւորաց
ոչ լսէ Աստուած։

Հրե՛ կ
Թէ ոք խոնարհեալ
զի ուխտեսցէ
կամս նորա
զնա լսէ։

Հրե՛ կ
Ի յաւիտենից
ոչ լուարուք
եթէ ոք բացաւ
զաչս կուրի
ծնելոյ։ Եթէ
ոչ էր այս
Աստուծոյ
ոչ կարէր
առնել զոչ
ինչ։

Պատասխանի ետ
ևասեն ցնա.
ի մեղս ծնեալ
ես ամենայն
ևդու մեք
ուսուցանես
մեզ։ ևհան
արկին զնա
արտաքս։

Հրե՛ կ
Եւ լուաւ
Յիսուս
եթէ հան
արկին
զնա
արտաքս։
ևգտեալ
զնա
ասէ
ցնա.
դու
հաւատա՞
ս ի որդի
Աստուծոյ։

Պատասխանի ետ
այր ևասէ
ցնա. ով
է տէր
զի հաւատա
սցեմ ի նա։

Ասէ ցնա
Յիսուս.
տեսեր
զնա
ևայր
որ
խօսի
ընդ
քեզ։

ոգեմ։ Ոչ
ինչ պատճառ
տայմ այս ա-
րարս զի ոչ
ոք ընդ քեզ
ինչ։ Եւ
ոչ ոք ի
մեծ զինս
զիս ինչ
ոչ ոք ի
զինս զիս
ինչ։ Ոչ
ոք ի մեծ
զինս զիս
ինչ։ Ոչ
ոք ի մեծ
զինս զիս
ինչ։ Ոչ
ոք ի մեծ

դուռն հոգիւք ոչ
խաւարաց · նման դռնա
պանին բանայ · և ոչ
խաւարքն ձայնի նր լը
սեն · և զիւր ոչխար
ան կոչէ յանուանէ
և հանէ զնոսա ։

Ի յորժամ զիւրսն
զամ հանիցէ · առա
ջի նց երթայ · և ոչխա
րքն զհետ նր երթան ·
զի ճանաչեն զձայն
նր ։ Օ ատարի ըզ
հետ ոչ երթիցեն այլ
փախիցեն ի նմանէ ·
զի ոչ ճանաչեն զձայն
ատարաց ։

Օ այս առակս ասաց
ցնց յն · և նոքա ոչ գի
տացին · թէ զինչ էր
որ խօսէր ընդ նս ։

Արձակ ասէ ցնա

ոչ ոք առնոյ զանձն
իմ ի ինէն · այլ ես
ինքն եդից զանձն
իմ · զի իշխանու
թիւն ունիմ եդից
զանձն իմ · և իշխա
նութիւն ունիմ
առնուլ զանձն իմ
դարձեալ · զայս
պատուէր առի
ես ի հաւրէ իմմէ ։

Եղեւ ընդ
հակառակ
ի մէջ հրէիցն
վասն բանիցս
այսոցիկ ։ Եւ
ասէին բազումք
ի նոցանէ · դեւ
ունի և խելա
գնացեալ է ·
զինչ զնայք
լսէք ի նմանէ ։
Այլք ասէին ·
ոչ են բանք
դիւահարի ·
միթէ դեւ կա
րէ աչս կուրաց
բանալ ։

Եղեւ
տաւնա
կատարութիւն
ի երուսաղէմ ·
և ձմեռն էր ։
Եւ շրջէր
Յն ի տա
ճարին ի
սղոսի Սա
ղոմոնի ։

վարձկանն որոշէ
հովիւ · որոյ ոչ իւր
են ոչխարքն · երբ և
տեսանէ զգայլն զի
գայ · թողու զոչխա
րան և փախչի · և
գայլն յափշտակէ
զնա և ցրուէ · քան
զի վարձկան է · ուստի
փոյթ նմա ոչ ունի։

Ես եմ հովիւ քա
ջ ։ ուսուցանէ զիմն ո
ւսուցումն յիմոյ ն
ա ։ որպէս գիտէ զիս
հայր · գիտեմ և ես
զհայր ։ և զանձնիմ
դնեմ իվեր ոչխարաց։

Եւ այլ ոչխարս ունիմ
որ ոչ են յայսմ գաւթէ
և զսոսա պարտ է
ինձ ածել այլ

ՀԱՅՆԻ ԻՄՈՒՄ ԼՐՈՒԵՑԵՆ
ԵՒ ԵՂԻՑԻՆ ՄԻ ՀԱՒԱՏ
ԱՄԻ ՀՈՎԻՒ ։

Ա ԱՆ ԱՅՆՈՐԻԿ ԱՒ
ՐԷ ԶԻՆ ՀԱՅՐ · ԶԻՆԵԱ
ԴՆԵՄ ԶԱՆՁՆԻՄ ԶԻ
ՄԻՒԱՆԳԱՄ ԱՌԻՑ
Զ ԶՆԱ · ՈՉԸՆՔ ՀԱՆԷ
ԶՆԱ ՅԻՆԷՆ · ԱՅԼԸ Ա
ԴՆԵՄ ԶՆԱ ԱՆՁԱՄԲ
ԻՄՈՎ · ԻՀԱՆՈՒԹԻՒ
ՈՒՆԻՄ ԴՆԵՑ ԶՆԱ Ե
ԻՀԱՆՈՒԹԻՒ ՈՒՆԻՄ
ՄԻՒԱՆԳԱՄ ԱՌՆ

ՈՒ ԶՆԱ ։

Ո ՅԱՅՍ ԱՊԱՏՈՒՀԷՐ
ԱՌԻ Ի ՀՕՐԷ ԻՄՄԷ ։

Ղ ԱՐԱՁԵԱԼ ՀԵՐՁՈՒ
ԱԾ ԼԻՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ՀՐԸ
ՈՒԻՆ · ՎԱՆ ԲԱՆԻՑ

Ա ՅՍ ՈՑ ԻԿ ։

ՈՒԱՒԷՆ ԲԱԶՈՒ

ՄՔ Ի ՆՈՑԱՆԷ · ԴԵՒ
ԳՈՅ Ի ՆՄԱ ԼԱՄՈՒԷՆՔ ։
ԿԷՍՔՆ ԱՒԷՆ · ԱՅՍ
ՊԻՏԻ ԲԱՆՔ ՈՉԷՆԴԻ
ԱՀԱՐԻ · ՄԻ ԼԱՔ ԴԵ
ԿԱՐԷ ԶԱՉԻ ԿՈՒ
ՈՒ ԲԱՆԱԼ ։

ՂԷՆ ՅԱՅՆՄԱՆ

ՆԱՒԱԿԱՒՈՒԿՔՆ ՅԵՄ.
ԼԱՄԵՒՆՔ · ԼՇՐՋԻՔ
ՅՆ Ի ՄԱՍՃԱՐԻՆ · Ի
ՍՐԱՀԻՆ ԱՕՂՕՄՈՆԻ ։

Ո ՈՒՐՔ ԵՂԷՆ ԶՆՈՎ
ԱՒ ՀՐԵՇՏԱՔՆ ԼԱՅ
ԱԷՆ ։ ՎԻՆՉ ԼԱՅՐ Ը
ԹԱՓԵՑ ԶՈՂՈՄՆ Ի
ԵՒՃ ԴՈՒԵՑ ՔՆԱՆ · Ա
ԱՒ ՄԵԶ ՀԱՄԱՐՁԱԿ ։
ՊԱՏԱՍԽԱՆԻՆ ԵՒ
ՆՑ ՅՆ ԼԱՍԱԿ ։

ԱՒԱՐՁ ՁԵԶ ԼՈՒՉ ՀԱՒ
ԱՏԱՅՔ ԼՈՒՆՁ · ԶՔՈՐ

ցան : զի քարկոծ ա-
նէք զիս :

ա աստաւսխանի՛ եւ
ասէ նոցա Յես ասացի
ձեզ զայս . ոչ հաւա-
տայք : Բայց ամենայն
ինչ զոր ինձ տայ Հայր
առ իս գայ . եւ զգայ-
ցեալ առ իս ոչ հա-
նից զսա արտաքս :

ա աստաւսխանի՛ եւ
ասէ նոցա Յես եմ հաց
կենդանի որ յերկնից
իջի . եթէ ոք ուտիցէ
յինէն չմեռանիցի յա-
ւիտեան . եւ հացն զոր
ես տամ մարմին իմ է
զոր ես տամ վասն կեան-
քի աշխարհի : Ուրեմն
երկբայէին հրեայքն
ընդ միմեանս ասելով
եթէ ո՞րպէս կարէ
այս մարմին իւր տալ
մեզ ուտել : Եւ ասէ
ցնոսա Ամէն ամէն
ասեմ ձեզ եթէ ոչ կե-
րիջիք զմարմին որդ-
ւոյ մարդոյ եւ ոչ
արիւնն արբիջիք՝ կեան-
ք չունիջիք ի ձեզ :
Որ ուտիցէ զմարմին
իմ եւ արբիցէ զարիւն
իմ՝ ունիցի կեանս յա-
ւիտենական . եւ ես
յարուցից զնա յա-
ւուր յետնում : Զի
մարմին իմ ուտելի է
եւ արիւն իմ արբելի
է : Որ ուտիցէ զմար-
մին իմ եւ արբիցէ
զարիւն իմ՝ ի մէնջ
բնակեսցի եւ ես ի
նմա : Որպէս առա-
քեաց զիս կեցուցիչ
Հայր եւ ես կեմ Հօր
համար . եւ որ ուտի-
ցէ զիս նա եւ կեցցէ
վասն իմոյ Հօրս :
Սա է հացն որ ի
յերկնից իջեալ է :
Ոչ որպէս հարքն
ձեր կերան մանանայ
եւ մեռան . որ ուտի-
ցէ զհացս զայս կեց-
ցէ յաւիտեան :

ա աստաւսխանի՛ եւ
ասէ ցնոսա Ես եմ
հաց կենդանի . ոչ
ոք որ գայ առ իս
քաղցիցի . եւ որ
հաւատայ ի մէնջ
ոչ ծարաւիցի յա-
ւիտեան : Բայց
ասացի ձեզ եթէ
տեսէք զիս եւ ոչ
հաւատայք : Ամե-
նայն որ տայ ինձ
Հայր առ իս գայ .
եւ զգայցեալ առ
իս ոչ հանից զսա
արտաքս : Զի ես
իջի յերկնից ոչ
զկամս իմ առնել
այլ զկամս տուո-
ղին զիս : Եւ այս
է կամք տուողին
զիս Հաւր՝ զամե-
նայն զոր ետ ինձ
ոչ կորուսից ի նմա
այլ յարուցից զնա
յաւուր յետնում :
Եւ այս է կամք
Հաւր իմոյ որ տե-
սանէ զորդին եւ
հաւատայ ի նա՝
ունիցի կեանս յա-
ւիտենական . եւ
յարուցից զնա ես
յաւուր յետնում :
Եւ տային հրեայքն
ի մէջ ընդ միմեանս
ասելով եթէ Ո՞րպէս
կարէ այս մարդ
տալ զմարմին իւր
մեզ ուտել : Եւ ասէ
ցնոսա Ամէն ամէն
ասեմ ձեզ եթէ ոչ
կերիջիք զմարմին
որդւոյ մարդոյ եւ
արբիջիք զարիւն
նորին՝ կեանք չու-
նիջիք ի ձեզ : Որ
ուտիցէ զմարմին
իմ եւ արբիցէ զա-
րիւն իմ՝ ունիցի
կեանս յաւիտենա-
կան . եւ ես յա-
րուցից զնա յաւուր
յետնում : Զի մար-
մին իմ ուտելի է
եւ արիւն իմ արբե-
լի է : Որ ուտիցէ
զմարմին իմ եւ ար-
բիցէ զարիւն իմ՝
ի մէնջ բնակեսցի
եւ ես ի նմա : Որ-
պէս առաքեաց զիս
կեցուցիչ Հայր եւ
ես կեմ Հաւր հա-
մար . եւ որ ուտի-
ցէ զիս նա եւ կեց-
ցէ վասն Հաւր իմոյ :
Սա է հացն որ ի
յերկնից իջեալ է :
Ոչ որպէս հարքն
ձեր կերան մանանայ
եւ մեռան . որ ուտի-
ցէ զհացս զայս կեց-
ցէ յաւիտեան :

հերով իւրով · որոց
ոմանք զաւրացան ի
նա զաւրացոյց զնոսա նո
ա զիրենք եւ զնոսա զոր
ոսա զոր զիրն իւրով
մարեմայ · զի
մկրտեր նոյնպէս լինէր
նա զաւրացոյց զնոսա
կին բազումք առ
նա եկեալ եւ
ասէին նշանս ոչ
ոչ արար
յոհ զայս զոր ասաց
ցին ի նա անդ ։
Եւ ոմանք հաւա
բազումք հաւատա
նա եկեալ եւ
ասէին նշանս ոչ
ոչ արար
յոհ զայս զոր ասաց
ցին ի նա անդ ։

հաւատացին ի նա
ասէին ցոհ զի
ոչ արար նշան
ոչ արար
յոհ զայս զոր ասաց
ցին ի նա անդ ։

Եւ ոմանք հաւա
բազումք հաւատա
նա եկեալ եւ
ասէին նշանս ոչ
ոչ արար
յոհ զայս զոր ասաց
ցին ի նա անդ ։

հաւատացին ի նա
ասէին ցոհ զի
ոչ արար նշան
ոչ արար
յոհ զայս զոր ասաց
ցին ի նա անդ ։

Ի ՀԱՅՈՑ ԱՅՍՕՐԻԿ ՀԱ
յն։ յետ այսօրիկ ար
գիւն ընդ նմա ։
Ո՛Վ ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՍԱՑ
եր թէ ոչ ես գնայ ի
Թաղկն. զի ոչ
ոք գնայ ի գիշերի փա
ռաւոր առնել ։ Ա՛պա թէ
ես գնայ՝ առաքից
կղի. զի ոչ ոք
ընկալցի զՓա
րաքղիտոսն
թէ ոչ գնայ ի
ժամէ յաւուր ։ Ե
ՍՏԱՏԱԽԱՆԻՑ ԵՏՈ
ՅՆ. ՈՉ ԵՐԿՈՏԱՑԱՆ Ո
ՔԵՐԹԱՑԱՆ ՈՒՂԻՂ
ԱՌՆԵԼ. ԱՂԱՐՁԵԼ
ՀՐԵԱՅՔՆ ՔԱՐԿՈՑ
ԵՒ ԽՆԴՐԵԻՆ ԶՔԵԶ
ՏՔՆ. ՈՒՐԲԻՒ. ԱՅԺՄ
ԱՆԵՆ ՁՆՈՒ ԱՇԱԿԵՐ
ԳԱՄ Ի ՀՐԵԱՅՏԱՆ ։
ԵՐԹԵՑՈՒՔ ՄԻՒԱՆ
ԱՒԵՏ ՁՆՈՒ. ԵԿԱՅ Ք
ԵՂԲԱՅՐՆ ԶԱՂԱՐԱՆ
ՀԻՒԱՆԴԵՐ ։
ԱՊԱ ՅԵՏԱՅՆՈՐԻԿ
ԹԱ ԵՐԿՈՒԱ ։
ՂԿԻՆ ՈՒՐԵՐՆԱՒՏՈՒ
ՊԱՏԵՂԻՆ ԿԱՏԱՐԱՆ
ՀԻՒԱՆԴԱՑԵԱԼ Է
ԲԵՐԵ ԼՈՒԱՐ ԹԷ
ՆՐ. ԵՒ ՂԱԶԱՐԱՑԱՐ
ՒԱՄ ԵԳՄԱՐԹԱՑԱՔՆ
ՒԱՐԵՐ ՅԻՆ ԶՄԱՐ
ԴԻ ԱՅՍ ԱՅՆՈՒԻԿ
ՓԱՌԱՒՈՐ ԼԻՑԻ ՈՐ
ՎՆ ՓՈՒՈՒՑԱՆԷ ։ ԶԻ
ԹՈՒ ԷՀ Ի ՄԱՀ. ԱՅԼ
ԲԵՐԵ ԼՈՒԱՐ ՅԻՆ Ա
ՆՂԱՑԵԱԼ Է ։
ԴՈՒՆ ՍԻՐԵԼ ՀԻՒԱ
ՄԻՆ ԱՀԱՒԱՒԻԿԱՐ
ՔՆՈՒՆ ԻՐ ԼԱՒԱՑԵՆ
ԱՌԱՔԵՑԻՆ ԱՒՈՒՆ
ՀԻՒԱՆԴԷՐ ։

մեռեալ։

Եւ էր եղբայրն իմ էջեր
տէր եւ ես աստէղեա
կայք և մեք ընդ նմ
մայ մեռ ցուք։

Կն յս · եպիսկոպոսն
ծովք աւրեալ ի գե
րեզմանի · և էր բե
Թանիայ մերձ յԵմ
ւսաղեմ գիւղ հնգե տասան · բազ
մաք ի հրեից անուն
եկեալքն առնմա
Թայ ևմարիամ զի
մխիթարեացեն զնա
վասն եղբարն։

Արդեայ իբրեւ լսե
աւ Թէ յս գայ ընդ ա
ռաջ գնաց նմա ·
բայց մարիամ նստ
եր անդէն ի տան ։
Ասէ մարԹայ ցյս ·
տէր եԹէ այստեղեա
կեր մեռանիր ·
Եւ արդ զոր ինչ
խնդրես ի տեառնէ
տացէ քեզ։

Ասէ ցնա յս ·
յարիցէ եղբայր քո։

Ասէ մարԹայ ցնա ·
գիտեմ Թէ յարիցէ
յարուցմանն յաւ
իտեան։

Ասէ ցնա յս ·
ես եմ յարուցումն
և կեանք ·
Ով որ հաւատայ
ինձ · Թէպէտ և մեռ
անիցի կեցցէ ·
Եւ ամենայն որ
կենդանի է և հա
ւատայ ինձ ·
Ոչ մեռանիցի յա
ւիտեան։

Հաւատայ դմա
յս ։

Ասէ ցնա ·
այո տէր ·
Ես հաւատացի
Թէ դու ես քրիստոս
որդի աստուծոյ ·
որ յաշխարհ գաս
տիս ։

Եւ այս ասելով
գնաց կոչեաց զմա
րիամ զքոյր իւր
ասելով ·
Ուսուցիչն եկն
և կոչէ զքեզ ։

Նա լուեալ
արագ յարեաւ
եկն առ նա ։
Քանզի յս
դեռ ոչ էր եկեալ
ի գիւղն ·
այլ էր տեղին
ուր ընդ առաջ
եղեալ էր նմա
մարԹա ։
Եւ հրեայքն
որ էին ընդ նմա
ի տանն և մխի
Թարեացեին զնա
տեսին զմարիամ
զի արագ յարեաւ
և ել ·
Եւ հետեւեցան
նմա ասելով ·
Թէ երԹայ գերեզ
մանն լալ անդ ։
Եւ մարիամ
որպէս եկն ուր
էր յս ·
տեսեալ զնա
անկաւ առ ոտս
նորա ասելով ·
տէր եԹէ այստեղ
եր մեռանիր ·
Եղբայրն իմ
չէր մեռեալ ։

նոքա զհետ նը ։
նոց ։ զնացին և
վաղ վաղ ակն ի գը
իսա Թէ յարեաւ
եաց զբջյրիւր մար
ցաւ վարդապետն է
կեալէ ևկոչէ զքեզ ։
ա, երբեք լռեաւ
յարեաւ վաղվաղա
կի ևէկն առ նա ։
ես եւահրեկեա լ
յս ի գեաձէղն ։ այլեր
անդէն ի տեղոջ ուր
ընդ առաջ եղեն ը
մա մարթայ ։ իսկ
հրեայքն որ էին ն
ընդ նմա ի տան անդ
ևմխիթարէին զնա ։
ա, երբեք տեսին զմար
իսա Թէ յարեաւ
վաղ վաղ ակն ի գը
նոցա ։ զնացին և
ասաց ։ գնաց ևկոչ
եաց զբջյրիւր մար
իսա լռեցեալն ևաս
ցաւ վարդապետն է
կեալէ ևկոչէ զքեզ ։
ա, երբեք լռեաւ
յարեաւ վաղվաղա
կի ևէկն առ նա ։
ես եւահրեկեա լ
յս ի գեաձէղն ։ այլեր
անդէն ի տեղոջ ուր
ընդ առաջ եղեն ը
մա մարթայ ։ իսկ
հրեայքն որ էին ն
ընդ նմա ի տան անդ
ևմխիթարէին զնա ։
ա, երբեք տեսին զմար
իսա Թէ յարեաւ
վաղ վաղ ակն ի գը
նոցա ։ զնացին և
ասաց ։ գնաց ևկոչ
եաց զբջյրիւր մար
իսա լռեցեալն ևաս
ցաւ վարդապետն է
կեալէ ևկոչէ զքեզ ։
ա, երբեք լռեաւ
յարեաւ վաղվաղա
կի ևէկն առ նա ։

ոչ կարէր առ-
նել զիւրաքանչիւր մեռեալ ի գերեզմանէն. եւ
զայրանայր ի վերայ նոցա. եւ հրամայէր
նոցա ի բաց առնել զվէմն. Ասէ ցնա մա-
րթայ քոյր մեռելոյն.
Տէր արդ հոտեցուցանէ
զի չորեքօրեայ է
այդ : Ասէ ցնա յի-
սուս. ոչ ասացի քեզ. եթէ
հաւատաս տեսա-
նես զփառսն այ : Եւ
իբրեւ ի վեր առին զվէմն
ուր
էր ամբարձ զաչս
իւր ի վեր եւ ասաց.

հաւատաւ ես թէ դու
ես քրիստոս որդի աստուծոյ
որ եկեալ էիր յաշխարհ : Եւ
զայս ասացեալ կոչեաց
մեծաձայն. Ղազարոս
արի արտաքս : Եւ
ել մեռեալն եղեալ
ի գերեզմանէն. եւ
ձեռամբ եւ ոտամբ
կապեալ. ոչ էր տեսո-
ղութիւն նմա : Յի-
սուս ասէ ցնոսա. արձակեցէք զնա
եւ երթիցէ : Ասէին հրէայքն
որ եկեալ էին առ Մարիամ. իբրեւ
տեսին զոր արար յիսուս. հա-
ւատացին ի նա :

ու ումն ի նոցանէ
մեր և զտեղիս ։
բառնայցեն զաղթա
գայցեն հոտովք. և
պան՝ ամենեքեան
հաստատան ի նոա և
նշանս առնէ. եհո
ղովք զնա այն
զի այրն այն բաղում
է ։ զինչ ասացուք
ապերջն ևփարիսե
ցիքն առեան նաս
ցեն զաչսն մեծ առ
ծոյս իբրև առանց
առաքեցեր զիս ։
տեսանեմ զի հա՛
կան առնեմ զի հա՛
ղուրդեանս ոչ շուտ
լսեիր զիս. այլ վա՛ ձեզ
եւ գիտեմ զի յամէն
քէն զի լուսաւոր էնէ. և
հայր գոհանամ քեզ

ոչխարս ի հուրէջն.
ազատեալ ի հուրէջն
ղէնք էրթալ ։
յն լուծէք զդուռնեայ
ծօք ։ ընտանէ ցնո
աչքն վարշամայ
երիզապնոջք ևերե
պեղով. և ձեռօքն
եան. ոտիքն կա
արուսաբա. ևհի մեռ
ազարէ արիւկ ։
կեաց ևատե ։
ի ձայն մեծ աղաղա
Օայս իբրև առաց
առաքեցեր զիս ։
տուացեն եմէ զու
կան առնեմ զի հա՛
ղուրդեանս ոչ շուտ
լսեիր զիս. այլ վա՛ ձեզ
եւ գիտեմ զի յամէն
քէն զի լուսաւոր էնէ. և
հայր գոհանամ քեզ

ասեն զանձինս
զի ասացեն զնա
խորհուրդ առաքե-
լոցն պատանցեն զնա
ի պատանեցեն զնա
ոչ եղեն համարձակ
շրջել ի մէջ հրեից
յայնժամ ասաքե-
ցին ի տաճարէն
կերտուածքն հան
դերձ
ուր մերձ զա
տուկն հրեից
ուրախութեամբ եին
եւ անդ լինէր աշա
կերտաց մեծ բազմու-
թիւն հաւատացելոց
ի տէր
եւ ելանէին ի քա-
ղաքէն յերուսաղէմ
եւ ժողովէին զամե-
նայն հիւանդսն
եւ տանէին առ
նա եւ խնդրէին
զի միայն զեղ-
կոյ նորա
մերձ եղիցի
եւ ամենեքին
բժշկեսցին
եւ ամենայն
մարդ որ
գային ի
քաղաքէն
յերուսաղէմ
եւ ի շրջա-
կայից տեղեաց
եւ ի ծովեզերաց
եւ ի լերանց
եւ ի բլրոց
եւ ի ձորոց
եւ ի մարդ
կանց
եւ ի
ձորոց
եւ ի
մարդ
կանց
եւ ի
ձորոց
եւ ի
մարդ
կանց

ոչ զի զաղաքատուց
ետուս ոչխ : Ջայս առաք
ի հատուցումն աղաքա
րեկ հարկս դէնար
ոչ վաճառեցաւ : Ե
նդէր խաղ այ դ
որմատնեցոյցն էր զնա :
կերտաց անտի յու
դայ սկսաւ ամօթացի
կեցուցանել զնա :
հոտոյ խաղ այն :
ւատունն լի եղեւ ի
ով մազերն զոտանս
ըն այի . Հոգեոյ իւղ
Նազիզ . ասէ զոմն
դեան ազնիւ մէ
ա լիտր մի իւղոյն
ակ մարեմայ առե

ի բազմէիցն ընդնմա :
և աղաւաս մի էր
պատուական մարդ
ինչ ծոյլ էր նմա .
ետուս

մանկ ի ձեռն = յայտնութեան. Ընդ որոյ
ամենայն տիեզերք ի մեծ ուրախութեան
եղեալ ասէ. Մեծ է Տէր եւ մեծապէս
գովելի յոյժ ի քաղաքի Աստուծոյ մերոյ
/= սրբոյն
Յորոյ ծնունդն ընդ առաջ
գնացեալ հրեշտակք ի մեծ ուրախութեան
ասէին. Փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ
ի երկրի խաղաղութիւն ի մարդիկ
հաճութեան: Ոչ ոք կարէ զանազանել
զերկոսեան զայս ի միմեանց, եթէ
ոչ միայն զի ի մարդկանէ ասի
զայս, եւ ի հրեշտակաց զայն:
Ոչ ոք կարէ զանազանել զերկոսեան զայս ի միմեանց, եթէ ոչ միայն զի ի մարդկանէ ասի զայս, եւ ի հրեշտակաց զայն:

Յորոյ ծնունդն ընդ առաջ գնացեալ հրեշտակք ի մեծ ուրախութեան ասէին. Փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ ի երկրի խաղաղութիւն ի մարդիկ հաճութեան: Ոչ ոք կարէ զանազանել զերկոսեան զայս ի միմեանց, եթէ ոչ միայն զի ի մարդկանէ ասի զայս, եւ ի հրեշտակաց զայն:

մանկ ի ձեռն = յայտնութեան. Ընդ որոյ
ամենայն տիեզերք ի մեծ ուրախութեան
եղեալ ասէ. Մեծ է Տէր եւ մեծապէս
գովելի յոյժ ի քաղաքի Աստուծոյ մերոյ
/= սրբոյն

տեսան զ՚ =

տէր կամ իմիք զ յա
յին զնա առաջին.
լեացոյցն էր : առեալ
բեր տայիտոյ գաւի
առ փիլիպոս . որ
ջան արտարեալէրն :

ոկ փիլիպէսն
առաջին ընդ միմեա
նա . տեսանէր զի
ոչ ինչ ասպետէր : ՚ը
հաւասիկ աշխար
հս ամ զկնի նր գը
նաց = Հինանդ
ոմանք և հեթանո
ք . յերեսոցն անդր՝
զի երկիր պատանի
ցեն ի տաւն ին :

ղբա մատեա ն
ղբա մատեան զոր
ղաղար կոչեաց և
եր ի գերեզմանէն
Եւ յարոյց զնա ի մեռ
եղոց = Նախ այնո

ւգտեալ յիւէշմի
նատաւ ի վր նորա
մի երկնչիր դուստր
սիոնի . ահա թագ
աւորդ գայ . նստե
լ ի վր յաւանակի
իշոյ . և զայնինչ ոչ
գիտացին առաջնո
րդքն նր զատալէն :
Յոյժ փառ
աւորեցաւ յս . յայն
ժամ յիշեցին թէայ
նէր որ գրեալ էր
վր նր . և զայն ար
արին նմա . և ժող
վուրդն վկայէր՝ որ
էր ընդնմա . թէ զգ
ազար կոչեաց և
եր ի գերեզմանէն
Եւ յարոյց զնա ի մեռ
եղոց = Նախ այնո

յ	մ	մր	ղ
ղա	մբ	ս	ս
ղբ	ս	ս	ս

ացայց յերկիրս ձա-
մենեւին ձգեցիցա-
ուխս։ Օձայսսաեր
նշանակեալ թէո
րոմ մահս մեռա-
ելոցիցէ։

Ա ատասխանե-
տն մայր ժողովուրդ
ն մեք լուաք յա-ր
նացն ե թէ քրիստոս
տեառնկայ։ Եւ դու զի
արդ սաես թէ պա
րտ է որդի մարդոյ
յոտ ել մահուան։
Ո՞ր է սա որդի մարդոյ։

Ա սէ ցնոսա յի-
սուս։ Մանակ լոյս ընդ-
ձեզ է։

Ընացէք մինչ դե
զլոյս ունիք։ զի մի
խաւար չեզ հասցէ

ն բարբառ յերկն
ից և փառաւորա
րուիւ դարձեալ
փառաւորեցի
ից։ և ժողովուրդ
նորա որ կայր և լսէր
էին որոտ ասեն
լինել։ Հրեշտակ խօսեցե
աւ ընդ նմա։

Ա ատասխանե
տայն և ասէ ոչ վասն
իմոյ ե այս բարբառ
սայս։ այլ վասն
ձեր։

Ժամ կոչումն
է հ
ատանէ աշխարհ
իս։ ա
հ իսատան կըն
ա
ցէ
ա
ցէ
յոյժ ամբարչ

զփոխումն սայ ։ դիտան առաւել քան
զերեսին զփոխումն մարդոյ ։ քանզի ան
ժուռ վերադառնայ եւ
յառնէ ։ զի մի՛ ի
փոխուեցոյն ոչ յա
ցին իւրա ։ այլ
զամենայն իւրա
սուցանէ ։ զի մի՛
զանազանեսցի ։
ոչ ինչ ։ զի մի՛
զանազանեսցի ։
ոչ ինչ ։ զի մի՛
զանազանեսցի ։
ոչ ինչ

ՀԺՀ ՀԺՀ ՀԺՀ Յ
ՀԺՀ ՀԺՀ ՀԺՀ Յ
ՀԺՀ ՀԺՀ ՀԺՀ Յ

ՀԺՀ ՀԺՀ ՀԺՀ Յ

ՀԺՀ ՀԺՀ ՀԺՀ Յ

Ա ուսո՛ց ցնա զիտեն
զինչ արարիւ չէ ի
դատաստան ատե. ևեթ
րնիոք առնէք քան զի
եմ իսկ :

Ա ակ արդ եկեալ ես
լուացի զոտս չէ ր
սրա ևվատաստեաց
Ադուք պատուիրէ ըզ
մի մեռանց ոստ լուա
նալ : Ի ի աւրինակ
նալ : Ի ի աւրինակ
պես ես չեզ արարի.
Ադուք առնիջիք :

Ա մեն ամեն ասեմ
ձեզ. ոչ է ծառայ մեծ
քան զտէր իւր, ևոչ առաքեալ մեծ
քան զայն որ առաքէ

ի ընդունման :

Ա ուսո՛ց ցնա զիտեն
զինչ արարի չէ ի
դատաստան ատե. ևեթ
զի որ տեսանեն կոյրք
լինին. ևտեսանողքն
պետրոս ատ մի՞թէ
Ա ես ցնա եմք
զինչ այն զոտս իմ
զչեզ Ադուք առիջիք :

Ա ես ցնա զիտեմ
ցեղն չէ ինչ պիտ
ոյ. քան զի զոտն
լուանայցէ. քան
զի ամենեւին սքեր.
Ադուք սուրբքդ ի
յ ոչ ամենեքեան.
զի գիտէր զայն որ
մատնելոցն էր զնա :

Ա ասէ ցնոսա
քեան սուրբ էք :
ձա : եմէ ոչ ամենե
Ա ուր ժամ լուա
զոտս նոց. ասէա
զհանդերձան իւր.
Ադարձեալ բազմե

ցաւ :

ա ա ա

ՀԵՂԵՄ ԽՈՆԱՐԵԱԼ Ի ՔԵԶ ՏԵՐ
ՈՐ ԻՄԱՑԱՅ ԶՔԵԶ ԱՆԱՐԺԱՆ
ԱՐԱՐԵԼ ԶԱՅՍ ՓՈՔՐԱԿԱՆ
ՀՐԱՄԱՆՍ ՔՈՅ ՍՏԵՂԾԵԼ
ՁԵՌՆ ՏԱԼ ՍՈՒՏ ԵՒ ՍՈՒՐԲ
ՀԱՄԱՐԵԼ ՔԱՀԱՆԱՅԱՑ
ՍՈՒՐԲ ՍԱՂՄՈՍԳԱՑ
ՀԱՄԱՐԵԼ ՔԱՀԱՆԱՅԱՑ
ՍՈՒՐԲ ՍԱՂՄՈՍԳԱՑ
ՀԱՄԱՐԵԼ ՔԱՀԱՆԱՅԱՑ
ՍՈՒՐԲ ՍԱՂՄՈՍԳԱՑ

զեաւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել
եւ զայս ոչ կարեմ զանձն իմ խոկել

վն զարթուցն հատ-
պա ըմբռնել զոնէ
եւ ի հայր եւ հայրեցիս:
նակեալն. նոյ զան-
ցած զգործեն: հա-
ատուածք իւնչ. եթէ
չէիցեմ. եւ ոչ ծաներ
ար զիա վիրկեսցէ:
ի հայրն. եւ զտա զի
ոչ հատատաս եթէ
ցոյց մեզ զհայր:
արդ առ ես. եթէ
եւ ի հայր եւ հայրն ի
տէ: Ըմբռնա զանս
խօսելոյն ընդ ձեզ ոչ
եթէ յանձնէ ինչ
խաբէս իմն:

Հրէայքն առ յիսուսը

նակեալն. նոյ զան-
ցած զգործեն: հա-
ատուածք իւնչ. եթէ
չէիցեմ. եւ ոչ ծաներ
ար զիա վիրկեսցէ:
ի հայրն. եւ զտա զի
ոչ հատատաս եթէ
ցոյց մեզ զհայր:
արդ առ ես. եթէ
եւ ի հայր եւ հայրն ի
տէ: Ըմբռնա զանս
խօսելոյն ընդ ձեզ ոչ
եթէ յանձնէ ինչ
խաբէս իմն:

Հրէայքն առ յիսուսը

լինէին. ասէ ցնոսա յիսուս. եր-
դիս: Ահա ցնոսա ի-
նէ. եւ ոչ ճանաչէ
հետեւ գիտասցէք
գիտէք. եւ այսու
ատա եւ զհայրն իմ
գիտէիք եւ ի հայրն
ասէ ցնոսա. ես եմ
ճանապարհն
ճանապարհն գիտ
ոչ գիտէք. եւ ոչ
ուրեմն ոչ գիտեմ. եւ ասէ
ոչ գիտէք զի

ասեան ։ Ո հոգին
բնակեցեալ ի յատ-
ցէ՛ն չեզ, զի ընդ չեզ
այլ մեռելոցն ետուն
ղազեցեալ զհայր. ու
պահեցէք. ասէ ե՛ս
զպատուիրանսիմ

յոր յորդւո ։
ասացեալ հա՛
ոչ ետես
երկնի զայն. զի փառ
կէք յանունիմ ամա
զիրեա ասացեալ
նոյնպես գործեցէք.
ամենայն եղբարբն ըզ
նա գործէ ։ եւմեծ
զայս գործեսցէ, զի
ես առ հայրերթայ։

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ
ոչ կարէ որդի ոչինչ
ասացէք ինձ ։

աշխարհս ոչ կարէ
ընդունել ։ Ոչ ոչ
տեսանէ զնա. ու
ոչ ճանաչէ զնա
կէք զնա. զի ատ
ձեզ բնակեսցէ ու
ընդ ձեզ եղիցի. ոչ
Թողից զձեզ որբս ս
գամ առ ձեզ ։
ոչ ևս տեսանէ ու
ասէ զին. բայց դուք
տեսանիցէք զին ։
զիես կենդանի եմ
ևդուք կենդանիք եք
ի այնմ
ընդունիցէք ։ Ո
ասէ ցնոսա զպատուիրանսիմ
ձեզ ։ Եթէ ոք
զիս սիրէ զբանս
զիմ պահեսցէ. ու
հայրն զիմ սիրեսցէ
զնա. ևգալցուք
առ նա ևտեղի
առնիցուք նմա ։
Որ զիս ոչ սիրէ
զբանս զիմ ոչ
պահէ. ևբանն
զոր լուայք
ոչ է զիմ
այլ հաւր
զիմոյ ս
ձեզ ։ Ես
ամենայնիս
տացէք ինձ ։

զբանսիամ ոչ պահէ
տուրչն սիրէ զիս
առնմա արասցէ։
ցուրբ ևաւրհէ վանս
զնա · ևառնա եկեղ
և հայր իմ սիրեսցէ
բանն իմ պահեսցէ
զիս ոչ սիրէ զբանս
ոչ պահէ զբանս
զոր լուայք ոչ է
իմ այլ հաւրն որ
առաքեաց զիս ։
այս խաւսեցայ
ձեզ · մինչ աս
նէզ ձեզ ։ իսկ մեր
նեցուցիչն հոգին սբ
զոր առաքեսցէ ,
հայր յանուն մ.
նա ուսուսցէ ձեզ
զամ ։ և յիշեցուսց
է ձեզ զամ զոր ա
սացի ձեզ ։
խաղաղութիւն ն
թողում ձեզ · զմ
խաղաղութիւն զիմ
տամ ձեզ ։ ոչ ա
պես աշխարհս տայ
տամ ես ձեզ ։
ի խռովեսցին սի
րտք ձեր · ևմի զան
գիտեսցէք ։ լուարդ

զնոսա ոչ ոք ունի զիշխանութիւն
առնել : Եւ ընդ արուեստ

զի առաւել ևս պատ
շաւ է զայս ասել ի վերայ
մարդկան : Եւ զի բնու
թիւն ոչ կարէ զայս
զոր խոստացայ ընդ
ձեզ : Կացէք հոս
ես և պատուղ յանձնէ
ուսոյն ոչ կարէ բեր
նել ի ձեզ . որպէս
և ի ձեզ . ոչ կարէ բեր
նել պատուղ յանձնէ
իւրմէ . եթէ չհոգէ
շակէ . այլ ուսոյ որ
պատուղ կատարէ զնա :
Այսպէս և հայրիմն իմ
գնուաց ուսոյ աստի
ուանեմ : Եւ ամենայն

ոտոյ որ բերէ պտուղ
զնա մաքրէ զի առաւել
պտուղ բերէ : Դուք
մաքուր էք վասն
բանի զոր խոստացայ
ընդ ձեզ : Կացէք հոս
ես և պատուղ յանձնէ
ուսոյն ոչ կարէ բեր
նել ի ձեզ . որպէս
և ի ձեզ . ոչ կարէք
բերել պտուղ յանձնէ
իւրմէ . եթէ չհոգէ
շակէք . այսպէս
և հայրիմն իմ
գնուաց ուսոյ աստի
ուանեմ : Եւ ամենայն

ոտոյ որ բերէ պտուղ
զնա մաքրէ զի առաւել
պտուղ բերէ : Դուք
մաքուր էք վասն
բանի զոր խոստացայ
ընդ ձեզ : Կացէք հոս
ես և պատուղ յանձնէ
ուսոյն ոչ կարէ բեր
նել ի ձեզ . որպէս
և ի ձեզ . ոչ կարէք
բերել պտուղ յանձնէ
իւրմէ . եթէ չհոգէ
շակէք . այսպէս
և հայրիմն իմ
գնուաց ուսոյ աստի
ուանեմ : Եւ ամենայն

մեռանիս. որպես նախ
քան զիս սիրեալդ զմի
նդ զիս սիրես զիս
պատուիր յոյժ քեզ
եղիցի. և եղիր ի
շահեստ. որպէս ո
սիրեցից զքեզ Հայր
սրբոցդ զոր ես
իմով սիրելիգն
ցեղ ի սէրն իմ. եթէ
զպատուիրանս իմ կացիք
ի սէրն իմ. որպէս ես
զպատուիրանս հօր
իմոյ պահեցի. և
կամ ի սէր նր։

այլ եհաս ժամն
ընդ չեզ. զի ոսրտա
ուիմն իմ ի չեզ
խոցէ. և չէք ոսրտա
ուիմ լցեալ եղիցի։
յայտ պատուիրեմ
ձեզ. զի սիրեսջիք
զմիմեանս. որպես
սիրեցի զձեզ։

Ղ

Ղ

Ղ

ԱՂ ՂԱ ՂԳ ՂԴ ՂԵ ՂԶ ՂԷ ՂԸ ՂԹ ՂԺ ՂԻ ՂԼ ՂԽ ՂԾ ՂԿ ՂՀ ՂՁ ՂՂ ՂՃ ՂՄ ՂՅ ՂՆ ՂՇ ՂՈ ՂՉ ՂՊ ՂՋ ՂՌ ՂՍ ՂՎ ՂՏ ՂՐ ՂՑ ՂՒ ՂՓ ՂՔ ՂՕ ՂՖ

ՂԱ

զայն իսկ։ եւ զի զայս
զգեղ մարմնոյ մերոյ
ի սկզբանէ ստեղծեալ
եւ ի տապանին ի
ջրհեղեղին պահեալ
եւ ի ծովուն կարմիր
անցուցեալ եւ ի
տապանակին ի
վերայ ջուրցն
տարեալ եւ ի
տաճարին ի
սրբոյն սրբոցն
դր

զի ժամայոյակ զի
ընծեն զՀեզ։ այլ ինքն
ովսաննայ խուժանն հա
զիսեալ զիւր փառս
ընդ Հեզ զիւր փա
ռաւորելիւն ։ յոր
ժամ զեղեալ զիւր
ելեալ զբանին ամա
ռն ։ Ա յլ զի լցցի
եղեն զիս ու զհայրն
ամ ։ Ա յլ զի լցցի
ասացեալ բանն զոր
ասաց ։ Ա յլ զի լցցի
ասացեալ բանն զոր
ասաց

տաստան։ զի ի
անէք զիս = վն դա
ռան մեղաց զիւոչ
հաւատացին յիս։
վն արդարութե
զիս առ հայր իմ եր
թամ։ և ոչ եւս տես
ջիք զիս = վն
եր թամ առ հայր իմ
եւ ոչ եւս տեսա
նիցէն զիս = վն
զիս = վն դա
տեցի զաշխարհս
այլ դուք զիս տես
ջիք զի կեամ եւ
դուք կեայջիք =
յայնմ աւուր գի
տասջիք զի ես եմ
ի հաւր իմում
եւ դուք ի ես
եւ ես ի ձեզ =
որ ունի զպատ
գամս իմ եւ պա
հէ զնոսա նա է
որ սիրէ զիս
եւ որ սիրէ զիս
սիրեսցի ի հաւր
իմմէ եւ ես սի
րեցից զնա եւ
յայտնեցից նմա
զանուն իմ =
եւ ասէ նմա
յուդա ոչ
երթամ առաքեցիւ
եւ ես ի հաւրէ
եւ ոչ աշխարհ
զիս = ասէ
նոցա յիսուս
ոչ էկեսցէ առ
երթայց մխիթարի
չն ոչ եկեսցէ
ձեզ = ապա եթէ կ
երթամ առաքեցից
զնա առ ձեզ =
ընդ ոչ եկեալ յան
դիմանեսցէ զաշխ
արհս = վն մեղաց
եւս արդարութե
եւս դատաստանի =
վն մեղաց զիւոչ
հաւատացին յիս =
վն արդարութե
զիս առ հայր իմ
եր թամ = եւ ոչ եւս տես
ջիք զիս = վն
ասեմ ձեզ =

աւետարանիչն յով
հաննէս զամենայն
ինչ որ ասաց
զերանէլ ոչ ասաց
յ ետոյ = զայս ինչ
կեցէք ժամանակն
որ ասէ ձեզ = զի յորժամ ե
կայցէ ոգին ճշմարտութեան
ընդ ձեզ առաքեցից
զի զայս խաւսեցայ ընդ
ձեզ = ի սկզբանէ ոչ ասացի
զայս ինչ = ահա ես
երթամ առ հաւր
իմ = եւ ոչ եւս տեսա
նիցէն զիս = վն
մեղաց զիւոչ
հաւատացին յիս =
վն արդարութե
զիս առ հայր իմ
եր թամ = եւ ոչ եւս տես
ջիք զիս = վն
ասեմ ձեզ =

զինչ խոստա-
ցար մեզ տալ
մեր եւ ոչ
ինչ ինձ
եղեւ ։ այն փոխ
ա ։ եւ թէ ես
տուի հայր իմ
եղեւ ։ ասաց
տէր ։ եւ
տեսանիցէք զիս
ոչ ևս ։ եւ
դարձեալ ասաց
նոցա ։ ամէն
ամէն ասեմ
ձեզ ։ զի
լայք եւ
ողբայք դուք
իսկ ։ եւ
աշխարհ
ուրախ-
ասցի ։ եւ
դուք տրտմեսջիք
այլ տրտմու-
թիւն ձեր
յերկիր
խնդութիւն
լինիցի ։
կին երբ
ծնանի
տրտմու-
թիւն ունի
զի եկն
ժամ նորա ։
եւ յորժամ
ծնանի
զմանուկն
ոչ ևս յիշէ
զնեղու-
թիւնն
վասն
ուրախու-
թեան զի
ծնաւ
մարդ
յաշխարհ ։
եւ դուք
արդ տրտմու-
թիւն ունիք
այլ տեսից-
ուք զձեզ
եւ սիրտ
ձեր ուրա-
խասցի ։
եւ զուարթու-
թիւն ձեր
ոչ ոք
առնուցուն
ձեզանէ ։
եւ յաւուր
յայնմիկ
զիս ոչ
հարցանիցէք
ոչինչ ։
ամէն
ամէն
ասեմ
ձեզ ։
եթէ զինչ
խնդրիցէք
զհայրէն
յանուանէ
իմմէ
տացէ
ձեզ ։
մինչեւ
ցայժմ
ոչինչ
խնդրեցէք
յանուանէ
իմմէ ։
խնդրեցէք
եւ առ-
ջիք ։
զի ուրա-
խութիւն
ձեր լցցի ։
զայս
առակս
ասացի
ձեզ ։
եկեսցէ
ժամ
յորում
ոչ ևս
ասասցեմ
ձեզ
առակս
այլ
յայտ
ասասցեմ
ձեզ
զհայրէն ։
յաւուր
յայնմիկ
խնդրեցէք
յանուանէ
իմմէ ։
եւ ոչ
ասեմ
ձեզ
եթէ
ես
խնդրեցից
զհայրէն
վասն
ձեր ։

= զմանուկն ։ ոչ էաւր ի
նմա զայլ ոք ժամ ծնանելոյ ։
եւ զայլ ոք ժամ ծնանելոյ
նմա ։ զի հասեալ էր ժամ
նորա ։ եւ ծնաւ որդի ։
= եւ ոչ յիշէր
զանգուժութիւնն ։ վասն
զի ծնաւ մարդ յաշխարհ ։
= եւ արդ մարդիկ
բաղձալի եղեն ։ եւ հաւատ
եղեն ։ զի սուրբ հոգի
էր ։ եւ ոչ ինչ ասէին
մինչեւ ամէն ասէր ։
= եւ ամէն ասէին
ամենեքին ։ եւ ապա
ասէին ։ զի ոչ ինչ
ուրացութիւն կայ
ի նմա ։ եւ ոչ ինչ
խոստովանէին ։ զի
ոչ ինչ ուրացութիւն
կայ ի նմա ։ եւ
ամենեքին ասէին ։
զի սուրբ հոգի
էր ։ եւ ոչ ինչ
խոստովանէին ։ զի
ոչ ինչ ուրացութիւն
կայ ի նմա ։ եւ
ամենեքին ասէին ։
զի սուրբ հոգի
էր ։ եւ ոչ ինչ
խոստովանէին ։ զի
ոչ ինչ ուրացութիւն
կայ ի նմա ։ եւ

ՃԻԳ

զհոգեառաքելութիւնն
ո՛չ ընդ ձեզ. զի ընդ-
այս խաւարեցայ
ընդ խոչ ։
Եւ չէմ միայն զի հայր
միայն լծակցութեամբ.
էիւր ոտեղիս. ո զի
ւեկեալ իմէ. զիցշ
եկեալ ժամայոյս կ.
հաստատեմ ։ զի
ոչ ինչ պիտոյէ ։ ե
եղիւ զիտես զամ
ամեն ։ ապ
ՃԻԴ

ՃԻԴ

զհոգեառաքելութիւնն
ո՛չ ընդ ձեզ. զի ընդ-
այս խաւարեցայ
ընդ խոչ ։
Եւ չէմ միայն զի հայր
միայն լծակցութեամբ.
էիւր ոտեղիս. ո զի
ւեկեալ իմէ. զիցշ
եկեալ ժամայոյս կ.
հաստատեմ ։ զի
ոչ ինչ պիտոյէ ։ ե
եղիւ զիտես զամ
ամեն ։ ապ

ՃԻԵ

ՃԻԵ

այն ՃՀՄարեւտուած·
ևազոր առաքեցեր զի
յաքս : Եսզքեզ
փառաւորեցի յերկ
րի · զգործն կատա
րեցի · զոր ետուր
ցիս զի արարից : և
այժմ փառաւորեա
զիս հայր առ քեզն
փառաւքն · զոր ու
նէի յառաջ քան
զլինելն աշխարհի
առ քեզն :

3 այտնեցի զանուն
քո մարդկան · զորս
ետուր ինձ յաշխա
րհէ · քոյե էին · և ինձ
ետուր զնոս · և բանն
քո պահեցին : Ղիմք
գիտացին եթէ զամ
ինչ զոր ետուրեր ինձ
ետուն նոցա · և նոքա

ցիէք : յաշխարհէ
աստ ընդունելոյն
ցիէք այլ քաջալերե
ցարուք · զի ես յաղ
թեցի աշխարհի :

2 այս խբրեհասաւ
եղաւ յիս · ամբարձ
զաչս իւր յերկինս
և ասէ · հայր հաս
եաւ ժամ · փառաւո
րեա զորդի քո · զի
և որդի քո փառաւո
րեացէ զքեզ :

1 որպէս ետուր նմա
իշխանութիւն ամե
նայնոյ · զի ամե
նայն զոր ետուր նմա տա
ցէ զկեանն յաւի
տենական :

11 յիսէն յաւիտեան
ական կեանքն · զի
ծանիցեն զքեզ մի

շիտարհին։ այլ զինուց
զի քարշ ցեղ զինոյ
ի չէմ յայտնի։ ասեն
ես չեմ յայտնի։ սուտ
եղեր յայտնի։ ասեն
զինս յանուն քո ասեմ
եղուարնինչ հապահ
եմի։ ասէ ոչ ինոցա
նէ կորեար։ բայց
որդին կորստեան
զի գիրն լցցի։ բայց
ասեմ ես առաքեցի զամ
զիս ոչ ոք յինոցա
խարհի։

Հազայս խոսիմ յար
ես առաքեցի զամ
զիս ոչ ոք յինոցա
խարհի։

Ա ինչ կա յաշխարհի
ընդ նա։ ես պահեմ
զինս յանուն քո որով
եղուարնինչ հապահ
եմի։ ասէ ոչ ինոցա
նէ կորեար։ բայց
որդին կորստեան
զի գիրն լցցի։ բայց
ասեմ ես առաքեցի զամ
զիս ոչ ոք յինոցա
խարհի։

Հազայս խոսիմ յար
ես առաքեցի զամ
զիս ոչ ոք յինոցա
խարհի։

Ա ինչ կա յաշխարհի
ընդ նա։ ես պահեմ
զինս յանուն քո որով
եղուարնինչ հապահ
եմի։ ասէ ոչ ինոցա
նէ կորեար։ բայց
որդին կորստեան
զի գիրն լցցի։ բայց

ցեղն զփարուան զիմ զոր
ցեղն որպէս դուք ։ Ո՛վ
ամենեքեան մի՛ ի
բանիւն նոցա յոյժ ։
հատատացեալ
առաջեմ - այլ վա՛յ
ձեզ ։ Ո՛վ
ձշմարտութիւնք
ինն ևանդրա սրբեա
զանձինս ։ զի եղիցի
նց եա սուրբ առնելի
յաշխարհ ։ ևս վա՛յ
քեցեր յաշխարհ ։
րպէս զիա առա
տուԹիւնէ ։
զիքս բանդ ձշմար
ձշմարտութիւնքդ
ուրդը արա զնա
չեմ յաշխարհէ ։
ե չեն - որպէս ևես
ձեզ ։

յոյժ ։ ևես ի քէ զ
զի ևնիք ի մեզ եցեն ։
Ո՛վ ևաշխարհ հա՛ւ
առաքեցեր զիս ։ և
ես զփարուն զորես
ուր ինձ եառ նոցա ։
Ո՛վ եղիցեն մի՛ որպէս
ևամեք մի՛ եմք ։
ա՛յ նա ևդուք յիս
զի եղիցեն կատար
եալք ի մի ։ ևգիտ
ացէ՛ աշխարհ ե
Թէ դուն առաքեցեր
զիս ։ ևես սիրեցի՛
զնա ։ որպէս ևսի՛ ո
սիրեցեր դու ։
այր զորս եառուր
ինձ ։ կամիմ զի ուր
եմ ևանդրա ընդ իս՛ զի
ցեն ։ Ո՛վ տեսանի

ցնա եւեմ կայր ըն դ
զար եղե ցի ։ Ո՛վ
յ՛ետուն նմա՝ զ՛այո
րէք ։ զ՛ասատա՛նան
ասէ ցնա ։ զայ՛ դ՛ուռ
եկեալ ի վեր նր ։ ել և
իբրև ե՛ս ես զայն ա՛մ
զիս ։ իսկ յա՛
ւետ ։ ո՛ւ ան՛դ ի՛ահուդ
սատա՛ն ։
ի՛ւր փարիսեցոց ա՛ռ
ընդ նմա զգու՛նդն ։ և
ի՛ր հանապետ եցն
ցոյց ։ Ո՛վ ա՛ռաջ
ժողովեաւ՛ր անդամ
Օ՛ր բազո՛ւմ անգամ
ոչ կամեցա՛ր ։
ոդ ։ ՚ի ձեռն
աշակերտա՛ց
ւոյ ։
ա՛ն ։ ՚ի ձեռն
աշակերտա՛ց
մոտ ինքն ։
ար ։
աշակերտաց
եր պատուել ՚յոյս
ձորոյն կեղտոնի ։ ու
հանդերձ ։ յայնկոյս
յա ։ կ՛ աշակերտո՛ց
ասաց ։
ևս ի նոսա ։
սիրեցեր զիս ի՛ նա ես
ես ։ Օ՛ի սէրն զր
նո՛ւնքս ևս ձանուց
ևս ձանուցի նո՛ց զա
դո՛ւ առաքեցեր զիս ։
քա ձանեան եմ
քեզ ձանեայ ։ և նո
ձանեաւ ։ այլ ես ըզ
աշխարհս զքեզ ոչ
քան զլինելն աշխարհի ։
եառուրն յիս ։ Օ՛իսկ
րեցերն զիս յաւուրս

ՀԿԲ ՀԿԳ ՀԿԴ ՀԿԵ ՀԿՁ ՀԿԷ ՀԿԸ ՀԿԹ ՀԿԺ ՀԿԺ

ստարոյն այնուհետև
քահանայապետեալ
զոն · ասելով զնոսա
ցուցանէ զնոսա ·
զի ոչ ինչ ինձ ասեն
ոչ ինչ զոր
ցեմ զինա ։
ակ զոմն ինչ · ո
հաձարատպետն · զո
ցն կալաւ ոչ ասել
ինչ զոր ։
տաճին զնա նոյն
առաքեալն ։ ասէ
զի ոչ ինչ զոր
ցեմ զինա ։
ակ զոմն ինչ · ո
հաձարատպետն · զո
ցն կալաւ ոչ ասել
ինչ զոր ։
տաճին զնա նոյն
առաքեալն ։ ասէ
զի ոչ ինչ զոր
ցեմ զինա ։
ակ զոմն ինչ · ո
հաձարատպետն · զո
ցն կալաւ ոչ ասել
ինչ զոր ։
տաճին զնա նոյն
առաքեալն ։ ասէ

ուսուցին փոխումբերէ
խարհէ - ես յամէ
պես խաւտեցայ յամ
պոսյա յն - ես յայտնա
նամա յն - ես յայտնա
պես խաւտեցայ յամ
խարհէ - ես յամէ
ուսուցին փոխումբերէ

ՃԿԸ զա զպետրոս : Ելոյծ
ան · ու եմոյց ինձ
հանդյատպետին ·
ՃԿԹ ոյն ծանուցմբա
ՃԿԺ Ելիա աշակերտն
այր առաքեանն ասատ
ՃԿԺԱ տին : Ապետրոսակա
յն ասաքեանն ասատ
ՃԿԺԲ ղուվ տրեանն · եւ
սիմոն պետրոս · ու
ՃԿԺԳ մեռաւ աշակերտն ·
ՃԿԺԴ ու աշակերտն այն
ՃԿԺԵ զանազի ծանօթե ր
զհանդյատպետին
եմուտ ընդ յի · իզաւ
ին զհանդյատպե
տին : Ապետրոսակա
ՃԿԺԶ յր առաքեանն ասատ
ՃԿԺԷ Ելիա աշակերտն
ուրէր ծանուցմբա
հանդյատպետին ·
ՃԿԺԸ զա զպետրոս : Ելոյծ
ան · ու եմոյց ինձ
ՃԿԺԹ ոյն ծանուցմբա
ՃԿՀ Ելիա աշակերտն
ուրէր ծանուցմբա
հանդյատպետին ·
ՃԿՀԱ զա զպետրոս : Ելոյծ
ան · ու եմոյց ինձ
ՃԿՀԲ ոյն ծանուցմբա
ՃԿՀԳ Ելիա աշակերտն
ուրէր ծանուցմբա
հանդյատպետին ·
ՃԿՀԴ զա զպետրոս : Ելոյծ
ան · ու եմոյց ինձ
ՃԿՀԵ ոյն ծանուցմբա
ՃԿՀԶ Ելիա աշակերտն
ուրէր ծանուցմբա
հանդյատպետին ·
ՃԿՀԷ զա զպետրոս : Ելոյծ
ան · ու եմոյց ինձ
ՃԿՀԸ ոյն ծանուցմբա
ՃԿՀԹ Ելիա աշակերտն
ուրէր ծանուցմբա
հանդյատպետին ·
ՃԿՁ զա զպետրոս : Ելոյծ
ան · ու եմոյց ինձ
ՃԿՁԱ ոյն ծանուցմբա
ՃԿՁԲ Ելիա աշակերտն
ուրէր ծանուցմբա
հանդյատպետին ·
ՃԿՁԳ զա զպետրոս : Ելոյծ
ան · ու եմոյց ինձ
ՃԿՁԴ ոյն ծանուցմբա
ՃԿՁԵ Ելիա աշակերտն
ուրէր ծանուցմբա
հանդյատպետին ·
ՃԿՁԶ զա զպետրոս : Ելոյծ
ան · ու եմոյց ինձ
ՃԿՁԷ ոյն ծանուցմբա
ՃԿՁԸ Ելիա աշակերտն
ուրէր ծանուցմբա
հանդյատպետին ·
ՃԿՁԹ զա զպետրոս : Ելոյծ
ան · ու եմոյց ինձ
ՃԿՂ ոյն ծանուցմբա

ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ
ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ
ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ
ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ ՀՀՀ

= ոչ ունի ընդ նմա
քեզ ի պատուհազն ա
կն եհատ պետրոս ·
կնորիկ · զորոյ զուն
տին · ազգական ա
նեց քահանայապե
ս մինչև ի ծառայ
աւետ չեմ : ես
անտի նր եցե =
ես ի, ուրացայ զ
ձեզ զիտեմ զձեզ
Ասէն ցնա մի թէ
աղա յաշակերտաց
ն պետրոս · կայ ր
ատն Ա ելեսնոյր ·
այսպես = եւսիմ
կայիափայ քահան
անն · կապեալ տա
ցին զնա =

ցայ · վկայեա վր ն
թէ չար ինչ խօսե
ց · ա յն ասէ ցնա ·
քահանայապետին :
պատասխան ի տա
կայր · ոչ ապտակ
աւուրցն որ ան ե
ցաց · մինչ ի սպա
ես = ես
գիտեն զինչ ասացի
հաստատ նոքա
խաւսեցայ ընդն
ոլոլեան թէ զինչ
հարցանես զիս ·
խաւսեցայ = ես
հաց զի ոչ գիտ
ժողովեցի ·
նան · ուրեմն հրէա
նան · ահաւասիկ

սաղմոս զոր ասացեալ է
զդաւիթ ի վերայ ամենայն
բանից զոր խօսեցաւ տեառն
առ դաւիթ զբանս օրհնութեան
սորա յաւուր յորում փրկեաց
զնա տէր ի ձեռաց ամենայն
թշնամեաց նորա եւ ի ձեռաց
սաւղայ եւ ասաց

ա

ողորմեա ինձ աստուած
ըստ մեծի ողորմութեան քո
եւ ըստ բազմութեան
գթութեանց քոց ջնջեա
զանօրէնութիւն իմ
լուա զլացս իմ
եւ ի մեղաց իմոց
սրբեա զիս
զի զանօրէնութիւն իմ
ես գիտեմ
եւ զմեղս իմ առաջի իմ
է յամենայն ժամ
քեզ միայնոյ մեղայ
եւ չարն առաջի քո
արարի
զի արդարասցիս
ի բանս քո
եւ յաղթեսցես
յորժամ դատիս
զի ահա յանօրէնութեանց
ծնայ եւ ի մեղս
յղացաւ զիս մայր իմ
զի ահա ճշմարտութիւն
սիրեցեր
զանյայտ եւ զծածուկ
իմաստութեան քո
յայտնեցեր ինձ
սրբեսցես զիս
իսոպոսաւ եւ սրբեցայց
լուասցես զիս
եւ սպիտակասցից
քան զձիւն
լուասցես զիս
եւ ուրախութեան
եւ ցնծութեան
լուասցի
զի խոնարհեցան
ոսկերք իմ
զի ի մեղս
ծնաւ զիս մայր իմ
զի ահա ճշմարտութիւն
սիրեցեր
զանյայտ եւ զծածուկ
իմաստութեան քո
յայտնեցեր ինձ
սրբեսցես զիս
իսոպոսաւ եւ սրբեցայց
լուասցես զիս
եւ սպիտակասցից
քան զձիւն
լուասցես զիս
եւ ուրախութեան
եւ ցնծութեան
լուասցի
զի խոնարհեցան
ոսկերք իմ

ամենեքեան զարհուրեալ ի մեծ
սքանչելեացն որ ի նմա գործեցան
եւ ի մեծ զարմանս ի բերեալ
զամենեսեան ասէին ընդ միմեանս
զի ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ու · հաւնեն զիւրս ասես
= որ ջնջեն պիտի
աստուածոյ ։ եւ
զաւետիս յիսուսի
զոր քարոզեն ։
= ըստ
յայտնութեան
խորհրդոյ ։ որ
լռեալ էր ի ժամանակս
յաւիտենից ։
= եւ
այժմ երեւեցաւ
սրբոց նորա ։
= որոց
կամեցաւ աստուած
ծանուցանել զհարստութիւն
փառացն ։ զայդ
խորհուրդ ։
= որ է
քրիստոս յիսուս
ի ձեզ ։ յոյս
փառացն ։
= զոր
մեք ։ զնա
քարոզեմք ։
= հանդերձ
կրթութեամբ ։ եւ
իմաստութեամբ ։
= զի
կանգնեսցուք
զամենայն մարդ ։
= կատարեալ
ի քրիստոս
յիսուս ։
= յորոյ
համար
եւ
= զոր
ես
= ի
զօրութեանն
= զոր
ներգործէ
= ինձ
= զի
գիտասցեն
= սիրտք
= նոցա
= եւ
= միաբանեալք
= ի
= սիրոյ
= եւ
= ի
= հարստութիւն
= կատարեալ
= ի
= գիտութիւն
= զխորհուրդ
= աստուծոյ
= եւ
= հաւր
= եւ
= քրիստոսի
= յորում
= են
= ամենայն
= գանձք
= իմաստութեան
= եւ
= գիտութեան
= գաղտնեաց
= զոր
= ասեմ
= զայս
= զի
= ոչ
= ոք
= խաբեսցէ
= զձեզ
= հանդերձ
= հնարիւք
= հաւանեցուցանելոյ
= զի
= որպէս
= ընկալարուք
= զքրիստոս
= յիսուս
= զտէր
= ոսկանեցարուք
= ի
= նմա
= եւ
= շինեցարուք
= ի
= նմա
= եւ
= հաստատեցարուք
= ի
= հաւատս
= որպէս
= ուսարուք
= եւ
= լինիք
= ի
= նմա
= շնորհակալք
= տեսանել
= զի
= ոչ
= ոք
= իցէ
= որ
= յափշտակեսցէ
= զձեզ
= զի
= զամենայն
= լցումն
= աստուածութեան
= մարմնաւորապէս
= բնակի
= ի
= նմա
= եւ
= ի
= նմա
= էք
= լցեալք
= որ
= է
= գլուխ
= ամենայն
= իշխանութեան
= եւ
= զոր
= եւ
= թլփատեցարուք
= թլփատութեամբ
= ոչ
= ձեռամբ
= ի
= հանել
= զմարմին
= մեղաց
= մարմնոյ
= այլ
= թլփատութեամբ
= քրիստոսի
= եւ
= թաղեալ
= ընդ
= նմա
= ի
= մկրտութեան
= յորում
= եւ
= յարուցեալ
= էք
= ընդ
= նմա
= ի
= հաւատս
= զոր
= ներգործեաց
= աստուած
= զոր
= յարոյց
= զնա
= ի
= մեռելոց
= եւ
= զձեզ
= մեռեալս
= ի
= յանցանսն
= եւ
= ի
= թլփատութիւն
= մարմնոյ
= ձերոյ
= կենդանացոյց
= ընդ
= նմա
= եւ
= թողեալ
= մեզ
= զամենայն
= յանցանսն
= ջնջեալ
= զձեռագիրն
= որ
= ի
= հակառակ
= մեզ
= էր
= ի
= հրամանս
= զոր
= եւ
= ընդդէմ
= մեզ
= էր
= եւ
= զնա
= վերացոյց
= ի
= միջոյ
= գամեալ
= զնա
= ի
= խաչին
= եւ
= զիշխանութիւնսն
= եւ
= զպատերազմսն
= մերկացուցեալ
= ի
= նոսա
= ի
= յայտ
= արար
= զնոսա
= ի
= տեսլեան
= յաղթեալ
= ի
= նոսա
= ի
= խաչին
= եւ
= զոմանս
= ի
= նոցանէ
= ի
= տեսլեան
= ի
= յաղթութեան
= ի
= նոսա
= ի
= խաչին
= եւ
= զոմանս
= ի
= նոցանէ
= ի
= տեսլեան
= ի
= յաղթութեան
= ի
= նոսա
= ի
= խաչին
= եւ
= զոմանս
= ի
= նոցանէ
= ի
= տեսլեան
= ի
= յաղթութեան

ՀՂ	ՄԻ	ՄՐ	Ղ
ՀՂՃ	Տ	Տ	ՀԱՒԵՍՄԱ
ՀՂԴ	Տ	Տ	Տ
ՀՂԵ	ՄԻ	ՄՐ	Տ
Յ	Մ	ՄՐ	Ղ

ունիմ հանել ի քէն
իւր հակառակութիւն կամ
զատուկ ոչ ինչ մեղս
մեղանչեցի քեզ
եւ ես ոչ արժանի եմ
կոչեցեալ որդի քո
վերստին
ընդունել զիս
մարդ մի ունէր
երկու որդիս
ասաց ցայսմանէ պիղ
Հայր տուր ինձ
զբաժինս ինձ
եղեալ ի կենդանութեան
իւրում
ոչ բազում աւուրս
ժողովեալ զամենայն
զանձս իւր
ուղեւորեցաւ
ի հեռաստանս
եւ անդ
ցրուեաց զանձս իւր
կեցուցանելով
զպոռնիկս
եւ ապա
սկսաւ կարօտել
եւ ոչ ոք
տայր նմա
եւ եղեալ
ինքեան
ասաց
ինչ ոչ գիտացեալ
եմ
զի
զայս
ամենայն
ոչ
ոչ
ոչ

ղ	մր	մ	յ
յոհ	մկ	մամ	յոհ
յոհ	մթ	մամ	յոհ
յոհ	մթ	մամ	յոհ
յոհ	մթ	մամ	յոհ
ղ	մր	մ	յ
յոհ	մկ	մամ	յոհ
յոհ	մթ	մամ	յոհ
յոհ	մթ	մամ	յոհ
յոհ	մթ	մամ	յոհ

տմուշանի եմոյ վի
լեառն · և ի վեր պա
ռակ՝ բաժանեցին
զհանդերձս իմ յիւ
րեանս · և ի վեր
գրեցին զրեցի : և
զկ ցե :

Ի ա ուին զհանդերձս
ոչին ի խառչ զ յա :
զինուորքն իբրեւ հա
րին զրեցին զրեցի : իսկ
զիւն

ևզին կատարեցի՝
գիրն : ասէ Ծարա՛ւ
ի՛ եմ :

1 Ւ ասէնդ կայր՝ ամէն
ինչ՝ լի՛ քաջախոհ վ
ընդ լեզուդ՝ շուրջ է՝
դեալ զմշտակա՛ւզ
պայի մատուցին ի
բերան նր : Իբրե՛ւ
առ՝ յա զքացախն
հանդերձ լեղա՛ւն՝
ասէ ամ ինչ կատա
րեալ է :

ՀՄԴ 2 Ւ խոնարհեցուց
եալ զգլուխն՝ ա՛ւ
անդեաց զհոգին :

ՀՄԲ 1 Ւ ահա հր եհայքն քան
զի ուրբաթէր՝ զի
մի՛ անդէն ի խաչին
ագանիցին մարմ
նկքն : Ւնչ եւ ցշաբ
աթն : Ծիեր աւե՛ր

ՀՄԳ 3 եւ այնորիկ զի
տացյա՛ն՝ եթէ ահա
ամ ինչ կատարեալ է
ձանձ արկանէ ինն :

ՀՄԵ 6 Ինուհուրքն զայ ո
ինչ գործեցին : ե՛ւ
կայինաւ խաչինյ
մայրն ներ՝ Ա՛ր ոյր մօր
ներ՝ մարիամ կղէո
պայ՝ և մարիամ
մակդաղենացի :

ՀՄԶ 30 Իբրե՛ւ եառ զնի
մայրն՝ ևզաշակեր
տն զոր սիրէր՝ զի
կայր մատ : ասէ ցնի
մայրն՝ կին դուահա
որդի քո :

ՀՄԷ 29 Ւ հապա ասէ ցա
շակերտն՝ ահա մայ
րդ քո : Ե՛ւ յայնմ ա
մանակէ՝ առաւա
կերտն զնա առ ի
տացյա՛ն՝ եթէ ահա
ամ ինչ կատարեալ է
ձանձ արկանէ ինն :

ՀՄԸ 6 Ինուհուրքն զայ ո
ինչ գործեցին : ե՛ւ
կայինաւ խաչինյ
մայրն ներ՝ Ա՛ր ոյր մօր
ներ՝ մարիամ կղէո
պայ՝ և մարիամ
մակդաղենացի :

ՀՄԹ 30 Իբրե՛ւ եառ զնի
մայրն՝ ևզաշակեր
տն զոր սիրէր՝ զի
կայր մատ : ասէ ցնի
մայրն՝ կին դուահա
որդի քո :

ՀՄԺ 29 Ւ հապա ասէ ցա
շակերտն՝ ահա մայ
րդ քո : Ե՛ւ յայնմ ա
մանակէ՝ առաւա
կերտն զնա առ ի

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

որիկ աղա

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ որիկ աղաչէր զպիղատոս զի եկեսցէ եւ զմարմինն յիսուսի. եւ հրամայեաց պիղատոս եկեսցէ եւ բարձցէ զմարմինն յիսուսի. եւ եկն զինուորքն եւ կոտրեցին զոտս առաջնոյն եւ զայլոյ որ խաչեցաւ ընդ նմա. իսկ յորժամ եկին առ յիսուս եւ տեսին զնա զի մեռեալ էր ոչ կոտրեցին զոտս նորա. այլ մի ի զինուորացն տուգ զկողն նորա. եւ անդէն եհան արիւն եւ ջուր։

Յովհաննէս որիկ աղաչէր զպիղատոս զի եկեսցէ եւ զմարմինն յիսուսի. եւ հրամայեաց պիղատոս եկեսցէ եւ բարձցէ զմարմինն յիսուսի. եւ եկն զինուորքն եւ կոտրեցին զոտս առաջնոյն եւ զայլոյ որ խաչեցաւ ընդ նմա. իսկ յորժամ եկին առ յիսուս եւ տեսին զնա զի մեռեալ էր ոչ կոտրեցին զոտս նորա. այլ մի ի զինուորացն տուգ զկողն նորա. եւ անդէն եհան արիւն եւ ջուր։

ոչ = զի մատուցեալ ի
գերեզմանն · եդին
զնա = Եւ մարիամ մագ
դաղենացի · եւ այլ ը
ոմանք մարիամ մայր
յակոբայ · եւ սողովմէ
ի միաշաբաթի ·
առաւօտուն կանուխ
եկին ի գերեզման
եղեալն = Եւ տեսին
զվէմն գլորեալ ի դրան
գերեզմանին = եւ
մտեալ ի դուռն գեր
եզմանն տեսին պա
տանի մի նստեալ
ընդ աջմէ կողմանէ
զգեցեալ սպիտակ
եւ զայս առեալ ի
մտից = Եւ նա ասէ
ցնոսա · մի՛ զարհուրիք
զոր սիրէիք յես · զ
յարեալն ասեմ ձեզ
մի՛ է աստ · ահա
տեղին ուր եդին զնա
= Այլ երթայք ասեցէք
աշակերտացն նորա
եւ պետրոսի · եթէ
նախանձի ձեր ի գա
լիլեա երթայ · անդ
տեսանիցէք զնա
որպէս ասաց ձեզ
= Եւ նոքա ելեալ
փախեան ի գերեզ
մանէն · զի դող եւ
զարհուրանք էառ
զնոսա · եւ ոչ ոք
ասաց ինչ զայն
երկեան զի = Եւ
յարուցեալ վաղ
առաւօտուն կի
րակէին ի մի
աշաբաթի · երե
ւեցաւ նախ զմա
րիամ մագդաղե
նացի · յորմէ
հանեալ էր եօթն
դեւս = Եւ նա
գնացեալ պատ
մեաց ընկերաց
իւրոց զոր էին
սգալից եւ լա
ցեալք = Եւ նոքա
լուեալ զի կեայ
էր եւ երեւեցաւ
նմա = չհաւա
տացին = Եւ
յետ այսորիկ
երկոցունց ի
նոցանէ երթե
ւելոցն յերկիր
երեւեցաւ ի
կերպարանս
այլում = Եւ նոքա
գնացեալ պատ
մեցին մնացելոց
եւ ոչ հաւատա
ցին = Եւ յետ
այնորիկ երե
ւեցաւ տասն
եւերկուց
առաքելոցն
նստելոց
ընդ սե
ղանաւ
եւ

զլուխ նոր · ոչ ըն դ
այլ կուսանն կայր ի
այլ ուրոյն ծառեալ
ի մի կողմն ։
3 այն ժամ եմուտ
նահեա աշակերտն
որ եկեալ էին յառա
ջագոյն ի գերեզմա
նն ։ Եւտես և հան
ատաց ։ Զի չէ եւս
գիտէին զգիր ա ՝
թէ պարտէր նա
ի մեռելոց յառնել ։
Ծոգան դարձեա լ
առ ի մեանս աշա
կերտքն ։
այց Մարիամ կա
յր արտաքոյ գերեզ
մանին · և լայր ։ Եւ
մինչ դեռ լայր խոնա
րհեցաւ ի գերեզմա
նն · և տեսանէ երկ

ն ։ պետրոս · եմուտ
աշակերտն · և գայր
ին ի գերեզմանն ՝ ըն
թացան երկոքեան
ան ի միասին ։
5 եմուտ աշակեր
տն յառաջագոյն ըն
թացաւ վաղագոյն
քան զպետրոս ՝ և
եկն նահ ի գերեզե
մանն ։ Եւ խոնար
հեալ տեսանէր ՝ զի
կային անդ կտաւ
քն բայց ի ներքս չ
եմուտ ։
6 եկն և սիմոն պետ
րոս ՝ որ գայր զկնի
նր · և եմուտ ի գեր
եզմանն ։ Եւ տես
անէ զկտաւանն զի
կային անդ · և զվար
շամակն որ էր ի

Ա՛հ ցնա տէր. ելի
դու բարկանձեր զնա ա
սա ինձ ուր եմիր ըզ
նա զի ես առնից զնա։
Ա՛հ ցնա յա. մար
իամ. և նոյն պարծան
և առաջ ցնա եբրայ
եցերէն. բաբտանի
որ Յարդամանի վա
րդապետ։ Ա՛հ ցըզ
նա յա մի մերձենար
յիս. զի չէ՛ ես ես ել
եալեմ ես առհասն
իմ։
Յիերն դուստեղ
բարձան իմ. և առաջ
ցնուա։
Լանեմես առհաս
րն իմ և առաջհայրէր
ացնիմ նաց ձեր։
Այ մար իամ մարդ
դարձեն ացի. և ապա

ապատուհասականն ինչ։
ասէ Յիերն դուստեղ
և մի յանդիմանիր զիս
տեսին մի՛ իանարից՝
կայր մարմինն յի։
Ենոքա առեն ցըզ
նա. կին դուզիլ լայ։
Ա՛հ ցնա զի բար
հին զատն իմ ի գեր
եզմանէ առստե. և
ոչ գիտեմ ուր եդին
զնա։ Այս իբրե
առաջ դարձաւ ի
Թիկունս կոյս։ և
տեսանէր զայն զի
կացեր ևոչ գիտե ր
Թէ յա՛ խոկ։
Ա՛հ ցնա յա կին
դու զի լաս. զո՞ յ
խնդրես. նոմա այ ա
սէս Յիերն դուստեղ
ապատուհասականն ինչ։

զիս հայելիս · և ես
առաքեմ զձեզ ։ և
փչեաց ի նոսա և ասէ
զայս իբրեւ առաք-
եալք հոգի սո-
ւրբ · ո
կոյսքն զմեղս · թող-
ուին ամենեցուն ։ ո
ր ինչ ընդ
կալեալ լիցի
զուարճ ունիցի զ
հաւատ ։ ընդ
ոկ Թումաս · մի
երկոտասանից ո
անուանեալն երկ-
որեակ · ոչ էր ընդ
նոսա յորժամ եկն յի-
սուս ։ ասէին ցնա այլ
շակերտքն · եկեն
տեսաք զտէր · նո
ցա ասէ ցնոսա ։
եթէ ոչ տեսից ի
ձեռսն ս զիշան ո
զեղանց զմատն իմ
ի զիշան ո
զեղանց ձերոց ։ և
զձեռն իմ ի կող
ս իմ · և մի լի
ցիր անհաւատ ։
այլ հաւատացեալ ։
պատասխանի
եաւ թովմաս ։ և
ասէ ցնա տէր իմ
եւ աստուած իմ ։
ասէ ցնա յիսուս
զի տեսեր զիս
հաւատացեր ։
երանի որ ոչ
տեսին և հա
ւատացին ։
եւ զայլ բազում
սքանչելիս արար
յիսուս առաջի
աշակերտացն

ա

ատաւասանիւեա
Թումաա և ասաւ ցը
նա · տէր իմ և ած իմ
զի տեսեր զիս և
հաւատացեր : երա
նի՛ որոց ոչ եցէ տե
սեալ և հաւատասա
ցեն : Բազում և
այլ ինչ արար յս .
առաջի աշակերտ
ացն իւրոց · որ չէ
գրեալ ի գիրս յայս
սիկ : Այլ սոյն ո
չափ ինչ գրեցաւ :
Զի հաւատասցէք
եթէ յս քրս որդի
է · և զի հաւատասյց
ել ընդ անուն նո
ր ա = ա

ա

Յետ սորա երե
ւեցաւ դարձեալ
նոցին յաղթ
ական ընդ
ծովեզերս
Տիբերիա
դա : Երե
ւեցաւ
այդպէս
և ոչ
այլ
ոք
ի
նոսա
ա
շակերտ
ացն
Սիմոն
Պետրոս
և
Թովմաս
որ
կոչի
Դիդիմոս
և
Նաթա
նայէլ
որ
էր
յԿանա
գալիլ
ացւոց
և
որդիք
Զեբեդ
եայ և
այլք
յաշա
կերտ
ացն
նորա
ք
երե
ք :
Ասէ
Սիմոն
Պետրոս
ցնոսա
թէ
երթա
մ
ես
ձկնա
ռել :
Ասեն
ցնա
նոքա
թէ
երթա
մ
և
մեք
ընդ
քեզ
և
ելին
և
մտին
յնաւ
ակն
և
յայն
գիշե
ր
ոչ
ինչ
բռնե
ցին :
Եւ
յորժ
ամ
եղև
առաւ
օտն
եցաւ
Յիսուս
ի
կողմն
ծովե
զերին
և
ոչ
գի
տացին
աշա
կերտ
քն
եթէ
Յիսուս
է :
Ասէ
ցնոսա
Յիսուս
թէ
մանկ
ունք
ոչ
ինչ
կերա
կուր
ունի
ք :
Պատաս
խանե
ցին
նմա
ոչ :
Եւ
նա
ասէ
ցնոսա
թէ
արկ
ա
նէք
զցան
ն
յաջ
ակողմ
ն
նաւ
ակին
և
գտա
նէք :
Արկին
և
ոչ
եւս
կա
րէին
հան
անել
զնա
յա
ւասիկ
ի
բազ
մու
թենէ
ձկանց
ն :
Եւ
ասէ
աշա
կերտ
ն
յն
որ
սիրէ
ր
զնա
Յիսուս
ցՊետ
րոս
թէ
Տէր
է :
Եւ
Սիմոն
Պետրոս
յորժ
ամ
լուաւ
թէ
Տէր
է
զգես
տն
իւր
զոր
մերկ
էր
եհա
ր
և
ընկ
ղմե
ցաւ
ի
ծով :
Եւ
այլ
աշա
կերտ
ք
նաւ
ակաւ
եկին
զի
ոչ
հե
ռի
էին
ի
ցա
մաք
ա
յլ
իբ
րև
ա
պա
կաս
ս
հա
րիւ
ր
կա
նգ
նէ
ր :
Եւ
յորժ
ամ
ելին
յցա
մաք
ա
տե
սին
ածուխ
ս
դրու
եալ
և
ձուկն
ի
վերա
յ
և
հաց
և
ասէ
ցնոսա
Յիսուս
թէ
բե
րէք
ձկանց
ն
յոր
ս
ձե
ռն
եցէ
ք
ա
յժմ :
Ել
Սիմոն
Պետրոս
և
քա
շեաց
զցան
ն
ի
ցա
մաք
ս
լե
ցեալ
մե
ծաւ
ձկամ
բ
հարիւր
և
երե
քասա
նից
և
երե
քից
և
այսչափ
ց
ձկանց
ն
և
ոչ
պատառեցաւ
ցանցն :
Ասէ
ցնոսա
Յիսուս
թէ
եկա
յք
և
ճաշակեցէ
ք :
Եւ
ոչ
ոք
համարձակեր
էր
հարցանել
նմա
թէ
դու
ո՞վ
ես
գի
տեա
լով
թէ
Տէր
է :
Եւ
գայ
Յիսուս
և
առնու
զհաց
և
տայ
նոցա
և
զձուկն
նոյնպէս :
Ա
յս
երե
քե
րորդ
անգամ
երե
ւեցաւ
Յիսուս
աշա
կերտ
ացն
յետ
յա
րուցեալ
ն
ի
մեռելոց :
Եւ
յետ
ճաշակելոյ
ասէ
Յիսուս
ցՍիմոն
Պետրոս
թէ
Սիմոն
որդի
Յովհան
նու
սիրես
զիս
քան
զսոսա
ս
զայս
ինչ
ա
սաց
նմա
թէ
այո
Տէր
դու
գի
տես
թէ
սի
րեմ
զքեզ :
Ասէ
ցնա
թէ
արա
ծո
զոչ
խա
րս
իմ :
Ասէ
ցնա
երկրո
րդ
անգամ
Սիմոն
որդի
Յովհան
նու
սիրես
զիս :
Ասէ
ցնա
թէ
այո
Տէր
դու
գի
տես
թէ
սի
րեմ
զքեզ :
Ասէ
ցնա
թէ
հո
վուեա
զոչ
խա
րս
իմ :
Ասէ
ցնա
երրո
րդ
անգամ
Սիմոն
որդի
Յովհան
նու
սիրես
զիս :
Տրտմեցաւ
Պետրոս
զի
երրո
րդ
անգամ
ասաց
ցնա
թէ
սիրես
զիս :
Եւ
ասէ
ցՅիսուս
Տէր
դու
ա
մենայն
գի
տես
դու
գի
տես
թէ
սի
րեմ
զքեզ :
Ասէ
ցնա
Յիսուս
թէ
հո
վուեա
զոչ
խա
րս
իմ :
Ամէն
ամէն
ասեմ
քեզ
յորժ
ամ
էիր
երի
տասարդ
կա
պէիր
զգես
տս
քո
և
երթա
յիր
ուր
կա
մէիր :
Եւ
յորժ
ամ
ծերա
նա
սցես
երկնցո
ւսցես
զձեռն
ս
քո
և
ա
յլ
կա
պեսցէ
զքեզ
և
տա
նիցէ
ուր
ո
չ
կա
միս :
Եւ
զայս
ասաց
նշանակ
ելով
թէ
ո
յր
մահ
ու
փառաւո
րեսցէ
զԱստուած :
Եւ
զայս
ասա
սցես
ցնա
թէ
հետ
ևեա
ցո
ինձ :
Դարձ
եալ
Պետրոս
տես
ցաւ
զաշա
կերտ
ն
զոր
սիրէ
ր
Յիսուս
հետ
ևեալ
նմա
որ
և
ընթրե
ցաւ
ի
վերա
կրծ
ս
նորա
և
ասաց
Տէր
ո՞վ
է
մատն
ուցանե
լոց
զքեզ :
Զայս
տես
եալ
Պետրոս
ասէ
ցՅիսուս
Տէր
այս
ա
ռ
ի
նչ
եղիցի :
Ասէ
ցնա
Յիսուս
թէ
եթէ
զայ
նա
մինչ
ես
ե
մ
ես
ինչ
է
քեզ
հետ
ևեա
ցո
ինձ :
Ել
ասա
ցաւ
բա
նս
յայս
ի
մէջ
եղ
բարց
ն
թէ
աշա
կերտ
նա
ոչ
մեռա
նի :
Եւ
ոչ
ասաց
Յիսուս
ցնա
թէ
ոչ
մեռա
նի
այլ
եթէ
զայ
նա
մինչ
ես
ե
մ
ես
ինչ
է
քեզ :
Ա
յս
է
աշա
կերտ
նա
որ
վկայ
է
զայսոսիկ
և
գրեաց
զայսոսիկ
և
գիտեմ
զի
ճշմա
րիտ
է
վկա
յու
թիւն
նորա :
Եւ
ա
յլ
բազ
մա
ինչ
գործ
եաց
Յիսուս
զոր
եթէ
գրեսցին
ա
մենայն
ք
ոչ
կարծ
եմ
զի
աշխարհ
ս
ինքն
տեղի
տա
ցէ
գրոց
ն
զոր
գրեսցին
ա
մենայն
ք
ոչ
կարծ
եմ
զի
աշխարհ
ս
ինքն
տեղի
տա
ցէ
գրոց
ն
զոր
գրեսցին

Եւ ասաց ցնա յիսուս
Դարձեալ յայտ
նեաց զանձն իւր ցա-
շակերտսն իւրոց
առաջուղերբն տի
բերեայ և յայտնեց
այս պես ։ Հին ի
միասին սիմոն պետ
րոս և թովմաս ան
ունեալն երկուորեակ ։
եւ նաթանայէլ որ
ի կանայ գալիլեացւոյ
ոջ և որդիք յաշակե
տացն անտի նր եր
կու ։
Ասէ ցնա սիմոն պե
տրոս · երթամ ձուկն
որսալ ասեն ցնա ·
գամք եւմեք ընդ քեզ ։
Ելին և յանձն մտին
նաւ · և յայնմ գիշե
րի կալան ոչինչ ։
Իբրեւ այգ եղեւ կայր
յեսուս ցծովուն ։
այլ ոչ ծանեան թէ
շակերտքն · եհաս յն
ասէ ։ Ա՛խ ցինա յս ·
մանկունք · մի՛ թէ
ունիք ինչ ուտելոյ ։
պատասխանի ետ
տուն նմա եւ ասէ ։
Ա՛խ ցինա յս · արկ
էք յաջակողմն նաւ
ի · գտանիցէք ։
արկին եւ ոչ կարէ
ին ձգել ի բազմու
թենէ ձկանցն ։
Ա՛խ աշակերտն ն
այն · զոր սիրէրն յն
ցպետրոս · ասէ այն ։
Տէրն ա՛ռ եղեւ ։ Ա
րկեաւ զիւր

սիմոն պետրոս յն-
ցին · ասէ յն

Եղեց ։

լսուցեալ ի մեծ
եւտացն խրատց յա
երեկոյսւո յն աշակ
ակ այս երից ան[illegible]
պէս ևազխուն ։
հացն ևտայ նց նոյն
ոն ։
զի զիտէին եվէ տր
ւն ։
ւսոյզք յաշակեր
տացն իշխեր հարց
ան եվ զդուծ ։
ահ ցնոյ յն եկայք
չաշեցեք ։
զի չէին հեռի ի ցա
մաք էն · ևվ յերբա
երկերեսւր կանգնա-
քարշէին զգործն
հանդերձ ձկամբն ։
բերեն եղին ի ցամ
աք տեսանեն կրա
կեղ կայծականց
ևձխակն մի ի վր ևս
հաց ։ ևվ ասէ ցնոս
յն · բերէք ի ձկանց
ոյ զորս ևդիք ։
կաւարուք ոյժմիկ ։
ևմուտ սիմոն պետ
րոս · ևձգեր զգործ
ծին ի ցամաք լի մե
ամեծ ձկամբ հա

յ	մ	մր	ղ
միւ	֊	֊	յիւս
միւ	֊	֊	֊

յ	մ	մր	ղ
միւ	֊	֊	յիւս
միւ	֊	֊	֊

զամ գիտեա. եւ
եթէ սիրեմ զքեզ
մեծ ցնա յն աւա
զանէ զոչխարսն
մէն ամէն աւել
քեզ. զի մինչ մանու
կունքն ան զամբան
ձին զաւետ ածէր
եւ երթայր յո՛ւկա
մէր : և յոր ժամ
ծերացաւ : ձեռն
վերկա ւ յեր. եայլք
ածէին քեզ գաղ
ւ. առաւ ցին ուր
ոչն կամէր ցիս :
այս առաջ նշա
նակեալ : թէ որով
մահու փառաւոր
առնիցէ զաստ :
մեծ ցնա եկ կնոջ իմ :

զամ գիտեա. եւ
եթէ սիրեմ զքեզ :
մեծ ցնա յն աւա
զանէ զոչխարսն
մէն ամէն աւել
քեզ. զի մինչ մանու
կունքն ան զամբան
ձին զաւետ ածէր
եւ երթայր յո՛ւկա
մէր : և յոր ժամ
ծերացաւ : ձեռն
վերկա ւ յեր. եայլք
ածէին քեզ գաղ
ւ. առաւ ցին ուր
ոչն կամէր ցիս :
այս առաջ նշա
նակեալ : թէ որով
մահու փառաւոր
առնիցէ զաստ :
մեծ ցնա եկ կնոջ իմ :

::

ոչ

ինչ

ոչ

որ թէ զի

եւ զգիտէր

կանէր - տան

աշխարհս բռնա-

արձեալ թէ հոյլ

ոչի =

որ թէ զի

յայ = Հասեալ զի

բազում զոր առաքն

ոչ ոք զայրէր ի

վկայ ուրեք նը =

եթէ չգիտեմք

տուկ = Ոչ գիտեմք

ու գրեցին իակոբայ

վասն այսորիկ. որ

ակնետ ոս վկայէ

եմ զամ = Ընդուն

կացցէ դա. մինչեւ

այլոք կամիմ. զի

եթէ ոչ մեռանիցի.

ոչ առաջ կենդանանայ

որ այն ոչ մեռանիցի:

եւ ոչ ինչ

եցան թէ աշակերտ

ղբայրան - Հրամայեաց

ոչ գիտեմ:

ուղ բանն այս յե

զբեզ զի փոյթ թէ դու

դայ մինչեւ ես գամ:

ինէս. զի կացցէ

գնայ. եթէ կամ մ

խակ առ զի = Ընդ

տուկ ես զիս. որ

ոչ ոք զիտէ:

եւ ոչ ինչ զբեզ:

տեր ովի. որ ասաց

փերեցայր զկնի

ան զոր սիրէր յի

տեան զաշակե

արձակ պետրոս

Վասն Հաւատոյ Յոհաննէս

Ով յոյժ Յոհաննէս արծուա
ւման. Թռեաւ մտաւքան
հասանկան : Աղբի պնտամի
բան իւ մարդկան. զանձա
ռանէիցս հանրական :

Յոհաննէս յետ հ. ամայ
համբարձման առաքելոյ :
Կ ընէայ զիւր աւետարան
յերեսուս քաղաքի Յու
նական պիտի լեզուի քառով
եբովանգելական յինքն.
Թիւս . մ. բ լ. Աստեուս
րանս պիտատուս . ՃԵ :
Մինաքամայն . Թիւք Աստե
ուածաբանութեան հորիս . ռ ՃԿԲ :
Եւ տոմար . ըմ . Աւե . Ճ .
Եւ աւետարանս պիտատուս
մ . ՃԵ . ի փոյտ քիւյ մերոյ :
Մարդացեղին վերկումն
մերոյ :

Եւ զոմանս ի նոցանէ
սպան կենդանի՝ զ
մարդ. զուիճ.
եղէն. վիժիւն:
Եւ զոմանս նուիրեալ
խարհիս: Էին
Ոմանք. վիտ. ևէին
թշնամիք աղ հաշտ

զան սրակուռքն:
գաղափարելով զատ
յոդմանց. սրփիսցէ
լոյն դասակցուեցաւ:
Վուիյ յար մարմնի
եկեղեցոյ. յաւիտ
խաղաղութիւն կալ
խոյն պատճառէ:
տարեգրութեան:
ո՞ւր ա՛ւետարանք
ի բազում պատճա
ռե: Ծորիք կեր
պիան կենդանի՛ք:
Եւ զոմանս ի բազում պատճառս
ներ անդ գտանոց. ի
միաստային անկելով
հան ցամ:
Ծոր արուեստակ
եաւ անուշացայծա
ղևանց. եաւ եկեղեցակ
ան կազմուիչ. որ

Ի պոհի. բարեբա
նութիւն: գթածին.
ողորմածին. ևամար
դասխոհն: Ընդ հօր.
այ որդոյ. այ հոգւ
դոյն արբոյ: Ողոյ
շնորհօքն աւետա
եցաւ եուահրէշ ե
հոգիա զարդ ընդ
տարան: Ծորիք
շաղկապ եաւ երա
նեալ աւետարանչ
ացն: Ըստ բազմ
եր անդ գտանոց. ի
միաստային անկելով
հան ցամ:
Ծոր արուեստակ
եաւ անուշացայծա
ղևանց. եաւ եկեղեցակ
ան կազմուիչ. որ

ան կողոպտել. և
Ոմն ոգեզանձ ա
ռիւկ վարդանոց
աստուածային կան
նոց ատենին. և
ղայն յակոբ. և ևս
կոտաս կրօնն. աբե
ա՛. պատճառական. և
րան = Ձորս բանք
աւետարանիս =
Ձատգամ և պատ
ուիրան. ապատնա
լիս և աւետիս =
Ձորս բանի եւխօ
սի աւետարանս =
հրամանաւ եւխը
բատով. պարինա
կաւ. և վկայութիւնք =
Եայլ բազում պատ
ճառք են. յորս գա
ղափարին. էորիքե
ան աւետարանքս =

րոյ յովհաննէ
Ոմն ոգեզանձ ա
ռիւկ վարդանոց
Ոմն ոգեզանձ ա
ռիւկ վարդանոց
Ոմն ոգեզանձ ա
ռիւկ վարդանոց

վայելումն անձինս իւ
րոյ. և ամենայնիւ եկեղ
եցոյ : Յիշատակ հո
գոյ իւրոյ. և ծնաւղա
ցն : հօրն ումեկին.
և մօր. հռիփսիմեին :
և եղբարցն. յովան
նիսեին. և մկրտչին.
և կողակցին իւրոյ
Ջամամեին. և զաւակ
ացն. ղազարին և դաւ
երն. մեհրուբանին :
և յովանիսի որդոցն
վրդնին. և սիմէոնն.
Ներսեհին. և փիլոթե
անին. աւետիսին. և
դաւերն. հաբէբին :
և կեհենակցին յովնանին
ՀԱյր մեղքին : և նա
ռեան մերձաւորաց :
և հօր եղբօրն. ումեմ
էդին. և կեհենակցին.
նորին
և ազգ դատերացն. զար
մանդիտին. և սանդղ
խատին : և մօրեղբ
պոցն. ածատուրին.
և որդոյ նորին մխիթ
արին : և միւս եղբա
րն. հասանին. և զաւա
կացն. ղազարին.
և հերանին : և մօր
քրուերն. մամխաթու
նին. և որդոյն. սադ
ադին : ՚ ՚
ՀՂՐԴ

ացեալ : Եւ զՆօեն
իմ· զհայրն· զԳրիգոր·
և զմայրն· զմուղամ·
աղաչեմ յիշման արժ
անի արասիք և աճ
զՁեզ յիշէ յիւր միւ
սանգամ գալուստն

ՂՄԷՆ :

Շարձեալ աղաչեմ
զՁեզ· յիշել ի մաքս
փայլ յաղօթս Ձեր ր
զուսուցիչն իմ վերլ
անիւկ ևզքաջ· րաբ
ունապետնզմարտ
իրուս վրդովն· զի ան
չափ երախտիք ասնի
ինվերս : պարտեա
տ՚ն քո պարտիւ
նուրն զանձատբար
ինն յիւր զալստեն
Եւ զարհի· եպս մեր
ւոյր Թուանէն· և զիւր
արբս կրօն քհայ ք
ամէն եղիցի :

ացեալ : Եւ զՆօեն
իմ· զհայրն· զԳրիգոր·
և զմայրն· զմուղամ·
աղաչեմ յիշման արժ
անի արասիք և աճ
զՁեզ յիշէ յիւր միւ
սանգամ գալուստն

ՂՄԷՆ :

Շարձեալ աղաչեմ
զՁեզ· յիշել ի մաքս
փայլ յաղօթս Ձեր ր
զուսուցիչն իմ վերլ
անիւկ ևզքաջ· րաբ
ունապետնզմարտ
իրուս վրդովն· զի ան
չափ երախտիք ասնի
ինվերս : պարտեա
տ՚ն քո պարտիւ
նուրն զանձատբար
ինն յիւր զալստեն
Եւ զարհի· եպս մեր
ւոյր Թուանէն· և զիւր
արբս կրօն քհայ ք
ամէն եղիցի :

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

W. 540

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

The Walters Art Museum
600 N. Charles Street
Baltimore, Maryland
21201
http://www.thewalters.org/

Released under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported license
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode
Published 2013